Jo. Meſue

¶ Preclariſſimi artium ⁊ medicine doctoris Criſtofori georgij de honeſtis florentini ſuper antidotarijs Meſue clara ⁊ maxime neceſſaria expoſitio.

b Hoc opus vtile proſiliendo aggrediar. Eiſq; qui practicam medicine deſiderant curabo breui ⁊ aperto ſermone antidotarium Meſue vniuerſaliter declarare. vt ergo vſualiuʒ ď ſcriptõis medicinarũ plena habeatur notitia: ⁊ cert⁹ cõuenienſq; modus operationis ⁊ vſus earuʒ cũ doſib⁹ limitatis ꝓcedam declarãdo ſiplicia cõ

Joãnis meſue grabadin. qδ eſt aggregatio ⁊ antidotarium electuariorum ⁊ cõfectionũ: ⁊ aliarũ medicinarũ cõpoſitarũ.

ſ **Cripſimus** in libr: explanationũ nr̃arũ ex his q̃ expti ſum⁹: q̃dã adhuc rememoratione digna. Ex quarũ aggregatiõe ſũmaʒ cõteximus qδ grabadi noſtꝝ vocam⁹: qδ ē cõpẽdiũ ſecretoꝛuʒ: in quo expertas ⁊ preclaras medicinas ex his que acquiſiuimus: ⁊ inuenimus ab eis que medicine artis archana ſcire faciũt tradere dignũ duximus. Et ponimus totam latitudineʒ operis huius ſũmas duas. In prima famoſas ⁊ ſolennes medicinas compoſitas tradimus. In ſecũda vero medicinas ſinguloꝛuʒ membroꝝ egritudinibus appropꝛiatas diſtiguimus. In prima vero ſumma diſtinctiones oꝛdinamus. xij.

ponentia quãtũ ad complexiones ipſoꝝ ⁊ vocabula greca ⁊ vniuerſaliter quocunq; modo deſcripta: ne itellectus noſter deficiat in obſcuris. Sed q2 omne datum optimũ ⁊ omne donum perfectum deſurſuʒ ē deſcendens a patre luminũ: congruũ eſſe diſcerno ad ipſum pia mente recurrere cũ verbis pſalmiſte auxiliũ petẽdo ꝓclamans. Coꝛ mundũ crea in me deus ⁊ ſpirituʒ rectũ innoua in viſceribus meis: vt principium huius operis medium ac finis ſit ad eius laudem gloꝛiã ⁊ honoꝛem. ⁊ ad vtilitatem cuiuſlibet q hoc opus inſpexerit. ¶ Sic ergo diuino auxilio inuocato trãſeo ad principiũ huius libꝛi cũ inquit: i nomine dei miſericoꝛdis. ¶ Totus iſte liber diuidiť in quattuoꝛ partes. Nã in prima parte determinat de canonibus generalibus ptinentibus ad rectificationem medicinaꝝ ſimpliciuʒ ſolutiuaꝝ ac etiam nõ ſolutiuaꝝ ⁊ maxime circa debitũ rectificationis ⁊ adminiſtrationis eaꝝ. Et i hac parte poniť etiam modus ſuccurrendi nocumẽtis ſi ex eis ꝓueniant. Et ſup hac prima parte Dinus de floꝛentia medicine dilucidatoꝛ ſcripſit ad plenũ. ¶ In ſecũda parte determinat de electione medicinaruʒ ſimpliciuʒ quocũq; modo ſoluentium ponẽdo illaꝝ doſes cõplexiones: ⁊ poſſe circa humoꝛes ad quos habent aſpectuʒ: ac etiam ponit modũ coꝛrectionis earuʒ: ⁊ de hac parte aliquid ſuccicte notabo cũ de ſimplicibus medicinis faciã mẽtioneʒ. ¶ In tertia parte principali quã nunc tentamus exponere determinabimus de medicinis cõpoſitis ſolutiuis ⁊ nõ ſolutiuis ſub diuerſis modis ⁊ foꝛmis ac diuerſimode pꝛeparatis: vt legendo patebit ponẽdo cuiuſlibet diſtinctioneʒ determinatam deſcriptionem vtilitatem ⁊ doſes ⁊ verum modum compoſitionis earum: licet doſes earum in pluribus diſpoſitionibus varientur vt in quibuſdam addendum ⁊ in quibuſdam minuendum ſit de doſi. ¶ In paucis autẽ vt ſcripte ſunt equaliter pmanendo. ¶ In quarta aũt ⁊ vltima parte determinat de curis particulariũ egritudinũ cuiuſlibet mẽbꝛi vſq; ad egritudines coꝛdis omiſſis eaꝝ ſignis ⁊ cauſis vt ibidẽ apparet: additiões curatiue vſq; ad extrema coꝛpoꝛis ꝯcernẽtes: fuerũt a Petro apono equaliter cõpilate. ¶ Nomẽ auctoꝛis pꝛeſentis operis: vt ſcribiť: eſt Johannes filius Meſue: natus de ſtirpe regia de damaſco in oꝛientalibus partibus. ¶ A multis aũt aſſeriť ipſum fuiſſe ſanctũ Johãnem Criſoſtomum: ſed ego hoc aliter non affirmo. Aſſummo ergo ⁊ aggrediar tertiam partem principalem ⁊ ſic incipiam iuxta poſſe declarando pꝛomiſſum.

ſ Cripſimus in libꝛis explanationuʒ ⁊c. Hec tota tertia pars ſiue grabadin ſiue gradi ſiue grabatin q̃ his tribus vocabulis nominata reperiť in ſcriptis. i. Antidotarium inuentũ ex gratia dei vt i greco ꝓferť: principali diuiſione diuidiť i partes duodecim. ¶ In pꝛima. n. ponit ꝯfectiones ⁊ electuaria oꝛdinate diſtincta. In ſecunda ponit ſeu determinat de medicinis opinatis. In tertia determinat de medicinis ſolutiuis. In quarta de ꝯditis. In quinta de ſpeciebus loch. In ſexta de ſyrupis ⁊ rob. In ſeptima de decoctionibus. In octaua de trociſcis In nona de diuerſis ſpeciebus ſuffuſ. In decima de pulueribus In vndecima de emplaſtis ⁊ vnguẽtis. In duodecima ď oleis. Prima pars habet partes duas. nã in pꝛima parte determinat de electuarijs delectabilib⁹ ad guſtuʒ. In ſecunda de electuarijs ſeu ꝯfectionibus amaris. Secũda ibi. Tyriaca diateſſeron ¶ Prima pars iteꝝ diuidiť in duas partes. nã in pꝛima parte remittendo nos ad aliũ libꝛum ponit nomen huic tertie parti: ⁊ oꝛdinat ſe ad dicenda: oſtendẽdo modũ ſui pꝛoceſſus. Et in ſecunda parte ipſe particulariter pꝛoſequiť tractando de vnoquoq; electuario. Secũda ps Incipit ibi. Electuariũ de aromatibus. Snia totius pꝛimi capituli eſt q̧ ipſe iam ſcripſerat in quodaʒ ſuo libꝛo multas ⁊ diuerſas medicinas q̃s ipſe expertuſ fuerat i diuerſis diſpoſitiõibus. Et hic intẽdit rememoꝛare illas medicinas q̃ maxime ꝯueniunt ⁊ ſi magis efficaces ⁊ memoꝛie cõmendãde. Et ſubſequẽter diuidit hanc tertiam partẽ quã vocat gradin: ſeu grabatin ſeu grabadin. i. antidotariũ datũ ex gratia dei i ptes duodecĩ: vt ſupiuſ ďſignaui ecce litterã.

ſ Cripſimus in libꝛo explanationũ. i. collectionũ cum aperta ⁊ clara locutione curationes oĩum egritudinũ cuʒ cauſis ⁊ ſignis eaꝝ. Qui liber diuiſus erat in plures libꝛos: vt totũ ſicut eſt liber totus Auicenne ipſum tñ penes nos non habemus nec reperiť vt diciť: ſed ex illo auctoꝛe p̃dicta extracta inuenta ⁊ excerpta ſũt omnia vtilioꝛa q̃ ponunť in illo libꝛo. ¶ Preterea notandũ antequã procedatis pꝛo declaratione dictoꝝ ac etiã dicẽdoꝝ q̧ antidotariuʒ idẽ eſt q̧ liber includens diuerſas deſcriptiões medicinaꝝ ad diuerſas ⁊ varias diſpoſitiones vel paſſiones. Et inde diciť antidotariuʒ i. cõtra vitiuʒ datum: q2 contra egritudines principaliter. ⁊ ſic q̃libʒ medicina vt ſic cõpoſita poteſt antidotariũ nominari. ¶ Secũdo notandũ q̧ gradin ſiue grabatin ſiue grabadin idem ē q̧ antidotarium ex gratia dei datũ. ¶ Tertio intelligendũ q̧ Nicolaus q etiã duo antidotaria cõpoſuit magnũ ⁊ paruũ vtili ſermone q̃ ambo cõiť habemus in vſu: fuit medicus diu exercitatus in practica ⁊ in naturali ingenio: natione ſalernitanus: plenus diuicijs ⁊ ex nobili ſanguine ꝓcreatus. fuit aũt tẽpoꝛibus ſuis primus: ⁊ ſic ſucceſſit nõ eſt longum tempus elapſuʒ i dicta ciuitate Salerni digna ac clamoſa fama p oꝛbeʒ in ipſa vigebat fons ſcientie ⁊ maxime practice medicine ibi. n. floꝛebat ſtudiũ principaliter ſequẽdo ſciẽtia Galieni tanquã principis medicoꝝ eius libꝛo legendo ⁊ vtiliter declarãdo lʒ hodie fugiãť ¶ Quarto notandũ q̧ canon idem ē q̧ regula ſeu bꝛeuis ꝯcluſio addenda ſiue iã dicta: ⁊ in canonib⁹ principij huius libꝛi apte mõſtrať ¶ Quinto notandũ q̧ medicina tripliciter accipiť. cõiť. ꝓpꝛie. ⁊ magis ꝓpꝛie. cõiť accipiť ꝓ oi opere medici in coꝛpoꝛe humano ſiue ſit opus ꝯſeruatiuũ ſiue p̃ſeruatiuũ ſiue curatiuũ ⁊c. quocunq; inſtrumẽto opereť ꝓpꝛie accipiť pꝛo actu curatiõis q ſoluʒ debeť coꝛpoꝛi egro cum quocũq; inſtrumento magis pꝛopꝛie ſolũ accipiť ꝓ modo curationis: q debeť coꝛpoꝛibus egris ſolũ in medicina ſolutiua. ¶ Et hic vlterius ē notandũ q̧ ſolutio ventris ſit cũ medicina ſolutiua virtualiter attrahente humoꝛẽ ad quẽ principaliter habet aſpectuʒ cum ſua pꝛopꝛietate ſicut de ſcamonea ⁊ reubarbaro qδ purgat colerã: ⁊ ď colognitida ⁊ turbit quod euacuat flegma ⁊ ď lapide lazuli. ⁊ epithimo q euacuant melancoliã: ⁊ omnes p̃dicte medicine ⁊ ꝯſimiles dicunť exoluendo euacuare. Quãdoq; ſit ſolutio vẽtris aut medicina attractiua q̃ diciť compꝛeſſiua q̃re compꝛimendo euacuat ſeu extrahendo humoꝛẽ extractũ ad ipſa iteſtina: ſicut diciť de mirabolanis q aſpectũ habent ad particulares humoꝛes illos attrahẽdo: ⁊ p conſequẽs euacuant cõpꝛimẽdo. ¶ Quãdoq; ſit ſolutio ventris cũ medicina lenitiua q̃ magis pꝛopꝛie diciť. lenitio ventris ſicut cũ manna vel caſſia: ⁊ licet i eis ⁊ in q̃libet ď per ſe ſit etiã aliqualis virtus attractiua humoꝛis colerici. vnde adminiſtranť i purificãdo ſanguinẽ ab ipſo humore colerico. plus tñ in eis dominať lenitio pura. Quãdoq; ſit lenitio ventris cũ medicia lubꝛificatiua q̃ ſolũ lubꝛificãdo humoꝛes ſeu egeſtiones reptos in ſtomacho ⁊ inteſtinis euacuat cũ iure pulli ⁊ alijs pinguibus vnctuoſis ⁊ mucilaginibus. Et ſimiliter ſit ſolutio vẽtriſ cũ medicina lambificatiua q̃ pꝛopꝛius diciť abſterſiua ſicut quãdoq; cũ aqua oꝛdei ⁊ puluere zuccari materias educimus de ſtomacho ⁊ iteſtinis Et his qnq; modis de medicina ſolutiua loquẽdo ſit ſolutio ventris: vt inferius apparebit pꝛopꝛie. tamen illa dicitur medicine

Medicina tripliciter
Solu[tio] ventris
virtualiter attrahen[s]
Cõprimẽdo
Solu[tio] lenitiua
lubrificatiua
Abſterſiua

ſolutiua q̄ principaliter attrahēdo ac etiā exoluēda euacuat: vt in p̄cedentibus dictū eſt: diuerſimode tñ ⁊ diuerſis modis ⁊ formis vtiq; cū medicinis ſupradictis: vt qñq; in forma potabili: qñq; in forma pulueris: qñq; i forma dactili: qñq; i forma electuarij: ⁊ illa oia inferius apparebunt. Sexto notandū ꝙ ꝯfectio vt inferius apparebit ē nomen cōmune ad electuaria q̄ ad formā ſolidiorē reducunt Iſto modo ꝯfectio idē ē ꝙ cōpoſitio. Differt aūt electuariū a ꝯfectione. Primo q: electuariū pōt cōfici cū zuccaro vel cū melle ⁊ ſic ſepe ꝯficit vel cū vtroque ſimul. Confectio nō niſi cū zuccaro ſʒ ſi dʒ diutius conſeruari ꝓprie loquendo vt cōmuniter ꝑparatur. Secūdo differt q: ꝯfectio in ſolidiorē formā reducit per vlteriorē cocturā quā fiat electuariū: quod nō tāto decoquit tēpore ⁊ ſic diacitonitē ⁊ zēzaueratā q̄ cuz melle ꝯficit ad formā ſolidiſſimā reducunt ac q: diutius ꝯſeruat ex vltimata decoctura dicit euenire tñ ſemp ꝯſiſtunt cū mollicie quadā viſcoſa quod in natura ꝯfectionis cū zuccaro non ꝯuenit vt diacitoniten: ⁊ alia nunc dicte ꝓprie ꝯfectiones eſſe dicunt. Alia deſcribit differentia eo ꝙ ad ꝯſtructionē electuarij ſpēs q̄ ad cōpoſitionē ipſius ingrediunt duplicāt in pondere. In ꝯfectione autē minuunt vt delectatio ꝯfectionis ſit maior in guſtu ⁊ de diſplicentia minor ⁊ largo modo loquendo trociſci poſſunt poni ſub nomine confectionis. vnde confectio aliquando idem eſt ꝙ plurium rerum compoſitio. Septimo notandum ꝙ medicina opiata ſeu electuarium opiatum eſt illud in quo ingreditur opium: vel mandragora vel conſimilis medicina virtute cuiꝰ tollitur ſenſus a membro ⁊ ſpiritus ingroſſantur ⁊ ipſorum tranſitꝰ ad membra prohibetur ab eis enim eſt omnino cauendum: niſi caſus magne neceſſitatis occurrat. Octauo notandum ꝙ ꝯdita ſūt illa: que cum melle ⁊ zuccaro conſtituuntur ſeu conficiuntur cum leui decoctione ad ignem ſeu poſitione ad ſolem: vt humiditas ſuperflua rei conſeruande aliqualiter exſiccetur. vnde conditum cum melle, vel cum zuccaro conſeruatur ⁊ illo modo preparantur ⁊ fiunt zinziber conditum cum zuccaro: nuces recentes cum melle ⁊ viole cuz zuccaro: vel cum melle: ⁊ ſimiliter roſe: ⁊ plura alia inferius declaranda tam de floribus quam de fructibus herbarum ⁊ radicibus.

Nono notandum ꝙ Looch eſt electuarium in liquida forma reductum cum zuccaro vel cum melle ⁊ cum tenacitate aliquali vt in deſcenſu eius ad ſtomachum morā contrahat in meri ⁊ adherentiam aliqualem tamdiu q̄zdiu virtus tranſeat ad partes pectoris: ⁊ pulmonis ⁊ contiguitatem que eſt iter cannam ⁊ ipſum meri. vnde hic dicitur a lambendo id eſt paulatiue deſcendendo ⁊ vſus ipſorum eſt ſolummodo in paſſionibus pectoris ⁊ pulmonis vt inferius apparebit. fiunt autē de ipſis diuerſe deſcriptiones. Decimo notandū ꝙ ſirupi diuerſimode formantur in operationibus ſuis ex componentibus ipſos ⁊ vt ſic diuerſas operationes efficiunt. fiunt autem ⁊ operantur in forma potabili cum aquis diſtillatis ſeu decoctionibꝰ alijs: aut cum ſimplici aqua: vt ipſorum virtus atq; ſubſtantia tranſeant facilius ad loca profunda: vel etiam vigoretur virtus in eorum operationibus. Julep autem differt a ſirupis compoſitis. Primo quia ſirupus longeuius decoquitur quam Julep. vnde non ſic ad tenacitatem reducitur. Secundo quia Julep abſque admixtione alicuius decoctionis componitur ⁊ non ſic ſirupus vt exemplo patet de Juleb roſato vel violato. Sirupus autē acetoſus ſimplex locum medium tenet inter verum Julep ⁊ veros ſirupos compoſitos: quia non ſic decoquitur Julep. Robub autem eſt ſuccus herbarum vel fructuum ſpiſſatus ad ignem vel ſolē quandoq; permixtus cum zuccaro: vt plurimum ſine ipſo. large tamen omnis ſuccus poteſt dici robub. Sed proprie ſuccus fructuum a medicis robub vocatur. Rob abſolute prolatum eſt idē ꝙ ſapa. Undecimo notandum ꝙ decoctiones non ſunt aliud quam decoctio rerum medicinalium in aquis diſtillatis: vel in aqua ſimplici vt cōmuniter preparantur pro diſtemperatione ſiruporum vel pro cliſteriis conſtruendum diuerſificantur autem ſecundum diuerſam admixtionem ⁊ aquarum ⁊ rerum cum quibus decoquitur ⁊ ſecundum leuem vel multam decoctionem ad ignem poteſt etiam decoctio conſtrui de vino ſed raro: etiam quandoq; decoctiones ſumuntur colate per ſe permixte cum zuccaro: vel ſicut ipſo vice ſirupi. Infuſiōes autem fiunt rerum que in aquis vel vino: ſeu in ſirupi: vel in alio quocunq; liquore ponantur per ſpacium aliquod abſq; vlla decoctione ad ignem vel cum expreſſione rerum infuſarum: tamē in liquoribus vt nucum viridium ⁊ talium ex tali expreſſione vel colatura vtitur in medicinis: ſicut cōmuniter fit cū infundit agaricus vel turbit vel alie cōſimiles medicine.

- Prima eſt de electuarijs.
- Secunda de medicinis opiatis.
- Tertia de medicinis ſolutiuis.
- Quarta de conditis.
- Quinta de ſpeciebus lohoc.
- Sexta de ſirupis ⁊ robub.
- Septima de decoctionibus.
- Octaua de trociſcis.
- Nona de pillulis.
- Decima de ſuffuf: ⁊ pulueribus.
- Undecima de vnguētis ⁊ emplaſtis.
- Duodecima de oleis.

Prima diſtinctio: que eſt electuariorum ſubdiuiſionē habet. Quedā enim ex eis delectabilia ſunt. Quedam vero amara. ⁊ vtraque ſunt ſolēnia. Prius tamen ex eis electuaria quorum eſt delectationem facere cum titulis vtilitatum ſuarum tradimus: ⁊ poſt de alijs loquemur: ſicut deo placuerit.

Duodecimo notandum ꝙ trociſcus idem eſt ꝙ confectio rotunda ſeu confectio facta ad ſimilitudinē lupinarē ſeu pedone quē ſchachis habet. diuerſi autem trociſci ex diuerſis pulueribus componunt cū aliquo bono liquore: ⁊ ſic diu conſeruat ⁊ tēpore neceſſitatis egritudinibus: in quibus conueniunt puluerizati tribuunt vel cuz electuarijs admiſcent quorum compoſitiones ab auctoribus deſcribūt ſicut ſunt trociſci de tyro ⁊ plures: alij in deſcriptione tyriace deſcripti. Tertiodecimo notandū ꝙ ſuffuf idem eſt ꝙ puluis ſubtiliſſimus redactus ad ſimilitudinem atomorum qui in radijs ſolaribus demonſtrant ex pluribus rebus compoſitus ⁊ maxime aromaticis: ⁊ ſic in forma pulueris deglutit cum vino vel alio liquore ſm exigentiam diſpoſitionis pro qua exhibit: puluis abſolute ꝓlatus differt a ſuffuf: vel q: eſt ſimplex non permixtus ex pluribus rebus: vel q: non ſic tñ eodē modo aſſumit. Quartodecimo notandū ꝙ pillule generaliter omnes vel ſaltē plures ex hijs q̄ habent in vſu euacuant exoluēdo: fiunt autē in forma rotunda: vt de facili pertranſeant meri: fuerunt autē pillule adinuente duplici cauſa. primo cū ipſe cōmune cōponātur ex robub amaris vel ipſarū amaritudo ſi in forma potabili acciperent percipiat in guſtu. Et ex hoc multi faciunt ipſas folijs auri cooperiri: vel cū melle: vel cū alio liquore. Et quidē eas aſſumunt cū vino vel cū aqua. Non autē debent aſſumi cū grano vue. vel cuz ſimili re alia: que non diſſoluat in ſtomacho. vnde pillule creant vlla operatione ipſarū facta. Secundo adinuente fuerunt vt diu trahant morā in ſtomacho propter ꝙ melius attrahāt a remotis ⁊ ideo plus ꝯferunt egritudinibus capitis ⁊ mēbrorū remotorū a ſtomacho quā potiones imo vna ſola pillula groſſa eiuſdē ponderis ex eiſdē rebus ꝯſtructa: multo plus operat ⁊ ſoluit quā ſeptē pillule eiuſdē ponderis cū ſolutiuo: q: diutius morat in ſtomacho cū tardiꝰ diſſoluat. Cōmuniter aūt ex pondere. ʒ.j. ſeptē pillule ꝯficiūt: ⁊ ſicut pluriū ē doſis earū: nec habēda ē cura de ipſarū numero pari vel ipari niſi ſm volūtatē recipiētis. Solum aūt ē aſpiciēdū ad pōdus ipſarū: vt nō ſit exceſſus earū ꝯſeruātur aūt diu magdaleones. ⁊ ē illa ꝑmixtio cū q̄dam lōga rotūditate ⁊ groſſicie ex qbꝰ pillule ꝯſtruūt qñ nouit aſſumūt. ſʒ multis alijs modis poſſint diſticte ꝯſeruari vt i forma pulueris ſimul admixti ⁊ i pixidi reſeruati qñ aūt ſit tpˢ aſſumptionis earū ⁊ quo mō ⁊ ꝓ qbꝰ diſpoſitōibꝰ iferiꝰ patebit. Quītodecio notādū ꝙ ēplaſtra cōit fiūt abſq; cere admixtiōe ex farinis pulueribꝰ vl alijs cōſilibꝰ: ⁊ cū herbis radicibꝰ cōmixtis: cū aq̄ vl lixiuio: qñʒ cū alijs liq̄ribꝰ ſilibꝰ iſtis: vt cū piguedibꝰ ⁊ cū oleis: ⁊ qñʒ mucillagiē imiſcēdo: ⁊ qñʒ ſine: ⁊ qñʒ ſine oleis cōponūt: i qbꝰ res ñ multū ꝯterāt: ſicut ſit i vnguētis: ⁊ ex hoc ñ ita cito penetrant cū ipſorū ꝟtute ad mēbra ꝓfūda ſicͭ vnguēta q̄ velociꝰ opant. Vrꝰ ātem plaſtrorū ē magis ꝑdurās i mēbro: cū approriat: nec ſic cito rſoluit vt ab vnguētis vl alijs vnctiōibꝰ abſq; cera. Vnguētū autē cōpōit ex cera ⁊ oleo: ⁊ ſi aliqñ pulueres ſubtiliſſimi addāt dum mō ſit cera ⁊ oleū. Cerotū āt ſʒ vt plurimū fiat cū cera ⁊ oleo tñ q: ꝑ coctōeʒ ad ſolidiorē formā rducit: ñ tñ vocat vnguētū: ⁊ q: cōiter extēdit ſup corio: ⁊ ſic alicui mēbro ꝑticulari approriat. Dicatur āt ſi cōit nota: iō ñ alr hic ē d' eis ꝓlogo ſmonē ſʒ vlteriꝰ trāſeo ad dicēdū ꝓ qbꝰ oia ſupdicta erūt ſūme vtilr ꝯclarata. ñ ſi memorie rcōmēdāda: nec cū ipo pōt locꝰ iungi ſic cōit cū vnguētū.

Electuariū a de aromatibꝰ quod ſcripſit Galienus in preſenti capitulo poſuit ⁊ declarauit diuiſioneꝫ ⁊ mediuꝫ ſecundum quem incipit procedere in hac tertia parte imponendo ſibi nomen grabatin ⁊ remittendo nos ad alium locuꝫ hic exequitur. ⁊ incipit declarare de electuarijs delectabilibus: quia res amare in ipſis non ponuntur ex intentione primaria: ⁊ ponit ipſoruꝫ multas ⁊ diuerſas ſpecieſ habentiū multas ⁊ diuerſas operatiōes efficere i diuerſis diſpoſitionibus: ac etiam in diuerſis ⁊ varijs membris: ⁊ i toto corpore vt inferius patebit. Et diuiditur hec tota pars i partes trigintaſex: ſicut triginta ⁊ ſex electuaria dilectabilia ponit. ¶ Secūda pars incipit ibi. Electuarium ex gemmis. Et vltima pars incipit ibi. ¶ Electuarium de ſorbis. Alie partes omnes intermedie legendo patebunt. Iſtud electuariū de aromatibꝰ eſt primū i ordine: quod ponit in preſenti antidotario: quod dicit fuiſſe inuentum a Galieno: non tamen reperitur liber in quo ipſum poſuit ſeu ſcripſerit. Certum tamen eſt ꝙ Galienus magnum antidotarium cōpoſuit quod tranſlatum penes nos non habemus: ſed ipſum vidit ⁊ habuit hic auctor Auicenna. Nicolaus. ⁊ alij auctores qui ipſum approbant ⁊ allegant. ¶ Hoc preſens Electuarium non reperitur preparatum in apothecis aromatariorum: quia communiter a medicis non habetur in vſu. ¶ Si quis tamen vellet ipſo magiſtraliter vti poſſet ⁊ i ipſo reperiet vtilitates multas maxime ad egritudines frigidas ſtomachi: ⁊ quam plurima alia iuuamenta que aperte ponuntur in littera ⁊ doſis eius eſt vſqꝫ ad ʒ.iij. ¶ Et licet illud Electuarium non ſit in vſu: tamen aliqua ſimplicia ipſum componentia: breuiter declarabo. ¶ Et primo lignum aloes. Ipſum enim eſt quoddam lignum odoriferum: quod huc portatur a partibus Indie. ¶ Nam quandoqꝫ ſophiſticatur prauis hominibus: ⁊ coquitur in aqua vt virtus eius abſtrahatur ab ipſo qua artificioſe vtuntur in lotionibus odoriferiſ ⁊ in rebus alijs occurrentibus illis. ¶ Complexio autem eius virtus: ⁊ operatio ad plenam dicuntur. Inferius in capitulo de diamuſco: ⁊ galliamuſcata eſt quedam confectio facta ex pluribꝰ aromatibus poſita in Nicolao in ſuo antidotario reducta ad modum trociſcorum. doronici ſunt quedam radices parue ſaporis dulcis ſimilis calamo aromatico: ⁊ etiam apportantur de orientalibus partibus. Caſſia ſemper cum profertur caſſia abſolute intelligenda eſt caſſia lignea. aſarum aut baccara herba eſt nota kelſin: aut leuiſticum. Alia autem poſita in hac deſcriptione ponitur reubarbarum: non propter hoc redditur ſenſibiliter ſolutiuū quia quantitas eius eſt adeo parua per comparationem ad alia que ponuntur ꝙ eius virtus faciliter obumbratur in doſi determinata que ex ipſo aſſumitur. ¶ Ulterius notandum vt habeatur conueniens modus conſtructionis cuiuſlibet electuarij tam ſolutiui quam non ſolutiui ⁊ ſimiliter cuiuſlibet vere confectionis tendentis ad formam ſolidiorem per vlteriorem decoctionem quam in electuarijs non facimus ſiue fiant cum zuccaro ſiue cum melle cōuenienter: ⁊ ſicut conſuetum erat antiquitus quod ad quamlibet libram mellis vel zuccari apponantur ſicut ⁊ debent. iij. ℥. aromatuꝫ ingredientiuꝫ cōpoſitionem talis electuarij vel confectionis licet vt eſt ſuperius dictum minor quantitas aromatum requiratur ad cōpoſitionem confectionis: quam electuarij hodiernis autem temporibus ſoluꝫ. ʒ. ij. ponūtur aromatum: ⁊ minor q̄ntitas in confectionibꝰ propter cōplacentiam infirmorum querendo potius delectationem in guſtu quam vtilitatem infirmi: ⁊ ſaluteꝫ ipſius propter defectum eoruꝫ qui ipſa de nouo conſtruunt ⁊ cum ſonūt: ⁊ ex hoc nec electuaria nec cōfectiones virtualiter operantur ſicut ab auctoribuſ deſcribuntur. Circa hoc auteꝫ eſt habenda diligentia magna ⁊ maxime in electuarijs. naꝫ operationes fortificantur: ac etiam minuuntur ſecunduꝫ quod additur in aromatibus que ponuntur a . .ij. vſque ad tres cum libra mellis vel zuccari. ¶ Ulterius generaliter eſt notandum ꝙ omnia electuaria non ſolutiua. de quibus ad preſens eſt ſermo ſiue ſint cum zuccaro ſiue cum melle regulariter debent aſſumi: ante alicuius cibi vel potus aſſumptionem per duas horas ad minus: immo etiam facilius ⁊ melius operantur ſi mundificato ſtomacho aſſumantur a ſuperfluitatibus que multiplicantur in ipſo a cibo prius aſſumpta non eſt inconueniens ſi quandoqꝫ ſumat mane vel veſpere cum accelerare volumus operationem ipſorum ⁊ eodem modo eſt in ſequenduꝫ ſi ad formam ſolide confectionis reducantur: ⁊ ſiant que cum ſolo zuccaro conſtruuntur. ¶ Electuaria auteꝫ que habet inducere ſomnum ⁊ generaliter omnia ſomnifera ſunt per horam ſumenda poſt cibum vt facilius ⁊ melius cum virtute euaporent ad caput ad ſomnum prouocandum ⁊ ſimiliter eſt ſumendus ſirupus de papauere vt inferius apparebit. ¶ Electuaria autem ſolutiua ante cibuꝫ ſunt premittenda immo cibus vel potus nullatenus eſt aſſumēdus poſt electuarium ſolutiuum vel alterius rei conſimilis medicine in quacunqꝫ forma exhibite ſiue in forma dactili aſſumatur ſiue in forma potionis: vt vbi totalis ipſius operatio ſit completa de ventris ſolutione vt notabiliter inferius declarabitur. Communiter autem confectionis confortatiue virtutis ſicut eſt confectio de margaritis: ⁊ ſimiles poſſunt conuenienter ſimul aſſumi cum cibo ⁊ ante ⁊ poſt ad placitum egrotantis. alie autem confectiones ſunt premittende: vt de electuarijs dictum eſt. b ¶ Electuarium de gemmis. Iſtud eſt ſecundum electuarium quod ſecundum primam deſcriptioneꝫ non eſt in vſu nec preparatum reperitur. dicitur de gemmis propter lapides precioſos que ingrediuntur compoſitioneꝫ ipſius Ex illo autem electuario trahitur iſta confectio cordialis qua cōmuniter vtuntur in debilitate virtutis quā inferius ordinate deſcribā: remouēdo autem aromata calida que in illo electuario conſignantur: ⁊ non de

¶ Incipit prima pars diſtinctionis prime de electuarijs delectabilibus.

Electuariuꝫ a de aromatibꝰ qđ ſcripſit Galienus expertor iuuamētoruꝫ ad cauſas ſtomachi ⁊ epatis ⁊ egritudines in eis factas ex flegmate groſſo ⁊ ventoſitate. Digeſtionē confortat: inflationeꝫ remouet: ⁊ morbos ex ea factos curat. Retardat canos: colorem efficit bonuꝫ ⁊ oris ⁊ ſudoris odorē. Renes quoqꝫ calefacit ⁊ coituꝫ excitat. Acidos ructus curat ⁊ faſtidiuꝫ ⁊ abominationem remouet: cuius hec eſt pmixtio ℞. ligni a. cru. roſa. ana aur. xij. gal. mu. macis doronigi: pip. lō. nu. mu. mēte ſic. ſpi. caſſie maſti. cinamo. gario. aſſari: ana aur. iij. calā aro. aur. iiij. croci card. maio. ⁊ mio. triū ſā. reubar. coſti: cube. ziʒi. ſe. ſeni. ⁊ aniſi keiſin ana aur. ij. zucca. ℥. vj. mi ue arōatice. ℥. xij. mellis diſpumati quātū ſuffi. Doſis eiꝰ a. ʒ. ij. vſqꝫ ad au. ℥. iij.

¶ Electuarium b de gemmis: cui iuuamētum eſt magnum ad egritudines cerebri cordis: ⁊ ſtoma. epatis ⁊ matricis frigidas Et nos ſumus experti bonitateꝫ eius ad tremorem cordis: ⁊ ſincopim: ⁊ debilitatem ſtomachi. Et quando aliquis triſtatur: ⁊ neſcit radicem: ⁊ ei qui diligit ſolitudinem. ⁊ ſunt eo vſu reges ⁊ magnates. Trahit enim eos in conſequentiam bonorum morum nobilium ⁊ dilatat animā ⁊ facit corporis odorem: ⁊ colorem bonuꝫ cuius permixtio hec eſt. Accipe alba. margā. ʒ. ij. fragmentorum zaphiri: ⁊ yacinthi ſardinis: ⁊ granatorum: ſeruzegi. i. ſmaragdi ana. ʒ. i. ⁊. ſ. zedoarie doronigi corticum citri: macis: ſeminis alſelciemie ana. ʒ. ij. corallo rubeo karabe: limature eboriſ ana. ʒ. vnius partes. ij. been al. ⁊ ru. garioſi zinzibe. piperis longi ſpi. folij croci heil ana. ʒ. i. trociſco. diarodō: ligni a. ana. ʒ. v. cinamo. galan. zurumbet ana. ʒ. i. ⁊. ſ. foliorum auri ⁊ argenti: ana. aur. muſci boni. ʒ. ſ. ambre. ʒ. ij. Confice cum ſucco emblicorum: ⁊ colature gelenîabin de roſis partibus equalibus quantum ſufficit. Doſiſ eius eſt ab aur. ſ. vſque ad. i. cum aqua bugloſſe ⁊ vino odorifero.

bet fieri confectio maxime cum febricitātibus exhibetur. Non eſt ergo de ipſo aliter declarandum: qꝛ ex toto propoſui de electuarijs ſeu confectionibꝰ ſeu quibuſdaꝫ alijs medicinis compoſitis que nō ſūt in vſu nullatenus prolongare ſermoneꝫ. ¶ Confectio alkermes ⁊ ſunt grana tinctorum ligna odorifera: cum quibus tinguntur panni ſiricini. non eſt in vſu nec preparata reperitur. debet autem cuꝫ dicit ɔfectio intelligi cōpoſitio. naꝫ ad formā electuarij reducit̄ ⁊ ñ eſt vere confectio: vt apparet in eius deſcriptione. ¶ Confectio de xiloaloes. id eſt cōpoſitio de lignoaloes que etiaꝫ ad formam electuarij reducitur nec eſt in vſu: nec ꝑparata reperitur magiſtraliter tamen quandoque vtuntur ea propt efficaciam ſue operationis i paſſionibus que ſcribuntur i textu vł litera deſcriptionis. ¶ Sarbotheng ⁊ eſt letificans ſecunduꝫ illam deſcriptionē non eſt in vſu: ſꝫ bene quandoqꝫ vtuntur ſecundū deſcriptioneꝫ nicolai in ſuo antidotario quod ipſe pōit ibi ſub nomine electuarij letificantis: medici enim Salernitani vtuntur eo ſepiſſime nos vero rariſſime. ¶ Modus electuarij de citro qꝫ non eſt i vſu nec preparatum reperitur vtuntur tamen multuꝫ ad ſtomachum frigidum in confectionibuſ magiſtralibus. ¶ Corticibus mollificatis in zuccaro ⁊ minutatiꝫ inciſis ꝑpter ipſorum aromaticitatem ⁊ ꝑpter aſpectuꝫ quē habent ad cor ⁊ alia membra principalia. ¶ Confectio de muſco id eſt compoſitio de muſco dulci denominantur autem a muſco propter muſcum qui ingreditur compoſitionem ipſius ⁊ dicitur diamuſcum dulce quando eſt ſine additione rerum amararum que ponuntur in fine huius deſcriptionis ⁊ dicitur muſcus amarus quando aloes ⁊ alia amara ponuntur in ipſo: ſed non preparatur cum tali vel illa additione propter cuius diſplicentiaꝫ licet magiſtraliter ſic poſſet preparari. Iſtud eſt quantum electuarium ſecundum ordinem ſcriptum. In litera tamen eſt patrium quod generaliter habemus in vſu ⁊ ſic in apothecis preparatum communiter reperitur vꝫ ſub deſcriptione diamuſco dulci: non autem ſub deſcriptione amari. licet vt prius dictum eſt magiſtraliter poſſit preparari ⁊ ipſius eſſet efficacia. maiorem enim iſtud electuarium conferens debilitatem cordis: ⁊ ad omnes egritudines melancolicas abſque febre ſubtiliando ſpiritus cordis ⁊ cerebri exacuendo ſenſus intrinſecus principaliter cerebrum confortando vnde ſumme confert omnibus paſſionibus frigidis cerebri: ⁊ neruorum ⁊ plura habet alia iuuamenta que ponuntur i litera. Doſis autem eius eſt ana. ʒ. j. vſqꝫ ad. ij. ſecunduꝫ quod corpora ſunt debilia vel robuſta de mane ante cibum ad minus per duas horas ſtomacho bene vacuato a ſuperfluitatibus quanto plus eſt poſſibile. ¶ In omnibus autē operationibus ſupradictis efficacior eſt diamuſcuſ amarus quā dulcis ſed dimittitur propter diſplicentiam eius i guſtu ⁊ tempus aſſumptionis eiꝰ ⁊ doſis eius eſſet eadem ſicut ď diamuſco dulci vel minus. ¶ Reſtat deſcriptioneꝫ eiꝰ legendo verificari particulariter declarando quecūque ſimplicia componentia ipſuꝫ ⁊ primo ℞. croci. eſt calide complexionis in ſecūdo gradu ⁊ ſicce in primo ⁊ medicina valde cordialiſ ꝓuocanſ riſum doronici ē radicula parua ſaporis dulciſ ⁊ ē calide ⁊ ſicce complexioniſ in iiio gradu portat̄ ad nos de partibus orientalibus. ¶ Lignum aloes. Iſtud ē lignū odoriferuꝫ qꝫ portat̄ ad noſ de partibus Indie proprietatem magnā habet ad ſtomachum frigidum: ⁊ ad cerebrum: ⁊ eſt calide ⁊ ſicce complexionis in ſecundo gradu licet ſiccitas ſit maior caliditate eius. Sophiſticatur ⁊ adulteratur vel alteratur per decoctionem eius in aqua ⁊ ſic tollitur virtus eius: ⁊ ideo ſtudium eſt de crudo habēdo: quia crudum eſt melius cocto: ⁊ ideo mirandum eſt qꝫ Auicenna non facit de ipſo capitulum in ſecundo cañ. vbi de ſimplicibus tractat. ¶ Macis multi dicunt qꝫ eſt cortex exterior nucis muſcate: alij quibus plus creditur dicunt qꝫ eſt cortex alterius arboris producentis alium fructum ⁊ aſportatur de partibus Indie medicina eſt aromatica ſtomachalis iuuans ad digeſtionem cibi: ⁊ ad eius digeſtionem retentionem eſt calide complexionis ⁊ ſicce in ſecundo gradu ſed ſiccitas eius ſuperat cum virtute ſtiptici albarum margaritarum. ſcilicet groſſarum ⁊ minutarum: groſſe: tamen omnimode ſunt meliores ⁊ perfectiores aliter ⁊ melius ſcilicet perforatarum ⁊ non perforatarum artificialiter

¶ Confectio[c] alkermes: ⁊ ſunt grana tinctorum maximi iuuamenti ad pulſuꝫ cordis ⁊ ſincopim: ⁊ alguesgues: ⁊ triſtitiam ſine cauſa ⁊ eſt ex rebus cōfortantibus animaꝫ: confortatione mirabili cuius permixtio hec eſt. Accipe ſetaꝫ tinctam: ⁊ kermeſ circiter lib. j. ⁊ proprie cuius tinctura non preterijt ſpatium extenſuꝫ ⁊ ſubmerge eā in ſucco pomorum dul. ⁊ aque roſate ań. lib. j. ſ. ⁊ dimitte die vna. Deide fac modicum bullire, donec aqua rubeat. deinde extrahe ab ea ſetam ⁊ exprime eam. ⁊ pone in ipſa zucca. tabar. ʒ. cl. ⁊ coque vſque donec habeat ſpiſſitudinē mellis: ⁊ remoue ab igne: ⁊ proijce in eo calido ambre crude minutatim inciſe. ʒ. iiij. ⁊ dimitte in eo liqueſieri. deinde proijce ſuper ipſum puluerem harum ſpecieruꝫ. Acci. lignia. cru. ⁊ darſe. ana. ʒ. vj. lapidis lazu. loti: ⁊ preparati. ʒ. ij. alba. marga. ʒ. ij. auri bōi. ʒ. j. mu. boni. ʒ. vnius tertiaꝫ. confice ⁊ ſit doſis ab au. j. ad. ij. ⁊ ſ. ⁊ eſt bonum ⁊ expertum. ¶ Confectio.[d] de xilo aloes que eſt medicina magna ad egritudines cordis ſtomachi: ⁊ epatis frigidas: ⁊ ſanat ſincopin: ⁊ pulſum cordis. ⁊ confortat ſtomachum: ⁊ procurat digeſtionem. ⁊ facit odoreꝫ bonum: ⁊ generat gaudium. Accipe lignialoes crudi: ⁊ roſe ana. ʒ. viij. gariofilorum ſpice: nardi: macis: nucis muſcate: gallie muſca. cubebe: cardamomi: ⁊ heil: maſti. cinamomi ciperi: ſquinanti: zedoarie: been albi ⁊ rubei: folij ſete crude: margaritarum: corallorum rubeorum: karabe foliorum citri: ⁊ corticum eius: ⁊ alfelēgemiſc. ſanſuci: ſiſimbrij: mente ſicce: piperis longi: zinziberis ana. ʒ. iiij. muſci boni. ʒ. vnius tertiam: ambre. ʒ. j. ⁊ ſ. Et confice cum melle emblicorum ⁊ mina aromatizata. ⁊ ſit doſis. eius. ʒ. j. vſque ad. iij. ¶ Deſcriptio[e] electuarij ſarbotheng. ⁊ eſt letificās deſcriptione Mamech filij Zacharie ſuper quo eſt fiducia iuuamenti ad egritudines cordis: ſtomachi: ⁊ epatis: ⁊ confortat ea. ⁊ confert pulſui cordis: ⁊ ducit vtentē eo in conſequentiam gaudij: ⁊ continue iocunditatis: ⁊ attrahit digeſtionem bonam: ⁊ facit oris: ⁊ corporis tottius odorē bonum: ⁊ colorem facit viuidum Et modus eius eſt. Accipe roſa. lignialoes. ana. ʒ. vj. macis nucis muſcate gallie muſcate cardamomi heil ana. ʒ. ij. cinamomi croci. ana. ʒ. ij. ⁊ ſ. ciperi. ʒ. v. gariofilorum maſticis ſpi. aſſari. ana. ʒ. iij. fiat omnium trituratio bona: ⁊ confice cum melle emblicorum: ⁊ aromatiza ipſum cum muſci. ʒ. vnius quarta. Et ſit doſis a. ʒ. j. vſque ad. iii. ¶ Modus[f] electuarij de citro ex inuentione noſtra confortans ſtomachum: ⁊ procurans digeſtionem ⁊ odorem oris facit bonum croſſas ventoſitateſ expellit: ⁊ confortat cor. ¶ Accipe cortices citrorum aur. xx. gariofilorum lignialoes. cinamomi macis galange. ana. ʒ. ii. muſci. ʒ. ſ. cardamomi zinziberis. ana. ʒ. i. confice cū melle. Doſis eius eſt a. ℥. ſ. ¶ Confectio[g] de muſco dulcis faciens ad pulſum cordis ⁊ egritu. melancolicaſ ⁊ ad euꝫ qui triſtatur ſine cauſa. ⁊ confert ad egritudi. cerebri: ſicut eſt vertigo: ⁊ epilepſia: ⁊ tortura: ⁊ paraliſis: ⁊ ad egritudi. pulmonis ⁊ difficultati anhelitus cuius permixtio ē hec. Accipe croci: doronigi: zedoarie: lignialoes macis ana. ʒ. ii. albarum margaritarum ſete cru. aduſte: karabe: corallum rubeum ana. ʒ. ii. ⁊ ſ. gallie: ozimi omniū ana. ʒ. ii. ⁊ ſ. been albi ⁊ rubei folioruꝫ ſpice gariophilorum ana. ʒ. i. zinziberis cubebe piperis longi ana. ʒ. i. ⁊ ſ. muſci. ʒ. i. partes ii. confice cum mel. cru. qꝫ ſit quadrupluꝫ

autem perforantur ⁊ efficiuntur magis parue ⁊ clare: ex eis etiã repertuntur alique perforate: quas puto: tamen ex artificio perforatas fuiſſe nõ perforate complexionis ſunt frigide ⁊ ſicce verſus primum gradum cum virtute aliqualiter abſterſiua. Sed pforate participat plus de virtute ſtiptica: quam non perforate: qꝛ in perforatione ⁊ practica retulit plus ſi qua humiditas eſt in eis

pon. omnium: ⁊ pone in vaſe vitreo. ⁊ ſit doſis eius a ʒ.i. vſque ad.ii. Si ãt hanc cõfectionem amaram facere volueris: valentio: efficietur ad ea que diximus: ⁊ ad ex-

ſicut preciſe euenit de galliſ quercus perforatis: quia perforate ſunt magiſ ſicce cũ maiori ſtipticitate: omnes margarite appropriate ſunt cordiales reſiſtentes corruptioni ſanguinis circa cor: Conferunt etiaʒ tremori cordis ⁊ ſuperflue calefactioni eiꝰ ideo communiter ponuntur in confectionibus febricitantium ⁊ debilium in virtute: portantur de vltramarinis partibus. ⁊ ibidem iuxta littora maris reperiuntur. ¶ Quidam tamen dicunt ꝙ inueniuntur in quibuſdam piſcibus iuxta littora maris quod non credo. Sete crude aduſte dixit crude. quia virtus eius extrahitur per decoctionem in aqua ſicut dictum eſt de ligno aloes demum vtuntur illa aqua cum virtute ſua. Unde cruda eſt melior ⁊ non aduſta: eſt maioris efficacie ſi cum artificio ſubtiliter teratur: vt minutim ipſam incidendo demum piſtando ipſam cum margaritis: ſicut dicit ſerapio in ſuo de ſimplicibus in capitulo de ſeta ipſa eſt calide complexionis ⁊ ſicce in primo gradu: eſt medicina cordialis purificans ſpiritum ⁊ ſanguinem ⁊ ipſos clarificans. ⁊ vnit virtuteʒ: ⁊ a proprietate confortat: producitur a quibuſdam vermiculis qui depaſcuntur folijs morꝰ: celſi. karabe gummi eſt cuiuſdam arboris nominata iber romana coloris citrini cum aliquali rubedine congelatum ⁊ fiunt ex ea pater noſter virtutẽ ⁊ proprietatem habet ad ſe attrahendum paleas ⁊ feſtucas ſicut magnes attrahit ferrum vnde in greco tantum eſt dicere karabe quantum rapiens paleas in latino eſt calide complexionis ad primum gradum ſicce in ſecundo ſecunduʒ Auicen. confortat ſtomachum prohibendo vomitum ⁊ nauſeam ⁊ prohibendo humiditates malas congregari in eo ⁊ a proprietate confert cardiace ⁊ tremori cordis. Coralli rubei tres ſunt ſpecies ipſorum rubei albi ⁊ nigri ⁊ ſunt radices ⁊ rami cuiuſdaʒ arboris naſcentis in fundo maris in partibus aphrice efficiuntur nodoſi ab aq̃ maria ⁊ cũ exeũt ad aerẽ idurãt imo petrificãt. meliores ſt rubei qcõiter habẽt i vſu ⁊ ſunt frigide cõplexiõis q cõiter habẽt i vſu ⁊ ſũt frigide cõplexiõis in primo gradu ⁊ ſicce. Infraſecundum a proprietate confortant ſtomachum ⁊ remouent mala accidentia ipſius: immo ſola ipſius ſuſpenſio ad colluʒ ex directo ſuper ſtomachum curat dolores ipſius ⁊ prohibet vomitum ⁊ nauſeam ſicut ſuſpenſio ligni crucis etiam curat epilepſiam ⁊ hec ſunt verba Galieni auctoritate Auicenne ſecundo canoñ. c. de corallo ⁊ ex hoc mouentur matrone bene docte ad ſuſpendenduʒ corallum rubeum ad collum infantium ad prohibendum vomitum lactis ipſorum qui plurimũ venit ex dolore ventoſo vel alio in eorum ſtomacis generato. confert etiam febrientibus prohibendo reſolutionem ſpirituuʒ ⁊ cor mirifice confortando. vnde in confectionibus recentibus cõmuniter apponuntur: gallie muſcate hec eſt quedaʒ medicina compoſita cuius deſcriptio ſub nomine confectionis gallie muſcate ponitur a Nicolao in ſuo antidotario reditur tamen ad formam trociſcorum ⁊ ſic conſeruatur raro tamen habetur niſi per ſe ſola ſed ingreditur confectiones precioſas ⁊ antidota magna ⁊ componitur ex gallis ⁊ aromatibus alijs ⁊ muſco: vnde denominatur a gallis ⁊ muſco: virtus autem ⁊ complexio que reſultat in ea ẽ calida in primo ſicca. In ſecundo gradu mirabiles operationes habet in confortando principalia membra ⁊ plura alia in confortando poſita a Nicolao in ſuo antidotario fiunt ac trociſci aliquando de gallia muſcata quorum deſcriptio ponitur. nono almanſoris capitulo de prouocatione menſtruorum ⁊ ad electuarium partus quorum doſis i puluere albo ſubtili accipienda eſt vſqꝫ ad. ʒ. j. ⁊ ego iam diu vidi ibis certam ⁊ veram experientiantiam in facilitando partum difficilem: ⁊ ipſum abſqꝫ nocumento fetus vel mulieris accelerando immo etiam inducendo fetum mortuuʒ ⁊ ſecundinaʒ. ¶ Ozimi id eſt baſiliconis gariofilati tendentis ad aliqualem citrinitatem: ⁊ illa eſt expoſitio vera. nam ozimum idem eſt ꝙ Baſilicõ citrinum. id eſt gariofilatum cum aliquali citrinitate habẽns odoreʒ gariofilorum ⁊ virtuteʒ. ¶ Eſt enim duplex ozimus habens flores nigros ⁊ gariofilatum: quod etiam in multis locis reperitur. vnde citrinati conuenienter poſſet exponi. i. de illo contraria vbi naſcitur baſilicon gariofilatum habens folia ⁊ flores recentes ad aliqualem citrinitatem: ⁊ eſt calide complexionis in ſecundo gradu: ⁊ eſt magiſ

ſiccanduʒ humiditates ſtomachi: et putrefactiones eius: et proprie ſi addatur in permixtione eius abſinthii et roſe ana. ʒ. iii. aloes optimi abluti. ʒ. iiii. caſtorei keiſin a.

conueniens quã ozimum quẽ gariofilatum vero iuuat ad digeſtionem cibi groſſi ⁊ difficilis ad digerendum. ¶ Confortatiuum ẽ cordis ⁊ aperitiuuʒ oppilationum epatis ſumme confortat cerebrum deſiccando ſuperfluitates. flegmaticas multiplica in eo: ſed principaliter iuuat ad aperiendum oppilationes factas a flegmate in carniculis vel in naſo ſolo odoratu: vel quomodolibet aliter preparato: vt attrahendo eius aquam diſtillatam per nares vel eius ſuccum: ſicut fit communiter de aqua maiorane. ¶ Been. al. ⁊ rub. radices ſunt que portantur de India ⁊ de eis ſunt albe ⁊ rubee. ¶ Rubee tamen ſunt magis cordiales quam albe vtreqꝫ ſunt calide complexionis ⁊ humide in ſecũdo gradu: ſed quando deſiccantur diminuuntur ipſarum humiditates ⁊ recentes commeſte vel condite cum zuccaro vel cum melle augmentant ſperma: ⁊ hoc memorandum ꝙ been ſcriptum per h. ⁊ p duas e eſt radix alba ⁊ rubea de qua nunc dictum eſt. ſed ben ſcriptũ ſolum cum vna litera. e. abſqꝫ h. eſt ſemen catapucie quod eſt medicina ſolutiua. de qua dicetur inferius. Folijs ſunt eius due ſpecies. ſcilicet aquoſum quod naſcitur in aqueis locis: vel in aquis dulcibuſ abſqꝫ radice in aqua ſicut lenticula aque: ⁊ eſt aliud arboroſuʒ: quod naſcitur ex arbore quadam in partibus indie extra aquas ſimilitudinem eius in virtute habet cum ſpica nardi: ⁊ iſtud folium arboroſuʒ eſt illud quo vtuntur in medicinis noſtris quia laudabilius eſt alio ⁊ eſt calide complexionis ⁊ ſicce in ſecundo gradu odorẽ habet aromaticum: ⁊ virtutem habet confortatiuam membrorum principaliũ in omnibus operationibus ipſorum a proprietate conſeruant pãnoſ a corroſione tinearum tempore eſtiuo: dicunt tamen aliqui ꝙ foliuʒ non eſt aliud niſi folia plante producentis gariofilos. Spice duplex reperitur ſcilicet ſpice nardi ⁊ ſpica celtica ſeu ſpica inda qđ idem ẽ cũ ſpica nardi ſpica romana que idem eſt cum ſpica celtica vtraqꝫ eſt romatica cum odore acuto calida eſt in primo gradu: ſicca in ſecundo confortat ſtomachum frigidum ⁊ efficit odorem bonum ⁊ confortat cerebrum ⁊ prohibet deſcenſum reumatis ad partes pectoris: vel pulmonis aperit opilationes epatiſ: ⁊ ſtomachi ⁊ plura alia habet iuuamenta que inde ab Auicenna ſecundo cañ. capitulo de ſpica Gariofilorum noti ſunt gariofili deferuntur ex India ⁊ ſunt calide complexionis ⁊ ſicce in ſecundo gradu. Fruſta autem gariofilorum ſatis deficiunt a virtute ⁊ operatione ipſoruʒ ipſi ſunt principaliter ſtomachi confortatiui virtutis digeſtiue: ⁊ epatis ⁊ ſtomachum ⁊ cerebrum confortant maſticati ⁊ retenti in ore odorem oris: ⁊ tocius corporis efficiunt bonum. ¶ Quando autem ſpica abſolute profertur intellige ſemper de ſpica nardi: ſeu ſpica inda que eſt ideʒ cum illa qꝛ magis aromatica: ⁊ quia omnes operatiões habet perfectiores quã ſpica celtica: vel romana: que pro eadem aſſumitur. ¶ zinziber radix eſt cuiuſdam plante que affertur de partibus Indie calide. complexionis. in ſecundo gradu humide. primo dum eſt recens: ſed poſt collectionem continue priuatur humiditate ⁊ efficitur ſicce complexionis in primo gradu ⁊ tunc caliditas eius augetur: equaliter in ipſo tertium gradum. ¶ zinziber autem conditum cuʒ melle ſiccius efficitur: ſiccitate mellis: non ſic autem conditum cum zuccaro. diuerſificans autem radices zinziberis ſecundum diuerſitatem loci in quo oriuntur: non tamen ſpecie differunt: quia vbiqꝫ eadem eſt planta producens zinziber eſt optima medicina ad calefaciendum ſtomachum cerebrum nucam ⁊ omnia membra neruoſa: ⁊ ıtē confert omnibus doloribus ventoſis ⁊ factis a materia flegmatica poſt euacuationem velociter ⁊ appropriate uigorat operationem turbit: vt inferius apparebit. ¶ Conditum autem cum zuccaro confert paraliticis ⁊ ſtomacho debili. Cubebe ſunt fructus cuiuſdam arboris ſeu grana quedam ſimilia piperi nigro que afferuntur de partibus Indie. ⁊ ſunt calide complexionis ⁊ ſicce in ſecundo gradu confortatiue multum omnium virtutum cerebri ⁊ maxime maſticate ⁊ diu in ore ſeruate ſpiritus claros faciunt ſunt valde potentes in aperiendo oppilationes epatis ⁊ ipſum myrre confortant piperis longi fructus

ẽ arboris q̄ affert̃ a terra multũ remota i India calide ⁊ ſicce cõple/
xionis vltra tertiũ gradũ: lʒ caliditas eiꝰ ſupet ſiccitatẽ: repiũt̃ ãt treſ
manerieſ pipis lʒ ab eadẽ arbore ꝓducãt̃. ẽ.n. pip lõgũ ꝙ colligit̃
qñ icipit maturari. ẽ vlteriꝰ pip nigꝝ cũ ẽ ꝑfecte ⁊ vlťio maturꝝ. deni
grat̃ aũt ex forti icẽdio ſolis i ptibꝰ illis q̄ i ptibꝰ oriẽtalibus orit̃. Eſt
etiã pip albũ ꝙ ẽ mediũ iter pip albũ ⁊ nigꝝ ex pte maturitatis ipſo
rũ. Nã ſic euenit de pipe lõgo i exẽplo loquẽdo ſicut de borachijs
ſciſmorꝝ q̄ elõgãt̃ poſt ipſorꝝ natiuitatẽ ex hũiditate ſupflua. Eſt autẽ
pip nigrũ calidius ⁊ ſicciꝰ albo: ⁊ album calidiꝰ ⁊ ſicciꝰ lõgo: ⁊ i lõ
go ẽ maior ſtipticitas. ois maueries cuiꝰ caleſacit ſũme ſtomachũ mu
ſculos ⁊ oia mẽbra neruoſa oppilatões aperiẽdo ⁊ hũiditates ſuper
fluas flegmaticas deſiccãdo ⁊ maſticatũ cũ paſſulis attrahit flegma
a ptibꝰ cerebri: ⁊ vocẽ raucã clarificat maſticatum ⁊ retẽtum i ore.
¶ Muſci ẽ.n. res odorifera multũ q̄ recluſo repit̃ i q̄libet folliculo i
q̄ orit̃. ⁊ ſic extrahit̃ a quodã aiali aſſumꝑto gazeľo i ptibꝰ indie: ⁊ ẽ
calide ⁊ ſicce cõplexiõis. In ſecũdo gradu lʒ caliditas ſupet ſiccitatẽ
mirabilr̃: ſubleuat virtutes cordis ⁊ cerebri ꝓſtrata. portãdo etiam
virtutes aliaꝝ medicinaꝝ ad mẽbra ipſa ⁊ ab ipſo denoiat̃ pñs elec/
tuariũ qm̃ ſenſibilis quãtitas igredit̃ ꝯpoſitionẽ eius. ¶ Eſt. numuſ
ca. tiriaca venenorꝝ ⁊ maxime Napelli ꝯfice cũ melle crudo: ⁊ ſic q̄
druplũ põderis oium. ſ. ſupradictorꝝ aromatũ: ⁊ ad librã mellis po/
nãt̃ tres vncie d̄ ſupradictis aromatibꝰ ꝓportiõabilr̃ ſm d̄ſcriptio/
neʒ. põdera pticulariter poſita i littera quã p te ipm̃ lege: qꝛ clara ẽ ⁊
hec ſpecificatiue ponit̃ quãtũ mellis reqrit̃ ad hoc electuariũ ꝯficien
dũ ꝙ nõ facit i alijs electuarijs ſubſequẽtibꝰ lʒ ſupiꝰ quãtũ fuit expe
diẽs d̄claraui. ¶ Mellis aũt ꝙ mel apũ vocat̃ qꝛ ab eis ꝓducit̃ cũ d̄
paſcũt̃ ex rore ſup floribꝰ mellifluis adherẽte. ⁊ ẽ calide cõplexionis
⁊ ſicce i fine ſecũdi gradꝰ lʒ caliditas ſupet ſiccitatẽ. In iuuenibꝰ aũt
ꝯuertit̃ i colerã ſi i eo ſupflue vtũt̃ ⁊ i ſenibus benignũ ſanguinẽ hʒ.
Inſup fortiter abſterſiuã marie flegmatũ ⁊ aliaꝝ ſupfluitatũ ꝯtẽta
ruʒ i ſtomacho ⁊ etiã oppilationũ apitiuũ ⁊ maxime cũ ſit crudũ. Nã
p d̄coctionẽ viſcoſitatẽ aliq̄lẽ acqrit ⁊ ẽ ꝯueniẽs ei q̄ fungos veneno
ſos comederit ⁊ ei q̄ opium ſumpſerit p ſe ſolũ nõ ẽ ſepe vſus eiꝰ. po
nit̃ aũt ad cõponẽdũ aromata ⁊ ad ipſa dulcorãdũ i electuarijs: qbꝰ
cõmuniter admiſcet̃ vt delectabiliora reddãt̃ i guſtu ad faciẽdũ alias
opatões dictas ſupiꝰ cũ virtute ſua. Doſis aũt dicti electuarij ẽ vſq̄ʒ
ad. ʒ. ij. qbꝰ diſpoſitiõibꝰ dictũ ẽ ſupius i ꝑncipio d̄clarationis huius
electuarij. ⁊ ſimilr̃ dictũ ẽ i vno notabili ante poſito tp̃s ⁊ hora aſſum
ptiõis. Eſt aũt. ʒ. ꝯria ſecũde. Cõplexio aũt dicti electuarij reſultans
ex ſuis ſimplicibꝰ cõponẽtibꝰ ipm̃ ẽ calida ⁊ ſicca ⁊ eaʒ ꝑmũ opat̃ lʒ
etiã a ꝓpetate plura alia faciat iuuamẽta. Reſtat trãſire ad d̄clarãdũ
ſimplicia q̄ igrediũt̃ i additiõe huiꝰ electuarij diamuſci poſita i fine
capituli ab auctoribꝰ. Sʒ vocat̃ diamuſcus amarus qꝛ ſicut ſupior
vocat̃ diamuſcꝰ dulcis. Etiã cũ dicit abſinthij diuerſificat̃ abſinthiũ
ſm diuerſitatẽ loci ⁊ ꝓprie i qbꝰ orit̃. Et iõ denoiat̃ abſinthiũ roma
nũ: ⁊ iſtud ẽ meliꝰ alijs: vna tñ ⁊ eadẽ ẽ ſpẽs: ꝙ aũt i mõtibꝰ ⁊ i locis
ſaxoſis orit̃ ẽ meliꝰ q̄ʒ paludoſuʒ vel quã id qđ naſcit̃ ꝓpe mare. her
ba eſt nota ſatis q̄ ſuo acuto odore vel amaro ſapore cognoſcit̃ calide
cõplexiõis ẽ iuxta ſm gradũ ⁊ i ſiccitate ipm̃ aſcendit cũ ſtipticitate tñ
ponũt ipm̃ calidũ i ꝑmo gradu: qꝛ i fine ꝑmi gdus: ⁊ qdã i ſecũdo. qꝛ
i ꝑncipio ſecũdi gradꝰ ⁊ ſic etiã dicũt cũ eẽ ſiccũ i eo gradu: qꝛ i fine ſe
cũdi gradus: qdã i tertio: qꝛ i ꝑncipio tertij gradus. hñt.n. gradꝰ me
diciaꝝ latitudinẽ magnã. ⁊ ſic pʒ diſcordia auctorꝝ diuerſimode gra
dus medicinaꝝ faciliter declarari. ¶ Nã declarãdũ ẽ mõ iã dicto vtil̃
⁊ efficax medicina ẽ abſinthiũ i reducẽdo appetitũ ꝓſtratũ ⁊ i ꝯfortã
do virtutẽ digeſtiuã ſtomachi epatis ⁊ mẽbrorꝝ oppilatões apit mi
ſeraicaꝝ colorẽ corporis bonũ efficit ⁊ mire ſubuenit caceſie ⁊ habi
tudini male cũ q̄ ẽ eq̄lis admixtio colore citrine cũ albo virtutẽ leueʒ
hʒ i ſoluẽdo colerã ſubtilẽ cũ flegmate aquoſo pmixtũ a ſtõacho iteſti
nis ⁊ epate nõ tñ vlteriꝰ extẽdit̃ virtꝰ eiꝰ. Et doſis eiꝰ i iſuſiõe ſeu in
d̄coctiõe eiꝰ a q̄ttuor. ℥. ẽ vſq̄ʒ ad. viij. In puluere aũt ab vna. ʒ. vſ
q̄ʒ ad. ij. ⁊ i ſucco a duabꝰ. ʒ. vſq̄ʒ ad tres. ¶ Et cũ oibꝰ ꝑdictis cũ ad
ẽ doſis debita lenis fiat ſolutio vẽtris rariſſime: tñ vtimur eo ſolo ſʒ
aliquẽ ꝑdictorꝝ modorꝝ admixtũ aũt ſepe vtimur ipſo: nõ tñ i q̄ʒtitate
vel põdere quo ſenſibiliter ſoluat: ſicut i additione ꝑſentis electuarij
ponit̃. ¶ Poſſet tñ oimodo aſſumi ⁊ ſũme ꝯfert ⁊ ꝯfortat i diſpoſiti
onibꝰ dictis ſi nõ eẽt eiꝰ diſplicẽtia i ſapore etiã i odore roſe. Roſa ẽ
ex medicinis benedictis i opationibus ſuis ⁊ cordialis ⁊ odorifera.
Sũt aũt ex eis albe ⁊ rubee plane ⁊ criſpe i folijs ſuis rubee ⁊ plane
ſunt meliores albis ⁊ criſpis: ⁊ magis odorifere ⁊ cõplexio oiuʒ ip/
ſaꝝ ẽ i ꝑmo gradu frigiditatis modicũ ipm̃ aſcẽdẽs i gradu ſtipticita
tis ⁊ maxime dũ ſunt ſicce: qꝛ recẽtes i dictis gradibus remittũtur.
Rubee tñ minus q̄ʒ albe ſunt frigide ⁊ i ſiccitate remittũt̃. Coniũgit̃
etiã i eis mãifeſta ſtipticitas ⁊ aliq̄lis caliditas pp ipſaʒ amaritudineʒ

cũ dulcedie q̄dã. Vnde diuerſe opatiões poſſunt ab ipſis ꝓue/
nire tñ opatio ipſaꝝ ꝑncipalis ẽ remittere caliditatẽ ſupfluã cor/
dis ⁊ epatis: ꝓhibere reſolutionẽ ſpirituũ i mẽbris ꝑncipalibus
⁊ q̄cũq̄ʒ mẽbra ꝑncipalia relaxata ꝯfortare ⁊ maxime ſtomachũ.
Reperiũt vndiq̄ʒ vapores aſcẽdẽtes ad caput virtutẽ ſolutiuaʒ
leuiſſimã habuit ſuccus recẽtiũ vel ipſaꝝ d̄coctio: qꝛ a ſiccis tol/
lit̃ ois virtus ſolutiua q̄ ẽ i eis: ⁊ doſis ſucci eaꝝ ẽ ab. ℥. j. vſq̄ʒ
ad. ij. admixti cũ zuccaro: ⁊ doſis decoctionis eaꝝ recentiũ ẽ ab.
℥. ij. vſq̄ʒ ad q̄ttuor: ſed his duobus modis raro vtunt̃ eis pro
ſolutione faciẽda: qꝛ leuiſſima ẽ eaꝝ ſolutio cũ diſplicẽtia aliquali
i ipſaꝝ ſapore: ⁊ qꝛ nõ ſemp roſe recẽtes reperiũt̃ loco aũt ſucci:
vel decoctionis eaꝝ vtimur caſſia vel tamarindis vel mãna qꝛ il
laꝝ copia magnã habemus. Soluit autẽ ſuccus vel eaꝝ decotio
materiã colericã ſanguinẽ purificãdo ab eo ⁊ ipm̃ aquoſuʒ remit
tẽdo a calore ſupfluo vtimur ſepe aq̄ ex roſis diſtillatis: q̄ aq̄ ro.
vocat̃ i epithimatibus cordis ⁊ epatis: i alijs cõplexionibus ca
lidis oculorꝝ ⁊ oiuʒ aliorꝝ mẽbrorꝝ: ac etiã vtimur ſepe roſis ꝯdi
tis cũ zuccaro minutim iciſis q̄ mixtura vocat̃ zuccaꝝ roſaꝝ: ⁊ cõ
fert aduſtiõibus oris ⁊ ligue ⁊ ſtomacho calido: ⁊ aliqñ alijs mẽ
bris cũ aq̄ ordei colluẽdo vel gargarizãdo vel quomodolibet ali
ter aſſumendo ⁊ aliquãdo ſepiſſime vtimur roſis ꝯditis cũ mel
le minutim inciſis vel cũ zuccaro ⁊ melle ſimul admixtis ad ſolẽ
poſitis ⁊ paꝝ decoctis: q̄ mixtura vocat̃ etiam zuccaꝝ roſatuʒ: ⁊
confert aduſtionibus oris ⁊ lingue ⁊ ſtomacho calido ⁊ aliquan/
do alijs membris cum aqua ordei colluendo mel roſatum cuʒ fo
lijs vel cum zuccaro ⁊ huius mellis roſati vſus eſt valde cõmu/
nis ⁊ conueniens ad abſtergendum ⁊ exiccandas materias fleg
maticas putridas contentas in ſtomacho: ac etiaʒ inteſtinis. Ca
leſacit virtute mellis. Et infrigidat aliqualiter virtute roſaꝝ: ſed
omnimodo deſiccat: vincit autem ap parenter caliditas eius fri/
giditatem ⁊ non tranſit virtus eius vltra regiones epatis aſſum
ptus in forma electuarij nunc dicta. Sed ſi aſſumatur cum deco
ctione aliqua: aut aquis diſtillatis inferius declarandis cum vir
tute ſua vſq̄ʒ ad regiones venarum pertranſit: ⁊ illo modo doſiſ
eſt vſq̄ʒ ad. ℥. ij. ſed raro per ſe ſolũmodo ſumit̃: ſed cum alio ſi
rupo permixtus in eodem pondere: ⁊ menſura ſicut apparet i cu
ra flegmatice febris vel tertiane note quibus i principio mel ro.
eſt ſũme conueniens diuerſis tamen modis ⁊ potionibus vt ali
bi eſt videre: non tamen minus cõſtringit deſiccat ⁊ caleſacit ſto
machum iſto modo preparatum quam cum roſis inciſis: vel cũ
zuccaro admixtum imo plus cũ eius virtus tranſeat ad profũda
⁊ ſic generaliter eſt in vſu vbiq̄ʒ locorum ab ipſis qui practicam
inſequuntur. Et gelem abur. i. mel roſatum vocatum ab omni
bus auctoribus medicine: vtimur etiam roſis ſiccis i lotionibus
ſacellis embrocationibus in electuarijs pillulis ⁊ pulueribus ali
is que mirabilem operationem efficiunt cum ſuis qualitatibus
primis ⁊ in ipſarum ſtipticitate. Sed magis operantur etiam a
forma ſpecifica membra principalia confortando. ⁊ ſpiritus cuʒ
ſuis odoribus ſuauibus ⁊ amenis: ⁊ fit etiam ex roſis recentibus
oleum roſatum. nam fit vt plurimum cum oleo oliuarum: perfe
cto maturo: ⁊ iſtud cõmuniter eſt in vſu ad repercutiendum vir
tute roſarum materias fluentes ſi ex ipſo inungantur: ⁊ virtute
olei aliqualiter reſoluendo. Vnde in principio contuſionum eſt
optima medicina: fit etiam oleum roſatum ex oliuis imaturis vl̃
non perfecte maturis: quod vocatur oleum onfacinum. ⁊ iſtud
eſt magis repercuſſiuum frigidum ⁊ ſiccum ⁊ ſtipticum q̄ʒ ali/
ud dictum. Non tamen niſi magiſtraliter preparatur ab aliquo:
¶ fit tertio oleum roſatum ex oliuis complete maturis admixtum
cum roſis ⁊ aliquantulum ſalis: ⁊ iſtud eſt fortius in deſiccando
⁊ etiam in reſoluendo cum virtute leuiter compreſſiua: ⁊ iſta de
roſis ſufficiant qualitercunq̄ʒ paratis ſeu adminiſtratis: ⁊ ſi hic
prolongaui ſermonem breuitatis vtemur in poſterum cum ad/
mixtis de roſis faciam mentionem. ¶ Aloes optiuʒ. i. ſuccotri
ni inter omnes alias ſpecies aloes ſuccotrinum eſt melius. Ab
luti. i. loti cum aqua endiuie vel aqua pluuiali ſicut cõmuniter fit
ad remouendum acuitatem ipſius ⁊ nocumentum que ex ipſo ac
cidere poſſunt maxime de fractura ſeu apertura venarum ſed ex
lotione ipſius frangitur ⁊ debilitatur. ſatis virtus eius ſolutiua
ſed additur eius virtus in confortando virtus membrorum in/
trinſecorum ⁊ maxime ſtomachi. ¶ Eius autem potentia ſoluẽ
do non tranſit vltra regiones epatis niſi cum alijs medicinis ſo
lituis admixtum vel cum alijs vigorantibus eius operationem
Non ablutum autem vigoroſius ſoluit. minus tamen membra
confortat. Et ideo componitur in iſto electuario eſt abluendũ

cū aqua pluuiali vt ei⁹ acuitas ⁊ ſolutio remittatur lꝫ quātitas ei⁹ q̄ ingredit̄ in additione ei⁹ electuarij nō ſit potēs ad ſoluendū etiā ſi ablutū nō eſſet ꝯſiderata doſi q̄ ipſius dꝫ aſſumi aſſignata ſuperi⁹. Et notādum ꝙ de aloe varij varie dicūt. Eſt eni quorūdā opinio ꝙ aloes tripl'r variat̄ ſolū in noie ⁊ in ſuis ptibus dant̄ decoctione ad ignē. dicūt eni quidā ipm eē ſuccū cuiuſdā herbe i vltramarinis ptibus adinuēte q ad ignē tādiu decoqt̄ ꝙ ad ſolidā formā reducitur ⁊ ꝙ ei⁹ ps ſupior q̄ i decoctōe ꝑmium ē aloes ſuccotrinū: ⁊ illd̄ ē puri⁹ ⁊ melius aliis pars āt media ē aloes epaticū ⁊ iſtud ſeqt̄ in bonitate poſt ſuccotrinū. Vltima ē ps iſima: q̄ dr̄ aloes caballinū ⁊ iſtud ē minoris bōitatiſ aliis ſupradictis. ⁊ hec opinio a plurib⁹ credit̄ ⁊ firmo tenet̄: nō tñ traditur a doctorib⁹ medicie aperto ſermōe.

ʒ.i. cinamōi. ʒ.ij. ⁊ .ſ. Mod⁹ h ꝯfec. teſticli vulpis: ⁊ ē ſatiriō bōa ptiſicis ⁊ ethic. ⁊ cōſūptis: ē medicina ipinguatia bōa: ⁊ multiplicat coitū. Et mod⁹ opatōis ei⁹ ē talis. Accipe ſatirionū qui abſcidūt̄ a patre ſuo li.i. ⁊ terāt̄ et coq̄nt̄ cū lacte ouio ol'. in q̄ſtita. ſufficiēti ſup ꝑuas vꝫ dū ꝺcocti ſint: ⁊ ſit ꝯſūptū lac ⁊ tūc fūde ſup eos oli amig. dul. ℥.iij. ⁊ agitetur ſic ꝯterēdo cū lig. ⁊ poſtea fūde ſup totum ſiru. hūc c⁹ mo⁹ ꝯpōis ē. ℞. ſuc. bug. cocti. et diſpu. li. ij. ſuc. pō. ol'. ℥. xij. zuc. bōi al. lib. iij. miſceāt agitādo cū ꝑdcis: vſq̄ꝫ dū fiat ei⁹ cōpetēs ꝺ'coctio: et depōat̄ ab igne: ⁊ ꝓiciatur ſup ea cinamōi ſubtil' ⁊ elci. ʒ. v. beē al. ⁊ ru. an. ʒ.ij. ligna. ʒ.iij. cro. ſāda. citri. draga. gūmi ara. alfelēgē. ſe. cubbe. macis ana. ʒ.i. ⁊. ſ. ꝯfice: ⁊ pōe i vaſe i vaſe vitreo. Et ſit do

¶ Alij āt dicūt aſſerūt ⁊ affirmāt ⁊ circa ꝑdictā opinionem clariſſimis rōib⁹ ipugnādo ꝙ aloes ē vt dr̄ ſucc⁹ iſpiſſat⁹ ad ignē vel ad ſolē tpe eſtiuo diuerſarū herbarū: nō tñ aliter adinuicē differētiā niſi ſm ꝙ diuerſitas ē i vuis ⁊ ꝯſequēt̄ i vinis. dicunt. n. ꝙ herba ex cui⁹ ſucco fit aloes epaticū in bonitate ꝑfecta p⁹ aloes ſuccotrinū ⁊ v timo i bonitate ē herba ex cui⁹ ſucco fit aloes caballinū: ſicut. n. vua ⁊ vina multū differūt in ſapore: ⁊ in bōitate ipſorū nō tñ abinuicē differūt genere: ⁊ vt ſic quilibet ſucc⁹ predictarum herbarū ad ꝑfectiōem decoqi de ꝑ ſe ⁊ huic opinioni ē plus adherēdum. vñ alij dicūt ꝙ ꝑdicte tres herbe diuerſificant ſm diuerſitatē loci vel patrie in quib⁹ oriūt̄ vel creſcunt ⁊ ſic ſubſequēt̄ diuerſificāt̄ ſpēs aloes ſic ut ꝯtigit in diuerſitate vuaꝝ ⁊ vini ſm diuerſitatē ſit⁹ ⁊ loci in qbus vue oriuntur ⁊ fiūt vt pꝫ de vinis collectis in ptibus vallis armenie inferioris: ⁊ etiā de vuis collectis in vallib⁹ ſec⁹ q̄ ſunt media in ꝑdictis. Et hec opinio nō diſcrepat in ꝑdictis a recto tramite ꝟitatis q̄libet tñ ſpēs aloes eſt calide ⁊ ſicce cōplexionis in ſcd̄o gradu lꝫ ſiccitas ſup caliditatē q꞉ aſcēdit ad tertiū gradum. Aloes āt ꝑ ſe ſolū nō aſſumit: ꝓpter picula q̄ exinde aſſumere pñt. ¶ Eſt eni principal'r ſolutiuū materiei colerice cōtente i ſtomacho ⁊ meſeraicis: ac ēt i inteſtinis multū tardat̄ ei⁹ opatio ē a. xij. horis vt plurimū: vſq̄ꝫ ad. xxiiij. horas: ⁊ doſis eſt vſq̄ꝫ ad. ʒ.ij. ⁊ ſemis ſm potētias corporꝝ aſſumentiū ipm. ¶ Sꝫ nō ꝯſulo vſum ei⁹ niſi alijs medicinis admiſceat̄: hꝫ inſup virtutē deſiccatiuā hūiditatū ⁊ putredinū ſtōachi: ac ēt inteſtinorū: ſed ꝓuocat emorroides. iō ad eas diſpoſiti nō aſſumāt: ⁊ aliqñ eſt abſtinendū ab ipſo tpe frigido ac ēt multū calido ſicut meſue exp̄ſſe declinat in caplo ꝓprio. ¶ In oibus opationibus aut in quibuſcūq̄ꝫ aloes ſuccotrinū eſt potētius ⁊ vigoroſius alijs ⁊ maxime in ſoluēdo. Cū āt aloes in aliq̄ deſcriptiōe profert̄ intelligendū eſt de aloe ſuccotrino tanq̄ꝫ de meliori ⁊ magis ꝑfectio. ¶ Caſtorei eſt eni pinguedo iuoluta i quodā folliculo iuxta teſticulos cuiuſdā aialis ⁊ i meridionalib⁹ ptibus ⁊ ē calide cōplexionis in tertio gradu ſicce ⁊ in ſcd̄o gradu virtutē hꝫ calefactiuā ⁊ cōfortatiuā neruoꝝ cū manifeſta reſolutiōe materieꝝ cōtentarū in eis. Et iō ꝯfert ſpaſmo hūido repletionali ſic vt mēbrū ſpaſmatū ex eo liniat̄. Cōfert etiā ſupfluo pruritui pueroꝝ ac ēt epilepſie ipm mire pōt ſubuenire ſi collū ⁊ nuca iungāt̄ eaſdē opatiōes efficit manifeſte ſi abluit̄ ⁊ ſumat̄ vſq̄ꝫ ad. ʒ.ij. Sed nō vſitat̄ a medicis de ꝑ ſe niſi ad mixtū cū alijs medicinis cōpoſitis. Keiſim. i. leuiſtici plāta eſt ſatis nota. naſcit̄ iuxta tumulos ſepe: ⁊ eſt calide cōplexionis ⁊ ſicce in ſcd̄o gradu: vtimur i oibus medicinis ei⁹ ſemē nō folijs vel radice q꞉ efficati⁹ ē: hꝫ eni virtutē apertiuā opilatiōnē ꝺſiccatiuā hūiditatū ꝯtentarū in ſtōacho: ⁊ reſolutiuā vētoſitatū gloſaꝝ ⁊ fortificatiuā digeſtiue uirtutis cū caliditate ⁊ aromaticitate ſua ⁊ ſi ipſi⁹ ſeminis puluerizati exibeat̄ alicui i etate ꝑfecta vſq̄ꝫ ad. ʒ.i. cū aqua graminis vel abſinthij mire educit vermes ⁊ aſcarides: tñ quātitas ꝑdicta dꝫ minui in pueris. Cinamomi due ſunt ei⁹ maneries: eſt eni cinamomū eſt qd̄ ſubtile multū longū ꝑforatū aromaticū valde ⁊ cū multo ſapore. Eſt. n. cortex iterior cuiuſdā arboris odoriferi valde: ⁊ iſtud vocat̄ ꝓprie canella ꝑforatū eſt: ⁊ tale eſt ꝑfecti⁹ in oibus operationib⁹ ſuis. Eſt aliud qd̄ vocat̄ cinamomū: eſt groſſum ⁊ eſt cortex exterior arboris in ptibus i die vtrūq̄ꝫ eſt calide cōplexionis ⁊ ſicce in ſcd̄o gradu: ſꝫ caliditas ei⁹ ſupat ſiccitatē ꝓrogatiuā hꝫ ſup oīa aromata ad ꝯfortandū virtutē digeſtiuā i ſtōacho ad exiccandū ⁊ ꝓhibendū putrefactiōes in eo. Ac ēt ad aperiendū opilationes epatis ⁊ aliorū mēbrorū ꝯfortat cerebrū ⁊ alia principalia mēbra ⁊ ē multe prouocationis ⁊ marie mēſtruoꝝ odorē oris efficit bonū ⁊ totū corpus redolē facit: ⁊ hec eſt declaratio deſcriptionis pñtis electuarij: cui de melle crudo ad ipm cōfortandū ꝓportional'r addi dꝫ ſm ꝙ in hac additōe aromatū factū eſt ſupra. b

ſis ei⁹ ab aur. iij. vſq̄ꝫ ad. v. Cōfec. alia teſti. vul. ⁊ ē dyaſatiriō faciēs erectiōeꝫ verge: et multiplicās ſpma ⁊ deſideriū coeūdi. Acci. ſecacul. al. mūdi elixati i aq̄ cicerū quorū eiecta fuit aq̄ pria lib. i. teſticlorū vl'. ℥. viij. radicis raſā. ℥. iij. luſ plani. ℥. ij. Terāt̄ ⁊ iſundāt̄ ſr ea lactis vaccini aut ouini quātitas q̄ ſupmineat radicib⁹ duob⁹ digitis. ⁊ oli ſiſa. ⁊ butiri vacci. recētis ana. ℥. iiij. ⁊ excoq̄t̄ cū facilitate vſq̄ꝫ ad ſpiſſitudinē. Et ſi adhuc radices nō bñ ꝺcocte ſint fūdat̄ ſr eas ex lacte ⁊ oleo ⁊ bu. vſq̄ꝫ dū ꝑfecte decocte ſint: ⁊ poſt hoc fūde ſr hoc totū mell' bōi: et diſpu. li. vj. ſuc. cepe hūide lib. i. de lib. i. ⁊ .ſ. decoq̄. oia ſil' vſq̄ꝫ ad ꝑfectā decoctiōem. tūc. n. depone ab igne: et ꝓiice ſup eā puluerē hūc. Cui⁹ permixtio hic ē. Accipe caudaꝝ ſtici cū renibus

¶ Modus cōfectionis teſticulorū vulpis q̄ vbiq̄ꝫ ſatirion vocat̄. Iſtud eſt electuariū octauū in pñti libro deſcriptū lꝫ ſcd̄m in ordine de his q̄ magiſtral'r habent̄ in vſu: raro tñ in apotecicis ꝑparatū reperit̄. Ipſius tñ due deſcriptiōes q̄ſi ſub eodē titulo deſcribunt̄ q̄ i mō cōpoſitionis ⁊ virtute aliqual'r variant̄. ¶ Eſt. n. illa ꝑma deſcriptio q̄ h ponit̄ maioris efficacie ⁊ ꝟtutis corporib⁹ ꝯſumptis ⁊ exiccatis ⁊ ptiſicis ⁊ ethicis ⁊ ſilibus ſi abſq̄ꝫ febre ꝯſiſtant marie talia corpa humectādo cū h ēt iuuat ad coitū multiplicandū ⁊ incitandū. Deſcriptio āt ſubſequēs eſt maioris potētie i faciēdo virilis mēbri erectionē ⁊ appetitū ad coitū incitandū ⁊ multiplicandū ⁊ ſemē ſpermaticū augēdo ⁊ eſt qd̄ magis habet̄ i vſu ⁊ ꝑparatū reperit̄. Notādum ꝙ ābe deſcriptiōes nomē accipiūt a radice cuiuſdā herbe q̄ vulgari noie teſticulus vulpis appellat̄: ⁊ ē herba in nr̄is ptibus ſatis nota: hꝫ radices ad ſilitudinē cū dictis teſticulis vulpis ⁊ in ꝯpoſitione hui⁹ electuarij magna ei⁹ ps ingredit̄ i ꝑmo vꝫ de his duob⁹ ſed ſm electuariū ē magis delectabile ad guſtū ⁊ lꝫ cū zucharo cōponat̄ ex h poſſet ad formā vere ꝯfectionis reduci tñ ſub forma electuarij ꝑparat̄: q꞉ meli⁹ ꝯſeruat̄ ꝓpter ſuccos ⁊ lac q̄ ibi ingrediūt̄: ⁊ ſic efficati⁹ ēt operat̄ cōiter in apotecicis preparatū reperit̄ ⁊ ſic ēt magis habet̄ in vſu ⁊ ꝓ coitu migrādo. Dico ḡ modus cōfectionis. i. ꝯpoſitiōis et reductiōis ad formā electuarij teſticulis vulpis. i. ſatirion: q꞉ ſic denoiatur. Cōuenit āt iſtud electuariū ethicis et ꝯſūptis ſi abſq̄ꝫ febre cōſiſtāt exiccationē corpis ꝓhibēdo ſua ꝟtute humectatiua aliq̄li leui infrigidatiōe ⁊ fortificatiōe reſolute virtutis multiplicatiuū ē coit⁹ ⁊ hec eſt ei⁹ principal' opatio ꝑꝑ qd̄ habet̄ in vſu generādo vētoſitatē i vaſis ſeminalib⁹ vel adiuuādo virtutē digeſtiuā i eis i ꝯuerſionē ſanguis i mā ſemis vt ſit augmētū in ſemie ⁊ i virilis mēbri erectionē vt pri⁹ dictū ē. Sequit̄ ei⁹ deſcriptio ſcd̄i teſticuloꝝ vulpis. Sciudūt̄ a pre ſuo: h ē a ſtipite ſuo: hec radix dicta teſticul⁹ vulpis ē calide ꝯplexionis hūide circa ſcd̄m multiplicās vētoſitatē pruritū i genitalib⁹ mēbris vñ ē cā erectiōis virge ⁊ a ꝓprietate icitās ad libidinē ⁊ ſm oēm vſuꝫ ipſi⁹ terant̄ ⁊ coquant̄ cū lacte ouino. ſ. dicte radices teſticuloꝝ vulpis. ē. n. lac frig. ꝯplexiōis ⁊ hūide i primo gradu. lꝫ. n. hūiditas ſuper frigiditatē ipſi⁹ ⁊ iō ꝯuenit ethicis ⁊ ꝯſūptis diuerſificant̄. tñ lac ſm diuerſitatē ſpēꝝ ⁊ aialiū a qbus emulgit̄ nō tñ ꝙ exeat ex latitudine dicte ꝯplōnis niſi ex vbera diu morā ꝯtrahat: deide acetoſitatē acqrat ex q̄ efficit̄ frigidi⁹ cū ſiccitate aliq̄li. Lac. n. muliebre ſiue hūanū ē mediū iter oia genera lactis plus appropiquās tēperamēto ꝯplexiōis ⁊ poſt ipꝫ imediate ſeq̄t̄ lac caprinū lac āt ouinū ⁊ vaccinū de frigiditate ⁊ aq̄ſitate min⁹ ꝑticipāt. Sed aſininū lac frigidi⁹ eſt ⁊ hūidius ē alio lacte. Et iō nō ita cōforme ponit̄ hūane nature ⁊ pōt facil'r ſepari oē lac i tres ſbas ꝯplōne diuerſas. Eſt eni i eo ps caſeal' s q̄ ē fride ꝯplōnis ⁊ ſiccate eſt ps buturoſe q̄ ē tpte ꝯplexiōis attingēs circa primū gradū caliditis ⁊ ad primū attingēs hūiditatis. eſt vltia ps ſeroſa q̄ ē fride cōplōnis ⁊ hūide lꝫ meſue ipaꝫ ponat calide ꝯplōnis ꝑꝑ virtutē ſolutiuā q̄ ē i ea. Bal. i q̄rto de ſimplici medicia diſtinctiōe. iij. c. vltio ponit hāc. ſ. ſeorſā ptē eē fride ꝯplexiōis exp̄ſſe ſꝫ illoꝝ ꝯcordia facil'r habet̄. nā meſue ſolū cōſiderauit quaſdā ptes ipſi⁹ aq̄ſitatis nitroſas ⁊ ſalſas

quibꝰ mediātibus virtutē hꝫ aliqualē ſolutiuā ⁊ ſanguinis purifi-
catiuā ⁊ ille ſunt calide. Salis aūt alias ꝑtes cõſiderauit aquoſas ꝗ
ſunt manifeſte alterātes ad frigidū q ſunt multoplures ꝑtibus ꝑdi-
ctis nitroſis ⁊ ſalſis. vñ tota eiꝰ ꝯplexio reſultās ex dictis frigida ⁊
hūida ꝑnoiatur in ipa ſeroſitate iā dicta. tollit̄ ā illa nitroſitas ſi de
inocte teucat̄ ad aerē. Olei amigdalis dulcis. amigdale dulces ca
ide ſtõplexiõis
Vſus primū gra
dū ſiccitatis ⁊ ſic
olea ꝗ fiūt ex his
appꝛ pinquāt cõ
plexionibꝰ eoꝝ i
caliditate ⁊ hūidi
tate i dulcibus ⁊
i caliditate ⁊ ſic-
citate in amaris.
Succi bugloſſi.
ideſt ligue bouis
herba ē nota ꝗ lingua bouina vulgariter dicit̄ ⁊ ē calide ꝯplexiõis
Vſus primū gradū ⁊ in hūiditate appꝛopinquās Vſum gradū ⁊ eſt
medicina coꝛdial' ꝯferens aſꝑitati gutturis ⁊ cāne pulmõis. Succi
pomoꝝ dulciū: hec poma vt appiola ⁊ ſil'ia ſunt multū coꝛdialia fri
gide cõplexionis verſus primū gradū ⁊ hūida circa ſm zuccari bo
ni albi qđ alio noie mel cāne vocat̄ ipm eſt calide ꝯplexionis Vſus
primū gradū hūide etiā in eodē dū ē recēs ſꝫ dū antiquat̄ gradū pri
mum ſiccitatis acqrit et eiꝰ hūiditatis exſiccat̄ vñ ꝑ ſeipm aſſumptū
in ſtomacis calidis et colericis ac febꝛ acuta febꝛiētibus et marie
qñ cū vino lauat̄ et ipm ꝑparari faciūt medici ignoꝛātes cinamomi
ſubtilis et electi: de ipo dictū ē i diamuſco beben albi et rubei dictū
eſt in diamuſco. croci dictū ē ibidē. Sandali citrini. ſūt tres ſpēs ſā-
daloꝝ alboꝝ rubeoꝝ et citrinoꝝ aſpoꝛtant̄ de ꝑtibus indie. Ligni
aloes. et ſunt ligna cuiuſdā arboꝛis ꝗ in quodā flumie capiunt̄ cū ex
multitudine aq̄ ſupflue auget̄ et creſcit q̄libet ſandaloꝝ ſpēs de ꝑdi-
ctis ē frigide cõplexionis in ſcđo ſicce in ꝑmo tñ ſm Galienū frig i
ditas ſandaloꝝ rubeoꝝ ē maioꝛ qua alboꝝ et citrinoꝝ et ſic i oibus
opationibus magis collaudat̄ ſunt eni medicia coꝛdialis et aromati
ca ꝯueniētes ſupflue calefactõi coꝛdis et ipſiꝰ debilitatis reſolutionū.
iõ ipſis multū vtimur in epithimatibꝰ coꝛdis et marie citrinis et ru-
beis. Doſis huiꝰ electuarij ē vſq̨ ad q̄ttuoꝛ aur̄. Et h nota ꝙ au-
reus eſt aliquātulū plus quā. ʒ. ſicut floꝛenꝰ nouꝰ ē maioꝛ pōderis
quā floꝛenꝰ antiquus nūeratus q floꝛeni ponunt̄ i ſigillo. Vlteriꝰ
eſt notandū: qꝛ qđ cū q̄rimur de humectatiõei n coꝛpibus exſiccatis
debemꝰ iſtud electuariū exibē de mane in doſi ꝑdicta cū ꝯditõibus
obſeruatis abſq̨ alia cõditione ſupius añdictis ⁊ qñq̨ cū pulpa ca-
ponis qñq̨ cū carne teſtitudis vt ſupeꝛ dictū eſt. Cū aūt q̄rimus au
gmentū in coitu ⁊ virilis mēbꝛi erectionē ipm exhibere debemus
veſpe añ cenā: et cū modico vini ſubtilis et odoꝛiferi: ꝑdicti āt electu
arij ſil' cõpoſiti et fermētati cõplexio ꝗ reſultat eſt tēperata īter calidū
et frigidū: hūida tñ ad ſcđm gradū attingēs. Et h ſolatione recito ꝙ
iam vidi tpe thome de garbo mgr̄i mei et fuit de mēſe maij dū ge-
neral'r fiūt purgatiões ſanitatis ꝓſeruatiuo. Quidā ciuis antiquꝰ
etate plenꝰ diuitijs: debēt vno ſero iuuenē et robuſtā ducere: q̄ſi-
uit vno ſero conſiliū quō poſſet ad ꝑfectionē coitus deuenire cū vir
ge erectiõe vñ fuit oꝛdinatū electuariū añdictū de quo pluribꝰ diebꝰ
aſſūpſerat. Illo āt ſero quo duxit vxoꝛē ex erroꝛe aromatarij quā
dam medicinā ſolutiuā aſſūpſit vñ tota nocte cu fluxu vētris et vo-
mitu cū ſua ſpōſa ꝓceſſit: ⁊ ſic deceptꝰ ad coitū deuenire nō potuit:
ſed cū ſui vituꝑio de mane ſurrexit manifeſtatū totū a ſua ſpōſa ꝑdi-
cta. Alius aūt iuuenis h electuariū ſatirion ꝓ ꝑdicto ſene oꝛdinatū
aſſūpſit q aſſumere debebat medicinā ſolutiuā ꝑdictā quā ſenex ille
aſſūpſit cui nō erat expediēs aliqđ auxiliū a virge erectionē vltra ſo
litū tñ ꝑ totā noctē ad libidinē incitatꝰ pollutiões habuit ⁊ nō fluxū
vētris vt de mane expectabat decolatiõe: ⁊ iā decocto capone hoꝛa
tertiarū trāſacta conq̄ſtus cū medico q medicinā oꝛdinauerat ibi iue
nit ꝑdictū ſenē qđ foꝛtiꝰ cū ipo cõdolebat. Et ſic vocato aromatario
manifeſtatꝰ fuit erroꝛ ipſiꝰ de variatiõe medicinarū ꝑdictarū abſq̨
aduertētia ꝑdicti aromatarij vñ ſemꝑ aduertēdū ē cū medicinas ſo
lutiuas exibemꝰ ad manꝰ aromatarij ne erroꝛ ꝯtingat earū ꝑpara-
tione ⁊ exhibitiõe qꝛ totū final'r ad vituperiū vel in honoꝛē medici i
putat̄ ⁊ ſic ēt poſſibile eſſet ad alias medicinas nõ ſolutiuas: ⁊ ē fi-
nal'r aduertendū ne ſil's erroꝛ ꝯungat vl' ꝯtingere poſſit. Cõ
fectio teſticuloꝝ alia vulpis ⁊ ē diaſatiron. Iſtud ē nouū electuariū
lꝫ ſit tertiū de his ꝗ habent̄ in vſu ⁊ ē iſtud qđ cõiter repert̄ ꝑparatū
in vſu. Nā ipm ē efficax ⁊ mirabil' opationis ad multiplicādū coitū
faciēs virge erectionē ventoſitatē generās ⁊ pruritū in genitalibus
mēbꝛis. Et hec ē ꝑncipalis eiꝰ opatio aſſumit̄ de ſero ꝑ duas hoꝛas
añ cenā cū vino calido lꝫ ēt ꝯuenienter aſſumat̄ ⁊ meliꝰ de ſero cum
itur doꝛmitū cū pauco vino: ⁊ eiꝰ doſis eſt vſq̨ ad. ʒ. vi. ſed ⁊ effica
tius operet̄ dꝫ aſſumi tribꝰ diebus ꝯtinuis hoꝛa ⁊ mō ꝑdictis. ⁊ ſu-
mat iterate ſi expedit ſꝫ in vitio ſenibꝰ ⁊ habētibus calidū nāle valde
debile fruſtra aſſumit̄. Dicit̄ ꝗ ꝯfectio. i. cõpoſitio qꝛ ad foꝛmā ele-
ctuarij reducit̄. Teſticuloꝝ alia vulp. ⁊ ē diaſatirõ. Recipe ſecani
ideſt yrigi ⁊ ēra
dix caleadr appe
ſupꝛa ꝗ oꝛit̄ fun-
gus q dicit̄ calda
rella: ⁊ eſt cal. de
cõplexiõis i ꝑi
mo ad ſcđm gra
dum in hūidita e
ꝯcēdēs. Iſte
radices ꝑ ſe ſole
aſſumpte ꝓpter
ipſaꝝ dulcedinē
⁊ etiā cõdite cū melle ſunt multū delectabiles efficaciter opantes ad
coitū incitandū. Et ſic a multis habent̄ in vſu: ⁊ multo foꝛtiꝰ operā
tur ſi cū aromatibꝰ quibuſdā condiant̄: ſicut cõiter ſit ⁊ ꝑparant̄ coꝛ
tices aromatarij. habētes tñ ꝑdicte radices alias opationes efficere
elixate in aq̄ ciceꝝ: quoꝝ eiecta fuit ꝑma aqua. De ciceribꝰ: q̄dā
ſunt alba quedā rubea ⁊ quedā nigra ⁊ ſūt calide cõplexionis ⁊ ſic-
ce in ꝑmo gradu lꝫ nigra ⁊ rubea ſint calidioꝛa alijs ⁊ ſilueſtria ca-
lidioꝛa alijs domeſticis. Cera vo recētia dū ſunt in folliculo ſuo
ad maturitatē attingētia nō ſn gradu ſicci ſꝫ alicuiꝰ hūiditatis ab au-
ctoꝛibꝰ reponunt̄. Debēt tñ ꝑdicta cicera multū decoq: vt talis hūidi
tas ſit multū vētoſa ⁊ inflatiua: ⁊ cū h poꝛtatiua aliaꝝ medicinaꝝ
ad genitalia mēbꝛa. Nam qñ parū decoquunt̄ ipſa eſt abſterſiua ꝓ
hibens infectionē ⁊ ventoſitatē generari. Aquā ſimplex eſt frigi
de ⁊ hūide cõplexionis in ſcđo gradu. Teſticuloꝝ vulpis dictū eſt
in ꝑſenti electua. radix raphane eſt calide cõplexionis in ſcđo hūide
in ꝑmo: ſed eiꝰ ſemē eſt calide cõplexionis in ſcđo: ſicce in ſcđo: ⁊ ē
radix multū nota ꝓ ꝓcoatiua vomitus. Eup. plani. i. ſerpētarie vel
dragõtee: ⁊ ē herba nota calide ⁊ ſicce cõplexionis verſus tertiū gra
dum infunda. Lactis de ipſo dictū eſt in ꝑcedenti electuario.
Olei ſiſamini. i. de granis ſiſani. arboꝛ eſt cuiꝰ ſemē eſt calide cõ-
plexionis in ꝑmo ⁊ humide in ꝑmo. ſiliter gradu lꝫ eiꝰ hūiditas ſu-
peret eiꝰ caliditatē. Vaccini recētis eſt calide cõplexionis ſeu tē-
perate hūide tñ in ꝑmo grada. Mellis boni diſpumati de ipſo d
ctū eſt in electuario diamuſco. Succi cepe humide. i. recētis: ⁊ ſūt
calide cõplexionis ⁊ hūide in ſcđo gradu multiplicatiue vētoſitatis
in genitalibꝰ mēbꝛis: ⁊ ad coitū faciūt. Cannarū ſtici. Cū renibꝰ ⁊
ſumē. Stincū eſt quoddā aial ſile lucerte degēs i ripis aquaꝝ iuxta
flumē nili ⁊ eſt calide cõplexionis ⁊ hūide i ꝑmo gradu. hꝫ aūt vſus
ipſiꝰ ꝓprietatē mirabilē ad coitū incitandū iõ ſarraceni multū vtunt̄
ipſo. Seminis eruce eſt calide cõplexionis ⁊ hūide in ſcđo dū eſt re
cens. In ſicce autē ſemie eſt ſiccitas verſus primū. Lingue auis
ideſt ſeminis ⁊ eſt ſemē de liagreſtis qđ eſt calide cõplexionis ⁊ hu
mide in ſcđo gradu lꝫ hūiditas ſupet caliditatē. Cinamomi dictū
eſt in diamuſco pipis lõgi etiā dictū eſt. Baucie piſtinace ⁊ aſſumit̄
ſemē ipſarū qđ eſt calide cõplexionis ⁊ hūide in ſcđo gradu lꝫ hūidi
tas ſuperet caliditatē. Aſparagi ſupple ſeminis: ⁊ eſt calide cõple-
xionis verſus primū gradū: ſicce tñ in ipſo. Pinearū mundataꝝ
ſunt etiā calide cõplexionis in ꝑmo gradu. Fiſticoꝝ mundatoꝝ
ſunt etiā calide cõplexionis in ꝑmo gradu. Cerebroꝝ paſſerū: lꝫ
cõiter oē cerebꝛū ꝑ cõparationē ad alia mēbꝛa reponant̄ i cõplexiõe
frigida ⁊ humida: tñ cerebꝛū paſſerū eſt calide ꝯplexionis in primo
in hūiditate vincēs caliditatē primi gradus: alias eſt calidiſſimū. iõ
mirū ſi eiꝰ cerebꝛū eſt calidū. Dulci dictū eſt in diamuſco. Do
ſis eiꝰ eſt vſq̨ ad. ʒ. vj. cū bono vino odoꝛifero ⁊ ſubtili. Vinū anti-
quum eſt calide cõplexionis in ꝑmo ⁊ humide in illo diuerſificat̄ āt
cõplexio vini in caliditate ⁊ ſiccitate ꝓpter diuerſitatē vinoꝝ antiq-
tatem vel nouitatē ipſoꝝ ⁊ diuerſitatē patrie i qua naſcunt̄. k
Cõfectio de galāga hoc eſt decimū electuariū h deſcriptum lꝫ ſit
quartū electuariū: his ꝗ habet̄ in vſu ⁊ vbiq̨ ꝑparatum reperit̄ vo-
cat̄ autē diagatāga ab ipſa radice galāge: ꝗ cõpoſitionē ipſiꝰ ingre-
dit̄ ⁊ in foꝛma electuarii ſit iõ exponit̄. confectio. i. cõpoſitio magne
efficacie ⁊ materias flegmaticas in ſtõacho contētas. ⁊ in alijs nutri
nis vētoſitates groſſas reſoluit digeſtionē cõfoꝛtat calidū nāle viui-
ficādo ⁊ eructatiões acetoſas ꝯſumit ⁊ oꝛis odoꝛē bonū efficit: ⁊ do
ſis eius eſt de mane ieiuno ſtõacho vſq̨ ad. ʒ. iij. cū modico vino
odoꝛifero ac etiā ſine ipſo. dꝫ aſſumi ꝑ duas hoꝛas ad minus añ ci-
bum. Et hic notandū ꝙ ſolū radix galange de mane maſticata ⁊ in
oꝛe retēta humiditatē ſaualē ⁊ catarralē ſumme deſiccat cerebꝛum

⁊ ſuie vmbli. ʒ. viij. ſemis eru. zinzib. beē al.
⁊ ru. ligue auis: ſemis naſtur. cināomi pipis
lõgi bauce: ſemis napi aſparagi ana. ʒ. iiij. ⁊
cõficiant̄ cū eis. Vltio vero ponat̄ i medica
mine pinearū mūdatarū li. i. ⁊ ſ. fiſticoꝝ mū
datoꝝ. ℥. x. cerebelloꝝ paſſeꝝ. ℥. ij. ꝯficiant̄
oia bñ ⁊ aroatizēt̄ cū. ℥. i. bõi muſ. ſit doſ eiꝰ
ab. ℥. ſ. vſq̨ ad. ℥. i. cū bono vino pu. ⁊ pauꝰ
Cõfectio k de galāga ꝯtra moꝛbos vētoſi
tatū groſſarū: ⁊ acetoſi eructationē medicia
expta ⁊ ad malitiā digeſtiõis: ⁊ bonificat ope
rationes ſtõachi ⁊ epatis frigidi: imo emen
dat defectionē ipſoꝝ. Accipe galāge lignia-
lo. ana. ʒ. vj. garioſiloꝝ. macis lxeiſin ana. ʒ.
ij. zinzi. macropipis: cinamõi pipis albi ana
ʒ. i. ⁊ ſ. calamēti ſicci: mēte ſicce. ana. ʒ. i. he-
lyl: ſpice ſeminis apij feniculi carui aniſi ana
ʒ. i. calami aroma. ʒ. i. ⁊ ſ. zucari taber. ℥. x.

cõfortat calidū naturale ⁊ oēm fetorē oris ꝓhibet ⁊ obtūdit.ꝗ iõ vſus eius ſoli⁹ multū cõfert in regionib⁹ frigidis tpe hiemis. iuuat etiaȝ ad diminutā digeſtionē in epate. ¶ Recipe galangeradix eſt herbe q̃ portaṫ de ptibus Indie aromatica ⁊ odorifera ⁊ eſt calide ꝯplexionis ⁊ ſicce in ſcđo gradu. Ligni aloes dictuȝ eſt de eo in diamuſco. Macis dictuȝ eſt. keiſim. i. leui

mellis ſpu. quantum ſufficit. Doſ ei⁹ eſt a. ʒ. ij. vſq; ad aure. ij.

Jarodon ꝉ: deſcriptione cõmuni conferens ad dolorem ſtomachi ⁊ epatis: ⁊ puncturam i eis a caliditate: ⁊ acuitate colere citri. faciens digerere cibum ⁊ eſt conferẽtibus ſtomacho ⁊ epati debilibus. Cuius hec eſt permixtio. Accipe foliorum roſarum rubearum. ʒ. xxx. trociſcorum diaro don trociſcorū de ſpodio liquiritie ana. ʒ. iiij. gariofiloꝝ galle muſcate ana. ʒ. iij. ſpodij. croci maſticis: berberis: ligni aloes ana. ʒ. ij. triuȝ ſandaloruȝ ana. ʒ. iij. aſſari ſpice inde: macis cardamomi portula. lactuce: ſcariole: ſemis citrulli: melonis cucumeris: cucur. albarum margaritaruȝ alſelengemiſe. raſure eboris dragagāti gūmi arabici ana. ʒ. i. camphore. ʒ. i. ⁊. s. muſci. ʒ. vnius ſextam confice cum ſirupo de roſis: ⁊ aqua roſata. Doſis

ſticiam dictum eſt in diamuſco. Ziziber dictū ē. Macropipis. i. lõgi pipis dictū. Calamēti ſicci: q2 ſiccū eſt ſiccioris ꝯplexiõis q̃ʒ recēs. Reperiṫ autē calamētuȝ montanū ⁊ calamentū fluuialē ⁊ vtrūq; eſt calide cõplexiõis i tertio gradu ſicce ꝟ ſus ſcđ3 ſed mõtanuȝ eſt calidi⁹ ⁊ ſicci⁹ fluuiali. Eſt autē alia ſpecies calamētū q̃ nepitella vocaṫ: hñſ folia minora q̃ʒ calamētū ⁊ ē eiuſdē cõplexionis cū calamēto ꝑdicto ⁊ marie cū montano. mirabilē hʒ opationem calamētū ꝯtuſum ⁊ emplaſtum ad ſedāduȝ dolorē ſciaticum ꝑmiſſis euacuationibus neceſſarijs: ⁊ verſus declinationem ipſius ſucc⁹ eius interficit lumbricos ⁊ vermes qualitercunq; adminiſtra t⁹. Mente ſicce itelligit de mēta domeſtcia q̃ concediṫ q̃ nõ trāſit ſcđm gradum caliditatis ⁊ ē ſicce cõplexionis iu ꝑmo qñ nõ eſt recens. Ideo dicit ſicce: q2 recēs in humiditate ſupfluit. Mcyl. i. cardamomū vel ſpēs ei⁹ ⁊ ſic reuera eſt. Alij dicūt ꝙ ē quoddā aliud granū qđ eſt melligrite aromaticum eſt calide cõplexionis in ſcđo gradu: ⁊ ſicce verſus ꝑdictum gradum portaṫ etiā de ptibus Indie. Spice dictū ē in diamuſco. ¶ Seminis apij herba eſt nota in ptibus noſtris: ⁊ eſt domeſticuȝ ⁊ ſilueſtre. domeſticū autē eſt magis in vſu lȝ ſilueſtre ſit poti⁹ hñs in ſe plures ſpēs vt ponit ſerapio in ſuis de ſimplicibus maior eſt virtus i ſemine q̃ʒ in folijs ſtipite vel radice ⁊ ſic vt plurimū ⁊ generaľr in ſemine cuiuſlibet herbe maior eſt virt⁹ ⁊ eſt calide ꝯplexionis ⁊ ſicce in tertio gradu. ¶ Feniculi. ſ. ſemis ⁊ eſt domeſticū ⁊ ſilueſtre qđ eſt magis acutū. Et eſt illud qđ poniṫ in medicinis calide cõplexiõis in tertio ſicce in primo. Feniculus autē domeſtic⁹ qui cõiter cõmeditur recēs ⁊ ſiccus ē in caliditate ⁊ ſiccitate imo eſt cū dulcedine quadam ſilueſtris autē cum acuitate ⁊ mordicatione. Aniſi. ſ. ſeminis quod eſt notum ⁊ eſt calide cõplexionis: ⁊ ſicce in tertio gradu. Calami aromatici naſciṫ in india: ⁊ eſt calide complexionis in principio ſecūdi gradus ſicce in fine ſcđi. zuccari taberzet. i. albi ſꝫm qđ in cannis naſciṫ i quadam cõtracta ptibus damaſci babilonie ⁊ indie: ⁊ iõ qđ hic in partbus naſciṫ de nouo cõficiṫ lȝ albiſſimū: tñ nõ ē bonū neq; cõueniēs ⁊ de cõpoſitione eius dictum eſt ſuperi⁹ ⁊ eſt calide cõplexionis ad primū gradū attingēs humide Vſus primū dum eſt recens: ſed dum antiquaṫ ita quod trāſcat annū gradum ſiccitatis acquirere ex ſoluta humiditate ipſius: nominant etiā ipm quidā mel canne: quia in cānulis naſciṫ que ſimilitudinem habēt cum cānulis que ſeginā producūt: ⁊ naſcitur etiam zuccarū in partibus Apulie: ſed in bonitate alijs nõ adheret. ¶ Damaſchinū autē eſt longe melius alijs ¶ Et notādum ꝙ zucarum eſt prohibendū febricitibus: ⁊ in corporibus multū calidis: quia de facile deflammat. ¶ Mellis deſpumare quantum ſufficit ⁊ de ipſo dictum eſt in diamuſco.

Jarodon deſcriptione cõmuni: de illo eni etiam ponūtur due deſcriptiones vna poniṫ a nicolao in ſuo antidotario quā vocat diarodon abbatis diciṫ autē diarodon a roſis que ingrediūtur compoſitionē ipſius abbatis denominatur a quodā abbate in Romana curia qui fuit ipſius inuētor: vel quia ad eius petitionē tali s deſcriptio facta fuit: ⁊ ſꝫm illam deſcriptionē Nicolai illud electuariū generaliter preparatur ⁊ fit ſicut cõmuniter habeṫ in vſu. ¶ Sed ſꝫm pſentem deſcriptionem Meſue magiſtraliter Thomas de Garbo ſuani⁹

eius eſt. ℥. s. ¶ Aromaticū rosatū ſtomacho. ⁊ cor cõfortat. humidita. viſcerum exiccat appetituȝ exitat ⁊ digeſtionem confortat. vomitū ⁊ nauſeam ſedat. Cuius permixtio hic eſt. Accipe foliorū roſarū rubearū. ʒ. i. s. ligni macis gariof. trociſ. diaro. gal. muſ. añ ʒ. ij. ⁊. s. liquiri. munda. ʒ. viij. cinamo. ſubtilis ⁊ electi. ʒ. iij. galan. zinzi. nucis muſ. ana. ʒ. ij. ⁊. s. helyl. ſpi. ana. ʒ. i. Sirupi ro. ſirupi corticū citri q̃tum ſufficit. Doſis eius eſt a. ʒ. iij. vſq; ad. v. Et ſunt qui aromatizant illud cum. ʒ. vnius ſexta muſci. ¶ Aromaticū rosatum deſcriptione Gabri. Valet cõtra ſtomachi defectionē: ⁊ omnia nutricationis mēbra cõfortat: ⁊ eſt cõtra ſtomachi humiditatē: ⁊ molificationē medicamē expertuȝ ⁊ omnē putrefactionem in eo corrigit. Cerebrum ⁊ cor cõfortat: appetitum excitat digeſtionē ꝓcurat: cõualeſcentibus ⁊ debilib⁹ mire

practice declarator hoc electuario vtebaṫ: ipm ꝑparari faciebat: aſſerens ꝙ idem faciebat gentilis de fulgineo magiſter ſuus. ⁊ hec due deſcriptiões virtualr̃ in opationib⁹ ſuis quaſi in idem redeūt quia in componētibus modicū variantur. Et mihi etiam hec deſcriptio meſue plus placet: vt ei⁹ q̃ſi ſecutor ad verificationem ipſius. ¶ Et licet ad formam ſolide confectiõis poſſit reduci: quia cū zuccaro preparatū. tamen in forma electuarij generaliter ab oibus cõficitur: ⁊ ſic i vſu habetur. in hoc tamen conſideretur diſplicentia multa: vel complacentia aſſumētis in forma plus cõfectionis quā electuarij: lȝ maior operatio vel efficatior vt plurimū ſit ab electuario quaȝ a confectione preparata. ¶ Primo propter meliorē fermētationem aromatū que ſit in electuarijs que fieri nõ poſſet in confectione. ¶ Secūdo quia de aromatibus plus poni debet in electuario conſtruēdo quam in confectione que de nouo conficitur ⁊ ſic cõmuniter ſit. ¶ Tertio quia melius ⁊ facili⁹ operatur vel euaporat ⁊ tranſit virtus electuarij ad mēbra remota q̃ʒ virtus confectiõis aſſumpte vt in paſſionib⁹ pectoris: ⁊ cerebri ſatis eſt clarum vt hoc verificari poteſt in omnibus cõfectionibus ⁊ electuarijs. Iſtud electuariū eſt multū efficax ad confortandū mēbra debilia relaxata ac debilia ex egritudie calida ⁊ colerica que preceſſit ⁊ maxime nutritiuā: vt epar ⁊ ſtomachuȝ cum in ipſo remanent punctiones a colera mordicanti. Et inſuper opilationem aperitiuū male complexionis calide remotiuū ſitis extractiuum ad digeſtionē iuuatiuū ⁊ appetitus incitatiuū. Et ſic etiam confert debilitati renum ⁊ ipſorū doloribus pungitiuis. Et doſis ipſius eſt vſq; ad. ʒ. iiij. cum diuerſis aquis diſtillatis. ⁊ ſꝫm exigētiam diſpoſitionis pro quo exibeṫ obſeruata regula de modo tempore ⁊ hora aſſumptionis dicte ſuperius in vno notabili capitulo de electuario de aromatibus quod ſcripſit galienus: qđ fuit primū poſitum in preſenti antidotario: quod nõ ſolū in hoc ſed in omni electuario nõ ſolutiuo quod aſſumitur eſt obſeruandum: ⁊ ideo pre omnibus memorie commendendū huius autē deſcriptio eſt. Recipe folioꝝ roſarum rubearū. ʒ. xx. dictū eſt in additione diamuſci. Trociſcorum diaridon. ʒ. iiij. trociſcorū de ſpodio. ʒ. iiij. ponūtur inferius octaua diſtinctione de trociſcis: ⁊ ſic ibi declarabiṫ riquilitie. ʒ. iiij. radix eſt herbe ſatis note cuȝ dulcedine multa colligitur ⁊ cõſeruatur ⁊ ſatis in cõplexione ad qualitatē tendū licet ſit aliqualis caliditatis propter eius dulcedinem que in ipſa dominaṫ cum leui humiditate. ¶ Gariofiloꝝ ʒ. iiij. dictum eſt in diamuſco. Galie muſcate. ʒ. iij. dictum eſt in diamuſco. Spodij. ʒ. ij. eſt ſpica ſeu radix cuiuſdā plante habēs ſimilitudinē cum radicibus paruis canne eſt frigide ⁊ ſicce cõplexionis in ſecūdo gradu: licet frigiditas ſuperet ſiccitatē. Croci. ʒ. ij. dictum eſt in diamuſco. ¶ Maſticis. ʒ. ij. gummi eſt cuiuſdam arboris calide cõplexionis ⁊ ſicce in ſecūdo gradu. ſiccitas tamen ſuperat eius caliditatē. Ligni aloes. ʒ. ij. dictuȝ eſt in diamuſco trium ſandalorū. ſ. alborum rubeorū ⁊ citrinorum.

ana.ʒ.iij. dictuȝ eſt de eis in diaſatiron. ¶ Aſſarẽ baccbara.ʒ.j. berba eſt nota ſub dicto nomine baccara in partibus noſtris ⁊ eſt calide cõplexionis ⁊ ſicce in ſecũdo gradu licet ſiccitas ſuperet eius caliditatem. ¶ Spice Inde.i.nardi.ʒ.i.dictum eſt in diamuſco. ¶ Macis.ʒ.i. dictũ eſt in diamuſco. Cardamomi.ʒ.i. due ſunt eius ſpecies maius ⁊ minus quod vocatur heyl: ⁊ ſunt ſemina diuerſarum plantaruȝ ⁊ vtrunqȝ eſt calide ⁊ ſicce complexiõis: verſus tertium gradũ. Eſt tamẽ mai⁹ Cardamomũ delectabilius. vtilius in vſu quã Cardamomuȝ minus. Portulace ſupple ſeminis.ʒ.i. Lactuce ſũt due ſpecies.ſ. domeſtica ⁊ ſilueſtris. Et hic intẽditur de ſemine domeſtico: quod eſt frigide ꝯplexionis ⁊ humide in primo gradu. Scariole ſupple ſeminis.ʒ.i. ⁊ ẽ lactuca ſilueſtris: ⁊ lȝ cuius ſemẽ ſit frigiduȝ verſus primũ: gradũ tñ in ſe hẽt aliquã ſiccitatem. ¶ Seminis citrulli.ʒ.i. ¶ Iſtud ſemen eſt frigidũ ⁊ humidum in primo gradu habẽs in ſe inſuperficie ſui aliquas leues partes viſcoſas: ⁊ ideo nõ abſoluit a virtute ſolutiua ⁊ vrine prouocatiua. ¶ Melonum.ſ.ſeminis.ʒ.i. Iſtud ſemen eſt conſimile in virtute ⁊ operatione cum ſemine citrulli: ſed eſt ſemen minus frigidum ⁊ humidũ quã illud. ¶ Cucumeris.ʒ.i. In oĩbus eſt conformẽ: ⁊ in cõplexione cũ ſemine citrulli lȝ aliquãtulum ſit frigidius ⁊ hũidius illo. ¶ Albaruȝ margaritaꝝ dictũ eſt in diamuſco: qꝛ ſunt meliores citrinis alſelegemiſce.i. ozimi.i.baſilicõis. gariofilati.ʒ.i. habẽtes flores nigros lȝ alij aliter exponãt qḋ eſt ſpẽs cinamõi vel grana citri ſed nõ eſt ita de ipſo dictũ eſt in diamuſco. Raſure eboris.ʒ.i. ⁊ ẽ frigide cõplexiõis vſus ꝓmũ gradũ ſicce pl⁹ quã i prio hȝ ãt a ꝓprietate miſtũ cor ꝯfortare. ⁊ iuuat ſȝ oẽȝ modũ adminiſtratiõis ei⁹ mulierib⁹ q̃ cũ difficultate ipregnãt. Dragagãti liquor ẽ q emanat a radice cuiuſdã arboris qñ ſciditᷣ i tpe calido ĩ vltramarinis ptib⁹ naſcẽs ꝯdenſatur autẽ caliditate aeris ⁊ ſolis: ⁊ ideo ſimilitudinem habet cum gummi alijs ⁊ eſt frigide complexiõis vltra primum gradum humide vltra primum. ¶ Gummi arabici.ʒ.i. quod nos vulgariter clamamus lomchicho: magna quantitas eius reperitur in partibus arabie. ideo dicitur gummi arabicum: ⁊ eſt remiſſe frigiditatis tendens ad primũ gradum ſiccitatis. ¶ Camphore dragmas.v. gummi eſt arboris quod colligitur in extremis. In die ſublimatur tamen ⁊ dealbatur ⁊ eſt frigide cõplexionis ⁊ ſicce in tertio gradu: licet frigiditas ei⁹ ſuperet ſiccitatem eius. ¶ Muſci.ʒ. vnius ſextam partẽ dictum eſt in diamuſco. Confice cum ſirupo ideſt Iulep roſato ⁊ aqua roſata: ⁊ de roſis iam dictum eſt in diamuſco: ac etiam de zuccaro. Ex quibus Iulep. roſatum conficitur. ¶ Vltimo vlterius aduertẽdum ꝙ iſto electuario multũ vtebatur Thomas de garbe in corporibus conualeſcẽtium ab egritudinib⁹ calidis ⁊ maxime a tertianis notis: in quibus remanſerat aliqua complexio mala calida in nutritiuis mẽbris cum ipſorum debilitate ⁊ opilatione maxime in epate ⁊ renibus ⁊ cum querebat alterationem maiorem ad frigidum ipſum de nouo cõſtrui faciebat in minuẽdo de aromatibus calidis que ingrediũtur compoſitionẽ ipſius ⁊ tunc ipſum vocabat diarodon ſine aromatibus. Tenebat enĩ aromatarius ſuus aromata cuiuſlibet electuarij quod penes euȝ erat in vſu. vnde omni hora poterat ⁊ ſubito omne electuarium conficere. Quando autem ⁊ ſine aromatibus illo modo conficitur tunc ſimilitudinẽ habet cum electuario de tria ſandalis ⁊ ſanis cõuenit cum operationibus illius m ¶ Aromaticum roſatum. Iſtud eſt duodecimuȝ conditum quod ponit in preſenti antidotario cuius deſcriptio nõ eſt in vſu nec ipſum preparatuȝ reperitᷣ: ideo nõ aliter vado ad declarationem illi⁹ ſed trãſeo ad illud qḋ generaliter ẽ in vſu poſſet tamẽ ſi quis vellet ipſo magiſtraliter vti: ⁊ eius virt⁹ ⁊ operatio eſt quaſi ſimilis cuȝ illo qḋ immediate ſeqtur. n ¶ Aromaticũ roſatũ deſcriptione gabrielis. Iſtud ẽ famoſum ⁊ efficax: ⁊ precioſum electuariũ quod generaliter eſt i vſu ⁊ vbiqȝ preparatum reperitᷣ ſm illam deſcriptionẽ. ⁊ eſt tertiumdecimũ hic deſcriptum licet ſit quintũ ſm cõmunem vſum: poſſet etiam ad formã cõfectionis reduci ipſȝ cũ zuccaro cõſtruẽdo: ⁊ aqua roſata ſicut i forma electuarij hic deſcribitur quod conſtruatᷣ cũ Iulep roſato ⁊ vtroqȝ modo hac deſcriptione vtimur. licet in forma electuarij fortius operetᷣ ꝓpter cauſas ſuperi⁹ aſſignatas in diarodon ꝑdicto valet principaliter iſtud electuariũ contra debilitatẽ virtutis digeſtiue ſtomachi: ⁊ eius defectionẽ omnia mẽbra nutritiua cõfortat illa vigorãdo ⁊ confortando in operationib⁹ ſuis. Eſt inſup optimũ medicamen ⁊ expertum cõtra ſupfluaȝ moliſicationẽ ſtomachi exiccãdo humiditates corruptas ⁊ putridas contentas in eo eſt confortatiuũ virtutũ cordis ⁊ cerebri excitat appetitũ ſopitum ⁊ maxime in conualeſcẽtibus tali corpora ſubleuãdo ⁊ ad verã ſanitatẽ reducẽdo ⁊ eſt ſatis tẽperate cõplexionis: licet caliditas ⁊ ſiccitas predominẽtur in eo ⁊ doſis ipſiȝ eſt.ʒ.ij. vſqȝ ad tres obſeruato ſemꝑ canonẽ. ⁊ notabili ſuperi⁹ poſito in ꝓmo electuario de aromatib⁹ de tpe ⁊ hora aſſumptiõis cuiuſlibet electuarij nõ ſolutiui. ⁊ iõ ibi eſt recurrendum. Si qs autẽ vellet iſtud electuariũ cũ melle cõponere ⁊ nõ cũ zucaro poſſet ⁊ tunc eſſet maioris calefactiõis ⁊ abſterſiõis ſȝ cũ ipſo nõ ponitᷣ nec habetᷣ i vſu. Nũc trãſeo ad ei⁹ deſcriptionẽ vt lra iacet. Cui⁹ pmixtio.i.cõpõ. Rc. folioꝝ ro. ſupple rubeaꝝ qꝛ ſunt magis aromatice quẽ albe ⁊ de eis dictũ eſt i diamuſco. Reglitie dictũ ẽ in diarodon. Lignũ aloes dictũ ẽ i diamuſco. Sãdali macoſiir.i.ſandalis citrini qꝛ ſunt magis arõatici: ⁊ de hijs dictũ eſt in diamuſco. Cinamõi boni ⁊ electi dictũ ẽ in diamuſco. ¶ Macis dictũ eſt in diamuſco. Gariofiloꝝ dictũ eſt i diamuſco. gummi arabici dictũ ẽ in diarodõ. Dragagãti dictũ eſt in diarodon. Nucis muſ. fruct⁹ eſt cuiuſdã arboris naſcẽtis in india. ⁊ eſt calide cõplexionis ⁊ ſicce in ſcḋo gradu Cardamõi ⁊ intelligitᷣ de maiori ⁊ de ipſo dictã eſt i diarodõ. Galange dictũ eſt in diarodon. Spice.ſ.nardi: qꝛ magis arõatica dictũ eſt in diarodon. Ambre cõiter tenetᷣ ꝙ ſit ſemẽ vȝ ſpma cetbe.i.balene qḋ reperitᷣ in mari maiori iuxta litora ei⁹. Serapio tñ videtᷣ velle qḋ naſcitᷣ in fundo maris: vt fung⁹ in terra cũ mare eſt i magna fortũa aſcẽdit ⁊ trãmittitᷣ adherẽs lapidib⁹ ad ꝑdicta littora maris ⁊ ibi colligitᷣ in ptibus indie ⁊ vir qȝ dictũ põt hñ ſans ſaluari ⁊ ei⁹ cõplexio eſt calida i ſcḋo gradu ⁊ ſicca tñ modicũ infra ipm. Muſci dictũ ẽ in diamuſco. Sirupi roſati.i. Iulep. roſati ⁊ aq̃ ro. loco ꝑdicti iulep. Aromaticũ roſatũ min⁹ dicitᷣ min⁹ reſpectu ꝑcedẽtis: qꝛ pauciora ĩgrediuntᷣ cõpoſitionẽ ipſi⁹: ⁊ ẽ quartũdecimũ electuariũ qḋ nõ ẽ in vſu nec ꝑꝑeratũ reperitᷣ. Ingrediuntᷣ tñ in ei⁹ deſcriptiõe ſãdali macozra.i.ſãdali citrini ⁊ alia nota ſũt. Arõaticũ min⁹ qḋ ẽ qntũdecimũ qḋ etiã ẽi vſu nec ꝑparatũ repitᷣ ⁊ qꝛ ei⁹ ꝯpoſitiõeȝ ñ ĩgrediũtᷣ roſe: ſed alia arõata. iõ vocatᷣ ſtõaticũ ⁊ ñ dr roſatũ ſicut ḋ alijs ſupꝛioribus dictũ ẽ. igreditᷣ ipſi⁹ ꝯpoſitõeȝ. Darſc.i.cinãomũ groſſ ñ electũ aila ſũt nota. Arõaticuȝ gariofilatũ ħ electuariũ. qḋ ẽ ex

ſubuenit. Cuius pmixtio hic eſt. Accipe foliorũ roſaꝝ.ʒ.xv. liquiritie raſe mundate.ʒ.vij. ligni a. boni ſanda. macorini ana.ʒ.iij. cinamomi boni ⁊ electi.ʒ.v. macis gariofi. añ.ʒ.ij. ⁊.ʃ. gũmi ara. dragagãti añ.ʒ.ij. ⁊ ptes duas alterius.ʒ. vnius nucis muſcat. cardamomi galan. añ.ʒ.i. ſpi.ʒ.ij. muſc.℈.i. ambre.℈.ij. ſirup. ro. ⁊ ſiru. corti. citri. quantũ ſufficit. ¶ Aromaticũ roſatũ minus ſtõachuȝ ⁊ cor cõfortans ⁊ eorũ inflationes ſedans ⁊ eius pmixtio hec eſt. Recipe roſarũ ru.ʒ.x. ligni aloes ſãdaloꝝ macrozini. an.ʒ.ij. cinãomi electi.ʒ.iiij. maſticis.ʒ.i. ⁊.℈.i. ambre.℈.ij. muſci.℈.i. ſirupi roſati quantũ ſufficit. ¶ Aromaticum muſcatuȝ confert ſincopi: ⁊ tremori cordis ⁊ cõfortat cerebrum: ⁊ cor ⁊ cõfert epilepſie: ⁊ prefocatione matricis: ⁊ facit oris odorẽ bonum. ℞. ligni aloes.ʒ. vij. dãſeni electi dragmas.x. ambre crude dragmas.iij. muſci boni ⁊ electi.℈.ij. ſirupi roſati q̃tum ſufficit. ¶ Aromaticuȝ gariofilatum ſtomachum ⁊ cor confortat. nauſeam ⁊ vomitũ ſedat. ⁊ valet contra putrefactionẽ in partibus ſtomachi. Mẽbra vero nutritionis calefacit: ⁊ vẽtoſitates diſſoluit ⁊ carminat. Cui⁹ hec ẽ permixtio. ℞. gariofiloruȝ.ʒ.vij. macis zedoarie galãge: ſandali: macrozini: trociſcoruȝ: diarodon: cinamomi: ligni aloes: ſpice inde: piperis lõgi: heyl. añ.ʒ.j. roſaruȝ.ʒ.iiij. liquiritie: gallie muſcate. añ.ʒ.ij. folij cubebe. ana. ptes.iij.ʒ. vnius: ſirupi citrini q̃tum ſufficit ambre.ʒ.i. muſci.℈.ʃ. Doſis eſt a.ʒ.ij. vſqȝ ad.v. ¶ Aromaticũ nardinũ ſtomachũ: epar ⁊ viſcera ꝯfortat: ⁊ renes ⁊ viſcera: ⁊ addit deſiderium coeundi. Oris ⁊ ſudoris odorẽ bonũ facit: ꝯfortat anhelitũ: ⁊ facit digeſtionẽ cibi: ⁊ reſoluit vẽtoſitates. Cui⁹ pmixtio hec ẽ. Acci. ſpice inde.ʒ.ij. roſa.ʒ.iiij. ligni.ʒ.

tū decimū deſcriptū ī pñſenti ātidotario general'r ē ī vſu ꝛ ꝑparatū repit' ſatis ꝯfirmatū repit' ī opaꝛōibuſ ꝛ virtute cū aroꝰatico ro. dſcriptōe gabriel' ſupius poſito: ſꝫ ē calidius illo ꝑpter gariofilos multos q̄ īgrediūt' ꝯpoſitionē ipſius a q̄ ſic dnoiabit' ꝛ ēt ꝑp plura alia calida: q' ponūt' ī ipō: iō pl's ꝯfert f'ris paſſiōibus ſtōi cordis ꝛ cerbri deſiccādo mās putridas ꝛ etiā catarrales malam cōplexionem frigidā remouēdo a mēbris ꝑdictis: ꝛ alia plura iuuamēta hꝫ q̄ ponunt' ī lra. Vſuſ tñ ipſiuſ magis eſt diſgeſtionē hūorū ꝯuenicēs ꝛ precipue frigidoꝝ: ꝛ ipſoꝝ euacuationē ꝫ a dictis mēbris quanto plus ē poſſibile. Et doſiſ ipſius ē.a.ʒ.ij. vſqꝫ q̄tuor obſuata: tñ regla d' tēpor' ꝛ mō aſſūptōis cuiuſlꝫ electuarij nō ſolutiui ſupius poſita ī vno notabili d' electuario d' aroꝰatibus q̄ ſcripſit galienus. Huius electuarij dſcriptio ē Re. gariofiloꝝ dcm̄ eſt ī diamuſco. zedoarie dcm̄ ē in diamuſco.

ij. ꝛ. ʒ. gallie ſebellie: cubebe: ligialoes: macis: gariofilo. ciamo. folij idi: aniſi: corticū citri. trociſcoꝝ diarodō: ana. ʒ. i. ꝛ ētiā alterius: pineaꝝ purgata. amigda. purga. a corticibꝰ ſuis añ. ʒ. v. gūmi ara. draga. ana. ʒ. ij. muſci. ℈. ʒ. ꝯfice cū ſirupo roſa. q̄tū ſuffi.

Diaciminū [t] bonū valꝫ ꝯ̄ ſtōachi ꝛ viſceꝝ vētoſitatē: digōnē ꝑcurat: ſtōachū ꝛ viſcera calefacit. ℞. cimini ꝑdie ī aceto infuſi ꝛ exiccati. ʒ. x. ʒiʒi. ciamōi añ. ʒ. iiij. gariofilo. lignialoes: macis ana. ʒ. ij. ꝛ. ʒ. galāge: pipis lōgi cardamoni añ. ʒ. ij. muſci. ʒ. ʒ. mell' diſpūa. q̄tū ſufficit. Dianiſū [t] valet ꝛ croſſe vētoſitatis ſtomachi: ꝛ frigiditati: abūdātie flegmatis crudi ī ipō ꝛ tuſſi diutīne. ℞. aniſi. ʒ. xx. liq. maſti. añ. ʒ. viij. carui macl' galā. ʒinʒi. ſci. cinam. ana. ʒ. v. trium piperum calamenti pire. caſſie ana ij. heyl: gariofilorū cube. croci: ſpice a. ʒ. i. ʒ. ʒuchari. ℥. ij. mell' diſpuma. q̄tū ſufficit.

Diābra [u] ē medicia ſublimis cerebrū ꝛ cor ꝯfortās: ꝛ ſtōachū: ꝛ oia mēbra: digeſtiōeꝫ ꝑcurat ꝛ vtētē eo letificat: ꝛ mēbra nutritiōis calefacit. Scibꝰ quoqꝫ ꝯuenit ꝛ frigidis nā ꝛ mulieribꝰ: ꝛ egritudinibꝰ mſicū. cuiꝰ h' ē ꝑmixtio. ℞. cia. dorōigi gario. macis nu. mu. fo. galā. ana. ʒ. iij. ſpi. cādomōi maioris ꝛ mioris ana. ʒ. i. ʒiʒi. ʒ. i. ʒ ſāda. citri. lignialoes; pipis lō. añ. ʒ. ij. ābre aur. i. muſci. ʒ. ʒ. ꝯfice cū ſirupo roſa. ꝛ aq̄ roſata. Doſis eius eſt. ʒ. iij. vel. iiij.

Balange dictū ē ī dialāga ſādal' ma coꝛiri id eſt citrini dictū eſt de ſandalis ī prima deſcriptiōe d' diaſatiriō. Trociſcoꝝ diarodō de eis dcm̄ ē vl' dicet' īferius ī octaua deſcriptiōe diſtictiōe de trociſ. q noti ſūt ꝛ multū hñtur ī vſu. Cinamōi dcm̄ ē ī diamuſco. Cubebe ſe. ē cuiuſdā plāte qd' portat' de ptibus vltramarinis hñs ſilitudinē cū pipe albo ca. cōplexiōis: ꝛ ſicce ī ore retētū ſyrupi citrini q̄tū ſufficit ad cōpoſitionē ipius electuarij. i. Julep roſati q' ſolū ꝯficit' ex ʒuccaro ꝛ aq̄ ro. ꝛ d' roſis dcm̄ ē ī diarodō vl' diamuſco. De ʒuccaro āt dcm̄ ē ī ꝑma dſcriptōe ſatiriō: ſꝫ loco ꝑdci Julep iſtd' eleūariū ꝯficit' cū ʒuccaro ꝛ aq̄ ro. dſcriptōe Gabriel'. Muſci dcm̄ ē ī diamuſco. Arōaticū nardinū. i. de ſpicanardi. Iſtd' electariū dcimūſeptimū n̄ ē tñ ī vſu: nec ꝑpatuꝫ repit': iō nō al'r ipꝫ dclarabo gr̄a breuitatis. Diaciminum bonū. Iſtd' eleūariū ꝫ̄ illā dſcriptōeꝫ nō ē ī vſu nec ꝑpatū repit' ſꝫ general'r ꝑpat' ꝛ fit ꝫ̄ dſcriptōeꝫ nicolai poſita ī ſuo ātidotario q̄ꝫ ibi ad plenū dclarabo. Cōis āt vſuſ diacimini ē ī forma ſolide ꝯfectōis ꝑp miorē diſplicētiā: ꝛ tūc cū ʒuccaro ꝑpat': ſꝫ nō ē tāte efficacie ꝛ ꝟtutis q̄te ē q̄ñdo cū melle ꝯficit' ſic pōit' hic ac ēt a nicolao vt ibi patebit ī eius dſcriptōe ꝛ dr' diaciminū a cimino qd' īgredit' cōpōeꝫ ipius. Diāiſū h' eleūariū nō ē ī vſu nec ꝑpatū repit': hꝫ tamē ꝟtutē ꝯſimilē cū diacimino ſꝫ eſt calidius illo. Diābra Iſtd' ē eleūariū ꝑcioſū ꝛ ſublime q' generaliter ē in vſu ꝛ vbiqꝫ ꝑpatū repit' ꝛ licet ꝯficiat' cū Juleb ro. l' cū ʒuccaro tñ ſꝑ r'ducit' ad formā electuarij: lꝫ ēt ꝯfici poſſꝫ ī forma ꝯfectōis ꝛ ipm ē ſūme ꝯfortās virtutes cordis ꝛ cerebri ꝛ ſtomachi ꝛ ſpiritꝰ clarificādo ꝛ illos m'ltiplicādo ꝛ malas ꝯplexiōeſ f'ras abipiſ r'mouēdo triſteſ ꝛ mētecaptos ſūme letificat digōnē ꝯfortat ꝛ ꝑcurat calidū nāle in ſenibus viuificādo ꝛ auget ꝛ ꝯfert m'lieribuſ

ſupflue f'ris ꝛ hūidis: iuuat ēt ad imp̄gnādū. Et eius doſ' ē a. ʒ. iij. d' māe ieiūo ſtō. ꝛ vacuo cū alijſ ꝯditōibus obſeruātis dictis ſupius ī notabili d' electuario d' aromatibꝰ poſſꝫ ēt aſſūi d' ſo cū ꝯditiōibus obſeruatis predcis in notabili p'redcō cuius ē h' ꝑmixtio. ℞. cia. dcꝫ ē ī diamuſ. dorōici dictū ē ī diamuſ. gario. dcꝫ ē diamuſ. macis dcm̄ eſt in diamuſco galāge dcm̄ ē in diagalāga. Spice dcꝫ ē ī diamuſco. cordumeni maioris ꝛ minoris. dcm̄ ē ī diarodō ʒiʒi. dcm̄ ē ī dia. ſādal' citrini dcm̄ ē ligni aloeſ dc m̄ē ī dia. pipis longi dcm̄ ē ī dia. ābre dcm̄ ē in arōatico ro. Muſci dcm̄ ē in dia. Cōfice cum ſirupo ro. i. iuleb ro. ꝛ aq̄ ro. Cōponimus tñ q̄nꝫ cū ʒuccaro ꝛ aq̄ ro. ꝛ in idē redit ſi fiat cū ʒuccaro bono ꝛ electo: ꝛ d' roſis dcm̄ ē ī dia. d' ʒucaro aūt dcm̄ ē in ꝑma d'ſcriptōe diateſſerō. Cōfectō de cinamo. lꝫ iſtd' electua. nō ſit ī vſu nec p'repatū repitur tñ q' eius deſcriptio ē multuꝫ magiſtralis et gētilis pōit eas uirtutes illā uerificādo dr' cōfectio. i. cōpoſitio de cinamomo ꝑp cinamomū qd' principaliter cōpoſitionē ipſiuſ igredit' valet principaliter ac etiaꝫ ē medicina ſana ꝛ experta ad oēm debilitatē ſtōi cōſumitꝛ remouet oēm limoſitatē ꝛ putrefactionē cōtētā in eo: flegma digerit digeſtiuā cōfortat ꝛ appetitū attrahit. Et doſiſ eius ē vſqꝫ ad. ʒ. ij. obſeruata tamē ſēꝑ regula d' modo ꝛ tēpore aſſumptiōis ipſius poſita ꝛ declarata ī electuario d' aromatibuſ ſecūdū deſcriptōnē ipſius galieni. ꝛ pōt cōſtrui cū ſolo ʒuccaro ꝛ ſic poſſet ad formā ſolide cōfectiōis reduci ſed efficacius ꝛ melius opatur ſi ad formā electuarij reducat' q' cōpoſitionē ipſius ingredit' mel ꝛ plura aromata in pōdere pōi poſſunt in cōfectōe cōmode nō ponunt' cuius hec ē ꝑmixtio vel cōpoſitio. Re. cinamomi ſubtilis ꝛ electi dictū ē in diamuſco. Darſeni dictū ē in diamuſco. Cimini eſt quoddā ſemē ſatis notū calide ꝛ ſicce cōplexiōis in ſecundo gradu. Enule vtimur ſolū radicē ipſius ē acuti ſaporis ꝛ ē calide cōplexiōiſ ꝛ hūide in ſecūdo gradu. Gariof. dictū ē in diamuſco. Pipis lōgi dictū ē in diamu. ʒinʒib. carda. d. ē ī dia. ʒiʒi. dictū ē ī dia. Heyl cōir expōit' quod ē ſpecies cardamomi ꝛ dictū ē in diamuſco. ſed hic pōit' pro quibuſdā granis que vocant' melligete. alias grana paliſis que ſunt calide ꝛ ſicce cōplexionis in tertio gradu. portant' in ꝑtibuſ indie ꝛ ſunt nota aromatarijs. Macis dictū ē in diamuſco. Nucis muſcate dictū eſt in aromatico roſato. Ligni aloes in diamuſco. ʒuccarū taberʒet. i. albi dictū ē ī prima dſcriptōe ſatiriō. Cōfice cū melle diſpumato dictū eſt in diamuſco ꝛ q̄nqꝫ ponit' in eo duplū pondus medicinarum dictarū ſupius de ʒuccaro puluerizato ſicut ſuſuſ. i. ſicut puluis ſubtiliſſimus: ꝛ qdā addūt ī eo muſci ꝛ de ipſo dictū ē in diamu. ꝛ h' faciūt ad cōfortationē cerebri ꝛ cordiſ. Electuariū d' granis mirti: iſtud electuariū nō ē ī vſu nec preperatuꝫ reperitur. Diacalamētū: iſtud electuariū deſcriptiōe Galieni nō ponitur ſicut Galienus ipſuꝫ deſcribebat nec ē in vſu neqꝫ p'repatū repitur ſed ſecūdū deſcriptionē nicolai ꝑparatū multū habemus in vſu

Cōfectio [x] de ciamomo: q̄ ē medicina ſana ꝛ expta ad hūoroſitatē ſtōachi: ꝛ putrefactiōeꝫ ī eo: flegma digerit ꝛ digeſtionē attrahit. Cuiꝰ h' ē ꝑmix. ℞. ciamo. ſubtil' ꝛ electi. ʒ. xv. darſci cimini: enule añ. ʒ. iiij. galā. ʒ. vij. gariof. pip. lō. cardamōi ʒiʒi. heyl' macl' nu. mu. ligia. añ. ʒ. iij. cro. ʒ. i. ʒuc. tabar. ℥. v. ꝯfice cū melle diſpu. ꝛ q̄nq̄ pōit' ī eo duplū pōderis mediciaꝝ de ʒuccha. pluerizā. ſine melle ꝛ accipit' ſic ſuf ſuf. ꝛ alij addūt ī eo muſci. ʒ. i. ꝑteſ. ij. ꝛ pl'uerizā. cū eo. Doſ' eius ē a. ʒ. i. vſqꝫ ad. ij.

Electuariū de grāis mirti ꝯfortās ſtomachū: ꝛ epar ꝛ ꝯferes ſolōi ꝛ lubricitati viſceꝝ: ꝑpt malitiā digōnis. ꝛ moꝰ eius ē vt ī ꝯfectiōe de arōatibꝰ adiūgat' grāoꝝ mirti trito. ſicut alcohol. ʒ. c. mirabo. nig. bellericoꝝ ꝛ ēblico. ſ'r quos iā ꝑtijt ebulitio vna ī aq̄ citōi. ꝛ vio odoꝛ. añ. ʒ. vij. carui aniſi cimi. ſemis apij īfuſoꝝ ī ace. vini die ac noc. ꝛ exicatoꝝ: ꝛ caſto. añ. ʒ. v. confice cū mi. arōati. da cū ſiru. dco. d' citōio.

Diacalamētū [y] deſcriptiōe Gali. cōferēs ad egritu. frigi. m̄broꝝum nutritiōis: ꝛ ad malitiā digōnis ꝛ facit penetrare cibū q nō pōt penetrare ad epar: ꝛ ad corpꝰ reliquū: ꝛ hec ē eius proprietas: ꝛ ꝯfert rigori febrium ꝛ emplaſtatū: ꝛ iunctum in ſpina ꝛ ē ex maxime ſbtiliātibꝰ hūiditates groſſas ꝛ viſcoſas: ꝛ ex r'ſoluētibꝰ vētoſitates ꝛ ꝯfert ſiglitui vehemētiſ f'ri. ꝛ ventoſo

3 ¶ Diatrion piperion. Iſtud electuarium ſm̄ deſcriptionē pre-
ſentem cōmuniter in ē vſu ⁊ vbiq; preparatū reperiť. ē. n. magne ef
ficacie in calefaciendo ſtomachū ⁊ oīa nutritiua. ab eis malā comple-
xionem frigidā quātuncū q; ſuperfluentē deſiccat ⁊ maxime humidi
tates putridas ī ſtomacho digeſtionē vigorat ⁊ prohibet generatio
nem flegmatis crudi ⁊ confert ī mundificādo ventrē ⁊ ventoſitates
diſſoluit groſſas
⁊ ipſas prohibet
generari ¶ Im-
mo dolorē ī ſto-
macho a flegma-
te vel groſſa ven
toſitate ſubito re-
ſoluit ¶ Premiſ
ſa tñ vniuerſali e
uacuatione vt in
egritudinib⁹ ma
terialib⁹ ē ꝯueni
ens ⁊ obſeruata
regula de modo
hora ⁊ tēpore aſ-
ſumptionis ipſi⁹
vt aliorꝝ electua-
riorꝝ non ſoluen
tiū poſita ſuperi⁹
ī vno notabili in
electuario d̾ aro-
matib⁹ ſm̄ d̾ſcri
ptionē Galieni
⁊ doſis eius eſt
vſq; ad. ʒ. ij. E⁹
aūt cōplexio reſul
tat ex cōponētib⁹
ipm̄ ⁊ ē calida ⁊
ſicca ī tertio gra-
du. d̾ſcriptio aūt
hui⁹ ē. R. trium
piperꝝ. i. albi ni-
gri ⁊ lōgi. ⁊ d̾ eiſ
dictū ē in dia. zin
zib. dictū ē ī dia.
Maſce id ē thimi
herba ē nota ca.
⁊ ſicce cōplexiōiſ
in tertio gradu.
Amomi ē ſemē
valde minutum
aromaticū calide
⁊ ſicce cōplexiōis
in tertio gradu ⁊ portať departibus indie. Caſſie. ſ. lignee ipſa ē ra
dix cuiuſdā plāte odoriſere calide ⁊ ſicce cō plexionis ī ſecūdo gradu.
Et hic notādū ꝙ qñ in libris auctorꝝ caſſia reperiť abſolute ꝓlata d;
tunc talis deſcriptio medicine in q̄ ipſa ingrediť ꝯſiderari ⁊ ſi ſit medi
cina ſolutiua ſiue lenitiua tunc debemus intelligē de caſſiafiſtula que
lenitiua ē: ⁊ ipſam cū diligentia ſuo loco declarabo. Si aūt non ē me
dicina ſolutiua ſeu lenitiua tūc debemus itelligere de caſſialignea de
qua dictū ē ad pñs: ⁊ ē medicia multū prouocatiua vrine ⁊ mēſtruo
ruz ⁊ omniū oppilationū aperitiua ⁊ maxime epātis. Seminis apij
dictū ē ī dialāga. Siſeleos. i. ſiler montañ. ⁊ accipiť ſemen eius: her
ba ꝓducens ipm̄ ē valde nota ⁊ ē ca. ⁊ ſic. cōplexionis in ſecūdo gra
du. Iſta herba ſm̄ cōmunem modū adminiſtrationis eius ⁊ ipſius
vſuz multū iuuat ad impregnandū. ſuffumigiū aūt factū ex illa herba
vel ex ſemine poniť ad matricē deſiccādo humiditates ꝯcurrentes ī
ea oppilationes aperiēdo remouēdo ⁊ ipſaz calefaciēdo p experien-
tiā pluries viſuz ē quod facit īpregnari ſi poſtea rōnalis coitus ſubſe
quať. ⁊ hic nota vt recitat Auic. ca. de ſiſeleos ꝙ ⁊ ſerapio in ſuo de
ſimplicibus codē capitulo d̾ ſiſeleos ꝙ boies ⁊ alia aīalia q̄rētia ipre
gnari hāc herbā pquirūt ⁊ ipſuz cōmedūt: ⁊ poſt ei⁹ cōmeſtionē poſt
vſuz aīalis ſibi ꝯformis ī coitu ſubito ipregnāť. Aſari. i. baccare dic
tū ī diarodon. Enule ſicce ē ī ꝯfectiōe d̾ diacinamō. ꝯfice cū melle d̾
ſpumato ⁊ de ipſo dictū ē in diamuſco. ⁊ ſic nō niſi ad formā electua
rij reduciť talis cōpoſitio ⁊ diciť ſicce q̄z ē maioris deſiccatiōis quaz
qñ ē recens: imo ī recenti enula aliqua eſt humiditas tenax ⁊ viſcoſa.
⁊ ¶ Diaciminū. i. diacinamomū. deſcriptio hui⁹ electuarij hic poſi

cui⁹ difficilis eſt reſolutio ⁊ prouocat vri
nam ⁊ menſtrua. R. calamen. fluui. ⁊ mō
tani⁹ ſiſeleos: ⁊ petro. ana. ʒ. vi. ziẓi. ʒ. iij.
ſemis apij extremitatuz alhaſce ana. ʒ. ij.
keiſin. ʒ. vi. piperis. ʒ. xij. mellis diſpuma-
ti quantum ſufficit. ¶ Potio eius eſt. ʒ. i.
¶ Diatriō piperō d̾ſcrip. coī ꝙ calefacit
ſtōachū: ⁊ vētrē. rēouz dolorē ei⁹ ex hūidi
ta. flegma. ml̾. ⁊ cru. mūdificat eū ab ipis
⁊ valz ꝯtra acidos ruct⁹ ⁊ digōnē ꝓcurat
R. triū pipe. añ. au. v. ziẓib. haſ. āiſi añ. au
ij. ſpice ame. amōi añ auř. i. caſſie: ſeis apij
ſiſe. aſſari: enu. ſicce ana. aur. 5. Cōfice cuz
melle diſpūato. Doſ e⁹ ē a. ʒ. i. vſq; ad. ij
⁊ ¶ Diaciminū. valēs ad dolo. ſto. ⁊ vē.
fcm̄ a frigiditate: aut ḡſſa vētoſita. aut ex
fleg. ḡſ. coadūato ad dolo. coli. ⁊ ſinglťū p̄
focatiū a r̄plectōe fcm̄ aut a vētoſita. ḡſ. ⁊
ad eructatiōz aceto. vētoſitates quoq; diſ
pgit: opila. apit: ⁊ m̄bra nuťtiōis calefacit
Acci. cimi. carmēi pdie ī ace. īfuſi ⁊ exicca
ʒ. xx. ziẓi. alha. añ. ʒ. iij. pipe. cināo. añ. ʒ. ij.
amcos. ʒ. i. ⁊. 5. fo. ru. ſicco. baurach ru. añ
ʒ. iiij. ꝯfice cū melle diſpūa. ꝯ ¶ Cōfectio
de ſeīb⁹ ſedās dolo. viſcerꝝ a vētoſita. fcōſ
opilatio. apit. lubricitatē a malitia digōis
curat. Cui⁹ pmix. h ē. R. cimi ſe. ſe. carui
āi. dau. ame. ſe. ap. amōi. īfuſorꝝ die ac noc
ī ace. ⁊ exiccatorꝝ añ. ʒ. vi. ciamo. ʒ. v. keiſi
ʒ. iiij. cardamo. ſpi. gari. añ. ʒ. iiij. ziẓi. ma-
cropipe. ſiſe. galā. añ. ʒ. v. mell̾ diſpu. q̄tū
ſufficit. Et qñq; pōiť ī eo zuccari dupluz
pōderis oiuz: ⁊ fac ſic̄ ſuffuſ. ⁊ ē ſanū ⁊ ex-

ti nō ē in vſu nec ſm̄ eā preparatū reperiť. ſed deſcriptio q̄ eſt in
vſu ē illa q̄ poniť a Nicolao ī ſuo antidotario quā ibi ad plenuz
declarabimus vt ī alia deſcriptiōe alterius diacinamomi ſupius
poſita dictū ē. ꝯ ¶ Confectio de ſeminib⁹. Iſta cōfectio q̄ ad
formā electuarij reduciť vocať de ſeminib⁹ pp diuerſas ſpēs ſe-
minū q̄ igrediūť cōpoſitionē illi⁹ ⁊ ꝯfert paſſiōib⁹ q̄bus ꝯfert dia
ci. iam dictū:
ſed eſt magis
calefaciens ⁊
oppilationuz
aperitiuū quā
diaci. ⁊ q̄z nō
eſt in vſu iſtō
electuariū nec
preparatū re-
periť: ideo ad
ipm̄ p̄declarā
dū ñ ꝓſequor
d̾ Ⱶ poſitio tñ
eius eſt valde
vtilis ⁊ bona
ita ꝙ ſi q̄s vel
let magiſtraře
pſo vti ⁊ eiuſ
vtilitatiſ iuua
menta pcipiat
⁊ apparent in
lr̄a. ⁊ eius de
ſcriptio per ſe
ipſaz eſt nota
nā oīa ei⁹ ſim
plicia ſupius
ſunt declara-
ta. ꝝ ¶ Cō
fectio de citō-
nijs. Iſtud e
lectuariū nō ē
ī vſu nec p̄pa
ratū reperiuť
ſm̄ p̄ſentē de
ſcriptionē lꝫ p̄
pareť ⁊ ſiat ꝯ
poſitio ſolida
ſicut aroma-
tarij faciunt
⁊ vocať infra
diacitonitem
cū aromatib⁹
⁊ tūc ſit ī for-
ma ſolida pp multā decoctionē ad ignē ⁊ vſus ipſi⁹ ē cōmuniter
circa feſtū oīum ſanctorꝝ ⁊ maxime a corporib⁹ ſanis ⁊ vt ſic nō
d; preparari cū additionib⁹ q̄ ſiūt ī ꝓceſſu capituli. lꝫ cū illis aro-
matib⁹ q̄ poniūť ī p̄ncipio deſcriptiōis ⁊ ſic h; ſtomachū maxime
ꝯfortare ī oīb⁹ virtutib⁹ ei⁹ colorē corporis bonū efficit. Et iſta
tal̾ cōpoſitio ſit cū melle: ſit ēt diacitōitē ſine arōatib⁹ cū ſolo zuc-
caro ⁊ pulpa citōiorꝝ ī forma ſolide ꝯfectōis vt ī ſeq̄nti d̾ſcriptōe
notať ⁊ tale maxie ē ꝯueniēs cuilib; fluxu ventris vt diſſinterie
diarie ſupflue ⁊ licterie ſi añ cibū aſſumať vſq; ad q̄ītitatē. ʒ. iij. ⁊
quātopl⁹ āiq̄ť tāto pl⁹ ꝯfert ⁊ ſi a pueris vl̾ alijs pp ei⁹ duricie;
⁊ ſoliditatē maſticari ñ poſſ; ꝯueniēt poſſ; mollificari ſiue ī mor
tario ꝯteri cū vino ſimplici vl̾ cū iuleb roſa. vt ī forma electuarij
reducať ⁊ forti⁹ opať ⁊ h⁹ ꝯpoſitio ē. R. carniū. i. pulparꝝ citoni
orꝝ q̄z medullarꝝ itriſecarꝝ ſine cortice ⁊ ſine ḡnis. citōia pōa ſūt
vocata ſr̄e compl̾onis ⁊ ſicce ī p̄mo ḡdu cū virtute ſtiptica: odo-
re aromatico vñ aliq̄lis caliditas vrget in eis maxie cū ſint pfecte
matura. Coctorꝝ ī vīo q̄z pl⁹ hñt ſtomachū cōfortare lꝫ cōmunit
decoquūť ī aq̄ ⁊ d̾ vio dictū ē ī diamuſco. Aqua āt ē elemētū ſim
plex frigide cōplexiōis ⁊ hūide: ī quo frigiditas ſupet hūiditatem
mellis boni deſpumati dictuz ē ī diamuſco. Cinamomi dictū eſt
in diamuſco. Cordumeni dictū eſt ī diarodon gariofilorꝝ ī dia-
muſco. Darſeni. i. cinamomi groſſi dictū eſt in diamuſco zinzi. ī
diamuſco. In hac deſcriptōe ñ ē vlterius ꝓcedēdū ī additōib⁹ e⁹
⁊ qñz īuitat neceſſitas. a ¶ Cōfectio d̾ citōijs. i. ꝯpoſitio facta
cū ſuco citōiorꝝ ñ ē ī vſu nec ppata repiť ſ; modū quē hic d̾ſcribu

ptū. Confec. d̾ cito. bōa e ꝯfortās ſto. ⁊ fa
ciēs digiōez ⁊ r̄tinēs flu. vē. ⁊ vōitū coleri
cū ⁊ flegma. ⁊ fac colorē v̄tētl eē bonum.
Acci. carniū citoni. cocto. ī vīo li. iij. mell̾
bōi diſpu. tm̄dē. d̾coq̄ cū facilitate: ⁊ poſt
ꝙ coctū fuerit: ꝓijce ſr̄ ipꝫ ciamōi: gario.
cardamo. galā. añ. ʒ. i. dāſe. ʒ. iij. ziẓ. pi. lō.
mac̄ añ. ʒ. iiij. ⁊ qñz īuitat neceſſitas: ⁊ co
quunť cito. ī ace. ad cās calidas ⁊ qñz pmi
ſceť eis aceti tertia ps eorꝝ: aut media, ⁊ qñ
q; pmiſceť eiſ ſuc. gra. ace. me. pō. eorꝝ. ⁊ q̄
doq; ſuc. citri. ī q̄rta p pō. eorꝝ. ⁊ qñq; ſit
ſine ſpēb⁹. qñq; cū ſpēb⁹ predcis. ⁊ qñ q;
cuz pluere iſto. Acci. ſpo. herbe. ſe. ace. iij.
ſāda. roſa. ru. p. eq̄. ⁊ qñq; poñtur alia ſm̄
intētiōeſ phiſicorꝝ. ⁊ qñq; arōatizēť cū mu
ſco aut cāphora aut vtroq;. Et qñq; ſit cū
zucca. ⁊ quādoq; cuz mellis. ꝝ ¶ Confe
ctio de citōijs facta cum ſucco citōiorꝝ ex-
citās appetitū mortuū: ⁊ ꝯfortat ſtōachuz
⁊ epar ⁊ digeſtionez: ⁊ facit ad retentionē
⁊ ſtringit naturam. Cuius permixtio hec
eſt. R. ſucci citoniorꝝ ⁊ mellis ana. lib. iij.
tia quod ſit mel diſpūatum. aceti boni pu
ri lib. ij. Decoquantur cum facilitate: ⁊
continue auferatur ſpuma eius: ⁊ ſepe: ⁊
cum mellis ſpiſſitudinem habuerit pulue
rizetur ſuper ipſam piperis longi zinzibe
ris cinamomi: ana. ℥. i. gariofilorum: li-
gni aloes ana. ℥. 5. muſci. ʒ. vnius tertiam
⁊ quandoq; ſit ſine ſpeciebus: ⁊ quando-
q; cū ſpēb⁹ alijs ſic̄ neceſſitas ꝯduč ⁊ qñz
ſit cū zuccaro: ⁊ qñz variatur alijs modis

b ¶ Electuarium de pomis. Iſtud electuarium non eſt in vſu nec reperitur preparatū ſed magiſtraliter vtendo confert debilitati cordis ⁊ melancolicis ⁊ his qui triſtantur ſine cā manifeſta ſed poſſet magiſtraliter preparari. ¶ Electuarium quo vtunt̄ reges ⁊ prelati non eſt in vſu nec preparatum reperit̄. d Aliud electuarium quo vtuntur reges non ē in vſu nec preparatum.

e Electuariū de fructibus ī vſu nō habetur nec prepa ratū reperitur ¶ Aliud electuarium quo vtunt̄ reges ñ eſt in vſu ⁊c. ¶ Confectio id ē compoſitio alia Galieni non reperit̄ vbi ponat̄ a Galieño nec eſt in vſu nec preparata reperit̄. g ¶ Confectio de prunis non reperit̄ ſm hāc deſcriptionē nec habet̄ ī vſu lʒ magiſtraliter poſſit vſui ei⁹ ꝑparari ⁊ eēt idē electuariū valde delectabile iō nota ipſuʒ ſm qȯ deſcribit̄ī littera h ¶ Electuariū de ſorbis. ¶ Iſta ē vltima ꝯfectio ſeu cōpoſitio ſeu electuariū q̄ ponit̄ i hac ꝑma ſūma d ꝯfectionib⁹ delectabilib⁹ ad guſtū ⁊ lʒ nō ſit i vſu nec ꝑparata repit̄ poſſit tamē magiſtralr̄ vti ⁊ ꝑparari. Et iō ſepius vtebat̄ eo Thomas d garbo i fluxib⁹ vētriſ ſuꝑfluis ante cibuʒ aſſumpte cū quantitate caſtanee groſſe preparat̄ tñ cuʒ zuccaro ⁊ nō cū melle i forma electuarij loco diacitonitē ſiue aromatib⁹ ⁊ efficacius opabit̄ quā ipʒ. Sorbe āt ſt̄ frē complonis ⁊ ſicce i ꝑmo gradu qñ ñ ſūt mature. Et ſic ē finis prime ſūme de electuariis delectabilib⁹. ¶ Tiriaca Hec ē ſecūda ps ꝑncipalis ꝑme ſūme i q̄ auctor determinat de antidotis. i. de medicinis cōpoſitis ſeu ꝯuenientib⁹ diuerſis egritudinib⁹: hic tñ reductis ad formā electuarij vel ſolide ꝯfectiōis. ¶ Et ꝑmo incipit a famoſo electuario qȯ dicit̄ tiriaca. Reperiūt̄. n. tiriace due famoſe deſcriꝑtiones ⁊ alie q̄ʒ plures nō ſicut famoſe. Prima eſt que dicit̄ fuiſſe Galieni quā ponit Nicolaus i ſuo antidotario. ⁊ Aui. q̄nto cano. tractatu ꝑmo ⁊ denominat̄ ab eis q2 ipſi fuerūt inentores illaꝝ deſcriꝑtionū cōmendat̄ ⁊ preparat̄ ⁊ ſic plus generaliter habet̄ in vſu tiriaca andromaci quā tiriaca Galieni lʒ i ſimplicib⁹ componētib⁹ eas gua ſit differētia. Ponit aūt Aui. loco iā dicto laudes opatiões ꝓprietates ⁊ virtutes ꝑ lōga verba dicte tiriace ādromaci verificādo ꝑticulariter q̄cunq̄ʒ ſimplicia ipas cōponētia ad quē locū recurrēdū ē ꝓ ei⁹ noticia. dr̄ aūt tiriaca ſublimior medicinaꝝ ꝑꝑ ei⁹ excellētiā. dr̄ ēt tiriaca a tiro ſerpēte ꝑꝑ trociſcos tiri q̄ igrediūt̄ cōpoſitionē ei⁹. ponūt̄ aūt di entrociſci i dicto cano. Auic. ⁊ hʒ iſup tiriaca ꝑdictas diuerſas opationes efficere ſʒ diuerſitatem ſue etatis ſeu ſue ꝯfectiōis ⁊ ꝯſtructionis. Declarat aūt Aui. loco iaʒ dicto q̄ tiriaca hʒ diuerſas etates ſicut ⁊ q̄cūq̄ʒ cōpoſita ⁊ ſic diuerſimode opat̄ ſʒ diuerſitatē illarum etatū. hʒ. n. ꝑmo iſantiā. ſecundo pubertatē. tertio adoleſcētiā. q̄rto ſenectutē ⁊ vltio decrepitā. ¶ In iſantiā āt q̄ ē etas eius icipiendo a die ſue ꝯſtructionis ⁊ noue cōpoſitiōis ꝑdurāt̄ vſq̄ʒ ad ānos tres ipa eſt ſtupefactiua mortificatiua caliditatis innate ⁊ q̄nto pl⁹ appropinquat ſuo ꝑncipio tāto plus hʒ ſuas opatiōes efficere. i etate autē pubertatis iā icipit hēre virtutes ꝑncipalr̄ ꝯtra. venena calida ⁊ frigida ⁊ ꝯtra morſus aialiū venenoſoꝝ ⁊ cōtra q̄ʒ plures alias diſpoſitōes ⁊ egritudiēſ d qb⁹ Aui. loco iā dcō ⁊ alij auctores d ipa loquētes aſſerit: ⁊ affirmāt ⁊ tal' etas pubertatiſ ē a tētio āno vſʒ ad nonū l' decimū l' ſʒ q̄ ab ālīqs deſcribit̄ a q̄nto āno vſʒ ad q̄ntūdecimū i etate āt ſenectutiſ ꝯplectat̄ hʒ ac ꝑficās opatōeſ ſuaſ ⁊ tūc ē i potiſſio ſuo eē cū mirabilib⁹ ſuiſ opatiōib⁹ d qb⁹ Aui. mētionē fac̄ loco ſupi⁹ allegato. ⁊ tal' etaſ ē a vigeſio āno vſʒ ad trigeſi. p⁹ ſeq̄t morſ ipa q̄ ē etaſ decrepita q̄ ⁊ ſic rōnabilr̄ pōt nūcupi i q̄ ē ablatio cuiuſlʒ opatōis ipi⁹. Et lʒ

¶ Electuariū b d pōis bōuʒ ad debilitateʒ cordis ⁊ ſtōachi ⁊ ꝯfortat digōnē. ℞. carniū pomoꝝ dulciū ⁊ redolētiū mūdatoꝝ ⁊ iciſoꝝ ꝑ fruſtra lib. vi. zuccari albi boni lib. v. aq̄ roſate lib. ii. ligni aloes. ʒ. v. ſādali citrini. ʒ. iii. gari. ʒ. iiii. ciamōi electi. ʒ. iii. ⁊ .ſ. ābre. ʒ. ii. muſci. ʒ. i. ⁊tiā Hoc ēt mō fit electuariū d pōiſ acetoſ ⁊ electuariū d pomis ꝑuis ⁊ arōaticis ⁊ dulcib⁹. ¶ Electuariū d ꝑſicis ꝯfortās ſtōachū ſiti extiguēſ ⁊ ardorē ſtōachi mitigās ⁊ oris fetorē amputās. Accipe carnium ꝑſicorum mediocriū inter maturitatē ⁊ acerbitateʒ ⁊ mundatoꝝ a corticib⁹ ſuis ⁊ ſucci eoꝝ añ. lib. iij. zuchari tabarzet lib. ij. Terātur perſica vt ſint ſicut medulla ⁊ exerceas in eis d coctioneʒ cum ſirupo ſicut diximus in cōfectione de citonijs ⁊ cuʒ coctū fuerit pulueriʒētur ſup ipſuʒ ligni aloes. ʒ. ij. ciamomi cubebe macis: añ. ʒ. iiij. ſandali citrini. ʒ. ij. muſci. ʒ. j. ſexta et q̄ñq̄ʒ fit ſine ſpēbus et eſt ſanū et expertuʒ. ¶ Electuarium c quo vtuntur reges et ꝑlati. ℞. pinearum mūdatarū. ℥. viij. amigdalaꝝ mūdatarū. ℥. v. zuchari. al. lib. iiij. aq̄ roſate lib. i. et. ſ olei ro. amigdale recētis et dulcis. ℥. iij. cinamōi electiſſimi. ʒ. viij. et. ſ. gariofilorū: ʒ. iij. ligni alo. ʒ. iij. citrinoruʒ. ʒ. ij. ambre bone: ʒ. j. muſci. ʒ. vnius ſextā: et eſt bonū et exꝑtum ⁊ ꝯfortat ſtomachum cor pect⁹ ⁊ cerebrū. Electuariū ſm d quo vtuntur reges valēs ſicut primū. ℞. pineaꝝ mūdataꝝ: ℥. vj. amigdalaꝝ mundataꝝ dulciū: ℥. iiij. zuchari al. lib. iiii. aque roſate. lib. i. ⁊. ſ. folioꝝ roſaꝝ rubeaꝝ. ℥. i. ⁊. ſ. ſandalorum citrinoꝝ: ʒ. iii. ⁊. ſ. ambre. ʒ. i. muſci. ʒ. vnius ſexta. ¶ Electuariuʒ de fructibus magni iuuamēti ad ſolutionē ventris cuʒ ſignificatiōibus caliditatis et abundātie colere et ē medicina magna ad appetitum cōfortandū qui ꝓſtratus eſt. Cui⁹ ꝑmixtio hec ē. ℞. carniū citōioꝝ et piroꝝ ponticoꝝ et maloꝝ acidorum quoꝝ ſinguluʒ elixatū fuerit i aceto viniforti ⁊ i quo iſuſū fuerit ſumac die ac nocte et ſucci agreſte ſuꝑ cui⁹ trituratiōe elaborāduʒ ē vſq̄ʒ ad ꝯſūptionē vltimā granoꝝ añ. lib. i. carniū ſorbaꝝ imaturaꝝ. ʒ. v. zuchari lib. iiii. Co

q̄ ad ſpiſſitudinē mell'. Deide pōe ſuꝑ ipſū ſucci vber'. ℥. ii. ſpodii: ſeis acetoſe añ ℥. i. ℞. poſtq̄ꝫ ꝯfectū ē i vaſe vitreo et da a. ʒ. ii. vſq̄ʒ. ʒ. iii. cū aq̄ frigida et rob citri aut ribes aut aliquo taliū. ¶ Cōfectio f alia. Ga. et ē ꝯfectio d acetoſ faciēſ ad tremorē cordis ⁊ ſtōachi a calitate ⁊ eſtuatōe ⁊ ad feruorē ſtōachi ⁊ ſiti ⁊ fūoſā eructatōeʒ ⁊ or' ardorē ⁊ ad eꝑ iſlāmatū ⁊ febrē ⁊ ſicopi ⁊ ebrietatē. C⁹ ꝑmixtio h̄ ē. ℞. xilo aloes cubebe: añ. ʒ. iiii. roſe. coralli rubei: magaritaꝝ albaꝝ ſādali citrini: ſauſel añ. ʒ. ii. berberi ſeis cucūeri: cucurbite citrulli: añ. ʒ. iiii: ſpodii: karabe gūmi dragagāti: añ. ʒ. ii. boli armēi. ʒ. ii. ⁊. ſ. ſeis acetoſe. ʒ. iiii. ſeis ꝑtulace bugloſſe: añ. ʒ. iii. ⁊ ſ. cāphore. ʒ. i. ꝯfice cum rob citri. aut rob agreſte doſis eius eſt a. ʒ. ii. vſque ad. iiii. cū aq̄ fra. ¶ Cōfectio g d prūis ꝯferēs ad ardorē ſtōachi ⁊ ſiti ⁊ ſoluit nāʒ ⁊ dat̄ i febrib⁹ ⁊ ſedat eas. Accipe carniū prūoꝝ nigroꝝ oblōgoꝝ ⁊ muroꝝ accedētiū ad dulcedinē ⁊ elixatoꝝ i aq̄ i q̄ portulaca elixata fuerit li. ii. zuccari albi li. i. aq̄ violaruʒ li. ii. Decoq̄ cū facilitate vſʒ ad ſpiſſitudinē Recōde i vaſe vitri ⁊ da aur. . iiii. l. vi. ¶ Electuariū h d ſorb ꝯfortās ſtōachū et ſedās ſolutionē fortē. Accipe carnē ſorbarū imaturaꝝ et viciaꝝ maturitati et elixarū i aq̄ i q̄ roſe prius decocte fuerit et corticū granatoꝝ: li. iiii. mell' aut zuccari li. ii. et. ſ. Coq̄t̄ vſq̄ʒ ad ſpiſſitudinē: et recōde ipʒ i vaſe. Et da. ℥. i. ¶ Incipit ſecūda ps ꝑme diſtictōis d Antidotiſ amari magni

Tiriaca i diateſſarō iuuamenta
t c⁹ magna ſt̄ ad egritudies cerebri frās ſic ē epilepſia tortura et paliſ et ſtōachi ſic ē dolor et iſlatio et malitia digeſtiōis. et epat' ſic ē cachexia hidropiſ et oppilatō ⁊ ꝯfert morſui ſcorpiōis et potui veneni c⁹ h̄ ē ꝑmixtio. ℞. gētiāe baccaꝝ lauri myrte ariſtologie rotūde: añ. Confice cū melle diſpūato Doſ ei⁹ ē ab aur. ſ. vſʒ ad au. i. ¶ Triſera ſaracēica magna exptoꝝ iuuamitoꝝ corpora i ſanitate ꝯſuat ⁊ ne i egritudinē icidāt adiuuat Hebroꝝ laſſitudie tollit Vētoſitatē reſoluit. Dolorē ⁊ idigō

Aui. in canone predicto loco ⁊ capitulo allegato longiores ponat̃ etates tiriace predicte: qꝛ plura aromata ponebantur in ea quã archigenis temporibus fiebat. Nunc tñ dicte etates ſunt ei magis conuenientes ⁊ congrue ⁊ modernis medicis practicantib⁹ magis ꝯformes ⁊ vſuales. Et hic nota q̃ ſi qs diligenter aſpiciat mentez Aui. Galieni ⁊ alioꝝ oium antiquoꝝ auctoꝝ tyriaca andromaci ac etiaz tiriaca Galiẽi ⁊ quelibet alia tiriaca cõpoſita efficaciores ⁊ potentiores habebat operationes ipſoꝝ temporibus ⁊ etiam Archigenis quã habeat modo vl̃ aliqua ex predictis habeat tẽporibus noſtris. Et hoc idẽ euenit electuarijs oib⁹ ꝓp defectuz quantitatis aromatũ in cõſtructione ipſaꝝ ⁊ electuarioꝝ. nã ad lib. mellis ipſoꝝ tẽporibus in tiriaca ⁊ ſic in q̃libet alio electuario poni faciebãt ℥. iij. aromatum. Nũc ãt ne aſſumẽtes ipſaz abhorreant ſolũ poni facimus. ℥. ij. aromatum ⁊ vt minus expendãt ⁊ ideo nõ ẽ tãte efficacie nec laudes ſue ex ipſa ſequũtur vt coꝝ tẽporib⁹ ſequebãt. Operat̃ aũt tiriaca cũ eſt fermẽtata ꝑfecte poſt q̃ntum ãnuz ſue conſtructiõis qꝛ ante dictũ tempus vſus eius ñ ẽ niſi ad ſomnuz prouocandũ cuz cõplexiõe ſua calida ⁊ ſicca q̃ vltra ſcðm̃ graduz modicũ aſcendit q̃ reſultat ex ſimpliciuz cõmixtiõe cõponẽtiũ eã: vincit tñ ſiccitas caliditatẽ ipſius opat̃ ẽt a forma ſpecifica aut a ꝓprietate ſue ſpecifice forme. In ſequẽter mixtionẽ ſimpliciũ cõponẽtiũ eã ⁊ cuilibet de ꝑ ſe quã complexione calor naturalis vigorat̃ ⁊ ſpũs. vnde predicta tiriaca generaliter oibus paſſionib⁹ noſtris imo q̃buſcunq̃ diſpoſitionib⁹ noſtris i corporibus in q̃bus non ẽ ſupfluus exceſſus caliditatis ẽ vtilis ⁊ ꝯueniens lz plus frigidis quã calidis tẽporibus quãtitate ꝯueniẽter exhibeat̃ ⁊ maxime i declinatione egritudinũ materialiũ ⁊ poſt ipſarũ digeſtionẽ vt i fine febris flegmatice regulariter exhibet̃. vacuo tñ ſtomacho a ſupfluitatib⁹ ⁊ a cibo ⁊ corpore mũdificato diligenter. ¶ Sic etiã poſt eius aſſumptionez nõ eſt cibus vel potus vel aliq̃d aliḋ aſſumẽdũ niſi trãſactis ad min⁹ q̃nq̃ horis ⁊ illis elapſis poteſt tñ ꝯueniẽt̃ exhiberi tiriaca ⁊ ſil'r cũ aliquo ꝑuo potu vt vĩo vel aq̃ deſticados vl̃ maiorãe i paſſiõib⁹ f'ris capitis vt virt⁹ eo citius euaporet̃ ad caput ⁊ ſic ẽt cũ aliq̃b⁹ liquorib⁹ f'ris ꝑtis vt cũ aq̃ bugloſſe ſeu melliſſe. ¶ In paſſionib⁹ cordis venẽoſis lz tuti⁹ ẽ ſine aliq̃ potu ipſaz aſſumẽ. Vltimo ꝓ laudib⁹ ⁊ opatõib⁹ ei⁹ ⁊ mõ ⁊ tpe ſcur

nem ſtomachi tollit. Oris odorem ⁊ totius corporis bonum facit. Emoroidas ſanat. Colorem corporis efficit bonum: ⁊ multiplicat coitum humoroſitatez ſtomachi deſiccat putrefationem viſceruz tollit ℞. kebulorum indoruz belleri. emblic. citri: ana. ℥. v. cinamomi trium piperum ſecacul: foli: ſpice cardamomi maioris ⁊ mino. caſſie ſetaragi idi ciperi apij. ligue auiſ gariofili been albi ⁊ rubei zinziberis ana ℥. ij. ſpice nucis muſ. macis ſiſami excorticati. añ. ℥. iij. amigdalaꝝ dulciũ ⁊ amãꝝ. añ. ℥. v. ligni aloes reubarbari ſemis feniculi maſticis ana. ℥. ij. alſelẽgemiſc. mente ſicce origãi perſici ana. ℥. i. ⁊ ſ. Fricentur mirabolani cũ butiro vaccio ⁊ cetere ſpecies cũ oleo amigdalino: ⁊ cõfice cũ melle quãtũ ſufficit Doſis eius ẽ a. ℥. i. ⁊ ſ. vſq̃ ad. iij ⁊ ſũt quedã qui addunt in ꝯfectione turbiti. ℥. xv. ⁊ ſũt qui aromatizãt iſta cũ muſci. ℥. vnius quartã. ¶ Triſera muſcata q̃ fecit Alcanzi experta mirabiliter ad mollificatiões ⁊ vẽtoſitates ſtomachi: ⁊ viſcerũ ⁊ emoroidaꝝ ⁊ ad corruptionem ꝯplexionis ⁊ feditatẽ coloris cutis ⁊ addit i coitu Cuius ꝑmixtio. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ nigroꝝ embli. bell'. pipis marcopip zizib. ciperi. caſſie ſpiſce ide ana. ℥. v. ſcis menti ſcis porri ana. ℥. ij. ſcis baucie roſaꝝ cinamomi: nucis muſcate: gariofilorũ ana. ℥. i ⁊ ſ. macis: heyl: gall'. ligni aloes crudi: muſci ana. ℥. i. granorũ naſturtij. ℥. x. Confice cũ melle diſpũato ab. ℥. ij. vſq̃ ad. iiij. ⁊ q̃nq̃ ponũt i ea ſcorie ferri nutrite. ℥. ij. ¶ Triſera Galieni ꝯfortãs ſtomachuz ⁊ calefac̃ ipm̃: ⁊ ꝯfert ad ventoſitates: ⁊ emoroidas: ⁊ hũorẽ crudũ ⁊ adiuuat deſideriũ coit⁹. Et clarificat colorẽ: ⁊ calefac̃ renes: ⁊ ꝯfert aduẽtoſitates m'ricis: ⁊ fluxũ q̃ fit ꝑ emoroidas. Cui⁹ ꝑmixtio hec

rẽdũ ad Auicẽnã loco ſupi⁹ allegato q̃ diffuſe tractat oia ſupi⁹ allegata ꝑdicta ⁊ marie circa tiriacã ãdrõaci q̃ oia itelligẽda ſũ eẽ ð tiriaca Galiẽi inſuꝑ notãdũ q̃ tiriaca ñ ſolũ ẽ egritudinũ curatiua ſz ẽt ẽ ſãitatiſ ꝓſuatiua ⁊ ẽt illi⁹ ꝯſuatiua ⁊ dos̃ ei⁹ cõit i ꝑuecũ etatis erat ãnq̃⁹ q̃ntas lupi q̃ erat põd⁹. ℥. i. Et h̃ erat ⁊ eẽt q̃n tiriaca eẽt ꝯſtructa cũ lib. mell'. ℥. iij. arõatũ. ſz hodier nis tẽporib⁹ doſ̃ e⁹ ẽ. ℥. i. vſq̃ ad. ℥. i. ſ ꝓp ð̃ceũ ⁊ diminutionẽ aromatũ igredẽtiũ cõpoſitiõez ꝑi⁹ vt ſupͣ dictũ ẽ. Et qꝛ deſcriptio tiriace ãdromaci q̃ vltra oẽs alias ẽ i vſu. ſolum põit̃ ab Aui. q̃nto canõe vna dictũ ⁊ illa i plib⁹ libris corruptis reꝑit̃. Ipaz deſcribã ꝯplete abſq̃ defectu ſicut thomas ð garbo ipaz ꝯſtrui. faciebat ⁊ vere eẽ debẽt reperiri ſimplicia ꝯponẽtia ipam aliq̃l'r declarãda ⁊ ei⁹ deſcriptio ẽ. ℞. trociſcoꝝ ſquille auſ. xlviij. trociſcoꝝ vipere auſ. xxiiij. trociſcoꝝ alidaracaron. añ. ℥. vj. ꝑdictoꝝ deſcriptiões ponũt a nicolao i ſuo antidotario ⁊ ab auic. i ꝑdicto cão. tractatu ð tiriaca pipis nigri dicti ẽ in diamuſco. opij. añ. ℥. vj. opiuz ẽ ſucc⁹ papaueris nigri artificial'r factũ ⁊ iſpiſſatũ ⁊ ẽ frigide ⁊ ſicce ꝯplexiõis in q̃rto gradu lz frigiditas ſuꝑ et ſiccitatẽ. opat̃ ãt vigoroſi⁹ ſtuporẽ iducẽdo ſpũs igroſſãdo ⁊ ipſoꝝ trãſit⁹ ꝓhibẽdo ad mẽbra ſenſitiua ⁊ motiua: vñ ſomnũ facil'r ꝓfũdũ iducit cũ ſua ꝓprietate ⁊ forma ſpecifica nobis occulta poti⁹ q̃z cũ ſuis q̃litatibus ꝑmis ſupi⁹ dictis: lz ẽt frigiditas ei⁹ aliq̃lẽ ſtuporẽ iducit. cauẽdũ ẽ q̃ ab vſu ipſi⁹ ſm oẽz modũ adminiſtratiõis ipſius ⁊ in quacũq̃ doſi: imo cauẽdũ eſt ab oi medicia i q̃ ipſuz igredit̃ niſi i caſu magne neceſſitatis poſito ab Aui. ⁊ auctorib⁹ medicie: ⁊ tũc cũ opio tebaico qꝛ factũ ⁊ collectũ a tebis qꝛ idẽ melius ⁊ ꝑfecti⁹ opat̃ quocunq̃ alio opio vbicũq̃ collecto ⁊ ſic maioris ꝑiculi: ⁊ timoris vſus ipſius. ¶ Cinamomi i diamuſco: ſemis napi. accipit̃ ſemẽ ei⁹ ⁊ eſt cõplexiõis calide ⁊ ſicce i tertio gradu. Scordeõ. i. allioꝝ ſilueſtriũ ⁊ ſũt calide cõplexiõis vſq̃ ad q̃rtũ gradũ. In allio ãt domeſtico nõ ẽ tãta caliditas nec ẽt ſiccitas. Nocet multũ habẽtib⁹ corpus repletũ malis humorib⁹ ⁊ caput debile qꝛ m'tũ ſunt vaporoſa. Roſarum rubearuz i diamuſco. Ireos: i lilij celeſtis qꝛ ẽ.

ẽ. ℞. oiuz mirabolãoꝝ. añ. ℥. x. zinzib. maſticis cinamõi: gariofiloꝝ. añ. ℥. vij. galange: maratri: aniſi: apij: ameos: ſpice: aſſari croci. añ. ℥. iiij. coſti: pip: nigri: ⁊ longi: caſſie: añ. ℥. iij. nucis muſ. macis: cardamomi maioris: ⁊ mio. calami aromat. ligni aloeſ añ. ℥. ij. beẽ albi: ⁊ rub. alufulſ ameẽ: cipi: añ ℥. iij. ⁊ ſ. ãbre. ℥. j. muſce. ℈. ij. fricent̃ mirabolãi cũ oleo amigdal'. dul. ⁊ ꝯfice oia cũ melle diſpũato. Et Galie. q̃dẽ q̃nq̃ addit ſcoriã ferri nutritã i aceto vini ſm mẽſurã mediciaꝝ oiuz: ⁊ q̃nq̃ ſm medietatẽ eaꝝ. ¶ Doſis eius ẽ a. ℥. j. ad. ij. ¶ Triſera mĩor ex arte Zenõis ad corruptionez ⁊ exuberationẽ mẽſtruoꝝ: ⁊ emoroidaꝝ ⁊ ad corruptionẽ forme: ⁊ debilitatẽ ſtomachi: ⁊ deſtruit hũorẽ crudũ: ⁊ clarificat colorẽ: ⁊ ꝯfortat veſiccã: ⁊ abſcidit fluxũ vẽtris. Cui⁹ ꝑmixtio ẽ hec. ℞. mirabolãoꝝ kebuloꝝ idoꝝ: bell': emblicoꝝ: nucis muſ. añ. ℥. v. naſturcij: aſſari: origãi: ꝑſici: piper olibãi: ameos: zizib. carmezit ſpice: ſq̃nãti cipi. añ. ℥. iij. ſcorie ferri nutrite i aceto die b⁹. v. ⁊ aſſate. ℥. xv. myrrabolãi aſſent̃ cuz butyro vaccio: ⁊ voluãt̃ cetera cũ ol'. ami. dulciũ: ⁊ aromatizẽt̃ cũ muſci. ℥. j. ⁊ cõfice cũ melle diſpũato: ⁊ da p⁹ ſex mẽſes. Doſis e⁹ ẽ a. ℥. j. vſq̃ ad. iij. Eſt. n. exptũ ⁊ efficax: ⁊ ꝓpe ad hũoroſitatẽ ſtõachi: ⁊ putrefactionẽ i ipo. ¶ Triſera mĩor deſcriptione cognita ꝯfortãs ſtõachũ ⁊ epar. ⁊ ꝯf. rt molicieĩ ſtõachi ⁊ malitie emoroidaruz: ⁊ corruptõi forme. Cui⁹ ꝑmixtio hec ẽ. ℞. mirabolãoꝝ: kebull': idoꝝ: bell'. ⁊ ẽbeli. añ ꝑtes eq̃les. Inuoluat̃ butiro vaccio ⁊ fricẽt̃ ⁊ ꝯficiãt̃ cũ melle ẽblicoꝝ: ⁊ aromatizẽtur cũ muſco. Et i deſcriptiõe alia: cipi: olibani: ſeminis apij. naſturcij: aſſari. añ. vj. partẽ. ℥. vnius. Et apud alios ſcorie ferri nutrite partes. iij. ⁊ eſt bonum ⁊ expertũ.

Dyacurcuma magna et minor — Dyalacca
Dyamorusa

k Diacurcuma magna. ¶ Iſtud eſt electuariū magnū ⁊ expertū quod generaliter ⁊ ab oībus habetur in vſu ⁊ vbiq̄ preparatū reperitur ſecūdū preſentē deſcriptionē ⁊ denominatur diacurcuma a quadam radice que nominatur rubea tinctorum Et a quibuſdam dicitur ꝙ curcuma eſt ſpecies celidōie ſed hic ſumitur pro rubea tinctorum valet principaliter ad oēs egritudīes frigidas ātiquas factas a materia frigida ⁊ maxime epatis ⁊ ſplēis cū quibus coniūgitur debilitas virtutis digeſtiue ſeu ſanguifice cū oppilatione ipſius. aperit. n. oppilationes ipſius ⁊ epar calefacit ⁊ virtutem digeſtiuā corroborat: colorem totius bonū efficit ⁊ mortificatum bene viuificat. vnde eius principalis operatio eſt in corporibus cacecticis id eſt hydropiſis preparatis ⁊ ſic in tali diſpoſitione principaliter communiter vtitur. videlicet etiā paſſionibus renū ⁊ veſice frigidis ⁊ etiā ſtomacho ⁊ aliis in littera poſitis. Cazeſia. n. ē diſpoſitio prima ad hydropiſi ī q̄ color corporis incipit dealbari ⁊ aliq̄liter citriari: ⁊ ſb'a corporis mollificari. Et doſis eiꝰ ē a. ʒ. j. vſq̄ ad. ʒ. iij. Et pōt ſimul aſſumi cuꝫ modico vini ſubtil' vel cum aq̄s aperitiuis calidis conuenientibus epati de quibus inferius mentionem faciemus. Et vſus eius poteſt eſſe ꝯtinuis diebus pluribus niſi in tempore magni feruoris ⁊ ī corporibus quāplurimis febrientibus niſi cuꝫ eo adminiſtretur electuarium minus calidum vel frigiduꝫ vt cum diarodon abbatis vel cum triſandalis: ⁊ aſſumendum eſſet cum aquis temperatis vel frigidis vel cum aquis radicibꝫ ſeu lupuloꝛuꝫ vel endiuie ſeu ſeminum communium vel cuꝫ vino aqua limphato. Cuius hec ē deſcriptio. ℞. croci aſari petroſelini. ſ. ſeminis dauci ſcilicet ſeminis aniſi apij ſcilicet ſeminis ana. ʒ. iiij. rauedſeni. id eſt reubarbari. meu. id eſt aneti ſiluestriſ. ſpice ſcilicet nardi. ana. ʒ. vj. Coſti myrre caſſie ſcilicet lignee ſquinanti. carpobalſami ſcilicet ſeminis balſami. rubee tinctorum ſucci abſinthij ſucci eupatorij herba eſt nota conferens multum male complexioni frigide epatis ⁊ oppilatiōi eius ſecundum omnem modum adminiſtrationis ⁊ maxime in aqua diſtillata ⁊ ſic habetur plus in vſu ⁊ eſt calide complexionis in primo ſicce in ſecundo olei balſami. ana. ʒ. ij. calami aromatici. cinamomi ſcilicet groſſi ana. ʒ. j. ß. ſcordeon ſcolopendrie. id eſt lingue ceruie herba eſt nota que multuꝫ valet in paſſionibus frigidis ipſius ſplenis ⁊ oppilationi ⁊ duriciei eiꝰ: ⁊ eſt calide ⁊ ſicce complexionis in ſecundo. ſucci liquiritie. ana. ʒ. ij. ß. draganti. ʒ. i. mellis diſpumate quantum ſufficit. ¶ Et nota ꝙ licet reubarbarum ingrediatur huiuſmōi compoſitionē non tamē efficitur ſolutiuum propter paruam eius quantitateꝫ que ingreditur ⁊ leuem doſim que aſſumiꝉ ex toto compoſito. ¶ Diacurcuma minor nō eſt in vſu nec preparata reperitur. m ¶ Diamurusia non eſt in vſu nec preparata reperitur magiſtraliter tamen poſſet vti ⁊ valet ī omnibus diſpoſitionibus que ponuntur in littera ⁊ eſt efficax ⁊ experta. n ¶ Dialacca maior eſt efficax: ⁊ experta vt ponit Meſue Et licet non multum ſit in vſu qꝛ tamē alicubi preparata reperitur ideo declaro eius deſcriptionem. Eſt ⁊ eniꝫ efficax quaſi conſimilis operationis cuꝫ diacurcuma maiori ſꝫ magiſ ⁊ plus appropriatur paſſionibꝰ renum ⁊ veſicis ⁊ lapides frāgit ꝑ vias vrine educenſ ⁊ dicitur dialacca a quodam gummi. id eſt qđ vocaꝉ lacca que ingrediꝉ eiuſ cōpoſitionē. Et modꝰ aſſumptōnis ⁊ tempꝰ. ¶ Et doſiſ eiꝰ eſt ſicut dictum eſt de diacurcuma. cuiꝰ dialacce hec eſt permixtio. Recipe lacce ablute gummi eſt ꝙ apportatur de arabia: ⁊ eſt calidum ī primo: ſiccum in ſecundo coloris citrini rubei ⁊ cum ea tingitur ſericum quantum ad colorem caremuſi. Abluitur autem ſecundum quod hic conuenit de decoctione: ſquinanti ⁊ ariſtologie ꝑ quaꝫ ablutiōeꝫ acquirit ſubtilitatē ⁊ apertionem maioreꝫ rauedſeni id eſt reubarbari. añ. ʒ. quattuor. non tamen propter reubarbarum redditur ſolutiuuꝫ ꝯſiderata doſi eius. Spice aromatice. i. nardi: qꝛ magis aromatica maſticis. ſeminis apij ſquināti abſinthij. Succi Eupatorij. Ameos Sauie. Arbor eſt nota calida ⁊ ſicca verſus tertiuꝫ gradum: ⁊ eſt multe apertionis ꝓuocatiōis. Amigdalarū. Amararuꝫ: Coſti: Myrre: rubee: tinctorum: Seminis feniculi: Aniſi: Aſſari in baccare ariſtologie Genciane. Croci. Cinamomi. Sopi ſicce ad differentiam humide que humida eſt pinguedo que extrahitur quando lana ſuccida lauatur vel abluitur. Calida in primo ⁊ humida in ſecundo. Iſopus autem ſicca eſt herba nota calida ⁊ ſicca verſus tertium. Caſſie: ſcilicet lignee cimarum ſquinanti: id eſt extremitatum ſquinanti Bdellij gummi eſt arboris in terra arabum ⁊ eſt calidum ⁊ ſiccum primo cum virtute mollificatiua ⁊ reſolutiua: ⁊ eſt bdellium ſiriacum: id eſt de ſiria. ꝁ eſt iudaicum ⁊ melius. ana. ʒ. i. ß. piperis nigri ʒinʒiberis ana. ʒ. j. ¶ Infunde bdelium ⁊ myrram in vino: ⁊ confice cū melle deſpumato. Et doſis eius eſt vſque ad. ʒ. ij. o ¶ Dialacca minor non eſt in vſu nec preparata reperitur. p ¶ Confectio de rauedſeni non eſt in vſu. Confectio electuarij ex inuentione noſtra: ſimiliter eſt in vſu. q ¶ Diacoſtum non eſt in vſu nec reperitur.

¶ Diacurcuma magna cōferēs ad egritudines antiquas ⁊ cachexias: ⁊ hydropiſim iuuamētū manifeſtū: ⁊ eradicat egritudies epatis: ⁊ ſplenis cronicas q̄ iā indurate ſūt Et confert ad feditatē coloris ⁊ corruptionem ſtomachi ⁊ humiditatē frigi. ⁊ vētoſitates groſſas ī eis ⁊ dolori renū ⁊ veſice: ⁊ vrinā prouocat. Cuius pmixtio hec ē. ℞. croci: aſſari: petroſelini: dauci: ani. ſeīs apij ana. ʒ. iiij. rauedſeni: meu. ſpice. ana. ʒ. vj. coſti: myrre: caſſie: ſquināti: carpobalſami: rubee tinctoꝝ ſucci abſcinthij: ſucci eupatorij. olei balſami. ana. ʒ. ij. calami aromatici cinamomi ana. ʒ. j. ⁊. ß. ſcordeon ſcolopendrie: ſucci liquiritie. ana. ʒ. ij. ⁊. ß. dragāti. ʒ. j. Cōfice cū melle diſpumato: Doſis eiuſ ē a. ʒ. j. vſq̄ ad. iij. l Diacurcuma mior valēs ad ea ſicut maior ℞. ſpice: myrre: caſſie: croci: floris. ſquināti: coſti: cinamomi: ana. ꝯfice cū melle diſpumato: ⁊ ē bona ⁊ expta. m Diamorusa ē medicina multaꝝ vtilitatum: ſicut dyacurcuma magna ⁊ expta: ⁊ efficax nimis ⁊ ꝓprie ad dolorē ſtomachi: ꝑꝑ frigiditatē factam ⁊ humorē crudum: ⁊ ad egritudies ſplenis ⁊ epatis cronicas factas ī ipſis ꝑꝑ hydropiſim. Accipe croci: acori: ana. ʒ. ij. myrre. ʒ. iij. baccaꝝ lauri. ʒ. ij. ⁊. ß. dauci: cinamōi: caſſie: cimini: carmeni: carpobalſami: floꝝ ſquināti: ſeīs apij: aniſi. cordumēi: ſpice: mēte ſicce: marmacur: ameos ana. ʒ. j. coſti. triū pipeꝝ. ana. ʒ. j. Cōfice cū melle diſpumato. Doſis eius eſt. a. ʒ. j. vſq̄ ad. ij. vel. iij. n Dialacca magna ꝯferēs ad debilitatē ſtomachi ⁊ epatis: ⁊ egritudines factas ī eis. Opilationes epatis apit: ⁊ oēm duritiē reſoluit. Lapidē renū ⁊ veſice frāgit: vrinā prouocat: ⁊ ē ad hydropiſiꝫ ⁊ cachexiā medicina ſublimis. Cuius hec ē pmixtio. ℞. lacce ablute: rauedſeni. ana. ʒ. iij. ſpice aromatice maſticis ſeīs apij: ſquinanti: abſinthij: ſucci eupatorij: ameos ſauine: amigdalaꝝ amaraꝝ: coſti. myrre: rubee tinctoꝝ: ſemis: feniculi aniſi: aſſari: ariſtologie: gētiane: croci: cinamomi: iſopi ſicce: caſſie: cimaꝝ ſqnāti: bdelij. ana. ʒ. j. ⁊. ß. piperis ʒinʒiberis: ana. ʒ. j. Infunde myrrā: ⁊ bdelliū ī vino ⁊c. tere ⁊ confice cum mellis deſpumato. Doſis eiꝰ ē ab aur. j. vſq̄ ad. ij. o Dialacca minor de itētione dialacce maioris. ℞. lacce ablute: croci: coſti: floꝝ ſqnāti rubee tictoꝝ: ariſtologie lōge: liqritie: piperis. ana. ʒ. j. ⁊. ß. rauedſeni. ʒ. iij. myrre: bdellij. an. ʒ. j. Cōfice ſic pmū. p Cōfectio de rauedſeni ꝯferens ad febres antiquas: ⁊ ad febres opilationum: ⁊ ad corruptionē forme: ⁊ ad ictericiam. Cuius hec eſt permixtio. ℞. rauedſeni ſucci eupatorij ſucci abſinthij. ana. ʒ. j. fumiterre ſpice aniſi cimaꝝ ſqnanti. ſemis apij: aſſari: caſſie amigdalaꝝ amaraꝝ excorticataꝝ. añ. ʒ. ß. myrre croci. ana. ʒ. j. Confice cū melle diſpumato. q Dyacoſtuꝫ valens ad dolorem viſcerum: ⁊ opilationum in eis: ⁊ principiū hydropiſis. ℞. coſti amari: caſſie: cinamomi. ana. ʒ. v. ſemis apij. aniſi: cimaꝝ ſquinanti: ⁊ rauedſeni. ana. ʒ. iij. aſſari. ʒ. iiij. croci ariſtologie: myrre: ana. ʒ. ij. mellis q̄ntū ſuffic. ¶ Confectio electuarij ex inuētione noſtra

Electuarium confortans ſtomachum non eſt in vſu: nec preparatum reperitur. Modus confectionis alkanzi non eſt in vſu nec preparatum reperitur. Confectio de Aſa. Iſtud electuarium licet non ſit in vſu: tamen vtebatur eo quidã magnus practicus ⁊ bonus experimentator verſus declinationem vniuerſalẽ febris quartane periodice. dabat enim de ipſo ante principium paroxiſmi p horas duas. vſque ad .ʒ.i.ſ. cum vino ſubtili pauco ⁊ calido trib⁹ vicibus ſubſequenter in die quietis exhibebat de omnibus mirabolanis puluerizatis vſqꝫ ad .ʒ.iij. cum vino ſubtili ⁊ quandoqꝫ cum melle i forma dactili de mane ante diẽ: fricatis tamẽ prius dictis mirabolanis ſic puluerizatis cũ oleo amigdalino dulci pro ipſorum ratificatione vt dictum ẽ vt ſupra. ſoluit. enim ventrẽ comprimendo ⁊ euacuat principaliter materiam melancolicã ⁊ ſubſequẽter colericã ⁊ flegmaticam: ⁊ generaliter omnẽ materiam aduſtã leuiter tamen. Eſt tamen electuariũ diſplicibile. multũ plus ratione fetoris a ſe quam ratione ſaporis. valet etiam a proprietate morſib⁹ animalium venenoſorum ſi aſſumatur i doſi predicta eodẽ modo quo dictũ eſt. ℞. aſe. ſ. fetide ⁊ eſt gũmi cuiuſdã arboris in partibus. Indie calidum ⁊ ſiccum in tertio cum multo fetore. Piperis myrre foliorum ſiccorum rute. ana. ʒ.iiij. confice cũ melle. Quidã autem dicunt ꝙ aſa eſt ſuccus herbe ſpiſſatus: ⁊ in illiſmet partibus adinuentus.

ꝙ confortat ſtomachũ ⁊ viſcera ⁊ aufert mollificationẽ eorũ ⁊ lubricitatem propter indigeſtionẽ factã: ⁊ abſcindũt fluxum ventris aſſiduũ cũ ſignificatiõibus frigiditatis. ⁊ eũ qui fit propter exuberantiam operationis catartici: ⁊ cõfortat viſcera ⁊ calefacit ea. Ventoſitates quoqꝫ diſſoluit ⁊ fluxũ emoroidarum ſiſti: cuius hec eſt pmixtio. ℞. ligni aloes: ſpice gallie muſcate: ciperi calami aromatici: ana ʒ.ij. cimini carmeni infuſi in aceto die ac nocte: ⁊ aſſati. ʒ.iij. ſeminis porri torrefacti. ʒ.i.⁊.ſ. emblicorum ⁊ bellericorum infuſorum in ſucco citoniorũ ⁊ florũ nucis muſcate: ana. ʒ.ij.⁊.ſ. granorum naſturcij toſtorum. ʒ.vj. granorum paſſularum. ʒ. v. granorum myrti tritorum ſicut alcohol ʒ.xxvj. balauſtie: concularum aduſtarũ olibani: fructus tamariſci: ana. ʒ.ij.⁊.ſ. ameos. ʒ.iij. Tere omnia ⁊ fricentur in vino odorifero. Deinde excitentur ⁊ fricẽtur iterũ in aqua citoniorum: aut aqua granorum myrti ⁊ exiccentur. Deinde dimitte ſiccari ſup vaſe vitreo: ⁊ iterum terant̃ ſicut alcohol: ⁊ inuoluantur in mirra aromatica. ⁊ ſit doſis. ʒ.iij. cum ſirupo de citonijs aut myrtino. Electuariũ cõfortãs ſtomacũ ⁊ viſcera ⁊ abſcindens fluxum ventris de ſignificationibus caliditatis ⁊ conferens ei cuius vẽter ſoluitur ſuperflue ab operatione catartice. Et auget appetitũ cibi. Cuius permixtio hec eſt. ℞. granorum myrti tritorũ ſicut alcohol. ʒ.xij. roſarum: ſpodij: ſumac: trium piperum ſandali: balauſtie gũmi aſſi: ana. ʒ.j.⁊.ſ. granorum granatorum aſſatorum. ʒ.vij. coriandri infuſi in aceto: ⁊ aſſati. ʒ.iiii. ſeminis acetoſe: ſeminis plãtagis: ſeminis roſarum. ana. ʒ.ii. fiat omnium contritio bona: ⁊ fricentur cum ſucco agreſte vel ſucco myrti: ⁊ aceti: ſiccentur. deĩde inuoluãtur in mirra acetoſa. Et ſit doſis eiuſ. ʒ.ii. vel .iii. cum ſirupo acetoſorum citoniorũ. Modus confectionis Alchazi con

Confectio anacardina. Iſtud electuarium in aliquibus apotecis reperitur preparatum ſed rariſſime habetur in vſu propter exceſſiuam eius caliditatem. Et dicitur ꝙ eſt confectio ſapientum exacuens intellectum memoriam reparans ſuperfluitates maxime in ſtomacho ⁊ cerebro repertas conſumendo. Conueniret corporibus frigidiſſimis in complexione ⁊ quando querenus aliquam inflammationem in ſpiritibus cũ calore febrili. Et doſis eius eſt a. ʒ.j.ſ. cum aqua feniculi: vel cum modico vini al. ſubtili: tamen ſe oportet ſumme cauere a labore ira coitu ebrietate ⁊ ſimilibus ſed totius eſt ipſum non aſſumere quam velle febrem inducere propter timorẽ aduentus putride vbi querem⁹ ſolũ exſtimeram. ℞. piperis. ſ. nigri. Macropiperis. ſ. longi mirabolanorum kebulorum emblicorum bellericorum indorum vini de beduſt. i. caſtorei. ana. ʒ.ij. Coſti anarcade ſunt enim fructus cuiuſdã arboris calide ⁊ ſicce complexionis in quarto qui fructus habẽt ſimilitudinem cum corde auium paruarum habentes intrinſecus rubedinẽ quã dam ad ſimilitudinẽ ſãguinis ⁊ naſcunt̃ in Sicilia in mõtib⁹ igneis q quotidie cõburũt. ⁊ ab ipſis denominat̃ hec cõfectio Anacardia. Et hic nota ꝙ iſti fruct⁹ dũ ſunt recentes cõdiunt̃ cũ melle: ꝙ ponit̃ i ipo poſt liqfactionẽ ipſius ⁊ ſic diu morãtes i eo. Illud tale mel vocat̃ anacardinũ mel. Et habetur i vſu abſque dictis anacardis ꝙ ingredit̃ i aliquib⁹ electuarijs vt inferi⁹ apparebit: ⁊ illud tale mel inceſſo rẽ gradũ caliditatis acqrit ⁊ ſiccitatis qz cẽt in ipo ſimplici melle zuccari taberzet i. albi burũgi i. nigelle ẽ ſemẽ minuti ⁊ p uũ ⁊ repit̃ i ptib⁹ nrīs ⁊ eſt calide ⁊ ſicce cõplonis verſus itũ gdũ baccarum lauri. a. ʒ.vj. Lepari. ʒ.iij. Ultio põit modũ cõpoſitõis ipius cũ butiro pp mirabolanos ⁊ cũ melle. an. ptes eqles. Et vſ⁹ ipſi⁹ ñ ẽ cõueniens an̄ ſex mẽſes vt malicia anacardorum ſmoueãt pp fermẽtationẽ: ⁊ dꝫ aſſumi cũ aq̃ fe. ⁊ apij.

ferens ad ſolutionem nature: ⁊ vomitũ ex flegmate: ⁊ malitiam digeſtionis ⁊ confortat ſtomachum debilem ⁊ epar: ⁊ calefacit ea: ⁊ procurat appetitũ: ⁊ ſpargit vẽtoſitates. Cuius permixtio hec eſt. ℞. roſarum: coſti ſpice. ana. ʒ.iiij. florum alkelilꝫ.j. nucis muſcate calami aromatici: gariofilorum: macis cardamomi ana. ʒ.iij.⁊.ſ. zinziberis. ʒ.ij. mirabolani indi: emblici: bellerici: ana. ʒ.vj. granorum myrti lib.j. balauſtie. thuris corticum citri: fructus tamariſci. ana. ʒ.iiij. Buliant cum bono vino antiquo bulitione vna ⁊ exiccentur: Deinde buliant cum ſucco citoniorum ebulitione alia ⁊ exſicca in vaſe terreo vitreato: ⁊ tere omnia ſicut alcohol ⁊ conficce cum mirra. Et da. ʒ.iij. cum ſirupo citoniorum. Confectio de aſa: que cõfert febribus antiquiſ ⁊ periodis: ſomno ⁊ tremori: ⁊ quartane: ⁊ morbibus vẽnoſis. ℞. aſe. piperis myrre: foliorum rute ſiccorũ ana. ʒ.iiij. Confice cum melle diſpumato. ⁊ eſt doſis eius a. ʒ.i. vſqꝫ ad aur.i.⁊ pprie cum oximelle in febre per vnam horam ante periodum. ⁊. venenoſis morbus cum vino calido. Confectio anacardia: ⁊ eſt confectio ſapientum ⁊ eorum qui deſiderãt ſcire. Acuit eniꝫ enim intellectum ⁊ ſubtiliat ſenſum: ⁊ memoriã reparat. ⁊ confert dolori ſtomachi: ⁊ ventriſ a frigiditate facto. ⁊ clarificat ſanguinem: ⁊ colorem bonũ facit. Cuius permixtio ℞. piperis: macropiperis: mirabolanorum: kebulorum: embli. belleri. indorum ⁊ vini de beduſt. an̄. ʒ.ii, coſti. anarcadi zuccari tabarzet burungi: baccarũ lauri. an̄. ʒ.vi. ciperi. ʒ.iiii. Tere anacardos per ſe deinde medicinas alias: ⁊ confice cum butiro vaccino ⁊ melle: quantitate equali bulitorum prius ⁊ da poſt ſex menſes. Doſis eius eſt. ʒ.ii. cum aqua feniculi: ⁊ apii ⁊ caueat ſumens a labore: ira coitu. ⁊ ebrietate.

Diſtinctio ſecũda de medicis opiatiſ.

Ad ſomnum prouocandum.
Ad dolorem dentium.
Ad tuſſim.
Ad aſma.
Ad fluxum ſanguinis vbicunqꝫ emanantis.
Ad dolorem ſtomachi ⁊ inteſtinorum.
Ad dolores renum ⁊ veſice.
Ad dolores intrinſecos.
Ad impregnationem.

¶ De medicinis opiatis.

Secunda diſtinctio eſt de medicinis opiatis q̃ ad formã electuarij reducunt̃ ⁊ dicunt̃ opiate: q: in eis igredit̃ opiũ: vel alie medicine ſtupefactiue habentes in virtute ſimilitudinem cum opio: vel cum eis inſimul ingredit̃ opium ponunt̃ etiam cum iſtis alie medicine multũ calide que habent corrigere malitionem opii ⁊ aliarum ſimiliũ. Et hec eſt ſecũda pars principalis ſuperius diuiſa in q̃ determinat ð electuarijs opiatis quorũ vſus non eſt conueniẽs niſi in caſu magne neceſſitatis ⁊ cum cautela vt dictum eſt ſupra in expoſitione tiriace andromaci proſequor ergo literam cum dicit.

Confectio philonij ex inuentione propria manifeſtorũ iuuamentorum ⁊ expertorũ in ſedatione dolorũ ⁊ ſeparatione a caſibus mortis: ⁊ proprie dolori ſtõachi a frigiditate facto: aut humore crudo aut a ventoſitate groſſa extendente ⁊ ſedat dolorẽ colice ⁊ viſcerũ: ⁊ dolorẽ renũ ⁊ matricũ: ⁊ dolorẽ laterũ: ⁊ ſufocatiõẽ anhelitus: ⁊ difficultatẽ vrine ⁊ ſingultum vehmẽtẽ. Cuius hec ẽ pmiſtio. ℞. piperis albi: iuſqami albi aña. ʒ. xx. opij. ʒ. x. croci. ʒ. v. ſpice piperi: caſtorei aña. ʒ. i. Cõfice cũ mell' diſpũato q̈ ſit quadruplũ ponderis oĩũ. Doſ eius ẽ ſicut cicer aut faba parua cũ eo q̈ conuẽit ex potibus ⁊ ſũt q ponũt muſci. ʒ. vnius tertiam. ¶ Confectio Philonij deſcriptione Hamec filij Zacharie: ⁊ ẽ multe expientie i ſedatiõe dolorũ ⁊ egritudinũ quas diximus: Cuius pmixtio hec eſt. ℞. nigelle: caſtorei piperis ameos: baccarũ lauri: cimini foliorum rute calamenti opij: iuſquiami corticũ mãdragore: ana ptes equales. In alio opij: partes. ij. croci: partẽ. i. Cõfice cũ melle diſpumato. Doſ eius eſt a. ʒ. ij. vſq; ad aure. ij. ¶ Zazenea experta ad dolorẽ ſtomachi a frigiditate factũ: ⁊ oẽs dolores factos ex ſimili cauſa: ⁊ a ventoſitate groſſa: ⁊ ad dolorẽ colice: ⁊ difficultatẽ vrine: ⁊ dolorem dentiũ ⁊ ad ventoſitates matricũ. Et confert iuuamẽtũ maxĩe ad ſterilitatẽ bibitũ ⁊ ſuppoſita cũ lana: ⁊ oľo ð lilio cui⁹ pmixtio hec eſt. ℞. caſt. myrre: opij: piperis, macropi. galbãi: coſti: ciamõi ſu. meu. dauci: aſſari: croci: aña ptes eq̃les. Cõfice cũ mell' diſpu. Doſ ei⁹ ẽ ab aur. i. ⁊ ſi q ↄſi. cũ rob. ¶ Ethanaſia magna ↄfert ad dolorẽ epatis ⁊ ſplenis: ⁊ opilatiõi i eis: ⁊ ad dolorem ſtomachi: ⁊ ad aſma: ⁊ ad tuſſim antiq̃ ⁊ mũdificat pectus. Et ad fluxũ vẽtris anti

Confectio philonij ex inuentiõe noſtra nõ eſt in vſu. Notandum q̈ due famoſe deſcriptiones ponunt̃ ab auctoribus de filonio ⁊ vbiq; generaliter preparant̃ vna ipſarum ponitur a Nicolao quã vocat filoniũ romanum: ⁊ eam ponit Auicenna quinto canonis qui ipſam deſcribit ⁊ adducit auctoritatem Galieni in libro decem tractatuũ vbi tale filonium romanum ſumme commendat ⁊ fuit inuentũ a Philomene medico rome. Et principaliter conuenit ad ſomnum inducendum: ⁊ ad ſedandum acutiſſimos dolores ⁊ magnos ⁊ plura alia iuuamenta habet que ponit Nicolaus. ¶ Ibi ergo cum ipſum exponemus predictam deſcriptionem aperte ðclarabimus. Alia famoſa deſcriptio que multum habetur in vſu ponitur a Meſue inferius capitulo de ſputo ſanguinis a pectore ⁊ vocat ipſum filonium perſium quia inuentum fuit a perſiar ⁊ quia in expoſitione illius littere non procedam ⁊ hoc filonium eſt multe virtutis ⁊ excellenter vtilitatis ⁊ principaliter ad oẽm fluxum ſanguinis vbicunq; emanat ⁊ maxime a pectore vel a matrice ab emorroidibus eſt etiam ſedatiuum dolorum intrinſecorum ⁊ ſomnum prouocatiuum licet non tantum quantum filonium romanum: ⁊ vſus eius debet eſſe ad minus tranſactis ſex menſibus a die conſtrictionis. nam ante eſſet timor de opio ⁊ alijs medicinis ſtupefactiuis: ⁊ hec fuit vna regula generalis in q̃libet medicina opiata ⁊ inueterata vltra quattuor annos non ſic vigoroſe operatur Doſis autẽ dicti filonij perſici ⁊ ſimiliter romani eſt ſicut cicer de ſero poſt cenam vna hora tranſacto cum modico vini vel ſine ipſo cum querimus ſomnũ prouocare. Cũ autem intendimus ſedare dolores ſeu fluxum ſanguinis prohibere non niſi vacuo ſtomacho a cibo ⁊ ſuperfluitatibus eſt exhibendum neq; poſt per quinq; horas eſt cibus aſſumendus: vt de tiriacha dictum eſt. Inſuper multum laudo q̈ filonium non exhiberetur niſi poſt vniuerſales euacuationes ⁊ iſte eſt canon regularis ⁊ verus in qualibet medicina ſtupefactiua. cuius filonij perſici hec eſt deſcriptio. Recipe papaueris albi alias piperis albi ⁊ eſt melior littera ⁊ de pipere dictum eſt. Sed papaueris tres ſunt ſpecies. Eſt enim papauer album. ſ. q̈ habet ſemen album quod eſt domeſticum ⁊ ortulanum frigide ⁊ ſicce complexionis in ſecundo gradu. Et eſt aliud quod habet ſemen nigrũ frigide ⁊ ſicce complexionis in tertio gradu. Ex ſucco cuius papaueris nigri qui colligitur per inciſionem: eorum capitur dum talis papauera ſunt recentia fit opiũ qui ſuccus eſt frigide ⁊ ſicce cõplexionis in quarto ſicut eſt ipſum opium. Eſt ⁊ aliud papauer qð habet ſemen rubeum ſimiliter quod attinet alicui calidiʒati: ſed ẽ ſiccum in tertio ⁊ tale ſemen non eſt in vſu. iſquiami tres ſunt ſpecies ſcilicet ſeminis. Nam quedam ſunt ſemina alba: quedam rubea: ⁊ quedã nigra: ſʒ ſpẽs rubei ⁊ nigri ſunt omnino fugiende tãquã venenoſe ⁊ non ſunt in vſu medicine: ⁊ ſunt frigide ⁊ ſicce complexionis in fine tertij: licet rubeum ſit minus frigidũ Qui vo facit ſemen album eſt i vſu medicine: ⁊ eſt frigide ⁊ ſicce complexionis in tertij principio: ẽ valde notũ vulgo dens caballinus vocatur terre ſigillati opij an ʒ. xi. ſetaragi. i. tapſie croci. a. ʒ. v. Caſtorei ſpice ſ. nardi. Euforbij gummi eſt cuiuſdã arboris in ptibus pfundis Indie ⁊ eſt calidum ⁊ ſiccũ in quarto ita quod eſt calidius ⁊ ſiccius qualibet alio gũmi: ⁊ vſus ipſius per ſe eſt magni periculi: quia eſt medicina venenoſa: ſoluit tamen flegma a membris remotis: ⁊ doſis eius eſt kirath vnũ quod eſt pondus granorũ quatuor ⁊ nõ adminiſtratur niſi cũ medicinis corrigentius: vt ſi per noctem infundatur i ſucco citri: aut aqua ordei ſibi admiſcendo quartã partem maſticis piretri radix ẽ herbe note calide ⁊ ſicce complexionis in tertio que radix in ore retenta attrahit flegma a capite ⁊ mordicat liguã ⁊ palatũ. Margaritarũ nõ pforatarũ karabe. Ramichana. ʒ. i. Ramich. Compoſitio facta ex gallis quercus ⁊ paſſul' vt põit ſerapio i ſuo de ſimplicib⁹ caplo de Ramich ⁊ galle: q: ſũt note q: ſunt frigide ⁊ ſicce i ſecũdo cũ mĺta ſtipticitate paſſule parit̃ ſũt note ⁊ ſũt calide i ſecũdo ⁊ hũide i fine pmi. Cãphore. Ↄ. i. mellis cocti q̃ſtũ ſufficit. Et qñ aſſũit̃ p cõſtrictiõe ſãguinis dʒ aſſũi i doſi ſuprascripta cũ aq̃ plãtaginis vľ ci⁹ ſucco ľ cũ aqua roſa. ſeu aqua portulace ſeu ſuccũ agre. vel cũ vio põtico iſta ſi de pdicto filõio dicta ⁊c. Cõfectio filonij deſcriptiõe hamec nõ ẽ in vſu azenea expta ad dolorẽ ſtõachi lʒ illð electuariũ nõ ſit in vſu magiſtraľr tñ poteſt ppari. ⁊ ego laudo ei⁹ vſũ i dolorib⁹ ex materia catarral' frigida ⁊ hũida tenẽdo ſi dẽtẽ quãm ẽ q̃nuʒ fab. illius electuarij ſemel aut bis i die timẽdo ðglutiõeʒ ei⁹ pter opiũ. pmiſſa tñ digõe ⁊ vľi euacuatiõe illi⁹ materiei. hʒ iſup ſedare dolorẽ ſtõachi ⁊ renũ ⁊ veſice ⁊ iteſtiorũ facta a vẽtoſitate groſſa vľ a matia flegmatica ⁊ ſũme ↄfert colice vẽtoſe i aqua flegma mĺtũ i iteſtis ↄtinet̃ euatuatiõe tñ ſup pmiſſa ⁊ mirabľr ↄfert mĺieri ſterili ⁊ q̃ cũ difficultate ipgnat̃ bibitũ ⁊ ſuppoſitũ i matrice cũ lana i forma groſſi ſtadij ⁊ cũ oľo de lilio nõ tñ vltra tres horas teneri dʒ nec ſepe ↄtinuari nec inouari tiore opij a quo ẽ fugiẽdũ: niſi i caſu magne neceſſitatis ſic ſepe dictũ ẽ. Et lʒ medicie exceſſiue caliditatis igrediãt̃ i deſcriptiõe eiuʒ i qb⁹ igredit̃ opiũ: virtutis tñ opij lõgo tẽpoř durat vt vigʒ ei⁹ potẽtia cũ virtute exceſſiua ſue ↄplexiõis frigide cũ ei⁹ occulta ppetate ⁊ i ſui malicia aliqualiter remittit̃ a virtute medicinarũ qua virtute deducit̃ ad mẽbra ⁊ loca: q̃ p ſe ſolũ trãſire nõ poſſet vſ⁹ ãt hui⁹ electuarij nõ dʒ eẽ niſi p⁹ duos ãnos. ſ. elapſos p⁹ eius ↄſtructiõeʒ vſq; ad ſeptẽ ãnos i diſpoſitiõib⁹ ãñdcis. In dolore ãt dẽtiũ ↄuenit p⁹ ſex mẽſes ad obtũdẽdũ aliqualr ſẽſũ q̃ ẽ radice dẽtis ⁊ ad exiccãdũ matiã illã: doſis ẽ vſq; ad aurẽ vnũ que ẽ aliquãtulũ pl⁹ quã. ʒ. Cui⁹ deſcriptio hec ẽ. Re. Caſtorei. Mirre. Opii. Piperis nigri Macro Piperis. Galbani. Coſti. Cinamõi. Meu. dauci. Aſari Croci. aña ptes equales mellis q̃tũ ſufficit. ¶ Athanaſia magna licet nõ ſit in vſu hʒ pſenteʒ deſcritionem magiſtraliter tamẽ vti po/

Ihera pir Gal.

teſt ſecundum pñtem deſcriptionem quam breuiſſime declarabo di
citur: Athanaſia quia ꝯpoſitio talis que hoīeȝ a morte pſeruat. nam
curat ⁊ confert multī diſpoſitōibus quas auctor ponit in litera. Et
licet iſte deſcriptiones adinuicē cōpate diuerſificant ſecundū tm̄ di/
uerſa tpa ſue ꝯſtructiōis. ſ. pricipiū: pceſſuȝ: ⁊ fineȝ oībus cōſert ſi/
cut dictum eſt de
triacha. Nā trā
factis ſex menſi/
bus vſque ad an
nos tres: confert
fluxui ſanguinis
maxime exhibitiſ
cū ſucco plantagi
nis aqua endiuie
⁊ ſimilibus quā/
do aūt pertranſit
tertium annū cō
fert oppilatiōib⁹
epatis aſmati tuſ
ſi ⁊ ſimilibus di/
ſpoſitionib⁹ ⁊ cū
vino dulci ⁊ aq̄
apij ⁊ ſimilib⁹ ⁊
maxime quando
plus antiquatur
vſqȝ ad. x. ānos
ſue conſtructiōis
Et doſis eiuſ eſt
vſqȝ ad. ʒ. i. ſicut
dictum eſt de fi/
lonio. ¶ Reſtat
nūc d̄clarare alia
ſimplicia reliqua
ſunt ſuperius de
clarata. ¶ Pri/
muȝ ē epar adib.
id eſt lupi quod
eſt calidum ⁊ hu
midum verſus
ſecundum valet
a proprietate in paſſionibus epatis ⁊ maxime in oppilationibus ſe/
cundum quod aſſerit Galienusquem allegat. Meſue in hoc capi/
tulo ¶ Cornu dixi capite alias cerui: ⁊ eſt melius quod eſt frigide
complexionis in primo ⁊ ſicce in ſecundo: ⁊ etiam a proprietate o/
peratur in paſſionibus ſupradictis licet etiam conferet ſua ſliptici/
tate cuilibet fluxui ſanguinis ⁊ maxime meſtruorum ¶ Rob. ſapa
⁊ eſt calide ⁊ humide complexionis in primo gradu. Endiuia ve/
ro eſt cuius complexio d. m eſt recens eſt frigida in primo: ⁊ humi
da infra primum cum vero eſt ſicca ⁊ frigida infra primum ⁊ ſicce
ī eodeȝ: habet inſuper virtutes diuerſas: frigidas ⁊ calidas quibus
mediantibus operatur in diuerſis materijs licet frigiditas ſup eius
caliditatem que eſt remiſſa conficitur cū melle diſpūato reliq̄ ſūt nota

quū: ⁊ ad dyſenteriam: ⁊ ad fluxum ſan/
guis. Et eſt in ſedatione dolorū ſicut phy
lonium. Et confert ad dolorem renum: ⁊
emorroidaruȝ. Et galienus quidem pre/
cepit miſceri in confectiōe hac epar adib
Valet eni ſua proprietate ad morbos epa
tis. Cuius hec eſt pmixtio. ℞. croci opij
myrre: caſtorei iuſqami albi: coſti: cordu
meni ſeminis papaueris rubei: ſpice eu/
patorij: epatis adib: ⁊ cornu dextrum de
cornibus capre. Et in alio de cornibuſ cer
ui. De ſingulis ana partes equales. Et
tere que terenda ſunt ⁊ alia liquefac. i vi/
no: ⁊ confice cum melle diſpumato: ⁊ da
poſt ſex menſes doſis eius eſt ab auř. ʒ. vſ
que ad. i. cum vino ſuaui ⁊ dulci. Aut cuȝ
rob. ⁊ ſucco ēdiuie: ⁊ apij. ¶ Diaſulfur[a]
confert febribus antiquis: ⁊ melancolicis
⁊ flegmaticis: de conſtrictione anhelitus
⁊ antique tuſſi: ⁊ ei qui habet pectus ſāio
ſum. Et confert iuuamentum manifeſtū
ad duritiem ſplenis: ⁊ hidropiſim ⁊ pꝛuo
cat vrinam: ⁊ frangit lapidem. Et cōfert
morſui venenoſo. Et ei ſup quo timetur
potaſſe venenū. Cui pmixtio hec eſt. ℞.

3 ¶ Diaſulfur nō eſt in vſu nec preparatum reperitur.
a ¶ Confectio d̄ ſtorace ſimiliter non eſt in vſu.

¶ Ad egritudines frigidas capitis.
Ad egritudines calidas eiuſdem.
Ad egritudines auriū.
Ad egritudines oculorum:
Ad egritudines dentium.
Ad catarrum.
Ad paſſiones ſtomachi a colera inbibita in eius poroſitatibus.
Ad paſſiones frigidas ſtomachi ⁊ nutritiuorum.
Ad colicam.
Ad paſſiones frigidas matricis.
Ad calefactiones epatis.
Ad egritudines epatis ⁊ ſplenis.
A flegmate aquoſo.
Ad ictericiam.
Ad renes calidas.
Ad cazeſiaȝ.
Ad podagram ⁊ dolores juncturarum.
Ad feriditatem cutis.
Ad aſciton.
Ad ſcabiem pruritum lepram ⁊ cancrum.

¶ Soluens principaliter flegma ⁊ poſtea colerā citrinaȝ a mem
bris nutritiuis: ⁊ a iuncturis.
¶ Soluens coleram ⁊ flegma.
¶ Soluens coleram ⁊ flegma ſalſam.

¶ De ſolutiuis medicinis.

piperis albi: ⁊ lōgi ana. ʒ. vi. ſulfuris citri/
ni: thuris meu: iuſquiami albi myrre ſtora
cis: cordumeni: ana. ʒ. viij. rute coſti: aň. ʒ.
v. opij: mandragore: ana. ʒ. iij. croci. ʒ. ij. ⁊
ʒ. caſſie. ʒ. vj. Confice cum melle diſpūa/
to ⁊ vtere poſt ſex menſes. ¶ Cōfectio[a]
de ſtorace conferens ad ſuperabundantē
fluxum ventris colericum ⁊ flegmaticuȝ
⁊ ad tenaſmonem factū a frigiditate. Acci
pe ſtoracis liquide: opij: aſſari ſeminis iuſ
quiami albi: caſtorei: croci: myrre: olibani
ana ptes equales. Mell' quātū ſufficit.
¶ Diſtictio tria ē d̄ medicinis ſolutiuis
Ertia[b] diſtinctio eſt de me/
dicinis ſolutiuis: ⁊ ſūt quedā
ex eis aloetice. Alie colloqui/
tide. Alie turbitice. Alie ſcāo
niace. Et alie ab alijs denominationem
ſumentes de quibus loquemur per ordi/
nem. Et primo de yeris. ¶ Yerapigra[c]
galieni nomē habet amaritudinis: ⁊ ē me
dicina ſublimis in qua aggregantur vtu/
tes: ⁊ operationes nobiles. Eſt enim ſub
tiliatiua ⁊ reſolutiua materierum malarū
groſſarum ⁊ viſcoſarum: ⁊ exiccatiua ca⁊

b Tertia di/
ſtictio
d̄ me
dicinis ſoluti
uis quarum
q̄daȝ conficiū
tur cum aloe:
quedam cum
colloquin/
da: quedā cuȝ
turbith: que/
dam cum ſca
monea: ⁊ que
dam cuȝ alijs
medicinis ſo/
lutiuis forti/
tibus: quedaȝ
cuȝ pluribus
ex eis ſicut in
ferius per or/
dinem appa/
rebit: ⁊ ſicut ī
capit. c ¶ Ie/
rapigra nomē
habet amari/
tudinis quia
ipſam princi/
paliter ingre/
ditur aloes: ⁊
dicitur ierapi
gra a iera qd̄
ſacra ⁊ pigra
qd̄ eſt amara
⁊ huiuſmodi
iera galieni due reperiuntur deſcriptiones poſite ⁊ inuente a ga
lieno que ambe in ideȝ redeunt: vna ponitur ſeptimo terapenti/
ce capitulo. xij. q̄ ſic icipit opoꝛtet igitur habere alia ponitur ſex
to de regimine ſanitatis capitulo penultimo. Eſt enim hec Ie/
ra magni iuuamenti ⁊ paſſionibus ſtomachi principaliter qui/
bus abundat humor colericus ſubtilis imbibitus in poroſita/
tibus ſtomaci cum admixtione flegmatis aquoſi habet ⁊ multaſ
alias vtilitates efficere quas auctor ponit in littera. ⁊ Galienus
locis allegatis. Uſus autem eius ⁊ modus preparationis eſt tri
plex. Primo ſolum in forma pulueris: ⁊ tunc aſſumitur cum vi
no vel iure pulli: vel cum aqua mente vel ordei: vel alio liquore
conueniente: ⁊ in tali forma ipſum deſcribit ⁊ eo vtebatur Ga/
lienus quia efficacius operatur ¶ Secundo in forma pillulari ⁊
ſic communiter practicantes generaliter vtuntur. Et iſte moduſ
adinuentus fuit tum propter amaritudinem pulueris: tum vt
maiorem moram in ſtomacho contrahens a remotis magis et/
trahat ¶ Tertio in forma electuarii cum melle: ⁊ ſic deſcribitur
hic a Meſue: ſed non eſt in vſu. ⁊ hac Ierapigra Galieni non
ingreditur aliud ſolutiuum niſi aloes non lotum: de quo diffuſe
dictum eſt in diamuſco: ⁊ qualitercunque preparetur vt debite
doſi tardat ſolutionem a. xij. horis vſque ad. xxiiij. ¶ Nunc
tranſeo ad deſcriptionem ierepigre galieni poſite ſeptimo tera/
pentice: que eſt illa que communiter habetur in vſu. ⁊ eſt quaſi
conſimilis cum illa que ponitur ſexto de ingenio ſanitatis: dere/
linquendo preſentem hic poſitam a Meſue: quia ſatis ab illis va
riatur: ⁊ iſto modo non habetur in vſu. Rec. Cinamomi. Ma
ſticis. aſari: ſpice ſcilicet nardi: croci: xilobalſami a. ʒ. i. aloes. ʒ.
centum. Et illa eſt vera deſcriptio pul. ierepigre gal'. ſecunduȝ
quod ipſe ponit in locis allegatiſ. Medici autem ⁊ aromatarij
hodiernis temporibus de aloe ponunt ſolutionem duplum
ponderis aliorum aromatum ⁊ non plus: cum hanc ieram cor/
ripiunt. Et mouentur maxie propter hanc deſcriptioneȝ ibi po/
ſitam a meſue q̄ȝ ipſi reducunt ad formam pillularem ideo min⁹
ſoluunt. Et doſis iere galieni in locis allegatis eſt vſque ad. ʒ. i.

Doſis autem eius que hodiernis temporibus preparatur ē vſ/
que ad.ʒ.j.ſ.⁊ ſi fit in forma electuarij vt ponitur hic doſis cu/
ius eſt vſque ad.ʒ.j.ſed illo modo non habetur in vſu.
d ¶ Iera hermetis non eſt in vſu ſed rogo legentes vt ipſam
conſiderent propter virtutes multas impoſitas a Meſue.

que imbibite ſunt in poris ⁊ anguſtationi
bus:ſicut imbibitur in ſpongia ⁊ perfici/
tur ab ea ſolutio bona:⁊ conueniens ⁊ eſt
calefactiua ⁊ aperitiua opilationum ⁊ ab/
ſterſiua. Et illa in que proijcitur aloes lo
tus confortatior eſt. Et ſi non ſit lotus ef/
ficitur plus ſolutiua ⁊ minus confortati/
ua:⁊ quidam conficiunt hanc medicinam
cum melle:⁊ quidam ſine eo:immo faci/
unt trociſcos cum aqua bdelij ⁊ draga ⁊
virtus quidem huius medicine affert iu/
uamenta multa experta ad egritudies ca/
pitis ⁊ ſtomachi ⁊ epatis ⁊ iuncturaru3:⁊
renum ⁊ matricum:⁊ membrorum frigi/
dis:⁊ educit humiditates generatas in
eis ⁊ putredines. Cuius permixtio. ℞.
cinamomi maſticis:aſſari:ſpice:carpobal
ſami:croci:xiloaloes:caſſie ana partes eq̄
les. Et quidam addiderunt florum ſqui
nanti partem vnam. Et quidam addide
runt abſinthium:⁊ alij alia. Aloes autem
ſit duplum ponderis omniu3. ¶ Yera d
hermetis ⁊ eſt iera luf.ſuper que expecta/
tur fiducia iuuamentorum ⁊ expertorum
⁊ proprie ad dolorem epatis:⁊ emigrane
am:⁊ vertiginem:⁊ paraliſi ⁊ epilepſiam
⁊ tremorem:⁊ torturam ⁊ educit ſupflui/
tatem ⁊ proprie humoru3 groſſorum ⁊ vi
ſcoſorum:⁊ ſubtilium a capite:⁊ neruis:⁊
iuncturis:⁊ ſtomacho ⁊ toto corpore ⁊ cō
fert iuuamentum manifeſtem doloribus
iuncturarum ⁊ renum:⁊ colice difficili:⁊
dolori matricum. Cuius hec eſt permix
tio. ℞.aloes.℥.i.trociſcoru3 alandal aur.
viij.turbit.agarici:luf vtriuſque ſicce ir/
eos:ſerapini mirobalanorum citrinorum
kebulorum:⁊ indorum ana.ʒ.i.⁊.ſ.zinzi
beris:cinamomi maſticis:bdelij:hellebo
ris nigri:euforbij:aſſari caſſie lignee:ſa/
liſindi:caſtorei:croci apij:keiſim ſeminis
mezereon:ſticados ana.ʒ.i.ſquille:aſſate

c ¶ Confe/
ctio iere Ar/
chigenis non
eſt in vſu ſed
ieralogodion
eſt illa que mľ
tum habetur i
vſu:⁊ ab om
nibus ſic pre
paratur:⁊ ei⁹
deſcriptio po
nitur a Nico
lao. Etiam ⁊
alia ierapigra
Galieni que
ibidem poni/
tur a Nico/
lao in ſuo an/
tidotario que
eſt multu3 diſ
ferens a Ie/
ra Galieni po
ſita ſeptimo te
rapentice nec
reperitur.nec
Galienus eā
deſcribit.⁊ ta
men illa ē que
generalit ha/
betur in vſu ⁊
ſic vbique ſe/
cundum ali/
am deſcriptio
nem habetur
in vſu.⁊ fit in
forma electua
rij ſecundum
quod ibi de/
ſcribit. Qui/
dam tamen re
ducunt ad for
mam pillula/
rem que ali/
quo loco non
ſunt ſcripte.⁊
doſis earum
eſt.a.ʒ.j. vſ/
que ad.ʒ.j.ſ.
Et doſis Ie
repigre Ga/
lieni reducte
in forma ele/
ctuarij:vt cō
muniter fit:
quia vſq3 ad.℥.ʒ.j.de mane digeſta materia. Et cum ille pillu/
le quam ierapigra Galieni que a Nicolao deſcribitur ſumme
conueniunt omnibus diſpoſitionibus capitis vel paſſionibus
dependentibus a materia frigida ⁊ doloribus aurium oculoru3
⁊ dentium. Conuenit inſuper deſcenſui catarri ⁊ paſſionibus
frigidis ſtomachi ⁊ omnium nutritiuorum:⁊ etiam paſſionibuſ
matricis.⁊ etia3 multis alijs conſimilibus quas ibi lege. Et mo
tus propter eius vtilitates ⁊ iuuamenta non obſtante ꝙ etiam
ipſam declarabo in antidotario Nicolai. Nunc ponam eius de
ſcriptionem. ¶ Recipe cinamomi. Spice Nardi. Croci:ſqui/
nanti.aſſari. Caſſie lignee. Xilobalſami. Carpobalſami. Vio/
larum.abſinthij. Epithimi.agarici. Roſarum. Turbith. Col/
loquintide. Maſticis.ana.ʒ.iiii.al'.℥.viij. Mellis quātū ſuffic
p cōpoſitōe electuarij ſiue vini p cōpoſitiōe pillular. Sūt āt ſolu
tiua que ingrediuntur cōpoſitionē huius Ierepigre ac Iere ar/

chienis ac Ierologodion. Non obſtante ꝙ aliqua ex eis fuerint ſu/
perius declarata:⁊ alia quedam ſunt declaranda. Colloquintida eſt
media multum effrenitans in ſoluendo amari saporis indigens mľ
ta rectificatione ſecundum ꝙ ponit Meſue. Eſt enim ſolutiuum po
mum plante venenoſe ad magnitudinem pomi arancij ſub albidi

ʒ.ij.⁊.ſ.ſcamonee bone.ʒ.ij. Fiat omniū
contritō bona gummi autem ponantur i
vino odorifero:⁊ inuoluatur puluis i ſuc
co cucumeris aſinini quantitate qua bene
inuoluatur ⁊ exiccetur:⁊ iterum de nouo
inuoluatur in p̄dicto ſucco:⁊ pauco oleo
nucum:⁊ iterum ſiccetur:⁊ conficiatur to
tum cum melle diſpumato quantitate q̄
fiat totum ſicut paſta:⁊ detur poſt ſex mē
ſes. Doſis eius eſt a.ʒ.i. vſque ad.ʒ. ij.
¶ Cōfectio iere Archigenis deſcriptiōe
ſimili:que confert egritudini generate ex
flegmate crudo ⁊ melancolia ⁊ facit ad v̄
tiginem ⁊ ad epilepſiam:⁊ valet ad ince/
ptionem egritudinū viſus ⁊ raucedinem
humidam ⁊ dolorem gutturis ⁊ difficul/
tatem anhelitus ⁊ ſpaſmum ⁊ exituris:ex
materijs groſſis ⁊ confert ad aqua3 citri
nam:⁊ ſcabiem ⁊ quandoque datur i po/
tu propter dolorem ſtomachi ⁊ ventris ⁊
matricis cum decoctine rute ⁊ quandoq3
ponitur in ea parum caſtorei vſque ad ſi
liquas.iij.⁊ ad dolores dorſi ⁊ renum:⁊ i
guinum:cum decoctione apij:⁊ ad venā
ſiaticam ⁊ ad his ſimilia:cum aqua cētau
ree:⁊ permiſcetur cum ea etiam ſuccus cu
cumeris aſinini:⁊ coloquintida ſiliquas
iiij.in aqua abrotani:⁊ datur in potu ad
morſum canis rabidi:⁊ facit ſecuritatem
ad timorem aque ⁊ precipue cum ponde
re.ʒ.vnius de aduentione cācri fluuialis
Cuius permixtio. ℞.pulpe coloquintiđ
ʒ.ii.praſij.ſticados ellebori nigri camedre
os:ſcamōce:leucopiperis:macropiperis
omnium ana.℥.ii.cepe muris aſſati:eu/
phorbii:aloes croci:gentiane petroſilini
armoniaci:oppoponaci omnium ana.℥.
i.polij cinamo.ſenap.myr.ſpic.ſquinan.
calami monta.ariſtologie rotunde omni/
um ana.ʒ.ij. Mellis quantum ſufficit:⁊
ſit doſis aur.iiij.cum decoctione epithimi

iuxta quam plan
ta nulla orit̄ her/
ba:⁊ eſt calide
complexionis vl
tra tertium gra/
dum ⁊ ſicca in ſi
ne ſecundi. Sol
uit flegma princi
paliter attrahen/
do a remotis mē
bris:non tamen
per ſe ſola eſt ex/
hibenda quantū
cunque correcta
Et doſis eius q̄
ponitur a Me/
ſue capitulo pro/
prio eſt a kirath.
vi. vſque ad.x.
kirath autem eſt
ponduſ quattuor
granorum ordei
¶ Sed illa eſt ni/
mis magna do/
ſis hodiernis tē/
poribus qualiter
cunque aſſumere
tur. Epithimum
eſt flos vel radix
cuiuſdam herbe
calide ⁊ ſicce i ſe/
cundo.ſoluit hu/
morem melanco
licum principali/
ter ⁊ licet non ſit
in vſu ipſum per
ſe ſolum accipere
tamen eius doſiſ
eſt a.ʒ.iii. vſque
ad.ʒ.vii. decocti
onis autem.a.ʒ.
v. vſque ad.xx.
quia eſt leuis ſo/
lutionis. abſin
thium eſt herba
nota leuiſſime ſo
lutionis calide cō
plexionis in pri/
mo:ſicce in ſecun
do.ſoluit leuiſſi/
me coleram ſub/
tilem ⁊ aquoſam
ab inteſtinis me
ſeraicis ⁊ ab epa/
te ⁊ aſſumitur a quibuſdam ſuccus eius qui eſt amarus valde ⁊ hor
ribilis. Et doſis eius eſt ab.ʒ.ij. vſque ad tres. Et in decoctione
ſeu infuſione cum aliqua expreſſione.ab.℥.v. vſque ad.℥.viij.
¶ Scamonea eſt ſuccus cuiuſdam herbe inſpiſſatus in forma lupi/
norum renucitur ⁊ ab India ⁊ antiochia ſic tranſportatur ⁊ eius v/
ſus per ſe ſolum non eſt conueniens propter eius venenoſitatem ⁊
potentiam in ſoluendo nec cum alijs medicinis admiſcetur niſi poſt
debitum eius correctionem cum pomo citonij vel caulibus in pa/
ſta vt precipit. Meſue:⁊ ſic correcta vacatur diagridium:⁊ eſt cali/
de ⁊ ſicce complexionis in tertio ſoluit principaliter coleram ſed no/
cet ſtomacho ⁊ epati non correcta. Et doſis eius cum eſt correcta eſt
a granis quinque ordei vſque ad.xij. Et ipſius ſolis adminiſtratio/
nem omnium prohibet. Et conſulo ꝙ medicina in quam ingredi/
tur retardetur quantum eſt poſſibile. Turbith eſt radix cuiuſdam
plante in partibus Indie calide ⁊ ſicce complexionis in tertio ſol/

uit principaliter flegma ⁊ eſt multum in vſu maxime in paſſionibus iuncturarum, ⁊ aſſumitur communiter cum zuccaro ⁊ zinziberis. In forma pulueris ſecundum illam deſcriptionem. Recipe turbith albi ⁊ gummoſi.ʒ.j. vel vſque ad.ʒ.j.ſ.zinzibe.℈.j. zuccari.ʒ.ſ. ⁊ in mane aſſumatur cum iure pulli vel galli vel alio liquore conue- niente. Et hic nota q zinzibe. eſt correctiuum vel velocitat eius o- perationem quoniam de ſe eſt tardi motus. Et ei⁹ doſis in ſubſtantia eſt. a.ʒ.j. vſque ad.ij. vt ponit Meſue ⁊ in decoctione. a.ʒ. ij. vſque ad. iiij. Sed iſte doſis tēporibus preſentibus ſunt nimis magne: ⁊ eius aſſumptio eſt abbominabilis ⁊ debilitat ſtomachum Agaricus ē fungus quidam adherens cuidam arbori maxime. Et multum naſcens in pede montiū ⁊ eſt calide complexionis in primo: ſicce in ſecūdo. ſoluit principalit flegma groſſum ⁊ coleram rubeam a cerebro a membris neruoſis: ac etiam a pectore vſus tamen eius per ſe ſolum non eſt multum conueniens: ſed admixtus cū aliis medicinis vt i electuarijs ⁊ pillulis vt communiter fit. Doſis tamen eius i ſubſtantia eſt.a.ʒ.j. vſque ad.ʒ.j.ſ. In decoctione vero ſiue infuſione eſt vſque ad. ʒ.iij. Et nota q agaricus qualitercunque aſſumptus inducit vomitum: ſed longe minus in decoctione vel infuſione quia non ſic adhereret parietibus ⁊ viis ſtomachi vel villis inducens nauſeam ⁊ corrigatur cum maſtice ⁊ ſalgemme vt precipit Meſue Serapinum eſt gummi calidum in tertio ⁊ ſiccum in ſecundo. ſoluit humores viſcoſos ⁊ flegma crudum attrahit a longinquis membris non tamen per ſe ſolum vtimur eo. Et doſis eius eſt a.ʒ.ſ. vſque ad aure .i. Euforbium ſecundum rei veritatem eſt gummi calidum ⁊ ſiccum in quarto ⁊ per ſe ſolum non eſt conueniens ⁊ ſoluit flegma groſſum. Et eius doſis eſt a granis quattuor vſque ad. xij. Ariſtologia rotunda eſt perfectior ⁊ potentior longa in ſoluendo ⁊ vtraque eſt calida in tertio ⁊ ſicca in ſecundo. ⁊ ſoluit ſuperfluitates flegmaticas ⁊ per ſe ſolum vſus earum non eſt conueniens. ¶ Elleborus vnus eſt albus omnino fugiendus quia a tota ſpecie eſt mortiferus alter eſt niger qui per ſe ſolum non eſt in vſu ſed admixtus cum aliis medicinis principaliter ſoluit melancoliam ⁊ coleram groſſam ⁊

⁊ paſſularū mundatarum. ¶ Iera[f] Archigēis deſcriptione pauli. ℞.praſſij: agarici: camedreos pulpe coloquintide ſticados: omnium ana.aur.v.oppoponac. ſerapini: petroſilini: ariſtologie rotun. piperis al. omnium ana aur.v.cinamomi ſpice polij: croci ana aureos.iiij. Tere ex medicinis que ſicce ſunt: ⁊ gummi conquaſſati ⁊ infunde melle ⁊ permiſce: ⁊ ſit doſis auī. iiij. cū ſalis triti pondere.ʒ.i.cū aqua mellis. ¶ Ieradya[g] colloquintidos inuentione Ruffi: que mundificat caput: ⁊ ſtomachum: ⁊ totum corpus ab humorib⁹ groſſis ⁊ viſcoſis: ⁊ ſolutione educit colerā nigram ⁊ confert manie: ⁊ melancolie: ⁊ epilepſie: ⁊ vertigini: ⁊ tortur: ⁊ paraliſi. Ueтоſitates diſſoluit. Stomachū ⁊ digeſtionem confortat. Et eſt medicina bona fiſtulis ⁊ vlceribus malis ⁊ cancro ⁊ lepre. Cuius pmixtio. ℞.ſticados agarici camedreos ana.ʒ.x.coloquintide bōe ⁊ electe.ʒ.xx. ⁊ in alio loco coloquintide trociſcorū alādahal.ana.ʒ.xxv.ſerapini oppoponaci aā ʒ.viij petroſilini: ariſtologie rotunde piperis ana.ʒ.v.caſſie.ʒ.vij.cinamomi: cro. ſpice myrre polij: ana.ʒ.iiij. Mirram in vino infunđ. Medicinas tere ⁊ confice cū melle diſpumato. ¶ Iera[h] inuentiōe noſtra conferens obſcuritati viſus ⁊ ventoſitati groſſe dominanti ſuper caput ⁊ ſtomachum: ⁊ totum corpus. Et educit ſuperfluitates ſcilicet vtriuſque colere ⁊ flegmatis cui⁹ permixtio. ℞.aloes boni.ʒ.xv.epithimi: coſti.ana.ʒ.v.euforbij croci ſpice camedreos ana.ʒ.vi.agarici.ʒ.ix.gariofilo. ʒ.ij.calami aromatici: maſticis caſſie aā.ʒ. viij.xilobalſami. Et i alio xiloaloes.ʒ.iiij. piperis albi ⁊ nigri gentiane: amomi ana. ʒ.i.ſcamonee cocte in pomo.ʒ.ij.mellis q̄ntum ſufficit. Doſis eius eſt aure.i. ¶ Ieracoſt[i] deſcriptione Irain que eſt medicina benedicta ⁊ maxime in acutis febrib⁹ multe caliditatis. Sitim extinguit: ebulitionem ſanguinis ſiſtit: ⁊ inflamationem cordis ſtomachi ⁊ epatis: ⁊ omnem inflamationem ſedat cuius hec eſt permixtio. ℞.alſiracoſt boni ⁊ recentis.ʒ.iiij. tamarindorū keyron.℥.vi.medulle: caſſie.℥.iiij. zuccari violati.℥.xvi.ſucci endiuie ſucci apij: ſucci malorum dulcium ⁊ acetoſorum ⁊ murorum ſucci acetoſitatum citri aā.℥. iij. diſſoluantur alſiracoſt ⁊ tamarindi ⁊ caſſia fiſtula i liquorib⁹ iā dictis: prius tū depuratis. Deīde cola: ⁊ mūda a ſcoſis ⁊ ide accipe radices endiuie apij aā.℥.iij.foliorum lupllikapillorum veneris aā.ʒ.ij.pruīorum ſiccorum numero.c. violarum.℥.i.⁊.ſ.roſarum.℥.i.ſpice.ʒ.iij. Decoquātur hec omnia in.iij.libris aque fontis vſque ad lib.i. ⁊.ſ. Et proijce in ea zuccari tabarzet lib. iij aceti boni lib.i.⁊ coque ebulitione vna Deinde proijce ſuper illud colaturam priorum: ⁊ coque dum mellis habeat ſpiſſitudinem. Ultimo vero proijce in medicamine ſandalorum citrinorum: roſarum ſpodij: karabe: berberi: ſeminis portulace ſeminis acetoſe: ſeminū communium ſcilicet melonis citrulli cucumeris cucurbite ana.ʒ.iij.lignialoes.ʒ.iiij.cubebe.ʒ.v.camphore.ʒ.i. Repone in vaſe vitri. Eſt enī medicamen nobile doſis eius eſt a.℥.i.vſque ad.ij.cum aqua frigida. Et hoc i eſtate eſtiua. ¶ Trifera[k] perſica experta apđ Perſas ⁊ confert febribus acutis: ⁊ inflamationi ſtomachi ⁊ epatis. Ictericis calidis de opilatione incolumitatem acquirit. Uiſum a fumis colericis deperditum reparat. Sitim mitigat. Morbos adu-

flegma viſcoſum fortiter attrahens a remotis eſt tamen multum prouocans vomitum ⁊ eſt calide ⁊ ſicce complexionis in tertio. ¶ Et doſis eius eſt ana.℈.j. vſque ad.℈.ij. ſed melius eſt vt fugiatur niſi correctus ⁊ admixtus cum aliis medicinis. Reſtat nunc alia declarare que non ſunt ſolutiua poſita in deſcriptione iere archigenis. Et primo per citrinas apoſtema ta itelligit que veniunt ad ſaniem. Cepemuris. id eſt cepe ſquille. ¶ Ultimo ē memorandū q vſus predicte ieregallis qualitercunque aſſumatur debet eſſe premiſſa aliquali digeſtione ſeu preparatiōe humorum in ſtomacho cum aſſūptione mellis roſarum colatur. vſque ad quantitatē vnius. ℥. pro vice duobus vel tribus diebus ad minus vel cum alio leui digeſtio. Similiter ⁊ ante aſſumptionē ierepigregallis in qua ingrediuntur plura ſolutiua ⁊ fortia vt eam deſcribit Nicolaus etiam eſt puenīēdū cū digeſtiuo appropriato ſecundum q expedit. Et doſis huius iere archigēis deſcriptiōe pauli q̄ ē melior vſq ad aure. iiij. ⁊ archigenis deſcriptione vniuerſali eſt vſque ad. vi. ⁊ confert multis ⁊ diuerſis paſſionibus vt dicit meſue quas tu ipſe legendo conſidera

f ¶ Ierarchigenis deſcriptione pauli non eſt in vſu.
g ¶ Ieradyacolloquintidos ſecundum hanc deſcriptionē raro habetur in vſu ſed ſolum ſecundum illam que ponitur a nicolao
h ¶ Iera ex inuentione mea non eſt in vſu nec preparata reperitur.
i ¶ Ieracoſt deſcriptione Irain non eſt in vſu.
k ¶ Trifera perſica non eſt in vſu: ⁊ eſt ſolutiua vt eius deſcriptione reperitur ⁊ apparet ſed illa que non eſt ſolutiua poſita in ſecundo de appropriatis capitulo de ſputo ſanguinis cum tuſſi ⁊ que generaliter habetur in vſu ⁊ ſic vbique preparatur.
l ¶ Confectio electuarij ab abalif non eſt in vſu. vide vlterius.
m ¶ Confectio alia electuarij alcaf etiam non eſt in vſu.
n ¶ Confectio electuarij Indi maioris. Iſtud electuarium ē

ſamoſum quod generaliter ab omnibus ⁊ ſecundum preſentem deſcriptionem preparatur ponitur ſubſequenti deſcriptio electuarij indi minoris quod multo plus habetur in vſu. Et hoc electuarium indū minus eſt magne efficacie ⁊ vtilitatis in ſoluendo ventrem a ſuperfluitatibus flegmaticis putridis corruptis ⁊ maxime a mēbris nutritiuis a iūcturis. ac etiam in ſoluendo ſimili materias colericas licet ſit maioris potentie ⁊ plus conueniat in ſoluendo flegma q̄ʒ coleram. Eſt etiam conueniens in reſoluendo ⁊ ſubtiliando ventoſitates groſſas: vnde mlt̄ confert doloribus ſtomachi colicis ⁊ renalibꝰ opilationes aperiendo habet ⁊ alias virtutes que ponuntur in littera. Sed: h notandum ꝑ quidam aromatarij reducunt tam deſcriptionē electuarij idi maioris quaʒ minoris ad formaʒ ſolide cōfectionis cuʒ zuccaro. vltimate decoquēdo ⁊ communiter vocatur confectio daſrati. ¶ Et doſis confectionis ſolide idi minoris ē vſque ad. ʒ. iiij. deſcriptio indi maioris eſt hec. Recipe cinamomi caſie. ſ. lignee turbith arundinei. id eſt perforati ad modum arundinis ſubtilis penidij fiunt ex ſolo zuccaro vltimate decocto ⁊ ex longa agitatione continuo dealbātur ⁊ ſunt calide ⁊ ſicce complexionis in primo gradu. ¶ Heil eſt ſpecies cardamomi: ⁊ ſecundum quoſdam eſt cardamomum maius: ⁊ ſecundum alios eſt me/

ſtionis prohibet ⁊ eſt medicina magna in eſtate peſtilentiali ⁊ autumno. Cuiꝰ hec eſt permixtio. Recipe ſucci ſolatri: ēdiuie apij depuratorum ana lib. i. ⁊ proijciāt ſuper eos violarum ſiccarum aut viridium ana. ʒ. iij. ſucci lupuli lib. i. foliculorum ſene. ℥. ij. agarici. ℥. i. prunorum damaſcēo cum pinguiuʒ numero. l. cuſcute. ℥. ſ. mirabolanorum citrinorum: kebulorum indorum ana. ʒ. ij. ſpice aromatice. ʒ. iij. Buliant ſuper prunas cum facilitate vſqꝫ dū remanet lib. i. ⁊ proijciatur ſuper illa epithimi boni mundi. ʒ. xl. ⁊ inuoluantur mirabolani in oleo amigdalarum dulcium ⁊ buliant ebulitione vna: ⁊ deponātur ab igne: ⁊ decolentur ⁊ diſſoluantur in vna parte iſtius colature tamarindorum bonorum ⁊ recentium. ℥. iij. mane. ℥. i. ⁊. ſ. pulpe caſſie. ℥. iiij. zuccari violati. ℥. xij. Coletur ⁊ mūdetur a granis ⁊ ſcoſis: ⁊ in alia parte aque proijciantur zuccari taberzet lib. iij. aceti vini lib. i. Coquantur cuʒ facilitate. Deinde proijciantur ſuper illō quod diſſolutum ſit in ſuccis ⁊ agregentur ſimul in vnum ⁊ coquantur vſque ad mellis ſpiſſitudinem. Ultimo vero puluerizentur ſup illud raued boni. ℥. ij. mirabolanorum citrinorum. ℥. i. ſ. kebulorū indorum. ℥. viij. bell'. emblicorum ana. ʒ. iiij. granatorum fumiterre: trociſcorum diarodon: macis: maſticis cubebe. ſpodij ſandali citrini ana. ʒ. ij. ⁊. ſ. quatuor ſeminum ana. ʒ. ij. ⁊. ſ. aniſi. ʒ. iiij. pice. ʒ. ij. Inuoluantur in oleo violato ⁊ repone in vaſe vitreo ⁊ da cuʒ aqua frigida: ⁊ ſucco endiuie: aut ſucco ſolatri. ¶ Doſis eius eſt. ℥. i. Cōfec. electuarij [l] alharif: ⁊ eſt electuariuʒ boni ſaporis quod compoſuimus nos ⁊ fit i tempore eſtatis: quod educit ſuperfluitates a toto corpore ſtomacho ⁊ epate ⁊ conſeruat vtentem eo in iuuentute. ℞. mirabolanorum citrinorum kebulorum: indorum ana partes eq̄les. Tere ⁊ cribella: ⁊ accipe olei amigdalarum quantum ſufficit ⁊ infunde ſuper ipſos: ⁊ frica manibus: ⁊ hoc facias tribus diebꝰ in ſole ⁊ dum inungitur oleum exiccatur ſemper ſuper infunde oleum. Deinde accipe quantitatem zuccari albi ſufficienteʒ in decuplo ipſius aque fontium diſſolue

ligete que ſunt quedam grana aromatica calida ⁊ ſicca complexionis in tertio ⁊ portantur ex india. Succi citoniorum citonia nota ſunt ⁊ ſunt frigide ⁊ ſicce complexionis in fine primi. ⁊ ex ipſis fit vinum per eorum expreſſionem quod eſt valde conſtrictiuum cuiuſlibet fluxus ventris ⁊ maxime colerici decoquitur tale vinū cum zuccaro ⁊ fit inlep quod vocatur miua ſimplex q̄ꝛ limphatum cum aqua calibeata ⁊ aſſumptum de mane ſimiliter dictis fluxibus confert. Adduntur etiam quedam aromata huic inlep quando decoquitur ⁊ aromatizatum vocatur miua aromatica que confert debilitati ſtomachi ⁊ maxime virtuti digeſtiue eius ⁊ contentiue. fit etiam ex eorum pulpa decocta cū zuccaro quedam confectio ſolida que vocatur diacitonitem ſine aromatibus cuiuſ ℥. j. aſſumpta ante cibum confert cuilibꝫ fluxui ſtomachi ⁊ inteſtinali ⁊ vomitui ⁊ confert ſi poſt cibum aſſumatur ſed cum difficultate maſticatꝰ poteſt piſtari ⁊ preparari cum miua ſimplici ⁊ ſic aſſumi in pondere dicto etiam ex pulpa citoniorum fit citonitem cum quibuſdam aromatibus calidis vt zinzibe. pipere cinamomo ⁊ alijs cum melle q̄ꝛ a ſanis commeditur tempore natiuitatis domini noſtri Ieſu chriſti. Succi granatorum quedam enī dulcia ⁊ iſta ſunt frigida ⁊ humida in primo cum aliquali leui caliditate ratione dulcedinis acetoſa vero ⁊ muza ſunt frigide complexionis vltra primum. Flores eorum qui dicūtur balauſtie ſūt frigide complexionis in primo ⁊ ſicce in ſecundo eſt enim vinum dulce granatorum multum in vſu, decoquitur cum melle ad electuarium conſtruendū

cum aqua per tres dies mixturam predictam continue triduo tere ſemper in ea parum de oleo infundendo: ⁊ hoc facias vſque dum mirabolanorum amaritudo ceſſet. Deinde fac in vmbra ſiccari deinde accipe de hoc toto. ʒ. xv. turbit boni. ʒ. vi. aniſi: maſticis ana. ʒ. ij. ſpice. ʒ. i. ⁊. ſ. viole ſicce ʒ. vij. ſeminis apij. ʒ. i. ſ. nabat. zuchari taberzet ana. ʒ. x. Confice cum melle diſpumato ⁊ ſit doſis eius. ʒ. iij. cuʒ aqua calida. ¶ Confectio [m] alia electuarij alharif. boni ſaporis quod etiam compoſuimus nos ⁊ fit in tempore eſtatis ⁊ educit ſuperfluitates a toto corpore ſtomacho ⁊ epate: ⁊ confortat ſtomachū: ⁊ viſcera mollificat: ⁊ valet ad debilitatem digeſtiōis ⁊ frigus membrorum nutrimenti: ⁊ facit appetere cibuʒ: ⁊ facit colorem ⁊ odorem bonum vtentis ⁊ ſubtiliat ſenſum: ⁊ cogitationem: ⁊ conſeruat in iuuentute: ⁊ addit in viſu: ⁊ retardat canos: ⁊ addit in deſiderio coitū. Cuius hec eſt permixtio. Accipe mirabolanorum: kebulorum ⁊ nigrorum: ana partes duas: emblicorū bellericorum ana partem. i. ⁊. ſ. citrinoruʒ partes. ij. Tere ⁊ cribella: ⁊ iuxta moduʒ ſuperioris doctrine: in eorum rectificatione: opus eſt obſeruandum. Deinde accipe ex hoc toto. ʒ. xiiij. turbit albi ⁊ mundi ʒ. vij. zinziberis heyl: maſticis cinamomi boni lignialoes: gariofilorum: piperis: cucube: galange: macis ſeminis apii ana. ʒ. i. ⁊. ſ. ſpice. ʒ. vnius partes. ii. pinearū mūdatarum zuchari taberzet: ⁊ nabit ana. ʒ. xii. Confice cum melle diſpūato: ⁊ ſit doſis eius. ʒ. iii. cum aqua calida. ¶ Confectio [n] electuarij indi maioris: ſolutione educens humorum ſuperfluitateſ: ⁊ proprie flegmaticorum ⁊ putridorum a ſtōa macho ⁊ a membris nutritionis: ventoſitatem groſſam in eis reſoluit: ⁊ morbos factos ab eorum exuberantia curat: ſicut ē dolor ſtomachi ⁊ viſcerum: ⁊ colica ⁊ doloris renum: ⁊ educit materias que ſunt i iūcturis: ⁊ confert iuuamentum manifeſtum doloribus earum. Cuius hec eſt ꝑmixtio. ℞. cinamomi: gariofi. ſpice: roſarum caſſie macis: ciperi ana. ʒ. iiij. ſandalorum citrinorum. ʒ. ii. ſ. lignialoes: nucis muſcate aū. ʒ. ii. turbit boni albi ⁊ gūmoſi ⁊ arū

⁊ doſis huius electuarij indi maioris per ſe ſoluʒ eſt vſque ad.ʒ.vj. diſtemperate cum decoctione communi vt dicetur inferius: vel cũ aqua feniculi vel apij vel cum aliquo liquore conuenienti: vel in forma dactili aſſumpti cum zuccaro. ⁊ ſepe admiſcemus hoc electuarium indum maius ſiue indum minus cum caſſia vel manna ad velocitandum operationem caſſie vel manne: verbigratia. Cuʒ in principio aliquarum egritudinũ querimus aliqualiter mouere materiam abſqʒ hoc q̄ tota ſit commota exhibemus de caſſia.℥.i.ſ. de electuario indo ⁊ maxime de minori caſſia licet ſit principaliter purificatiua ſanguinis etiam euacuat flegma ⁊ talem medicinam diſtẽperamus cuʒ decoctione communi vel cum aqua ordei vel alio liquore conuenienti. ⁊ ſi ipſuʒ in dicto pondere admiſcemus cum manna de ipſa manna accipim⁹ vſque ad.℥.ij. Vlterius eſt notandum q̄ lʒ meſue ponat doſim huius electuarij indi maioris eſſe vſque ad aureq̄.iij. hoc veritatem haberet quando ad libram mellis ponerentur.℥.iij. aromatuʒ ſed quia his temporibus ponuntur ad lib. mellis.℥.ij. ſolum aromatum ideo poteſt augeri doſis vſqʒ ad quantitatem ſuperius dictam. Vltimo ſoluo hoc dubium diceret aliquis in indo maiori eſt maior potentia ſcamonee in ſoluendo coleram quam turbith in ſoluendo flegma conſideratis vtriuſque ponderibus ⁊ eorum potentia. ⁊ tamen dictum eſt q̄ indum maius a predomino ſoluit flegma: hoc idem dici poſſet de indo minore licet quãtitas turbith amplietur in eo ⁊ tamen non additur quantitas ſcamonee: dicendum q̄ ſcamonea non ſolum euacuat coleram ſed etiam adiuuando operationem turbith ⁊ illam velocitando euacuat flegma. ¶ Turbith autem non ſic eſt adiuuans ⁊ velocitans operationem ſcamonee ⁊ eſt principaliter turbith flegmatis purgatiuum ⁊ ſolutiuum ⁊ ſic apparet ſolutio. ¶ Ad dubium non obſtante q̄ potentia ſcamonee ſit maior in indo maiori quaʒ potentia turbith multiplicatur vel duplicatur. ⁊ non additur quantitas ſcamonee. vnde ad dubium facilius reſpondetur ⁊ per conſequens apparet q̄ induʒ minus eſt vigoroſius ad ſoluendum materiam flegmaticam ⁊ magis conuenit in diſpoſitionibus frigidis quam electuarium indum maius ⁊ vt ſic habetur in vſu maius. Et cum a medicis abſolute ꝓfertur electuarium indum docti ⁊ experti aromatarij intelligunt indum minus. o ¶ Electuarium indum minus. Hoc electuarium eſt magis in vſu quam indum maius quia minoris caliditatis ⁊ maioris efficacie in ſoluendo flegma q̄ʒ indum maius ⁊ per conſequẽs eſt valde conueniens febrientibus febre flegmatica cum aliquali admixtione colere ſemper ſuppoſita digeſtione materie. ⁊ cõfert omnibus diſpoſitionibus quibus confert indum maius. Et doſis eius

dinei.ʒ.l. zuchari ⁊ penidiarum ana.ʒ.xx. galange: heyl: cardamomi: aſſari: maſticis ana.ʒ.i.⁊.ſ. ſcamonee bone ⁊ decocte in pomo.ʒ.xij. Omnia cum oleo amigdalino fricentur. Deinde accipe ſucci citoniorũ ⁊ granatorum: ſucci apii ⁊ feniculi añ li.ſ. Decoque cum melle ad ſpiſſitudinem ⁊ confice cum ſpeciebus. Doſis eius eſt aure.iij. ¶ Electuarium Indum min⁹ habens intentionem maioris. Cuius hec eſt permixtio. ℞. turbiti.ʒ.c. zuccari tantũdeʒ: macis piperis: zinziberis gariofilorũ cinamomi heyl: nucis muſcate añ.ʒ.vij. ſcamonee.ʒ.xij. Confice cum melle diſpũato. Doſis eius eſt aure.iij. ¶ Cõfectio ꝑ de dactilis: ⁊ eſt de Diaphinicon: quam ſcripſit filius Zezar: cõferens ad febres cõpoſitas ⁊ cronicas: ⁊ eſt medicina ſecuritatis: ⁊ confert ad colicam ⁊ dolorem ventris: ⁊ humorem crudum ⁊ frigora: ⁊ ẽ ſolitiuum facile ⁊ conueniens. Cuius permixtio. ℞. dactilorũ keyron infuſorum in aceto tribus dieb⁹ ⁊ noctibus partes.c. penidiarum ſihari partes.l. amigdalaꝝ mũdatarum partes.xxx. turbit partes.xxxv. ſcamonee partes.xij. zinziberis piperis lõgi foliorum rute ſiccorum cinamomi: macis lignialoes: aniſi feniculi: dauci: galange ana partes.ij.⁊.ſ. ⁊ fiat omnium cõtritio bona: ⁊ confice cum melle diſpumato quantum ſufficit. ¶ Eſt enim medicina mirabilis. Doſis eius eſt ab aure.iij. vſque ad.vij. ¶ Modus ꝗ electuarij d̄ pſilio ſolutione educens coleram citrinam: ⁊ confert ad febres difficiles ⁊ vehementes ⁊ ad ſodam ⁊ vertiginem que fiunt a fũis colericis. Et confert calefactioni epatis ⁊ icteritie. Cuius permixtio hec eſt. ℞. ſucci bugloſſe dõeſtice ⁊ ſilueſtris ⁊ ſucci endiuie: ⁊ ſuccis apij coctorum ⁊ diſpumatorum ana lib.ij. ⁊ proijce ſuper ipſos cuſcute: aniſi: foliorum ana.℥.ſ. capillorũ veneris manipulum.i. ſucci fumiterre.℥.iij. aſſari.℥.iiij. ſpice.ʒ.ij. ⁊ dimitte die ac nocte: ⁊ buliat ebulitione vna ⁊ proijciantur ſuper ea violarum viridium vel ſiccaruʒ.℥.iij. epithimi.℥.ij.. ⁊ buliant adhuc alia ebulitione parua. Deinde colẽt ⁊ exprimatur: ⁊ in colatura ponatur pſilij ℥.iiij. ⁊ dimittatur per diem ac nocte: omni hora tamen agitando illud cum ſpatula. Deinde exprimatur viſcoſitas ei⁹ tota. Deinde accipiatur huius viſcoſitatis lib.iiij. ⁊ proijciatur ſuper eam zuccari albi lib.ij.⁊.ſ. ſcamonee cocte in pomo.℥.iij.⁊.ſ. ⁊ coquatur cum facilitate. ¶ Poſtquam coctum fuerit proijciatur ſuper ipſʒ puluis trociſcorum diarodon: ⁊ d̄ ſpodio ⁊ rauedſeni ana.ʒ.i. trociſcorum de berberiſ.℥.ſ. Doſis eius eſt a.ʒ.iij. vſque ad aur.iij. ⁊ vocauit Mamech confectioneʒ hanc: electuarium trociſcorum. Sũt alij

per ſe ſolum eſt vſque ad.ʒ.v. Cuius hec eſt permixtio. Recipe turbith zinzibe. Cinamomi heyl ⁊ omnia ſimplicia que hic ponuntur ſunt ſuperius declarata conficitur cum melle.

p ¶ Confectio de dactilis ⁊ eſt diafinicon ſolutiuum ⁊ dicitur talis propter dactilos qui ingrediuntur ⁊ debet addi ſolutiuum ad differentiam diaficoniſ inferius deſcripti quod ẽ emplaſtum conſtrictiuuʒ ventris fluxus. ⁊ hoc electuarium generaliter ab omnibus habetur in vſu ⁊ ſecundum preſentem deſcriptionem vbique preparatuʒ reperitur ⁊ in operationibus ſuis aliqualiter conuenit cum iuleb electuario indo maiori. ſed illud plus confert febribus compoſitis cronicis ⁊ de materia mixta. ⁊ vſus e⁹ eſt maioris ſecuritatis. ¶ Euacuat eñi materiam colericam ⁊ flegmaticam virtute turbith ⁊ ſcamõee ⁊ alias operationes habet efficere quas auctor ponit i littera. ⁊ potentius ſoluit materiam colericam q̄ʒ indum maius vel minus licet etiam ſatis potenter euacuet materiam flegmaticam. ⁊ eius doſis eſt vſque ad.ʒ.iiij. per ſe ſolum. ⁊ poteſt etiam cum caſſia vel manna admiſceri in doſi dicta in electuario indo cuius hec eſt deſcriptio ¶ Recipe dactilorum infuſorum in aceto. dactili ſunt calide complexionis in fine primi gradus ⁊ humide in primo primi gradus dum ſunt recentes ⁊ dum exiccantur primum gradum ſiccitatis acquirunt conueniunt maxime pectoris diſpoſitionibus ſicut ⁊ ficus ſicce: reliqua vero ſimplicia ſunt declarata ſuperius.

q ¶ Modus electuarij de pſilio. Iſtud electuarium licet nõ ſit in vſu tamen quia eſt multe virtutis ⁊ efficacie magiſtraliter poſſumus eo vti: ſoluit enim cum facilitate coleram citrinam ⁊ confert ad febres difficilis eradicationis cum malitia ⁊ vehementia caloris ⁊ valent ad ſodam ⁊ vertiginem que fiunt ex fumis colericis ⁊ prauis ⁊ confert calefactioni epatis ⁊ icteritie: ⁊ dicitur d̄ pſilio propter pſilium ingrediens eius compoſitionem quod quidem pſilium eſt ſemen minutum cuiuſdaʒ plante ⁊ habet partes diuerſas: nam eius pars intrinſeca eſt valde praua calide ⁊ ſicce complexionis in quarto habens in ſe virtutem venenoſam occultam. Sed eius pars medullaris ⁊ media ac etiam corticalis extrinſeca eſt frigide ⁊ humide complexionis in ſecundo gradu ⁊ iſte ſunt multe ⁊ ſenſibilis quantitatis: vnde totus complexio q̄ reſultat eſt frigida ⁊ humida iuxta ſecundum gradum ⁊ per admixtionem aliarum partiuʒ adinuicem remouetur venenoſitas ⁊ illa ſuperflua caliditas ſoluit enim pſilium lubricando: ideſt la

bricum principaliter faciendo. ⁊ humorem colericum cū ſua frigiditate refrenat licet vſus eius per ſe ſolum nō eſt conueniens nec vſitetur ab aliqua. ⁊ doſis eius pſilii per ſe ſolum ē vſque ad. ʒ. iii. aſſumpta ſolum ipſius mucilaginoſa expreſſione. Sequitur eius deſcriptio declarando que non ſunt declarata. Recipe cucuſcte: eſt enim herba quedam adherenſ ſuper linum: ⁊ eſt multum nota que alio nomine vocatur podagra lini calide complexionis in primo ſicce in. ij. Scene ⁊ folliculi eius ſunt qui habentur in vſu eſt eniz calida ⁊ ſicca complexionis in fine primi. ¶ Soluit enim coleram aduſtam. Et doſis eius in puluere eſt vſque ad. ʒ. j. ſ. in infuſione a. ʒ. iiii vſque ad. vi. Sed ab aſſumptione eius caueat habenſ caliditatem renū ⁊ paratus ad excoriationem veſice. capillus veneris herba eſt nota naſcens iuxta fontes aquarum iuxta etiam puteos ſatis temperate complexionis tamen alicuius caliditatis ⁊ ſiccitatis eſt verſus primum virtutem habet aperitiuam purificatiuam ſanguinis: ſoluendo colera ſolum ⁊ inteſtinis ſed per ſe ſolum non habetur in vſu quia minus doſis eius requiretur quia vſque ad libraz vnam. Sed in decoctionibus cum quibus alie medicine diſtemperantur confert. Et ſic habetur in vſu ⁊ eius aqua diſtillata multum confert paſſionibus pectoris calidis ⁊ frigidis. ⁊ fumiterre eſt frigida verſus primum gradum cum admixtione caliditatis que eſt in ſuperficie foliorum eius qua mediante ſoluit. Eſt autem ſicce complexionis verſus ſecundum. Soluit leuiter coleraz ⁊ humores aduſtos purificando ſanguinem. Confert ſcabioſis a flegmate ſalſo ⁊ maxime ſirupus ⁊ aqua ⁊ ſuccus eius ⁊ ſirupus eius magis habetur in vſu. Et doſis ſucci eſt vſque ad. ℥. ij. Et vſus decoctionis eius eſt vſque ad. ℥. x. ⁊ doſis pulueris eſt vſque ad. ʒ. iiii. ſed non eſt in vſu niſi in ſucco vel in ſirupo vel in aqua diſtillata que tunc ſirupo admiſcetur ⁊ ſic non ſoluit. reliqua ſimplicia ingredientia compoſitionem huius electuarij ſunt ſuperius declarata. Et doſis huius electuarij eſt vſque ad. ʒ. iiij. obſeruata regula poſita in electuario de aromatibus Galieni. ¶ Poſt electuarium de pſilio ponitur quoddam electuarium quo vtebatur gentilis propter ſingularis eius iuuamenta in podagricis ⁊ generaliter in omnibus doloribus iuncturarum. ⁊ debet ſumi in mane. ⁊ eius doſis eſt vſque ad. ʒ. viii. cum vino limphato vel aliquo liquore conuenienti vel in forma ſolida dactili quod melius eſt. ⁊ poteſt ſumi ſemel in ebdomoda. Cuius hec eſt deſcriptio. ¶ Recip turbith boni. ℥. j. ſ. hermodactilorum. ℥. j. ⁊ ſunt calide ⁊ ſicce complexionis in principio ſecundi gradus cum aliquali humiditate viſcoſa dum ſunt recentes: ſed ſic non habentur in vſu. Soluunt flegma groſſum maxime a iuncturis ⁊ ideo ſumme conuenit podagricis ⁊ doloribus iuncturarum. ⁊ doſis eorum eſt. a. ʒ. j. vſque ad. ij. cum eorū correctione ſibi ad

qui addunt aceti lib. i. ⁊ ſ. Alij addunt ſucci violarum lib. i. ⁊ eſt medicamē nobile. ¶ Electuarium Eeleſcoph: qđ educit ſuperfluitates a toto corpore: ⁊ expellit ventoſitatem ⁊ valet ad iuncturarum dolorem ⁊ laterum ⁊ colicam: ⁊ mundiſicat renes ⁊ veſicā: ⁊ addit i coitu. Cuius hec eſt permixtio. ℞. ſcamonee anthiochene bone turbiti albi ana ʒ. vi gariofilorum cinamomi zinziberis emblicorum nucis muſcate: polipodij ana. ʒ. ii. ⁊ ſ. zucari albi. ℥. vi. Confice cum melle diſpumato. Doſis eius eſt ab aureis. ij. vſque ad. iij. ¶ Cōfectio medicaminis ꝙ ſcripſit Hamec ⁊ valet omni paſſiōi que fit ex collera ⁊ flegmate ſalſo ⁊ proprie que eſt ſicut impetigo ⁊ ſcabies: lepra cancer corrodens ⁊ ſimilia: ⁊ eſt medicina ſublimis iuuamēti. Cuius hec eſt permixtio. ℞. mirabolanorum citrinorum. ℥. iiij. kebuloꝝ ⁊ nigrorum reubarbari boni ana. ℥. ij.

agarici coloquīntide: polipodij: ana. ʒ. xviij. abſinthij: haſce ſene ana. ℥. i. In alio. ʒ. vi. violarum. ℥. xv. epithimi. ℥. ij. aniſi: roſarum: feniculi ana. ʒ. vi. ſucci fumiterre. lib. i. prunoꝝ numero. lx. paſſularum enucleatarum. ℥. vi. Infūdantur omnia in aqua caſei quantitate ſufficienti: ⁊ pōantur i vaſe vitreato ſtricti orificij: obturetur os eius ⁊ dimittatur per dies. v. Demum bulliant ebullitione vna. Poſtmodum coletur: ⁊ tali colatura ponatur caſſiefiſtule munde. ℥. iiij. tamarindorum. ℥. v. teraniabim. ℥. ij. Fricentur manibus: ⁊ colentur: ⁊ proijciantur ſuper illud zuccari boni albi: lib. i. ⁊ ſ. ſcamonee. ℥. i. ⁊ ſ. ⁊ coquantur vſq; dum habeant ſpiſſitudinem mellis. Deinde puluerizetur ſuper illud mirabolanorum citrinorum kebulorum indorum ana. ℥. ſ. bellericorum: emblicorum reubarbari: ſeminis fumiterre: ana. ʒ. iij. aniſi ſpice

miſcēdo tertiā partez doſis ſed per ſe ſolum non habetur in vſu zinzibe. ℥. j. Eſule que ab Auicen. vocatur ſcebian. ⁊ a Meſue aſcebram. ʒ. iij. herba eſt nota in partibus noſtris fortiter ſoluens ſed per ſe ſolum non habetur in vſu ſed ſolum radix eius preparatur in medicinis ⁊ a ruſticis comeditur cum querunt ſolutionem ⁊ non curantes de quātitate aſſumptionis ipſius q̄ꝫdoque moriuntur. eſt etiaz vomitus prouocatiua ⁊ eſt calide ⁊ ſicce complexionis i tertio. Soluit pncipaliter a iuncturis ⁊ humores groſſos ⁊ etiaz a cerebro ⁊ a neruis. ⁊ doſis eius eſt vſque ad. ℈. j. zuccari lib. i. ⁊ reducat ad formam electuarii vel ſolide confectonis. Siquis tamē vellet vt vigoroſius ſoluat ⁊ maxime materiam colericaz addat ſcamōee correcte. ʒ. j. ⁊ tunc doſis eēt vſque ad. ʒ. vj qualitercunq; preparetur ⁊ ſine alio potu.

r ¶ Electuarium de eleſcoph non eſt in vſu poſſet tamen conuenienter ⁊ magiſtraliter preparari ⁊ ſūpe conueniret: ⁊ ad ſoluēdum materiam colericam ⁊ flegmaticam ⁊ ad multas ⁊ diuerſas paſſiones quas ponit in littera. ⁊ doſis eſt vſq; ad. ʒ. iiii. per ſcamoneam antiochiaz intelligit de illa cotracta que eſt melior omnibus aliis. Reliqua ſimplicia ſunt ſuperius declarata.

ſ ¶ Confectio medicaminis hamech. ¶ Iſtud electuarium habetur in vſu ⁊ preparatum reperitur ſub hoc nomine ⁊ conuenit omnibus paſſionibus que ſunt ex colera vel ex flegmate ſalſo. Et ex quibuſcunque humoribus aduſtis: vnde eſt ſolutiua conueniens ⁊ conferens ad omnem ſcabiem ⁊ pruritum. materiam illius euacuando. Confert etiam lepre ⁊ cancro ⁊ cuilibet fetiditati cutis prouenientis a materia calida vel aduſta. ⁊ eius doſis eſt vſque ad. ʒ. iiii. Quoniam autem doſis ſecundum ꝙ ſcribit Meſue erat vſque ad. ʒ. iii. quando aromatizatur in maiori portione ponebantur. Cuius hec eſt deſcriptio. ¶ Recipe mirbolanoruz polipodij: radix eſt herbe note ⁊ eſt calide complexionis in tertio ⁊ ſicce in ſecundo. ſolutiua eſt humoris melancolici ⁊ flegmatici ⁊ mucilaginoſi: ⁊ maxime a iuncturis. ⁊ doſis eius eſt vſque ad. ʒ. iii. ſed per ſe ſolum non habetur in vſu. ¶ Prima numero ſexaginta ſunt enim nota frigide complexionis verſus principium ſecundi ⁊ humide in ſecundo. leuiter comprimendo euacuant coleram que in inteſtinis reperitur. ⁊ doſis ipſorum eſt vſq; ad. ℥. vj. Infundatur in aqua caſei: ⁊ de ipſa dictū eſt in prima deſcriptione ſatirion vbi de lacte diſcuſſimus. ¶ Caſſiafiſtula ipſa eſt medicina que leniendo euacuat principaliter colerā ⁊ ſubſequenter flegma ſanguinem purificat a materiebus aduſtis. ⁊ per ſe ſolum multum habetur in vſu generaliter vbique locorum quia ſine nocumento operatur Ita ꝙ pueris ⁊ pregnantibus dari poſſit. eſt calide complexionis verſus primum gradum ⁊ humide in primo. ⁊ doſis eius diſtemperate cum decoctione communi eſt vſque ad. ℥. ii. vel cum aliquo liquore conuenienti preparatur ⁊ in forma dactili ſeu electuarij. ⁊ doſis eius eſt vſq;. ℥.

ana.ʒ.ij. Doſis eiꝰ ē a.ʒ.ij. vſque ad aure.ij. ¶ Confectio [t] alia Mamec experta conferens egritudinibus de colera nigra ⁊ humori aduſto: ſicut manie: melācolie: vertigini ⁊ obliuioni: ⁊ egritudinibus cutis: ſicut ſcabies: morphea: lepra cancer elephantia ⁊ impetigo. Cuius permixtio. ℞. mirabolanorum nigrorum kebulorum indorum: epithimi ana.ʒ.l. fumiterre abſinth. ana.ʒ.xx. haſce: calamenti: polipodij: agarici: liquiritie: bugloſe ana.ʒ.x. ſticados: camedrios: camepitheos: bedegar: aniſi: an.ʒ.v. prune: iuiube: ſebeſtē ana numero. lxx. paſſularum enucleatarum lib.i. coquatur in aqua ſufficienti vſque ad tertiam partem: ⁊ pone in ea rob. libras.ij. mellis lib.i. ſcamonee.℥.ij. coquantur cum facilitate vſqꝫ ad mellis ſpiſſitudinem Doſis eius eſt a.ʒ.iij. vſque ad.vi.

¶ Modus [u] electuarij roſati ſolutione educens coleram ſine moleſtia: ⁊ valet ad egritudines ex ea factas ⁊ ad egritudines iuncturarum calidas: ⁊ ad ſodam calidam ⁊ vertiginem: oculorū dolores: ⁊ icteritiam citrinam: ⁊ eſt ſanum ⁊ expertum Cuius permixtio. ℞. ſucci roſarum rubearum completarum lib.iiij. zucc. taberzet lib.i.⁊.ſ. teraniabiz puri ⁊ recentis.℥.vi. ſcamonee anthiochene.℥.i.⁊.ſ. Coquantur omnia cum facilitate ſuper ignem: qui ſit ſicut candele: vſque dum mellis habeat ſpiſſitudinem. Deinde proijce ſuper illud trociſcorum ſpodio.℥.i. gallie: croci ana.ʒ.ij. trociſcorum de berberis.ʒ.iij. Repone in vaſe vitreo. Doſis eius eſt.ʒ.v.

¶ Cōfectio [x] alfeſara: quā ſcripſit. Demochritus mundificans cerebrū ⁊ neruos. Conferens iuuamentum magnū epilepſie: ⁊ vertigini: ⁊ paraliſi ⁊ egritudinibus neruorum frigidis. Cuiꝰ hec eſt permixtio. ℞. radicis alfeſaraꝫ: mūdate ⁊ contrite: lib.ſ. mellis paſſularuꝫ lib.iiij. ſquille aſſate: pinearum mundataruꝫ ana.℥.i.⁊.ſ. nucis muſcate: cordumeni: macis zinziberis ana.ʒ.ij. gariofilorum piperis longi ana.ʒ.i.⁊.ſ. ſiſeleos: ſaliſgemine: gallie ana.ʒ.i. ſpice.ʒ.ſ. agarici.ʒ.iij. ſticados.ʒ.i.ſ. Doſis eiꝰ eſt a.ʒ.ij. vſque ad.iiij. Da poſt ſex menſes.

¶ Confectio [y] manne ex inuentio Galieni: ⁊ eſt medicina nobilis operationis ⁊ bone. Solutionem enim efficit facilem: ⁊ educit coleram citrinaꝫ ſine moleſtiam. Et valet ad egritudines factas ex ea: ⁊ eſt medicina delēabilis: boni ſaporis. Cuius permixtio. ℞. manne pure ⁊ recentis lib.i. ſcamonee antiochene.℥.i. Diſſoluatur manna cū ſucco roſarum rubearum: ⁊ ſit ſucci quantitas conueniēs circiter lib.i. Et coquatur cum facilitate: donec habuerit ſufficientem coctionem. Deinde pone ſuper illō maſticis.ʒ.iij.⁊ da.℥.ſ. Inquit Galienus. Oſtendit compoſitio huius medicine nobilitatem eius. Eſt enim compoſita ex partibus conuenientibus complexione ⁊ proprietate.

¶ Confectio [z] Almezereon ex inuentione noſtra qḋ eſt medicamen benedictum ad hydropiſim ſolutione enim educit aquam citrinam cum fortitudine. Cuius hec eſt permixtio. ℞. foliorum almezereon ꝑparatorum partes.x. carnium citoniorū elixatoruꝫ in aceto vini: ⁊ zuccari taberzet ana partes.lxxx. aqua caſei infuſiōis agarici partes.xxx. teraniabiz partes.xl olei almezereon partes.xij. Diſſoluatur zucharum ⁊ teraniabum in aqua ca-

t.ſ. ⁊ non requiritur digeſtiuum in aſſumptione eius ⁊ ſepe datur in principio egritudinum materialium colericarum ad aliqualem minorationem materie. Tamarindorum ſimilitudinem habent cum primis ⁊ ſunt frigide ⁊ ſicce complexionis verſus ſecūdum comprimendo euacuant ſicut prima ⁊ doſis eorum eſt vſque ad.℥.iii. ſed per ſe ſoluꝫ non habentur in vſu. Tereniabi ſunt ſpecies māne que non reperiuntur ſed loco ipſorum accipimus mannaꝫ. ⁊ eſt ros qui ď nocte cadit in egypto ſup frondes aliquoruꝫ arborum. ⁊ eſt calide ⁊ ſicce cōplexionis ⁊ humide in primo leniendo euacuat coleram purificando ſāguinem. ⁊ doſis eius in forma potabili vł ſolida eſt vſqꝫ ad.℥.iii. vſqꝫ ad beneplacitum aſſumentis ipſum ⁊ damus aliquando ſicut dictuꝫ eſt de electuario indo. reliqua ſimplicia ſunt ſuperius declarata.

t ¶ Confectio alia quam ſcribit Mamec non preparatur non eſt in vſu ſicut primuꝫ magiſtraliter tamen poteſt confici. ⁊ confert hoc electuarium omnibus diſpoſitionibus quibus conuenit primum. ⁊ eſt ſolutiuum materierum magis colericaruꝫ ⁊ aduſtarum quam predictum: quia abſque additione in iſto additur ſcamonea. ⁊ doſis eius eſt a.ʒ.iiii. vſque ad.ʒ.vi. hec eſt deſcriptio. Recipe mirabolanorum: haſce ⁊ thimi: bedeguar. id eſt ſpine albe ⁊ eſt calide ⁊ ſicce complexionis in primo gradu ⁊ naſcitur in ſepibus cum aculeis valde pungentibus ⁊ eſt multum prouocatiua lactis ſecundum omnem modum aſſumptionis ipſius. ¶ Sebeſtin eſt fructus arboris parue habens corticem exterius ⁊ nucleum interius ⁊ eſt equalis in actiuis ſed in paſſiuis eſt humido complexionis in primo: ⁊ ingreditur in decoctione communi ⁊ pectorali. ¶ Iuiubarum ſunt nocte calide ⁊ humide in primo gradu: ⁊. ſunt pectorales: ⁊ pone in ea rob.i. ſape: ⁊ de ipſa dictum eſt in albanaſia. reliqua ſunt nota.

u ¶ Modus electuarii roſati. hoc electuarium ab omnibus ſub hoc nomine preparatur non tamen, ſub hac deſcriptione Meſue. ſed ſecundum deſcriptioneꝫ Nicolai poſitam i ſuo antidotario. ⁊ ego ibidē ad plenū declarabo ſi deo placuerit. ⁊ ē pricipaliter euacuatiuū materierū calidarū ⁊ aduſtarū.

x ¶ Cōfectio ď alfeſara nō ē i vſu nec ꝑparata reperit.

y ¶ Confectio de māna Inuentione Galieni quod vocatur diamāna Iſtud eſt famoſum electuarium quod ē multum in vſu ⁊ ſub iſta deſcriptione ⁊ titulo vbiqꝫ preparatur non tamen reperit vbi Galienus ipſuꝫ deſcribat. ¶ Eſt enim principaliter ſolutiuum colere citrine cū facilitate ⁊ ſine moleſtia ⁊ eſt mirabilis operationis etiam a proprietate ⁊ ad guſtuꝫ etiam eſt delectabilꝰ valde. Confert etiam habētibus epar calidum renes vel alia membra cū dominio humoris colerici vel aduſti. ⁊ doſis eius eſt.ʒ.iiii vſque ad.vi poteſt etiam permiſceri cum caſſia vel cū manna.vi.℥.i.ſ. Caſſie lignee.℥.ii. manne.ʒ.ii hoc electuarium ſecundum virtutem aſſumentis eius hec eſt deſcriptio. Recipe manne pure ſcamonee Antiochie tamen corrigi debet ⁊ vocatur diagridium. reliqua vero ſunt nota.

z ¶ Confectio almezereon. id eſt laureole. hoc electuarium non eſt in vſu magiſtraliter tamen poteſt preparari: ⁊ ē medicamen benedictum ad ydropiſim aquoſam que vocatur aſclitis adducit enim aquam citrinam cum fortitudine. vnde cum magna cautela eſt exhibendum. ⁊ ſolum robuſtis ⁊ fortibus. Et doſis eius eſt vſque ad.ʒ.quatuor: minor autem poſſet debilioribus exhiberi. ¶ Cuius hec eſt permixtio ¶ Recipe foliorum almezereon id eſt laureole herba nota in partibus noſtris: ⁊ eſt ſpecies lacticini. calide ſicce complexiōis i quar

to ſolutione: educit coleram citrinam. Oleū almezereon fit ſi cut oleum camomellinum. reliqua ſunt ſuperius declarata.

a ¶ Modus confectionis alſabram non eſt in vſu.

b ¶ Modus confectionis de eupatorio etiam non eſt in vſu.

c ¶ Alchechengi eſt medicamen magnum propter compoſitionez multorum ſimplicium ⁊ propter eius efficaciam: ⁊ eſt electuarium quod eſt in vſu ⁊ preparatum reperitur.

¶ Eſt enim conueniens ad idropiſiz aſcliteʒ ⁊ ad cazeſiaʒ que eſt prima diſpoſitio ad idropiſim ⁊ ad egritudines epatis ⁊ ſplenis factas a flegmate aquoſo. ¶ Soluit enim potenter aquoſitateʒ et flegma. Confert etiā mollificationi mēbrorum ⁊ rectificat deprauatioʒ colorem ⁊ fedum verſus cinericiuʒ ⁊ citrinum ſoluendo etiaʒ aquoſitatē citrinam. ¶ Et alias virtutes magnas habet efficere: ſed eſt ſolutiuuʒ quare cum magna cuſtodia debet exhiberi ꝓpter eius potentiaʒ in ſoluendo. ¶ Et doſis eius eſt vſqꝫ ad.ʒ.iii.cuʒ aqua endiuie ad temperandum

ſei predicta: ⁊ miſceantur cum carne citoniorum: ⁊ coquātur cum facilitate: vſque dum mellis habeat ſpiſſitudinem. Et inuoluatur puluis foliorum almezereon cum oleo iam dicto: ⁊ conficiantur cum eis. Et ſit doſis eius. ʒ.iiij. ¶ Modus [a] confectionis alſebran: Solutione educens coleram nigraʒ ⁊ flegma: ⁊ aqua citrina. Cuius permixtio. ℞. alſebran boni ⁊ electi: mirabolanorum citrinorum ana.℥.ij. Puluerizentur: ⁊ cribellentur proijciantur ſuper eorū ſumma ſucci feniculi humidi quantitas que cohoperiatur: ⁊ pone in ſole diebus v. ſemper innouando modice ſtillationeʒ ſucci ſuper eos. Deinde mitte ſiccari ⁊ repone in vaſe vitreo. Et eſt doſis ʒ.i. vſque ad.ij. cum zucharo ⁊ aqua calida. ¶ Modus [b] confectionis de eupatorio mirabilis ad icteritiam: ⁊ initiū hydropiſis. Cuius permixtio. ℞. ſucci eupatorij: raued boni ana.ʒ.iiij. croci.ʒ.ij. lace: ſeminis cuſcute ana.ʒ.iij. cimarū ſquinanti: ſeminis citrulli cucumeris: portulace: ſucci abſinthij ana.ʒ.ij. ſcāmonee cocte in citonijs.ʒ.ij.⁊.ſ. Fiat omnium contrictio bona. Et ſit doſis eius aure.i. cum lacte camellarum: aut aqua caſei alkerigi. Et ſi eſt illic caliditas reprime cum ſucco ſolatri: ⁊ endiuie: ⁊ volubilis. ¶ Alkelengi [c] eſt medicamen magnum iuuamentorum expertorum ad hydropiʒ ⁊ cacheſiā: ⁊ egritudines epatis ⁊ ſplenis: ⁊ ad mollificationeʒ membrorum nutritionis: ⁊ corruptioneʒ forme: ⁊ confert emoroidibus: ⁊ ad egritudines iuncturarum. Cuius permixtio. Accipe ſucci volubilis: ſucci endiuie: ſuc. apij purgatorum añ lib.iiij. Proijce ſuper eos mirabolanorum citrinorū kebulorum ana.ʒ.xij. emblicorum.ʒ.l. indorum: belericorum ana.ʒ.viij. agarici.ʒ.x. abſinthij; cuſcute: radicis apij: feniculi: aniſi ana.ʒ.iiij. ireos.ʒ.x. paſſularum enucleatarum.ʒ.lxxx. Buliant cū facilitate vſque ad medietatem ſuccorū. Deinde colentur poſtquaʒ omnia fuerint manibus bene fricata: ⁊ proijciatur ſuper partem.i. ſuccorum tamarindorū keyron.℥.viij. terenıabin.℥.iij. caſſie fiſtule.℥.viij. Deinde colentur aſcoſis ⁊ in alia parte aque proiciatur penidiarū ſaari lib.iiii. Deinde miſce omnia ſimul ⁊ buliant ebulitione duabus. Tūc vero proijce ſuper illud olei ſiſamini recētis.℥.xv. ⁊ agitentur omnia ſimul. Deinde coquantur vſque ad mellis ſpiſſitudinē. Tunc vero deponatur ab igne ⁊ puluerizentur ſuper illud trociſcorū diarodō trociſco. de eupatario: trociſcoruʒ de abſinthio ⁊ trociſcoruʒ de reubarbaro ana.℥.i.⁊.ſ. ireos.℥.i. agarici: foliorum almezereon nutritorum i aceto ana. aure.viii. ſcamonee: ſucci eupatorij ſucci abſinthii: croci: lacce ablute mirabola. citrinorum: kebulorum ana aur. iiii. belericorum emblicorum indorum ana aur.iii. ſpice aniſi: ana aur.ii. turbit boni.℥.vi. Inuoluantur omnia prius cum olei almezereon.℥.iii. ⁊ miſceātur cum predictis ⁊ bene incorporentur ⁊ ſit doſ eius a.ʒ.iii. vſqꝫ ad.iiii. cū aq̄ ēdi

caliditatem vel ſine ipſa vel cum alio liquore conuenienti. Cuius hec eſt deſcriptio. Recipe ſucci volubilis ⁊ eſt herba que multum adheret arboribus ⁊ maxime vitibus habens lacticinium faciens campanellas albas ⁊ eſt calide ⁊ ſicce complexionis in primo habet virtutem leuiſſimam in ſoluendo aquoſitatem propter lacticinium eius.

¶ Ireos. ⁊ hic vtiliter eſt notandū quod ſuccus ireos dū eſt recens aſſumptus in pondere dragme quattuor a corporibus fortibus: vel quantū media teſta oui capere poſſit mirabiliter educit aquam in idrope et permiſcendo cum zuccaro leuiſſime buliat vel cū melle ſecunduʒ qꝺ expedit, ⁊ cuʒ aſſumptione ipſius ſolius modo iam dicto vidi plurimos curatos ſumendo bis quolibʒ mēſe cum regula ſuperius dicta de tali ſucco.

¶ Tamarindorum keyron. id eſt de illa contracta. Tereniabin olei ſi ſanum recentis. ⁊ ſi tale oleum non habes pone oleum de amigdalis dulcibus quia fere eiuſdem eſt virtutis ⁊ complexionis ¶ Et in hac deſcriptione multos trociſcos ponit quos inferius declarabo diſtinctione quinta. reliqua ex ſupraſcriptis ſunt nota.

d ¶ Confectio ele tuar.ij diacitonitem non preparatur ſiec eſt in
vſu ſecundum preſentem deſcriptionem: ſed bene eſt in vſu ſecū
dum deſcriptionem poſitam a Ni olao in ſuo antidotario. ¶ Et
hic vltimo notandum q̄ inter omnia electuaria ſolutiua ſuperius
dicta illa que magis et generaliter ſunt in vſu conuenientia mate
riebus flegma
ticis ſeu frigi
dis febrienti
bus vel non fe
brientibus ſūt
electuarium in
dum maius et
minus quod
plus conuenit
et electuarium
de aſinic on ſol
tiuuz et de e iſtis
dictum eſt. et
de doſi et mo
do aſſumptio
nis. ¶ Electu
aria vero ſolu
tiua ma erici
calide ſeu cole
rice que etiam
febrentibus et
non febrienti
bus conueni
unt et que prin
cipaliter ſunt i
vſu ſunt ſoluz
duo ſcilicet ele
ctuariuz quod
dicitur diamā
na ſuperiuſ po
ſitum et decla
ratum. et aliud
eſt electuariuz
de ſucco roſ.
poſitum a Ni
colao que duo
ſatis conueni
unt i modo ſo
lutionis et do
ſis: et poſſunt
predicta electu
aria omnia per
ſe ſolū aſſumi l'
in forma boli
cū zuccaro vel
admixtum cuz
caſſia et man
na in doſi debi
ta ſecunduz exi
gentia: vel cuz
aquis diſtilla
tis appropria
tis vel cum de
coctionib⁹ cō
munibus vel
aliis dicendis inferius. Et ſic eſt finis huius tertie diſtinctionis.

¶ Ad egritudines frigidas cerebri et neruorum.
¶ Senſus intrinſecus clarificant viſum acuunt.
¶ Ad mollificationem. Ad aſperitatem gutturis.
¶ Sitim extinguens.
¶ Appetitum incitans.
¶ Aſcenſum vaporum prohibens.
¶ Squinancie colerice.
¶ Cor confortans.
¶ Stomachum confortans.
¶ Ad relaxationem ſtomaci et inteſtinorum.
¶ Vomitum prohibens.
¶ Valens in fluxibus.

¶ Confectio [d] electuarij: diacitonitez conferens colice: et egritudinibus membrorum nutritionis: et educit ſolutione coleram. Accipe ſucci citoniorum lib. iij. mellis tabarzet lib. ij. ſcamonee. ℥. i. et. ſ. gallie bone: gariofilorum: zinziberis: maſticis: piperis lōgi cinamomi mi ciſmuſcate ana. ʒ. iij. Confice omnia ſimul: et ſit doſis eius ab aur. i. vſque ad iij. Si autem volueris vt ſolutiōe educat coleram et flegma: ponatur in medicamine ſcamonee. ʒ. v. turbit. ʒ. xij. Si autem volueris vt ſolum flegma educat abiecta ſcamonea: ponatur turbit. ʒ. xv. cartami excorticati pondus ſcamonee: et ſi volueris vt coleram nigrā educat ponatur loco predictorum ellebor⁹ niger aut epithymum aut polipodium et apud plures ſit hec medicina cuz melle: et apud plures cum zucaro: et quandoque ſit cum ſucco citoniorum: et aliquado cum carnibus et ſucco ipſoruz: et aliquando cum carnibus tantum.

¶ Quarta diſtinctio de conditis.

Quarta [c] diſtinctio eſt de conditis: et cadit hec operatio quandoque in fructibus: quandoque in radicibus plantarum: quandoque in ramis et talis quādoque in floribus: et nos loquemur de eis. Et primo de diuerſis modis condiendi fruct⁹. Kebuli [t] conditi ſtomachum confortant: et appetitum prouocant: et digeſtionez procurant. Senſus et rationem vigorāt: viſum clarificant vtentes eis in iuuentute conſeruant. Et modus condiendi ē vt accipias ex eis humidis ſi haberi poteſt vel ſaltem humectatis ſecunduz artem qua humectari poteſt quantitatem quam volueris: et cum ſtilo punge eos vndique. Et decoque eos in aqua cum facilitate vſque dum tenereſcant. Po⁹ hec dimitte ipſos ſuper tabulam. et exprime aquam illorum et ſubmerge illos in aqua mellis et dimitte eos per. ij. dies. Tunc vero decoque eos cum igne lēto cum facilitate: et poſtquaz decocti fuerint reconde eos i vaſe vitreo: et ſubmerge eos in melle decoctionis eorum et da poſt. vi. menſes. Ars autem auxiliatur ipſos in humectando hoc modo. Infūdantur in aqua plurima: et exponantur radijs ſolaribus per dies. viij. Deinde accipe vas magnum ſicut dolium vel ſaltez fiat fouea magna ſub terra in loco humido: vbi inter multam arenam humidam pone in aqua diſiunctim ſepeliantur: ſepe ac ſepe aquam ſuper infundendo et innouando arenam de q̄rto in quartum diem vſque dum tumefiant et humectentur. ¶ Emblici [s] conditi ſtomachum confortant et humiditatem ipſius abſcindunt et preparant ipſū preparatione qua partes et virtutes ei⁹ aggregentur in ipſam. Et modus condiendi eos eſt. Accipe ex eis quantitatē quam volueris et infunde ſup eos aquā et expōe ſoli quouſque tumeſcant et humectentur. Et poſt exprime et pone in aqua mellis et dimitte per. ij. dies. Deinde coque cum facilitate. Poſtquam cocti fuerint dimitte eos in frigidari: et adde cum melle tabarzet ſcilicet cum quarta parte totius et ſecunde. ¶ Quidam vero ſupcōdiūt cū ſpēb⁹ arōaticis ſicut eſt cinamomū et gallia et cardamo-

¶ Ad debilitatem renum ex frigiditate.
¶ Ad coitum multiplicandum.
¶ Ad relaxationem luminis.
¶ Ad menſtrua alba.
¶ Leuiter exprimendo euacuans.

¶ Prio flegma poſtea coleram.
¶ Leuiter exprimēdo euacuās: colerā et flegma
¶ In proceſſu febriū colericaruz.
¶ Incendiuz prohibēſ
¶ Digeſtiuuz flegmatis i ſtō i inteſtinis et venis mēſtru.
De cōditiſ.
e Quarta diſtinctio eſt de conditis. ¶ In preſenti parte proſequitur Meſue ad determinādū d̄ cōditis et de hiis q̄ cōſeruāt ſi ue ſi cōſeruarēt cū zuccaro vel melle ſic ſt radiceſ quedaz herbaruz et fructus arborū ac etiā floreſ et rami et cortices et ſimilia. Et incipit a frutib⁹
f ¶ Kebuli ſcilicet mirabolani cō diti maxime dū ſunt recētes: vt diutius et melius cōſeruent. Sūt. n. fructus cuiuſdā arboris naſcētis i India virtutiſ et cō
plexiōis dicte ſūt ſupius. hñt iſup et alias virtutes vltra pdictas icitāt. n. appetitū pſtratū. Iuuāt ad digōnē clarificāt ſenſus. Intriſecus acuūt viſū: et corp⁹ i iuuētute et ſanitate pſeruāt et māmflegmaticā pmo. ſecūdo colericā leuit exprimēdo euāant. Et cōi⁹ doſ ē vn⁹ d̄ māc ieiūo ſtō et pñt pciuare ſinglo māc ad bñplacitū aſſumētis ſt. n. ſatis i guſtu placibiles cū dulcedie: et arōatica pōticitate. et mod⁹ pdiēdi clare pōit i lra q̄rep te ipz lege. g ¶ Emblici. ſ. mirabolāi pditi h̄ ē alia ſpēs mirabolāoꝝ virtutis et pplonis ſupi⁹ dcē i triſera ſarracenica: g leuit pp̄mdo ſiml' eūant co. et fle. hñt ēt plēs alīs vtutes: et maxie circa fluꝫ q̄s tu ipē lege. Et doſ ipoꝝ ē. vii. Vlt'ri⁹ ē adūtēdū q̄ ſic iſte due ſpēs mirabolāoꝝ pdūt: ita et alie' poſſent cōdiri et haberent operationes ſuas proprias efficere.

De Conſeruis et conditis

Zinziber conditum

b ¶ Citonia condita. Ipſa enim principaliter conſtringunt vel conueniunt relaxationi ſtomaci ⁊ inteſtinorum reſiſtunt. Fluxui ventri condita cum zuccaro ⁊ aſſumpta ante cibum vomitum autem ⁊ aſcenſu vaporum ad caput prohibent aſſumpta poſt cibum. Et doſis eius eſt vſque ad. ℥.j. Complexio autem citoniorum ⁊ virtutes dicte ſunt ſuperius i cõfectione de citoniis: ⁊ i electuario Indo maiori. ¶ Et modus cõdiendi iſta vt longo tempore conſeruentur ponit hic in littera que eſt clara.

i ¶ Pira cõdita ⁊ debent eligi que ſunt magis aromatica: ⁊ cũ zuccaro condita ſtomachum ⁊ cor confortãt diuerſificantur autem in complexione ipſorum ſecundum completam maturitatem mediam ⁊ acerbitatem. Acerba enim ſunt frigide complexionis ⁊ ſicce verſus ſecundum perfecte matura ſunt frigida ⁊ humida verſus primũ cũ aliquali caliditate ⁊ ſiccitate. Medie vero matura ſunt frigide ⁊ ſicce in primo cum aquoſa ⁊ corruptibili humiditate. Ideo non cõdita ſunt fugienda. Condiuntur autem ſicut citonia cum zuccaro vel cum melle ⁊ condita cum melle acquirunt gradum caliditatis ⁊ ſiccitatis cum zuccaro autem minorem gradum caliditatis cum aliquali humiditate ⁊ tempus aſſumendi eſt ad beneplacitum.

k ¶ Poma condita ⁊ debent eligi odorifera: condiuntur ſicut citonia: tamen ſunt complexionis frigide ⁊ humide in primo ¶ Sed in complexione diuerſificentur: ſicut ⁊ pira cum ſint in maturitate vel acerbitate ipſorum ⁊ dum condiuntur cum melle ⁊ zuccaro ſunt enim alteratiua ſuperflue caliditatis ⁊ ſiccitatis in ſtomacho epate corde ⁊ renibus: ſed ſunt dure digeſtionis ⁊ mali nutrimenti ⁊ maxime cruda ⁊ non condita.

l ¶ Perſica condita ſunt frigide complexionis in fine primi: ⁊ humide in ſecundo ⁊ condiuntur ſicut citonia ſed non habentur in vſu ſtomachum tamen calidum ⁊ cor confortat malam complexionem ab eis remouendo ⁊ ſitim extinguunt ſi cum zuccaro condiuntur.

cum crocus et muſcus et ſimilia. ¶ Citonia[h] condita fluxum ventris et vomitum ſiſtũt. Stõachum vero confortant et digeſtiõem. Accipe citonia magma munda a putrefactõe ⁊ mũdentur a cortice ſuo et granis interioribus: incidãtur in fruſta cõuenientia et decoquantur cum iuleb mlte aquoſitatis et poſt diẽ.i. decoquantur cum alio iuleb quod eſt vicinum perfecte coctioni vſque dum perficiatur i eis decoctio. Deinde aromatizetur cum muſco et ponatur in vaſe vitreo et ſepelliantur cum iuleb in quo decocta fuerunt: et quidam decoquunt cum melle: et quidam cum vino cocto ⁊ quidam ſuper condiunt cum ſpeciebꝰ aromaticis et alij faciunt alia. ¶ Pira[i] condita cor et ſtomachum confortãt. Et modus condiendi ea eſt ſicut citonia. Põa cõdita[k] confortãt cor ſincopi et pl'ũ cordis ſedãt et modꝰ cõdiẽdi ea ẽ ſicut cito ¶ Perſica[l] condita ſtomachum calidũ ⁊ cor confortant ſitim reprimunt: oris fetorem abſcindunt. Et modus condiendi eſt ſicut citoniorum. ¶ Citra[m] condita ſtomachũ ⁊ cor confortant ⁊ digeſtionem faciunt bonam ⁊ oris odorem accipe corticum citri mundatorum a carnibus ſuis: ⁊ proprie magnorum ſicut ſunt vole manꝰ quantitatem quam volueris ⁊ fundatur ſuper eos lixiuij clari quantitas in qua ſubmergantur ⁊ mutetur ſuper eos vſque ad ix. dies ſemel. Deinde poſt illud mittatur ſuper eos aqua clara tantum donec dulceſcãt ⁊ abſcindatur amaritudo eorũ. Tũc vero elixentur in aqua fontium plurima in vaſe mundo vſque dũ tenereſcãt. Deinde exprimantur donec fluat aquoſitas eorum. ¶ Poſt illud infundatur ſuper illos in vaſe lapideo iuleb quãtitas aliqua qua ſubmergantur: ⁊ ſic dimittantur per diem ⁊ noctem ⁊ ſit iuleb ex zuccaro albo ⁊ aqua que ſit triplum ipſius. Deinde coquantur cum facilitate vſque admodum penidiorum. Tunc vero ſeparentur cortices citri a zucharo ⁊ recondantur in vaſe vitreo: ⁊ condiantur cum iuleb roſato: cuius decoctio ſit ſicut habet. ¶ Ita q̃ vna ſuperficies ſit laminarum citri: ⁊ alia iuleb ⁊ reconde ⁊ da poſt menſem. Et ſunt qui aromatizant cum ambra ⁊ muſco. ¶ Sekacul[n] conditum renes calefacit: ⁊ coitũ excitat. Ventoſitates ſtomachi diſſoluit Et modus operationis eius eſt. Accipe radices eius albas: groſſas ⁊ teneras ⁊ radatur cortex eius cineritius ⁊ elixentur ⁊ mundentur a venis interioribus ⁊ incidãtur in fruſta ſicut eſt menſura pollicis: ⁊ ponatur in eius vacuitatibꝰ arundinoſis fruſtum zinziberis humectati ſicut dicemus in capitulo de zinzibere cõdito ⁊ gariofilus vnus humectatus ⁊ accipiantur ad omne pondus eorum mellis pondera iij. ¶ Et alij ponunt mellis pondera. ij. ⁊ zuchari pondꝰ.i. ⁊ poſtquam fuerit coctum cũ facilitate proijciatur ſr illud ſpecierum aleſangine partes conuenientes. Et doſis eius eſt. ℥.i. vel. ii. ¶ Zinziber[o] conditum confert ad frigiditatem et mollificationem ſtomachi et malitiam digeſtiõis et corruptionem ipſius et acetoſam eructationem et lenitatem viſcerum et multitudinẽ vẽtoſitatũ faciẽs cibũ cibo penetrare ad epar et corpꝰ. Et ciꝰ modꝰ ẽ. R. zinziber recẽt ſi haberi põt vl' ſaltẽ hũectat

m ¶ Citra condita ſtomachum ⁊ cor confortant ⁊ digeſtionem bonam faciunt ⁊ oris odorem habent tamen diuerſas complexiones ſecundum diuerſitatem partium eius. ¶ Nam cortex exterius eſt calide complexionis in fine primi. ¶ Caro autem eius eſt frigida verſus primum ⁊ humida in primo. pars vero eius magis intrinſeca acetoſa ⁊ acris eſt frigide complexionis in fine ſecundi gradus ⁊ ſicce in principio. ¶ Grana autem eius ſunt calida in primo ſicca autem in ſecundo. ¶ Et eius complexio reſultans ex omnibus partibus eſt frigida ⁊ ſicca in primo licet frigiditas ſuperet ſiccitatem. ¶ Condiuntur autẽ cortices cum zuccaro vel cum melle ⁊ ſic calefaciũt ⁊ confortant principaliter digeſtionem in ſtomaci: ac etiam cor. Ponuntur etiam minute inciſi quando ſunt mollificata ſeu cõditi cũ zuccaro in confectionibus cordialibus vt inferius apparebit. ¶ Sic etiam condiuntur cortices aranciorum ſolum cũ melle ⁊ illo modo calefaciũt ſtomachum ⁊ deſiccant humiditates in eo ipſum confortando in virtutibus ſuis. ⁊ iſto modo multum habẽt in vſu: ⁊ maxime a monialibus tempore quadrageſime. ⁊ cortices aranciorum attinent alicui caliditati et ſiccitati: ſed minoris quam cortices citri. ¶ Condiuntur etiam partes carnoſe de qua etiam fiunt confectiones delectabiles in diuerſis formis ⁊ etiam in compoſitis.

n ¶ Sekacul eſt radix calcatrape: de quo dictum eſt ſupra. Conditum ergo cum zuccaro vel cum melle principaliter renes calefacit multiplicat ſperma ad coitum incitat ⁊ virge erectionem facit ſecundum omnem modum adminiſtrationis ipſius ⁊ modus condiendi clare ponitur in littera.

o ¶ Zinziber conditum. habet enim quandoque cum non eſt conditum quandam humiditatem vltra ſuam naturalem ſiccitatem ⁊ ideo conditur ⁊ preſeruatur. ¶ Et conditum confert ad corroſionem ſtomachi ⁊ viſcerum factam a flegmate ⁊ ad malitiam ⁊ corruptionem digeſtionis: ⁊ ad acetoſam eructationem: ⁊ ad multitudinem ventoſitatum faciens cito cibum penetrare ad epar ⁊ corpus ad totum. ¶ Conditur autem cum zuccaro ſolo cum eſt viride preparatur ⁊ ſit in partibus orientalibus. ⁊ illud eſt melius licet etiã preparetur ⁊

Conſerue   Mel roſatum

condiatur dum ē ſiccum ſed non eſt ſic delectabile nec iuuatiuum. ⁊ vſus eius ē magis ꝯueniēs i hieme q̄ȝ i eſtate ⁊ magis ſenibꝰ q̄ȝ iuuenibꝰ. ⁊ ab ipſo caueāt febricitātes ⁊ hn̄tes renes ⁊ caput calidum. p ¶ Cōfectio d̄ ȝinȝibere pōit iciden̄r q̄ dā elcūariū dȝ ȝi. q̄ tn̄ nō ē in vſu. q ¶ Acorꝰ ꝯditus confert multuȝ egritudibus frigidis nervorum ⁊ cerebri ⁊ paraliſi ⁊ ſimilibus. Et modꝰ condiendi eſt ſicut dictum eſt. fit tamen ex accoro electuarium precioſum quod vocatur diacorus cuius deſcriptio ponitur a Meſue i ſua p̄te d̄ appropriatis ſumma. iiii. c. j. de egritudinibꝰ nervoruȝ vbi pro eꝰ deſcriptione virtutibus ⁊ operationibus ē recurrēdū: ⁊ illd̄ elcūariū ē mltū i vſu ⁊ vȝ mltū mollificatōi lingue ipſuȝ diu in ore retentum: ſicut debet fieri i omni electuario quod aſſumitur pro paſſionibus capitis vt fumi ⁊ vapores poſſint commode euaporare ad cerebrū. r ¶ Zuccaruȝ roſatum confortat ſtomachuȝ ⁊ cor calefactum ⁊ oīa alia viſcera poteſt tamen dupliciter preparari vel cū roſis minuti inciſis vel cum ſucco ipſarum expreſſiſ ab eīs. Eſt tamē multum in vſu i proceſſu febriuȝ acutarum de materia ſubtili colerica permixtū cū aqua frigida. prohibet enim vehemens incendiuȝ in eis ſitim extinguit ⁊ reſolutionem ſpirituuȝ ꝓhibet maxime duȝ eſt recens. Non eſt autem conueniens vt quidam practicantes ignorantes ipſum exhibere in principio febrium ſtantibus oppilationibus ⁊ materia cruda. ¶ Et doſis eius eſſe poteſt vſque ad. ℥. i. ſ. cum vnokiato aque frigide tempore congruo ¶ Et antiquatum confert ptiſicis ſanguinem ⁊ ſaniem reicientibus vel expuentibus in quacunque ſumma ⁊ pondere vt recitat Auicēna. x. tertij. auctoritate Galieni. de quadam muliere que tamen ſolo zuccaro roſato ex ptiſi curata fuit dicens quod ipſa aſſumpſit pondus incredibile ⁊ diſtemperatum cum aqua ordei confert fluxui diſſinterico ⁊ ſimilibus paſſionibus. ſ ¶ Zuccarum violatum eſt magis infrigidatiuum ⁊ extinctiuum ſitis ⁊ caliditatis quam roſatuȝ: ſed non eſt ſic delectabile ⁊ preparatur vt roſatum. valet etiam aſperitati ⁊ ſiccitati gutturis ⁊ canne pulmonis licet enim ⁊ alterat ⁊ aperit vias illas: vnde confert in ſquinancia colerica ⁊ in pleureſi ⁊ ſimilibus paſſionibus. ¶ Et doſis eius eſt vſque ad. ℥. j. cum aqua ordei: vel ſumme ipſum paulatiue lambendo: vbi vtiliter eſt notandum quod ſicut tam roſe quam viole conduntur cum zuccaro vt apparet in littera ſic etiam ⁊ multo magis cum melle ⁊ ſic habent diuerſas operationes efficere ſicut mel a zuccaro: differt in complexione. vtitur autem melle roſato ſicut dictum eſt ſuperius in diamuſco. ¶ Sed melle violato tantum in diſenterijs ad alterandum et abſtergendum flegma cum alijs que ponuntur vt inferius patebit ⁊ apparebit. t ¶ Zuccarum bugloſſatum accipiuntur de ea flores ⁊ conduntur cuȝ zuccaro: ⁊ eſt multum in vſu tale zuccarum. Eſt enim multum conueniēs debilitati cordis ⁊ ipſius tremori ⁊ omnibus paſſionibus melancolicis reſiſtens ſuperflue reſolutioni ⁊ calefactiōi maxime permixtum cum zuccaro ro. margaritis corallis. alijs cordialibus medicinis. de q̄bus dicetur inferius. ¶ Et doſis eius eſt vſque ad. ℥. j. ¶ Et eodem modo preparari poterit zuccarum melliſſarum ⁊ valȝ ſicut illud ſed non eſt ſic in vſu. u ¶ Zuccarum alkilib id eſt boraginatum: quia factum cū floribus boraginis eſt multū in vſu. ¶ Et valet ſicut zuccarum bugloſſatuȝ. Et iſtorum duorum ſepius fit admixtio ſimul. Et hic habentur in vſu. ⁊ maxime i paſſionibus ſupraſcriptis in zuccaro bugloſſato. Et doſis eius eſt eadem cum illa. x ¶ Mel roſatuȝ eſt calide complexionis ⁊ eſt multum in vſu. Et licet ſuperius de ipſo dictum ſit: tn̄ hic ēt vtiliter replicabo. fit. n. ipſuȝ cū ſubſtantia roſaꝝ q̄nq̄ȝ cum ſolo ſucco ipſaꝝ. Et hic duobꝰ modis ad formā electuarij reducit̄ cū delectatione multa in eius aſſumptione: q̄nq̄ȝ colatur ⁊ ad formā ſirupi reducit̄. Et his modis ē multū i vſu qualitercunq̄ȝ preparet̄. Nā virtutes efficaciſſimas habet. Eſt. n. digeſtiuum materieꝝ flegmaticaꝝ ꝯtentaꝝ i ſtomacho ⁊ meſeraicis: ac etiaȝ i iteſtinis abſterſiuū illaꝝ cōfortatiuū virtutis digeſtiue ſtomaci calefaciēdo ipm̄: ⁊ eius virtus non tranſcendit regionē epatis ⁊ vtimur eo maxime: cū ſirupo ſimplici acetoſo vel cōpoſito in ꝓncipio febriū flegmaticaꝝ cū aqua feniculi. vel endiuie ſm̄ q̄ cū flegmate ē multa vel pauca vel nulla admixtio colere dando i doſi. ℥. j. vtriuſq̄ȝ ſirupi: non tn̄ ꝯueniret in febre pura colerica. Et eiꝰ doſis i forma ſolida ē. ℥. j. ſ. ſiue ſit cū ſubſtantia roſaꝝ ſiue cū ſucco. ⁊ ipſiꝰ colati doſis p ſe ſolū ē vſq̄ȝ ad. ℥. ij. ſi expedit cū aqua ſimplici actualiter frigida ſeu calida ſm̄ tp̄s āni. ¶ Et hic notandū q̄ tēpore veris vtile digeſtiuū materieꝝ flegmaticarū: ac ēt ab egritudine preſeruatiuū ⁊ ſanitatis conſeruatiuū corporibus impotentibus ⁊ alijs quibuſcunq̄ȝ querentibus purgari: vt illo tēpore cōiter ſit mel roſatū ſex diebꝰ aſſūptū d̄ mane ieiuno ra cū hac d̄coctōe. ℞. paſſulaꝝ ant. rig. capiloꝝ vener̄. a. ℥. j. maſt. ʒ. vj. fiat d̄coctio l cū d̄coctōe ex radice apij ſe. ⁊ pe. ⁊ h̄ erat maior ꝓuocatōis ⁊ aptōis: ſȝ p̄mo plꝰ ea vtebat̄ tho. ſuuꝰ ꝑtic

per artem parteȝ. i. mellis partes. iii. ⁊ zuccari partem. i. Coquatur ſicut ſecacul: ⁊ quidam accipiunt ſecacul ⁊ zinȝiberis humectari ana partem vnam: ⁊ fit delicatius ⁊ quidam ſupcondiunt cum ſpeciebꝰ aleſangine: ⁊ quidam faciunt alia. ¶ Modus autem humectationis eiꝰ eſt ſicut diximus de kebulis ⁊ proprie vt infundantur in aqua deinde ſepeliantur in arena: ⁊ ſit zinȝiber album ⁊ mundum ⁊ recens. ¶ Confectio p de zinȝibere valens ſicut diximꝰ ſupiꝰ. Accipe zuchari al. ptes. viii. mell' taberȝet ptes. iiii. zinȝiberis boni al. pulueriȝati pulueriȝatione vltia ſicut alchol partes. iij. aque infuſionis zuccari q̄ntum ſufficit. Diſtemperetur zuccaruȝ cū aqua ⁊ melle ⁊ coquatur vſque dum ſufficit. Deinde proijciatur ſuper illd̄ puluis zinȝiberis ⁊ agitetur: ⁊ incorporetur cum eo ⁊ adminiſtretur. ¶ Baucie cōdite valent ſicut ſecacul: ⁊ eius modus eſt ſicut ſecacul. ¶ Acorus q conditus valet egritudinibus cerebri ⁊ neruorum: ⁊ eius modꝰ eſt ſicut ſecacul conditum. Additur tamē ad omnem partem eius ſecacul boni partes duas. ¶ Zuccarum r roſatum ſtomachum ⁊ cor cōfortat: ⁊ omnia viſcera ⁊ cōfert ad mollificationem eorum: ⁊ eiꝰ modus eſt. ℞. foliorum roſarum albaruȝ aut rubearum quantitatem quam volueris: ⁊ expandatur ſuper tabulas in vmbra vſq̄ȝ dum ſupefluum humiditatis ipſarum reſoluatur: ⁊ ſint roſe habentes medietateȝ inter complexionem ⁊ acerbitatem: ⁊ terantur in vaſe lapideo. Deinde proijciatur ſuper eas zuccari taberȝet triplum pōderis earum ⁊ reponantur in vaſe vitreato ⁊ obturetur os eius cum pergameno ⁊ opponatur ſoli menſibus tribꝰ omni die ſepe agitando illud. Deind̄ remoueatur a ſole ⁊ ſeruetur. Et quidam faciunt illud cum roſis non habentibus aliquid de cōplexione ⁊ inuenitur magis ſtipticuȝ ⁊ ſūt qui non terunt roſas: ſed incidunt cuȝ forficibus ⁊ fricant manibus fricatione vltima: roſas: ⁊ zuccarum. ¶ Deinde exponunt ſoli. ¶ Zuccrum s violatum inflamatione colere: ⁊ ſitim extinguit. ventrem lubrificat: ⁊ eius modus eſt ſicut zucharum roſatum. Indigent tamen viole expanſione longiori ⁊ expone i ſole. ¶ Zucharum t bugloſſatum ꝯfortat cor. Maniacis ⁊ melancolicis confert ⁊ ſincopim ⁊ tremorem cordis aufert: ⁊ modus eius eſt ſicut zuccarum violatum. ¶ Zuccarū u alkilil ſtomachum cerebrum ⁊ cor confortat. Ventoſitates fugat: ⁊ eius operatio ē ſicut zuccarum roſatum. ¶ Mel x roſatum ſic fit. ℞. foliorum roſarum preparatorum ſicut diximus ſuperius ⁊ ſint eius partes. ij mellis boni partes. vi. Coquatur cum facilitate ſicut oportet: ⁊ ſunt qui ponunt mellis ⁊ ſucci roſarum partes equales: ⁊ non ponūt aliquid ex folijs omnino: ⁊ ſunt qui ponunt foliorum parteȝ i. ⁊. ſ. ſucci parteȝ. i. ⁊. ſ. mellis partes. iij.

¶ Mel violatũ eſt etiam multum in vſu. τ ſolum vtitur eo in cliſteriis τ cum oleo τ decoctione herbarum vel cum aqua ordei: τ aliis ad leniendum τ alterandum τ aliqualiter ad abſtergendum τ maxime acute febrientibus. Et de ipſo ponimus vſque ad. ℥.ii. cum caſſia vel puluere de zuccaro. vel quandoque cum benedicta. vel quandoque cum ie rapigra vſqȝ ad. ℥.ſ. ſecundum exigentiam. Et modus condiendi eſt ſicut de melle roſato. ¶ Quas condite dum ſunt virides: τ acerbe ſunt frigide τ ſicce cōplexionis in primo. Cum autem ad cōpletam maturitatem perueniunt calidita tem acutaȝ acquirunt in ſecundo τ ſiccitatem in primo cum nitroſitate quadaȝ linguam vlcerante τ vnctuoſitate multa. Et mod⁹ preparationis earꝫ τ ꝯdicēdi eas dum ſunt virides: quia non aliter condiuntur vt in littera ponitur aperte τ aromatarii ſunt bene docti in preparãdo eas cum melle gariofilis τ alus aromatibus: τ valet ad ſtomachum confortandum: ita ꝙ tempore quadrageſime a ieiunantib⁹ multum habentur in vſu ſic etiam amigdale recentes τ arancia parua preparantur ab aromatariis peritis. Vltimo hic deſcribam quoddam electuarium mirabile de nucibus τ a quibuſdam practicantibus multum habetur in vſu valet enim principaliter debilitati ac frigiditati renum τ relaxationi matricis τ ſuperflue humiditati eius. Confert etiam fluxui antiquo menſtruorum immo eſt eius curatiuum aliquali euacuatione premiſſa τ confert cuilibet dolori ventoſo frigido in nutritiuis. iuuat etiam ad digeſtionem cibi in ſtomacho. Et doſis eius eſt de mane vacuo ſtomacho a ſuperfluitatibus cibi vſque ad. ʒ.iiii. Cuius deſcriptio eſt hec. ¶ Recipe florum nucis. ℥.ſ. aniſi. ʒ. i. ſeminum agni caſti foliorum rute calamenti ciperi. Cimini. ana. ℥.i.ſ. Ligni aloes macis gariofilorum ana. ʒ.i. Carui ameos. a. ℥.ſ. roſarum rubearum. Seminum lactuce. Seminum portulace balauſtiarum. a. ℥.i.ſ. ſandalorum alborum τ rubeorum nenufaris. a. ʒ.i. mirabolonorum kebulorum τ emblicorum. a. ℥.ſ. zuccari quantum ſufficit. Agnus caſtus eſt arbor nota non faciens fructum calide complexionis in primo: ſicce in ſecundo habet mirabilem proprietatem ad deſiccandum ſperma prohibens deſiderium ad coitum τ ad virge erectionem: τ ad ſuffumigationē eius: ad matricem tollitur omnis eius appetitus. Et ſi rami ei⁹ ſternantur in lecto iuxta renes omnino prohibet pollutionem. Nenufaris vtimur ſolum floribus eius naſcitur in paludibus τ aquis dulcibus ſtagnorum τ ſunt frigide τ humide complexionis in ſecundo multum confert ad ſomnum prouocandum ſecundum omnem modum adminiſtrationis. Reliqua vero ſimplicia ſunt ſuperius declarata. Et ſic eſt finis quarte diſtinctionis.

¶ Ad ſomnum prouocandum.
¶ Ad aſperitatem canne.
¶ Ad tuſſim antiquam.
¶ Ad tuſſim calidam.
¶ Ad aſma.
¶ Ad catarrum ſalſum τ acutum.
¶ Prohibens aſcenſum vaporum ad caput.

¶ Mel⁹ vero violatum eodem mō fit ſicut roſatum: τ ſimiliter bugloſatũ τ mel alkilil. Sed in melle alkilil ſũt qui ponũ ſpecies alefangine note.

¶ Diſtinctio quinta de ſpeciebus lohoc

Quinta⁹ diſtinctio eſt de ſpeciebus lohoc de quibus ſunt alique que fiunt ex delectabilibus. Et quedaȝ que fiunt ex horribilibus de quibus per ordinem tractabimus. Et ſcribimus in hac parte ex eis tantum famoſiora. ¶ In particularibus τ enim ſcribemus non famoſa: ſed valō vtilia ſi deus voluerit. ¶ Lohoc[a] de pino conferens ad tuſſim antiquam τ ad aſma τ ſputi viſcoſitateȝ τ conſtrictionem anhelitus. ℞. granorum pini. ʒ.xxx. amigdalarum dulcium: auellanarum aſſatarũ. dragaganti gummi arabici: liquiritie τ ſucci eius: amili capillorum veneris: radicum lilij celeſtis ana. ʒ.iij. carnium dactilorum: heyron. ʒ.xxxv. amigdalarum amararum ʒ.iij. mellis paſſularum: zuccari tabarzet τ butiri recentis añ. ℥.iiij. mellis tabarzet quantum ſufficit. Summatur ex eo quaſi lambendo. ℥.i. ¶ Lohoc[b] de papauere τ eſt dyapapauer conferens ad tuſſim calidam τ pectoris aſperitatē τ cuius ſputũ eſt tenue τ indiget maturatione τ ingroſſatione: τ confert ad febrem calidam τ dolorem pectoris τ pleureſim. Cuius hec ē permixtio. ℞. papaueris albi. ʒ.xxv. amigdalarũ dulciũ excorticatarũ: granorꝫ pini gummi arabici: dragagãti: ſucci liquiritie añ. ʒ.x. amili. ʒ.iiij. ſeminis põtulace: ſemi

¶ De loch.

3 Quinta diſtinctio eſt de ſpeciebus loch. hec eſt quinta
q pars principalis in qua meſue determinat de loch que ſimilitudinem quandaȝ habent in modo ſubſtãtie cuȝ electuariiſ ꝯ quorum numero. quedam ſunt delcãbilia: τ quedam ad guſtum horribilia τ qꝛ ſic loch dictum eſt ſuperius. Pro cuius intellectu eſt aduertenduȝ quod vna τ eadem deſcriptio poteſt reduci τ reparari ſi fiat cum zuccaro in forma confectionis in forma electuarii: τ i forma Loch: differunt tamen i modo ſubſtantie. ¶ Et quodammodo in modo operationis. Nam per vlterioꝛē vel minorem decoctioneȝ τ admixtionem quorundam viſcoſorum fit in eis variatio ſenſibilis τ manifeſta. Requiritur enim ad cōfectionem conſtruendam maior coctura zuccari vt per ipſum induretur ad electuarium vero minor: ad loch autem multum minor omnibus: ſed in ipſo loch vt plurimum quedam viſcoſa ingrediuntur vt adherentiam faciant in ipſo meri. Sed coquitur quidam loch modicum plus quam Julep τ minus quam electuarium. vtimur enim loch ſolum in paſſionibus pectoris τ pulmonis: τ in his que ſunt i meri. Confectionibus autem τ electuariis generaliter vtimur in quibuſcunque paſſionibus. τ in quibuſcunque membris exiſtant vt declaratum eſt ſuperius. Plura autem loch fiunt cum melle quam cũ zuccaro: quia fortius abſtergit aperit. adheret τ calefacit.

a ¶ Loch de pino ē multuȝ i vſu τ vbique preparatum reperitur conferens ſecundum preſentem deſcriptionem ſenibus τ antiquis tuſſientibus τ alijs in quibus materia flegmatica continuetur in pectore τ pulmone. Eſt enim conueniens ad viſcoſitatem ſputi τ ad difficultatem anhelitus ſeu ad aſma factum ex materia cruda. τ debet in ore pro cura illarum paſſionum teneri τ paulatine lambendo deglutiri: τ maxime ieiuno ſtomacho. τ doſis eius eſt pro qualibet vice. ʒ.iiii. τ eius complexio eſt calida verſus primum cum pauca ſiccitate. Cuius deſcriptio hec eſt. Recipe granorum pini auellanarum aſſatarum reperiuntur domeſtice τ ſiluestres: domeſtice tamen ſunt meliores τ ſunt calide τ ſicce in primo cum vnctuoſitate quadam: aſſate autem ſunt ſicciores: Draganti amidi τ eſt ſuccus frumenti inſpiſſatus non bene maturi: τ eſt calide τ humide complexionis verſus primum. Capillorum veneris: radicum lilii celeſtis τ eſt Yreos. Carnium dactilorum heyron. id eſt de illa ſpecie vel contracta. Mellis paſſularum id eſt in quo ſteterũt paſſule amotis nucleis earum. zuccari tabarzet. ana quantum ſufficit ad loch cōſtruendum.
b ¶ Loch de papauere. eſt enim diapauer τ ſic nominatur τ eſt multum in vſu τ preparatum reperitur eſt enim multe vtilitatis τ efficacie i materieb⁹ calidis τ ſubtilib⁹ catarroſis τ maxime ſalſis τ acutis que a capite fluunt ad guttur τ ad pulmonem inducendũ aſperitatē cãne τ caliditatē i ea. τ ſũme ꝯfert tuſſi ſicce ex dictis cauſ. lenit. n. partes illas mãs igroſſando. vñ ꝓhibet fluxum earꝫ ad pectus. ē ēt ſõni ꝓuocatiuũ. vñ virt⁹ ꝯfortat ꝓhibꝫ. n. aſcēſũ vaporꝫ acutorꝫ ad caput i febrib⁹. vñ mĩnĩ ꝯducit eis. τ doſ ei⁹ eſt vſqȝ ad. ʒ.iiii. oi tpe paulatiue lãbēdo: ſꝫ melius vacuo ſtō. Saluo cũ q̄rũn⁹ ſomnũ ꝓuocare vel mãm ſubtilē i capite ꝯtētã igroſſare. In hiis. n. duobus caſib⁹ rectũ ē aſſumere de ſero vna hora poſt cibũ τ codē mō ꝯ mane ſũpto prãdio Et ei⁹ ꝯplexio ē ſrã Yſus ꝓmi τ hũida i ipſo. Simplicia aũt ipſum cōponētia ſunt ſupi⁹ declarata.

c ¶ Modus confectionis id eſt compoſitionis de Jacur ſecundū intentionem Galieni ⁊ vocatur diacodion: quia ſic denominatur. Iſtud eſt tertium loch quod multum habetur in vſu: ⁊ vbique ſecū- dum hanc deſcriptionem preparatum reperitur. licet non reperia- tur vt Galienus eum deſcripſit. dicitur autē Jcur quod greee idē eſt quod papa- ver. nam magna pars papaueris ingreditur. Et habet quaſi eaſ- dem virtutes ⁊ operationes: q̄s habet ſupraſcri- ptum loch dictū diapapauer. Et eodem modo ⁊ tempore debet ſu- mi ſicut illud pri- cipaliter: tamen confert his quā- do ſonietatē ⁊ vi- giliarum inſtan- tias patiuntur ⁊ catarri deſcenſū ſubtiliſ ⁊ acuti ad partes pulmoniſ Et conuenit tuſ- ſi ſicce extenua- tis ⁊ conſumptis ⁊ ei⁹ complerio eſt frigida verſuſ primum ⁊ ſicca i fra primum cum ſtipticitate mani- feſta: Cuius hec ē deſcriptio. Re cipe aque papa- ueris: ⁊ aque ſex tarium. ⁊ eſt pon dus lib. ii. ſ. ⁊. iii. lib. in medici na quandoque re peritur ſextariū olei ⁊ eſt pondus lib. i. quandoque reperitur ſextari- um mellis: ⁊ eſt pondus. lib. iii. rob. i. ſape. Et prohibet eius cō fectionem cum melle: ſed vult cū zucaro: quia mel multum calefacit ⁊ ſubtiliat ⁊ plus acuendo materi- am fluere facit ra mich acacie: ⁊ eſt ſuccus prunorū imaturorꝫ Ipo- quiſtidos ⁊ ē ſuc cus barbe hirci- ne. Et reliq̄ ſim- plicia ſunt decla- rata. d ¶ Mo- dus confectioniſ id eſt compoſitio nis d̄ moriſ ⁊ vo catur diamoron Et ſecundū pre ſentem deſcriptionem nec preparatur: nec habet in vſu: ſed ſolum illa que ponitur a Nicolao in ſuo antidotario: que ad ſimilitudinem ſirupi reducitur: ⁊ ſic habetur in vſu ad gargarizandum in paſſioni bus gutturis cum aqua ordei vel alia decoctione conuenienti.

nis lactuce: ſeminis citoniorum anā. ʒ. iij. croci. ʒ. i. penidiorum alborum. ℥. iiij. ſy- rupi de papauere quātum ſufficit. Et ſit proprie ſyrupus ex capitibus papaueris albi et nigri et ſemine lactuce et violis.

¶ Modus[c] confectionis iacur ſecun- dum intentionem Galieni: ⁊ eſt diacodi on purum conferens eis quibus ex capi- te ad pectus ⁊ ad pulmonem ſubtiles ca- tarri defluunt: ⁊ ſunt cauſa tuſſis ⁊ inſom nietatis. R. x. papauera i quib⁹ ſit medio- critas inter paruitatem ⁊ magnitudinem ⁊ humiditatem ⁊ exiccationem ⁊ proijcia tur ſuper ea aque ſextarium vnū ⁊ ſit aq̄ pluuialis. Et ſi ſint humida pluſquā ſic- ca dimitantur die ac nocte ⁊ ſi ſint ſiccio- ra dimittantur plus. Tunc coque ea vſ- que dum diſcocta ſint: ⁊ aque due partes ſint conſumpte. Tunc vero cola ſuccū eius: ⁊ reſtat poſt illud duplex conſidera- tio. Quoniam ſi catarrus ſublitis fuerit ⁊ timentur fluxus eius ad pectus ⁊ plmo nem: ⁊ cannam ⁊ timetur vigilie: oportet tunc vt miſceatur ex rob quātitas que ſit medietas aque ⁊ coquat̄ ſ'r igne i quo nō ſit flamma: neque fumus: ſed ſuper pru- naſtantum ⁊ non conuenit in hac inten- tione mel: quoniam mel eſt ex habentib⁹ acumen quare eſt ſubtiliatiuum: ⁊ eſt, pre ter hoc quod intendimus: ⁊ quoniam eſt materia ſubtilis valde ⁊ mel ē ex ſubtilian tibus. Cum autem plenitudo cōtinetur in torace ⁊ pulmone ⁊ velis medicamen fieri abſterſiuum tunc mel conuenientius eſt quoniam dormire facit ⁊ materias: q̄ ſunt in pectore ad expellendum habilitat ⁊ quandoque fit medicamen ex vtriſque quando cadunt in occupatione duplicis intentionis: ⁊ eſt doſis eius. ʒ. i. ⁊ plus ⁊ minus ſecundum quod exigit diſpoſitio ⁊ oportet vt teneat eam patiens in ore ſuo ⁊ traijciatur inde modicum: quod diſſol- uitur ex ea in ſaliua. Si autem velis vt ſit retentiuum nature: ⁊ eruptionis ſan- guinis a locis qui ſunt ſuper diafragma ⁊ ab alijs locis manationis ⁊ a partibus vi ſcerum. Tunc ad vnanquamq̄ lib. ipſi- us proijciat̄ acacie rubee: heufiſtidos: cro ci myrre balauſtie ana. ʒ. i. ⁊ ramich. ʒ. iii. ⁊ adminiſtretur. Et ſunt qui ponunt inō

e ¶ Modus confectionis id eſt compoſitionis nucum non eſt in vſu. f ¶ Loch de ſquilla. Iſtud Loch eſt multum in vſu ꝑ paratum reperitur quod d̄nominatur a ſquilla que ꝑncipaliter i greditur eius deſcriptionem. vel compoſitionem. Et eius vtili tas ⁊ iuuamenta maxime ſunt ſenibus ⁊ decrepitis in quibus abundat ma- teria groſa fle gmatica ⁊ vi- ſcoſa contēta i pectore. facit enim eos faci le expuere ſb- tiliando inci- dendo deſic- cando. ⁊ oppi lationes viaꝝ aperiendo: ⁊ aliaſ vtilitateſ hebet quaſ au ctor ponit in littera. Et cō fert aſmati ⁊ difficultati ā̄he litus. Et eiuſ complerio eſt calida ⁊ ſicca vltra ſecundū gradū. Ideo cauendus eſt eius vſus iu uenib⁹ ⁊ acu te febrientib⁹ ⁊ in paſſioni- bus calidis. Et doſis ei⁹ eſt vſq̄ ad. ʒ. ii. vacuo ſto- macho ⁊ oīa ſimplicia igre dientia cuius compoſitionē ſunt ſuperius d̄. lareta qua- re reſpice pro eis inuenien- dis tabulam i ſerius deſcri- ptam. g ¶ Loch ſa num ⁊ exper tum: ſub hoc nomine mul- tū habetur i vſu ⁊ vbique preparatū re- peritur. hab̄ꝫ enī vtilitates ⁊ iuuamenta principaliter ad tuſſim an- tiquā ⁊ rauce dinē vocis q̄ ꝓueniūt a fle gmate groſſo viſcoſo ꝯtēto i ſtō i pectore vel i cāna ⁊ eſt melioris potē tie i icidēdo ⁊ ſubtiliādo ma terias groſſas ⁊ viſcoſas q̄ꝫ loch d̄ ſq̄lla ſicut dcīn̄ ē. ꝫ pōat alias ꝟtutes ⁊ vtilitateſ: q̄s tu ipe lege i lra. Et doſ c⁹ ē vſq̄ ad. ʒ. iii ⁊ ei⁹ cōplō ē calida ⁊ ſicca vltra ꝑmū. ē. n. mirabile i ſuis opati b⁹. R. cinamomi: ficuū ſicce. ⁊ ē ei⁹ cōplexio calida in fine pri

iacur puro loco mellis penidias: ⁊ ſunt q ponunt zuccarū. Et qn̄ꝫ exigit diſpoſitio egritudis q̄ eſt multe caliditatis: ⁊ acuita tis: vt fiat medicamē ex papauere nigro ⁊ ſint e⁹ capita vſq̄. l. Et qn̄ꝫ ex albo aut ni gro. Et loco mell' ponit̄ zuccaꝝ aut peni die. ¶ Modus[d] confectionis de moris ⁊ eſt dyamorum conueniēs ad apoſtema ta gutturis: ⁊ vue ⁊ ad omnia genera pre focationum. R. expreſſionis morum dul cium que currunt ſecundū ſemitā ficus ⁊ mororum de ſeni: anā lib. i. ⁊ ſ. rob. ⁊ mel lis: ana lib. i. coquantur cum facilitate vſ- que ad mellis ſpiſſitudinem ⁊ recōde. Et ſunt qui faciunt medicamē. illud ſimplex ⁊ ſunt qui addunt: ⁊ proprie quando ma- ior vocat neceſſitas aluminis mirre croci ſucci agreſte: ana ptes equales. ¶ Mo dus.[e] confectionis de ſuccis nucum: ⁊ vo catur grece dyacoridon conferens eis qui bus a capite ad pectus catarrus acutus: ⁊ ſubtilis defluit et ad cannam pulmonis et eſt cauſa apoſtematum et prefocationū et mortis eſt: et ad hoc medicamen ſubli- me: Et eius modus eſt. Accipe ſucci exte riorum corticum nucum in diebus canicu laribus lib. iiij. Decoque ipſum bullitio ne vna. Deinde adde ei mellis lib. ij. et d̄ coq̄ donec impinguetur et fiat ſicut mel et poſt illud nobis occurunt intentiones iiij. Nam pro pueris et mulieribus et hu midis natura ſufficit medicamen ſic factū Et quando morb⁹ eſt in principio aliqd de ſtipticitate habentibus miſceri oportꝫ ſicut ſunt roſe: et balauſtie. Et quando in ſtatu eſt egritudo: crocus et myrra miſcē- da ſunt. In declinatione vero baurac et ſal armoniacus: et ſimilia: eſt enim medi camen ſublime et apertū. ¶ Lohoc[f] d̄ ſquilla eſt medicamen iuuamenti magni eis qbus materia groſſa et viſcoſa: et diffici- lis maturatōis exuberat in mēbris ā̄helit⁹ reddēs eū facilē ad expellēdū ⁊ ꝯfert diffi cultati ā̄helit⁹ et dolori pectoris et laterū. Accipe ſucci ſquill: mell' diſpumati ptes conuenientes: decoquantur in ſubſtantia lohoc et accipiatur ſicut lambēdo. ¶ Lo hoc alſera valet ſicut loch de ſquilla. Et ei⁹ mod⁹ ē ſicut i illo et ē medicam̄ exptū ¶ Lohoc[g] ſanū et exptū et ē iūctiōe no

mi: ⁊ ſicca in principio eiuſdem habet enim virtutem abſterſiuā cum nitroſitate quadam multa prouocatione ⁊ aperitione ⁊ caueatur ⁊ ab ipſarum vſu: multiplicant enim pediculos ⁊ ſcabies: ⁊ addit in eis fenugreci. Semen eius notum eſt quod eſt in vſu. Et eſt calide complexionis in fine primi: ⁊ ſicce in principio eiuſdem. ¶ Seminis lini notum eſt calide complexiōis ī primo ⁊ humide verſus ipſuz tendēs ſatis ad equalitatem in ſiccitate ⁊ humiditate. Reliqua ſimplicia declarata ſūt nota. ¶ Loch alſeſera. id eſt viti albe que brionia dicitur non eſt ī vſu b ¶ Loch ad caliditatem ⁊ aſperitatez pectoris non eſt in vſu: nec p̄paratur: ſed loco eius aſſumitur Loch d̄ diadragante poſitus a Nicolao: vel loch de papauere: de quo dictuz eſt ſuperius. i ¶ Loch noſtrum ⁊ aliud non eſt in vſu nec preparatur magiſtraliter tamē ei⁹ vſus eſſet conueniens in omnibus in quib⁹ conuenit loch de papauere ⁊ etiam plus. k ¶ Loch bonum conferens non eſt in vſu: ſed magiſtraliter conuenit ſicut loch de ſquilla. l ¶ Loch de amigdalis non eſt in vſu: nec preparatur. ¶ Vltimo nota quod iſta predicta loch ſuperius poſita ⁊ illa que etiam ponuntur a Nicolao: poſſent ⁊ deberent adinuicem permiſceri: aut aliqua ex eis ⁊ ſic ab expertis practicantibus ſepiſſime fit propter diuerſas intentiones quas habent curando perficere. verbigratia quando fit permixtio loch de pino vel loch ſani que duo loch ſunt calide ⁊ ſicce complexionis habendo reſpectum ad materiam groſſam flegmaticam cum loch de diadraganto ⁊ dia papauere que ſiunt frigide ⁊ humide complexionis cum habemus intentionem ad materiam calidaz ⁊ ſubtilem exaſperantem cannam ⁊ guttur. imo etiam ipſam permiſcemus cum zuccaro violato cum querimus alterationez maiorem ad frigidū ⁊ predicta loch omnia ſunt ſolutiua. Et de eis hec ſufficiant reſeruando que dicentur in antidotario Nicolai.

¶ Ad ſomnum prouocandum.
¶ Ad paſſiones frigidas cerebri.
¶ Ad commotionem dentium.
¶ Ad paſſiones frigidas neruorum.

ſtra conferens ad tuſſim ⁊ ad raucedinem vocis que eſt propter frigiditatem ⁊ flegma groſſorum quod cōtinet ī pectore ⁊ pl'mone. Accipe cinamomi. iſopi ſicce liquiritie: aū. ℥. ß. iuiube ſebeſten: aū nūero. xxx. paſſularꝫ enucleatarꝫ ficuū ſiccarꝫ ⁊ dactilorꝫ pinguiuz: ana. ℥. ij. fenugreci. ʒ. v. capillorꝫ veneris manipulū. i. aniſi: feniculi ireos calamēti ſeminis lini: ana. ʒ. iiij. hec oia coquant in lib. iiij. aque vſque dū remaneant libre. ij. ⁊ proijciantur ſup ea penidiarꝫ lib. ii. ⁊ coquant ⁊ ipinguent vſqꝫ ad ſpiſſitudinē mellis. Deinde proijciantur ſup eū pinearꝫ mūdatarꝫ. ʒ. v. amigdalarꝫ mundatarꝫ liquiritie dragagāti gummi arabici amili ana. ʒ. iij. ireos. ʒ. ij. Miſceant oia ⁊ agitētur vſqꝫ dum medicamē maceretur ⁊ albū fiat. Doſ ei⁹ eſt a. ʒ. v. vſqꝫ ad. x. ⁊ ſumatur lābēdo. ¶ Lohoc[h] ad caliditatē ⁊ aſperitatē pectoris ad tuſſi calidā. Accipe radicis liquiritie. ʒ. xv. keſmes pinguiū. ℥. ij. ſebeſtem iuiube aū. ʒ. xv. decoquantur cuz facilitate cū. iiij. li. aque vſqꝫ ad lib. i. ⁊ p̄ijciatur ſup ip̄m caſſiefiſtule. ℥. i. Deinde colentur a ſcoſis ⁊ proijciat ſup illud rob. ℥. iiij. penidiarꝫ li. ß. Deinde coquantur donec ipinguētur Deinde miſceatur cum eis farine fabarꝫ ℥. ij. ⁊ lambatur ex eo. ¶ Lohoc[i] aliud noſtrꝫ inuentione hac. Accipe ſemis papaueris. ʒ. x. radicis liquiritie. ʒ. vij. ſebeſten. xx. pſiliꝫ granatorꝫ citoniorꝫ aū. ʒ. v. coquātur cum tribus lib. aque vſqꝫ ad. i. ⁊ ß. colentur ⁊ proijciantur ſuper illud rob ⁊ penidiarꝫ: ana. ℥. iiij. ⁊ iterꝫ coquātur donec ipinguentur. Deinde miſceantur cuz eis

¶ Ad aſperitatem canne ⁊ gutturis.
¶ Ad paſſiones pectoris.
¶ Ad tuſſim.
Ad pleureſiz.
¶ Prohibens aſcenſum vaporum ⁊ caput.

dragaganti ⁊ gummi ana. ʒ. v. papaueris albi ⁊ triū granorꝫ: ana. ʒ. ij. ¶ Lohoc[k] bonū conferens ethicis ⁊ cōſūptis ⁊ ptiſicis marie: ⁊ expellit famē de pectore ⁊ mūdificat pectus ⁊ pulmōem ⁊ tuſſiz lenit. ℞. papa. albi: ſpodij: ſcīs lini torrefacti croci amigdalarꝫ dulciū ana. ʒ. iij. amili. dragaganti: gūmi ſcīnū citoniorꝫ ſcīs citrulli aū ʒ. vi. granorꝫ naſturcij cocti amigdalaruz amararꝫ fabarꝫ aū. ʒ. i. ⁊ ß. pēidiarꝫ. ʒ. lx. diſſoluantur penidie ī aqua fontiū ⁊ coquāt ⁊ conficiant cū eis cetera. Doſis a. ʒ. ij. cū aqua mellis. ¶ Lohoc ad aſma bonuz ⁊ confectionē āhelitus: ⁊ ad tuſſiz antiquaz ⁊ ſubtiliat humorē groſſū. Accipe ſquille aſſate. ʒ. iij. radicis lilij celeſtis. ʒ. ij. iſopi praſſij ana. ʒ. i. myrre croci ana. ʒ. ß. cōfice cū melle. ¶ Lohoc de amigdalis conferens ad tuſſiz ⁊ vehementiaz ſiccitatis pectoris ⁊ pulmōis. ℞. amigdalarꝫ dulcium ⁊ amararꝫ ſeminis lini torrefacti granorū pini aniſi dragaganti: gūmi arabici ſucci liquiritie ⁊ radicis eius ana. ʒ. i. ⁊. ß. zuccari penidiarꝫ: ana. ʒ. iij. cōfice cū melle ⁊ ſucci feniculi cū ſucci apij prius bullitorꝫ quātitate ſufficienti.

¶ Diſtinctio. vi. de ſyrupis ⁊ robub.

Sirupo̅rꝫ alij ſunt ſimplices ſicut ſpecies iuleb. Aliqui extēſe ꝯpoſitionis pp arduitatez ⁊ multitudinē beneficiorꝫ ipſorūz. Et ſūt qui ſūt ex ſpeciebus ſecaniabi Et ſūt qui ꝯdiūt cū ſpecieb⁹. Robub āt ſpēs ex ſuccis fiūt tm̄: de operatione nihil aliō merentibus niſi inſpiſſationē ſolam.

¶ Ad ſingultū.
¶ Ad ſupcalefactiones cordis
¶ Ad appetituz corruptum.
¶ Prouocans vomitum.
¶ ad vomitum ſuperfluum.
¶ ad ſitim extinguendum.
¶ ad oppilationem ſtomachi.
¶ ad ſtomachuz relaxatum.
¶ ad ſupercalefactionem epatis.
¶ ad idropem.
¶ ad oppilationes epatiſ.
¶ aperitiuū oppilationum.
¶ ad groſſitiem ſplenis.
¶ ad fluxum.
¶ ad lienteriam.
¶ Supercalefactioni renum.
¶ ad menſtrua ſuperflua.
¶ ad diabetem.
¶ Prouocans ſudorem ⁊ vrinā
¶ ad podagram ⁊ paſſiones frigidas iuncturarū.
¶ Ad ſedationē cutis.
¶ ad peſtem.
¶ Digeſtiuum colere ſubtilis.
¶ Digeſtiuum colere ex flegmatis.
¶ Digeſtiuum materierū groſſarum.
¶ Digeſtiuum ⁊ ſolutiuum materierum melancolicarum.

¶ De ſirupis.

m d De ſirupis ⁊ rob. Hec eſt ſexta pars principalis huius antidotarij: In qua auctor determinat de diuerſis ſpeciebus ſiruporum Iuleb ⁊ ſuccorum. Eſt. n. ſirup⁹ nomen grecuz a quo deriuatur ſirupus ⁊ grece idem eſt ꝙ potio. potiones autem multum diuerſificantur adinuicem. Et primo in modo ſubſtantie penes groſſitiem ⁊ ſubtilitatem. ¶ Secundo in modo compoſitionis ⁊ ſimplicitatis earum. nam differentia ē inter ſirupum iuleb rob robub aquam ſuccuz ⁊ decoctiones que oia includuntur ſub nomine potionis. Etiam de ſirupis quidam ē ſimplex ⁊ quidam compoſitus. Et iterum quidam ex pluribus quidā ex paucioribus iuleb autem eſt ſimplex. diuerſificatur etiam ſirupus per vlteriorem decoctionem que plus requiritur in conſtruendo iuleb ꝙ̄ ſirupum. Differunt etiam quia ſirupi indifferenter poſſunt componi vel cum zuccaro vel cum melle. Iuleb autem frequentius

ſmo quaſi ſemper ex ſolo zuccaro. Et hic notandum ꝙ in qualibet li
bra iuleb dum eſt perfecte coctum non remanet. ℥.j. liquoris aque
vel ſucci ſed in lib. ſirupi remanent. ℥.ij. vel circa liquoris vel de
coctionis. Et hoc quia non tanto tempore ſirupus decoquitur quã
to iuleb. Ex quo ſit ꝙ in limphando ſirupum minor quantitas aque
requiritur quam i limphando Juleb cum ſit groſſi oris ⁊ tenacioris ſubſtantie ipſo ſirupo. Rob autē proprie eſt ſuccꝰ vuarum vltimate decoctarum ſicut vinum coctū vel melius ſapor quandoqꝫ tamē corrupte ſumitur rob pro ſucco alicuius plante vel fructus: robub ꝓprie eſt ſuccus inſpiſſatuſ a ſole vł igne alicuius plāte vel fructus vł alterꝰ rei a qua ſuccꝰ exprimi poteſt dūmodo ſpiſſetur vt dictum eſt.

Modꝰ operatiōis iuleb cōferēs adustiōi febriū ⁊ vehemētie ſitis: ⁊ īflamatiōi ⁊ pectoris. ℞. aque infuſionis roſaꝝ: lib. v. zuccari lib. iiij. Coquatur cū facilitate ⁊ adminiſtrētur cuꝫ aqua frigida. Modꝰ iuleb violati ad febreꝫ ⁊ īflamationē ad aſperitatē pectoris ⁊ tuſſiꝫ ⁊ pleureſim ⁊ eius preparatio eſt ſicut iuleb roſati. Operatioꝑ īfuſiōis roſaꝝ ⁊ violaꝝ. Accipe folioꝝ roſaꝝ: ⁊ violaꝝ recētiū: ana lib. vi. ponātur in vaſe vitreato terreo: ſtricti orificij ⁊ fūdātur ſuper eas aq̄ calide lib. xv. ⁊ ſtrigatur orificiū vaſis: ⁊ dimittatur ꝑ horas .viij. tūc denuo colētur ⁊ in vaſe iteꝝ tātūdē folioꝝ roſaꝝ recētiū: aut violarū mittātur ⁊ denuo cadeꝫ aqua calefacta ſuper ea mittatur ⁊ ſtrigatur orificiū ſimilr̄ ꝑ viij. horas: ⁊ deīde coletur ⁊ ſi conſeruare volueris pōatur in vaſe vitreato ſtricti orificij: ⁊ diſtilletur oleū in orificio eius ⁊ ſtrigatur caput eiꝰ: ⁊ expōatur ſoli diebꝰ xl. ⁊ dr̄ iſtud mucharus roſaꝝ vł violaruꝫ. Juleb aliud roſaꝝ. Accipe aq̄ roſaꝝ lib. iij. zuccari li. ij. fiat vt ſupra. Juleb de ſucco violarum. Accipe ſucci violarum lib. iij. zuccari lib. ij. fiat vt ſupra. Et ſimili modo poteſt fieri de ſucco roſarum ⁊ claratiuuꝫ. Juleb iuiubinū valet ad aſpitatē pectoris ad tuſſiꝫ: ⁊ ingroſſat ſputuꝫ ſubtile: ⁊ facit facilē eius expulſionem ⁊ eius doſis eſt vſque ad. ℥.ij. cū proportione triplici aque frigide.

Aqua proprie eſt diſtillatura ſubtilis alicuius herbe fructus aut floris aut alterius rei ſi fiat i alēbico vel alio ſimili modo virtute ignis vel ſolis vnde ſic etiam aqua que pluit diſtillatur in aere ⁊ aqua que fluit etiaꝫ ab arboribꝰ ⁊ maxime a vitibus. Nam virtute ſolis non multum ſuperfluentis principaliter egreditur talis liquor. Decoctio autem eſt aqua ſimplex vel aqua diſtillata in qua radices plantarum flores frondes fructꝰ herbe ⁊ aromata ⁊ quecunqꝫ alie res ſeparate vel mixte per aliquod ſpacium decoquuntur poſt quarum colaturaꝫ aqua illa dicitur decoctio dicitur etiam potio omnis medicina diſtemperata quecunqꝫ ſit illa cum quocunqꝫ liquore decoctione aque vel vino. vnde decoctiones etiam cōmode cum vino conſtrui poſſunt ſicut cum alijs liquoribus ſecundum exigentiam curande diſpoſitionis. Conſtruitur etiā medicinale vinum ex herbis ⁊ aromatibus quod etiam potio nominatur. Principalis autem operatio cuiuſcunqꝫ ſirupi eſt materiaꝫ malam groſſaꝫ adherenteꝫ ſeparare ⁊ imbibitaꝫ ad ſuperficieꝫ attrahere ⁊ ſic ipſas ad expulſionem preparare. Subſequenter etiam ipſoruꝫ operatio eſt alterare complexioneꝫ ad contrariuꝫ eius ad quod ē alterata per naturaꝫ a materia faciente morbuꝫ. Juleb auteꝫ non ſolū habet materias digerere ſed ⁊ caliditateꝫ extinguere ⁊ ſitim remittere ⁊ ſomnuꝫ prouocare ⁊ maxime ratione admixtionis ſimplicis aque cum eis admixte alias etiam vtilitates habet perficere quas ſuo loco dicemus ⁊ maxime iuleb roſatuꝫ de limonibus de citro vel violatuꝫ que plus conueniunt in diſpoſitionibus calidis non pendentibus a materia. Et licet iuleb poſſet cuꝫ quibuſcunqꝫ aquis diſtillatis limphari ſecundum neceſſitatem ⁊ exigentiam. tamen communius vſus ipſorum ⁊ modus limphandi eſt cum aqua cōmuni in proportione quadrupla ad iuleb. Et vlterius nota ꝙ aliquando non minus bene eſt permiſcere ſirupos cum aqua ſimplici aut aliqua decoctione ꝙꝫ cuꝫ aquis diſtillatis propter earuꝫ ſaporeꝫ ⁊ odoreꝫ horribileꝫ. ⁊ hoc dico quando cuꝫ illis aquis poſſemus complere intentioneꝫ noſtraꝫ: preterea aduerte ꝙ ſtante repletione cibi aut potus in ſtomacho non debemus dare ſirupuꝫ timentes ne cibus ducatur indigeſtus ad epar ⁊ cauſet oppilationem. ⁊ pariter ſtante repletione maloruꝫ humoruꝫ in ſtomacho non debemus exhibere ſirupuꝫ valde aperitiuuꝫ timendo de tranſitu eoruꝫ ad epar quare in caſu illo ꝑueniendū eſt regulariter operando cuꝫ lenitiuis. Cuius oppoſituꝫ agunt ſine ratione operantes quia plenitudineꝫ humoruꝫ ſentientes grauedineꝫ in ſtomacho illis currunt ad maluaticuꝫ ⁊ ſic faciunt ꝙ materie indigeſte ſubtiliate a vino portantur ad epar. Et in ſimilibꝰ caſibus cauenduꝫ eſt ab aſſumptione tiriace vel alterius rei vel electuarij calidi aperitiui ⁊c̄. In hac ergo ſexta diſtinctione primo incipit a iuleb ſecundo a ſirupis ſimplicibus ⁊ ſubſequenter continuat tertio ⁊ vltimo a ſuccis quos ipſe vocat robub ⁊ partes in legendo patebunt. n Modus operationis. i. modus compoſitionis iuleb conferens aduſtioni febrium due ſunt famoſe maneries. prima eſt iuleb roſati ꝙ eſt conueniens ad extinguenduꝫ ſitim in febribus vel febrientibus acute: ⁊ ad remittenduꝫ caliditates in eis non tamen hoc eſt operans principaliter ex eius complexione ſed ex cōplexione aque ſimplicis cum ipſa adhibeatur in quadrupla proportione vt ſuperius dictum eſt. Et tale iuleb eſt frigide complexionis verſus primuꝫ attinens alicui ſiccitati cuꝫ ſtipticitate quadā ratione roſaruꝫ: vnde ē cōfortatiuuꝫ ſtomachi relaxati ⁊ epatiſ ſupercalefacti ac ē cordis reſiſtens putredini facienti febrē ⁊ iō tpe peſtilētie lōge plꝰ cōuēit ꝙꝫ iuleb violatū: nam ipꝫ ē arōaticū reſiſtēs venenōſitati ⁊ cōruptiōi acris hꝫ ēt ſōnū ꝓuocare ꝓhibēdo ſua ſtipticitate fūoſ acutoſ ad caput aſcēdē. Et modus compoſitionis eius eſt duplex vnus cum aqua infuſionis roſarum ſecūdum quod in littera ponitur. ⁊ talis modus non eſt in vſu. alius modus eſt cum ſucco extracto ex roſis dum ſunt recentes vel cum ipſis roſis recentibus vel cum aqua roſata ⁊ ſic generaliter eſt i vſu quo ſic clarius perficitur. hic autem eſt aduertendum ꝙ aqua frigida que iuleb permiſcetur ſi ſit ex fonte viuo vel ex ciſterna. id eſt perfecte colata vel ex puteo abundante cum venis aquarum ⁊ fundo arenoſo non debet decoqui ſi autem ſit mala groſſa ⁊ paluſtris rationabiliter eſt decoquēda anteꝙꝫ cum iuleb permiſceatur iuxta ſententiam Auicēne. ſecunda fen primi. c. de aqua. Notandum ꝙ oleum oliuarum ⁊ dulce ponitur quandoqꝫ in parua quantitate in ampullis quarundam aquarum ⁊ in decoctione ⁊ alijs vinis liquoribus vt i vino granatorum ⁊ citoniorum vt natans ⁊ permanens in ſuperficie eorum cum ſua viſcoſitate melius ⁊ diutius conſeruetur ne aer exterior ingredi poſſit ⁊ ne virtus eorum ſic faciliter exhalari poſſit. Et ſic docet hic auctor pro conſeruatione decoctionis roſarum ⁊ violarum. o Modus iuleb violati fit eodem modo ſicut roſa. ante dictum primo cum violis ſiccis infuſis ⁊ madefactis cum aqua ſimplici ſicut de roſis ipſe deſcribit. ⁊ talis modus non eſt in vſu niſi cogente neceſſitate. alio modo cum violis expreſſis dum ſunt recentes vel decoctis in aqua ⁊ iſto modo etiam non eſt in vſu. tertio modo cum aqua violata diſtillata. ⁊ cum zuccaro ⁊ iſte modus generaliter ab omnibus eſt in vſu. ⁊ tale iuleb eſt frigide ⁊ humide complexionis verſus primum. ⁊ ideo plus conueniens acute febrientibus ⁊ habentibus epar calefactū ⁊ cor ⁊ aſpitati canne ⁊ gutturis ⁊ pleureſi: ⁊ tuſſi ſicce quā iuleb roſaꝝ ſicut etiā dr̄ ꝑ ſe ⁊ ꝓpria ſua cōplexiōe ē magis ſōni ꝓuocatiuū. Et eiꝰ doſis ē. ℥. ij. cū q̄druplici ꝓportione aq̄ ſimplicis. p Opatio īfuſiōis roſaꝝ ⁊ violaꝝ hic docet preparare roſas ⁊ violas. ſicca eas in aqua infundendo adhꝰ vt illa infuſio ſit conueniens ad conſtruendum iuleb violarum vel roſatum licet ponat modum infuſionis de ambabus ſimul. Et iſte modus eſſet conueniens quando earum aque non poſſent reperiri. Et ſi quis vellet poſſet iſtos duos iuleb ſimul cōponere. q Juleb aliud roſatuꝫ Recipe ſucci id eſt aque roſate ⁊c̄. ⁊ iſte modus eſt viſitatus ⁊ conueniens ſecundum quem iuleb roſatum conficitur ⁊ habet virtutes ſuperius dictas. r Juleb de ſucco id eſt aqua violis ⁊ eſt modus vſitatus ⁊ bonus ſecundum quem ſit. ſ Juleb iuiubinum. id eſt de iuiubis nō eſt in vſu. ⁊ ſecundum hanc deſcriptionem in forma iuleb ſed bene in forma ſirupis vt dictum inferius magiſtraliter tamen poſſit preparari in forma iuleb: ⁊ haberet virtutes ⁊ operationes in littera poſitas: dicit. fiat ſirupus. id eſt iuleb ſimplex ſicut iuleb ꝙ limphari debet cum aqua ordei vel capillis veneris vel cū aqua ſimplici clara ſecundum exigentiam diſpoſitionis cum exhibe

tur in doſi conuenienti ⁊ condecenti. t ¶ Sirupus de pomis non eſt i vſu nec preparatur. ¶ Ponit hic multos ſirupos ſimplices qui ſimilitudinem quandam habent cum iuleb non ratione decoctionis ⁊ claritatis ſed ratione ſimplicitatis componentium ſolum. u ¶ Sirupus de piris non eſt in vſu nec preparat.

confert raucedini ⁊ pleureſi. Accipe iniubarum magnarum ⁊ pinguium numero. c. ⁊ decoque in lib. iiij. aque vſque dum remaneant lib. ij. ⁊ cum libra. i. zuchari fiat ſirupus. ¶ Sirupus [t] de pomis confortat cor debile: ⁊ ſanat ſincopim ⁊ tremorē cordis. Accipe ſucci pomorum dulciuʒ ⁊ acetoſorum: ana lib. v. Coquatur ſuccꝰ vſque ad conſūptionem medietatis ipſius ⁊ dimittatur per dies. ij. vſque duʒ clareſcat. Deinde coletur ⁊ cum. iij. lib. zuccari fiat ſirupus. Et ſunt qui ſubmergūt in ſucco ſetā tinctam ex keſmes ana ſucci d̄puratione vſque dum rubeat: ⁊ recipiat virtutem tincture ⁊ excellentior eſt. ¶ Sirupus [u] de piris confortat ſtomachum ⁊ ſtringit naturam ⁊ eius modus eſt ſicut ſirupꝰ de pomis. ¶ Sirupus [x] de citonijs valʒ ſicut ſirupus de piris: ⁊ eſt idem modus vtriuſque. ¶ Sirupus [y] de perſicis confert calefactioni ſtomachi: ⁊ ſiti: ⁊ fetori oris: ⁊ eius modus eſt ſicut ſirupus de pōis ¶ Sirupus [z] de ſucco acetoſe confert febribus colericis ⁊ inflamationi ſtomachi ⁊ confortat cor calidum ⁊ ſtomachuʒ: ⁊ ē conueniens febribus peſtilentialibus. Et eius modus eſt ſicut ſirupus de ſucco violarum. ¶ Sirupꝰ [a] de ſucco cucurbite vʒ contra febrem ⁊ colericam multe inflamationis: ⁊ ad aſperitatem pectoris ⁊ pleureſim. Accipe cucurbitam magnam ⁊ inuoluatur paſta: ⁊ decoquatur in furno: ⁊ accipe expreſſionis eius lib. v. zuchari lib. iij. Fiat vt ſupra. ¶ Sirupꝰ [a] de prunis valet ſicut ſirupus de violis: ⁊ fit ſicut ipſe. ¶ Sirupus [b] de granatis acetoſis: valet contra febres colericas ⁊ flegmaticas multe inflamationis: ⁊ fit vt ſupra. ¶ Sirupus [c] de granatis dulcibus valet ad tuſſiʒ

¶ Iuleb optimum licet non ſit in vſu nec preparat. tamē quia mirabiliter operatur in conſtringēdo oēʒ fluxum ventris epaticuʒ. Et ego iaʒ vidi multos curatos cum eo premiſſa iam leui mundificatione cū caſſia vel māna preſuppoſito regimine cibi ⁊ potus ⁊ aliorum vt expedit. Re. ſucci granatoꝝ ⁊c. que ingrediūt compoſitionē ipſius ſūt nota ⁊ declarata ſuperius. ⁊ d̄bet aſſumi in doſis conuenienti cum aqua extinctionis calibꝰ ſemper ſtomacho vacuo. ¶ Et ſuffič qꝫ aqua ſit dupla ad ipſum iuleb. x ¶ Sirupꝰ de perſicis n̄ eſt in vſu nec ꝑparatur ab aliquo. y ¶ Sirupꝰ acetoſe vel de ſucco acetoſe ⁊ non ē i vſu. z ¶ Sirupꝰ d̄ granatis dulcibus etiā nō eſt in vſu. a ¶ Sirupꝰ d̄ ſucco cucurbite etiam nō eſt iñ vſu. b ¶ Sirupꝰ de prunis ēt nō eſt i vſu. c ¶ Sirupus de granatis acetoſis etiam non eſt in vſu. d ¶ Sirupus de corticibus citrini non eſt in vſu nec preparatus reperitur. ⁊ Et hic notā quia in preſenti ſirupo fit mentio de ſeta tincta in keſmes. id eſt in grana. reperitur etiam in quibuſdam alijs deſcriptionibus keſmes ſcripta per. s. ⁊ non per. r. ⁊ ſunt paſſule ſine nucleis. omnia autem alia que ponuntur in eis ſi quis vellet ipſis magiſtraliter vti per ſe ipſa ſunt clara. ¶ Et modus aſſumptionis ⁊ doſis iam apparet ex dictis. cum quibuſ autem aquis limphari debeant perito medico. relinquo ſecundū exigentiam diſpoſitionis curande. e ¶ Sirupus acetoſitatis citri. ¶ Iſte ſirupus eſt multum in vſu ⁊ ſecundum hanc deſcriptionem preparatus reperitur ⁊ preparatur ⁊ maxime tempore peſtilentie ⁊ alijs febribus male qualitatis nam reſiſtit corruptioni aeris ⁊ venenoſitati aeris ſua complexione ⁊ proprietate confortat ſtomachum debilem ⁊ ſupercalefactum ⁊ cor prohibendo reſolutionem ſpirituum ⁊ infectionem ipſorum: ⁊ remittit incendium ſuperflue caliditatis humorum: extinguit ſitim ⁊ ſic ſomnum mirē prouocat. ⁊ eius complexio principalis eſt frigida vltra primum cum leuiſſima ſiccitate ⁊ aliquali humectatione que longe maior efficitur ex permixtione aque frigide pure in duplici quantitate. Sic ergo apparet qꝫ ipſe ē principaliter digeſtiuus materici colerice ⁊ ſubtilis ſuperflue caliditatis: ſicut etiam ſirupus acetoſus ſimplex. ¶ Confert inſuper ebrijs ⁊ habentibus vertiginem prohibendo aſcenſū vaporum ad caput: habet ⁊ alias operationes quas tu ipſe diſcerne. ℞. ſucci acetoſitatis citri. ⁊c. Et infunde ſemp ipʒ de iuleb claro ⁊ d̄purato. i. cū zuccaro liq̄facto claro ⁊ ꝑparato cuʒ claris ouoruʒ vt faciunt aromatarij vel aliter ex iuleb claro ⁊ depurato. i. ex iuleb roſato perfecte completo libr. ii. ⁊ vtraqʒ expoſitio ē bona. reliq̄ q̄ ponūt i lrā ſūt clara Et eiꝰ doſ cōiter fit vſqʒ ad. ℥. ii. cū aq̄ fra vel aqs cordialibꝰ bugloſe melliſſe vl' endiuie: ⁊ h vl' plꝰ vl' minꝰ d̄ vna vl' altera illaꝝ ſʒ qꝫ q̄rimꝰ maiorē vl' miorē extictionē aut ꝯfortationeʒ virtutis. Et ſi ſumat tal' ſirupꝰ ꝓ digōne huōꝝ ſemel tm̄ i die aſſumitr cū ꝓportiōe duplici aq̄. Si āt ſumit ꝓ extictiōe ſitis ⁊ caloris febril' ſic pōt ſumi. ⁊ i die ſtō ieiuno ⁊ vacuo ⁊ celebrata digōne cū ꝓportiōe q̄druplici aq̄. f ¶ Sirupus de agreſta lʒ nō ſit i vſu magiſtraliter tm̄ pōt ꝯfici. ⁊ eiꝰ vſus eēt ꝯueniēs vomitui ſupfluo aſſūptꝰ imedtate pꝰ cibū i doſi. ℥. ii. cū modico plꝰ aq̄ extictiōis ferri vel calibis ⁊ fluxui ventris vel calido vel acuto con relaxatione ⁊ excoriatione inteſtinorum aſſumptus ante cibum in doſi predicta cum eadē aq̄ frigida tpe calido ⁊ calida tp̄e frigido. ꝑmiſſa tam̄ aliq̄li euacuatione cum caſſia vel manna vel cum reubarbaro ſeu cum mirabolāis aſſatis ſi talis fluxus vel vomitus eſt depēdens a materia pungitiua vel mordicatiua. Et hic notandum qꝫ in quolibet fluxu ventris illa que dantur ad conſtructionem ſtatim debent exhiberi ante cibū oppoſitum autem fieri debet in vomitu: videlicet etiam vſus eiꝰ appetitu magno pregnantium eſt enim frigide ⁊ ſicce complexionis i primo cum ſtipticitate multa ⁊ confortatione membrorum. vnde multum laudo vſum eius. g ¶ Sirupus de granis mirti. ¶ Iſte ſirupus ſecundum preſentem deſcriptionem ab omnibus eſt in vſu ⁊

⁊ pleureſim ⁊ ſitim ⁊ fit vt ſupra. Et ſunt qui emergunt in ſucco ſetā tinctam ex keſmes: ⁊ eſt excellentior. ¶ Sirupꝰ [d] d̄ corticibus citri confortat ſtomachum: ⁊ facit oris odorem bonum. Accipe corticuʒ pomorum citri recentiuʒ lib. i. Decoque cū aqua fontium lib. v. vſque ad conſūptionem duarum partium ⁊ cum zuchari lib. i. fiat ſirupus ⁊ condiatur cum muſci granis. iiij. Et ſunt qui in iuleb proijciunt ex corticibus citrorum partes conuenientes ⁊ proprie quando vicinatur complexioni cocture eius ⁊ eſt delectabilis. Et quādo ſubmergitur in aqua decoctionis citri ſeta tincta ex keſmes tunc eſt excelentior. ¶ Sirupus [e] acetoſitatis citri cuius iuuamentum eſt magnum in extinguendo inflamationes colere rubee: ⁊ febres inflamatiuas vehementes ⁊ febres peſtilentie: ⁊ proprie que fiunt in eſtate venenoſa ⁊ confert ebrietati vertigini: ⁊ ſiti vehementi. ℞. ſucci acetoſitatis citri lib. xij. Decoque in vaſe vitreato ſuper prunas cum facilitate vſque dū conſumatur tertia pars ipſius. Deinde coletur ⁊ dimittatur donec clarificet. Et accipe ex eo quod claruʒ eſt lib. vij. ⁊ fund̄ ſuper ipſum ex iuleb claro: ⁊ depurati lib. v. ⁊ coquatur donec inſpiſſetur. Si autem eſtas fuerit dimittat in ſole donec eius aquoſitas conſumatur ¶ Sirupus [f] de agreſta confert vomitui ⁊ ſolutioni colerice: ⁊ inflamationi ſtomachi ⁊ ſiti laborioſe ⁊ febribus colericis: ⁊ confortat ſtomachum pregnantium que facile recipiunt ſuperfluitates. Et valʒ cōtra venena. Et modus operationis eius ē ſicut ſirupus de acetoſitate citri: ⁊ quidam condiunt cum gariofilis. ¶ Sirupus [g] d̄ granis myrti confert ſolutioni antique ⁊

Syr de papauer   Syr de byzantys

tuſſi ⁊ confortat ſtomachum ⁊ pulmonē ⁊ viſcera: ⁊ eius modus eſt ſicut ſirup⁹ de agreſta. ¶ Sirupus [h] de keſmes confert tuſſi ⁊ pectori. Decoquatur keſmes ſicut diximus in ſiru. de iniubis. ¶ Sirupus [i] de alkelac confortat ſtomachū: ⁊ ſiſtit vomitū ⁊ ſtringit ventrem. Sumantur alkelac ⁊ enucleentur ⁊ conterantur ⁊ coquantur vſque ad conſumptionem duarū partium fiat ſirupus ſicut diximus. ¶ Sirupus [k] de papauere confert catarro ⁊ tuſſi que vigilare facit. Accipe papaueris albi ⁊ nigri ⁊ proprie capitū eorum ana. ʒ. lx. ⁊ decoquantur in lib. iiij. aque pluuial' vſque dum redeat ad lib. i. ⁊ ß. ⁊ cum zuchari albi ⁊ penidiarum ana. ʒ. iiij. fiat ſirup⁹ ¶ Hucuſq; ſcripſimus modos ſiruporum ſimplicium ⁊ iuleb. Nunc vero ſermo noſter erit de ſirupis compoſitis quorum virtus eſt infrigidare: ⁊ conſequenter de his que calefaciūt ⁊ confortant: ſcribemus. ¶ Sirupus [l] dinari: ⁊ eius interpretatio eſt ſirupus de byzantis faciēs ad febres ⁊ oppilationum ⁊ febres colericas ⁊ flegmaticas: quarum difficilis eſt eradicatio ⁊ ad icteritiam. Accipe ſucci endiuie ſucci apij ana lib. ij. ſucci lupuli: ſucci boraginis: aut bugloſe domeſtice: aut ſilueſtris ana lib. i. buliant bulitione vna ⁊ diſpumentur ⁊ depurentur. Accipe ei⁹ clarificati lib. iiij. zuccari taberzet lib. ij. ⁊ ß. ⁊ coquantur cum facilitate donec fiat ſirupus. Et quandoque ad omnem partem ſucci depurati: ponitur aceti bōi albi ⁊ clari pars. ß. Et quandoque bulliunt in ſuccis foliorum. ℥. ij. liquiritie. ʒ. ß. ſpice. ʒ. ij. aniſi feniculi ſeminis apij. ʒ. iij. ⁊ eſt mirabilis. ¶ Sermo[m] i ſirupo acetoſo. Jam magnificata eſt inter verificatores virtus ſirupi acetoſi ⁊ excellentia eius ⁊ in cōmu

Est in vsu magis alterio de papauer. +

preparatur. valet principaliter contra omnem fluxum ventris antiquum ⁊ maxime excoriatiuum ⁊ contra omnē fluxum ſanguinis a renibus vel a pectore aſſumptus cum aqua ferrea vel plantaginis ⁊ contra fluxum menſtruorum ⁊ contra tuſſim factam a materia calida ⁊ ſubtilis. Confortat inſuper ſtomachum ⁊ pulmonem ⁊ viſcera calefacta ⁊ relaxata ⁊ ſūme confert ſuperfluo fluxu vrine ⁊ diabete eſt enim complexio mixti frigida in. i. ⁊ ſicca in ii. cum caliditate quadam ⁊ leui apertione. virtus autem huius ſirupi reſultat frigida verſus primum ⁊ ſicca modicum vltra primum. ⁊ doſis eius eſt de mane vacuo ſtomacho vſq; ad. ℥. ii. limphatum cum aqua ſimplici vel ferrea vel alia diſtillata ſecūdum exigentiam diſpoſitionis.

h ¶ Sirupus d' keſmes. id eſt de paſſulis ſiue nucleis aliter exponatur. id eſt de grano cum qua tingitur ſericum. ſed prima expoſitio dicta eſt magis ad mentem auctorum non eſt in vſu. i ¶ Sirup⁹ alkelac. i. de dactilis non eſt in vſu. ⁊ eſt vltimus qui ponitur inter ſirupos ſimplices factos ex ſolo zuccaro ⁊ aliquo ſucco. Cum hoc tamen ponit inter compoſit. ſirupum acetoſum ſimplicem conſtructum ex tribus. ſ. aque zuccaro ⁊ aceto. ¶ Hucuſq; ſcripſimus modos. Hec eſt ſecunda pars principalis huius ſexte diuiſionis i qua poſtq; poſuit iuleb ⁊ ſirupos ſimplices nunc proſequitur compoſitos licet inter compoſitos intermiſceat ſirupum acetoſum ſimplicem qui tenet medium inter ſimplices ⁊ compoſitos: ⁊ primo ponit ſirupos qui magis conueniunt ad digerendum materiam calidam quia plus attinent complexioni frigide in eorū virtute: ⁊ ſubſequenter ponit illos qui principaliter conueniunt ad digerendū materiam frigidam. nam cum eorum complexione plus attinent caliditati. ⁊ licet aliqui ſirupi in hac prima parte poſiti etiam ſimul conueniant ad digerendum materiam calidam ⁊ frigidam ſicut inferius declarabitur tamen in eorum complexione plus attinent gradui frigiditatis. k ¶ Sirupus de papauere. due deſcriptiones ſirupi de papauere ponuntur in hoc antidotario a Meſue ſed iſta prima que ponitur eſt illa que magis habetur in vſu: ⁊ ſic vbiq; preparata reperitur licet ⁊ alia que ſequitur magiſtraliter conueniat vt de ipſa inferius declarabo. valet enim iſte ſirupus principaliter ad prouocandum ſomnum ad ſitim extinguendam aſſumendo de ea. ℥. ij. de ſero vna hora poſt cenam ⁊ etiā de mane ſi expedit vna hora poſt prādium: reprimit enim vapores calidos ⁊ acutos qui ſunt cauſa vigiliarum etiam ſua frigiditate caliditatem ſuperflua remittit. prohibet etiam deſcenſum catarri acuti ad partes pectoris ⁊ pulmonis. Cōfert etiam tuſſi ſicce ⁊ aſperitati gutturis ⁊ cāne aſſumptis tempore congruo ⁊ cum modo ⁊ aqua conuenienti talibus diſpoſitionibus. R. papaueris albi ⁊ rubei ⁊ proprie capita eorum cum ſemine ſuple. littera eſt clara ⁊ modus conſtructionis ipſius ⁊ ſimplicia ingredientia ſunt ſuperius declarata. l ¶ Sirupus de dinari. ¶ Iſte eſt ſirupus de biſantiis: ⁊ ſic ſub iſto nomine vulgari ⁊ litterali ſermone vbiq; fit ⁊ habetur in vſu. dupliciter autem reperitur vno modo ſecundum ſimplicem deſcriptionem: alio modo cū additione q̄ in fine huius capituli ponitur cum dicit: ⁊ quandoq; ad omnē partem ſucci ⁊c. ⁊ ſic preparando vocatur ſirupus de biſantiis cū additione ⁊ vtroq; modo paratus reperitur: ⁊ vt ſic habet diuerſas operationes efficere. Iſte ſirupus eſt valde famoſus vnde habetur in continuo vſu propter eius excellentiam ⁊ iuuamenta: ⁊ maxime in febribus difficilis eradicationis compoſitis vt colericis ⁊ flegmaticis: ⁊ vt vt ſic cōfert febribus de materia mixta vt ex flegmate ⁊ colera. vſus tamen eius ē magis conueniens tranſacta nona die aut ad minus ſeptima ⁊ ſic practicatur. ¶ Sed hic notandum q̄ ante ſeptimam vtimur cōmuniter in iſtis febribus pro digeſtiuo noſtro ſirupo de duabus radicibus: aut acetoſe ſimplici cum aqua feniculi tertia pte mellis roſa. colati vel media parte cum aqua ſimplici. En diuie tantum vel feniculi tātum vel endiuie ⁊ feniculi ſimul ſecundum q̄ plus vel minus p̄dominatꝰ materia flegmatica vel colerica in dictis febribus: Predominante vero materia colerica vtimur ſirupo ſimplici vel acetoſo compoſito cū quarta parte mellis roſati colati. ⁊ cum aqua feniculi ⁊ modico aque endiuie ¶ Si vero aliquid aque feniculi ponitur eſt valde modicum. ¶ Predominante vero materia flegmatica vtimur ſirupo acetoſo vel ſimplici: ſi aliud membrum lederetur ab eo cum equali proportione mellis roſati colati: ⁊ cum aqua feniculi ⁊ cum modico aque endiuie Mel roſatum pricipaliter ponitur cum predicto ſirupo ad digerendum materiam flegmaticā in ſtomacho ipſam ſubtiliando ⁊ abſtergendo: ⁊ ad ſtomachum confortandum. Et ſirupus de biſantiis cum additione eſt magis conueniens in declinatione febrium quam ſirupus de biſantiis ſine additione quia magis aperitiuus ſubtiliatiuus confortatiuus membrorum ⁊ preparatiuus reſidui materierū ad repulſionem. Recipe ſucci endiuie apii ſucci lupuli noti ſunt oriuntur in ſepibus ⁊ ſunt frigide verſus primum ⁊ ſicce i ipſo cum virtute aperitiua ⁊ aliqualiter lenitiua quia ſunt de ſpecie volubilis habentis lacticinium ⁊ ipſorum virtus complexio ⁊ operatio a Meſue in capitulo de volabuli ⁊ a nullo alio reperitur de lupulo ſub proprio nomine ſucci boraginis ⁊c. ¶ Reliqua ſimplicia ſunt ſuperius declarata ⁊ modus conſtruendi apparet in littera. ¶ Sequitur ⁊ quandoq; ad omnem partem ſucci depurati ponitur acetum. ¶ Iſta additio cōmuniter non eſt in vſu ⁊ quandoq; buliat in ſuccis foliorum roſarum: ⁊ illa eſt additio vſitata que eſt clara per ſe: ⁊ omnia que continentur in ea. ¶ Et iſte ſirupus in caliditate ⁊ ſiccitate aſcendit verſus primum gradum. m ¶ Jam magnificata eſt inter verificatores. Hic auctor ponit deſcriptionem ſirupi acetoſi ⁊ virtutes ⁊ operationes eius. Eſt enim multum famoſus ⁊ excellens ⁊ vbique ſic preparatus habetur in vſu. nam eſt efficax ⁊ mirabilis in digerendo materiā ſubtilem colericam ⁊ acutam. vnde ſūme confert colericis febrientibus. ¶ Ingroſſatiuus enim eſt materierum ſubtilium ⁊ extinctiuus ſuperflue caliditatis ⁊ ſitis: aperitiuus oppilationū: prouocatiuus vrine ⁊ alias quam plures habet operationes efficere. Et iſte ſirupus acetoſus ſimplex eſt minoris infrigidationis malarum complexionum frigidarum quam ſirupus violatus ſed ē maioris apertionis ⁊ prouocationis ⁊ prohibitionis putredinis male ⁊ venenoſe. ideo multum confert tempore peſtilentie ⁊ febribus peſtilentialibus aſſumptus cum aqua bugloſſe vel melliſſe corruptioni aeris reſiſtendo ipſum autem Galienus ſumme cōmendat ritherapentice ⁊ de ipſo multum confidit in diſpoſitionibus putredinalibus niſi ſit nocumentum magnum in ſtomacho ⁊ ſenſibilis leſio in neruis per frigidum. ¶ Et iſte ſirupus per ſe ſolum aſſumptus cum aqua ſimplici vel endiuie prin

Sirup de byzantys + Est in vsu

Est in vsu +

cipaliter conuenit in digerendo materias calidas ⁊ ſubtiles. ¶ Et ſubdit auctor ꝙ poſſe eius etiam extenditur in materias frigidas groſſas viſcoſas ⁊ adherentes: hoc autem habet intelligi admixtus cum alio ſirupo calido ⁊ melle roſato colato vel alio ſirupo cōpoſito abſq; aceto de quo ſtatim dicemus: vel limphatus cum aqua apii vel feniculi ⁊ ſimilibus calidis aquis aperitiuis ⁊ ſic conueniret ad materias frigidas admixtus tamen cum calidis ſub debita proportione. Et ſic apparet ſolutio dubii quod ipſemet tangit i litera dum dicit. ¶ Et nos quidem diximus de iſto ꝙ facit penetrare medicinas ſimplices que cum ipſo adminiſtrantur i partes quas forſan non penetrarent. Et facit eas acquirere ſectiones diuiſiuas duri ⁊ difficilis. ¶ Et cum hoc etiam remanet cum ipſo virtus cuȝ infrigidatiua ⁊ inciſiua ¶ Et cōponitur ſolum ex zuccaro aqua ⁊ aceto ſecundum proportionem poſitam ab auctore ē littera ⁊ clara. o ¶ Modꝰ ſirupi acetoſi cum radicibus ſcilicet duabus de quinque radicuȝ numero. Iſte ſirupus eſt multum in vſu ⁊ ſecundum preſenteȝ deſcriptionem vbique preparatus reperitur. Eſt enim efficax in digerendo materias mixtas ⁊ flegmaticas: ſic etiam ſumme confert febribus compoſitis ⁊ flegmaticis: tamen eius virtus efficacia ⁊ operatio eſt plus ad materias flegmaticas quam colericas eo ꝙ ſua complexio eſt tendens ad primum gradum caliditatis ⁊ ſiccitatis. ⁊ licet huius ſirupi deſcriptionem ingrediatur acetum: ⁊ a quibuſdam vocatur ſirupus ꝺ radicibus temperatus acetoſus: ⁊ a quibuſdam vocatur acetoſus de duabus radicibus: ⁊ a quibuſdam vocatur acetoſus compoſitus: ⁊ ſic ab eiſdem qn̄do acetum in ipſo ponitur vocatur ſirupus temperatus de radicibus ſine aceto vocatur compoſitus ſine aceto. Et his tribus modis vocatur generaliter ab omnibus cum aceto vel ſine quādo in ipſo non ponitur. Sed ſtatim inſurgeret dubium. ¶ Nam ſtatim diceret aliquis quomodo iſte ſirupus dicitur de duabus radicibus cum eius compoſitionem ingrediantur radices. ſcilicet radix feniculi apii ⁊ endiuie. Dicendum ꝙ radices abſolute prolate ſunt quinque numero ſcilicet fenicule apii petroſilini bruſci ⁊ ſparagi de quarum numero ſolum duo ingrediuntur. ¶ Endiuia vero non eſt de numero earum quinque. Et eſt ſimile ſicut ſi diceremus de vno ſirupo qui componitur ex duobus ſeminibus calidis vel frigidis vt ſemine aniſi feniculi vel ex ſemine cucumeris vel cucurbite. Et licet ibi igrediatur ſemen leuiſtici: ⁊ endiuie non propter hoc vocaretur: niſi ſirupus de duabus ſeminibus calidis vel frigidis. Nam ſemina calida abſolute prolata ſunt ſolum quinque ſcilicet ſemen aniſi feniculi ameos carui

nitate ⁊ poſſe ipſius in materias calidas ⁊ frigidas ⁊ ſubtiles ⁊ groſſas ⁊ viſcoſas ſiue adherentes. Et ſiquidem oportet virtus infrigidationis eius cito tollitur non ſublata virtute penetrationis ipſius. Et hec quidem Gal. teſtatus eſt quoniā eiꝰ potentia communis eſt ad omnes materias: ⁊ videtur quod non ad coleram nigram propter ſimilitudinem ⁊ cōmunitatem complexionum: ⁊ nos quideȝ dicimꝰ quod facit penetrare medicinas in partes in quas forte non penetrarent. ¶ Et facit eas acquirere diuiſiuas ſectiones duri ⁊ difficilis: ⁊ modus operationis eius ē. Accipe zuccari boni albi partes. v. ⁊ fund ſuper illud in vaſe lapideo aque fontiū dulcis ⁊ clare partes. iiij. ⁊ decoquatur ſemꝑ abiiciendo ſpumaȝ eius ⁊ ſit ignis in quo coquitur ignis prunarum: aut tenuis flāme ſine fūo ⁊ decoque hoc modo donec clarificetur ⁊ diminuta ſit aqua ſicut medietas eius. Deinde funde ſuper ipſum aceti vini albi clari partes. ij. in. leni ⁊ i forti partes. iiij. Et in mediocri partes. iij. ⁊ da ei poſt illud perfectionem in coctura Et ſit doſis eius ab. ℥. i. vſque ad. iij. cum aqua frigida. ¶ Modus[o] ſirupi acetoſi cum radicibus: cuius operatio eſt ad coleram groſſaȝ difficilem ⁊ ad flegma. Incidit enim: ⁊ abſtergit ⁊ aperit oppilationes

⁊ cimini. ¶ Quidam autem ⁊ forſan melius dicunt ꝙ ſunt ſemen aniſi ⁊ feniculi ⁊ petroſilini bruſci ſparagi: ſicut aqua quinque radicū fit ex quinque radicibus iam dictis. vtrumque tamen dictum poteſt ſaluari. Semina vero cōmunia frigida abſolute prolata ſunt etiam quinque. ſcilicet ſemen cucumeris cucurbite: peponum melonuȝ ⁊ citrulli. Et ſic etiam ſunt quinque radices ex quibꝰ fit aqua diſtillata que eſt multuȝ calefactiua: ac etiaȝ aperitiua. ¶ Et aqua ex ſupraſcriptis quinq; ſeminibus frigidis ē multum diuretica prouocatiua vrine etiam alteratiua ad frigidum Et ſic tales aque denominātur ab eis. Prima dicitur aqua de quinque radicibus. Secundo vero dicitur aqua de quinque ſeminibus cōmunibus ⁊ vtraque multū eſt in vſu ⁊ ſic apparet ſolutio quo ad dubiuȝ. Iſte ſirupus licet nominetur altero triū modoruȝ iam dictoruȝ ab aromatariis: tamen nominatur vt plurimum ſirupus acetoſus compoſitus: vel ſirupus compoſitus ſine aceto. Et hoc qn̄do acetum non ingreditur: ⁊ vt ſic habet diuerſas o-

que ſunt i epate ⁊ ſplene ⁊ in renibꝰ. Accipe aque fontium clare. lib. x. ⁊ proiice ſuper ipſam radicis feniculi: apii. endiuie: an̄. ℥. iij. aniſi ſeminis feniculi apii ana. ʒ. viij. ſeminis endiuie. ℥. ſ. Coquatur cum facilitate vſque dum veniat ad lib. v. Tūc proiice ſuper ipſam zuchari boni lib. iij. ⁊ clarificetur ſicut prius. ¶ Deinde funde ſuper ipſum aceti boni quantitatem ſufficienteȝ iuxta modum ſuperioris doctrine ⁊ da vbi oportet. ¶ Modus[p] ſirupi acetoſi de ſuccis herbarum. ℞. ſirupi. dinari partes iij. ⁊ funde ſuper ipſum aceti boni partem vnam. ¶ Modus[q] ſirupi acetoſi de ſuccis fructuum ſedantis incenſiones febriū ⁊ colere rubee ⁊ ſitim ⁊ inflamationeȝ ſtomachi cordis: ⁊ epatis. ℞. ſucci granatorū muzorum ⁊ acetoſorū ana partes. iij. Coquatur cum facilitate vſque dum diminuta ſit eius pars tertia: ⁊ dimittat per duos dies vſq; dum clareſcat. Et accipe eius partes. ij. ⁊ iuleb partes. iij. vel plus vel minꝰ ⁊ perfice coctionem in eo. ¶ Modus[r] ſirupi acetoſi de ſuccis ⁊ aquis fructuum conſtringit vomitum ⁊ fluxum colericuȝ ⁊ confortat ſtomachum calidum ⁊ abſcindit vomitum pregnantium. Accipe ſucci citoniorum ⁊ malorum ⁊ pirorum ⁊ granatorum muzorum ⁊ zarur: ana partes equales. Aque decoctionis ſumac ⁊ berbe

perationes efficere ratione virtutis aceti: ⁊ non eſt tante caliditatis cum acetum ingrediatur: ſed eſt aperitiuus oppilationum: ſubtiliatiuus materierum groſſarum inciſiuus prohibitiuus putredinis ⁊ male qualitatis quando autem eſt ſine aceto eſt eiuſdem virtutis cū ſupradicto ⁊ non ledit ſtomachum ⁊ membra neruoſa: eſt etiam prouocatiuus ſudoris ⁊ vrine ⁊ preparatiuus materierum facientium febrem ad expulſionem: vnde vtimur eo cōmuniter in principio febrium flegmaticarum cum melle roſato colato diſtemperato cum aqua feniculi vel aliis aquis ſimilibus. ⁊ compoſitus cum aceto plus confert attinentibus alicui caliditati cum viſcoſitate ſine aceto autem plus conuenit materiebus frigidis groſſis. ¶ Conuenit etiam iſte ſirupus oppilationi epatis renum ⁊ ſplenis. Et hic notandum ꝙ ſicut cōmuniter vtimur ſirupo de biſantiis in proceſſu febrium putridarum compoſitarum: ſic in principio earundem vtimur iſto ſirupo acetoſo: vel ſine aceto. ¶ Recipe aque clare fontium ⁊c. ⁊ funde ſuper ipſum aceti boni cum querimus ipſum facere acetoſum. ¶ Iſta deſcriptio eſt per ſeipſam manifeſta: ⁊ omnia que in ipſo cōtinentur ſunt ſuperius declarata.

p ¶ Modus ſirupi acetoſi non eſt in vſu de ſuccis herbarum ſcilꝫ.
q ¶ Modus ſirupi acetoſi de ſuccis fructuum non eſt in vſu.
r ¶ Modus ſirupi acetoſi de ſuccis ⁊ aquis fructuū non ē in vſu.
ſ ¶ Modus ſirupi acetoſi de pomis non eſt in vſu.
t ¶ Modus ſirupi acetoſi de prunis non eſt in vſu.
u ¶ Modus ſirupi de citoniis: non eſt in vſu.
x ¶ Sirupus de reubarbaro non eſt in vſu.
y ¶ Modus ſirupi acetoſi de pomis deſcriptione noſtra non eſt in vſu.
ȝ ¶ Modꝰ ſirupi acetoſi altereniabin ⁊ eſt ſpecies mānē ñ ē i vſu.

a Sirupus alius de pomis acetoſus non eſt in vſu.
b Modus ſirupi acetoſi educens ſolutione colerā non ē i vſu.
c Sirupus conferens catarris calidis non eſt in vſu.
d Sirupus de cannis contra tuſſim non eſt in vſu.
e Sirupus de portulacis etiam non eſt in vſu.
f Sirupus violatus.

Iſte ſirupus eſt ſatis i vſu ⁊ ſic vbique preparatus reperitur. Confert enim ad digerendum materiam ſubtilem colericam ⁊ eſt alteratiuus, male complexionis calide ⁊ ſicce. confert etiam tuſſi ſicce ⁊ facte a materia colerica ſubtili ⁊ cōfert multū ⁊ pͥncipaliter: ⁊ ſic cōmuniter eſt vſus eius vt plurimū aſſumptus cum aqua capilli veneris in principio ⁊ augmento pleureſis quod eſt apoſtema colericum. Confert etiā tertianis puris aſſumptus cū aqua frigida ſimplici vel cum endiuie licet eis etiam conferat Iuleb violatum ⁊ ſirupus violatus acetoſus ſimplex habet enim iſte ſirupus virtutem lenitiuā ⁊ eſt cōplexionis frigide ⁊ hūide in primo. Eſt ēt vtilis ad ſiti extiguēdā ſub actuali frigiditate aſſūptus cū q̄druplo ei⁹ aq̄ fre. cōfert ēt ad ſōnū ꝓuocādū aſſūptus ſero poſt cenā: cū eq̄li aq̄ ꝓportiōe cū ipſo. ℞. violarū ⁊c. ſe. malue herba ē nota verſus pͥmū calida ⁊ humida in ipſo. Eſt enim leniua multum ⁊ ei⁹ decoctio multum conuenit in enematibus ⁊ illa eſt malua domeſtica Siluestris autē eſt illa que dicitur biſmalua: ⁊ eſt forte eiuſdem complexionis cū illa. Reliqua vero ſimplicia ſuperius ſunt declarata.

g Sirupus de iuiubis ſecundum deſcriptionem eſt in vſu ⁊ ſic non aliter preparatus reperitur. Confert autem ad raucedinem vocis ⁊ tuſſim factam a ſiccitate ⁊ aſperitate canne ⁊ gutturis ⁊ confert apoſteman colerico ⁊ omnib⁹ paſſionibus pectoris ⁊ gutturis calidis aſſumptus in debita doſi: ⁊ habet operationes conſimiles, ſirupo violato ſtatum dicto ⁊ adhuc fortiores ⁊ maxime in diſpoſitionibus pectoris attinet tamen alicui caliditati. Recipe iuiubas ⁊ cetera ordei mūdi. ſemen eſt notum ⁊ amoto cortice colligitur virtus eius ē abſterſiua ⁊ remanet virtus lenitiua cum aliquali ſiccitate: eſt enim cōplexionis frigide in primo gradu verſus ipſum ⁊ aqua ordei que cōmuniter eſt in vſu: non eſſet ſic conueniēs ſi fieret abſq; cortice ordei: ſed bene plus admittendum conueniret reliqua ſunt nota. h Sirupus de papauere. Iſte ſirupus ſecundum preſentem deſcriptionem non eſt in vſu. Sed ſecundum deſcriptionē ſuperius deſcriptam: poſſet tamen magiſtraliter preparari: ⁊ ſic multum conueniret ad ꝓhibendum deſcenſum catarri calidi ⁊ ſubtilis ad parteſ pectoris ⁊ pulmonis ipſum aliqualiter ingroſſando. Eſt etiā ſomni prouocatiuus ⁊ lenitiuus preciū pectoris ⁊ pulmonis gargarizatus cum aqua capillis veneriſ vl' vngule caballine id eſt farfarelle vel aqua frigida vel aliis aquis conuenientibus

rorum ana partē.i.⁊.5.zuchari partes.iij. fiat vt ſupra. Modus[a] ſirupi acetoſi de citonis valet ad vomitum ⁊ ſolutionē nature ⁊ ad ſitim: ⁊ ſtomachum confortat Accipe ſucci citoniorum acetoſorū ⁊ ei⁹ proprie qui depuratus eſt ⁊ claruſ partes x. aceti boni partem.i.⁊.5.zuchari boni ꝑtes.ij. Modus[t] ſirupi acetoſi de pomis confortat ſtomachum ⁊ cor ⁊ ſedat ſitim. Et eius modus eſt ſicut ſirupus de citonijs. Mod⁹[u] ſirupi acetoſi de prunis: ⁊ eſt ſirupus extinguens inflamationes omnes ⁊ confert ad ſincopim ⁊ pulſū cordis ⁊ febres inflamatiuas: ⁊ ſitim vehementem ⁊ ſedat ebrietatem vertiginem ⁊ vomitū ⁊ eſt expertum. Accipe aque prunorum acetoſorum ⁊ aque tamarindorū ⁊ ſucci granatorum acetoſorum ana.lib.i. aque acetoſitatis citri lib.5. Coquātur cū facilitate ⁊ cū li.i. zuchari fiat ſirup⁹ ⁊ da cum aqua frigida vel aque niuiſ. Et quādoque non ponitur in eo zucharum ⁊ fit ſicut rob.bonum ⁊ expertum. Modus ſirupi acetoſi de pomis deſcriptione noſtra conferens febribus colericis ⁊ multi acuminis ⁊ proprie que accidit iuuenibus i eſtate eſtiua ⁊ confert ad tuſſi vehementem ⁊ eſtuoſam ⁊ ſtomachi ⁊ epatis iflamationem. ℞.ſucci malorum acetoſoꝝ ſucci vuarum agreſtium ſucci granatorū acetoſorum ana lib.i.aque roſate: aque infuſionis tamarindorum ⁊ prunorum ana lib.i.⁊.5.ſucci endiuie cocti ⁊ diſpumati ⁊ aceti ana lib.ij.zuchari lib.viij. Et ſunt q condiunt cū.ʒ.ij.camphore ⁊ da cū aqua melonum hyemaliū vel cū aqua frigida Sirupus[x] alius acetoſus ď pomis valet vt ſupra. Accipe ſucci pomorum acetoſorum lib.i.ſucci acetoſitatis citri lib.5.iuleb boni lib.ij. Da cum aqua niuis ⁊ quādoque ſubmergitur ſeta tincta ex keſmes in ſuccis ⁊ tunc fit nobilior ad cauſas cordis. Modus[y] ſirupi acetoſi alterenia bin: confert febribus ſincopalibus calidis ⁊ ſiti vehementi ⁊ tuſſi ſicce ⁊ epatis ⁊ ſtomachi inflamatiōi. ℞. alterniabin.℥.iij. Pone in vaſe lapideo ⁊ infunde ſuꝑ ipſū ſucci endiuie cocti ⁊ depurati lib.i.bulliāt ebulitione.i. Deinde frica manibus ⁊ cola Deinde accipe aque roſate ſucci granatorum minorum ana: lib.i.ſucci vuarum agreſtium aque acetoſitatis citri ana. lib. 5.zuchari lib.iii. da vt ſupra. Modus[z] ſirupi acetoſi ſolutione educens coleraꝫ ⁊ extinguit inflamationem ei⁹. ℞. prunorum ſiccorum ſebeſtem ana numero.c.tamarindorum lib.5.mirabolanorū citrinorum.℥.iiij.ſucci roſarum recentiū ℥.iij manne: caſſie ana.℥.iij.⁊.5.zuchari lib.iiii. fiat ex eis ſirup⁹ ⁊ poſt hoc funde ſuꝑ illud aceti lib.ij.ſucci granatorū acetoſorum lib.i.et.5.decoque cum facilitate Deide accipe ſcamonee bone.ʒ.vi.tere et liga in panno ſubtili et proiice i ſirupo et decoque ſemper fricando pannum vſque dum perficiatur eius decoctio. Sirupus[a] conferens catarris calidis et corice et pleureſi et tuſſi. ℞. iuiube et ſebeſten ana c.violarum manne ana.℥.i.liquiritie florum bugloſe ana.ʒ.xij.ſeminis malue citoniorū ana.ʒ.vi.zuchari lib.ij.⁊ ſucci maligranati dulcis lib.i.fiat ſirupus. Sirupus[b] de cannis conferens ad tuſſim ⁊ pleureſim: ⁊ ſedat ſiti Recipe ſucci granatorum dulcium lib.iij.aque malorum de ſemi.⁊ aque cannarum zuchari aut penidiorum lib.i.⁊.5.fiat ſirup⁹. Sirup⁹[c] de portulaca extinguens inflamationes febrium ⁊ ſiti: ⁊ confortat ſtomachū ⁊ epar ſuper calefactum. ℞.ſucci endiuie cocti ⁊ depurati lib.iiij.ſeminis portulace.℥.xij. terantur ſemina ⁊ fundatur ſuper ea ſuccus: ⁊ dimitattur in vaſe lapideo per diē ⁊ noctem ⁊ coquatur cum facilitate vſque ad medium: ⁊ addas zuchari lib.ij.fiat ſirupus. Et quandoque additur aceti lib. i.aut ſucci malorum granatorum acetoſorum lib.i.⁊.5. Sirupus[d] de violis confert tuſſi calide ⁊ pleureſi. ℞. violarum.℥.ij.ſeminum citoniorum ſeminum malue ana.ʒ.viij.iuiube ſebeſten ana.xx ⁊ coq̄ cum lib.vi.aque cucurbite vſque ad tertiam partem zuchari lib.i⁊.5.fiat ſirupus Sirupus de iuiubis conferēs ad raucedinem vocis ⁊ tuſſi ⁊ pleureſi. Accipe iuiubarum lib.x.violarum ſeminis malue ana.ʒ.v.capillorum veneris.℥.i.ſeminis citoniorum papaueris melonis lactuce draganti ana.ʒ.iij.liquiritie ordei mundi ana.ʒ.viij.decoque in lib.iiij.aque fontium: ⁊ cum lib.ii.zuchari fiat ſirupus. Sirupus[f] de papauere conferens ad tuſ

Aqua mellis
hydromel

Oximel

ſi ſiccam. ⁊ ptiſim ⁊ catarrum faciēs ad ſōnum. ℞. papaueris albi ⁊ rubei ana. ℥. l. capillorum veneris. ℥. xv. liquiritie. ℥. v. iuiube. xxx. ſeminiſ lactuce. ℥. xl. ſeminiſ malue ſeminis citoniorum ana. ℥. vi. coquant̄ in lib. iiij. aque vſque ad duas ⁊ cum zuccari ⁊ penidiarum ana. ℥. viij. fiat ſirupus ¶ Iam [g] quidem locuti ſumus ꝺ ſirupis compoſitis ⁊ de his proprie qui ſedant inflamationes. De ſirupiſ vero compoſitis morbos frigiditatis curantibuſ erit ſermo noſter. Et primo de ſpeciebus ſecaniabin Prius tamen loquemur de aqua mellis ¶ Sermo [h] in aqua mellis. Poſuerūt antiqui diuerſitatem ī aqua mellis qui locuti ſunt de ipſa ⁊ ſcripſerunt ei iuuamenta plurima que ſunt in ea quia ſitim ſedat ⁊ valet ad egritudines frigidas: ⁊ prope que ſunt in cerebro ⁊ neruis. Et confert ad tuſſim humidam ⁊ mundificat pectus a ſanie ⁊ humore groſſo. Et confert vijs vrine ⁊ non permittit in eis lapidem generari ⁊ mundificat per vrinam cōfert colice ⁊ lauat ⁊ abſt̄git viſcera ⁊ ſoluit ⁊ mūdificat ventrem a fecibus. Bibitur loco vini in egritudinibus neruorum ⁊ iuncturarum eſt potus bonus. Inquit diuerſitates autem operationis eius ponimus modos duos. Et primus eſt vt accipiatur mellis boni ⁊ mundi ⁊ proprie cuius eſt color habens mediocritatem: ⁊ proprie ſicut color palee ⁊ quod eſt inter tēue ⁊ ſpiſſum ⁊ quod eſt boni odoris ⁊ quod ē mediocre acuitatis: ⁊ quod non eſt antiquum ⁊ ſit eius pars vna ⁊ pone ipſum in vaſe lapideo aut vitreato: ⁊ funde ſuper ipſum aque fontis dulcis ⁊ clare partes. viij. ⁊ coque ipſum cum facilitate: ⁊ auferatur ſpuma eius ⁊ non dimittatur ſuper ipſum multiplicari immo quancito apparet auferatur. ¶ Deinde coletur colatorio de

in doſi: ⁊ cum conditionibus ⁊ modis ſuprascriptis. g ¶ Ia. n quidem locuti ſumus. Hec eſt tertia pars principalis huius ſexte diſtinctionis: in qua proſequitur determinādo de ſirupis magis ⁊ principaliter conferentibus ad materias groſſas frigidas ⁊ viſcoſas ⁊ flegmaticas ⁊ melancolicas. Et primo ſe ordinat ad ſequentia ſermonem faciendo de aqua mellis ⁊ ſubſequenter de diuerſis ſpeciebus ſecaniabin. id eſt de diuerſis ſirupis in quibus principaliter ingreditur mel ⁊ acetum. Et hic notanduȝ ꝙ differentia eſt inter ſquiniabin quod eſt ſirupus acetoſus ſimplex ꝺ quo dictum eſt ſuperius qui eſt factus ex zuccaro aceto ⁊ aq̄ ⁊ ſekaniabin ſimplex id eſt oximel ſimplex quia eſt ſirupus acetoſus: factus ex melle aceto ⁊ aq̄. Eſt ⁊ aliud ſecaniabin compoſitum quod vocatur oximel compoſitum. ¶ Quia fit ex melle aque: ⁊ aceto: ⁊ alijs radicibus ⁊ ſeminibus ⁊ aromatibus vt in proceſſu patebit. ¶ Et geneliabin ꝙ eſt mel roſatū colatum. Et licet etiam ſecaniabin generaliter fiat cum zuccaro ⁊ abſq; aceto corrupte denominatur ſecaniabin: ſed melius denominari debet ſquiniabin ſimplex vel compoſitum. Nam proprie dicitur ſecaniabin. quando ſirupus componitur ex melle ⁊c. h ¶ Conſueuerunt antiqui diuerſitatem in aqua mellis. Iſte potus qui fit ex aqua mellis erat multuȝ in vſu apud antiquos. Galienus ipſum excellenter laudat ⁊ extollit primo ⁊ ſecundo regiminis acutorum cum loquitur ꝺ idromelle. id eſt de aqua mellis. Nam ipſa vtilitates habet ⁊ iuuamenta ſecundum intentionem gal'. loco allegato ⁊ huius auctoris in littera: ac etiam ſecundum omnes modernos. licet in partibus noſtris non ſic hodiernis temporibus a modernis practicantibus habeatur in vſu ⁊ hoc propter laſciuiam Italicorum ⁊ medicorum complacentiam infirmis ad vinum excuſantium ſe a conſecutione multa ad potuȝ vini ⁊ maxime parui ⁊ limphati in quantitate pauca timentes etiam debilitatem virtutis ⁊ meli-

ſo de panno. ¶ Et ſi bibitur recens oportet vt fiet multe aquoſitatis ⁊ ſicut bibitur impermixta ſicut eſt: ⁊ ideȝ propterea: qm̄ que ex ea groſſa ē non penetrat in vias remotas ⁊ conuertitur propter pluritatem ſue dulcedinis in coleram ⁊ addit ad ſitim Si autem bibatur antiqua oportet vt fiat pinguior ſicut iuleb: ⁊ bibenda eſt permixta permixtione multa dicēti: vt ſit magis aquoſa ⁊ inſipida. Et ſcito quoniam ars cocture acquirit ei proprietates aliquas ⁊ illud eſt quia parum cocta facit iflamationem: ⁊ min⁹ nutrit ⁊ magis laxat. Multa autem coctio inflamationem reſoluit ⁊ digerit ⁊ magis facit eaȝ eſſe nutribilem ⁊ laxare minus. Et ſunt ex hominibus qui aromatizant illam cum ſpeciebus aleſangine ſicut zinziber crocus ciamomum macis ⁊ ſimilibus: ⁊ ſunt qui aromatizant cū gallia muſcata lignoaloe ⁊ ſimilibus. Secundus modus operationis eius eſt. ℞. mellis partem vnam aque fontium clare partes. viii. ⁊ diſtemperetur cum eis parū fenugreci ⁊ proprie ad omnes. c. lib. aque ⁊ mellis ſint eius. ℥. iij. ⁊ includatur in vaſe ligneo ſicut ponitur muſtum ita ꝙ firma neat ex vaſe vacuum ſicut menſura trium digitorum ⁊ illud ideoquia patit̄ de ebulitione ſicut muſtum. Deinde poſt ebulitionem eius ſtringatur orificium vaſis ſicut ſtringitur vas vini ⁊ bibatur poſt mēſes. iij. ſi autem aromatizare volueris ponatur ī vaſe ſpecies aleſāgie ligate ī pāno ¶ Sermo in ſecaniabin puto illud quod nos intelligimus eſt illud cuius materia ſunt tres res ſcilicet mel acetum ⁊ aqua: ⁊ aqua propter tria ponitur. Et primum quidem quia ad cocturā patitur plus q̄re qꝺ eſt cauſa inflationis reſoluitur. Secūduȝ quoniam habili⁹ ⁊ frequentius tollit̄ ei⁹ ſpuma. Tertium quia virtute aquoſita-

am digeſtionis poſſibile contingere ex aqua mellis quam ex potu vini paſſionibus frigidis maxime iuncturarum cerebri ⁊ neruorū. Ipſa enim eſt ſitis ſedatiua ⁊ confert etiam ad tuſſim humidam de materia viſcoſa ⁊ groſſa ⁊ mundificat ſaniem a pectore ⁊ humores groſſos ⁊ viſcoſos abſtergendo ſubtiliādo ⁊ aperiendo ⁊ dictas materias reſoluēdo mundificat etiaȝ vias vrine ⁊ in eis non permittit lapidem generari: ⁊ ē precipuus: ⁊ ſingulis potus podagricorū cum ſunt a cauſa calida melius eēt aqua zuccari quā aqua mell' aut vinum. vinum eni in egritudinibus iuncturarum q̄to ſubtilius: tanto deterius maxime in principio ⁊ ſtante repletione. Vinum vero groſſum vaporibus ſuis groſſis eſt ledens caput materias malas ⁊ crudas mltiplicando mediocre vero mediocriter ledit. ¶ Timetur etiaȝ vſus eius ne ad acetoſum conuertatur in ſtomacho vnde ſumme nocet quibuſdam diſpoſitionibus in ſtomacho neruoruȝ ⁊ cerebri. Et ob iſtas cauſas eligitur aqua mellis habet etiam aliaſ vtilitates poſitaſ in littera. Componitur autem aqua mellis duobus modis vt apparet in littera. Primo quando fit ſolum ex aqua ⁊ melle abſq; alterius rei additione accipiendo octo partes aque ⁊ vnam mellis. Et iſte eſt communis modus conſtructionis qui habetur in vſu in omnibus paſſionibus frigidis: q̄ ſunt in cerebro nucha iuncturis ⁊ neruis. Secundus modus eſt qui in totum abiicitur vt ſimili modo accipiantur octo partes aque ⁊ vna mellis ſuper quibus additur parua quantitas fenugreci: aliqui etiam: alii ſecundum diuerſitatem diſpoſitionum. In prima addunt aromata quedam: ſed talis aqua cum quacunq; additione non eſt in vſu: licet deſcribatur in littera. Prima facta ex aqua ⁊ melle iuxta proportionem ſuperius dictam iterum diuerſificatur ſecundū diuerſitatem maioris aut minoris decoctionis. nam non multum cocta eſt parum inflatiua ⁊ ventoſitatis generatiua minus nutritiua laxat tamen ventrem. Cum autem multum decoquitur eſt ſedatiua inflationum ⁊ ventoſitatum reſolutiua: aperitiua oppilationum: ac etiam ad digerendum magis iuuatiua aut plus nutritiua laxat tamē ventrem minus quam predicta. Communiter in tantuȝ decoquitur

quouſq; quarta vel quinta pars eius ad ignē minuatur: licet aliqui
velint vſquequo tertia pars conſumatur. Et ſunt quidam querentes
vlteriorem calefactionem ab ea ⁊ confortationem ſtomachi viſcerū
ac etiam cerebri: ⁊ q̄ ſit magis reſolutiua ventoſitatum: qui addunt
in ea quedam aromata cum leuiſſima decoctione dicit enim littera ⁊
ſunt ex omnibus
qui eam aromati
zant cum ſpecie
bus oleſanginis
id eſt cum ſpecie
bus aromaticis
ſicut cinamomo
gariofilis croco.
zinzi. mac. ⁊ ſimi
libus Iſte enim
potus ſimplicis a
que mellis abſq;
alia mixtione ge
neraliter vſitatur
a bonis ⁊ exper
tis practicantib⁹
in quibuſdā egri
tudinibus vſque
ad ſeptē dies vt
ſcilicet in apoplexia
debile vertigine
ſcotomia epilep
ſia ſpaſmo tetāo
ſalsu nauigatiōe
mollificatiōe ſeu
paraliſi: ⁊ eſt con
ueniens pot⁹ val
de. Et ſi vltra ſe
ptem dies infir
mus eā aſſume
re valet abſq; no
cumento. vt ſcili
cet in digeſtione
cibi in ſtomacho
aut in debilitate
virtutis que prin
cipaliter eſt conſi
derandum: tunc talis potus eſt proſequendus: quia eſt iuuatiuus ⁊
vtilis. Sed ſi aliquod predictorum nocumentorum perciperet non
eſt potus vini prohibendus in quocunq; tempore talia nocumenta
perciperet immo talis aque potus eſt omnino remouendus: quia in
tendendum eſt ad id: quod eſt magis ſuſpectum. Inſuper ⁊ aliquan
do iſtum potum exhibere poſſumus loco ſirupi de mane celebrata
digeſtione cum querimus humorum flegmaticorum digeſtionem
inciſionem: ⁊ abſterſionem. Et ſic doſis eius vſq; ad. ℥. quinque.
Et modus conſtructionis iſtius aque ē de ſe clarus: ⁊ reliq̄ ſūt nota
¶ Sermo in ſecaniabin. ⁊ eſt rubrica. Sed tex. incipit. Illud quod
nos hic intendimus eſt ⁊c̄. Iſte ſirupus vocatur a Meſue o
ximel ſimplex quia componitur ex melle aque ⁊ aceto ſecundum ꝓ
portionem in littera declaratam. ⁊ ſecundum preſentem deſcriptio
nem eſt in vſu ⁊ vbiq; preparatur ⁊ fit. Ipſe enim iuuat ⁊ confert
in materiebus flegmaticis groſſis et viſcoſis ⁊ adherentibus illas
ſubtiliando incidendo ⁊ abſtergendo aperiendo ⁊ diuidendo. vnde
in principio febrium flegmaticarum quando vtimur ipſo ⁊ maxime
cum melle roſato colato: ⁊ cum debitis aquis ⁊ cum aliis conditio
nibus requiſitis ¶ Eſt autem efficax ad digerendum materiam fe
brium longi temporis ⁊ ſi ex ipſo gargarizando cum aqua ordei col
luatur os: abſtergit ⁊ mundificat materias que deſcendunt: ⁊ reti
nentur in palato vel ore habet inſuper alia iuuamenta ⁊ vtilitates
multas: quas ponit in littera. Iſte ſirupus ad perfectionem deco
quitur: ſicut ⁊ alii ſuperius dicti. ¶ Et ideo in libra ipſius dum de
uenerit ad perfectam decoctionem: remanet. ℥. x. mellis vel circa.
vnde virtus mellis in ipſo eſt multum efficax ⁊ potens in calefaciē
do infrigidatos ⁊ in digerendo materias flegmaticas frigidas ſub
tiliando ⁊ abſtergendo. Eſt etiam virtus aceti ⁊ aque que in ipſo re
manet aliqualiter inciſiua dans penetrationem melli: ⁊ virtus aque
dat ei aliqualiter ſubtilitatē Vnde facilius ⁊ citius penetrat ad par
tes ad quas penetrare non poſſet ad digerendum materiam ⁊ rema
net per decoctionem in melle vel zuccaro virtus ⁊ potentia ipſorum

tis citius currere facit virtutem medicine
Et mel quidem aduerſatur phlegmati: ⁊
eſt in melle ⁊ aceto virtus reſultans ex ꝑ
mixtione horum que non eſt i altero ipſo
rum tantum ⁊ non eſt poſſibile ei qui ex
peritur vt diſcordet aliq̄n quin ſigillatio
ne virtutis ab vtriſque accipiat q̄ eſt quo
niam meretur permixtio eius vt fiat con
ſecutio iuuamentorum multorum propo
rum qui ſunt in corpore toto ⁊ ad materi
as que ſunt in iuncturis proprie quoniā
reſoluit eas ⁊ diuidit ⁊ ſubtiliat humorē
groſſum qui eſt in ſtomacho ⁊ epate ⁊ eſt
efficax in materias febrium longi tempo
ris. Diuidit enim ⁊ maturat eas ⁊ ē mo
dus eius vt accipiatur mellis boni partes
ij. aceti boni partem. i. aque fontium cla
re ⁊ dulcis partes. iiij. ⁊ quandoque exi
git diſpoſitio vt addatur ad quantitatem
aceti ſicut te ſcire fecimus in capitulo de ſi
rupo acetoſo. Et operatio eius eſt vt acci
piatur mel et aqua et abijciatur ſpuma ei⁹
Deinde fundatur ſuper illud acetum et
decoquatur et nō dimittatur eleuari et ex
creſcere ſuper ipſū ſpuma eius immo au

que cum ipſo decoquuntur: ⁊ ſic remanet poſt completam deco
ctionem ipſius cum zuccaro ⁊ melle. aliter autem ſunt ſiue min⁹
decoquendo conſeruari non poſſet. debet ergo limphari iſte ſiru
pus cum modico plus aque ſeu cum decoctione conueniente ꝑ
materia digerenda verbi gratia cum aqua feniculi vel con ſimili
i materia fleg
matica cum a
liis conditio
nibus requi
ſitis ſuperius
pluries repli
catis. Et do
ſis ſirupi eſt
vſque ad. ℥.
ii. ⁊ aque. ℥.
iii. poſſet etiā
cum aqua ſim
plici limphari
que ſufficeret
ad faciendum
ſubtiliationē
⁊ penetratio
onem ipſius
poteſt etiā ſi
rupo permi
ſceri: ⁊ iſta re
manent in iu
dicio medici i
arte periti. ⁊
modus con
ſtructionis d̄
ſe eſt clarus.
m Modus
ſecaniabin de
radicibus. ¶
Iſte ſirupus
non ē in vſu:
nec ſecundū
preſentem de
ſcriptionem ꝑ
paratur: ſed
deſcriptio que
ē in vſu ⁊ preparata reperitur apud omnes aromatarios ⁊ me
dicos practicantes eſt talis ¶ Recipe corticum radicum apii feni
culi petroſilini bruſci ⁊ ſparagi. a. ℥. ii. ſeminis apii ſeminis fe
nugreci. a. ℥. i. decoquantur predicte radices ⁊ ſemina i lib. xii.
aque ⁊ in lib. i. aceti vſquequo redeant ad medietatem aut modi
cum plus. deinde cum melle quantum ſufficit fiat ſirupus qui de
coquatur tam diu donec ſuam habeat perfectionem. ⁊ iſte ē com
munis modus conſtruendi hunc ſirupum ¶ Quidam autē lo
co ſeminum ſupra ſcriptarum ponunt. ℥. i. ſ. radicum raſani ſic
tamen rariſſime preparatur ¶ Quidam autem nec ponunt ſemi
na neq; raſanum: ⁊ iſto modo eſt communior vſus eius. Qui
dam autem ⁊ addunt ⁊ minuunt ſecundum q̄ putant meli⁹ quo
cunq; tamen modo preparent vocatur ſecaniabin. i. oximel cō
poſitum de quinq; radicibus ⁊ ſic a q̄ꝫ pluribus demoniatur.
Dupliciter autem ⁊ magiſtraliter conſtruitur iſte ſirupus cum a
ceto ⁊ ſine ipſo non variando in aliis eius deſcriptionē. Nam
cum acetum imponitur cauſa ipſius aceti vocatur ſecaniabin ſeu
oximel compoſitum ab oxi quod eſt acetū. Cum aūt acetum nō
imponitur: tunc vocatur ſyrupus de. v. radicibus ſine aceto: ⁊
vtroq; modo apud aromaticos communiter preparatus reperitur.
Poteſt etiam iſte ſyrupus componi cum zuccaro: ⁊ iterum cū
aceto ⁊ ſine ace. ⁊ cōpoſitus cum zuccaro non erit tante calidita
tis ⁊ abſterſionis: ſed quia cum melle preparatur: ideo ipſum de
clarando proſequar. Iſte ſyrupus dictus oximel compoſitū de
v. radicibus aqua melle ⁊ aceto: vt cōmuniter preparatur: ⁊ eſt
in vſu habet multas vtilitates: ⁊ maxime ad digerendum mate
rias flegmaticas ⁊ melancolicas frigidas groſſas ⁊ viſcoſas: ⁊
permixtas cū colera groſſa. vnde principaliter confert ad febres
quotidianas ⁊ ſimiliter etiam ad quartanas. Conueniret etiam
in declinatione febriū cronicarum ⁊ opilationib⁹ ſtomaci ⁊ epa
tis. Ipſe enim eſt diuiſiuus apritiuus ſubtiliatiuus: ⁊ abſterſiuus
⁊ maxime in nutritiuis. Eſt etiā prouocatiuus ſudoris ⁊ vrine

ferat̄ur omni hora et clareſcat: et cum coc
tum fuerit reconđ et eſt doſis eius. ℥. i. vſ
que ad tres. ¶ Mod⁹ k ſecaniabin de ra
dicibus conferens ad febres antiquas: ⁊
diuidit: ⁊ abſtergit coleram groſſā ⁊ fleg
ma: aperit oppilationes omnes: ⁊ proprie
ſtomachi: ⁊ epatis: ⁊ ſplenis: ⁊ ꝓuocat vri
nam: cuius permixtio. Accipe corticū ra
di. apij feniculi ana. ℥. ij. ſeminis ani. apij
feniculi ana. ℥. i. Mundentur cortices: ⁊
conterantur ⁊ proijciantur ſuper eis in va
ſe lapideo aceti boni antiqui: ⁊ albi li. x. aq̄
lib. xx. ⁊ dimittatur per diem ⁊ noctem.
Deinde coquatur donec eius tertia con
ſumatur. poſtea coletur ⁊ proijciatur ſu
per ipſum mel quod ſit medietas eius: ⁊
coquatur cum facilitate ſicut ſuperi⁹ dixi.
¶ Modus ſecaniabin l ſolutione edu
cens flegma. Accipe ſecaniabin ex radici
bus facti quantitatem circiter lib. ij. ⁊ ſuſ
pende in ipſo: quoniam coquitur medul
lam cartani ligatam in panno raro ſubtili
⁊ frica omni hora donec perficiatur decoc
tio: ⁊ quandoque ponitur in eo turbit: ⁊
zinziber in panno ſubtili ligata ⁊ ſuſpenſa

Syr. acetos. de s...

de menta
Syru. de absinthio
de fumoterre

⁊ generaliter eſt maioris potentie ⁊ efficacie in omnibus ſupraſcriptis diſpoſitionibus ⁊ multis aliis ꝙ ſirupus compoſitus de duabus radicibus ⁊ ꝙ̃ ſirupus de biſantiis: ⁊ iſte idem factus cum melle eſt maioris potentie ꝙ̃ cum zuccaro. Doſis permixtio modus aſſumendi ⁊ hora omnia iſta ſunt nota perito medico ſimplicia. preterea ſunt ſuperiꝰ declarata excepto bruſco que ē herba nota habẽſ aculeos acriter: pungẽtes calide ⁊ ſicce complectionis in ſecundo cũ vertante forti ter aperitiua. m ❡ Modus ſecaniabin ſolutiõe educẽs melancoliam ſuperfluam ⁊ ipſaȝ degerẽſ non eſt in vſu nec preparatum reperitur ſed magiſtraliter volentibus eo vti ipſum laudo ꝙ̃tum poſſum ⁊ omnia in ipſo contenta ſunt ſuperius declarata ⁊ iſte ſirupꝰ bene noletur: quia digerit ⁊ euacuat. n Modꝰ Secania. id ē oximellis educentis flegma vel digerẽtis ipſum non ē in vſu ſed magiſtraliter volentibꝰ eo vti ipſum laudo: ⁊ omnia in ipſo conteta ſũt ſuperius declarata. o ❡ Modus ſecaniabin de keiſim. id eſt leuiſtici non ē in vſu nec ꝑparatur. p ❡ Secaniabin de calamento non ē in vſu. q ❡ Sirupꝰ acetoſus diarodon id eſt ꝺ nominatus a roſis que igrediuntur compoſitionẽ ipſius. Iſte ſirupus ⁊ multi alij qui ſequuntur non vocantur ſecaniabin. Nam licet ingrediatur acetum non tamen ingreditur mel ſed zuccarum. Et ideo ꝓ

❡ Modusᵐ ſecaniabin ſolutione educens melancoliam. Recipe thymi calamenti: agarici: bugloſe domeſtice ⁊ ſilueſtris liquiritie ana. ℥. i. polipodij. ℥. iij. camedreos camepitheos ſticados ſ bedegar añ ʒ. v. paſſularum enucleatarum lib. ſ. Fundantur ſuper ea aceti bõi albi ſucci bugloſe ana lib. ij. ⁊ ſ ⁊ aque lib. ij. ⁊ dimittatur per diem ⁊ noctem. Deinde coquatur cũ facilitate vſque ad medietatem. Tunc coletur ⁊ cum mellis lib. iij. fiat ſecaniabĩ: ⁊ in coctione ipſius ponatur in panno epithimit. ℥. i. elebori nigri aure. iii. ⁊ ſuſpendatur in eo ⁊ fricetur ⁊ fiat ſicut diximus ❡ Modꝰⁿ ſecaiabi ꝺ keyſiȝ ꝯtra phlegma groſſũ ⁊ viſcoſum putriduȝ oppilationes aperiens epatis: ⁊ ſplenis ⁊ vrinam ꝓuocans. Accipe radicum feniculi: apij petroſilini calamenti dauci ana. ℥. i. zinziberis ſeminis aniſi feniculi apij keyſim eupatorij. aſſari abſinthij. carui ana. ℥. ſ. gariofili galange ana. ʒ. iij. ſpice. ʒ. ij. Coque in aceti lib. x. vſque ad medium: ⁊ cum li. v. mellis fiat ſecaniabin. ❡ Modusᶜ ſecaniabin de calamẽto cõfert ad febres diuturnas ⁊ duritiem viſceruȝ ⁊ ſplenis ⁊ ad frigiditatem epatis ⁊ ſtomachi ⁊ incidit ⁊ abſtergit materias groſſaſ ⁊ putridas. ℞. radicum apij feniculi endiuie ana. ℥. i. ſquinãti. ʒ. viij. ſeminis apij feniculi ⁊ aniſi. añ ʒ. vi. ſpice aſſari maſticis caſſie calamenti agreſtis ⁊ domeſtici dauci ⁊ petroſilini añ ʒ. iiij. gariofilorum keiſim zinziberis galãge ana. ʒ. ij. in lib. viij. aceti ⁊ in lib. vi. aque buliant vſque dum remaneat tertia pars ⁊ adde melliſ diſpumati lib. v. ⁊ da. ℥. i. vl̓ duas. ❡ Sirupusᵖ acetoſus diarodõ valens ad febres compoſitas ⁊ ad eas in quibus corrumpitur forma: ⁊ aperit opilationes ſplenis ⁊ epatis. ℞. ſucci endiuie apij ana lib. ij. ⁊ ſ. ⁊ radicum feniculi apij endiuie ana. ℥. ij. roſarum. ℥. i. liquiritie. ℥. ſ. ſpice. ʒ. ij. ⁊ ſ. aniſi feniculi ſeminis apij añ ʒ. vij. proijce ſuper ea aque dulcis lib. vi. ⁊ coque vſque ad conſumptionem. ij. partium cum. iij. lib. zuccari ⁊. i. aceti fiat ſirupꝰ Doſis eius eſt ab. ℥. i. vſque ad. ℥. iij. ❡ Sirupusᑫ acetoſus de ſuccis herbarum cum aromatibus. Opilationem aperi. ⁊ morboſ opilationum curat ⁊ valet ad

prie non vocantur ſecaniabin. Iſte ſirupus non eſt in vſu nec preparatur: ſumme tamen laudo vſum ipſius. r ❡ Sirupus acetoſus de ſuccis. Iſte ſirupus licet non ſit in vſu. tamen infinitis laudibus extollo ipſum ⁊ ideo cum nota. ſ ❡ Sirupus de menta ſecundũ primam deſcriptionem non eſt in vſu. t ❡ Sirupus de menta ſecundum hanc deſcriptionem vbique preparatur: ⁊ ſic generaliter habetur i vſu valet. n. ad ſtomachuȝ relaxatum confortandum ⁊ virtutem digeſtiuam ĩ eo ſuauiter calefaciendo ⁊ vigorando calidũ naturale. vomitum ⁊ nauſeam prohibendo: ⁊ ſua leui ſtipticitate cõfert ad fluxum vẽtris lubrificatum factum a flegmate ⁊ ſedat ſingultuȝ Et licet ſecundũ quod dicitur ĩ littera iſte ſirupus poſſit ⁊ cum zuccaro ⁊ cum melle preparari: tamẽ quaſi ſemper cuȝ ſolo zuccaro fit haberet enim minus calefacere ⁊ deſiccare. tactus cuȝ zuccaro ꝙ̃ cũ melle ſecundum diuerſitatem mellis ⁊ zuccari in caliditate ⁊ ſiccitate reliqua ſunt nota u ❡ Sirupus ꝺ abſinthio ſecundum hanc preſentem deſcriptionẽ generaliter eſt in vſu: conferẽs ad caſum appetitus ⁊ ſic preparatus reperitur: ⁊ ē cõueniens ad proſtrationem appetitus: ⁊ ad debilitatem ſtomaci ⁊ relaxationem villorum eius ⁊ ad mollificationem viſcerum: ⁊ ad ꝺbilitatem epatis doloroſam. ⁊ ad caxeſiam limphatus cum aquis ꝯuenientibus vt plurimum autem limphatur cum aqua mente: pro ſtomacho confortando ⁊ fit cum melle: licet cum zuccaro fieri poſſit: ſed tunc ē minoris caliditatis: ⁊ reliqua omnia ſunt clara. x ❡ Sirupus abſinthio alius expertus non eſt in vſu. y ❡ Sirupꝰ

febres permixtas. Accipe ſucci feniculi endiuie apij lupuli cocti ⁊ diſpumati ana li. ij ſucci bugloſſe lib. ij. ⁊ ſ. roſarũ. ℥. i. ſpice. ʒ. iij. liquiritie. ʒ. viij. ſeminis aniſi feniculi apij: raued: eupatorij: abſinthij: cuſcute añ. ʒ. v. zuchari lib. ij. ⁊ ſ. aceti lib. ii. Cõdias cum galie aromatizate. ʒ. ij. ❡ Sirupusʳ de menta ſtomachum frigidũ cõfortat nauſeam: vomitum fluxum vẽtris ⁊ ſingultum ſedat. Accipe ſucci mente li. i. ſucci granatorum dulcium ⁊ acetoſorum qui iam cocti ſunt ad medietatem li. ij. mellis vel zuchari lib. i. coquatur ⁊ adminiſtretur. ❡ Sirupusˢ de menta inuentiõe noſtra ⁊ eſt excellẽtior priore. Accipe ſucci citoniorum muzorum ⁊ dulcium ſucci granatorum acetoſorum ⁊ dulcium ⁊ muzoꝝ ana. lib. i. ⁊ ſ. proijciatur ſuper eos mente ſicce lib. i. ⁊ ſ. foliorum rora. ℥. ij. ⁊ dimittatur per diem ⁊ noctem. Deinde coquatur cum facilitate vſque ad medium ⁊ cuȝ mellis vel zuchari li. ij. fiat ſirupus ⁊ aromatizetur cũ gallia. Sirupꝰᵗ ꝺ abſinth. cõferens ad caſum appetitus ⁊ debilitatem ſtomachi ⁊ molificationem viſcerum ⁊ debilitatem epatis ⁊ dolorem. Accipe abſinthij romani lib. ſ. foliorum roſarum. ℥. ij. ſpice. ʒ. iij. vini albi antiqui boni: ⁊ odoriferi ſucci citoniorũ ana lib. ij. ⁊ ſ. Et dimittatur per diem ⁊ noctem in vaſe lapideo Deinde coquatur cum facilitate vſq; ad medietatem ⁊ cum mellis lib. ij. Fiat ſirupus expertus ⁊ nobilis. ❡ Sirupusʸ de abſinthio alius expertus. Accipe abſinthij Ro. ʒ. c. decoquat̃ i aque lib. iij. vſque ad tertiam partem. Deinde fricetur manibus ⁊ coletur ⁊ cum mellis ⁊ vini añ li. i. fiat ſirupus. ❡ Sirupusᶻ de fumoterre maiori ſtomachum ⁊ epar confortat: opilationem aperit: ⁊ morbos cutis curat: ⁊ proprie quorum materia ſunt humoreſ ſalſi: aut aduſti ſicut eſt ſcabies: impetigo ⁊ lepra. Accipe mirabolanorum citrinorum kebulorum ana. ʒ. xx. florum boraginis vl̓ bugloſe violarum abſinthij cuſcute añ. ℥. i. liquiritie roſarum ana. ℥. ſ. epithymi polipodij ana. ʒ. vij prunoruȝ numero. c. paſſularum enucleatarum lib. ſ. tamarindorum caſſiefiſtule añ. ℥. ij. Hec omnia buliant in aque lib. x. vſque dum deueniat ad

Sirupus de menta Est in vſu +

Sirupus de abſinthio Est in vſu +

Sirupus de fumoterre Est in vſu +

lib.iij. ⁊ cum ſucci fumiterre cocti depura
ti: ⁊ zuchari ana lib.iij. fiat ſirupus. ¶ Si
rupus [3] de fumoterre minor deſcriptione
cognita cõfert colere aduſte ⁊ ſcabiei ⁊ pru
ritui puſtulis ⁊ egritudinib⁹ epithimatis
ſalſi: ⁊ epatis opilationem aperit ⁊ cõfert
icteritie citrine: ⁊ colorẽ efficit bonuꝫ. ℞.
mirabolanorum citrinorum. ℥. ii. violaꝝ
cuſcute abſinthij ana. ℥. i. coquatur cũ lib.
vij. aque vſque ad tertiam partem ⁊ acci
pe ſucci fumiterre cocti diſpumati li. ij. zu
chari lib. ij. da. ℥. i. vel. ii. Et quidam ſuſ
pendunt in cordum coquitur ſcamõee. ℥.
ſ. ligate in panno raro. ¶ Sirup⁹ [a] liqui
ritie confert tuſſi antique ⁊ mũdificat pec
tus ⁊ pulmonem. ℞. liquiritie. ℥. ii. capil
lorum veneris. ℥. i. iſopi ſicce. ℥. ſ. Proij
ce ſuper illõ aque li. iiij. ⁊ dimittattur die
ac nocte. Deinde coquãtur vſque ad me
diam partem. Deinde proijce ſuper illõ
mellis ⁊ zuchari ⁊ penidiaruꝫ ana. ℥. viij.
aque roſate. ℥. vi. fiat ſirupus ⁊ adminiſtr̃
tur. ¶ Sirupus [b] de iſopo confert aſma
ti ⁊ tuſſi ⁊ dolori pectoris ⁊ laterum. Re.
iſopi ſicce radicũ apij feni. liqritie. ana. ʒ. x
ordei mũdi. ℥. ſ. ſe. malue dragagãti ſe. ci
tonioꝝ ana. ʒ. iii. capilloꝝ veneris. ʒ. vi. iu
iube ſebeſtẽ añ nũero. xxx. paſſulaꝝ enu
cleataꝝ. ʒ. xij. ficuũ ſic. ⁊ datilo. piguiũ añ
numero. x. albarum penidiarũ lib. ij. ⁊ fiat

ſirupus. ¶ Sirupus [c] de praſio conferẽs
ſenibus ⁊ frigidis natura: ⁊ egritudinib⁹
que fiunt in pectoribus coꝝ: ⁊ tuſſi antiq̃:
⁊ aſmati a flegmate groſſo ⁊ putrido: ⁊ p
pe ei⁹ cui⁹ difficil' ẽ ſepatio: cui⁹ pmixtio.
℞. praſii. ℥. ij. iſopi capillorũ veneris ana
℥. i. calamenti: aniſi: radicum apii feniculi
añ. ʒ. v. ſeminis malue fenugreci ireos añ
ʒ. iii. ſeminis lini ſeminis citoniorum ana
ʒ. ii. paſſularum enucleatarum. ℥. v. ficus
ſiccas pingues. xv. penidiarum lib. ii. mel
lis boni diſpumati lib. ii. ¶ Sirupus de
calamento cõfert ſplẽticis ⁊ frigida habẽ
tibus viſcera ⁊ ſenibus ⁊ tuſſi ãtique ⁊ aſ
mati. ℞. calamenti domeſtici ⁊ ſilueſtris
ana. ℥. ii. keiſim dauci ſquinanti ana. ʒ. v.
paſſularum enucleatarum lib. ſ. ⁊ mellis
lib. ii. ¶ Sirupus de calamento valẽs ad
ſingultum ⁊ vomitum de colera rubea vl'
flegmate ⁊ de humoribuſ groſſis colericis
℞. ſucci calamenti lib. iiii. ſucci malorum
granatorum acetoſorum cum pulpa ſua i
teriori lib. v. vini odoriferi lib. iiii. Coqꝫ
vſque ad medietatem. Deinde dimitte p
dies duos quouſque reſideat ⁊ cuꝫ li. iiii.
zuchari fiat ſirupus ⁊ aromatizetur cũ. ʒ.
ii. gallie aromatice ⁊ reponatur in vaſe vi
treo ⁊ ſtringatur orificium eius: ⁊ dimit
tatur in ſolem per dies. xl. ¶ Sirupus [d]
de thymo conferens egritudinibus pecto

de fumoterre ſecundum hanc deſcriptionem ẽſt multum in vſu: ⁊ ẽ
conueniens ad confortandum epar ⁊ ſtomachum aperiendo corũ
oppilationes iuuat ad digerendum materiam exiſtentem in cuti p
uenientem ab humoribus aduſtis ⁊ ſalſis ⁊ acutis ad deſendatio
nem cutis ⁊ ſcabiem curat ⁊ remouet ⁊ confert ſerpigini lepre ⁊ im
petigini que ſunt
deſedationes cu
tis limph tus cũ
aqua endiuie bo
raginis vel bu
gloſſe. habet in
ſuper virtuteꝫ le
nitiuam faciliter
ſolutiuam cõpreſ
ſiuam ⁊ lenitiuã
ratione compo
nentium habet e
nim virtutem cõ
preſſiuam ratio
ne mirabolano
rum tamarindo
rum atque pru
norum. habet ra
tione epithimi ⁊
polipodii. abſin
thii: ⁊ fumiterre.
Lenitiuam ha
bet ratione caſſie
⁊ iniubarum: ⁊ d̃
omnibus iſtis⁹ di
ctum eſt ſuperi⁹.
¶ Vltimo nota
q̃ iſte ſirup⁹ ſen
ſibiliter non ſol
uit ventrem: niſi
eius doſis auge
atur: vſque ad.
℥. ſex. vel vltra
quia ſolutiua in
gredientia eius
compoſitionem
ſunt debilia: ⁊ in
parua doſi ponũ
tur in ipſo ⁊ oia
in eo poſita ſunt
nota. 3 ¶ Siru
pus de fumoter
re minor non eſt in vſu ipſum tamen nota.
a ¶ Sirupus de liquiricia ſecundum hanc deſcriptionem eſt mul
tum in vſu ⁊ ſic vbique preparatus reperitur. ¶ Confert enim prin
cipaliter paſſionibus pectoris ⁊ pulmonis ⁊ maxime tuſſi antique fa
cte a materia flegmatica que non eſt multe quantitatis tenacitatis ⁊
viſcoſitatis eſt abſterſiuus ſubtiliatiuus ⁊ aliqualiter deſiccatiuus.
¶ Et hic nota q̃ ab illo ſirupo tanquam a leuiori incipiendum eſt in
paſſionibus pectoris frigidis flegmaticis. ¶ Secundo eſt proce
dendum ad ſirupum de Iſopo tanquanquam ad fortiorem. tertio
ad ſirupum de praſſio quia potentior. nam ſecundus ſcilicet ille de
iſopo eſt calidior ⁊ ſiccior primo ⁊ ideo plus conueniens membris
frigidioribus: vnde in proceſſu in augmento ⁊ in ſtatu magis con
ueniens eſt illo in caleſaciendo deſiccando ſubtiliando aperiendo ⁊
abſtergendo cum aliquali virtute lenitiua pectoris ⁊ pulmonis: fa
ciendo ſputum facile ad exitum per ſcreatum. tertius vero in omni
bus tantum excedit ſecundum quantum ſecundus excedit primum
⁊ cum hoc antique tuſſi plus confert. ſic ergo a leuiori ſemper incho
andum eſt regulariter operando niſi magna inſtaret neceſſitas. iux
ta illud ipocratis ad vltimas egritudines vltime curationes ad per
fectionem ſunt potentes. ¶ Limphatur autem vt plurimum iſte ſiru
pus cum aqua capil. veneris vel vngule caballine. id eſt farfarelle
vel cum decoctione communi de qua dicetur inferius. Aqua eni
vngule caballine eſt calida ⁊ humida in primo. de capillo veneris
dictum eſt ſupra compoſitionis ipſius apparet. in littera.
b ¶ Sirupus de iſopo. ¶ Iſte eſt ſirupus multum in vſu: ⁊ ſic vbi
que preparatus reperitur ⁊ vt eſt dictum in precedenti ſirupo ẽ ma
ioris efficacie ⁊ virtus in paſſionibus pectoris ⁊ pulmonis ⁊ facien
do ſputum facilem quam ſirupus de liquiricia. Confert enim
principaliter aſmati tuſſi antique ⁊ dolorib⁹ pectoris factis a ma
teria frigida vt dictum eſt in precedenti ſirupo. ¶ Limphatur au
tem vt plurimum cum aqua ſcabioſe aut praſſii vel aliqua deco
ctione pectorali: ſunt enim aque multum potentes que debent ſu
mi in propor
tione ſuperiuſ
dicta. Eſt eni
ſcabioſa cali
de ⁊ ſicce cõ
plexionis i ſe
cundo ¶ Re
liqua vero in
hac deſcriptio
ne ſunt calida
in ſecundo ⁊
ſicca i primo
cum forti ab
ſterſione ſub
tiliatione ⁊ pe
netratione ⁊ o
mnia alia cla
ra ſunt.
c ¶ Sirup⁹
de praſſio ⁊ d̃
marubio.
Iſte ſirupus
generalit ab
omnibus eſt
in vſu. ⁊ ſic p̃
paratus repe
ritur. Eſt eni
ſupraſcriptus
ſirupus con
ferens in dua
bus paſſioni
bus ſcilicet pe
ctoris ⁊ pul
monis factis
a materiebus
multum tena
cibus viſcoſiſ
⁊ groſſis que
ſunt difficilis
eradicationis
⁊ maxime in
ſenibus ⁊ fri
gidis ñatura. ¶ Confert enim aſmati tuſſi antique ⁊ difficultati
anhelitus. Facit inſuper excreare ſaniem. ⁊ omnem materiam
putridam contentam in medio pectoris ſua forti virtute aperiti
ua ſubtiliatiua deſiccatiua abſterſiua ⁊ confortatiua ⁊ vſus eius
in declinatione predictarum diſpoſitionum eſt magis conueni
ens niſi materia multa ſua groſſitie ⁊ malitia moram non poſſit
ſuſtinere. limphatur autem vt plurimum cum aqua iſopi aut ali
qua decoctione conuenienti. ⁊ huius ſirupi deſcriptionem ingre
ditur ſemen lini quod eſt notuꝫ ſcilicet calide cõplexionis in pri
mo ⁊ humide verſus ipſum. Omnia autem ſimplicia ſunt ſupe
rius declarata. d ¶ Sirupus de calamento. De iſto ſirupo po
nuntur due deſcriptiones licet neutra ſit multuꝫ in vſu a quibuſ
dam tamen habetur magiſtraliter in vſu. ¶ Iſta prima deſcrip
tio in duritie ⁊ groſſitie ſplenis conuenit: caleſacit ſtomachum ⁊
par ⁊ ſplenem ⁊ alia viſcera: aperit oppilationem in eis materi
as groſſas ſubtilat ⁊ ad expulſionem eas preparat confert tuſſi
antique ⁊ aſmati in ſenibus. Limphatur autem vt plurimũ cum
aqua quinqꝫ radicum ſeu ſcolopendrie id eſt lingue ceruine que
ſpleni multum appropriatur ⁊ eſt herba nota calide ⁊ ſicce com
plexiõis in ſecundo. reliqua ſunt ſuperius declarata.
e ¶ Sirupus de calamento valens ad ſingultum non eſt i vſu
magiſtraliter tamen a quibuſdam preparatur ⁊ magis quaꝫ pre
cedens: ⁊ eſt eo magis confortatiuus virtutis contentiue ſtoma
ci ⁊ viſcerum. vnde valet ſuperfluo vomitui facto a colera groſ
ſa permixta cum flegmate poſt mundificationem ipſius ⁊ non ẽ
tante caliditatis vt primus. limphatur autem vt plurimum cum
aqua mente vel abſinthii.

f ¶ Sirupus de thimo non eſt in vſu magiſtraliter tamē pro
pter eius virtutem ⁊ excellentiam ipſum laudo.
g ¶ Sirupus de eupatorio generaliter ab omnibus eſt in vſu
⁊ valet principaliter in paſſionibus frigidis epatis cum oppila-
tione in ipſo: ⁊ ſic etiam confert ſimilibus paſſionibus ſplenis ⁊
aliorū mem
broꝝ nutri
tionis. Eſt a
peritiuus op-
pilationū ſub
tiliatiuus ma
terierū groſ
ſarum prouo
catiuus vrine
confortatiuꝰ
digeſtiue vir
tutis. Cōfert
inſuper ad fe-
brem cronicā
de mā groſſa
ſed vſus eius
principaliter
eſt conueniēs
i pricipio idro
piſis cuiuſcū
que ſpeciei fri
gide a cauſa
frigida ⁊ ma-
xie caȝeſie ad
quam ſequi-
tur defedatio
cutis corporiſ
cū malitia ha-
bitudinis i to
to corpore ſi-
cut ſunt corpo
ra cachochi-
mia in quibuſ
cum tumefactione a materia aquoſa flegmatica color vertitur ad
plumbeum ſeu cinericium adiunctum cum citrino colore ⁊ ma-
xime in facie demonſtratur. Confert etiam ad corruptionē ap
petitus vnde confert eis proprie quibus corrumpitur propria
forma ſtomaci.i.in quibus corrumpitur habitudo ſtomaci ⁊ ap
petitus. Confortat etiam virtutem digeſtiuā ſtomaci ⁊ alias vir
tutes habet quas auctor ponit in litera. ℞.radicum apii cuſcute
deguar.i.ſcuchaa ⁊ eſt ſpina alba raueth.i.reubarbari: ⁊ hec oia
ſimplicia ſunt ſuperius declarata: ⁊ iſte ſirupus eſt multum no-
tandus propter eius virtutem ⁊ preſerti in idropiſi a cā frigida.
h ¶ Sirupus de epithimo ſic preparatus generaliter ab omnibꝰ
habetur eſt in vſu valet eni principaliter in paſſionibus factis a
materia melancolica ⁊ ab humoribus aduſtis facientibus cruſtaſ
magnas in auribus ⁊ in corpore toto: ⁊ generaliter valet ad ma
las ſcabies que per totum expanduntur ⁊ ſic propter eas princi-
paliter eſt in vſu ad digerendū talē materiā: ⁊ eſt maioris effica-
cie in talibus ꝙ ſirupus de fumo terre. Confert etiā lepre cācro
fiſtulis in vlceribus prauis ⁊ corroſiuis factis a colera aduſta vł
melancolia aduſta ſeu a flegmate ſalſo. Et inſuper maxime ꝓuo
catiuus vrine oppilationū aperitiuus remiſſiuus male qualitatiſ
humoꝝ cū aliquali virtute ſolutiua p̄dictaꝝ materieꝝ virtute epi
thimi: mirabol. fumiter. polipodii prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ: leniſſi
me tñ ſoluit: tū qꝛ coꝝ ꝑua q̄ntitas igredit. tū ēt qꝛ ꝑua doſis ipſi
us ſirupi aſſumit. ſ. ℥.ii. ſi tñ i doſ eiꝰ fieret additio ſenſibilr ſol
ueret. ſiphaſ aūt q̄ꝫdoq̄ꝫ cū aq̄ ſimplici q̄ꝫdoq̄ꝫ cū aq̄ lupuloꝝ vel
fumi. boraginis endiuie vł bugloſſe vł cū decoctiōibꝰ appropria
tis ⁊ q̄ꝫdoq̄ꝫ cū decoctione ſpice ⁊ alikili.i.roris marini. Dicit
n. ꝙ expellit colerā nigrā.i.melācoliā: ⁊ modꝰ ꝯſtructiōis appa-
ret in littera et ſimplicia ſunt ſuperius declarata.
i ¶ Sirupus de ſticados Secundum hanc deſcriptionē vbi-
q̄ꝫ preparatur et habetur in vſu principaliter in paſſionibus fri
gidis cerebri et neruorum vnde multum confert ad digerendū
mām frigidā et viſcoſam faciētē paraleſiꝫ ſpaſmū tethanū epilep
ſiā tremorē et torturā q̄ diſpōes oēs dpēdēt a cerebro ꝑ ēntiā

ris ⁊ pulmonis frigidis ⁊ ſtomachi ⁊ epa
tis ⁊ eſt medicamen bonum ⁊ confert fri
goribus que fiunt in hyeme ⁊ confert fri-
gidis complexione. Accipe extremitatū
thymi. ℥.ii. calamenti mente ſicce añ. ʒ.v.
aniſi feniculi apii dauci ana. ʒ.iiii. paſſula-
rum enucleatarum. ℥.iiii. ⁊ .ſ. ⁊ cum mel-
lis lib.ii. Fiat ſirupus ⁊ aromatiȝetur cū
gallie. ʒ.ii. ¶ Sirupus de eupatorio con
ferens febribus antiquis proprie eis qui-
bus corrūpitur forma ſtomachi ⁊ epatis.
Opilationes aperit ⁊ confert frigiditati ⁊
⁊ molificationi ⁊ ventoſitati in eis: dolo-
ri hypocundriorum inceptioni hidropi-
ſis. Accipe radicum apii feniculi endiuie
ana. ℥.ii. liquiritie ſquinanti cuſcute: abſin
thii roſarum ana. ʒ.xvi. capillorum vene-
ris bedegar: ſucaha: floꝝ bugloſe aut ra
dicum eius aniſi feniculi eupatorii ana. ʒ.
v. raued maſticis ana. ʒ.iii. ſpice aſſari: fo-
lii ana. ʒ.ii. Coque i aque lib. viii. vſq̄ꝫ ad
tertiam ⁊ cum zuccari lib.iiii. Fiat ſirupꝰ

vł cōtinuitatē. Cōfert. n. diſpoſitiōibꝰ frigidis nuce neruoꝝ et capi
tis ſua ꝯplone caleſaciēs ſubtiliās et dſiccās materias catarrales fri
gidas: et eꝰ vſus ꝑncipalr ē i catarro frigido. et vt plm ſiphaſ cū aq̄
feniculi vł leuiſtici et ſilibꝰ aqs vł decoctiōibꝰ appropriatis portāibꝰ
virtutē eꝰ ad cerebꝝ et ad neruos: et modꝰ cōponēdi ē clarꝰ et ſim-
plicia ſūt ſupiꝰ d
clarata. Et hic ē
finiſ oīū ſirupoꝝ
q̄ dſcribūſ ab au-
ctorē i hac ſcta di
ſtictione. Reſtat
hic vltimo duos
alios ſirupos de
clarare q cōiter ſi
i vſu et vbiq̄ꝫ in
nr̄a ciuitate ab
oibꝰ ꝑparāſ pri
mꝰ noiaſ ꝓ me-
lācolicis eiꝰ dſcri
ptio ponif a ꝯde
ſue i ſuo d appro
priatis. c. d hūo-
re melācolico ſeu
d ſoda ſcā ab hūo
re melācolico ⁊ ē
magne virtutis i
digerēdo materi
as groſſas melā
colicas illas ſub-
tiliādo ⁊ habiles
faciēdo ad exitū
vnde ꝑncipaliter
cōfert diſpoſitiōi
melācolice i q̄ le-
dūſ virtutes itri
ſece cerebri ⁊ mo
rales. ꝯfert iſup
febribꝰ q̄rtanis ⁊
oppilatiōibꝰ ⁊ egritudibꝰ ſplenis. Et generalr confert oī egritudini
facte ab humore melācolico. et iſte ſirupꝰ ē etiā aliqualiter ſolitiuꝰ cꝰ
hec eſt deſcriptio. ℞. capilloꝝ veneris radicū bugloſſe domeſtice ⁊
ſilueſtris ⁊ florum earum polipodii ana. ʒ.i. epithimi. ℥.i. folliculo
rum ſene. camepithcos ſticados. a. ʒ. vii. camedreos: ſucci pomo-
rum dulcium. a. ʒ. viii. omnia preter epithimum ⁊ ſuccum pomo-
rum buliant in lib. iiii. aque vſque ad conſumptionem tertie partis.
deinde buliat in ea bullitione leuiſſima epithimum ⁊ coletur cū ſuc-
co pomorum zuccari libras. ii. decoquatur ad perfectionem ⁊ fiat ſi
rupus vt expedit: ⁊ ſimplicia ſunt ſuperius declarata.
¶ Secundus ſirupus magiſtralis qui dicitur ſirupus de endiuia ē
multum in vſu ⁊ valet ad omnes ſupercaleſactiones epatis principa
liter ad aliorum membrorum nutritiuorum ac etiam cordis ⁊ gene-
raliter cuiuſlibet male complexionis calide. habet inſuper oppilatio-
nes aliqualiter aperire ⁊ membra debilitata a mala complexione ca-
lida illam remouendo nōbiliter confortante. Eſt etiam conueniens
ad digerendum materiam ſubtilē colericā multe acuitatis ſed prin
cipaliter vtimur eo in epate calido ⁊ in renibus calidis vel ſuperca-
leſactis. Et quia eius deſcriptio ab auctoribus non reperitur ſed ſecū
dum preſentē deſcriptionē eius inuentor fuit Bētilis de fulgineo
quam manu eius propria deſcriptam ego iam vidi. Ideo ſic eam in
preſenti loco deſcribam. ¶ Recipe ſucci endiuie ſucci epatice. que
herba eſt nota frigide ſcilicet ⁊ humide complexionis in primo. ana.
lib. iii. clarificentur predicti ſucci ad ignem vt expedit roſarum vio-
larum lenticule aque que herba eſt nota natans in aqua ⁊ ibidē ſem
per ſtans: ⁊ frigide complexionis in primo ⁊ humide in primo. po
litrici herba eſt naſcens prope fontes aquarum ⁊ in puteis ſimilis ca
pillo veneris ⁊ eſt frigide complexionis in prio ⁊ ſicce verſus ipſum
a. ℥.ſ. capil. ve. ordei mundi. ſeminum communium frigidorum.
a. ℥.i. fiat ſirupus cum zuccaro quantum ſufficit. ⁊ aromatiȝetur cū
ſandalis albis ⁊ rubeis ⁊ cum berberis: ⁊ ſunt quidam fructus fri-
gide et ſicce complexionis in ſecundo. ſeminum citoniorum ligni a
loes ciuamōi ⁊ corticibꝰ ci. ſic. n. aromatiȝatus ē magis ꝯducēs ⁊ ꝯ
fortatiuꝰ cordis cēbri ⁊ alioꝝ mēbroꝝ ꝑncipaliū licet multi vtantur

cum ſucci apii ⁊ endiuie quantitate ſuffici-
enti. ¶ Sirupus de epithymo colerā ni
gram ⁊ humores aduſtos cum virtute ex
pellens morbos ex eis factos curat ⁊ con
fert proprie eis qui parati ſunt ad lepram
⁊ qui cancrum patiuntur ⁊ vulnera frau-
dulenta ⁊ fiſtulaſ ⁊ ſcabiē ſaphati. ℞. epi
thimi boni cretenſis. ʒ.xx. mirabolanorū
citrinorum indorum ana. ʒ.xv. cuſcute fu-
miterre ana. ʒ.x. thymi calamenti buglo-
ſe: emblici: bellerici: liqritie polipodii: aga
rici: ſticados ana. ʒ.vi. roſarum ſeminis fe
niculi aniſi ana. ʒ.ii. ⁊ .ſ. prunorum nume
ro. xx. paſſularum enucleatarū. ℥.iiii. ta-
marindorum. ℥.ii. ⁊ .ſ. zuchari lib. iii. rob
lib.ii. ⁊ fiat ſirupꝰ. ¶ Sirupus de ſti-
cados expertus ad omnes egritudies ner
uoꝝ frigidas ſicē paliſis epilepſia ſpaſmꝰ
trēor ⁊ tortura. ℞. folioꝝ ſtica. ʒ. xxx. aſce
calamē. origāi. a. ʒ.x. aniſi piretri. añ. ʒ.vii.
piperiſ lōgi. ʒ.iii. ȝinȝibe. ʒ.ii. paſſulaꝝ enu
cleataꝝ. ℥.iiii. mell li.v. Cōdias cū cina

Mellicratu

ypocratra

Condito de citro & Cytonijs

Condito buglosse Miua citoniorum

eo abſq; aromatizatione: quia magis alteratiuus ad frigidum ⁊ magis aperitiuus. ⁊ reliqua omnia ſimplicia ſunt nota. b ¶ Sunt ex hominibus qui vocāt mellicratum. ¶ Hec eſt quarta pars principalis huius ſexte diſtinctionis principalis: in qua auctor tractat de quibuſdam potibus factis cum vino ⁊ melle ⁊ aromatibus. Determinat etiaꝫ de miua ſimplici ⁊ compoſita de aceto, ſquillitico: ꝯ oximelle ſquillitico. ⁊ primo declarat quomodo talis potus ex vino ⁊ melle vocari debet ponēdo eius vtilitates. nā talis medicina ē conferens principaliter paſſionibus frigidis cerebri ſtomaci ⁊ neruorum confortādo eoruꝫ virtutes confert etiam cōplexioni frigide ⁊ humide ſtomachi ⁊ epatis ⁊ vētoſitati ipocūdriorum ⁊ oris odorem bonum efficit. ¶ Et antiquis temporibus iſte potus erat multum in vſu adeo vt ſani vtebātur eo tempore ſanitatis ad preſeruationem a multis prauis egritudinibus qui potus vulgariter nominatur lachiarea ⁊ cuꝫ conficitur ſoluꝫ ex vino ⁊ melle vocatur mellicratum quādo vero aromatizatur cum ſpeciebꝰ vocatur conditum. Et doſis eius ꝺ mane vacuo ſtomacho vſq; ad. ℥. vi. i ¶ Modus conditi. id ē aromatizati de citro: ⁊ eſt potus q etiam non eſt in vſu ſed cōfert vt īponit: et in eo vt ingreditur quedam herba que vocatur marmacur ⁊ eſt melliſſa.

k ¶ Conditum de citro. Iſte potus cum vino factus quem ponit hic etiam non eſt in vſu. eſt tamen multum cordialis ⁊ in ipſo ingreditur quedam herba quam ipſe vocat alphelengemiſch id eſt ozimum gariofilatum. l ¶ Modus conditi de citoniis quod vocatur miua aromatizata: ⁊ eſt multum in vſu: ⁊ ita vt ponitur hic habetur in vſu. habet enim ſimilitudinem in modo compoſitionis ⁊ ſubſtantie cum ſirupis ſupraſcriptis: ⁊ eius doſis ⁊ modus aſſumptionis ē ſicut modus aliorum ſiruporum: ⁊ eius principalis operatio eſt ad incitandum appetitum ⁊ ad calefaciendum ſtomachum ſuaui caliditate. ¶ Et confert ad vigorandum virtutem digeſtiuam in epate ſtomacho ⁊ aliis membris nutritiuis: prohibet enim nauſeam ⁊ vomitum ſedat ſolutionem antiquam ventris factam ab humoribus frigidis relaxantibus ſtomachum ⁊ inteſtina debilitantibus virtutem digeſtiuam ⁊ contentiuam ipſorum. ¶ Confert ſimiliter facte ab eadem cauſa ſcilicet cum aqua extinctionis calibis tempore congruo aſ

beris piperis nigri ⁊ lōgi ana. ʒ. i. ſ. liga in panno raro ⁊ ſuſpēde in ſirupo. Doſ eiꝰ eſt. ℥. i. cū aqua decoctiōis ſpice ⁊ alkiril. ¶ Sermo h in mellicrato condito: ⁊ ſūt qui vocant mellicratum ſirupum factum ex vino ⁊ melle ⁊ conditum vocant quidā quod fit ex melle ⁊ vino in ſpeciebus. Et ſunt ex hominibus qui vocant vtrunque vtroque nomine. Et modi eorum ſunt diuerſi ⁊ ſunt ad iuuamenta multa ſicut frigiditas ſtomachi ⁊ epatis ⁊ molities i eis Iuuantur enim potu ipſorum ⁊ conferūt ventoſitati hypocondriorum ⁊ faciunt oris odorem bonum ⁊ corporis colorem bonū: ⁊ modꝰ eiꝰ ē. ℞. vini antiq boni lib. x. mel bōi ⁊ diſpūati li. ij. Proijce ſup ea cinamomi boni ⁊ ſubtilis. ʒ. v. ſpice aromatice. ʒ. i. gariofilorum zinziberis ligni aloes macis ana. ʒ. iiij. hcyl. ʒ. ij. croci. ʒ. i. ⁊ ſ. Tere trituratione groſſa ⁊ coletur i colatorio groſſo de pāno ⁊ aromatizetur cū muſci. ʒ. iij. ¶ Modus i conditi de citro ſtomachum: ⁊ cor ⁊ epar confortat ⁊ proprie debilem digeſtionem procurat ⁊ oris odorem efficit bonum accipe corticum citri vel foliorum eius. ℥. iiij citoniorum. ʒ. ij. pomorum odoriferorum numero. iiij. diuidatur in fruſtra ⁊ accipe adhuc ꝺ ſpeciebus quas diximus ſuperius quantitatem eandem ⁊ funde ſuper eam vini antiqui li. viij. ⁊ dimitte p duos dies: poſtea coque ebutilione aliqua ⁊ cum mellis diſpumati ⁊ zuchari tabarzet ana. lib. ij. aque roſate lib. ij. Coquatur ad ſpiſſitudinem iuleb ⁊ in fine aromatizetur cuꝫ muſci. ʒ. vnius quarta. Si autem recens illud propinabitur ſufficit parua in eo decoctio ⁊ bibatur impermixtum. ¶ Cōdituꝫ k aliud

ſumatur habet inſuper quāplures alias vtilitates conſimiles ſupradictis vnde vocatur medicina notabilis ⁊ famoſa. ¶ Recipe ſucci citoniorum acetoſorum ⁊c. ⁊ proiiciantur ſupra illud ſpecies elefangine. i. aromatizate ⁊ non alie. Cum dicit recipe cinamomi heil eſt ſpecies cardamomi quem non habemus hic. ſed loco eius aſſumit cardamomuꝫ maius ana. ʒ. iii. gariofilorum ʒ. ii. ziziberis maſticis. a. ʒ. i. ſ. croci. ʒ. ii ligni aloes macis. a. ʒ. i. ſ. omnia pter crocum ⁊c. Et ſic habes propriam ⁊ verā deſcriptioneꝫ elefanginarū licet oēs ſpecies aromatice ſimul adiuncte vocari poſſunt ſpecies elefangine vt apparet i pillulis elefangineis que ponuntur inferius. ⁊ omnia ſimplicia ſunt ſuperius dcta. ¶ Inſuper notandum ꝙ licet iſta miua nunc dicta ponat ab auctore ꝙ cū melle conſtruetur: nunc vero ſolum cum zuccaro ⁊ non tātum cum zuccaro ſed etiaꝫ cum melle pparata reperitur: ⁊ i fine huius libri dicit ⁊ ſunt ex oībꝰ qui preparāt ipſaꝫ ſine aromatibus: ⁊ vt ſic vocat miua ſimplex ⁊ cum melle cōſtructa fortius calefacit ⁊ abſtergit. m ¶ Confectio miue ſimplex que ſolum fit ex ſucco citoniorum ⁊ zuccaro eſt multū in vſu: ⁊ ſic vbiq; preparata reperitur: ⁊ iā de ea i. c. precedenti tractatū eſt. hꝫ enim ſimilitudinē cū iuleb ſupius dictis in mōſber ialtis ¶ Eſt. n. doſis eius vſq; ad ℥. ii. limphat cū aqua vel aqs ꝯuenientibꝰ diſpoſitiōi curande: vt cū aq̄ plātagis ſeu mente: ſeu cū aq̄ ferrea vel ciſterne q̄ aq̄ ciſterne ſua ſubtilitate deducēdo materias q̄ ſunt cā fluxus ad vias vrine ꝯfert. ¶ Confert etiā principaliter fluxui ventris facto a mā colerica acuta ⁊ mordicatiua pcedēte tn̄ aliq̄li mordicatiōe cū reubarbaro vel mirabolāis aſſatis i doſi ſupiꝰ tracta: vł cū manna vel cū caſſia ſm ꝙ pito medico apparebit: ⁊ h marie fieri dꝫ ne ſtipticitate miue fieret ꝯſtipa. pdicti hūoris vn̄ adderet i fluxu miua. n. ifrigidat ⁊ exſiccat cū mixta ſtiptici. Cōfert iſup ſtō dbilitato ⁊ relaxato a ſupflua caliditate ⁊ ſupfluo fluxui vrine ſcōa cā cale i rēibꝰ aſſūpta cū aq̄ plātagiſ ſeu mirti i dbita q̄ntitate. Et modus compoſitionis eius ē ſolū cum ſucco citoniorum ⁊ zuccaro.

de citro valens ad debilitatem ſtomachi ⁊ epatis quibus accidit leſio propter frigiditatem ⁊ ventoſitatem ⁊ facit digerere cibum ⁊ confortat appetituꝫ ⁊ eſt efficax ad pulſum cordis. ℞. corticuꝫ citri. ℥. vij. bugloſſe. ℥. i. ⁊. ſ. in alio mente ſicce marmacur. ℥. ſ. gariofilorū aure. ii. lignialoes aure. ſ. Terantur ⁊ proiiciātur ſuper ea vini boni lib. iiii. ⁊ dimittatur diebus tribus Deinde proiiciātur ſuper ea zuchari taberzet lib. ii. ⁊ aromatizetur cum gallie bone aure. ſ. croci. ʒ. vnius quarta maſticiſ. ʒ. i. muſci. ʒ. vnius. vj ¶ Modus conditi de bugloſſe. boni ⁊ experti ad pulſum cordis ⁊ debilitatem ſtomachi ⁊ malitiam digeſtionis ⁊ caſum apetitus ⁊ corruptionē forme. ℞. bugloſ. men. ſicce florum roſarum corticum citri aut foli. eius ana. ℥. iii. alfelengemiſch. ℥. i. triuꝫ generum citri triuꝫ generum pomorum ana. ℥. i. ⁊. ſ. ſete crude inciſe: nuciſmuſcate zedoarie: galange heen vtriuſque ſandali citrini croci ana. ℥. i. ⁊. ſ. lignialoes. ʒ. ij. vini ⁊ aque ana lib. vi. mellis lib. viii. aromatizetur cum muſci. ʒ. vniuſ tertia ⁊ gal. ʒ. ii. ¶ Modus l operationis conditi de citoniis ⁊ eſt miua ſtomachum ⁊ epar ⁊ omnia viſcera cōfortans: miua appetitum excitans: digeſtionem procurans: vomituū: ⁊ vētris ſolutionem ſedans ⁊ eſt medicia experta famoſa. ℞. ſucci citoniorum acetoſorum li. xx. vini antiqui boni lib. x. Coquātur cū facilitate vſque dum cōſumpta ſit eius tertia ſuper auferendo ſpumam eius. Deinde colet ⁊ dimittatur reſidere vt clareſcat ⁊ proijce ſuper illud mel boni ⁊ diſpumati lib. vi. iterum bulliat ⁊ auferatur ſpūa eiꝰ ⁊ piſciat ſup illud ſpēs alefāgie ligate

m ¶ Confectio Mine acetoſe non eſt in vſu.
n ¶ Confectio etiam alterius mine etiam non eſt in vſu.
o ¶ Confectio mine facte ex ſucco fructuum ſimiliter nõ ē i vſu
p ¶ Sermo de aceto ſquillitico fit. Recipe cepe ſquille ⁊ aceti puri ⁊ licet ipſum per ſe ſoluʒ abſqʒ alterius rei admixtione rariſſime ſit in vſu propter eius acuitateʒ mordicationem amaritudinem ⁊ diſplicentiā ⁊ maxime in guſtu ab antiquis tamē mltum habebat in vſu: nos āt vtimur eo in forma ſirupi cum melle pfecte decocto. ¶ Et iſto modo oximel ſquilliticum nominatur qđ ab omnibus generaliter eſt i vſu: ⁊ ſicut cū melle componitur ita etiaʒ poſſet cū zuccaro conſtrui ⁊ componi ⁊ ad formam ſirupi reduci. ¶ Vtimur etiam ipſo cum querimus vomitum prouocare admixtū cum aqua ordei ⁊ cuʒ mel le vel zuccaro rubeo ſub iſta proportione. ¶ Recipe aqua ordei ciatos .iii. mellis ℥.iiii. vł pulueris zuccari ℥.iii. aceti ſquilitici. ℥.i ſ. calefiat ad ignem ⁊ ſub tepida caliditate totum ſimul mixtum aſſumatur ⁊ erit optimum vomitiuuʒ ad educendū materias groſſaſ flegmaticas ⁊ viſcoſas. ¶ Et huiuſmodi acetum ſquilliticum principaliter conuenit ad egritudines frigidaſ capitis factas a materia flegmatica vł melancolica. vnde mirabiliter conuenit epilepſie ⁊ vertigini ⁊ confert ad materias ſtomaci ab eadē materia factas a materia putridas mali fetoris rectificat dentes commotos confirmat. Oris odorem bonum efficit. Et ſuper omnia confert membris auditus ⁊ nocumentis factis in eis a materia groſſa flegmatica viſcoſa. curat etiam aſmam raucedinem vocis. tuſſim antiquam que communiter euenit ſenibꝫ. Et eſt autem potentiſſimum ſubtiliatiuum inciſiuum abſterſiuuʒ ⁊ deſiccatiuuʒ dictarum materierum in quacunque parte exiſtentium ſua diuiſione ⁊ forti penetratione eos digerendo inciden do ⁊ ad expulſionem preparādo ⁊ multas alias virtutes habet qſ tu ipſe lege ⁊ maxime preſeruando vēteʒ eo ab omni egritudine ⁊ conſeruādo ipſum in optima ſanitate. ⁊ ſic per ſe ſolum aſſumptū. Hec omnia multo melius ⁊ maiora faciet preparatum cum melle in forma ſirupi ſicut inferius apparebit ⁊ doſiſ predicti aceti eſt ana. ʒ.i. vſqʒ ad ʒ. viii. ſecunduʒ actualem caliditatem de mane aſſumptum ⁊ i paſſionibus pectoris debet paulatiue ſummi lambendo thiſici autem ⁊ multum calidi complexione ⁊ acute febriētes ab eius vſu omnino timeant ⁊ i eſtate etiam ſeruenti fugiant operationem ſquille que ē calide cōplexiōis vltra tertium ſicce vltra ſecundum. Sed cuʒ eſt recens habet humiditatem quandam etiam cum predicta cōplexione calida ⁊ ſicca in partibus iſtis pauciſſimi vtuntuř ipſo: ⁊ vt ſic fiat conſulo ⁊ confirmo: ſed recurratur ad oximel ſquilliticum ⁊ ſuadeo quantum poſſum.
r ¶ Modus oximellis. Iſtud oximel multū habeř in vſu ⁊ generaliř repiř ꝑparatū

i panno ſuſpenſo ſuper illud medicamen et ſunt proprie cinamomi et heyl aā. ʒ.iij. gariofilorꝫ. ʒ.ij. ziziberis maſticis ana. ʒ.i. et. ſ. croci. ʒ.ij. lignialo. macis ana. ʒ.i. et. ſ. Omnia preter crocum terantur contritione groſſa ⁊ ſuſpendātur in panno ſicut diximus omni hora fricando illud ſuper medicamine donec fiat ei ſpiſſitudo. Deinde aromatizetur cum muſci. ʒ. vnius tertia gallie. ʒ.ij. et ſunt ex hominibus qui faciūt ipm ſine ſpeciebus ⁊ ſunt q loco mell' ponunt zucharum et proprie quādo opꝫ ⁊ faciunt cum ſpeciebus ⁊ ſine ſpeciebus. ¶ Confectio [m] mine ſimplicis valens ſicut diximus ſuperius. Accipe ſucci citoniorum lib. c. ⁊ ponantur in vaſe lapideo mundo: ⁊ bulliant cum facilitate auferendo omni hora ſpumam eius vſque ad ꝯſūptionem medietatis deinde coletur ⁊ dimittatur modicum reſidere ſicut per horas tres: ⁊ proijciantur ſuper ipſuʒ vini antiqui lib. xl deinde coquātur ſuper prūas vſque dum ſpiſſitudinem habeant: ⁊ ſunt qui loco mellis ponunt zuccarum ⁊ ſunt qui faciunt cum ſpeciebus: ⁊ quidam ſine eis: ⁊ aromatizant ſicut diximus. ¶ Confectio [n] mine acetoſe valet vt ſupra: ⁊ proprie quando apparent ſignificationes caliditatis. Accipe ſucci citoniorum acetoſorum lib. lx. ⁊ decoquatur vſque ad conſūptionem medietatis deinde funde ſuper ipſum aceti boni ⁊ albi lib. xx. ⁊ fiat ſicˉ diximus. ¶ Confectio [o] mine alterius. Accipe ſucci citoniorum acetoſorum lib. lx. ⁊ proijce ſuper ipſum mente ſicce: ⁊ foliorū citrorum ana. ℥. viij. foliorum roſaruꝫ. ℥. iij. bulliant vſque ad medium deinde coletur: ⁊ funde ſuper ipſum ſuccum vini antiqui albi lib. xxv. deinde compleatur decoctiō eius ſicut dixi. cuꝫ ſpeciebus: vel ſine ſpeciebus. Et ſunt qui faciunt cum vino: aut cum aceto: ⁊ ſunt qui faciunt cum melle aut cum zuccaro. ¶ Cōfectio [p] mine facte ex ſucco fructuum. Accipe ſucci citoniorum qui iam decoctus eſt vſqʒ ad medietatem lib. ij. ſucci malorum montanorum ⁊ pirorum agreſtium decoctorum vſque ad medietatem ana lib. i. vini antiq lib. ij. coquantur ſicut diximus cum ſpeciebus: vel ſine ſpeciebus. ¶ Sermo [q] i aceto ſquillitico. Concordati ſunt antiqui ſuper iuuamenta aceti ſquilitici ad egritudines multas ⁊ ſtuduerunt in operatiōe eꝰ ⁊ inuenerunt ex modis operationis eius modos diuerſos famoſos de quibus loq̄mur iam. Et ſunt ipſius iuuamenta multa manifeſta ⁊ ad egritudines capitis quidem: quia confert epilepſie ⁊ vertigini: ⁊ confert gingiue laxe ⁊ putride: ⁊ ꝯfirmat dentes: ⁊ facit oris odorem bonum: ⁊ ſi in eo eſt fetor remouet eum cum fortitudine ⁊ ad membra quidem anhelitus confert ⁊ canne pulmonis: ⁊ corroborat lacertū vocis ⁊ clarificat voceꝫ: ⁊ membris nutritionis confert: quoniam abſtergit ſtomachi putrefactionem ⁊ facit digeſtionem bonā ⁊ appetitum confortat ⁊ confert ſpleni ⁊ dolori epatis ⁊ ſtomachi: ⁊ confert membris expulſionis. Nam preſtat iuuamentum manifeſtum mollicici veſice ⁊ matricis prefocationi ⁊ egritudinibus iuncturarum: ipſum eni ſubtiliat humorū groſſitudinem: ⁊ ponit materias viſcoſas faciles ad expellendum. Et interdum humorem groſſum ⁊ viſcoſum educit: ⁊ iterdū coleram nigram: ⁊ eſt ex rebus preſeruantibus corpus a putredine. ⁊ conſeruantibꝰ ipſuꝫ in ſanitate ſua: ⁊ acquirit vſus eius maciem corpori: ⁊ conſeruat in iuuentute ⁊ confortat corpuſ cui accidit laxitaſ ⁊ molificatio: ⁊ efficit colorem bonum. Et modus operationis eius eſt. Accipe ex laminis ſquille: ⁊ proprie que ſunt medie inter corpus ⁊ corticem ipſius quantitateꝫ quā volueris: ⁊ conſue eas ſeparatiꝫ in ſilo cū ſtillo ligneo: ⁊ dimitte ſiccari i vmbra diebus. xl. Poſt illud comminue eas in fruſta cū inciſorio ligneo: ⁊ pone ad ocm lib. eꝰ aceti bōi li. viij. ⁊ pōe i vaſe vitreato ſtricti orificii: ⁊ ſtrige caput eꝰ: ⁊ dimitte i ſole per alios dies. xl. Poſt illud cola ⁊ adminiſtra vbi oꝫ. Et ſi neceſſitas vrget feſtinare: ſepelliatur vas i cinere calido: vel arena calida cuꝫ ſucceſſione nō repente: ſꝫ proprie inter horā ⁊ horā. Et dixit Paulus. Lamine eius ſicut ſunt ponantur in aceto in principio veris vſque ad fineꝫ eſtatis in vaſe vitreo ſigillato ⁊ expoſito ſoli. Et poſt illud adminiſtretur: ⁊ ſumatur in potu ex eo omni die ieiuno ſtōacho parum per donec deueniatur ad. ℥. i. ⁊. ſ. ¶ Modus [r] oximellis ſquilitici virtuoſi

Oximel ſquilli. cum rad.

Rob De Ribes
De Agreſta
De cornis
De berberis
De moris
De ſumac
de citoniis

⁊ ratione mellis vigoroſius ⁊ potentius confert omnibus quibus confert acetum ſquilliticum. Eſt enim radicans omnem materiam viſcoſam tenacem ⁊ groſſam quantuncunqȝ profundam ⁊ inuiſcatã ⁊ maxime in cerebro ſtomacho pulmone ⁊ partibus pectoris. Et eſt valde conueniens ſenibus ⁊ frigidis natura in quibus humor flegmaticus ſeu melancolicus eſt abundans. eſt eniȝ opportunum digeſtiuum iſtaruȝ materierum ⁊ curatiuum omniuȝ egritudinum ab eiſdem dependẽtium. ⁊ doſis eſt vſqȝ ad. ℥. ii. cũ aquis conuenientibus diſtillatis: aut decoctionibꝰ appropriatis: ſȝ modus conſtructionis apparet in littera. ¶ Modus oximellis ſqlliticum radicibus vel de radicibus. Sunt qn qȝ ſuperius dicte in oximelle compoſito. Iſtud oximel ſquilliticuȝ compoſituȝ licet non ſit in vſu magiſtraliter tamen preparari poteſt ⁊ conuenit in oibus in quibus ꝯfert oximel ſqlliticũ ſimplex. Tamen eo efficatius ⁊ potentius operaretur in ſubtiliando quaſcunqȝ materias groſſas flegmaticas ⁊ melancolicas ⁊ principaliter in aperiendo oppilatiões quorumcunque membroruȝ. vnde ſũmẽ confert q̄rtanariis cronicis ac etiam cotidianis longo tempore prolongatis in quibus materia eſſet difficilis eradicationis. limphatur cum aquis appropriatis ⁊ modus conſtructionis apparet in littera. Oximel ſquilliticuȝ deſcriptione democriti. Iſtud oximel quod cum ſirupo ſimilitudinem habet non eſt in vſu ſed tamen propter laudes ab auctore ſibi impoſitas. eius vſum magiſtraliter laudo ipſum. t ¶ Reſtat ſermo noſter in hac ſexta diſtinctione. Iſta eſt quinta pars huius ſexte diſtinctionis in qua auctor determinat de robub. i. de ſuccis herbaꝝ plantarum vel fructuum inſpiſſatis calore ſolis vel ignis in tantum ꝙ aliqui ex eis ſimilitudinem habent cum electuariis parum coctis ⁊ ꝺ loch ſuperius dictum eſt: licet ex eis etiam aliqui ſunt multum fluidi

u ¶ Rob de ribes Pro itellectu totius ſexte partis eſt aduertendũ ꝙ littera que dicit rob eſt corrupta ex defectu tranſlatoris debet eniȝ dicere robub. nam rob idem ꝙ ſapa vel vinum vltimate decoctum ſimilitudinem habens cum ſapa. robub autem proprie eſt quicunqȝ ſuccus inſpiſſatus caliditate ſolis vel ignis. Modus autem aſſumptionis cuiuſcunqȝ robub cum in forma electuarii reperitur. ẽ ſicut de citoniis ſuperius dictum eſt. Si autem eſt in forma liquida poſſunt etiaȝ quandoqȝ aſſumi diſtemperata cũ vino aut aqua diſtillata ſeu decoctionibꝰ ꝯuenietibꝰ diſpoſitõi curãde. Et nota ꝙ generaliter omnes operationes cuiuſlibet robub ſunt potius ad conſtringendum ſtipticandum ⁊ ad alterandum ad frigidum quam ad alium effectum inducendum vt de quolibet particulariter apparebit. Iſtud robub de ribes portatur de partibus ſirie eſt enim ribes arbor quedam naſcens in partibus ſirie in locis montuoſis que facit fructus

contra materias frigidas difficiles ⁊ ſubmerſas in locis difficilis eradicationis earum: ⁊ confert ad egritudines ſtomachi: ⁊ capitis: ⁊ viſcerum: ⁊ eructationem acetoſaȝ: ⁊ mollificationem veſice. Accipe mellis diſpumati lib. iij. aceti ſquillitici lib. ij. Coquatur ⁊ diſpumetur ⁊ perficiatur decoctio eius: ſicut diximus in ſpeciebus ſecaniabin. ¶ Modus[s] oximellis ſquilliti ci de radicibus. Sit ſicut ſecaniabin de radicibus: ſed pro aceto cõmuni ponitur acetum ſquilliticum. ¶ Oximel ſquiliticum deſcriptione Demo. confert iuuamentũ magnum epilepſie ⁊ vertigini ⁊ dolori capitis ⁊ emicranee: ⁊ ad opilationem cerebri ⁊ pectoris: ⁊ ad humores difficiles in eis. Accipe origani iſopi ſicce: alhaſce keiſim: cordumeni ſticados ana. ℥. v. coquantur in. iij. lib. aque vſque duȝ deueniat ad lib. i. ⁊ proijce ſup ipſum mellis lib. ij. mell' paſſu. lib. ſ. ſuc. alſeſce. ℥. v. ace. ſquilli. li. i. ⁊. ſ. auferatur ſpuma eius omni hora: ⁊ coquatur ſicut diximꝰ. ¶ Reſtat[t] ſermo noſter in hac diſtinctiõe ſexta loqui de ſpeciebus robub: quarum opatio ſuccorũ eſt depuratio ⁊ inſpiſſatio ignis caliditatem aut ſol'. ¶ Rob[u] de ribes ſtomacum calidum confortat: vomitum coleri. ſedat: ſitim extinguit cordis ebulitionem mitigat ⁊ ipſum confortat ſolutionem colericam

acetoſos ⁊ ponticos ſimilitudinem habens cum prunis ⁊ ſunt frigide ⁊ ſicce complexionis in. ii. cum multa ſtipticitate extrabitur ergo iſte ſuccus a dictis fructibus etiam cum aliquantulo zuccari inſpiſſatur ad ſolem vel ad ignem vt diutius conſeruetur ⁊ ſic in forma ſolida iuleb portatur ad nos. ¶ Etiam ſine zuccaro inſpiſſatur ⁊ ſic perfectius operatur vocatur vbique locorum ſirupus ſeu iuleb de ribes ⁊ principalis eius operatio eſt ad confortãdum ſtomachuȝ relaxatum ſitim extinguit vomitum colericum prohibet ⁊ omnem fluxuȝ colere ad ipſum prohibet ⁊ extiguit vſus tamen eius principaliter eſt ad reſiſtenduȝ cuilibet fluxui vẽtris facto a materia calida colerica ⁊ ſubtili vel a mala complexione calida confert enim diſſinterie ⁊ fluxui ꝓuenienti a mẽbris intrinſecis ⁊ primo ꝓ fluxu ventris conſtringendo aſſumitur ante cibum. Pro vomitu vero ante cibum cum aqua ferrata vel calibis vel plantaginis vel aliis appropriatis: ⁊ modus preparationis apparet in littera. ¶ Et loco eius in partibus noſtris vtimur miua ſimplici vel ſirupo mirtino. Dicit tamen hic Meſue ꝙ loco eius poſſet ſumi ſuccus herbe acetoſe.

x ¶ Rob. id eſt robub de agreſta non reperitur preparatũ nec multum habetur in vſu tamen magiſtraliter preparari poſſet etiam in forma iuleb ſpiſſatus cum zuccaro ⁊ ſine ſed cum zuccaro melius conſeruatur debilius tamen operatur. Eſt enim frigide complexionis ⁊ ſicce in ſecundo ſuccus agreſte ⁊ ideo principaliter conuenit in omni fluxu ventris a materia calida colerica.

y ¶ Rob de cornibus id eſt de cornis qui ſunt fructus cuiuldam plante ⁊ ſunt calide complexionis in primo ⁊ ſicce in ſecundo cum ſtipticitate multa tale robub non eſt in vſu nec preparatum reperitur. z ¶ Rob de berberis etiam ſunt fructus non frigide ⁊ ſicce complexionis in ſecundo cum multa ſtipticitate ⁊ tale robub non eſt in vſu.

a ¶ Rob de piris ſupple ſiluestribus non eſt in vſu.

b ¶ Rob de ſumach ⁊ ſunt grana quedam frigide ⁊ ſicce complexionis non eſt in vſu nec preparatum reperitur.

c ¶ Rob de moris de ſene. id eſt de celſi vel aliter de illa contracta in maturis ⁊ acerbis non eſt in vſu. ſed loco eius vtimur diamoron acerbo facto cum zuccaro de quo aliquid dictum eſt ſupra: ſed clarius ponitur a Nicolao.

d ¶ Rob de citoniis non eſt in vſu ſed loco eius vtimur miua citoniorum vel miua ſimplici. de quibus dictum eſt ſupra iuuamenta ⁊ modus conſtructionis eſt ſicut rob de ribes.

ſtringit: ⁊ alterat. ℞. ſuc. ribes li. x. coquat cum facilitate vſque dum conſumatur tertia ipſius. Deinde coletur: ⁊ dittatur reſidere vſque dum clareſcat: deinde coquatur cum multa facilitate in vaſe vitreo vſque dum habeat ſpiſſitudinem: aut exponatur ſoli vſque dum pingueſcat: ⁊ conſeruetur: da cum aqua frigide: aut cuȝ aqua niuis. Et ſcito ꝙ rob herbe acetoſe eſt i vtute eius. ¶ Rob[x] de agre. valens ad debilitatem ſtomaci factam ab inflatione in ipſo ⁊ vomitum colericum ⁊ pulſũ cordis ⁊ ſolutionem colere: ⁊ abſcindit ſitiȝ ⁊ eiꝰ operatio eſt ſicut rob ꝺ ribes. ¶ Rob[y] ꝺ cornibus valet ſicut rob de agreſta: ⁊ confortat appetitum: ⁊ modus operatiõis eiꝰ eſt. ℞. ſucci cornium: ⁊ proprie quibus eſt mediatio inter maturationem ⁊ acerbitatem ⁊ operatio eius eſt ſicut diximus ꝺ ribes. ¶ Rob[z] ꝺ berberis valet ſicut rob ꝺ ribes ⁊ eius opera eſt ſicut illius: ⁊ ſi haberi non poteſt acci. ex eis ſiccis lib. ii. ⁊ proijce ſuper illud lib. iij. ſuc. agre. ⁊ dimitte ꝑ dies. iij. donec humectẽtur deinde fricent' mãibus: ⁊ exprimatur aquoſitas tota ⁊ coquatur ſicut diximus. ¶ Rob[a] de ſumac valet ſicut rob de berberis: ⁊ ſit ſicut illud ¶ Rob ꝺ moris[b] ꝺ ſeni imaturis valȝ ſicut rob ꝺ ſumac: ⁊ ſit ſic illꝺ. Rob[c] ꝺ citõis ſtõachũ ꝯfor. ⁊ viſcera: ⁊ epar ⁊ abſci. ege-

ſtionez:et vomitū:et fit ſicut rob de ribes. ¶ Rob [d] de pomis ſtomaci ⁊ cor confortat ⁊ ſanat ſincopim ⁊ fit ſicut illud de ribes. ¶ Rob [e] ð piris valet ſicut rob ð citonis ⁊ fit ſicut illud. ¶ Rob [f] ð prunis iflams. extinguit: ſitim ſedat ⁊ ventrez laxat ⁊ fit ſicut primum. ¶ Rob [g] de granatis acetoſis valet ſicut rob de berberis: ⁊ fit ſicut illud de agreſta. ¶ Rob [h] ð perſicis valet calefactioni ſtomachi ⁊ ſiti ⁊ fit ſicut illud de citonis. ¶ Rob [i] acetoſitatis citri: valet ſicut rob de ribes ⁊ fit ſicut illð ¶ Rob [k] de fructibus inflamationem extinguit ſtomachum confortat vomituz ⁊ ⁊ fluxum ſedat. Accipe ſucci granatorum acetoſorum ⁊ muzorum: ſucci citoniorum acetorum ⁊ ſucci pirorum immaturoruz: ſucci pomorum montanorum: ſucci zarur: ſucci agreſte: ſucci acetoſitatis citri añ partes equales. Proiice in eis berberorum ⁊ ſumac ana partem.ʒ. fiat ſicut dixi in rob de berberis. ¶ Rob de fructibus inflamationem extinguit ſitiz ſedat: et ventrem lubricum facit. ℞. ſucci granatorum acetoſorum et muzorum aque prunorum et aque tamarindorum añ partes equales ſucci acetoſitatis citri partez.ʒ. fiat ſicut diximus in ribes. ¶ Rob [l] mirtinum fit ſicut rob de ribes: et omnis quidem ſirup⁹ factus ex ſuccis ſi inſpiſſetur preter mel et zucharum vocatur rob.

¶ Diſtinctio ſeptima de decoctionibus et infuſionibus.

ſ Eptima [m] diſtinctio eſt ð decoctiōibus et infuſionibus de quibus diuerſitates ponemus ſicut fecimus in predictis. ¶ Decoctio [n] capilloruz veneris: clarificans ſanguinem et mundificans cum a corruptionibus materierum ꝑmixtaruz facit acuitatem eius et colerā rubeam. Accipe capillorum veneris.℥.i.ʒ. fumiterre.℥.i.lupuli violarum ſiccarum ana.ʒ.viij.prunorum .xl.iuiube.xx. Coquantur in lib.iii.aque cum facilitate uſque dum redeat ad lib.i. Et proiice in ea caſſiefiſtule mundate a cortice ſuo.℥.iii.tamarindorum.℥.ii.ſiracoſt.℥.i.reubarbari boni.ʒ.iii. Fricetur manibus ⁊ coletur: ⁊ propinetur ius in mane. Et quandoque ponit̄ loco aque ſeri caprini li.iiii. Aq̄ [o] fructuū ſāguis ⁊ colere feruorē reprimit ſāguinē clarificat et colerā cū facilitate edu-

d ¶ Rob de pomis ſcilicet immaturis ⁊ ſilueſtribus non eſt in vſu. e ¶ Rob de prunis ſilueſtribus: ⁊ eſt ſuccus prunorum immaturorum inſpiſſatus qui vocatur acacia que eſt frigide ⁊ ſicce complexionis in ſecundo. Iſtud robub eſt multum in vſu ⁊ aufert ⁊ confert omnibus diſpoſitionibus ⁊ maxime fluxibus ventris quibus cōfert robub de ribes ⁊ de agreſta ⁊ eodem modo conficitur. f ¶ Rob de granatis acetoſis non eſt in vſu tamen conferret: ⁊ fit ſicut robub de berberis ⁊ loco eius vtimur vino granatoruz quod tamen non eſt tante frigiditatis ⁊ ſiccitatis. g ¶ Rob ð perſicis ſupple immaturis non eſt in vſu. h ¶ Rob acetoſitatis citri non eſt in vſu. i ¶ Rob de pluribus fructibus ⁊ diuerſis ⁊ immaturiſ quod ipſe ponit in littera non eſt in vſu. k ¶ Rob aliud de fructibus, etiam nō eſt in vſu. l ¶ Rob mirtinum de ſucco granorum mirti non eſt in vſu quia loco eius ſumimus Iuleb ſeu ſirupum mirtinum ſuperius declaratum. Confert tamen ſi preparetur: ſicut robub de ribes. ⁊ ſic preparatur ⁊ eadem eſt doſis. ¶ Generaliter concludendo omnia ſupraſcripta robub principaliter conueniunt fluxibus ventris factis a mala complexione calida ſeu ab humore colerico ſubtili ⁊ acuto excoriante inteſtina aſſumpta per modicum tempus ante cibum cum aquis appropriatis vel ſine vt ſuperius dictum eſt ⁊ aſſumpta poſt cibuz ſine aquis ſimiliter conuenirent cuilibet vomitui facto ab eadem cauſa ¶ Conuenirent etiam fluxui vrine ſuperfluo prouenienti a relaxatione ⁊ ſuperflua caliditate renū ⁊ ſimilibus diſpoſitōib⁹

¶ Faciem clarificans.
¶ Capillos flauos elongans ⁊ multiplicans.
¶ Cicatrices ammouens.
¶ Lentigines remouens.
¶ Ad egritudines frigidas neruorum.
¶ Ad paſſiones pectoris.
¶ Ad oppilationes epatis renum ⁊ veſice.
¶ Clarificans ſanguinem.
¶ Ad diſcraſiam calidam.
¶ Ad diſcraſiam frigidam.
¶ Digeſtiuum colere ſubtilis.
¶ Comprimens coleram rubeam.
¶ De decoctionibus ⁊ infuſionibus.

m ſ Eptima diſtinctio eſt de decoctionibus ⁊ infuſionib⁹ Decoctiones autem proprie ſunt quando aliqua aromata: ſemina flores radices vel folia vel quicquid aliud cuiuſcunqz generis ſit decoquitur in aqua ſimplici vel in aq̄s diſtillatis vna vel plurib⁹ in vino vel i quocunqz alio liquore vñ virtus illarū rerū acquiritur ⁊ aſſumitur in predictis aquis in quib⁹ decoquūt̄ demū talis decoctio colat̄ cū forti expreſſione qñqz: ⁊ qñqz ſine ſm exigentiā ⁊ qñqz multuz decoquit̄ ad ignē: ⁊ qñqz parū. Et liquor q aſcēdit talr̄ decoctio voc̄at̄. Infuſio āt ē qñ aliq̄ res medicinales infundunt̄ ſeu ponūt̄ pulueriʒate cōtuſe vel ſolide. In aqua vel vino vel aliquo liquor̄ abſqz vlla decoctione ⁊ i illo tenēt̄ur vel remanent per aliquod tp̄s. Colligit̄ tñ cū exp̄ſſiōe vel ſine ſm qð q̄rimus maiorē vl̄ minorē virtutez remanere in aliq̄ liquore: ⁊ ſic taliſ liquor ſic ꝓparatus ⁊ colatus nominat̄ iſuſio. Et hic notandū ꝙ in decoctionibus: plus remanet de virtute i liquore q̄ʒ in iſuſionib⁹. Sʒ nos ſepe p⁹ iſuſionē alicuius ſimplicis medicine vt agarici gratia exēpli damus ⁊ aliquam leuem decoctionem vt virtus eius melius ⁊ fortius aſſumatur. Et remaneat in liquore in q̄ decoq̄t̄ agaric⁹ vl̄ alia res ꝯſitis vt reubarbarū vl̄ turbith. n ¶ Decoctio capilli veneris. Hic ponūt̄ multe decoctiōes ⁊ diuerſe que oēſ hēnt aliq̄l̄r virtutē ſolutiuā lenitiuā ac etiā ꝯpreſſiuā: ac etiā ex eis alique hēnt virtutē ſolutiuam ſolum modo vel lenitiuam non ſunt tamen ille decoctiones omnes quibus medicine ſolutiue ⁊ alie generaliter diſtemperantur ſecundum quod inferius declarabo. poſſumus tamen vti magiſtraliter preſentibus decoctionibus in quibuſdam caſibus: nō tamen multum reſeruando eas decoctiones: quia vt plurimuz poſt triduum corrumpantur ⁊ alterantur ⁊ multociens in tempore calido. Unde eſt neceſſitas innouationis earum. ¶ Et licet iſta prima decoctio non ſit in vſu: habet tamen clarificare ſanguinem mundificando leniendo ⁊ comprimendo coleram rubeam. Et doſis eius eſt de mane vacuo ſtomacho vſque ad.℥.vi. ⁊ modus conſtructionis eſt in littera: ⁊ ſic etiam ſimplicia ſunt ſuperius declarata.

o ¶ Aqua fructuum id eſt decoctio que etiam eſt ſolutiua ⁊ non eſt in vſu. ¶ Modus infuſionis aque caſei id eſt ſeri caprini. Iſta infuſio multum vſitatur a medicis practicis quando de ſero tempore veris ſereno aere infunduntur in ea roſe lupuli fumus terre vel alie res ſanguinem purificantes ſeu rectificantes. ⁊ remittentes in ſuo colore ſuperflue demum de mane colantur: ⁊ ſic talis colatura ſub actuali caliditate aſſumuntur: ⁊ quando cum eis non ponitur alia medicina ſolutiua a predictis poteſt aſſumi pluribus diebus continuis loco ſirupi digeſtiui vſqʒ ad.℥.viii. Infunditur autem ⁊ ſepe reubarbarū: i ipſa aq̄ lactis de ſero vſqʒ ad.ʒ.iii.cū grano vno ſpice demū ð mãe colat̄ ēt ð illa colatura aſſumit̄ vſqʒ ad.ʒ.vi. ⁊ ſufficit ſolū ſemel ð iſta iſuſiōe aſſumē q̄ ē ſolutiua mēi colerice. ⁊ iō ē adhibēda diligētia ſic ð aliis medicis ſolutiuis. Et hic nota ꝙ ſp ſpica ē ponēda cū reu. q̄ velocitat e⁹ opationē. Et nota ꝙ aq̄ lactis aſſūpta ð mãe abſqʒ alterius rei aſſumptione mundificat ſanguinem ipſuz verſus frigidū alterando, poſita tamen de nocte verſus ſerenū aerem: ⁊ eſt multum conueniens iuuenibus ⁊ pueris. ⁊ ſic habetur in vſu.

t ¶ Modus infuſionis de ſuccis herbarum non eſt in vſu.
u ¶ Decoctio fumiterre nō ē i vſu: ſ; aliq aſſumāt ſuccū eꝰ i pōdē. ℥. iij. pluribus diebus ꝯtinuis. ē tn̄ diſplicibilis valde. ſ; eſt vtilis ad ſanguinē mundificandū ab eius acuitate. vnde confert ſcabioſis.
x ¶ Decoctio alaſce al' alabaſce. i. tīm non eſt in vſu.
y ¶ Decoctio d̄ mirabolanis nō eſt in vſu.
z ¶ decoctio de ſticados non eſt in vſu.
a ¶ Decoctio d̄ eupatorio etiam non eſt in vſu.
b ¶ Decoctio e pithimi etiam nō eſt in vſu.
c ¶ Infuſio de Iere Balieni e tiam nō ē in vſu.
d ¶ Infuſio alia Iere etiam non eſt in vſu.
e ¶ Infuſio alia Iere ſimiliter non eſt in vſu. Notandum vtiliter pro his que vellent magiſtraliter vti predictiſ decoctionibꝰ ſeu infuſionibus ſolutiuis ⁊ lenitiuiſ ſ; rariſſime ſint i vſu: oportet vt habeatur debita noticia. Doſis cuiuſlibet earum ⁊ reſolutiue ⁊ compreſſiue que igrediuntur eaꝝ cōpoſitionem ſunt ille quarum complexiones ⁊ doſes particulariter deſcribende hic inferius. ¶ Primo capillus veneris eſt ſatis tēperate complexionis attinet tamē alicui caliditati ⁊ ſiccitati verſus ꝑmum gradum: ſed dum eſt recēſ in ipſa eſt aliqualis humiditas leuiſſime ſoluit coleram ⁊ flegma: ⁊ humores groſſos. ¶ Et doſis eius in decoctione eius cū aqua eſt circiter lib. j. vt dictum eſt de mane. Fumus terre eſt frigide complexionis in primo cū aliquali caliditate in ſuperficie foliorū eius ⁊ eſt ſicce cōplexionis verſuſ ſecundum ſolutione facili educet coleram ⁊ humores aduſtos. Et

cit. Accipe prunorum numero. xl. ſebeſtē iniube ana. xxx. tamaridorum. ℥. iij caſſie fiſtule. ℥. iij. manne. ℥. i. fiat vt diximus. ¶ Modus [t] infuſionis aque caſei: ſanguinem mundificat ⁊ coleram cum facilitate educit. ℞. foliorum roſarum recentium completarum. ℥. ij. raued boni aure. i. ⁊. ſ. Teratur raued contritione groſſa ⁊ roſe ⁊ ſimiliter modicum conterantur: ⁊ fundantur ſuper ea aque caſei ⁊ proprie ſūpte ex capriſ lib. ii. Et dimittatur a ſero vſque ad mane. Deinde coletur ⁊ propinetur ⁊ quandoque in defectum roſarum viridium ſine eis. ¶ Modus [u] infuſionis de ſuccis herbarum: quod eſt in intentione priorum. Accipe ſuccorum endiuie lupuli bugloſſe depuratoꝝ an̄. ℥. viij. proijce ſuper ea corticum mirabolanorum: citrinorum. ℥. i. raued boni. ʒ. iij. tamaridoruꝫ. ℥. i. ⁊. ſ. caſſiefiſtule. ℥. iij. Fiat vt ſuꝑ. ¶ Decoctio [x] fumiterre ſanguinem mūdificans: ⁊ coleraꝫ cum facilitate expellēs ⁊ humores aduſtos: ⁊ epatis oppilatiōes aperit ⁊ icteritiam curat. Accipe ſucci altaraſacon: ⁊ endiuie ⁊ lupuli ⁊ bugloſe ana ℥. iiij. ſucci fumiterre. ℥. ſ. proijce ſuper eiſ coctis ⁊ depuratis: mirabolanorum citrinorum indorum ana. ℥. ij. paſſularuꝫ enucleatarum tritarum. ℥. i. tamarindoruꝫ. ℥. iij. fiat ſirupus ſicut diximus. ¶ Decoctio [y] alhaſce ſolutione educēs flegma ⁊ cōfert flegmaticis ⁊ ſenibus: ⁊ confortat ſtomachum ⁊ facit digeſtionem bonam ⁊ vētoſitatem viſcerum ⁊ hippocundriorum diſſoluit. ℞. alhaſce: cuſcute: iſopi ana. ℥. i. paſſularum enucleatarum. ʒ. xx. kebulorum emblicorum: ana. ℥. i. cum turbit. ʒ. iiij. ſticados. ʒ. v. eupatorij abſinthij an̄. ʒ. iij. radicum apij: feniculi ana. ʒ. vij. polipodij. ʒ. ſ. ani. dau. ana. ʒ. iij. Coquantꝰ oīa in lib. iij. aque vſque dū redeat ad lib. i. Deinde coletur ⁊ proijciantur in ea turbit. ʒ. i. ʒinʒiberiſ. ʒ. ſ. agarici. ʒ. i. ⁊ dimittatur vſque mane. Deinde coletur: ⁊ accipiatur ¶ Decoctio [z] mirabolanorum. Solutione educens vtranque coleraꝫ ⁊ flegma ℞. mirabolanorum citrinorum: kebulorum indorum ana. ℥. i. tamarindorum ℥. i. ⁊. ſ. fumiterre. ʒ. viij. abſinthij. ʒ. iij. prunorum. xxx. paſſularum enucleatarū. ℥. i. Coquantur in lib. iij. aque vſque dum deueniat ad lib. i. Et accipe ex ea lib. ſ. vel plꝰ vt oportet ⁊ proijciatur in ea caſſiefiſtule ℥. i. turbit: agarici ana. ʒ. ſ. ⁊ quādo volueris vt ſit medicina debilis non proijciantur i ea illa duo: ſed ſufficit caſſiefiſtule. ℥. ij. ⁊ ſunt quidam q decoquunt has res in aqua caſei: ⁊ eſt medicamē nobile. ¶ Decoctio [a] de ſticados confert febribus flegmaticis ⁊ dolori iuncturarum: ⁊ neruorū ⁊ frigiditati. ℞. ſticados: origāi an̄. ℥. iiij. ſeminis apij: feniculi eupatorii an̄. ʒ. iij. ſquinanti iſopi ana. ʒ. ij. paſſularum enucleatarum. ʒ. viij. turbit albi arundiei. ʒ. iiij. Coquantur ⁊ adminiſtrētur. ¶ Decoctio [b] de eupatorio ad dolorem epatis: ⁊ opilationem in eo ⁊ ſplenis: ⁊ ad febres compoſitas. ℞. eupatorij: abſinthij aſſari ſpice capilloruꝫ veneris: ciperi rauedſeni fumiterre bedegar ſucaha ana. ʒ. iiij. kebulorum indorum ana. ʒ. viij. paſſularum enucleatarum. ℥. i. Coquantur ⁊ adminiſtrentur. ¶ Decoctio [b] epithymi: ſolutione educit: coleram nigram: ⁊ confert egritudinibus melencolicis: ⁊ cancro ⁊ lepre. ℞. mirabolanorum nigrorum ſticados: epithymi paſſularum enucleataꝝ an̄. ℥. i. kebulorum fumiterre ana. ʒ. iiij. folliculorū ſene ʒ. viij. polipodij. ʒ. vi. turbit. ʒ. iiij. eupatorij. ʒ. v. Omnia preter epithymum buliāt in aque caſei lib. iij. vſque dum redeat ad lib. i. Et deinde proijciatur ſuper euꝫ epythimum: ⁊ buliant ebulitione. i. Deinde coletur ⁊ fricet ⁊ ellebori nigri. ʒ. i. agarici. ʒ. ſ. ſaliſ indi aur. ſ. ⁊ adminiſtret. ¶ Infuſio [c] de iera ſtomachum ⁊ caput mundificat ⁊ confert febribus antiquis: ⁊ dolori capitiſ aſſiduo ⁊ dolori ſtomachi ⁊ emicranee. ℞. iere ⁊ aloes boni ana. ʒ. ſ. ⁊ funde ſuper ipſum decoctionis eupatori quā diximus lib. i. ⁊ ponatur in vaſe vitreo ⁊ exponatur ſoli per dieſ. xij. ⁊ plus. Et da ex ea omni mane. ℥. i. vel plus vel minus ſicut oportet. ¶ Infuſio [d] alia iere: ſolutione educens humorem groſſum ⁊ melancoliam: ⁊ valet ad egritudines cerebri melancolicas. ℞. iera ⁊ aloes ana. ʒ. v. ⁊ fundeſuper ipſum decoctionis epithimi quā diximus lib. i. ⁊ flat ſicut diximus. ¶ Infuſio [e] alia iere: ſolutione educēs: humorē groſſum flegmaticum. Fūde ſuꝑ ipſā decoctiōis alhaſce lib. ij. ⁊ fiat ſicut dixīmꝰ.

doſis eius in ſucco eſt vſque ad. ℥. iiij. ¶ In decoctione vero vſque ad. ℥. iii. ⁊ ad. v. ¶ Lupuli ſunt de ſpecie volubilis: ⁊ ſunt frigidi verſus primum ⁊ ſicci virtutem habent leniſſimam ſolutiuam colere citrine. ¶ Et doſis in infuſione eſt circa libram vnam. ¶ Viole ſunt frigide ⁊ humide in primo: dum ſunt recentes. et ſiccate vero ſunt minoris frigiditatis ⁊ humiditatis leuiter leniendo euacuant colerā Et earum doſis in decoctione eſt ab. ℥. v. vſque ad decem. Prima natura ſūt frigide complexionis verſuſ primū tamē propter eorum dulcedinem attinēt alicui caliditati ⁊ ſunt humide complexionis. in ſecundo leuiter cōprimendo educit coleraꝫ. Et doſis in d̄coctione ē circiter lib. i. ¶ Caſſiafiſtula eſt calide cōplexionis verſus primuꝫ ⁊ humide in ipſo leniendo educit coleram ⁊ flegma que multum habetur in vſu etiam per ſe ſolum. Et doſis eius eſt vſque ad. ℥. ii. colate vero cū aliqua decoctione vel diligenter expreſſa. ¶ Tamarindi ſunt frigide complexionis: ⁊ ſicce verſus ſecundum leuiter cōprimendo coleram educunt. Et eorum doſis ab. ℥. ii. vſqꝫ ad quinque. Et quando in infuſione aſſumerentur. ¶ Manna ⁊ ſiracoſt ſunt ſpecies manne eſt calide ⁊ humide complexionis verſus primum leniter leniēdo educunt coleram. ¶ Et doſis

Decoctio cõis calida / frigida

Aqua vite & alie diſtillate
Decoctio de v. radi
Decoctio pectorat

niſ verſus primum leniter leniendo educunt coleram. Et doſis
cuiuſlibet earum eſt vſqꝫ ad. ℥. iii. colata: cum decoctione con/
ueniẽti vel aqua ꝛ expreſſa vt dictum eſt de caſſia ꝛ hodiernis
temporibus eſt plus in vſu qꝫ caſſia propter eius delectationeꝫ.
¶ Syracoſt autem non portatur ad partes noſtras: ſed ſolũmo
do mãna eſt in copia magna. ¶ Aqua lactis. ſ. caprini eſt illa: q̃
cõmuniter habetur in vſu: ꝛ eſt frigide ꝛ humide complexionis
verſus primum eſt: tamen cum nitroſitate quadam qua mediãte
leniter ſoluit coleram citrinam ꝛ humores aduſtos. Et doſis e⁹
tempore veris vel eſtatis eſt ciatus vnus. ¶ Reubarbarũ eſt
calide ꝛ ſicce complexionis in ſecundo ſoluit principaliter colerã
ꝛ ſubſequenter flegma. Et doſis eius in puluere. a. ʒ. j. vſqꝫ ad
ʒ. i. ſ. In infuſione vero. a. ʒ. ij. vſqꝫ ad. ʒ. iii. ꝛ non permittat
quin ſecum ponatur quid modicum ſpice: aut ſquinanti: qꝛ ẽ ei⁹
correctiuum: ꝛ eius velocitat operationem. ¶ Et nota q. ʒ. i. reu
barbari aſſumpta de mane cum. ℥. ii. aque graminis vel abſin
thii: ꝛ cum grano ſpice mirifice interficit vermes: poteſt etiam i
minori doſi pueris exhiberi ꝛ confert fluxibus ventris vt ſupe/
rius dictum eſt. ¶ Eupatorium eſt calide complexionis in pri/
mo: ꝛ ſicce in ſecundo leniter ſoluit coleram ꝛ flegma. ¶ Et do
ſis eius eſt in puluere ab. ℥. ii. vſqꝫ ad. ℥. iii. In decoctiõe ve
ro vſqꝫ ad. ℥. vj. ¶ Epithimum eſt calide ꝛ ſicce complexionis
in ſecundo leuiter ſoluit melancoliam. ¶ Et doſis eius eſt. a. ʒ.
iii. vſqꝫ ad. vj. In decoctione vero. a. ʒ. v. vſqꝫ ad. ʒ. decem: ꝛ
non patitur longam decoctionem. ¶ Mirabolanorum aũt ſpẽs
ꝛ aloes complexiones ꝛ virtutes doſes ꝛ operat ones dicte ſunt
ſuperius. ¶ Doſis autem Iere Galieni in infuſione i aqua fe.
vel abſinthii: rariſſime eſt in vſu. eſt. a. ʒ. j. vſqꝫ ad. ʒ. iii. In pl
uere auteꝫ aſſumpta. Doſis eius eſt. a. ʒ. i. vſqꝫ ad. ʒ. . ſ. vacuo
ſtomacho de mane vel de ſero ad beneplacitum. ¶ Ultimo no/
ta q predicte infuſiones ꝛ decoctiones debent fieri in aqua ſim/
plici vel vino vel aquis diſtillatis conuenientibus diſpoſitiõi cu
raride demum colari ꝛ exprimi vel non exprimi: ſecundum exi-
gentiam vt virtus illarum rerum fortius ꝛ remiſſius in tali de-
coctione vel aqua remaneat. ¶ Quantum autem de aqua pro d
coctione fienda eſt aſſumendum: ꝛ quanto tempore res in infu/
ſione vel decoctione permaneant ꝛ quantum de tali decoctione
eſt aſſumendum in pericia medici relinquo. licet etiam particu/
latim ſuperius ſint declarata. ¶ Ultra predictas decoctiones ꝛ i
fuſiones poſitas ab auctore ſunt alie deſcriptiones decoctionum
que cõmuniter habentur in vſu multo plus quam aliqua predi/
ctarum ꝛ principaliter eſt decoctio cõmunis: ſic abſolute prolata
cum qua generaliter omnes medicine ſolutiue lenitiue ꝛ cõpreſ/
ſiue vbiqꝫ per totam Italiam diſtemperantur ꝛ fiunt. cuius hec
eſt deſcripcio. ℞. aniſi fe. paſſularum liquiricie iuiubarum ſine
nucleis: capillus veneris: prunorum ordei mundi ſebeſten. quã
do reperiuntur ante partes equales. In quibuſdam partib⁹ aro
matarii docti cuꝫ medicus dicit prepara hanc medicinam cũ de/
coctione ſubito eligunt predictam decoctionem. ¶ Et quia ali/
cui caliditati plus attinet qꝫ frigiditati: vt ſic eſſet plus conueniẽs
in medicinis frigidis ꝛ tempore frigido qꝫ in medicinis calidis
ꝛ in tempore calido ſimplicia ingredientia ſunt ſuperius declara
ta: eſt ꝛ alia decoctio cõmunis frigida que ſecurius exhibetur in
paſſionibus calidis: ꝛ in tempore calido qꝫ ſupradicta: cum qua
etiam diſtemperantur medicine ſicut ꝛ cuꝫ ſupraſcripta: cuius
hec eſt deſcriptio. Recipe paſſularum liquiritie iuiubarum vio
larum mondarum ordei prunorum ſine nucleis ſeminum com
munium frigidorum mundatoruꝫ ana partes equales aqua ſim
plicis quantũ ſufficit: hec decoctio acute febrientibus ꝛ aliis paſ/
ſionibus calidis in tempore multum calido eſt in vſu ad diſtem/
perandum medicinas que in illis temporibus dantur. Et aro/
matarii intelligunt hanc deſcriptionem ideſt decoctionem cũ me
dicus dicit deſtemperetur cum decoctione communi recenti: iſte
due deſcriptiones ſunt valde famoſe: ꝛ ab omnibus generaliter
vſitate. ¶ Notandum maxime pro predictis q etiam medicine
alique ſolutiue quandoque diſtemperantur cum vna iſtarum de
coctionum ad illam addendo quedam ſimplicia ſecundum exigẽ
tiam egritudinis curande ꝛ diuerſitatis membri in quo eſt egri/
tudo verbi gratia ſi fuerit egritudo calida vel frigida ſolum i ca/
pite addimus tunc predicte decoctioni aliquid de ſticados quod
eſt temperate complexionis vel aliquid de ſambuco qui eſt calid
ꝛ ſicce cõplexionis v⁹ſus tertiuꝫ: vel de nucemuſcata que plus atti
net caliditati quam ſticados. ¶ Simili modo addim⁹ in paſſio
nib⁹ pdicte decoctiõi cõi qñqꝫ de ipſo vel de dactilis: vel dragan.

vel ponimus aliquantulum plus de capillo veneris ꝛ de ordeo mũ
do ꝛ ſimilibus ꝛ in paſſionibus ſtomachi addimus quandoqꝫ de ci
namomo: vel abſinthio: vel de menta: vel pauca grana maſticis.
¶ In paſſionibus autem epatis ꝛc. quandoqꝫ addimus de eupa/
torio de enduia: vel de ſeminibus eius. Et in paſſionibus ſplenis
addimus de thamariſco vel de ſcolopendria. Et in paſſionibus re/
num ꝛ veſice quandoqꝫ addimus aliquid de quinqꝫ radicibus vel
de ſeminibus cõmunibus frigidis ꝛ ſimilibus ꝛ ſic diſcurrendo in
aliis membris eſt procedendum in egritudinibus ipſorum medici/
nam diſtemperando cum rebus que proprietatem ꝛ particularem
aſpectum habent ad talia membra ſemper tamen de predictis illas
eligendo que cum minori diſplicentia aſſumuntur. Diſtemperant
inſuper medicine ſolutiue. quandoqꝫ ꝛ maxime lenitiue ſolum mo/
do cum aqua ordei cum querimus ſolum liquefactionem ipſius ꝛ
ſubtiliationem cum abſterſione: ꝛ ipſius penetrationem. ¶ Di/
ſtemperantur inſuper medicine ſolutiue ac etiam lenitiue: ꝛ etiam
electuaria quedam: que lambendo aſſumuntur dato q non ſunt ſo/
lutiua cum quibuſdam aquis diſtillatis: cum querimus quandoque
accelerationem exhibitionis ꝛ tempus moram non patitur in tar/
dando donec decoctio fiat plurib⁹ de cauſis ſunt aque diſtillate que
cõmuniter ſunt in vſu ad diſtemperandum medicinas ſolutiuas ꝛ
alias ad limphandum ſirupum ꝛ etiam ꝛ quandoqꝫ per ſeipſum aſ/
ſumuntur: ꝛ ſunt iſte aqua feniculi. aqua maiorane. aqua rue. aqua
ſaluie. aqua vite: que omnes principium conueniunt in paſſionib⁹
frigidis capitis: ꝛ neruorum non ſolum ratione complexionis ea/
rum: ſed etiam ratione proprietatis ad particulares aſpectus ad ner
uos: ꝛ ad caput. ¶ Aqua autem vini ad alembicum diſtillata ſũme
confert paſſionibus frigidis ꝛ humidis capitis bene fricata iuxta cõ
miſſuram coronaleꝫ. eſt enim multe calefactionis ꝛ exiccationis ſub
tiliationis ꝛ reſolutionis materierum catarralium frigidarum prin
cipaliter in capite contentarum. Eſt igitur remiſſiua cuiuſcunqꝫ ma
le complexionis frigide in quocunqꝫ membro ſi vacuo ſtomacho in
manẽ vſqꝫ ad tres aſſumatur. Ultra iſtas ſunt aqua abſinthii ꝛ a/
qua mente: que principaliter conueniunt complexionis frigidis ſto
machi ꝛ ſimiliter aqua feniculi. Aqua autem quinqꝫ radicum ꝛ aq̃
eupatorii ac etiam aqua abſinthii aqua lupulorum aqua ſeminum
communium aqua endiuie. aqua graminis. aqua fumiterre plus
conueniunt paſſionibus epatis. Et ſimiliter etiam aqua florum ca/
momille que calida eſt nodoſitatibus ꝛ duriciei epatis ſtomachi ꝛ
aliorum membrorum eſt valde conueniens. ¶ Aqua autem capilli
veneris: aqua iſopi aqua praſſii. aqua ſcabioſe ꝛ aqua vngule cabal
line. id eſt farfacelle: ꝛ aqua verbene plus conueniunt paſſionibus
pectoris ꝛ pulmonis. ¶ Aqua autem mirti licet principaliter habe
at virtutem conſtrictiuam ſanguinis fluentis a pectore. habet etiam
virtutem aliqualiter aperitiuam ¶ Eſt etiam conueniens ſuperfluo
fluxui ventris ꝛ vrine. Aqua autem boraginis bugloſſe melliſſe ꝛ
roſarum plus conueniunt paſſionibus cordis. Aqua autem ſcolo/
pendrie ꝛ thamariſci conueniunt paſſionibus ſplenis Aqua auteꝫ
ſaxifragie apii paritarie ꝛ aqua ſeminum cõmunium ꝛ myrti ꝛ cau/
de equine ꝛ plantaginis. id eſt petruncule ꝛ aqua portulace ꝛ viola/
rum ꝛ matrum violarum ꝛ maluarum plus conueniunt in paſſioni
bus renum ꝛ veſice: omnes autem predicte que ſunt numero que/
dam ſunt calide: quedam ſunt frigide: quedam humide ꝛ quedam
ſicce vt in tabula ſimplicium apparebit ſunt ille: que generaliter ha
bentur in vſu vbiqꝫ locorum: ꝛ maxime in limphando ſirupos vel
in aſſumendo electuaria vel per ſeipſos quandoqꝫ cuꝫ zuccaro: quã
doqꝫ ſine aſſumpta. fiunt etiam ꝛ conſtruuntur plures alie decocti
ones que in diuerſis diſpoſitionibus a diuerſis medicis practican/
tibus habentur in vſu inter quas ſunt due principales ꝛ magis cõ/
munes. ꝛ prima eſt decoctio facta cum aqua ſimplici ex quinqꝫ radi
cibus cõmunibus remota ipſarum medulla: addendo cum eis cice/
ra rubea. decoquantur iſta ad inuicem: donec quarta pars ſit conſũ
pta iſta decoctio ſic aſſumpta cum zuccaro roſato: vel melle: vel etiã
abſqꝫ quocunqꝫ iſtorum eſt maximi iuuamenti in aperiendo omneſ
oppilationes epatis ſplenis renum veſice: ꝛ in ſubtiliando omneꝫ
materiam groſſam flegmaticam ꝛ melancolicaꝫ: ꝛ in reſoluendo vẽ
toſitates contentas in quibuſcunqꝫ partibus noſtri corporis ꝛ ma
xime inteſtinis: hꝫ etiã ꝛ qꝫ plura alia iuuamẽta: q̃ tu ipſe ꝯſidera ex vir
tute cicer ꝛ illar radicũ: q̃ decoctio ſicut ꝛ alie nõ poteſt ꝯſeruari vl
tra tres dies. ¶ Secũda decoctio ¶ ℞. paſſular ligricie aniſi feni.
capil. ve. ana partes eq̃les cinamomi maſticis. a. ʒ. j. oĩa decoquãt
in aqua ſimplici vſqꝫ ad quarte ptis ꝯſumptionẽ colet ꝛ aſſumat vt
ſupradicte q̃ ẽ lẽitiua aſpitatũ pectoris: ꝛ aliq̃lr apitiua oppilationũ e
patis. Eſt ẽt ꝯfortatiua virtutis digeſtiue ſtõi reſolutiua vẽtoſitatũ

contentarum in eo ⁊ in inteſtinis ⁊ abſterſiua materierum viſcoſarum contentarum in eis. Et ipſa cōmuniter vtebatur tempore veris Thomas de garbo ad digerendum materias flegmaticas ⁊ maxime contentas in predictis locis de ipſo dandis. ℥.iiii.cum.℥.j.ſirupi roſati vel mellis roſati colati ⁊c. ❡ Aqua ordei ſūme cōmendatur ab auctoribus maxime a Galieno ſecūdo regiminis acutorum. Et ab Auicēna prima fen. quarti. Et eſt ſublimis: ⁊ excellēs contra omnē materiam colericam ſubtilem calidam aperitiua oppilationum. prouocatiua ſudoris vrine lenitiua vētris ⁊ ſecum ſiccarum prouocatiua ſoni ⁊ extinctiua ſitis Et q̄ eſt ñ colata nutrit: ⁊ eſt conueniens acute febrientibus colericis ⁊ omnib⁹ paſſionibus calidis mire etiam conuenit paſſionib⁹ pectoris ⁊ pulmonis. ❡ Et cum q̄rimus ſudorem prouocare. predicta aqua ſumatur calida. quando vero querimus ſiti extinguere ſumatur frigida. ❡ Mel autē diſtillatum eſt mirabile ad faciendū naſci capillos flauos ⁊ lōgos vbicunque fricetur in quacunq; parte noſtri corporiſ ⁊ maxime ſuper caput. mulieres experte faciūt fricari cutem capitiſ iuxta radicē pilorum cum predicto melle diſtillato ⁊ poſtea contrahunt morам ad ſolem capite diſcooperto: ⁊ in breui tempore capilli multiplicantur ⁊ flaui fiunt. ❡ Et hic nota quod ablutio faciei facta cum aqua diſtillata fraſſinelle ipſam reddit pulcherrimam ⁊ relucentem ⁊ clarum remouendo lentigines: ⁊ maxime ſi talis lotio fiat cum ea et farina fabarum. ❡ Terbentina autem diſtillata virtutem habet conſimilem oleo balſami. eſt tamen maioris calefactionis et ſubtiliationis. et ideo eſt ſūme conueniens egritudinibus frigidis neruorum et quibuſcunq; aliis egritudinibus frigidis et ventoſis. Et ſup oia valet lenitio fcā cū ea ad ſubtiliādū et decorādū veſtigia et cicatrices.

❡ Cerebrum confortans.
❡ Oris odorem bonum faciens.
❡ Ad fluxum ſanguinis narium.
❡ Confortans cor.
❡ Appetitum mutans.
❡ Sitim extinguens.
❡ Stomachi oppilationem curans.
❡ Stomachum confortans.
❡ Epar confor

❡ Octaua diſtinctio de trociſis.

O Ctaua distinctio ē de trociſcis ⁊ erit ſermo noſter aggregans diuerſitates deſcriptionum noſtrarum ſecundum inuentiones prudentū ex his que experti ſumus: ⁊ ex his que nos inueniamus. ❡ Confectio gallie muſcate: q̄ cerebrum ⁊ cor confortat ⁊ ingreditur i pmixtionibus medicinarum ⁊ facit corporis ⁊ oris odorem bonum. Cuius permixtio. ℞ .xilon aloes crudi boni ⁊ electi partes quinque: ambre cani partes tres: muſci boni partem.i. glutinis dragaganti: ⁊ aque roſate quantum ſufficit ad conmiſcēdum ea Fiant trociſci ſimiles folij myrte ⁊ ſigillentur: ⁊ reponantur in vaſe vitri: ⁊ adminiſtrentur: ⁊ apud alios. Diſſoluatur ambra in vaſe vitreo: cum oleo debeē pauco ⁊ conficiantur cetera cum eo.

❡ Confectio gallie ſebelline: ſtomachū ⁊ cor confortat ⁊ epar debilitat: ⁊ ingreditur in medicinis magnis. ℞ .foliorum roſarum recentium: ⁊ humidarum que iam incipiunt reſerare nodos. ℥.i.⁊.ſ. Terātur contritione vltima in mortario lapideo. Deinde proijciātur ſuper illas ligni aloes boni ⁊ electi: ⁊ gariofilorum: ⁊ gūmi ſpice inde ana. ʒ.i.⁊.ſ. ſandali citrini. ʒ.ij. ramic. ʒ.iij. Terātur ſicut alcohol. Terantur cum roſis ⁊ humectentur modico aque roſate īfuſionis gummi arabici ⁊ iterum terantur. deinde iterum humectētur ⁊ terantur: ⁊ hic fiat per diem vnum. Ultimo vero aromatizentur cum muſci. ʒ.i. partes.ij. ⁊ ambre ⁊ camphore ana aur. ſ. ⁊ fiant trociſci ſicut diximus ⁊ ſigillentur

❡ Confectio alia gallie aleſangine ⁊ eſt

❡ Oppilationem epatis curans.
❡ Oppilationem ſplenis ammouens.
❡ Ad idropem.
❡ In ictericia.
❡ Renum et veſice ardorem curans.

eius interpretatio aromatizatum: ⁊ eſt illa de qua antiqui conſiderant ⁊ de qua plurimi loquuntur: cerebrum: cor: ſtomachū ⁊ epar cōfortat ⁊ omnia membra nutritionis: ⁊ linitur ſuper neruos debiles: ⁊ confortat eos: ⁊ ingreditur in medicinis magnis: ⁊ hoc eſt quod itelleximus. Accipe emblicorum bonorum abiectis oſſib⁹. ℥.iiij. conterantur contritione groſſa ⁊ ponātur in vaſe vitreo: ⁊ fundantur ſup eos aque roſate bone: ⁊ electe infuſionis roſarum ſiccarum: ⁊ corticum citrorum lib. ſ. ⁊ ſtringatur os vaſis ⁊ dimittatur per dies.iij. Deinde fundatur in eis aqua predicte infuſionis. ℥.iiij. ⁊ in craſtinum fiat ſimiliter vſque quo emblicorum virtus i aqua impreſſa ſit. Tunc vero accipe ligni aloes boni. ʒ.viij. ramic. ʒ.i.ſ. roſarum. ʒ.x. gariofilorum. ʒ.x. ſpice inde. ʒ.iij. ſandali: citrini aromatizati. ʒ.iiij. gummi arabici. ʒ.vi. Terantur omnia ſicut alcohol: ſicut dixi: ⁊ fundatur ſuper ea parum ſucci infuſionis predicte emblicorum: ⁊ conterantur cum eo vſque dū totum in eo paulatim fundatur. Ultimo vero aromatizetur cum. ʒ.i. camphore: ⁊ ambre. ʒ.ij. muſci boni. ʒ.i. fiant inde trociſci: ⁊ ſigillentur ſicut diximus: ⁊ ponātur in vaſe vitreo: ⁊ adminiſtrentur. ❡ Confectio trociſcorum dyarodon quorum iuuamentum eſt magnum ad febres antiquas: ⁊ febres pmixtionum: ⁊ febres flegmaticas: ⁊ febres in quibus corrumpitur forma: ⁊ confert ad dolorem ſtomachi: ⁊ abſtergit humiditatem eius. Accipe foliorum roſarum rubearum: aur. vi. ſpice: aromatizate aur. ij. liq̄ritic. au. iij. ligni aloes aure. ij. ſpodij aur. i. croci aur. ſ. maſticis. ʒ.ij. Confice cum vino albo ⁊ fiant trociſci. ʒ.i. ❡ Cōfectio

❡ In fluxibus.
❡ Partē accelerans.
❡ Prouocanſ mēſtrua
❡ Fetum et ſecundinam educens.
❡ Subtilians materiam groſſam.
❡ In declinatione febrium flegmaticarum.

❡ De trociſcis.

O Ctaua diſtinctio de trociſcis in qua ponuntur multe deſcriptiōes trociſcorum: licet pauce ex eis ſint in vſu ponuntur enim ipſorum vtilitates ⁊ iuuamenta ⁊ licet in eis aliqui p parati reperiuntur non tamen iſte per ſe ſolum communiter ſunt in vſu niſi in quantum ingrediunt cōpoſitionē magnorum antidotorum ſeu electuariorum vt tiriace ⁊ ſimilium. Eſt enim trociſc⁹ rotunda compoſitio cum quadam depreſſione ad ſimilitudinem groſſi lupini. fit etiam quandoq; trociſcus cum quadam longitudine ⁊ rotunditate ad ſimilitudinem pedone ſcacorum ⁊ vtroq; modo per plura tempora melius conſeruantur demum cum queritur vſus ipſorum abſq; admixtione alterius electuarii puluerizantur ⁊ ſic cum puluere aſſumuntur cum vino vel iure pulli vel cum aquis diſtillatis vel cum aliis liquoribus conuenientibus. expedit etiam q in puluerem reducantur quando aliis electuariis admiſcerentur. ❡ Et quia cōmuniter omnes trociſci qui de nouo conficiuntur etiam ſub quacunq; forma reducuntur fiunt ad pondus. ʒ.i. Sic cuiuſlibet de per ſe doſis eſt vſq; ad vnū ⁊ trociſcus differt a magdaleone quia magdaleon eſt etiam i forma rotunda groſſa longa pondere cōmuniter cuiuſlibet vltra. ℥.ij. ⁊ ex eis fiunt pillule quarum virtutes melius in dictis magdaleonibus melius conſeruantur ❡ Confectio id eſt compoſitio trociſci gallie muſcate. hec eſt quedam compoſitio que ſecundum hanc deſcriptionem ad formam trociſci cōmuniter fit multum habere in vſu et ſic preparatus reperitur eſt enim ſuperius

Tro. de roſis eupato. Gallia magna Trociſci De capſura De Reubarbaro De ſpodio

ab auctoribus alijs medicine multū nominata ingreditur. n. cō
poſitionem pluriū electuarioꝝ ⁊ ꝯfectionum ⁊ eius iuuamenta.
ſi.n. per ſe aſſumatur principaliter. n. confert ꝯfortando ſtoma/
chum ⁊ epar ⁊ alia nutritiua relaxata ⁊ debilia ⁊ egritudine lōga
Et doſis eius ē. ʒ. i. aſſumpta de mane vacuo ſtō cum vino lim
phato vel cuꝫ
aqua aliq̄ di/
ſtillata diſtilla
tione ⁊ mem/
bro conueniē
ti: ⁊ coruꝫ vſꝰ
poteſt pluribꝰ
diebus conti/
nuari. Cō
ponūtur etiaꝫ
quandoqꝫ bi
trociſci ⁊ ſub/
ſequentes q̄ qui
habent̄ i vſu
cum zucharo
vel cum mel/
le i forma elec
tuariorum aſ
ſumendo de
eis proportio
nabil̄r ſicut aſ
ſumit̄ d̄ alijs
pluribus exq
bꝰ electuaria
ſeu confectio/
nes componū
tur vel ꝯficiū
tur ⁊ fiunt ita
vt ad libram
mellis vel zu
chari ponant̄
ʒ. ij. vſque ad
iij. trociſcorū
reductorum i
puluerē ⁊ tūc
doſis talis elec
tuarij eſſet ad
ʒ. iiij. illis bo
ris ⁊ tempori
bus modis ⁊
cōditionibus
dictis ⁊ decla
ratis ſuperiꝰ
i alijs electua/
rijs non ſolu
tiuis. Con/
fectio vel cō
poſitio trociſ
coruꝫ de ro/
ſis ſtomachū
⁊ epar cōfor/
tat. tres deſcri
ptiones trociſ
corum de roſ
bic in media/
te ponuntur
⁊ ab auic. v.
can. ſolū due
ſcilicet trociſ/
corum maio/
rum ⁊ mino/
rum de roſis
deſcriptio ta/
men trociſco/
rum maioruꝫ
de roſis poſi/
ta ab auicen/
na eſt illa que
habetur i vſu

trociſcorum de roſis ſtomachuꝫ ⁊ epar cō
fortat: ⁊ confert febri flegmatice ſtomachū
preparat: ⁊ humoroſitateꝫ ipſius abſtergit
℞. foliorum roſarum. ʒ. x. liquiritic. ʒ. v.
ſpice aromati. ʒ. ij. ⁊ . ſ. Confice cum vino
al. Quod ſi facere laxatiuum volueris ad
de ſcamo. ʒ. iij. ¶ Confectio [h] trociſcorū
de roſis: ⁊ eupatorio expertorum iuuamē
torum ad febres ātiquas: ⁊ febres compo/
ſitas: ⁊ ad dolorē epatis ⁊ opilationē ipſi
us: ⁊ icteritiam. Accipe foliorum roſaruꝫ
ʒ. viij. ſpice. ʒ. iij. r. aued ſeni. ʒ. iiij. ſpodij. ʒ. i.
⁊ . ſ. liquiritie. ʒ. iij. ⁊ . ſ. ſuc. eupatorij. ʒ. x. ⁊
fiāt trociſci cū teraniabin. ¶ Confectio [i]
trociſ. d̄ roſis ſicut ꝯfirmatū eſt in lib. plu
rimoꝝ iuuamentoꝝ quoꝝ maius ē ad do
lorē ſtoma. ⁊ malitiā digeſtionis: ⁊ eis ꝓ
prie quibus corrūpitur forma ⁊ principiuꝫ
hydropiſis: ⁊ febres antiquas. Cuiꝰ hec
ē ꝑmixtio. Accipe roſaꝝ. ʒ. iiii. lignialoes
ʒ. ij. maſticis. ʒ. j. ⁊ . ſ. abſinthij. romani ci/
namomi ſpice caſſie ligne floꝝ. ſquinanti
ʒ. j. fac trociſcos. ʒ. ij. cū vino antiquo: ⁊ aq̄
decoctionis radicū ¶ Sucahal ertis: ⁊ eſt
gallia magna: ſiue regalis ſtom. cor ⁊ epar, ⁊
oīa mēbra nutritiua ꝯfortāt. Appetitū ex
citat: ⁊ digeſtionē ꝑficiat cuius ꝑmixtio.
℞. ſucci albelach: lib. j. buliat ebulitione
vna. Deide coletur: ⁊ ꝓijciat̄ ſup ipſum
gallaꝝ recentiū ꝯtritaꝝ contritione vltia.
℥. ij. ⁊ bulliat donec fiāt ſicut mel Deide
accipe folioꝝ roſaꝝ. ℥. j. cardamo. ligne a
tis gariofiloꝝ nucis muſ. maſticis: ligni a
loes: añ. ʒ. vii. ⁊ . ſ. darſeni. ʒ. iij. ſandali ma
caziri. ʒ. v. croci. ʒ. ſ. gūmi arabici. ℥. j. Te
rant̄ ⁊ cribellent̄. Et miſce cū predictis ⁊
expande ſup marmo inunctū oleo amig/
dalaꝝ donec ſiccet̄. Deinde pulueriꝫent̄
ſicut alcohol ⁊ aromatiꝫet̄ cū muſci. aur. ſ
Deinde cū aqua roſata fiant trociſci ſub
tiles: ⁊ ſiccent̄ in vmbra. ¶ Confectio ra
mic [k] que eſt medicina cōpoſita ⁊ recipit̄ i
alijs medicinis: ⁊ ꝯfortat ſtoma. cor ⁊ epar
d̄bilitat ⁊ vꝫ ad lubricitatē viſceꝝ ⁊ inteſti
noꝝ. ⁊ ſedat acuitatē ⁊ ſiſtit fluxum coleri
cum. ⁊ vomitum ⁊ ſedat animā ⁊ acquirit̄
ex eo i hoc iuuamentū magnū. ⁊ ꝯfert ad
fluxum ſanguinis vndecunqꝫ. ⁊ exſufflat̄
ex eo i nares ꝑ flux. ſanguinis ex eis. ℞.
ſuc. herbe acetoſe. ℥. xvj. bulliat ebullitiōe
i. cum roſaꝝ. ℥. j. granoꝝ myrti. ℥. ij. ⁊ co
let̄: ⁊ miſce cū eo gallaꝝ recentium: ⁊ hu/
midaꝝ tritarum in vltima contritione. ℥.
iij. ⁊ coquat̄ adhuc deide pulueriꝫetur ſu

per ea folioꝝ roſa. ℥. j. ſandali macaziri. ℥.
i. ⁊ quarta: gūmi ara. ℥. i. ⁊ . ſ. carnium ſu/
mac ſpodii ana. ʒ. viii. ſucci agreſte. ʒ. vii.
ſucci grano. myrti tritoꝝ cōtritione vltia
℥. iiij. lignialoes gariofi. macis nucis mu.
ana. ʒ. iiii. Inuoluātur oīa ſil: ⁊ expāde in
ſcutella lapidea vſqꝫ dū ſiccetur. Deīd te
re ſicut alcohol: ⁊ cum camphore aur. j. ⁊
aqua ro. fac trociſcos ſubtiles: ⁊ exicca in
vmbra. ⁊ apud alios loco ſuc. aceto. pone
ſuc. cito. acetoſo. imatu. tantum. Et quidā
ſunt qui aromatiꝫant cum muſci. ʒ. vnius
quarta. Confectio [l] trociſcorum de cam
pho. ad feb. multe inflam. ⁊ ſitim vehemē
tem: ⁊ incenſionem colere rubee ⁊ ebuliti.
ſanguinis: ⁊ ſuper calefactionem ſtoma. ⁊
epatis ⁊ icteritiam. ⁊ conferunt ethi. ⁊ pti.
quorū permixtio. ℞. folio. roſa. ʒ. iiii. ſpo.
ʒ. ii. ſandalorum citrino. ʒ. ij. ⁊ . ſ. croci. ʒ. j.
liquiri. ʒ. ii. ſeminis citrulli: melonis cucu
meris cucurbite dragagāti: gummi: ſpice:
añ. ʒ. j. ligni aloes: cardamomi: amili ⁊ cā
phore: añ. ʒ. vnius parte ſ. ij. zuccari tabar/
zet: ⁊ tereniabin: añ. ʒ. iij. Confice cū mu/
cillagine pſilij. ⁊ aqua roſata. Cōfectio [m]
trociſcoꝝ d̄ reubar. ꝯferēs ad dolorē epa/
tis ⁊ oppilationeꝫ ipſius ⁊ ad apoſtemata
eiꝰ ⁊ antiq̄s egritudīes i ipſo ⁊ hydropiſiꝫ
⁊ corrūptionē forme: ⁊ icteritiā. Accipe ra
ued. boni. ʒ. x. ſucci. eupatorii. ʒ. iii. ro. ʒ. iiii
ſpice: aniſi rubee tictorum ſeminis apij ab
ſinthii. aſſari: ana. ʒ. j. amigdalarum ama/
rarum. ʒ. iiii. ⁊ fiant trociſci aurei. Con/
fectio [n] trociſcorum de ſpodio: qui ſunt vl/
timi ad febres acutas ⁊ inflāmationeꝫ ſto
machi ⁊ epatis ⁊ ſitim vehementē. ℞. ſpo
dij. ʒ. iiij. roſarum rubearuꝫ. ʒ. vij. ſeminis
portulace: ſucci liquiritie: ana. ʒ. ii. Cōfice
cum mucillagine pſilii: ⁊ fac trociſcos. ʒ. j.
Et da cum ſucco mali granati. Et alii ad
diderunt. iiij. ſeminum gūmi arabici dra/
gaganti croci: ana. ʒ. j. ⁊ . ſ. ¶ Cōfectio [o] tro
ciſcorum de ſpodio cum ſemine acetoſe cō
fert ad febres colericas: cum quibus eſt ſo
lutio ventris ⁊ ſedat inflāmationem ſto/
machi ⁊ epatis ⁊ ſitim continuam. Quo/
rum permixtio. ℞. roſarum rubearum. ʒ.
xii. ſpodij. ʒ. x. ſeminis acetoſe. ʒ. vj. ſemi/
nis portulace: granorum coriandri infuſo
rum in aceto ⁊ torrefactorum ⁊ pulpe ſu/
mac: ana. ʒ. ii. ⁊ . ſ. amili. aſſi. balauſtiarum
berberorum: ana. ʒ. ii. gummi arabici aſſi:
ana. ʒ. j. ⁊ . ſ. Confice cum ſucco agreſte.
Da cum aliquo ex robub ſtipticis.

⁊ de his tribꝰ que ponūt̄ i litera ſolū vltia habet̄ i vſu ⁊ q̄ īgreditur
ꝯpoſitionē magnoꝝ ātido. h ¶ Et io pria d̄ſcriptio q̄ ſic icipit ꝯfec.
trociſcorum de roſis ⁊ eupatorio nō ſūt i vſu nec ꝑparate reperiunt̄
Sꝫ tertia deſcriptio habet̄ i vſu quoꝝ d̄ſcriptio ſic icipit. i ¶ Cōfec
tio. i. ꝯpoſitio trociſcoꝝ de roſis ſicut confirmatū ē i libris plurioꝝ
⁊c. ⁊ hñt vtilita/
tes ⁊ iuuamenta
ad doloreꝫ ſtōaci
⁊ malitiā ꝯplexio
nis ⁊ ad fe. anti/
quas ⁊ ad pricipi
uꝫ ydropiſis: nā
ſūt pricipalit̄ con
fortatiui ſtōaci ⁊
epatis ⁊ aliorum
mēbroꝝ nutriti
uoꝝ relaxatoruꝫ
ex lōgitudīe egri
tudis: ⁊ doſis cū
circūſtātijs req/
ſitis ē ſicut troci
ſcoꝝ diarodō dic
toꝝ ſupiꝰ. ⁊ ſim/
plicia ⁊ modꝰ cō
poſitiōis apparꝫ
i lr̄a. m ¶ Cōfec.
i. ꝯpoſitio trociſ/
coꝝ de reubarba
ro. Iſti trociſci a
q̄buſdā magiſtra
liter habet̄ i vſu
⁊ preparāt̄ ⁊ eo/
rū vſus ē ꝯueni
ens ad dolorem
epatis frigidū a
materia pūgitiua
⁊ ad opilationeꝫ
ipſius. ſūt. n. ali/
qualr̄ ſolutiui ma
terici ſubtil̄ aquo
ſe ac curie: ⁊ ido
mltuꝫ ꝯueniunt
ydropicis ⁊ hijs
q̄bꝰ bitudo cor/
poris ſeu forma
corrūpit̄: ⁊ doſis
ē ad. ʒ. i. cū aqua
vel vīo ſꝫ exigē
tiā diſpōis curād
cū decoctionibꝰ
⁊c. ¶ Confec. i.
cōpoſitio trociſ/
coꝝ de cāphora.
Iſti trociſci pre/
parati repiūt̄ nō
q: per ſe ſoli ha/
bēt̄ i vſu. ſꝫ igre/
diūt̄ cōpoſitionē
quorūdā electua/
rioꝝ ⁊ vtilitates
eiꝰ modꝰ cōſtruc
tiōis apparet i li
tera: ⁊ ſimplicia
coꝝ ſūt ſupius d̄
clarata. n Con
fectio. i. compoſi
tio trociſ. de ſpo/
dio: due d̄ſcriptō
nes trociſcoꝝ de
ſpodio repiunt̄ q̄
ponūt̄ i lr̄a ſꝫ pri
ma nō eſt in vſu
o ¶ Confectio. i.
cōpoſitio trociſco

Eſt in vſu

Eſt in vſu Cōfectio trociſcorum de Reuba/

Confectio trociſcorum de ſpodio Eſt in vſu

Tro. de berberis
Tro. de abſintho
de eupatorio

Tro. de lacca de terra ſigillata

¶ Confectio[p] trociſcorum de berberis ad febres inflamataſ. Extinguunt eni eas ⁊ ſitim anguſtioſam. ℞. berberorum: aut ſucci eius ſpodij: ſucci liquiritie ⁊ ſeminis portulace ana. ʒ.iii. roſaruꝫ. ʒ. vj. ſpice: croci: amili: dragaganti. ʒ. i. ſeminis citrulli ʒ.iij. ⁊. ſ. camphore. ʒ. ſ. Confice cum tereniabin. ¶ Confectio[q] alia trociſcoruꝫ de berberis qui conferunt ad calefactionē ⁊ ſolutionē ventris: ⁊ dolorem epatis. ℞. berberorum. ʒ.ij. ſpodij xiloaloes ſeminis acetoſe maſticis: gallie ſpice ana. ʒ.i. roſarū ʒ.v. gummi. ʒ.iij. Confice cum aqua roſata. ¶ Confectio[r] trociſcorū de abſinthio qui conferunt febribus antiquis: ⁊ aperiunt oppilationeꝫ epatis ⁊ ſtomachi ⁊ confortant ſtomachum ⁊ conferūt dolori mēbrorum nutritionis ⁊ confortant appetitum. ℞. roſarum abſinthij aniſi ana. ʒ. ij. raued ſucci eupatorij: aſſari: apij: amigdalarum amararum ſpice maſticiſ: ⁊ folij an̄ ʒ.i. Fac trociſcos cum ſucco endiuie. Da cum ſucco herbarum. ¶ Confectio[s] trociſcorum de eupatorio: confert ad febres antiquas: ⁊ rigorem earum. Opilationeꝫ epatis ⁊ ſplenis aperit ⁊ ſunt medicamina bona apoſtematum in ipſis: ⁊ ictericis ⁊ i principio hydropiſis. ℞. tereniabin: ſucci eupatorij ana. ʒ.i. roſarum. ℥. ſ. ſpice. ʒ.iij. raued aſſari aniſi ana. ʒ.ij. ⁊. ſ. ſpodii. ʒ.iij. ⁊. ſ. Fac trociſcos cū ſucco herbarū. Da cum eis. ¶ Confectio[t] trociſcorum de aniſo qui auferunt febres antiquas: ⁊ aperiunt opilationes ⁊ emēdant malitiaſ epatis. ℞. aniſi eupatorij ana. ʒ.ij. ſeminiſ aneti: ſpice maſticis: folii abſinthii: aſſari apii amigdalarum amararuꝫ ana. ʒ. ſ. aloes. ʒ. ii. confice cum ſucco abſinthii ⁊ apii. Da cum ſirupo acetoſo: ⁊ ſucco herbarum.

¶ Confectio[u] alia trociſcorum de aniſo ⁊ ſunt de. x. medicinis: ⁊ ſunt in intentione primorum ⁊ valent ad febrem antiquā ⁊ ad eam in qua corrumpitur forma ⁊ ad quartanam antiquā ⁊ rectificāt epar ⁊ ſūt boni ⁊ experti. ℞. aniſi. ʒ.iiii. maſticis ſpice: apii abſinthii romani: aſſari folii ana. ʒ. i. amigdalarum amararum. ʒ.i. ⁊. ſ. aloes boni. ʒ.ii. ſucci eupatorii. ʒ.iiii. Confice cū decoctione abſinthii. ¶ Confectio trociſcorum de lacca. Et conferunt ad opilationem epatis ⁊ ſplenis: ⁊ febrem diuerſam ⁊ antiquam: ⁊ ad aſclytem ⁊ prouocāt vrinam. ℞. lacce mundate: ſucci liquiritie abſinthii berberi ſucci eupatorii: raued: ariſtologie longe coſti: aſſari amigdalarum amararuꝫ rubee tinctorum: aniſi: apii ſquinanti ana. ʒ.ii. Fac trociſcos. ʒ.i. ¶ Confectio[x] trociſſorum de terra ſigillata ex inuentione noſtra ⁊ ſunt vltimi iuuamenti ad ſputum ⁊ ad egreſſionem ſanguinis: ⁊ proprie ſumptum cum aqua arnogloſſe: ⁊ quandoque linitur ex vno eorum ſuper frontem: ⁊ ſedat fluxum ſanguinis ex naribus. Et linitur ex eo ſuper matricem ad fluxum menſtruorum ⁊ ſedat: ⁊ quandoque mittitur in matricem: ⁊ quandoque linitur ſuper pectinem ⁊ mittitur in veſicam ⁊ quandoque linitur ſuper membrū manationis ſāguinis ⁊ ſūt experti. Quorum permixtio. ℞. ſanguinis dracōis gūmi arabici aſſi: ramic foliorum roſarū ſiccaꝝ ⁊ ſeminis earum amili: aſſi ſpodii acacie hypoquiſtidos: lapidis emathitis heſiſtides balauſtie boli armeni: terre ſigillate ſedenagi: coralli: karabe ana. ʒ.ii. margaritarum dragaganti: papaueris nigri ana. ʒ.i. ⁊. ſ. portulace aſſe: cornu cerui aduſti thuris gallarum croci ana. ʒ.ii. Fiant trociſci cuꝫ aqua arnogloſſe. Et da cū aqua ſpodii gummi boli armeni ⁊ ſpice: ⁊ quando inuitat neceſſitas ponatur i eis opii. ʒ.ii. ⁊ quandoque plus: ⁊ quandoqꝫ minus: ſicut oportet. Modus autem adminiſtrationis eorum eſt ſecundum tres modos. Ad fluxum ſanguinis ex pectore aut pulmone adminiſtrandi ſunt cū aqua portulace: aut aqua pluuiali. Et ad excoriationem cum rob citoniorum: aut cum

rū de ſpodio cū ſemie acetoſe. Iſta ſecūda deſcriptio multū habere i vſu ⁊ ē illa q̄ vbiqꝫ ꝑparata reperiſ. Iſti trociſci multū ꝯferūt fluxui vētris ab hūore colerico facto ac ēt diſinterie cū excoriatione iteſtinorū. ꝑmiſſa tñ aliq̄li euacuatiōe cū aliquo qꝛ euacuat comprimēdo vel cū reubarbaro torrefacto vt ſupius dictū ē Et doſis ipſoꝝ ē vſqꝫ ad ʒ.j. cū aq̄ plātaginis vł cū alijs aq̄s ꝯuenictib⁹ vł cū vīo pōtico limphato cū aq̄ ferrea. Et marie ꝯuenīūt nō ſolū ꝑ ſuperius aſſumpti vna vice vł pluirib⁹ ſm exigētiā i ſpe ꝯgruo ſꝫ ꝑ iferi⁹ cū cliſterijs vel cū alijs ſtipticis ꝯſtrictiuis. ꝑmiſſis tamē lauatiuis ⁊ abſterſiuiſ cliſteribuſ vt ſumēdo ḋ ipſis trociſcis. ʒ.ij. cū vīo pōtico puo ⁊ cū aq̄ ordei cū alijs liquorib⁹: ⁊ quandoqꝫ addim⁹ ſuc cū plātagis vł aliqd ḋ piguedie ad faciēdū virtutem medicinaꝝ penetrare i ſubſtātiaꝫ iteſtini ⁊ ad alterādū humorē calidū q vt pl'r ē cā flux⁹. Et nō ſolū iſti trociſci ꝯueniunt fluxui vētris ſꝫ ⁊ acute febrientib⁹: ſiti extiguēdo: ꝯueniūt ēt in flāmatiōi ſtōi ⁊ epatis aſſūpti ꝑ ſupius cū aq̄ endiuie ⁊ ſilibus aq̄s friis alteratiuis q̄ruꝫ trociſcoꝝ hec eſt ḋſcriptio. ℞. ro. ru. ʒ. xij. ſpodij. ʒ.x. ſeis acetoſe. ʒ. vj. ⁊ ei⁹ ſi due ſpēs. ſ. ſiluestris q̄ vocaſ lappatiū: ⁊ dōeſtica q̄ apḋ nos vocaſ acericūcello: ⁊ iſta ꝓpe vocaſ acetoſa q̄ ē fre ꝯplonis i tertio ⁊ ſicce i ſecūdo. ſeis portulace: granoꝝ coriandri iſuſoꝝ i aceto qḋ ē ſemē notū fre ꝯplonis i ꝑmo ⁊ ſiccerī ſecundo. hꝫ tamē ꝑtē aliquā corticalē extriſecā puā q̄ ē valde calide ꝯplonis ⁊ ſicce i ſecūdo. ¶ Infūdiſ āt i aceto vt huiuſmodi extriſice ⁊ iſenſibil' ꝑtis caliditas ⁊ malitia remoueaſ ab eo. Ac ēt vt ſubtilieſ reliq̄ ꝑs ei⁹ vł ſubſtātia ⁊ facili⁹ penetret ad ꝑtes ei⁹ ꝓfūdiores. Sumach ana. ℥.ij. ſ. amili aſſi: balauſtie. ⁊ ſūt flores maloꝝ granatoꝝ cū ſtipticitate mlta berberis ana. ʒ.ij. gūmi arabici aſſi. ʒ.j. ſ. ꝯfice. n. ſucco agreſtis ⁊ da cū aliquo ex robub. i. ſucco ſtiptico vt plātagis ⁊ ſimilib⁹. p ¶ Cōfectio trociſ. ḋ berberis. hec ꝑma ḋſcriptio nō habetur i vſu. q ¶ Cōfectio trociſ. ḋ berberis ad calefactionē ⁊ ſolutionē vētris ⁊ dolores epatis. Iſti trociſci magiſtraliter habenſ a qbuſdā vſu lꝫ rariſſime ꝑparati reperiaſ Conueniūt ēt ꝑdictis diſpōib⁹ a dominio hūoris calidi ſubtil' ⁊ acuti. Et doſis ⁊ mod⁹ aſſumptionis ⁊ ꝯſtructiōis ipſoꝝ ē ſicut ⁊ aliaꝝ quarūcūqꝫ. r ¶ Cōfectio trociſ. ḋ abſinthio iā dictū ē qꝛ raro vtimur trociſcis ſeparatī ⁊ ꝑ ſe: ſꝫ vſus ipſoꝝ cōmuniter ē quoſdā ex eis admiſcēdo cū electuariis. Iſti trociſci a qbuſdā magiſtral'r habenſ i vſu. habent. n. ꝑncipal'r ꝯferre ātiqs febrib⁹ apiēdo opilatōes ſtōi ⁊ epatis ⁊ ſic ꝑdicta mēbra ⁊ alia nutritiua mire ꝯfortāt ⁊ appetitū icitat ⁊ dolorē remouēt a ꝑdictis mēbris Et doſ ⁊ tp̄s ⁊ mod⁹ ⁊ cū qb⁹ aq̄s ſt aſſumēdi ad plenū clare ꝯcipiſ ſupi⁹ i trociſcis diarodō. Et pōſt ḋſcriptionē cū dic. ℞. abſinthii ⁊c. raueb. i. reu. da. i. exhibeaſ cū ſucco herbaꝝ ꝑdictaꝝ ſ. eupatorii. ſ apii vł aliis i ḋſcriptiōe ꝑſēti: ſꝫ loco iſtorū ſuccoꝝ accipim⁹ aq̄s diſtillatas ⁊c. s ¶ Confectio de eupatorio magiſtral'r a qbuſdā habeſ i vſu ⁊ hēnt virtutē ⁊ efficaciā i apiendo oēm oppilationem ſplenis ⁊ epatis ¶ Cōferūt ēt i principio idropicis ⁊ ictericie ꝑſertiꝫ citrie: cōferūt ēt ātiqs febrib⁹ euenictib⁹ cū rigore ⁊ frigore ex reuocatōe caliditatis ad iteriora ſi ex eis aſſūaſ i puluere vſqꝫ ad. ʒ.j. cū vīo vł cum ſuccis aut aq̄s diſtillatis ꝯuciētib⁹ diſpōni curāde: ⁊ iſti trociſci ſūt magis apiōis ⁊ virtutis maioris i apiēdo qꝫ trociſci ḋ abſinthio ⁊ mod⁹ ꝯſtructōis appet i lra. ⁊ ſimplicia ſūt ſupi⁹ ḋclarata. Et nō ta qꝛ lꝫ i iſtis ſicut ⁊ i qbuſdā aliis igrediaſ aliquātulū reubarbari nō tamē ꝑꝑ h̄ ſūt ſēſibil'r ſolutiui: ſꝫ iſti ſolū ſūt ſēſibil'r oppilationū apitiui ⁊ ꝯfortatiui mēbroꝝ nutritiuoꝝ ⁊ relaratiuoꝝ ex egritudie lōga. t ¶ Cōfectio trociſ. ḋ aniſo. h̄ ꝑma ḋſcriptio nō ē i vſu. u ¶ Cōfectio alia trociſ. ḋ aniſo ⁊ ſūt ḋ. x. medicis. Iſti trociſci a qbuſdā habeſ i vſu. Sūt āt ad guſtū diſplicibiles valde. dicūſ āt ḋ ḋcē medicis qꝛ ḋcē ſimplicia igrediūſ eoꝝ cōpōnem ⁊ dnoiaſ ab aniſo qꝛ aniſū ꝑncipal'r eoꝝ cōpoſitōeꝫ igrediſ ⁊ ipſi⁹ virtute operanſ. Iſti trociſci ſūt vigoroſi i ſubtiliādo mās groſſas melan

Tro^s alhadal. · Tro· hamec · Tro^ci De ligno aloes · de capparis · Tro· de sandal

colicas: ⁊ iõ ꝯueniūt ad q̃rtanā antiquā ⁊ ad oppilatões epatis ⁊ ſplēis eas apiendo ⁊ v[en]toſitates groſſas diſſoluūt ⁊ alias virtutes ⁊ vtilitates hn̄t q̄s auctor põit i lr̄a ⁊ tp̄s ⁊ mod⁹ exhibitõis ē ſicut ſupradictoꝝ trociſ. ⁊ marie diarodõ. r ¶ Cōfectio trociſ. ð laccha. Iſti trociſci nō ſūt i vſu poſſūt tñ magiſtralr̄ p̄parari. ſ ¶ Cōfectio tro. ð terra ſigillata. Iſti trociſci generalr̄ ſūt i vſu: ⁊ ſic vbiq̧ p̄parati repiūt. igrediūt. n. ꝯpōnē magnorū ātidotoꝝ ⁊ adminiſtrāt a medicis nō ſolū i puluere p os cū liq̄ribus ꝯueniētib⁹ ⁊ mēbra extriſica liniēdo cū illis diſſolutiſ tū cū aliq̄ liq̄re ꝯueniēti ⁊ p̄ncipalr̄ ꝯferūt ſi per os aſſumāt cū ſucco vel aq̄ bugloſſe vel plātagiſ q̄ ē herba nota frē ⁊ ſicce ꝯplonis i ſecūdo gdu ⁊ p ſe ſola ē mirabil' cuilibꝫ fluxui ſāguis ex fractura vene in pectoꝛe. ēt ſimē ꝯueniūt liniti ſup frōtē ⁊ tpa cū p̄dc̄to ſucco plātagis ⁊ albumine oui mixtis ⁊ cōgſſatis ad reſiſtēdū ſuꝑfluo fluxui ſāguis ſubtilis ⁊ calidi eueniētis ex narib⁹ ēt eodē mō ꝯueniūt cū eodē ſucco ⁊ albumie oui liniti ſup ptes femoꝛis ⁊ pectis ⁊ renum i mulierib⁹ ſuꝑflue menſtruātib⁹ q̄rū ðſcriptio h̄ ē. R. ſāguis dracōis. ē. n. ſucc⁹ rube⁹ cuiuſdā arboꝛis i vltramaris ptib⁹ caliditate ſolis foꝛtit' iſpiſſat⁹ frē ꝯplonis i p̄mo ⁊ ſicce i ſecūdo. ʒ ¶ Ramich. ⁊ ē ꝯpō ðclarata i filõio p̄fico lapidis ematidis. not⁹ ē iſte lapis ⁊ ē frē ꝯplonis i p̄mo gdu ⁊ ſicce i ſecūdo. ¶ Boli armenii q vocat' ab auctoꝛib⁹ ſecūdo canõe lutū armeniū ſedenegi. i. fumi terre: ⁊ dcm̄ ē ð eo ſꝫ ſataragi ē q̄dā herba q̄ vocat' praſſiū vel praſſia: q̄ ē calide ⁊ ſicce ꝯplonis i ſecūdo q̄ nō igredit' ꝯpōcm iſtoꝝ trociſ. ¶ Thuris. i. olibāi ⁊ dcm̄ ē ð eo ⁊ da cū aq̄ ſpodii. i. cū aq̄ i q̄ ifuſū ſit ſpodiū ⁊ q̄dā alia q̄ ipe põit q̄ tādē dꝫ colari. ¶ Ωtio ſubdit ⁊ q̄ſdo vtimur. ſ. ad ſōnū ꝓuocādū: ⁊ ad tollēdū ſenſū a mēbro a q̄ ſāguis emanat põit opiū ⁊c. ſꝫ cū eo p̄parati nō repiūt ¶ Mod⁹ ali⁹ adminiſtratõis coꝝ ē ſm̄ tres modos q̄s ipſe põit i lr̄a: ⁊ ſic ēt valēt ad tres differētias diſpōnes flux⁹ ſāguis ēt a diuerſis mēbris vt ipſe põit ⁊ ꝯfert iniectio coꝝ ⁊ imiſſio p cliſtere q̄ſdo ē excoꝛiatio ⁊ fluxus ſāguis ex iteſtinis vel iniectio in matricē q̄ſdo ē fluxus ſāguinis cum aq̄ virge paſtoꝛis. i. coꝛrigiole ⁊ ē herba nota frē ⁊ ſicce ꝯplonis in ſo gdu omnia āt alia ſimplicia ingrediētia

aliqua robub ſtipticoꝝ: ⁊ ad manationē ſanguinis ex partibus inferioꝛib⁹ ꝯfert iniectio eoꝛum cum aqua virge paſtoꝛis.

¶ Confectio ʒ trociſcoꝛum alādabal qui ponuntur in iera hermetis: ⁊ in alijs ꝯfectionibus loco colloquintide. R. pulpe colloquintide albe: ⁊ leniſ: ⁊ munde a granis ℥. x. incidantur cum inciſoꝛio inciſione cōuenienti: ⁊ fricetur cū ℥. i. olei roſati. Deinde accipe dragaganti gummi bdelij añ ʒ. vi. Infundantur in aqua roſata per dies. iiij. ⁊ conficiatur colloquintida inciſa cū glutino eoꝝ: ⁊ fiant inde trociſci: ⁊ exiccētur in vmbra. Deinde iterum terātur cōtritione bona: ⁊ iterum confice cum glutino eoꝛum ⁊ fiant trociſci ⁊ adminiſtrētur

¶ Confectio ª trociſcoꝛum de ſādalis ad febrem inflamatiuam ⁊ ſitim ⁊ malitiā cōplexionis calide in ſtomacho ⁊ epate. Recipe trium ſandaloꝝ ana. ʒ. viij. ſpodij ſeminum cucumeris cucurbite citrulli poꝛtulace ana. ʒ. iiij. roſarum. ʒ. vii. cāphoꝛe. ʒ. i. berberis aut ſucci eius. ʒ. vi. boli armeni ʒ. iiij. Confice cuꝫ aqua poꝛtulace. Da cū lacte acetoſo: aut cuꝫ aqua agreſte: aut acetoſitate citri aut rob de ribes. ¶ Confectio ᵇ alia trociſcoꝛum de ſandalis qui conferunt inflamationibus febꝛium ⁊ ſiti vehementi. R. ſandaloꝛum citrinoꝛum. ʒ. ij. gummi arabici ſeminis citrulli excoꝛticati ana. ʒ. i. ſeminis. Confice cum aqua poꝛtulace: lactuce dragaganti: ſucci liquiritie añ ʒ. ſ. fiat trociſci ⁊ adminiſtrentur ſicut primi. ¶ Confectio ᶜ trociſcoꝛum Hamec ſedantium inflamationem ⁊ lenientiū vētrem ⁊ mundificantium pectus. R. folioꝛum violarum habentium medietatem inter humiditatē ⁊ ſiccitateꝫ aure. xii. turbit

compoſitionē ipſoꝝ clara ſūt: ⁊ ſic apparebūt in tabula ⁊ mod⁹ ꝯſtructiōis apparet in lr̄a. a ¶ Cōfectio tro. alādal. Iſti trociſci p ſe ipſos nō hn̄t in vſu ingrediūt tamē iera hermetis ſupius dictā q̄ in ptibus nr̄is nō habet' in vſu. hn̄t tamē virtutē ſolutiuā materieꝝ groſſaꝝ flegmaticaꝝ pp colloqntidā q̄ in eis ingredit'. Et doſis eēt ad ʒ. i. ſꝫ non ꝯſulo coꝝ vſuꝫ. b ¶ Cōfectio ð ſādalis ð iſtis ponūt duas ðſcriptiōes quarū nulla ē in vſu. ſꝫ iſti p̄mi a q̄buſdā magiſtralr̄ hn̄t in vſu: ⁊ ſic nō aliť p̄parati repiūt ꝯferūt. n. febꝛib⁹ intēſe ⁊ multe calidit[ati]s extinguēdo ſitim maximē ſi aſſumāt cū aq̄ endiuie vel cū alijs aq̄s frīs aptis vel ſuccis cōuenietib⁹. c ¶ Cōfectio alia tro. de ſādal'. iſta ſecūda ðſcriptio nō ē in vſu. d ¶ Cōfectio tro. hamec nō ſūt in vſu magiſtraliť tamē poſſum⁹ vti eis ad diſſoluēdū oēm vētoſitatē groſſā a q̄cūq̧ mā factā: ſūt ēt ſolutiui materieꝝ flegmaticaꝝ ⁊ aqſaꝝ: ⁊ ſi eis addat' ſcamonea vt põit in lr̄a vigoꝛoſi⁹ ſoluūt māꝫ flegmaticā ēt colericā. ⁊ doſ' eoꝝ i p̄ſ ue abſq̧ ſca. ē. ʒ. ii. cū ſca. Ño ē ʒ. i. ſ. ſꝫ virtutis foꝛtitudinem. ¶ Cōfectio tro. ð cipis. Iſti trociſci pp coꝝ efficaciā ꝯfici poſſūt tñ nō alr̄ p̄parati reꝑiūt. conferūt. n. p̄ncipalr̄ ad fetoꝛeꝫ oris ex vapoꝛib⁹ eleuatis a mā putrida ⁊ coꝛrupta ꝯtēta in ſtō ⁊ ꝯueniūt ad debilitatē ſtōaci ⁊ malicīā digōnis pp ðbilitatē caloꝛis innati. confoꝛtāt inſup coꝛ ⁊ cerebꝛū ipſoꝝ aromaticitate. ⁊ doſis ē. ʒ. i. cū vino odoꝛifero: ⁊ mod⁹ aſſūptiōis ē ſicut mod⁹ alioꝝ trociſcoꝝ ſupius dictoꝝ. R. zinzi. heil. ē ſp̄s cardamomi loco cuius accipimus cardamomū minus kiratas duas ⁊ ſunt pōdus granoꝝ octo oꝛdei. ꝯfice cū melle paſſulaꝝ. i. cū melle in quo paſſule diu ſteterūt infuſe. vel aliter. i. cū expꝛeſſione ſubſtātie paſſulaꝝ q̄ ſunt bene mature. reliqua omnia poſita de ſe ex declaratis ſunt manifeſta. f ¶ Cōfectio trociſ. de ligno aloes. Iſti trociſci ſatis ꝯueniūt in opationibus ſuis cum p̄dictis trociſcis de ciperis: ſunt tamē maioꝛis efficacie ⁊ virtutis in ꝯfoꝛtando ſtomachū coꝛ epar ⁊ cerebꝛum ⁊ totū coꝛpus cum ſint debilia ⁊ maxime in virtute digeſtiua. ſunt. n. maxime confoꝛtatiue ⁊ vigoꝛatiui caliditatis naturalis ſpiritus ſubtiliādo ⁊ eos peruios faciendo ⁊ conferunt pulſui coꝛdis ⁊ letificant animā. ꝯueniunt etiaꝫ idropiſi aſcliti ⁊ fetoꝛem oꝛis remouent: ⁊ doſis ⁊ modus compoſitionis coꝝ eſt ſicut alioꝝ. g ¶ Cōfectio trociſ. de cappari. Iſti trociſci propter eoꝛum iuuamenta ⁊ vtilitates magiſtraliter a quibuſdā habentur in vſu non tamen aliter pꝛeparati reperiuntur. ſunt enim

albi: ⁊ gūmoſi aur. vi. ſucci liquiritie aure. iij. tereniabin. ʒ. iiij. Fac trociſcos. Doſis eoꝛum eſt aure. ii. cum zucharo: aut pulpa caſiefiſtule. Et quandoq̧ inuitat neceſſitas: ⁊ ponitur in eis ſcamonee aur. ij.

¶ Confectio ᵈ trociſcoꝛum de ciperis ad fetoꝛem oꝛis ⁊ coꝛruptionem ſtomachi: ⁊ ad malitiam digeſtionis: ⁊ ſunt ſani ⁊ experti. R. zinziberis heil nuciſ muſcate cubebe macis: gariofiloꝛum gallie gūmi ara. ana aure. i. coꝛticum citri: maſticis floꝛum ſquinanti ciperi ſpice cinamomi ēblicoꝝ extremitatis: myrti añ aur. ii. Et in alio. Muſci karates. ij. Confice cum melle paſſularum: ⁊ da ex eis cum vino odoꝛifero: ⁊ hic poſt vomitum ventris ſolutionem.

¶ Confectio ᵉ trociſcoꝛum de lignoaloes conferentium ad debilitatem coꝛpoꝛis ſtomachi ⁊ pulſum coꝛdis: ⁊ ſincopim ⁊ debilitateꝫ epatiſ ⁊ hydropiſim ⁊ fetoꝛē oꝛis R. lignialoes: roſarum rubearum ana. ʒ. ij. maſticis cinamomi: gariofiloꝛum galie ſpice macis nuciſ muſcate: cubebe: cardamomi coꝛticum citri: heil bancie ana. ʒ. i. ⁊ ſ. muſci ambꝛe ana. ʒ. vnius ſextam. Fiāt trociſci cum melle paſſularum. Et adminiſtrentur cum vino odoꝛifero aromatico

¶ Confectio ᶠ trociſcoꝛum de caparis reſolutiuū duriciem ſplenis ⁊ ventoſitateꝫ Accipe coꝛticum radicum capparis: ſeminis agni caſti ana. ʒ. vi. nigelle: calamenti ſucci eupatoꝛij: acoꝛi: amigdalarum amararuꝫ: naſturcii: armoniaci: folioꝛum rute: ariſtologie rotunde ana. ʒ. ii. ciperi ſcolopendrie ana. ʒ. i. armoniacum diſſolua in aceto: ⁊ aliarum rerum puluis conficiatur cum eo. Et ſit doſis eius aure. i. cū viō in quo coquatur radix capparis: coꝛtex fra

Trociſ De carabe De alkekengi

De pulueribus

p̄ncipaliter ſubtiliatiui materieꝝ groſſarum melancolicaꝝ ⁊ illarū reſolutiui virtutem ⁊ efficaciā habent in aperiēndo oppilationes ⁊ remouendo duriciē ſplenis ⁊ epatis. ſunt etiā reſolutiui ventoſitatū groſſaꝝ in mēbris predictis ⁊ in quibuſcunq; aliis. Et doſis ipſoꝝ i puluerē redactoꝝ ⁊ tēpus ⁊ modus exhibitionis ipſoꝝ eſt ſicut trociſcoꝝ diarodon cum vino ſubtili vel aqua ſcolopēdrie vel cū alio liquore ꝯuenienti Et ē vſus coꝝ magis ꝯueniens in paſſiōib⁹ ſplenis frigidis a mā melācolica ⁊ ſūt valde notādi q̄rū hec eſt, deſcriptio ℞.corticū radicū capparis ⁊ ſūt cappares fructuſ cuiuſdā herbe calide cōplexionis ⁊ ſicce in ſecundo naſcentes in partibus alexandrie ⁊ apulie ⁊ corticū radicis ſunt calidiores ⁊ ſicciores ⁊ maſticate ac in ore retente mirabilē virtutē hn̄t in ſubtiliādo materiaſ groſſas flegmaticas ꝯtētas in capite illas inferius attrahēdo vt facilius expuātur ſeminis agni caſti ⁊ ē arbor q̄dā calide cōplexionis in p̄mo ⁊ ſicce in ſecundo. Nigelle ſemē eſt cuiuſdā herbe calide complexiōis in tertio ⁊ ſicce in ſecundo. debent aſſumi cum vino in quo coquatur radix capparis cortex fraxini cui⁹ ſemen vocatur lingua auis ⁊ radix tamariſci. eſt autem thamariſcuſ arbor quedam calide ⁊ ſicce cōplexionis in ſecundo gradu. habens mirabilem virtutem ad ſplenis duriciem ⁊ cortex ſalicis. Eſt enim ſalix frigide complexionis ⁊ ſicce in p̄mo. Reliqua ſunt nota.

g ¶ Cōfectio trociſcoꝝ de karabe. Iſti trociſci generaliter vbiq; p̄parantur ⁊ habentur in vſu ⁊ p̄ſertim conueniunt in paſſionibus in quibus ſanguis ſuperflue emanat ⁊ maxime ſuperfluo fluxui ſanguinis a pectore ⁊ ruptura vene in ipſo ⁊ ſuperflua fluxui ſanguinis ab epate renibus ⁊ inteſtinis. Sed ſuper omnia confert ſuperfluo fluxui ſanguinis emorroidarum ⁊ menſtruoꝝ: ⁊ debent exhiberi cum aqua plantaginis vel ſucco eius ſeu cum aqua mirti ſeu corrigiole vel aqua pluuiali calibeata. poſſint etiam exhiberi cum pauco vino pontico vel ſucco agreſte abſq; ſale ſeu cum vino granatoꝝ vel cum ſimilibus ſuccis. Et doſis eſt.ʒ.i. Et modus conſtructionis apparet in littera ⁊ ſimplicia ſunt ſuperius declarata. Et nota q̄ iſti trociſci non ſolum conueniunt ſi per intus aſſumantur in ſupradictis caſibus. ſed etiam in diſſenteria cum cliſteri maxime conueniunt p̄miſſa mundificatione ⁊ euacuatione cū farmaco leui euacuāte compꝛimendo vt dictum eſt ſupra. h ¶ Cōfectio trociſcoꝝ de alkekengi multum habentur in vſu: ⁊ ſic p̄parati reperiuntur. Et eoꝝ p̄ncipalis vtilitas eſt in paſſionibus renum ⁊ veſice. nam ipſe conueniunt ardori vrine excoriationi renum ⁊ veſice ⁊ viaꝝ vrine mundificant ⁊ conſolidant vlcera facta in eis et dolorem mitigant ſi pluribus continuis diebus aſſumantur. Et doſis ipſoꝝ et tempus et modus eſt ſicut de trociſcis. Diarodon cum iuleb roſato ſeu aqua mellis aut vino pontico ſm̄ exigentium diſpoſitionis quorum deſcriptio eſt iſta. ¶ ℞. granorum alkekengi et eſt ſpecies ſolatri facientis ꝯculas rubeas recluſas in folliculo rubeo frigide et ſicce complexionis in ſecundo. et iſte concule ſunt ille que habentur in vſu. Eſt alia ſpecies que facit ꝯculas nigras ſine folliculo que eſt frigidior et ſiccior ſupradicta cuius ſuccus eſt ſūme ꝯueniens poſitus ab extra ad remouendum oēm ſuperfluā caliditatē extrinſecā et ci⁹

xini ⁊ cortex radicis tamariſci: aut extremitates ramoꝝ eius: ⁊ cortex ſalicum. ¶ Et ſunt qui duplicant armoniacum: ⁊ eſt melius

¶ Confectio g trociſcorum de karabe abſcindentium ſanguinē de omni loco manationis eius. Accipe karabe aure.vi.cornu cerui aduſti: gummi aduſti: coralli aduſti: dragagāti acacie hipoquiſtidos: balauſtie: maſticis: lacce: papaueris nigri: aſſi: ana aure.ij.thuris: croci: opij ana aure.i.⁊ ſ. Fac trociſcos.ʒ.i.cum mucilagine pſilij

¶ Confectio h trociſcorum alkekengi ad vulnera in renibus ⁊ veſica ⁊ dolorem q̄ do mingitur vrina. Recipe granorum alkekengi.ʒ.iii.ſeminis citrulli ⁊ albathcche cucurbite ana.ʒ.iii.⁊.ſ.boli armeni: gūm arabici: thuris: ſanguis draconis: papaueris albi: amigdalarum amararum: ſucci liquiricie: dragaganti: amili granorum pini aā.ʒ.vi.ſeminis apij: karabe: boli iuſqami opij ana.ʒ.ij. Da.ʒ.i.cū iulep.aut cū aqua mellis.

ficus conuenit poſitus ſuper fronte et tēporibus ad remittendum: et prohibendū alienationem. et frenceſim albethedic alias bacheſe et melius et eſt melo longus et viridis que dicitur melō indus qui in partibus noſtris multum comeditur in fine veris: non tamen eſt ſanus: quia dure digeſtionis et mali nutrimenti. Eſt frigide et humide complexionis in p̄mo. Reliqua ſimplicia ſunt ſuperi⁹ declarata.

¶ Diſtinctio.ix.de ſuffuf.⁊ pulueribus.

f Suffuf. k de ligno aloes humiditatem ſtomachi exiccat ventoſitatem diſſoluit ⁊ digeſtionē procurat. Accipe ligni aloes.℥.i. gallie aure.i.⁊.ſ.zuchari tabarzet.℥.i.⁊.ſ. Potio eius eſt.ʒ.iij.cum miua. ¶ Suffuf l aliud de ligno aloes ſtomachum ⁊ cor confortat: odorem oris bonum facit: ⁊ digeſtionem procurat. Recipe ligni aloes.ʒ.iij.cardamomi: mente ſicce: ſpice marmacur: ciperi: corticis citri ana.ʒ.ij.gallie ſquinanti ana.ʒ.i.maſticis ani.apij ana.ʒ.ij.zuchari ⁊ pondus omnium da cum miua.

¶ Suffuf m diarodon valet ad dolorem ſtomachi ⁊ frigiditatem eius: ⁊ confortat ipſum valde. Recipe trociſcorum diarodon: maſticis ana.ʒ.iij.karabe: mente ſicce ligni aloes aā.ʒ.iij.⁊.ſ. Da.ʒ.cū vīo odo.

¶ Oris odorem faciens.
¶ In vlceribus putridis oris lingue et gingiuarum.
¶ Tuſſiz cre ans.
¶ Appetituz excitans.
¶ Stōacibu miditates exſiccans.
¶ Stomachi calefactiuus.
¶ Ad lienteriam.
¶ Puluis impignatiuus.
¶ Puluis incarnatiuus.
¶ Puluis cōroſiuus.
¶ Ad colicā.
¶ In fluxu ſagu s vndecūq; emanātiſ
¶ Cazeziam curans.
¶ Pro idropicis.
¶ Pro podagricis et ſciaticis.
¶ Solutiuus flegmatis.

¶ Diſtinctio nona de ſpeciebus ſuffuf. et puluerib⁹.

i b Ec ē nona ps p̄cipalis in q̄ determiat de diuerſis diſpoſitōibus pulueꝝ cōferentiū diuerſis diſpoſitionibus. Et lꝫ cōmuniter non habeantur in vſu nec p̄parati reperiant: tamen vſus ipſoꝝ magiſtraliter ē conueniēs diuerſis diſpoſitiōib⁹ pp̄ eoꝝ vtilitates et iuuamēta. Differt aūt puluis a ſuffuf. Nam puluis ē nomē generale ad oēm puluerē groſſū vel ſubtilē ſimplicē vel compoſitū ¶ Suffuf aūt ē nomē particulare ſolū ad puluerē ſubtiliſſimū ſicut alcohol et cōpoſitū ex plurib⁹ pulueribus ¶ Differt aūt ſuffuf a ſief qđ eſt puluis ſubtiliſſimus reductus ad formā trociſci habentes ſimilitudinem cum pedona ſcacoꝝ. Fricatur autē predictum ſief cum aliquo liquore vt aqua feniculi vel roſata et adminiſtratur paſſionibus oculoꝝ propter eius ſubtilitatē. k ¶ Suffuf de ligno aloes. Iſte puluis: nec alii ſubſequentes p̄parati reperiuntur niſi magiſtraliter. Eſt enim hic puluis continens ad deſiccandum humiditates contentas in ſtomacho et ad reſoluendum ventoſitates in eo: et eſt adiuuans ad digeſtionem ¶ Et doſis eſt.ʒ.iii.cum miua.ſ.ſimplici: vel aromatizata dictis ſuperius diſtemperatus cum aqua mente vel abſinthii vel feniculi ſm̄ diſpoſitionem et debet aſſumi ſub actuali caliditate de mane vel de ſero vacuo ſtomacho et ante cibum per duas horas. l ¶ Suffuf aloes đ ligno aloes magiſtraliter poteſt haberi in vſu et habet vtilitates et iuuamenta ſupradicti pulueris ⁊ vltra illa maxime cōfortat virtutes epatis ⁊ cordis et oris bonum odorem facit. marmacur.i.marcibri quidam exponunt.id eſt maiorana. quidam et forte melius.i.melliſſa. Et doſis eſt ſicut ſupradicti. m ¶ Suffuf diarodon. Iſte puluis principaliter eſt calefactiuus male complexionis frigide ſtomachi. vnde confert dolori eius facto materia frigida et ventoſa eſt multe confortationis virtutis digeſtiue in ipſo et deſiccatiuus humiditatum

putridarum ⁊ corruptarum contentarum in ſtomacho. Et doſis eſt vſqꝫ ad. ʒ.i.ſ. cum vino odorifero obſeruatis conditionibus. ¶ Suffuf aromaticum. Iſte puluis eſt principaliter calefactiuus male complexionis frigide ſtomachi. vnde confert dolori eius facto a materia frigida, ⁊ ventoſa. eſt multe cōfortationis virtutis digeſtiue i ipſo ⁊ deſiccatiuus humiditatum putridarum ⁊c. ¶ Suffuf aromaticū. Iſte puluis habet iuuamēta mlta: licet preparatus non reperiatur. Nā principaliter confortat ſtomachum ⁊ digeſtionem ꝓcurat: ventoſitatē diſſoluit ⁊ oris odorē bonum facit. habec. id eſt card⁹. Et doſis eſt aureos duos aſſumere cum vino odorifero. ¶ Suffuf bonum īpinguatiuum. Conuenit corporibus extenuatis macreſcētibus ac etiā exſiccatis non tamen habet in vſu. Tortellarum de ſeni. id eſt panis biſcotti facti de flore farine de illa contracta. ¶ Et doſis eius eſt vſqꝫ ad. ʒ.iiii ſumendo de ipſo pluribus vicibus i die cum lacte aut cum aqua ciceris. ¶ Suffuf de granis mirti. Iſte puluis eſt magne vtilitatis conferens ad lubricationem ſtomaci ⁊ viſcerum. ſiſtit enim principaliter lienteriam habet enim virtutem fortiter conſtrictiuam ſtomaci inteſtinorum torrefactorum. id eſt aliqualiter aduſtorum vel aſſatorum ciminꝫ carmeñ. id eſt de illa contracta. ¶ Coriandri ſicci ſilueſtris preparati. id eſt ſimiliter infuſi ſicut cimini ſauich. i. ordei imaturi. anabach. i. ſucci neſpilorum imaturorum. Doſis eius eſt cum vino citoniorum vſqꝫ ad. ʒ.ii. temporibus ſupradictis. ¶ Suffuf ad tuſſim antiquam hic eſt vltimus puluis, qui ponitur hic a Meſue qui eſt aliqualiter lenitiuus aſperitatum pectoris. vnde eſt conueniens tuſſi antique ⁊ dolori pectoris ⁊ datur cū iuleb violato ⁊ aqua capillorum veneris. ¶ Ex ſupradictis pulueribus poſſunt conſtrui confectiones vel electuaria cum zucharo vel cū melle aſſumendo de eis iuxta portiones ſuperius dictas in aliis electuariis. Et doſis eſſe poterit vſqꝫ ad. ʒ. vnam. ¶ Et omnes pulueres non ſunt ſolutiui: ſed ſolum habentur virtutes ſuperius dictas: ⁊ ſic denominari poterūt ſub illo nomine ſub quo hic denominatur. Exempli gratia incipiendo a primo ſuffuf vbi dicitur ſuffuf de ligno aloes: ⁊ ſic de aliis. ¶ Eſt alius puluis q traditur ex dictis Galieni quinto de ingenio ſanitatis capitulo de fluxu ſanguinis ex ruptura vene in pectore qui ſumme conuenit ad reſtringendum omnem fluxum ſanguinis vndecunqꝫ emanantis maxime ex vulneribus cuius hec eſt deſcriptio. ¶ ℞. boli armeni ſanguinis draconis terre ſigillate thuris maſticis aloes pilorum leporis minutim inciſorum. ana. ʒ.j. diſſoluantur in albumine oui ⁊ cum ſtuppa ⁊ cuꝫ peciis infuſis in eo equaliter expreſſis ponantur ſuper locum: ⁊ quidam cum albumine oui ponunt de ſucco plantaginis. ¶ Alius puluis trahitur ab Auicenna quinta fen. quarti canonis. c. de fractura cranei hic puluis capitalis generaliter ab omnibus medicis habetur in vſu ⁊ eſt cōueniens poſt abraſionem oſſis ⁊ digeſtionem vlceris: ⁊ ipſius mundificationem ⁊ ad generationem carnis ſuper oſſe diſcoopto: ⁊ etiam ſuper panniculo dicto dura mater ſi ſuper eo aſpergatur cuius hec eſt deſcriptio. ¶ ℞. ſarcocolle thuris ireos. ſanguinis draconis myrre ariſtologie longe. a. partes equales fiat puluis factus ſolum ex limatura calibis aſſumptus cum zucharo roſeo. ¶ Et doſis eſt. ʒ.i.ſ. cum. ℥.ii. zuchari ſupradicti i forma pillularum ſeu electuarii. debet tamen predicta limatura calibis pluribus. ⁊ plurib⁹ diebus in aceto infundi: ⁊ ſic melius exſiccari aliter eius vſus non eſſet conueniens: licet quidam ipſam limaturam preparent ⁊ infundant quandoqꝫ in lacte caprino: ⁊ quādoqꝫ in aqua lactis: ⁊ quandoqꝫ in oleo amigdalarum dulcium ⁊ ſic aſſumunt cum ⁊ non eſt malum vt eius aſperitas remoueatur hic puluis modo ſupradicto aſſumptus ieiuno ſtomacho eſt valde conueniens habentibus proſtrationē appetitus ⁊ relaxationem villorū ſtomaci ex humiditate ſuperflua illam deſiccando. vnde virtus digeſtiua ſtomaci mltū vigoratur ex eius aſſumptiōe. Confert etiā principaliter cachexie, ⁊ corporibus qbus habitudo corrūpitur ⁊ quib⁹ corpus citrinatur cū admixtione coloris cinericii. vnde conuenit principio idropiſis. ⁊ epar confortando ac vigorando in virtutibus ſuis. Et generaliter ē conueniens ad deſiccandū omnes putredines ⁊ cōruptas materias vbicunqꝫ contentas in membris nutritiuis.

Suffuf aromatizatum confortat ſtōachum: digeſtionem facit bonam: ventoſitatem diſſoluit oris odorem facit bonum ℞. aniſi aure. xij. ſeis feniculi aur. iiij. liquiritie zinzi. ana aure. iij. gariofilorum: macis: cinamōi electi: galāge añ. aur. ij. galliemuſcate aure. ij. lignialoes: cortic ꝯ citri añ aure. i. ⁊ ſ. muſci boni. ʒ.i. quartaꝫ zuchari tabarzet ad pondus omniū zuchari nabet medium pondus omnium. Doſis eius ē aur. ii. cum vino bono. ¶ Suffuf bonū impinguatiuum ⁊ expertum. ℞. farine cicerum infuſorum in lacte dulci ⁊ exiccatorum: ⁊ iterum infuſorum in lacte ⁊ exiccatorum: ⁊ fiat tertio: ⁊ fiant ſicut trociſci deinde coctorum. ℥.vi. riſi abſoluti multotiēs ℥.ij. tritici ⁊ ordei ⁊ excoriatorum ⁊ ablutorum multotiens ⁊ exiccatorum ⁊ multotiens infuſorum in lacte: ⁊ exiccatorum añ ℥.iiij. amigdalarum dulcium. ℥.v. papaueris tortellarum de ſeni ana. ℥.iiij. zuchari tabarzet lib. i. Terantur ⁊ da vt ſorbeat omni die mane. ℥.iij. poſtquam decoquitur cum lacte aut cum aqua ciceris. ¶ Suffuf de granis myrti valens ad debilitatem ſtomachi ⁊ viſcerum. ℞. granorum myrti ⁊ granorum granatorū acetoſorū toſtorum. ana. ʒ.xx. cimini carmeni īfuſi die ac nocte in aceto ⁊ exiccati ⁊ coriandri ſicci ſimiliter infuſi ⁊ exiccati ⁊ torrefacti: ⁊ ſauich anabach: karub de ſpinis: ſumach glādium ana. ʒ.x. curt: ⁊ tarachit ana. ʒ.v. con

¶ Puluis alius ab expertis cirurgicis multū habet in vſu: q ſoluꝫ ē factus de alūine de roch aduſto ⁊ ē valde ꝯueniens in vlceribus fraudulētis carnē fortiter corruptā remouendo ⁊ bonā generando ⁊ eius mordicatio ex aduſtione remittitur: ⁊ ꝯuenit in vlceribus putridis oris gingiuarum ⁊ lingue lauantur. n. vlcera ꝓfunda carnoſa ⁊ fiſtuloſa cū tali puluere infuſo in aqua ordei quandoqꝫ in vino: ⁊ quādoqꝫ in lixiuio. ſcḋm ꝙ querimus maiorē vel minorē exſiccationē ⁊ abſterſionē: vt talis liquor melius attingat ad ꝓfundū vlceris: dꝫ tñ colari ṗdictus puluis a liquore in quo infunditur: ⁊ ſufficit virtus que remanet in liquore qñqꝫ ꝯuenit ṗdicta vlcera cū cānula argētea cliſterizare. ¶ Alius ē puluis cuius vſus eſt ꝯueniens poſt digōnem humoris euacuandi ⁊ ē principaliter ſolutiuus materierum flegmaticarum cōtentarum in iuncturis attrahens a remotis. Et ideo ꝯuenit ſi debito tēpore aſſumatur podagricis ſciaticis ⁊ aliis paſſionib⁹ iuncturarum c⁹ hec ē deſcriptio. ℞. turbith. ʒ.j. hermodactilorum. ʒ.ſ. zinzi. ℈.j. zuchari. ℥.ſ. ¶ Et doſis ē vſqꝫ ad. ʒ.j.ſ. de mane cū iure pulli: vel alio liquore ꝯuenienti. ¶ Puluis in colica. ʒ.ij. cimini cū vino calido de mane ieiuno ſtomacho ⁊ ē curatiuus ⁊ preſeruatiuus ſi aliquib⁹ diebus continuetur eius aſſumptio.

¶ Mundificans cerebrum.
¶ Mundificans ſenſus.
¶ Oculos confortans.
¶ In paraliſi.
¶ Pectus mundificans.
¶ Ad aſperitatem canne.
¶ Tuſſi antique.
¶ Appetitum incitans.
¶ Stomaci digeſtionem confortans.
¶ Epar mundificans.
¶ Ictericie.
¶ Idropiſi.
¶ In colica.
¶ Renum ⁊ veſice lapidem curans.
¶ Retentioni vrine.
¶ In fluxu emorroidarum.
¶ Pro podagricis.
¶ Defedatiōi cutis.
¶ Solutiuum flegmatis ſalſi.
¶ Solutiuum flegmatis ⁊ colere.
¶ Solutiuum flegmatis groſſi.
¶ Solutiuum melancolie.
¶ De pillulis.

pill. alefagine · pill. sto. Aggregatiui

De pillulis

r Decima diſtinctio eſt de pillulis pro introductione dicē
d dorum aduerte ꝙ propter duas vtilitates ⁊ iuuamēta principaliter pillule fuerunt adinuente. Et prima vtilitas eſt propter earum diſplicentiam in ſenſu guſtus. Secunda vtilitas eſt vt magis a remotis attrahant materias in eis contentas maiorem moram in ſtomacho contrahēdo. Medicine autem liquide ſolutiue: quia cito deſcendunt de ſtomacho: pauca in ipſo moram contrahunt: ⁊ ideo nō ſunt tante potentie in attrahendo ⁊ ſoluēdo humores quantum ſūt pillule. Vltē iꝰ notandū ꝙ vſus pillularū nō ē multū regularis: nec ꝯuenientes in principio febriū acutarū nec in principio quietarū flegmaticarum. nam communiter pillule cōponuntur ex medicinis ſimplicibus multe acuitatis ⁊ caliditatis. vnde ex earū cōplexione inducūt inflāmationem i corporibus occulte febrientibus. nec conueniunt in quietis flegmaticis in principio cum materia ſit parua ⁊ occulta ⁊ indigeſta: tales autem pille facte ex medicinis fortiter ſolutiuis que conuenirent in proceſſu talium febrium ⁊ digeſta materia in principio non conueniunt propter agitationem ⁊ motionem in ea. potiones autem pure cum decoctiōe: ⁊ admixtione ſimplicium adinuicem. poſſunt remitti in ipſarum caliditate ſi qua eſſet ſuperflua in ſolutiuis componentibus ipſaꝫ. vnde prohibentur etiam in principio febrium acutarum. ſi medicina potabilis ſit lenitiua: vt facta ex caſſia vel manna cuꝫ leuiſſima doſi medicine ſolutiue admixte cum eis: vt cum modico ſucco roſarum verbi gratia que medicina dicitur cōmuniter minoratiua cum qua completa digeſtio in materia non eſt expectanda in egritudinibus materialibus. Vltimo nota ꝙ pillule fortes ⁊ ſolutiue debilibus ⁊ quibus virtus ſtomachi eſt deiecta non ſunt exhibende: quia in talibꝰ neque liquefiunt neqꝫ ad acta reducuntur anxietatem magnam in huiuſmodi corporibus inducentis. ⁊ etiam multum exteñuatis pillule paruum inferunt iuuamentum imo potius in eis ſunt prohibende. Pillule alefangine. Et eſt interpretatio pillularum de aromatibus propter aromata multa: que ingrediuntur earum compoſitionem. Iſte pillule generaliter habentur in vſu ⁊ preparata reperiuntur. Ipſe enim ſunt multe ſecuritatis ⁊ habent iuuamenta multa. nam principaliter confortant virtutem digeſtiuam ſtomachi deſiccādo materias putridas ⁊ corruptas in eo. ⁊ illas euacuando. incitant etiam appetitum: ſed principaliter mundificant cerebrum ⁊ inſtrumēta ſenſuū ab humoribus frigidis viſcoſis ⁊ groſſis. vnde ſūme cōueniunt ad preſeruanda corpora lara: ne in egritudinem incidant. ⁊ poſſunt tales pillule continuari abſqꝫ leſione ab his quibus conueniunt ſicut pillule cōmunes ⁊ melius que componuntur ex ſolo aloe mirra ⁊ croco: nam in eis non ingreditur aliud ſolutiuū qꝫ aloes quod per ablutionē in ſua potentia remittitur. Et iſtis pillulis. M. Mar. vtebatur quaſi in omnibus paſſionibus materialibꝰ cerebri ⁊ ſtomachi frigidis cum admixtione aliquali colere. Et ſunt tarde ſolutionis. Et doſis ipſarum eſſe poteſt vſqꝫ ad. ʒ. ij. tamen communis vſus eſt vſqꝫ ad. ʒ. j. ⁊ maxime purificant neruos ⁊ nuchaꝫ. ℞. carpobalſamum ⁊c. Pillule ſtomatice caput ⁊ ſtōm confortant: plures ipſaꝝ deſcriptiones ponunt. Et ſic ſm diuerſitatē magiſtroꝝ diuerſe deſcriptiones eligunt. ⁊ iſte prime a quibuſdā habent in vſu: mundificant. n. ſtōm ⁊ epar ⁊ mēbra ſenſuū ab humoribus frigidis ⁊ flegmaticis. Soluūt etiam humores colericos ⁊ melancolicos lꝫ principaliter ſoluūt flegmaticos. ⁊ doſis ipſaꝝ eſſe pōt vſqꝫ ad. ʒ. i. lꝫ hic ponatur ꝙ doſis ipſaꝝ eſt. ʒ. ii. ⁊ tempus aſſumptiōis ipſaꝝ ē celebrata ſtomaci digeſtione. Et nota ꝙ pfecta ⁊ cōpleta operatio earꝫ q̄ cōmuniter fit gnꝫ horis quātitas cibi poſt aſſumendi dꝫ eſſe minor qꝫ ſi nulla aſſumpta eſſet medicina. Cuius oppoſitū mulieres ⁊ generaliter ignorātes faciunt. pmiſſo tamē lauatiuo vel i cliſteris ſolutiuis cōmuniter fit. ℞. Iere. ⁊c. ⁊ intelligēdum ē de iera Galieni ſupius deſc ip a q̄ eſt leuis ⁊ tarde ſolutionis qꝛ ſolū ratiōe aloeſ ſolutiua materierum colericarum ſubtilium principaliter: ⁊ ſubſequēter materierum flegmaticarum aquoſarum. Trium mirabolanoꝝ citrinorum ſcilicet indorum ⁊ kebulorum. a. ʒ. iii. agarici. ʒ. ii. que principaliter ſoluit materias flegmaticas contentas in pectore ⁊ in cerebro ⁊ in aliis membris neruoſis. Turbith boni. ʒ. x. qui euacuatiuus eſt flegmatis. Epithimi crethenſis. id eſt ortulani quod euacuatiuum eſt humore melancolici. aniſi ana. ʒ. ii. ſ. ſalis indi. ʒ. ii. abſinthii ſcamonee ſcilicet correcte a. ʒ. iii. q̄ principaliter eſt ſolutiua humoris colerici ⁊ magne potentie. penidiarum. ʒ. iii. fac pillulas cum ſucco ſcariole. id eſt lactuca ſilueſtris ad remittendum aliqualem acuitatem ⁊ ſuperfluam caliditatem predictorum ſolutiuorum. Et doſis cōmunis eſt. ʒ. i. vel. ʒ. i. ſ. licet ponat eius doſim eſſe. ʒ. ii. verum huiuſmodi doſis hodiernis temporibus eſſet ſuperflua. u Pillule aggregatiue inuentione noſtra hic de pillulis aggregatiuis ponuntur tres deſcriptiones: ſed iſta prima vſitatur ⁊ cōmuniter habetur in vſu vbique ⁊ dicuntur aggregatiue quia iuuamēta multa aggregāt ſoluendo vniuerſaliter omnes materias tam groſſas quam ſubtiles tam calidas quam frigidas. ſed principaliter a predominio ſunt magis ſolutiue humorum colericorum ⁊ calidorum qꝫ flegmaticorum ⁊ frigidorum ⁊ ab omnibus membris vniuerſaliter ⁊ generaliter ſed principaliter ab epate ⁊ ab aliis membris nutritiuis ſoluendo materias contentas in eis principaliter putridas ⁊ vſus ipſarum eſt in proceſſu febrium de materia mixta per eiꝰ digeſtionem ⁊ ſumme conueniunt corporibus que purgantur tēpore veris pp ipſoꝝ pſeruationem qꝛ mūdificāt ⁊ ſoluūt mās flegmaticas ⁊ colericas i eis multiplicatas ⁊ i toto corpore ſꝫ maxime i ſtō epate ⁊ aliis mēbris nutritiuis. ſoluūt etiaꝫ aliqualiter humorem melancolicum ⁊ tempus aſſumptionis eſt celebrata cibi digeſtione. ſ. per horam ante diem ⁊ doſis eſt. ʒ. i. ⁊ hic valde aduerte ꝙ pillule ſolutiue quando in quibuſdam corporibus diu contrahunt moram in ſtomacho non diſſolute vnde ad actum operationis non reducuntur. ⁊ hoc maxime contingit propter debilitatem caloris naturalis ⁊ virtutis digeſtiue in ſtomacho: vnde neceſſarium eſt in talibus vt vſque ad tria coclearia iuriſpulli vel alterius liquoris multum calidi quantū in ore tolerari pōt

fice ⁊ da. Suffuſꝰ ad tuſſim antiquam ⁊ dolorem pectoris. Recipe amigdalaꝝ dulcium zuchari ana. ℥. ij. ſeminis feniculi. ℥. i. Tere ⁊ da cum iulep.

Decima diſtinctio de pillulis.

Pillule r alefāgine ⁊ eiꝰ interpretatio eſt: pillule de arōatibus ⁊ ſūt ex inuētiōe noſtra: ⁊ valēt ad dolorē ſtōachi ꝑpē flegma i ipſo: ⁊ ſūt vehementis iuuamēti i mūdificādo ſtōachū: ⁊ cerebꝝ: ⁊ iſtrumēta ſēſuū ab hūoribꝰ groſſis ⁊ putridis: ſtōachū v̇o ꝯfortāt: ⁊ digeſtionem procurant. ℞. cinamomi: cubebe: ligna. calāi arōatici macis nuciſ muſ. cardamōi. gariof. aſſa. maſti. ſqnāti ſpice carpobal. añ. ℥. i. abſinthij: ſucci roſa. añ. ℥. v. terantur ꝯtritiōe groſſa: ⁊ fūdantur ſup ea aque li. xij. ⁊ coquāt vſqꝫ ad ꝯſūptionem duaꝝ partiū. Deinde fricētur manibus ⁊ colētur: ⁊ expriāt aquoſitas eiꝰ. Et accipe aloes ſuccutrini bōi li. i. ⁊ lauēt in ſcutella lapidea vitreata cū aqua pluuiali lauatiōibus pluribus. Deide exiccēt: ⁊ fūdāt ſup ipſū expreſſiōe predicte circiter li. ii. ⁊ terātur i ſole deide admiſceant cum aloe myre: maſticis añ. ʒ. v. croci. ʒ. iij. Tere cō tritione bōa: deide predicte expreſſiōis reſiduū ſup ea fūdāt: ⁊ cōterat vſqꝫ dū ſiccētur: ⁊ fiāt ex eis pillule i modū ciceris: ⁊ da ex eis ana. ʒ. ij. ⁊ qñqꝫ exigit diſpoſitio vt minuāt ex eis virtus aloes: ⁊ ponimꝰ ex eo. ℥. iiij. Et qñqꝫ exigit diſpoſitio vt lauēt aloes prius cum aqua mirabolanorū: ⁊ tūc accipe ex eis ab. ℥. iiij. vſqꝫ ad. ℥. viii. ⁊ coquatur i aquaꝫ poſtq̄ coxeris cū hac aqua: exicca illū: ⁊ laua vltio cū aq̄ d̄ ſpeciebꝰ: ſic diximus: ſunt. n. incolumes.

Pillule t ſtōatiche caput ⁊ ſtōachuꝫ mūdificāt ⁊ epar: ⁊ mēbra ſēſuū: ⁊ inſtrumēta iūcturaꝝ: ⁊ adducūt ſupfluitates vtriuſque colere ⁊ flegmatis. ℞. iere pigre. ʒ. vij. triū mirabolanoꝝ ana. ʒ. iij. agarici. ʒ. ij. turbit bōi. ʒ. x. epithimi cretēſis ani. a. ʒ. ij. ⁊ ſ. ſaliſ idi. ʒ. ij. abſint. ſcāonee añ. ʒ. iii. Fac pil. cū pēidi. ʒ. iii. ⁊ ſuc. ſcario. Doſiſ eius eſt. ʒ. ii. Pillule u aggregatiue ex

maiores Agregative minores De eupato° — pill de reubarbaro de alkekegi De sarcacolla — pillu inde fetide alhadal

aſſumāt ⁊ ꝯglutināt i tali acuta mediāte caliditate liq̄fiāt pillule ſi aũt ſi ꝓuenerit ⁊ ꝺbilitate ſtõi caliditatis ſꝫ magis ex idurationẽ ⁊ petrificatõe pillulaꝝ ſic iuxta doctrinã ꝑncipis poti⁹ ꝺbēt vomitũ expelli. x ¶ Pillule aggregatiue ſm̃ hãc ꝺſcriptionẽ nõ ſunt i .vſu y ¶ Pillule eupatorii maiores q̄dã magiſtralr̃ vtũt eis tamẽ cõuer nõ ſũt i vſu ⁊ valẽt n ſoluẽdo mãm colericã ꝑncipalr̃ ꝯq̄ſã ⁊ ſbtilẽ vñ ꝯferũt ictericie ⁊ dolori epatis ⁊ oppilatõi ipi⁹ Cõferũt ẽt ad febres piodicas q̄ paroxiſmalr̃ mouenẽ mã colerica ꝑ dominante ⁊ doſ.ʒ.i.ß.cũ aq̃ caſei vl̃ ſinecipa. ¶ Pillule arthetice. i.q̄ ꝯueniunt ad dolores articuloꝝ q̄ꝛ euacuãt mãs ꝯtẽtas in illis ſicut i podagriſ ⁊ ꝑncipalr̃ ſũt ſolutiue materiei flegmaticaꝝ groſſaꝝ cõtentaꝝ i iũcturis: ſũt.n. fortiter actractiue ⁊ a pluribus medicis habẽtur i vſu Et tẽpus aſſumptiõis earum ẽ ꝑmiſſa digeſtiõe materiei: ⁊ doſis ẽ vſq; ad.℈.iiii.cuius hec eſt ꝺſcriptio. ℞. grana ſol diagridii ebuli ⁊ dentur de ſero ſi aſſuẽtcas nõ tenet ⁊ noctes ſint breues vl̃ p⁹ cenã plurib⁹ tranſactis horis. z ¶ Pillule de eupatorio minoreſ nõ habẽtur i vſu. a ¶ Pillule de reu.i. reubarbaro. Iſte vbique generlr ꝑparãtur ⁊ habẽtur i vſu ⁊ ꝑncipaliter conferũt in oibuſ febrib⁹ cronicis fcẽiſ ab humoribus fleg

intentione noſtra ꝯiũgẽtes aggregationẽ expertoꝝ iuuamẽtoꝝ ad febres ãtiquas: ad febres diuerſitatis. ⁊ ad egritudies capitis ſtõachi ⁊ epatis ⁊ educũt putrefactiões vtriuſq; colerẽ ⁊ flegmatũ: ⁊ mũdificãt iſtrumẽta ſẽſuum: ⁊ ſũt mũdificatiuum bonoꝝ quoꝝ ꝑmixtio. ℞. mirabol. citri. rauedſẽi ana.ʒ.iii.ſucci eupa.ſucci abſin.ãñ.ʒ.iii.ſcamõe ãtiochene cocte i pomo.ʒ.vi.kebulorũ idoꝝ agarici cologntide: polipo.ana.ʒ.ii.turbit bõi: aloes ãñ.ʒ.vi.maſti.roſaꝝ ſaliſgẽ.epithimi: aniſi: zizib.ãñ.ʒ.i.electuarii roſaꝝ q̄tũ ſufficit ad aggregationẽ fiãt pillu.groſſe: da.ʒ.i. vl̃ aur.i. ¶ Pillu. aggregatiue maiores valentes ad hũorẽ groſſũ: ⁊ viſcoſum: ⁊ iflamationẽ i mirac: ⁊ ſtõachũ ⁊ emoroidas ſoluũt: ⁊ valẽt ad dolorẽ iuncturarũ: ⁊ ſciaticã: ⁊ colerã ⁊ podagraꝫ ex flegmate. ℞. bdelii: mirabola.nigro.bellericoꝝ ẽblico.ãñ.ʒ.iiii.turbit bõi ⁊ electi.ʒ.xiii. ſẽis apii: ſẽi.aniſi: carui: ameos: origani roſaꝝ letargiri idi: harmel: hermodati. ſaliſ indi: maſticis armoniaci ana.ʒ.i. cinamomi: cardamomi: croci ſpice: cro.caſſie ãñ.ʒ.ß.ſerapi.ʒ.iiii.colloquintide.ʒ.iii. ꝑcidiaꝝ alba.ʒ.iiii.aloes ſuccutrini.ʒ.xv. Cõfice cũ ſucco cauliũ: ⁊ vnge mãuſ tuas cũ oleo ſãbuci. ¶ Pillule aggregatiue minores caput ⁊ ſtõachũ mũdificãt ab hũoꝝ ſupfluitatib⁹.ſ. vtriuſq; colerẽ ⁊ melãcolie ⁊ ꝯfortãt ſtõachũ ⁊ epar: ⁊ aperiũt opilatiões: ⁊ valẽt ad febres ãtiq̃s: ⁊ ſanãt pruritũ ⁊ vlcera. ℞. mirabolano.citri.nigro. ⁊ ẽblico.ãñ.ʒ.iii.maſti.ani.ſucci eupa.abſi. roſa.ãñ.ʒ.ii.raued ſeni.ʒ.v.ierepigre.ʒ.xii. Cõfice cũ ſuc.apii. Da.ʒ.ii.cũ aq̃ calida. ¶ Pillule [y] de eupatorio maiores ad febres periodicas: ⁊ ad dolorẽ epatis: ⁊ opilationẽ ⁊ icteritiã. ℞. mirabo.citrino.ſucci eupato.ſucci abſinthii ãñ.ʒ.iii. raued ſeni ʒ.iii.⁊.ß.maſti.ʒ.i.cro.ʒ.ß.aloes.bõi.ʒ.v. Confice cũ ſuc.ẽdiuie. Doſ ei⁹ ẽ.ʒ.ii.cũ aqua caſei. ¶ Pillule [z] ꝺ eupato.miores ⁊ ſũt ex inẽtiõe maioꝝ. ℞. mirabola.citri. rauedſe.ſuc.eupat.aloes ãñ partes equales. Cõfice cũ aqua apii i alio caſei vel endi.da.ʒ.ii.i a° cũ aqua ẽdi. ¶ Pillule [a] de reubarbaro cõferũt ad febres ãti.ex diuerſis generatas hũorib⁹ viſcoſis ⁊ putridis multaꝝ putredinũ: ⁊ dolorẽ epatiſ.⁊ ꝑincipiũ hydropiſis. ℞. raued ſe.ʒ.iii.ſucci liqui.ſucci abſin.maſti.ãñ.ʒ.i.mirabolãorũ citri.ʒ.iii.⁊.ß.ſẽiſ apii: ſẽiculi ãñ.ʒ.ß.trociſcoꝝ dyarodõ.ʒ.iii.⁊.ß.ierepi.ʒ.x. Cõfice cũ aqua ſẽiculi: ⁊ da.ʒ.ii.cũ aq̃ caſei cali

da i ſero. ¶ Pillule [b] alkekẽgi ex ĩtẽtiõe nr̃a ꝯferũt febrib⁹ lõgi tẽporis diuerſoꝝ hũoꝝ: ⁊ dolori epatis: ⁊ opilatiõi: ⁊ ꝑincipio hydropiſ. ℞. abſint.⁊ ſucci eupatorii aloes mirabolãoꝝ citri.maſticis croci raued ſẽi lacce ablute aſſari: aniſi caſſiefiſtule ſẽis ſũiterre ãñ.ʒ.ii.ierepigre.ʒ.iii. Cõfice cũ aqua ſolatri doſ ei⁹ eſt a.ʒ.i. vſq; ad aur.i.⁊.ß.⁊ ẽ tuſſis cũ febre: põe vẽã. liqritie medietatẽ põderis oĩuꝫ. Sũt.n. ſane ⁊ expte. ¶ Pillule [c] ad febres ãtiquas inẽtiõe philagrii. ℞. trociſco.diarudõ trociſ. de reubar.ãñ.ʒ.iiii.ſucci eupa.bedegar ãñ ʒ.ii.abſinthii.ʒ.i.ß.mirabo.citri.ſẽis cuſcute.turbit ãñ.ʒ.iiii.agari.aloes ãñ.ʒ.viii.ſal indi.ʒ.i.⁊.ß. Cõfice cũ aqua ſẽiculi: ⁊ da ʒ.ii. ¶ Pillule ide: quas ſcripſit Maly. quarũ iuuamẽtũ ẽ vltimũ ad egritu.melãco.⁊ ad cãcꝝ: ⁊ leprã: ⁊ morpheã nigrã difficilẽ: ⁊ ſũt bõe melãcolie: ⁊ tiori ⁊ ad dolorẽ ſplẽis: ⁊ ad quartanã: ⁊ icteritiã ſplẽalẽ. ℞. mirabo.nigro.hellebo.ni.polipodi ãñ.ʒ.v.epithi.ſtica.ãñ.ʒ.vi.aga.lapi lazu. loti colloquĩti. ſaliſ idi ãñ.ʒ.iiii.ſuc.eupa. ſpice ãñ.ʒ.ii.gario.ʒ.i.ierepigre.ʒ.xii. Fiãt pillule cũ ſucco apii: doſis eius ẽ a.ʒ.ii.vſq; ad aur.ii.⁊ ſũt ſane ⁊ expte: da cũ aqua caſei. ¶ Pillule [e] alãdahal Meſuetis ad ſodã ãtiquã ⁊ emicraneã difficilẽ: ⁊ egritudies neruoꝝ ⁊ iũcturaꝝ ſãe ⁊ expte. ℞. trociſ.alãda.ʒ.xii.ierepigre.ʒ.vii.maſti.ʒ.ii.ſaliſgẽme aur.i.lauda.bõi.℥.i.oĩa preter lauda.⁊ maſti.terãt ⁊ cribellẽtur maſtix quoque pulueriꝫet cũ pauco oleo nucũ: ⁊ liatur cũ eo ſpecies trite: deide cũ laudão conficiat: ⁊ i mortario terẽdo ea cũ piſtillo calido: ⁊ fiant pillule groſſe: da.ʒ.ß.vſque ad.ʒ.i. ¶ Pillule [f] de ſarcolla: ⁊ ſunt pillule albe ſolutiõe educẽtes flegma ⁊ cõferũt ad egritudies flegmaticas. ℞. ſarcocolle.ʒ.iii.turbit.ʒ.iiii.colloquintide.ʒ.i.⁊ ß.zizi.tãtũdẽ ſaliſgẽme.ʒ.i. Diſſolue ſarcocollã i aq̃ roſata: ⁊ ꝯfice alia cũ ea: ⁊ fiãt pillule. Sũt.n.⁊ expte. ¶ Pillule [g] fetide maioreſ: que expellũt hũores groſſos ⁊ ꝯferũt ad dolorẽ iũcturarum ⁊ podagre: ⁊ dorſi ⁊ genuũ: ⁊ oĩꝫ dolorẽ ex hũore crudo ⁊ dolorẽ ſtõachi: ⁊ colice: ⁊ albaras ⁊ morpheã: ⁊ leprã. ℞. ſerapini armõiaci: opponaci: bdelii: colloquĩtide: harmel aloes epithimi ana.ʒ.v.hermodatiloꝝ alſcebraꝫ ãñ.ii.ſcão.ʒ.iii.ciamõi: ſpice: croci: caſtorei ana.ʒ.i.turbit.ʒ.iiii.zinzibe.ʒ.i.⁊.ß.eufor. ʒ.i.partes.ii. Diſſoluãt gũmi i aqua porri ⁊ fiant pillule. Da.ʒ.ii.

maticis ⁊ colericis ⁊ principaliter ſoluũt humores putridos colericos admixtos cũ flegmate: vnde cõueniũt ydropicis apiendo opilatiões epatis ⁊ aquã citrinã ſoluẽdo. Et doſis ipſaꝝ ẽ vſq; ad.ʒ.i.ß de mane aliis conditionibus obſeruatis: ⁊c. b ¶ Pillule alkekẽgi a practicis magiſtraliter habẽtur in vſu: ſũt tamẽ vtilitatis ⁊ efficacie q̄ſi ꝯſimil' cuꝫ pillul' de reubarbaro antedictis: cõferũt.n. ſoluẽdo mãs groſſas ⁊ ſubtiles faciẽtes febres cronicas cõferũt ẽt dolori epatis facto a mã pũgitiua ſiue vẽtoſitate extẽdente eleuata a mã groſſa flegmatica: cõferunt ẽt ꝑncipio idropiciſ ſoluẽdo aq̃ꝫ citrinã ⁊ epar cõfortãdo. Et doſis eſt.ʒ.i.ß. ℞. rauech caſſie.ſ.lignee ierepigr ſolatri qꝺ idẽ ẽ qꝺ alkekẽgi ⁊ eſt frigide ⁊ ſicce complexiõis vltra ſecũdũ. c ¶ Pillule ad febres antiq̃s inẽtiõe Egidii philagrii. Iſte pillule non ſunt in vſu nec ꝑparate repiũtur. d ¶ Pillule ide q̄s ſcripſit Mali vſus iſtaꝝ pillulaꝝ generalr̃ ſit ab oib⁹ ⁊ vbiq; ꝑparate repiũtur hẽnt.n. ꝓprietates ⁊ iuuamenta ꝑncipalr̃ ad egritudines melãcolicas: ⁊ maxime ꝺ melãcolia aduſta Illã cuꝫ faciliãte euacuãdo ſoluit ẽt mãs groſſas ⁊ mixtas ac ẽt melãcoliã non aduſtã: vnde cõueniũt ad cãcrũ leprã ⁊ mõpheã nigrã q̄ ẽ ꝺfedatio cutis ⁊ cõuenit i febrib⁹ quartanis ⁊ ad icteritiam nigrã q̄ꝛ de hũore melã.ex nocumẽto facto i ſplene ⁊ ſunt he pill'e multũ memorie cõmdãde ꝓp eaꝝ vtilitates ⁊ doſis ipſaꝝ ẽ.ʒ.i. tẽpore cõgruo. e ¶ Pillule alãdal ñ ſunt in vſu nec ꝑpate repiũt. f ¶ Pillule ꝺ ſarco. raro

aro a medicinis vtatur: tamen preparate repetiuntur ⁊ ſoluūt materiam flegmaticam ⁊ viſcoſam cum violentia multa ⁊ ideo ab vſu ipſaꝝ eſt cauendum: ⁊ doſis ipſaꝝ eſt ad. ʒ. i.

¶ Sarcocolla gūmi eſt.

g ¶ Pillule fetide generaliter ſunt in vſu ⁊ ſic vbiqꝫ preparant. Potenter enim ſoluunt materias flegmaticas groſſas ⁊ viſcoſas: vnde attrahūt ⁊ ſoluunt materias contentas in iuncturis in cerebro ⁊ membris neruoſis. Cōmunis tamen vſus ipſarum eſt in fine dietarum egritudinum neruoſarum ⁊ maxime in paraliſi ⁊ in podagris longi temporis ⁊ egritudinibus ſimilibus ⁊ cōmunis vſus ipſaꝝ ⁊ doſis eſt ʒ. i. cum conditionibus obſeruatis predictis ſuperius aſſumptis. Reci. harmel. i. rute eſt calida et ſicca circa tertium gradum hermodactiloꝝ. aſcebrā i. eſule ⁊ eſt medicina calida ⁊ ſicca in tertio gradu ⁊ ē radix herbe ſolutiue hūoris flegmatici.

h ¶ Pillule fetide minores poſſunt magiſtraliter prep rari ſed quia non ſunt ſic cōſolate ſicut precedētes: iō vſus earū non eſt ſic coueniens ſicut precedentes: quia maioris periculi ⁊ vſus earū eſt uſqꝫ ad. ℈. ij. tamen in quibuſdā robuſtis ⁊ fortibus poſſunt exhiberi. ʒ. i. alijs conditionibus obſeruatis ⁊c̄.

i ¶ Pillule de ſerapino. Iſte pillule preparate reperiuntur ſ; nō multum habentur in vſu. ſunt enim principaliter ſolutiue materierum flegmaticaꝝ groſſaꝝ ⁊ viſcoſarum a cerebro ⁊ a nucha ⁊ alijs membris neruoſis: ⁊ couenīunt doloribus iuncturaꝝ ⁊ ad paraleſim ⁊ ad ſpaſmū premiſſa tamen digeſtione materieꝝ ⁊ doſis eſt ad ʒ. i. Tutius tamen eſt ab eis abſtinere ⁊ vti pillulis fetidis maioribus dictis ſuperius. ¶ Pillule cochie cōiter non reperiunt poſite in antidotario meſue: ſed eaꝝ deſcriptio ponit inferius in ſuo de appropriatis. c. de cura ſode frigide. Ponit etiam ipſaꝝ deſcriptio conſilio almanſoris. c. de dolore capitis a mā frigida: ⁊ hec eſt deſcriptio que cōiter habet in vſu ⁊ ſic vbiqꝫ preparate reperiunt. ℞. pulueris ierepigre galieni. ʒ. x. colloquintide. ʒ. iij. ⁊ tertiā partē. ʒ. i. ſcamonee. ʒ. ij. ſ. turbith ſticados ana. ʒ. v. confice cū ſucco abſinthij ⁊ doſis eaꝝ cōiter eſt. ʒ. i. Iſte pillule efficaciā magnā habēt in ſoluendo materias frigidas ⁊ flegmaticas in capite cōtentas vnde ſumme cōueniunt ſode ⁊ dolori capitis facto a mā frigida flegmat

¶ Pillule [h] fetide miores: ⁊ ſūt i ītētiōe maioꝝ. ℞. ſerapini armōia. oppopo. bdelij: myrre ana. ʒ. v. turbit. ʒ. x. colloqn. ʒ. vi. Fiāt ſicut priores. da. ʒ. ii. ¶ Pillule [i] d ſerapio ad paraleſim: ⁊ mollificationeꝫ ⁊ ⁊ ſpaſmū ⁊ dolorē iūcturaꝝ dorſi: ⁊ podagrā frigidā: ⁊ ſoluūt flegma viſcoſū. ℞. ſerapini armōiaci bdelij oppopo. aloes caſtorei: harmel aā. ʒ. ii. colloquiti. ʒ. iiij. fiāt pillule cū aqua porri. ¶ Pillule [k] de euforbio: ſolutiōe educūt flegma frigiduꝫ: ⁊ ꝯferūt ad mollificationē ⁊ paraleſiꝫ: ⁊ educūt hūores crudos: qui deſcēdūt ad neruos. ℞. euforbii colloquitide agarici: bdelij ſerapini aā. ʒ. ii. aloes. ʒ. v. Fiāt pillule cū aqua porri potio ē a. ʒ. ſ. vſqꝫ ad. ʒ. i.

¶ Pillule [l] de raued ꝯferūt ad opilationes ſplēis ⁊ epatis: ⁊ hydropiſiꝫ. ℞. raued ſci. ʒ. vij. armōiaci ſerapini: bdelij ana ʒ. x. lacce. ʒ. viij. oppopo. ʒ. iiij. mezereō gūmi ara. ana. ʒ. iiij. turbit. ʒ. x. ſpi. poli. aloes aā. ʒ. v. maſti. ʒ. ij. mirabola. citrioꝝ. ʒ. x. diſſolue i vīo gūmas: ⁊ fac pillulas. Doſ ē ʒ. ij. cū aqua caſei. ¶ Pillule [m] de mezereō: ⁊ ſūt medicīa mirabil ad hydropiſim ⁊ educūt aquā citriaꝫ: ⁊ ſūt experte. ℞. folioꝝ mezereō īfuſoꝝ i aceto ⁊ exiccatoꝝ. ʒ. v. mirabolāo. citrino. ʒ. iiij. kebulo. ʒ. iiii. ꝯfice cū tereniabin: ⁊ tamarīdis diſſolutis ī aqua ēdiuie. ¶ Pillule [n] lucis maiores ⁊ addūt i viſu ⁊ corroborant eū: ⁊ abſtergūt iſtrā ſēſuum ⁊ expellūt ſupfluitates: ⁊ cuſtodiūt ſāitatē corporis. ⁊ ꝑſīiſ ſup eis abſqꝫ neceſſitate abſtinē. ℞. roſa. vio. abſinthij: colloqn. turbit: cubebe: calami arōatici: nucis muſ. ſpice: epithi. carpobal. xilobal. ſileris ſcis rute: ſquināti: aſſari: maſti. gariof. ciamōi aniſi ſciculi apij: caſſie ero. macī aā. ʒ. ij. mirabolāo. citrio. kebulo indo. bellerico. ēblicoꝝ raued ſci aā. ʒ. iiii. agarici ſene aā. ʒ. v. eufragie. ʒ. vi. aloes ſuccotrēſis ad pōdꝰ oīuꝫ. Cōfice cū ſucco feniculi. Doſis eius eſt. ʒ. ii. vſqꝫ ad. iii.

¶ Pillule [o] lucis mioris in intentōe maioꝝ. ℞. xilobalſāi: carpobal. aā. ʒ. i. celidonie. ʒ. v. roſaꝝ violaꝝ: abſinthii: eufragie ana. ʒ. iii ſene: epithimi mirabolāoꝝ citriorū kebulo. indorū bellericoꝝ: emblicoꝝ agarici: colloquitide: ſquinanti: licii lapis lazuli aā. ʒ. ii. ⁊. ſ. aloes boni ad pōdꝰ omniū. Cōfice cū ſucco ſciculi: aut celidonie ¶ Pillule [p] ſtōatiche: ſtomachū ⁊ digeſtionē confortāt. Cerebrum ⁊ ſtomachū a corruptis humoribus purgāt ⁊ appetitum excitant. ℞. ierepigre. ʒ. x. triū mirabolanoꝝ abſinthij aā. ʒ. iii. maſticis aniſi bellerici emblici agarici ana. ʒ. iii. ⁊. ſ. ʒiziberis. ʒ. ii. gariofilorum ſalis gemme: ſquinanti ana. ʒ. i. turbit. ʒ. xii. Confice cū ſucco abſinthii. Et da. ʒ. ii. vel. iii. ¶ Pillule [q] alie ſtomatiche: ⁊ ſūt in intentiōe priorum. Recipe trium mirabolanorum ana ʒ. iii. roſarum maſticis ana. ʒ. ii. cardamomi lignialoes ſandali citrini: cubebe gariofilorum ſquinanti nucis muſcate aā. ʒ. ii. raued ſeni. ℥. ſ. turbit. ʒ. vii. aloes ad pondus omnium. confice cuꝫ vino odorifero ¶ Pillule [r] ſtomatiche nr̄e ſtomachum ⁊ caput mundificant. ⁊ accipiunt omni tēpore. Recipe turbit. ʒ. x. maſticis. ʒ. iiii. roſarum. ʒ. iii. aloes boni ad pondus omnium. Confice cum ſucco abſinthii.

¶ Pillule [s] alie ſtomatiche ſtomachuꝫ ⁊ caput mundificant. Recipe aloes. ʒ. vi.

ta ⁊ etiam ꝯferunt paſſionibus frigidis materialibus membrorū neruoſoꝝ ⁊ vſus eaꝝ eſſe dꝫ poſt digōneꝫ ⁊c̄. k ¶ Pillule de euforbio. Iſte pillule raro habent i vſu ſ; preparate repiant. Inducunt enim violentiā magnā ex eaꝝ potentia ⁊ acuitate in ſoluendo flegma frigiduꝫ ⁊ viſcoſum qđ eſt cā mollificationis ⁊ paraliſis. vitande ſunt ꝑ niſi icaſu magne neceſſitatis: ⁊ i corporibꝰ robuſtis ⁊ fortibus et doſis ipſaꝝ ē ana. ʒ. ſ. vſqꝫ ad. ʒ. i. euforbiū eſt gūmi calidū ⁊ ſiccū in quarto.

l ¶ Pillule d raueb. i. de reubarbaro hec deſcriptio nō hētur in vſu ſed ea que eſt ſupius habetur.

m ¶ Pillule de mezereon i. de laureola hec deſcriptiō pillularū cōit eſt in vſu et vbiqꝫ ꝑparate repit. ſunt enim ꝯueniētes ꝑncipales ad ſoluenduꝫ aquā citrinaꝫ vnde cōit ab oibꝰ medicis dant in cura idropiſis aſcilitis. Et doſis cōiter eſt a. ʒ. i. vſqꝫ ad. ℈ iiii. obſeruatis cōditionibꝰ.

n ¶ Pillule lucis maiores de iſtis pillul ponūtur due deſcriptōes ⁊ iſta ꝑma ē illa que cōiter magis hētur in vſu et vbiqꝫ magis preparata repitur. Sūme conueniūt in ſoluēdo ſupfluitates maxime flegmaticas ꝯtentas in cerebro ⁊ ſunt ꝯſeruatiue virtutis viſiue ⁊ curatiue egritudinū oculoꝝ que fiunt a materia frigida. Et vltra virtutē ſolutiuā quā hēnt ſunt ꝯfortatiue predicte virtutis viſiue ſpūs viſibiles multiplicando ⁊ eos claros ⁊ peruios faciēdo. Et doſis eſt. ʒ. i. ſ. ℞. ſileris. ſ. mōtani caſſie ſ. lignee. ⁊ reliqua ſunt nota. o ¶ Pillule lucis minores etiā preparant ⁊ hētur in vſu non tamē ſicut predicte ⁊ in opatione quaſi ꝯueniūt cū illis. Et doſis eſt ſicut illaꝝ. Attamē iſte minores ſunt plus ſolutiue materie melancolice ꝙ̄ flegmatice: ſ; maiores magis ſoluūt flegma ⁊ minus melancoliā. Et cū h plus vel magis ſunt ꝯfortatiue cerebri ⁊ inſtroꝝ ſenſuū. p ¶ Pillule ſtomatice ſtomachū ⁊ digōneꝫ ꝯfortant: ⁊ ſupius poſita eſt deſcriptio pillulaꝝ ſtomatichaꝝ que cōiter ſunt in vſu verū hec due deſcriptiōes modicū differūt in virtute ⁊ opationibus. Iſte enim purgando humores putridos ⁊ corruptos ꝯtentos in ſtomacho ipſum ſtomachū ꝯfortant virtutē digeſtiuā vigorando.

Et ꝯferunt egritudinibus frigidis cerebri materialibus. Et doſis cōis eaꝝ eſt. ʒ.i.ſ.ꝫ poſſit dari.ʒ.i.ſ. obſeruatis ꝯditionibus ⁊c. q ¶ Pillule ſtomatice alie in opationibus ꝯueniūt cū ſupradictis. Et doſis eſt ſicut in ſup declaratis. r ¶ Pillule ſtomatice caput ⁊ ſtomachū ꝯfortant ⁊ mundificāt. Iſte pillule poſſunt magiſtraliter ppa/rari ⁊ vſus ē quaſi ſicut pillularum communium.

ſ ¶ Pillule ſtomatice nr̄e. Iſte ſunt ille pillule q̄ cōiter plus habētur i vſu ⁊ ab aromatarijs p̄parant. Ipſe eni ſunt mundificatiue materieꝝ groſſarum ꝯtentaꝝ i ſtomacho ⁊ in capite ſol/uendo principaliter mate/rias flegmaticas corruptaſ ⁊ maxie ſubtiles ⁊ aquoſaſ. Et ſunt pillule ſatis domeſtice. Et eaꝝ doſis ē vſqꝫ ad.ʒ.i.ſ. cuꝫ conditionib⁹ obſeruatis.

t ¶ Pillule alandal n̄ ſūt i vſu nec ppa/rate reperiuntur.

v ¶ Pillule ſtomatice nr̄e de iſtis pillu/lis multe po/nunt deſcrip/tiones. Oēs tamen conue/niunt in hꝰ q̄ ſoluūt materiam flegmati/cam maxime a ſtōacho ce/rebro ⁊c. p̄ce/lentes tamen pillule virtu/tem habēt ali/qualiter in ſol/uendo materiam colericam. Et doſis eſſe pōt vſqꝫ ad.ʒ.i.ſ. ⁊ iſte pillule ſtomatice p̄eligunt̄ ſm volūtatē medicoꝝ eis vten/tium. x ¶ Pillule de agarico. Iſte pillule multū ſunt in vſu ⁊ ſic vbiqꝫ p̄parate reperiunt̄. cōueniūt enim in paſſionibus capitis ⁊ pectoris euacuando humores groſſos ⁊ adherētes attrahunt etiā oēm materiā a iuncturis vnde conferunt periple/monicis aſmaticis tuſſientibus ⁊c. Et doſis eaꝝ ē. ∋.iiij. ⁊ coꝝ rum cōpoſitionē ingredit̄ radix ireos faciens lilios celeſtinos ⁊ eſt calide ⁊ ſicce cōplexionis in tertio gradu cuius ſuccus ſume confert idropicis aſcliticis. ſoluit enim aquā citrinā in copia magna. ⁊ doſis eius eſt vſqꝫ ad.ʒ.iiij. deputatus cum modico mellis vel zuccari ſpica ⁊ cinamomo. Et doſis ē.ʒ.iij. p̄dicti ſucci ſic p̄parati cum.ʒ.i. mellis vel zuccari ad ſoluendum vſqꝫ ad iiij. aſellas. Et de tali potione poteſt exhiberi ſemel in ſeptimana p̄ſuppoſita ſemper virtutis conſtantia: ⁊ debet aſſumi ſub actuali caliditate de mane ſicut alie potiones: ⁊ iam vidi ſolum cum hoc medicamine ⁊ alio bono regimine in ſex rebus non naturalib⁹ plures idropicos curatos eſſe.

maſticis roſarum ana.ʒ.ii. Cōfice cuꝫ ſucco ſolatri. ¶ Pillule [t] alandahal experte ad egritudines cerebri ⁊ neruoꝝum flegmaticas: ⁊ ad egritudines iuncturarum: ⁊ ſunt ſublimes. Recipe trociſcorum alandahal.ʒ.x. ſaliſgemme.ʒ.i. laudani.ʒ.xii. olei roſarum quantum ſufficit ⁊ ſunt experte. ¶ Pillule [u] ſtōatice: alie noſtr. ℞. mirabolanorum citrinorum: aloes turbit ana.ʒ.x. roſarum: ſpice maſticis ana.ʒ.ii.⁊ ſ. aniſi ana.ʒ.i.⁊.ſ. ſaliſindi croci ana.ʒ.i. confice cum ſucco abſinthii. ¶ Pillule [x] de agarico mundificant pectus ab humoribus groſſis ⁊ putridis: ⁊ cōferunt aſmati ⁊ tuſſi antique. Recipe agarici.ʒ.iii. radicis lilii celeſtis: praſſii an̄.ʒ.i. turbit.ʒ.v. ierepigre.ʒ.iiii. colloquintide: ſarcocolle ana.ʒ.ii. myrre.ʒ.i. Confice cum robub: ⁊ da.ʒ.ii. ¶ Pillule [y] que conferunt ad febres colericas: ⁊ ad egritudines colere citrine ⁊ ſanguis. Recipe mirabolanorū citrinorum indorum ſeminis fumiterre cuſcute emblicorum ana.ʒ.ii. foliorum roſarum: ſeminis citrulli: raued ſeni ana.ʒ.iii.⁊ in alio raued.ʒ.vi. ſcamonee cocte in citoniis.ʒ.i.⁊.ſ. In alio.ʒ.ii.⁊.ſ. ſucci eupatorii: ſucci abſinthii ana.ʒ.i. agarici.ʒ.ii.⁊.ſ. ierepigre.ʒ.viii. mellis aggregationis. caſſiefiſtule: ⁊ tamarindorum ⁊ ſucci endiuie quantum ſufficit. Doſis eſt a.ʒ.ii. vſque ad aure.ii. ¶ Pillule [z] diarodō ſtomachum ⁊ digeſtionem confortant ⁊ oris odorem faciunt bonum. Recipe trociſcorum diarodō abſinthij ana.ʒ.v. cimarum ſquinanti maſticis ana.ʒ.ii. ſaliſindi.ʒ.i. aloes boni ad pondus omnium. Confice cum aqua foliorum. ¶ Pillule [a] de turbith dicuntur pillule auree coleram ⁊ flegma ſine moleſtia purgāt: ⁊ ſtomachū ⁊ epar confortant: ⁊ digeſtionem procurant. Recipe turbit bōi.ʒ.xv i. aloes.℥.i.⁊ ſ. maſticis roſarum ana.ʒ.vii. mirabolānorum citrinorum.ʒ.x. croci.ʒ.iii. Confice cum ſucco abſinthii. ¶ Pillule [b] de turbit alie ſimilis virtutis. Reci. turbit: mirabolanorum citrinorū aloes optimi an̄.ʒ.x. maſticis roſarum: ſpice ana.ʒ.ii.ſ. aniſi.ʒ.i.⁊.ſ. croci.ʒ.i. Fiant pillule ſicut dixim⁹. Et i alio ſalis idi.ʒ.ij. ¶ Pillule [c] de lapide lazuli ad egritudies melancolicas ⁊ colere aduſte ſane ⁊ experte. Recipe lapidis lazuli abluti.ʒ.vi. epythimi: polipodii ana.ʒ.viii. ſcamonee: ellebori nigri: ſalindi ana.ʒ.ii.⁊.ſ. agarici.ʒ.viii. gariofilo. aniſi ana.ʒ.iiii. ierepigre.ʒ.xv. Confice cū ſucco endiuie: ⁊ da.ʒ.ii. cum aqua caſei.

¶ Pillule [d] de lapide armeno varios educunt humores colere aduſte: ⁊ melancolie ſine moleſtia: ⁊ conferunt egritudinibus ab eis factis. ¶ Recipe lapi. armeni loti ⁊ preparati ierepigre ana.ʒ.v. epithimi polipodii an̄.ʒ.viii. ſcamonee cocte in citonio.ʒ.iii. gariofilorum.ʒ.ii. ſalis indi.ʒ.i.⁊.ʒ. Confice cum ſucco ſolatri.

¶ Pillule [e] ad oēs morbos catarri: ⁊ corize: ⁊ tuſſi catarrali. ℞. mirre pur.ʒ.vi. olibani.ʒ.v. opij: iuſquiami ana.ʒ.iiij. croci.ʒ.i.⁊.ſ. radicum lingue canis.ʒ.iiij. fiant pillule: ⁊ adminiſtrentur: ⁊ da a.ʒ.ii.ſ. vſque ad.ʒ.i.

¶ Pillule [f] de ſerapio experte ad dolorez iuncturaꝝ: ⁊ ſciaticā: ⁊ podagrā: ⁊ cōferunt ad dolorē matricis: ⁊ p̄uocāt mēſtrua. ℞. ſerapini armōiaci oppo. bdellij an̄.ʒ.ij.⁊.ſ. ſeīs apij. ameos: harmel: aniſi ana.ʒ.i. acori ſataragi idi: calamēti folii: cētau. polij coſti: ſalil gēme an̄.ʒ.i. aloes.ʒ.vi. colloquin.ʒ.v. Fiāt pillule: ⁊ adminiſtrēt. ¶ Pillule [g] de bdelio maiores experte ad fluxū emoroidaꝝ ⁊ vlceꝝ i eis: ⁊ ad fluxū mēſtruorū. ℞. bdelij.ʒ.xij. ameos.ʒ.iij. kebuloꝝ idoꝝ bellericoꝝ ēbli. vēaꝝ aduſtaꝝ karabe ana

y ¶ Pillule q̄ conferunt ad febres colericaſ cōmuniter non ſūt in vſu nec p̄eparantur.

z ¶ Pillule diarodō. vſus iſtarum pillulaꝝ a quibuſdam habetur: nam ſunt domeſtice et magne ſecuritatis i ſoluendo flegmaticam materiam ſubtilem ac etiaꝫ materiam colericam virtute aloes quod ingreditur compoſitionem ipſarum cū hoc etiā ſunt cōfortatiue virtutis digeſtiue ſtomaci deſiccando putredines in eo contentas ⁊ oris odorem bonum faciunt. ℞. cu/narum.i. extremitatum ſquinā ti. ⁊ doſis eſt vſqꝫ ad.ʒ.i.ſ.

a ¶ Pillule turbith ⁊ dicuntur pillule auree iſte non ſunt in vſu nec p̄eparate reperiuntur.

b ¶ Pillule alie de turbith nō p̄eparantur ſub hac deſcriptione

c ¶ Pillule de lapide lazuli maxime ſunt in vſu ⁊ ſic vbiqꝫ p̄eparate reperiuntur ſunt ſolutiue humoris melancolici ⁊ maxime aduſti ideo conferunt lepre cancro et quartane facte a materia aduſta. ſunt enim magne ſecuritatis ⁊ faciliter ſoluunt: ⁊ doſis eſt vſqꝫ ad.ʒ.i.ſ.

d ¶ Pillule de lapide armeno. Iſte pillule rariſſime habent in vſu quia virtute conueniunt cum pillulis de lapide lazuli antedictis ſed ſunt maioris violentie ⁊ potentie in ſoluendo ⁊ maxime materiam colericam licet etiam melancolicam aduſtam. ingreditur enim earum compoſitionem ſcamonea que eſt potentiſſima ad ſoluendum materiam colericam.

e ¶ Pillule ad omnes morbos catarri non ſunt in vſu.

f ¶ Pillule de ſerapino ſm p̄ſentem deſcriptionem non ſunt in vſu ſed ſolum ſm deſcriptionem ſuperius poſitam.

g ¶ Pillule de bdellio maiores. Iſte pillule magiſtraliter ſunt in vſu quia conferunt ad ſuperfluum fluxum emor-

roidaꝝ lenit̃ ſoluẽdo mãm melãcolicã q̃ fluit ad venas illas: ⁊ ſub-ſequẽter ſũt ꝯſtrictiue ⁊ curatiue p̃dicti flux⁹ ⁊ vlceꝝ q̃ fiũt i iteſtino recto. ex acuitate ⁊ aduſtiõe p̃dictoꝝ hũoꝝ. ⁊ doſ ẽ. ʒ. j. ſ. h Pil-lule ꝺ bdellio minores ſub hac deſcri ptiõe nõ ſũt in vſu. i Pillule ꝺ bdellio ex iuentiõe nr̃a iſte pillule ſũt ꝯſimiles ⁊ cõformes q̃ſi in

virtute ⁊ mõ opa tiõis ſimiles eis pillulis ꝺ bdellio maiorib⁹. ⁊ doſ eaꝝ ẽ vſqꝫ ad. ʒ. j. ſ. ſũt. n. leuiſſi-me ſolutõis ⁊ flu x⁹ emorroidarũ ꝯſtrictiue ſicut ⁊ ſupradicte. hñt. n. virtutẽ epatis ꝯfẽtiuã ⁊ ſplẽis relaxatã ac ꝺbilẽ ꝯfortare ⁊ vigora re ſicut ⁊ predicte pillule maiores. Pillule ꝺ col loquintida. Iſte pillule ſũt magne potẽtie i ſoluẽdo mãs groſſaſ fleg maticas viſcoſas illas maxie attra-hẽdo a mẽbriſ re motis ⁊ a iũcturiſ ⁊ cerebro ⁊ alij s mẽbris neruoſiſ ⁊ vſu ⁊ ipſaꝝ ẽ vi tãd⁹ iquãtũ ẽ poſ ſibile pp ipſaꝝ vi olẽtiã q̃z nẽ i fert

ʒ. ij. ⁊. ſ. Infũdat bdeliũ i ſucco porri: ⁊ fac pil. i modum ciceris: doſ eſt a. ʒ. ij. vſqꝫ ad au. ij. Pillule ʰ de bdelio miores: ⁊ ſũt i ĩtẽtiõe maioꝝ. ℞. mirabo. kebulo. idoꝝ ⁊ ẽblicoꝝ: ⁊ bellericoꝝ. a. ʒ. v. bdelij. ʒ. xv. fi ant ſic diximus. Pill'e ⁱ de bdelio ex i uẽtiõe nr̃a ⁊ valẽt ſic priores ſãe ⁊ experte ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ. ẽblico. bellerico. añ. ʒ. v. bdelij. ʒ. x. ſcorie ferri ſcis porri ana ʒ. iij. coralli aduſti: karabe: concule aduſte añ. ʒ. i. ⁊. ʒ. marga. ʒ. ſ. Cõfice ſic diximus Pillule ᵏ de colloquintida experte ad morpheã difficilis eradicatiõis: ⁊ ad dolo rẽ iũcturaꝝ: ⁊ ad egritudies flegmatis: ⁊ colere ni. ℞. colloqn. ʒ. vi. mirabolão. ni-groꝝ: ⁊ citri. ſerapini: bdelij: ſarcocolle añ ʒ. v. aloes. ʒ. vii. nigelle: cimini: carmẽi: ori gãi pſici: naſturcii albi: ſal' gẽme muſci rõa ni ana. ʒ. i. Infũde gũmas i aq̃ porri: ⁊ fac cũ ceteris pillulas. doſ ẽ a. ʒ. i. vſqꝫ ad au. i. Pillule ˡ de oppopõaco: ꝯferunt ad paraleſim. ⁊ torture: ⁊ egritudinibus ner-uoꝝ frigidis ⁊ doloribus iũcturaꝝ: ⁊ do:

doſ tñ eaꝝ fortib⁹ eẽt. ʒ. j. pui põderis. Si q̃s tñ vellet poſſꝫ eas ad miſcẽ cũ pillul' ꝺbilioꝛib⁹ i ſoluẽdo. Et nota q̃ talis fit admixtio di-uerſaꝝ pillulaꝝ: aut pp diuerſitatẽ hũoꝝ: aut pp diuerſitatẽ mẽbro rũ i q̃b⁹ tales mẽ ꝯtinẽt ſicut exẽpli grã adiuicẽ admiſcẽt aggrega tiue ⁊ cochie q̃ñ mã ẽ p̃ticularit̃ mixta ꝺ mã flegmatica ꝯtẽta i capite ⁊ ꝺ colerica admixta cũ flegmatica ꝯtẽta i epate ⁊ ſic alie pillule poſ ſũt adiuicẽ ꝯfici ſm diuerſitatẽ neceſſitatis. l Pillule ꝺ oppopõa co a q̃buſdã hẽnt i vſu ⁊ p̃ncipal'r ꝯuẽiũt i egritudib⁹ frĩs cerebri ⁊ iũcturaꝝ ab eis ſoluẽdo mãs flegmaticas groſſas. i. admixtas cum melãcolicis. Et doſis ẽ. ʒ. j. ſũt ẽt ſolutiue mẽrũ colericaꝝ lꝫ a p̃do-minio flegmaticaꝝ. m Pillule ꝺ hermodactil' maiores general'r ſũt i vſu ⁊ vbiqꝫ p̃pate repiũt ⁊ p̃ncipal'r ꝯuẽiũt ſoluẽdo mãs fleg-maticas q̃ ꝯtinẽt i iũcturis. ⁊ doſ ẽ. a. ʒ. j. vſqꝫ ad. ℈. iiii. n Pil lule ꝺ hermodactil' miores ẽt vbiqꝫ vtũt ⁊ p̃pate repiũt ⁊ p̃ncipal'r ꝯ uẽiũt i ſoluẽdo mãꝫ colericã groſſã ꝯtẽtã i iũcturis ⁊ ſbſequẽter fleg maticã vnꝺ ꝯferũt p̃ncipal'r podagre calide. Et doſ ẽ ſicut ſup̃dicta rũ ꝯfice cũ katartico. i. cũ electuario ſolutiuo vt cũ electuario ꝺ ſucco roſaꝝ. o Pillule ꝺ hermodactil' ꝺſcriptiõe noſtra nõ ſũt i vſu. p Pillule expte ad oppilatões epatis. Iſte ſũt vtie pillule q̃ hic ponũt i ãtidotario Meſue: ⁊ lꝫ ab armotariis nõ p̃parẽt poſſũt tam fieri ⁊ ſũt magiſtrales. nã ĩpe ſũt vtilitatis mltẽ ſecuritatis ⁊ efficacie i apiẽdo ⁊ remouẽdo oppilatões epis ⁊ ſplẽis ac ſtõi ac i ſoluẽdo a q̃ſitatẽ idropicoꝝ ⁊ oẽꝫ mãꝫ melãcolicã flegmaticã ⁊ colericã ꝯtẽtã i p̃dcis mbꝛis. Et doſ ẽ vſꝫ ad. ℈. iiii. ℞. ſpice ide. i. nardi ſpice ro mãe. i. celtice. raueth. i. reubarbari. Pillule addite.

Ltra p̃dcãs poſitas i ãtidotario Meſue ꝺſcribũt aliq̃ pil lule q̃rũ q̃dã a diuerſ auctorib⁹ ponũt ⁊ q̃dã ſolũ magra les q̃ mltũ ⁊ general'r hẽnt i vſu ⁊ ſic vbiq̃ p̃pate repi unt. ⁊ p̃mo pillule cões q̃ a vlgarib⁹ dicũt ſine cuſtodia q̃rũ ꝺſcriptio põit ꝯſilio almãſoꝛis. c. ꝺ p̃ſeruatõe a peſtilẽtia. ℞. a-loes. ʒ. j. mirre croci. a. ʒ. ſ. cũ vio albo ſbtili ⁊ odorifero fiãt pillule ⁊ ſũt p̃ncipal'r ſoluẽtes mãs ſbtiles colericas ac ẽt flegmaticas putri das ꝯtẽtas i poroſitatib⁹ ſtõi. In meſaraicis ⁊ i vẽis capillarib⁹ e-patis ⁊ ſũt ꝺſiccatiue hũiditatũ ꝯtẽtaꝝ i ſtõ ⁊ iteſtis ũde ꝟtutes ſtõi vi gorãt ũde ſeq̃t ꝯfortatio cerebri cũ aliq̃li mũdificatõe hũiditatũ ꝯtẽ-taꝝ i ĩpo. Sũt ⁊ maxie p̃ſeruatiue a peſtilẽtia: eſtiuo ãt tẽpore tuci⁹ eẽt lauar' aloes i aq̃ ẽdiuie ⁊ p̃dicte ꝺſcriptiõi adde. ʒ. j. boli armenii. Et ſm p̃dictaꝝ ꝺſcriptõeꝫ ſũt mltũ p̃ſeruatiue ab egritudinib⁹ que

fieri poſſũt a mã mixta ũde vſus eaꝝ laudat' i corporib⁹ latis ap tis ad egritudies. Et ipaꝝ cõis doſ ẽ ſtõ exiſtẽte vacuo a cibo. ʒ. i. Pillule ꝺ ſũo ĩre. h ꝺſcriptio põit ab. A. li. iiii. ſẽ. v. c. ꝺ cura ſcabiei. q̃rũ ꝺſcriptio ẽ hec. ℞. mira. citrinoꝝ kebuloꝝ idoꝝ. a. ʒ. v. aloes ſucotrini. ʒ. vii. diagridii. ℈. v. puluerizẽt oia p̃dicta

ſi: ⁊ genuũ. ℞. oppopõaci hermodatili: ſe-rapini bdelii armõiaci: colloq̃ntide ana. ʒ. v. croci: caſtorei: myrre: zizibe'i: pipis: ma cropi. caſſie: mirabolãoꝝ citrio. bellericoꝝ ẽbrico. añ. ʒ. i. ſcãonee. ʒ. ii. turbit. ʒ. iiii. alo-es. ʒ. xii. Infũdãt gũme i aqua cauliũ: ⁊ fi ant cũ eis pillule. Doſ ẽ a. ʒ. i. vſqꝫ ad au. i. ⁊ da cũ aqua iue. Pillule ᵐ de her-modactil' maiores experte ad dolorẽ iũctura rũ ⁊ podagre frigide. ℞. hermodactili. alo es mirabolãoꝝ citrio. turbit: colloquitide bedlii: ſerapini ana. ʒ. vi. caſtorei: ſarcolol. euforꝛ. oppopo. harmel. apii ana. ʒ. iii. croci ʒ. i. ⁊. ſ. Cõfice cũ ſucco cau. ⁊ fac pillulas. Pillule ⁿ de hermodactiliſ miores ad podagrã cali. ℞. hermodacti. ʒ. v. ſcãonee ʒ. ii. ⁊ ſ. mirabolanorum citrinorum. ʒ. iii. roſarum. ʒ. ii. aloes. ʒ. decem. Et confice cum catartico roſato. ⁊ da dragmaſ duas. Pillule ᵒ de hermodactilis ꝺſcriptio ne noſtra. ℞. hermodatilo. aloes añ. ʒ. v. mira. citrinorũ turbit. a. ʒ. iiii. zizibe. ʒ. ii. fac pillulas cũ electuario roſato: ⁊ da. ʒ. ii

i ſcutella vi-trea icõporẽt cũ ſucco ſũitre ⁊ p̃mittãt ex-ſicari p alĩq̃s ꝺ eſ i ũbra ſcõ magdalene ex ĩpis ⁊ ꝯple te exſiccẽt ⁊ ex i mõtario fiat pluis: ⁊ iteꝝ i p̃dicta ſcutella cũ tali ſucco i-cõporẽt q̃b⁹ ꝯ plete exſicca-tiſ. Iteꝝ ⁊ ter tio fiat pluiſ ⁊ cũ tali ſucco i cõporẽt: ⁊ ad formã pillula rum poſtea re ducãt. Et ſũt ſolutiue hũoꝝ acutoꝝ coleri coꝝ mordica tiuorum fleg matis ſalſi ⁊ oiuꝫ hũoꝝ ad uſtoꝝ faciẽtiũ pruritũ ⁊ ſca biem ⁊ doſis

ipaꝝ vſqꝫ ad. ℈. iiii. ⁊ vbiqꝫ p̃parãt. Pillule ᵇ ichichie. ſub h titulo ab arõatariis p̃parãt ⁊ ab oib⁹ medicis general'r hẽnt i v ſu. Iṗe. n. nõ ſ̃t ſolutie ſꝫ ꝯfert tuſſi ſicce cũ caliditate ⁊ aſpitate cã ne pl'mõis ⁊ gutturis illas ptes i ẽiẽdo ⁊ caliditatẽ remouẽdo ⁊ ſolũ tenẽt i ore vt hũiditas q̃ paulatiue liq̃ſcit ꝺſcendẽdo p meri lẽiat ptes illas caliditatẽ remittẽdo ⁊ formẽt i forma lupini groſ ſi lꝫ ꝺnõinãt pillu'e. ℞. ſucci ligricie zuchari electi. a. ʒ. x. amid' dragãti amigdalaꝝ dulciũ mũdataꝝ. a. ʒ. vi. icorporẽt p̃dicta cũ mucillagie ſe. citonioꝝ ⁊ fiãt pillule ⁊ põit h ꝺſcriptio a Meſue i ſuo ꝺ approꝑatis. c. ꝺ cura tuſſis ſicce. Pillule ꝺ benedicta. iſte ſt pillule magiſtrales q̃ ſb noĩe pillulaꝝ repiũt: ſꝫ ſũit e⁹ ꝺſcriptõ a benedecta poſita a Nicolao i ſuo ãtidotario q̃ cũ melle ꝯſtruit ⁊ remoto melle accipiũt ſola arõata ⁊ ex eis fiũt pillule q̃ ꝺnomi-nãt ꝺ benedecta q̃rũ h ẽ ꝺſcriptio. ℞. turbith. ʒ. ii. dia. ʒ. v. alo. ℈. ii. hermodacti. ʒ. i. ro. ʒ. i. gari. ʒ. iiii. ſe. petroſelini polipodii ſal' gẽme eſule dorõici ʒ i. ſaxifragie. pi. lõgi amõii ſe. apii galãge macis ſpice ſeni. carui ſpagi bruſci: mili ſol. a. ʒ. iiii. icõporẽt p̃ ea aro. ſbtil'r pluerizata cũ ſuc. ſe. ⁊ fiãt pillule q̃rũ doſ ẽ. ʒ. j. Et ꝯfert oib⁹ paſſiõib⁹ q̃b⁹ ꝯfert benedicta p̃dicta aſſũpta i forma e lectuarii ſꝫ pl⁹ attrahũt a rẽotis q̃ maiorẽ morã ꝯhũt i ſtõ ⁊ p̃nci pal'r ſoluũt mãꝫ flegmaticã cũ co. hẽnt. n. oppi. oiuꝫ mbroꝝ nu-tritiuoꝝ apire ũde ſume ꝯuẽiũt lapidi renũ ⁊ ve. ⁊ retẽtiõi vrie ⁊ doloꝛib⁹ colicis ⁊c. Pillule ꝺ ierapigra. G. Iſte pill' trahũt ex ꝺſcriptõe ierapigre. G. poſita a. N. i ſuo ãtidotario vbi ſb noĩe pillulaꝝ ꝺſcripte nõ repiũt ſꝫ ſolũ i forma el'arii ſꝫ ſũt reducte ad hãc formã pp maiorẽ ꝺlectatõeꝫ ipoꝝ aſſumẽtiũ ⁊ vt pl⁹ trahãt a remotis ⁊ ipaꝝ ꝺſcriptio ẽ iſta. ℞. ci. croci ſpice ſgnãi aſſari ca ſie lignee xiloaloes carpo. vio. abſinthii epithimi ſticados agari ci ro. turbith collo. ma. a. ʒ. i. ſca. correcte. ʒ. ii. aloes epatice ad põd⁹ oiuꝫ icõporẽt oia arõata ſbtil'r pluerizata ⁊ fiãt pillule: q̃rũ doſ ẽ vſqꝫ ad. ʒ. i. Et p̃ncipal'r ꝯfert paſſiõib⁹ capitis nuce ner-uoꝝ ⁊ iũcturaꝝ ꝺ mã mixta a p̃dõinio tam mẽi flegmatice. Pil lule iere. G. haꝝ ꝺſcriptio hẽt ſeptio ierapẽtice. c. xii. nõ ſb noĩe pillulaꝝ ſꝫ ſb noĩe pluerꝭ iere q̃ pluis pp ꝺlectatõeꝫ aſſumẽtis ad formã pillulaꝝ reducit'. Et ſic general'r ⁊ cõit' ẽ vſus h⁹ pluerꝭ redacti ad formã pillulaꝝ: q̃ ab oib⁹ vocãt pillule ꝺ iera q̃rũ de-ſcriptio ẽ. ℞. ci. maſticis aſſari ſpice croci xilobalſami. a. ʒ. i. alo es. ʒ. i. fiãt pillule cũ vio albo ſubtili vel cũ melle roſato colato.

Et doſis eſſe poteſt vſqȝ ad. ʒ. i. ſ. vbi expedit ⁊ principaliter conueniunt in paſſionibus ſtomaci ⁊ de materia flegmatica ⁊ colerica imbibita in eius poroſitatibus illam leniter ſoluendo ⁊ fortiter deſiccando virtutem digeſtiuaȝ ſtomaci principaliter ⁊ maxime confortant. Pillule alie ex deſcriptione pulueruȝ iere poſita a Galieno vi. de regimine ſanitatis circa finē. Et iſta deſcriptio proprie ē illa que poſita eſt ſupius a Meſue in preſenti antidotario quam ipſe deſcribit ſub nomine Jere galieni ⁊ ē talis. R. maſticis aſſari ſpice xilobalſami: croci caſſie l gnee ana. ʒ. i. ⁊ fiāt pillule. Pillule magiſtrales pro regibus īuente nec reperitur a quo auctore fint ď ſcripte quarū deſcriptio hec eſt. R. amomi ani. maſticis. ʒ iii. cardamomi ciamomi zedoarie macis nuciſmuſcate gariofilorum croci cubebaruȝ. Ligni aloes turbith manne agarici ſene mirabolanorum omnium ana. ʒ. j. Reubarbari. ℥. iii. aloes ſulcotrini. ℥. vj. ſirupi roſati quantum ſufficit ad conficiendum pillulas. Et doſis eſt vſqȝ ad. ℈. iiij. ⁊ ſunt ſatis domeſtice in operando vel ſoluendo ⁊ principaliter materiam colericam contentam in nutritiuis: ⁊ cum hoc etiā aliqualiter membra deiecta confortando ⁊ materiam flegmaticaȝ euacuando ⁊c. Reſtat nunc videre de pillulis duabus magiſtralibus: quibus in ſecreto vtebatur. Thomas de garbo ⁊. prime ſunt pillule que multum conferunt paſſionibus cerebri nuce ⁊ neruorum de materia groſſa viſcoſa difficilis eradicationis quarum hec eſt deſcriptio. Recipe cubebarum nuciſmuſcate cinamomi ſpice aniſi Carpobalſami. ſquinanti maſticis aſſari gariofilorum calamenti. a. ʒ. ii. turbith colloquintide. ana. ʒ. iii. mirabolanorum omnium. ʒ. ii. agarici ſene. ana. ʒ. i. aloes epatici ad pondus omnium ⁊ cum ſucco mente vel feniculi: aut ambobus fiant. Et doſis eſt. ʒ. i. ſ. ⁊ ſunt incolumes ⁊ multe ſecuritatis ⁊ valde conueniunt in fine egritudinum cronicarum.

Secunde magiſtrales ⁊ ſecrete quibus ſepe vtebatur. rex Robertus. ad cuius inſtantiam dinus fuit auctor ⁊ ſūme ꝯueniūt i paſſionibus oculoꝝ ⁊ aurium cōfortando viſum ⁊ auditum ꝑ quas duas cās principalr̄ fuerūt iuēte ⁊ ꝑncipalr̄ euacuant materias diuerſas flegmaticas ⁊ colericas ⁊ melancolicas in capite contentas quarum hec eſt deſcriptio. Recipe roſarum violarum abſinthij colloquintide turbith cucube calami aromatici nuciſmuſcate ſpice nardi epithimi xilobalſami carpobalſami ſileris montani ſeminis rute ſquinanti aſſari maſticis gariofilorum aniſi feniculi ſeminis apij caſſie lignee macis. a. ʒ. ij. mirabolanoꝝ omnium ana. ʒ. iiij. reubarbari ſene. ana. ʒ. v. eufragie. ʒ. viij. celidonie. ʒ. v. lapidis lazuli. ʒ. ij. ſ. aloes ſulcotrini ad pondus omnium ⁊ fiant pillule cum ſucco feniculi. Et doſis eſt vſque ad. ℈. quattuor.

Somni prouocatiuum.
Vomitus ſedatiuum.
Stomaci confortatiuum.
Paſſioni colerice ſubueniens:
Epatis confortatiuum.
Epatis duriciē ſoluens.
Splenis duriciem.
Jdropiſi.
Colice.
Fluxui.
Renum dolori.
Renum ſuper calefactioni.
Matricis dolori.
Ad herniam.
Pro verminibus.
Spaſmo.
Sciatice.
Scabiei.
Jn excoriatione intrinſeca virge.
Jn dolore cauſato a ventoſitate ⁊ frigiditate.
Jn malis diſpoſitionibus calidis cum excoriatione.
Cōſolidatiuū vulneruȝ neruorum ⁊ capitis.
Corroſiuum.
Sedatiuū dolorum.
Reſolutiuuȝ.
Solutiuū ventris.

Pillule sebellie experte ad oppilationes ſplenis ⁊ epatis: ⁊ ſtomachi: ⁊ hidropiſim. ⁊ ſoluunt naturam. Reci. ſpi. inde. ʒ. v. ſpice romane. ʒ. ii. raued agarici: epithimi an̄. ʒ. iiii. coſti maſticis: camedreos amomi ana. ʒ. iii. croci. ʒ. ii. mirre cinamomi gariofilorum ſquinăti ana. ʒ. i. aloes. ʒ. decē. Fiant cum vīo antiquo. Da ʒ. ii. cum vino permixto.

Diſtinctio. xi. de vnguentis: ⁊ emplis.

Jſopi cerotum deſcriptione Galieni valȝ ad duriciem ⁊ nodoſitateȝ membrorum: ⁊ duricieȝ epatis ⁊ ſplenis: ⁊ dolores coruȝ: ⁊ dolores matricū: ⁊ duricies iūcturaꝝ: ⁊ neruorum: lenit enim eos. Recipe cere citrine ℥. iii. olei camomille: ⁊ olei irini an̄. ℥. vi. maſticis. ʒ. i. ſpice. ʒ. ii. ⁊. ſ. croci. ʒ. i. ⁊. ſ. terebentine. ℥. i. reſi. ℥. ſ. iſo. hūide. ʒ. lxxv.

Operatio iſopi humide. Recipe lanarum ouium ſucidarum circiter lib. x. ⁊ funde ſuper eas aque fontium calide quātum ſufficit ad infundendum: ⁊ dimitte per horas octo. Deinde buliat ebulitiōe vna ⁊ exprimatur aqua lanarum: ⁊ coletur aqua ⁊ coquatur cum facilitate in vaſe ſtagnato agitando ſemper fundum vaſis cum ligno amplo: ne recipiat de veſtigio aduſtionis aliquid: ⁊ coquatur vſque dum fiat ſicut mel currens: ⁊ ſeruetur.

Jſopi cero. deſcripti. phila. expertum ad dolorem ſplenis ſtomachi ⁊ epatis ⁊ duri. in eis ⁊ dolorem matricum ⁊ apoſtemata in eis linitum exterius: vel etiam ſuppoſitum in lana: ⁊ valet ad duricies ⁊ nodoſitates que ſunt i iuncturis. R. croci. ʒ.

De vnguentis ⁊ emplaſtris.

q Diſtinctio vndecima de vnguentis ⁊ emplaſtris. Jn hac vndecima parte determinat de vnguētis ⁊ emplaſtris que adinuicem differunt. Nam ad compoſitionem vnguenti requiritur cera ⁊ oleum. in emplaſtris autem non eſt expediens ſemper ponere oleum. fuerūt autem adinuenta empl ſtra ac etiam vnguenta ⁊ cum virtute ipſorum diutius perſeuerarent in loco ſuper quem adminiſtrantur. fiunt etiam quandoque cerota que ad duriorem ⁊ ſolidiorem formam reducuntur ꝗȝ vnguenta vel emplaſtra.

r Jſopi cerotum deſcriptione Gabrielis ad iſtam litteram debet addi vnguentum iſopi. id eſt in qua ingreditur iſopus humida ⁊ ſub aliis nominibus preparata reperiuntur tamen vſus ipſorum poteſt eſſe magiſtralis: ⁊ communiter iſta vnguenta in quibus ingreditur iſopus humida ⁊ ſub iſtis nominibus preparata non reperiuntur conueniunt communiter ad duriciem ⁊ nodoſitates in ſplene ⁊ epate factas a materia dura melancolica. habent etiam virtutem reſolutiuam virtute iſopi humida que eſt calide ⁊ humide complexionis in primo licet humiditas ſit maior caliditate. Alia etiam que ingrediuntur compoſitionem iſtorum vnguentorum denominatorum ab iſopo humida ⁊ a cera cōueniunt ad eaſdem intenſiōes ⁊ ad alias que ponuntur in littera. debent autem iſta vnguenta ſi cū eis fiat fricatio ſuper aliquod membrorum adminiſtrari ante aſſumptionem cibi vna hora bis innouando in die ⁊ ſub actuali caliditate ⁊ maxime temporibus frigidis ⁊ licet nō fricetur ſed ſuper peciam extendantur ⁊ ponantur ad membrum melius eſt cum obſeruatione predictarum conditionum. Ecce litteram iſopi cerotum ſecundū vnguentum ⁊c. olei irini. id eſt de ireos reſine pini. Et dicitur iſopus humida que eſt vnctuoſitas ⁊ pinguedo extracta cum artificio a lana ſeu a pellibus pecudum ſeu ſimilium animalium. ad differentiam iſopi ſicce que eſt herba quedam calide ⁊ ſicce cōplexionis verſus tertium gradum.

ſ Operatio iſopi humide. id eſt modus ſecundum quem extrahitur predicta vnctuoſitas ſeu pinguedo a lanis ⁊ cetera hec iſopus humida per ſe ipſam adminiſtrata eſt medicina ſedatiua dolorum i membris neruoſis factorum a cauſa frigida ⁊ ab humore melancolico: lenit enim ⁊ mollificat omnem duriciem. vſus tamen eius eſt vt plurimum admixta aliis medicinis.

t Jſopi cerotū deſcriptione filagrii: huic etiā addendum eſt vn-

guentum iſopi ſi
cut fecimus in p̄
cedenti. tale tam̄
vnguentū non
eſt in vſu poteſt
tamen magiſtra
les eſſe ⁊ conue-
niens. u ¶ Iſo-
pi cerotū deſcri-
ptione pauli huic
etiam addendū
eſt ſicut prioribꝰ
quod tamen vn-
guentum ſecun-
dum preſentē d̄
ſcriptionem non
preparatur nec ē
in vſu. vſus tam̄
eius eſſet magi-
ſtralis ⁊ conueni
ens diſpoſitioni-
bus poſitis in lit
tera. ¶ Vnguē-
tum diafinicō cō
ferens ad vlcera
difficilis conſoli-
dationis non eſt
in vſu nec prepa
ratum reperitur.
y ¶ Vnguentū
diafinicon deſcri
ptione arabica n̄
eſt in vſu. z ¶ Em
plaſtrum arabicū
non eſt in vſu.
a ¶ Vnguentū
nobile relatū ad
nicodemum non
eſt in vſu.
b ¶ Vnguentū
aliud non eſt in
vſu.
c ¶ Vnguentū
Ceraſcos ma-
gnū ſub iſto no
mine non eſt in
vſu: ſed quia con

v. bdelij: maſticiſ armōiaci: aloeſ ſtoraciſ li
quide ana. ʒ. vii. cere citrine lib. i. tereben-
tine. ℥. i. ⁊. ſ. medulle cruris vacce: adipis
anſeris an̄. ʒ. xv. iſo. humide lib. i. ⁊. ſ. olei
nardini quantū ſufficit. Bdelium armo
niacum ⁊ aloes: diſſoluantur in aqua īfu-
ſionis ſenu greci: camomille: ⁊ cū ceteris
fiat vnguentum. Et poſt philagrium ad-
diderunt expreſſionis ſquille. ℥. iij. oliba-
ni. ℥. i. ſepi vitulini. ʒ. xv. Et in alio cere li.
i. minus quarta: ⁊ eſt conuenientius.
¶ Iſopi ⁿ cerotum deſcriptione Pau-
li valet ad eadem que diximus. ℞. armo
niaci. ʒ. x. bdelij. ʒ. v. ſigie. ʒ. iiij. croci. ʒ. i. ⁊
ſ. aloes maſticis olibani ana. ʒ. ij. ⁊. ſ. cere
ʒ. iij. ſepi ⁊ medulle vituli an̄. ℥. ij. iſopi hu
mide. ʒ. xl. irelcon quantum ſufficit.
¶ Vnguentum ˣ diafinicon conferēs ad
vlcera difficilis conſolidationis: ⁊ vlcera
ſanguinolenta ⁊ ad ſpecies herpetis: ⁊ vl
cera flegmatis ſalſi ⁊ vlcera fraudulēta: ⁊
fiſtulā: ⁊ apoſtēata peſtilentie. ⁊ appoſtēa
ta materierum diuerſarum. Recipe adi-
pis zirbi antiqui mundi: ⁊ colati: ⁊ adipis
vituli antiqui mundi: ⁊ colati an̄a lib. i. ⁊.
ſ. colcotha. ℥. iiij. olei antiq ⁊ litargiri mū
di ana lib. iij. Teratur litargirium: ⁊ col-
cothar contritione vltima. ⁊ mandentur
per pannum ſubtilem ⁊ ſpiſſum. Deinde
terantur cū oleo: ⁊ elaboretur in permix
tione eorum an̄a parum ex oleo addendo
⁊ fiat illud: deinde coletur ſuper illud ade
ps: ⁊ coquatur cum facilitate agitando il-
lud ſine intermiſſione cum ramo palmaꝝ
⁊ extremitate eius groſſa: abiecta cute eiꝰ
et ſint rami: ſuper quorum inciſione non
preterierit ſpatium. Et quotiens exhauri
tur humiditas rami a decoctione medica-
minis iterum alterius humidi extremita
te agitetur: necnon ⁊ aliorum ramorū p̄-
tes humidiores incidantur in fruſta: ⁊ po-
nantur in medicamine. Deinde mutētur
dum exiccantur: ⁊ hoc fiat donec perficia-
tur eius decoctio: ⁊ fiat in terminum hore
ignis: aut ſicut prune aut flamme tenuis.
¶ Vnguentum ʸ diafinicon deſcriptiōe
arabica ⁊ eſt vnguentum arabicum exper
tum: ⁊ efficax ad vulnera difficilis conſoli
dationis: ⁊ incarnationis. Mundificat
enim ea ⁊ īcarnat oſſa nuda: ⁊ facit eorū ſi
gillationem facilem. Fiſtulas: cancrum: ⁊
vulnera curat. ℞. foliorū keiri ſaluie tria
filon alleſa: acori ana lib. i. Terantur con
tritione bona ⁊ funde ſuper ea in vaſe lapi
deo olei roſati: aut myrtini: ⁊ adipis zirbi
vituli aut hirci: ⁊ colati ana lib. ij. ⁊. ſ. di-
mitte per dies. ix. deinde accipe myrre mū
de: aloes ſuccutrenſis: an̄ aure. ix. ſarcocol
le aure. vij. Terantur ⁊ cribellētur: ⁊ pij-
ciantur ſuper ea ī vaſe alio lapideo vini al-

bi: aut ſucci arnogloſe longe in quo cocte
fuerint ex folijs earundē herbarum ana
℥. iiij. ⁊ ſit vini aut ſucci: q̄ ſūditur ſuper
ea quantitas ſufficiens ad diſſoluendum
ea ⁊ dimitte per dies. vi. Deinde redeas
ad herbas. ⁊ decoque cum oleo: ⁊ adipe e-
bulitionibus duabꝰ: ⁊ cola: ⁊ exprime ole
um ⁊ adipem: ⁊ accipe huius expreſſiōis
lib. iiij. ⁊. ſ. litargiri mundi ⁊ triti cōtritio
ne vltima lib. iij. ⁊ in alio lib. iij. ⁊. ſ. calca
dis. ℥. iiij. ⁊ terantur. ⁊ coquantur: ſicut ſu
perius diximus ⁊ agitētur cum ramo pal
meo ſimiliter: ⁊ buliat ebulitione vna vſ-
que dum medicine color alteretur. Dei-
de deponatur ab igne ſine intermiſſione
agitando vſque dum infrigidetur parum
Tunc coque mucilagines ſpecierum que
ſunt in vino diſſolute ante modicum ſun
das in eo agitando cum piſtillo ferreo do
nec bona fiat eorum permixtio. Deinde
perficiatur eiꝰ decoctio: ſicut proxime di-
ximus: ⁊ eſt ſanum ⁊ expertum. Et addi-
tur ab alijs arnogloſe lib. i. ⁊ proprie lon-
ge. ¶ Emplaſtrum ᶻ arabicum valens ſi-
cut illud accipe ex folijs herbarum earun
dem ana. lib. i. ⁊. ſ. olei mirtini: adipis vi-
tuli antiqui ana. ℥. ix. myrre aloes ana. ʒ.
xii. ſarcocolle. ʒ. ix. Diſſoluantur in vino
herbarum: ſicut hic proximo diximus.
Herbe quoque conterantur contritione
vltima ⁊ fundatur ſuper eum oleum ⁊ ad
ps ⁊ mucilagines rerum: ⁊ cum eis vitrio
li aure. iij. ponātur ⁊ coquantur omnia cū
facilitate: ⁊ fiat ſicut pulmentum ⁊ admi-
niſtretur etiam in panno aut in tenta. Et
quandoque diſſoluuntur ſpecies in ſucco
arnogloſe longe. aut āple: ⁊ proprie ī eſta
te ⁊ eſt experimentū nobile. ¶ Vnguē
tum ᵃ mirabile relatum ad Nicodemū
valens ad vulnera putrida ⁊ generat ī eis
carnem: ⁊ ſigillat: ⁊ prohibet in eis putre-
factionem fieri. Recipe myrre aloes: ſar-
cocolle ana partē. i. mellis diſpumati du
plum ponderis omnium vini albi boni q̄
tū ſufficit: coquantur cum facilitate vſq̄
dum habeant ſpiſſitudinem: ⁊ quandoq̄
additur in medicina vitrioli circiter partē
ſ. ⁊ proprie ad conſumptionem carnis ad
dite ⁊ eſt expertum. ¶ Vnguentum ᵇ ni
codemi aliud. ℞. mirre aloes ana. ʒ. ix. vi
ni albi quantum ſufficit. terantur ſicut al-
cohol: ⁊ proijce ſuper vinum: ⁊ tere cum
eo miſcendo: ⁊ iterum infunde vinum an
te modicum terendo illud: ⁊ ſic dum fiat
liquidum ſicut mel: ⁊ adminiſtretur: ⁊ ſūt
qui addunt vitrioli partis vnius quartā
Et ſunt qui conficiunt cum oleo mirtino
⁊ violꝫ viciſſim: parꝫ de vtroq̄ ponēdo.
¶ Vnguētū ᶜ ceraſcoſ magnū rectificās
vlnera maligna: ⁊ fiſtulas difficiles: ⁊ mū

fortitatem ⁊
virtutem in d̄
ſcriptione ſua
⁊ modo ope-
rationis habꝫ
cum vnguen
to apoſtolorū
poſito quinto
canō: ab Aui
cenna tracta-
tu vndecimo
q̄ vnguentū
apoſtolorum
eſt multū in
vſu cuius hec
eſt deſcriptio.
¶ Recipe cere
albe reſine pi
ni. ana. ʒ. iiii
armoniaci. ʒ.
iiii. oppopo-
naci. ʒ. ii. flo-
rum eris. ʒ.
iii. ariſtologie
longe thuris
ana. ʒ. vi. mir
re galbani. a.
ʒ. iiii. bdelij.
ʒ. vi. litargiri
ʒ. ix. infundaſ
bdellium in a
ceto vini: ⁊ fi
at hoc vnguē
tum cum dua
bꝰ libris olei
hoc modo pl-
uerizando ⁊
gummi diſſol
uantur ⁊ fiat
vnguentū li
cet vtilitates ⁊
iuuamēta vi
iam dictum ē
ſunt conſor-
mia huic di-
cto Ceraſc
os.

a ¶ Vnguentũ Ceraſeos paruum. Iſtud vnguentum nõ re-
peritur preparatum nec conformitatem habet cum vnguento a-
poſtolorum. c ¶ Vnguentum arthanite magnum. id eſt de pa-
ne porcino a quibuſdam barbitonſoribus multũ habetur in vſu
ſed ab expertis ⁊ peritis eius vſus non laudatur virtus autem
eius eſt quia
ſi ab ipſo vn-
gatur venter
ilia ⁊ ptes ſu-
minis lẽit na
turam ⁊ facit
fluxum ven-
tris propter a
cutas ⁊ fortes
medicinas ſo
lutiuas que i
grediuntur e
ius compoſi-
tionem. Vn
de tranſit per
poros ad in-
teriora vſque
ad inteſtina.
vnde virtus
ipſarum ſolu
tiua ſtimulat
expulſiuã vir
tutem inteſti-
norum ⁊ alio
rum nutriti-
uorum mem-
brorum. Et
ſi ſtomachus
tali vnguento
vngatur pro-
uocat vomitũ
ſi materia eſt
apta per ſupe
rius euacuari

¶ Recipe cucumeris aſinini calide eſt ⁊ ſicce complexionis in q̃rto
f ¶ Vnguentum Arthanite paruum nec ab expertis nec a preſũ-
ptuoſis habetur in vſu nec eſt tante potentie vt precedens.
g ¶ Vnguẽtũ de lino quod ſcripſit Auenzoar non eſt in vſu.
h ¶ Vnguentum altharande hoc vnguentum non eſt in vſu.

i ¶ Vnguentũ
roſatum ſedatiuũ
inflammationuʒ
ſub hac deſcripti
one non eſt i vſu
k ¶ Vnguen-
tum violatum e-
tiam ſub hac de-
ſcriptione non ẽ
in vſu nec prepa
ratum reperitur
l ¶ Vnguentũ
de papauere nõ
eſt in vſu ſecun-
dum hanc deſcri
ptionem.
m ¶ Vnguen-
tum baſilicũ ma
gnum ſecunduʒ
hanc deſcriptio-
nem vbique ab
omnibus habe-
tur in vſu ⁊ pre-
paratum reperi-
tur ⁊ eſt cõueniẽs
vulneribus con-

dificat a carne mortua ⁊ putrefactionem: ⁊
perficit ſigillationem eorũ: ⁊ ſigillatione
laudabili. ℞. armoniaci ℥. i. bdelij: oliba
ni maſculi ariſtologie ſarcocolle ana. ʒ. v.
myrre galbãi añ. ʒ. iiij. litargiri. ʒ. xv. aloeſ
oppoponaci ana. ʒ. iiii. ⁊. ſ. floris eris. ʒ. iii.
reſine. ʒ. xiiii. cere albe. ℥. ii. olei quãtũ ſuffi
cit. Armoniacum ⁊ bdelium diſſoluatur
in aceto. Litargirum teratur ⁊ decoqua-
tur cum oleo donec liqueſiat: ⁊ tunc re-
moueatur ab igne donec infrigidetur pa
rum: ⁊ proiice ſuper ipſum armoniacum
⁊ bdelium diſſolutuʒ in aceto: ⁊ reduc ad
ignem: donec coaguleẽ ⁊ ⁊ poſt illõ pijce
ſr ipſum reliq̃s medicias: ⁊ adminiſtretur
¶ Vnguentum[d] ceraſeos paruum faci-
ens naſci carnem in vulneribus ⁊ mundi
ficat: ⁊ incarnat ea: ⁊ cõfert recentibus vul
neribus ⁊ antiquis. ℞. ariſtologie rotun
de radicis ireos: ſanguis draconis armo-
niaci ſarcocol. ana. ℥. ſ. litargiri citri ⁊ pul
uerizati. ℥. v. decoquatur litargiri. cũ olei
lib. i. donec liqueſiat: ⁊ cõficiatur cuʒ alijs
ſicut diximus. Vnguentuʒ[e] artamithe
magnum relatum ad alexandruʒ quo vn
gitur venter: ⁊ ſumen: ⁊ alia: ⁊ ſoluit ſolu
tione catartici: ⁊ vngitur ex eo ſtomachus
⁊ facit vomere: ⁊ educit vermes: ⁊ confert
hydropiſi: ⁊ ſolutione educit aquam citri
nam: ⁊ eſt propinandum non valentibus
ſumere medicinam. ℞. ſucci arthanite li.
iij. ſucci cucumeris aſinini lib. i. olei irini
li. ij. butiri vaci. li. i. pulpe coloquin. ℥. iij.
polipo. ℥. vi. euforbij. ℥. ſ. Que terẽda ſũt
tere ⁊ ſubmerge in ſuccis ⁊ oleis ⁊ pone i
vaſe vitreato ſtricti orificij ⁊ ſtringe caput
eius ⁊ dimitte per dies. viij. Deinde buli
at totum ebulitione. i. ⁊ coletur proijce ſu
per colaturam ſerapini aure. v. myrre au.
re. ij. ita quod reſoluantur prius in aceto
vini quãtitate ſufficiẽti ⁊ aggrega omnia
ſimul ⁊ buliant agitando ſemper cum fu-
ſte vſque ad ſuccorum fere conſumptio-
nem. Tunc proijce ſuper ea cere. ℥. v. fell'
vacini aur. v. Ferueat cum eis vſque duʒ
liqueſiat cera. Deinð pulueriza ſuper ea
ſic conferendo ſcamonee aloes mezereon
colloquintide ana aure. v. euforbij aur. ij.
ſaliſ gemme aur. iij. turbit. aur. v. piperis
longi zinziberis camomille ana. aure. ij.
Conficiantur ⁊ adminiſtrentur. ¶ Vn
guentum[f] artamithe parum reſoluens
apoſtemata ſplenis ⁊ lapideitatem ipſius

⁊ ſcrophulas. ℞. ſucci artamithe ⁊ viſcoſi
tatis que mulgetur ex radice filicis ⁊ ſucci
cauhenzigh ana. ℥. viij. ſucci extremitatũ
tamariſci. ℥. ij. olei irini lib. ij. iſopi humi-
de. ʒ. v. armoniaci bdelij ana. ʒ. i. ⁊. ſ. aceti
quantum ſufficit cere citrie. ℥. vi. corticis
radicis capparorum. ℥. i. ⁊. ſ. ſpice. ʒ. iij. fi-
at ſicut ſuperius diximus. ¶ Vnguen-
tum[g] de lino quod ſcripſit Mebenzezar
mirabile ad replenda vulnera carne: ⁊ p-
prie ea in quibus videtur difficilis icarna-
tio ⁊ ſanat fiſtulas ⁊ vulnera fraudulenta
℞. oppoponaci partem. i. raſure panni an
tiqui de lino ſubtilis ⁊ mundi partem. ſ.
vini ⁊ mellis ⁊ olei roſati aut mirtini ana
partes. v. litargiri aloes ſarcocolle mirre
ana partes vnius tertiã: fiat vnguẽtũ ſice
terẽdo i mortario nũc oleũ nũc vinũ infũ
dendo: ⁊ adminiſtretur ⁊ quandoque ad-
ditur in eo vitreoli partis vnius quarta.
¶ Vnguentum[h] altaramel ⁊ eſt effici-
ens operationem cauterizationis. Lini-
tur enim ſuper membrum ⁊ facit õficatio
nes: ⁊ excoriat ⁊ confert morphee ⁊ panno
in lentiginibus cutis ⁊ maculis cutis. ℞.
taranhel recentium. ʒ. x. aſſungie porcine
ʒ. x. vel. v. terantur ſimul: ⁊ dimittantur
marceſcere per dies. xii. deinde buliant ⁊
colentur ⁊ ſeruetur vnguentum in vitreo
vaſe ⁊ adminiſtretur vbi oportet. ¶ Vn-
guentum[i] roſaruʒ ſedatiuũ inflatĩ. ⁊ eriſi
pile: ⁊ ignis perſici ⁊ confert ſode calide:
⁊ inflamationi ſtomachi: ⁊ epatis. ℞. aſũ-
gie porcine recentis quantitatem q̃ volue
ris: ⁊ lauẽtur i aqua calida nouies: ⁊ tan-
tundem cum aqua frigida lauatione vltia
deinde terantur cum ea roſarum rubeãrũ
recentium quantum ipſa eſt ⁊ dimittan-
tur marceſcere per dies. vij. deinde coquã
tur cum facilitate ⁊ colentur ⁊ iterum tan
tundem roſarum terantur ⁊ dimittantur
per alios ſepteʒ dies ⁊ fũdatur ſuper ipſũ
ſucci roſarum circiter partem. ſ. olei amig
dalini partes. v. ⁊ iterum coquatur cuʒ fa
cilitate vſque ad ſucci conſumptionem de
inde reponatur ⁊ adminiſtretur. Et quã
doque diſrumpitur in aqua roſata paruʒ
opij ⁊ proijciatur in decoctione: ⁊ eſt mira
bile: vbi oportet: ⁊ proprie quando vigilie
adſunt. ¶ Vnguentuʒ[k] violarum valʒ
ſicẽ roſa. cõfert pleureſi ⁊ iflãatiõi pector̃
⁊ fit ſicẽ vnguẽtũ ro. ¶ Vnguẽtũ[l] d papa
uerẽ ẽ ſedatiuũ doloꝝ calidoꝝ ⁊ fit cũ capi

Vngtũ roſar.

ſolidandis neruorum maxime ⁊ capitis cum quibus non coniungi/tur mala complexio calida. Eſt enim conueniens mundificatiuū vlterius ad ipſa conſolidanda. n ¶ Vnguentum baſilicum minus ⁊ eſt vnguentum citrinum precedens autem eſt nigri coloris: ſub hac deſcriptione preparatur vbiqꝫ. Eſt magis conueniens in principio vlcerum neruoſorum ⁊ eſt virtute ſua minoris calefactionis abſterſionis ⁊ conſolidationis ꝙ magnum immediate dictuꝫ. o Cerotum ſandalorū vltimum ad ſedādum inflamationē non eſt in vſu. p ¶ Cerotū Baſiliconi vltimū non eſt in vſu. q ¶ Vnguentuꝫ de bdelio quod confert ad ſpaſmuꝫ eſt in vſu. ⁊ ſic vbiqꝫ preparatum reperit̄ ⁊ confert diſpoſitionibus frigidis neruorum ⁊ duriciei ipſoruꝫ. vnde iuuat in ſpaſmo longi temporis ⁊ paraliſi ⁊ ſimilibus diſpoſitionibus. ¶ Et nota ꝙ vſus cuiuſlibet vnguenti: ⁊ emplaſtrum in diſpoſitionib⁹ materialibus debet eſſe premiſſa euacuatione. Recipe camphore. alia littera exterior dicit caſtorei ⁊ eſt melior. olei ſambucini. id eſt de geſſemino ꝙ eſt calide ⁊ humide complexionis aut olei de kerua id eſt de viola ſaracenica citrina vel rubea ⁊ ē calida ⁊ ſicca. r ¶ Vnguentuꝫ valens ſimiliter non eſt in vſu. s ¶ Vnguentum philagrii ad ſpaſmum non habet̄. t ¶ Vnguentum autem licet in partibus noſtris nō preparatur magiſtraliter tamen a quibuſdam habetur in vſu ⁊ habet virtutem conſimilem cum vnguento baſilicon maiori: ſed eſt maioris calefactionis ⁊ eſt coloris rubei propter cinabium. u ¶ Vnguentum de ceruſa ſub iſta deſcriptione non eſt in vſu: ſed vnguentum quod vulgariter dr̄ albū: ab oībus habet̄ i vſu cuius hec eſt deſcriptio. ℞. ceruſe. ℥. ii. olei roſati quantū ſufficit ⁊ fiat vnguētū i mortario ⁊ qdā addūt modicū aceti: ⁊ ē ɔueniēs: ⁊ qdā addūt ēt. ℥. i. litargiri: ⁊ eſt etiaꝫ conueniens qualitercunqꝫ preparetur primum quod eſt ſine aceto ⁊ litargirio eſt ſine mordicatione ⁊ maxime ſi ceruſa primo fuerit abluta cum aqua roſata ⁊ eſt conueniens quibuſcunqꝫ malis cōplexionibus calidis factis a caliditate ſolis vel ſtrictura calciamenti vel fricatione ſuperflua cum calefactione mala ⁊ cum aliquali excoriatione: ſicut etiam ſepe contingit in membro virili poſt coitum cū feda muliere. Secunda deſcriptio cui additur modicum aceti ⁊ ɔueniret talibus diſpoſitionibus: non tamen multuꝫ profundis: nec in membris neruoſis. ¶ Et deſcriptio tertia eſt maioris deſiccationis cum eiſdem virtutibus infrigidando: ⁊ vlcera conſolidādo ⁊ ſigillando cum quibus coniungitur exceſſus male complexionis. x ¶ Vnguentum ſiricinum non eſt in vſu: nec ꝑparat̄. y ¶ Vnguentum egiptiacum magnum ſepe ⁊ multum habetur in vſu ac preparatur ⁊ eſt coloris rubei ne ab infirmis cognoſcatur: propter colorē floris eris qui eſt viridis terentur enī multuꝫ ex vnguento viridi quod eſt compoſituꝫ ex flore eris qui color remanet i ipſo: quia nō decoquit̄: ſed flos eris cum decoquitur colorem rubeuꝫ acquirit: ⁊ iō hoc eſt rubeū quia flos eris decoquitur ⁊ eſt fortiſſime deſiccationis ⁊ corrodit carnem additam malam ⁊ mūdificat vlcera mala ſordida a ſuperflua ſanie. Iſtud vnguentum egipciacuꝫ quod fit abſqꝫ oleo deſiccationis ⁊ abſterſionis ꝙ viride: ſed viride eſt maioris corroſionis non obſtāte: quod componitur cum oleo quia ipſi plus ingreditur de viridi eris. Eſt etiā magis penetratiuum ratione olei quod ingreditur ad partes vlceris. z ¶ Vnguentum triſarmacon ſub hoc nomine non eſt in vſu ſed ſub nomine vnguenti: de litargirio vſitatur ⁊ confert vlceribus cum quibus coniungitur mala complexio calida vnde confert ſcabiei vlceroſe ⁊ quaſi generaliter omnibus diſpoſitionibus quibus confert primum vnguentum de ceruſa dictum ſuperius ⁊ maxime. ſi litargirium lauetur cum aqua roſata cuius hec eſt deſcriptio. ¶ Recipe litargirii triti. ſicut alcool ℥. iii. aceti. ʒ. ſ. olei roſati quantum ſufficit. Fiat vnguentum in mortario abſque cera. ſicut vnguentum de ceruſa dictum ſuperius. ¶ Fiat etiam quandoque vnguentum de ceruſa. ⁊ oleo roſato per decoctionem vt acquirat ſoliditatem maiorem ⁊ adherentiam aliqualem ad membrum cum applicatur: ſed tunc non ē tante infrigidationis ⁊ maxime quia in eo debet addi modicū cere. ¶ Et ſimiliter poteſt fieri vnguentum de litargirio oleo roſato ⁊ modico cere. ad eaſdem intentiones de adherentia ad membrum ⁊ ipſius ſoliditate cum predictis virtutibus non tamen cū ſimili infrigidatione ſicut ſi fiat in mortario.

[...]tibus papauerum ſcilicet albi ⁊ nigri ⁊ alſūgia ⁊ fiat ſicut roſatū. ¶ Vnguentū [m] baſilicō magnū cōfert vulneribus i quib⁹ ē calefactio ⁊ proprie in vulnerib⁹ neruoſis: mūdificat. n. ⁊ icarnat ea. ℞. cere albe reſine ſepi vacini picis glutini: olibāi mirre aā olei quantum ſufficit in alio cere. ℥. v. picis. ℥. iij. ⁊ aliorum ana. ℥. i. ⁊. ſ.

¶ Vnguentum [n] baſilicon minus. ℞. reſine: picis cere ana olei quantum ſufficit. ¶ Cerotum [o] de ſandalis vltimuꝫ ad ſedanduꝫ inflamationes: ⁊ apoſtemata calida: ⁊ ſupercalefactionis que ſunt i ſtō ⁊ epate. ℞. roſa. ʒ. xij. ſandalorꝫ rubeorꝫ. ʒ. x. ſandali albi ⁊ citrini ana. ʒ. vi. boli armeni ʒ. vij. ſpodii. ʒ. iiii. cāphor. ʒ. ii. cere albe. ʒ. xxx. olei roſati li. i. ɔficiātur ⁊ adminiſtrent̄: ⁊ ſunt qui lauant oleum ⁊ ceram prius ⁊ poſt permiſcent cum alijs ⁊ eſt melius.

¶ Cerotum Galieni vltimum in infrigidatione valens ad febres acutas ⁊ ſodā calidam pulſatiuam. ℞. cere albe. ℥. i. olei roſati. ℥. iij. ⁊ ſit radix olei oleum onfacinū aque fontium clare ⁊ proprie vehemētis frigoris quantum ſufficit. Oleum multotiens ⁊ bene lauetur lauationibus multis: ⁊ quanto magis elaboratur in lauādo illud fit excellentius. Vltimo vero cōqſſetur cum aceto albo ⁊ claro ⁊ pauco ⁊ ſeruetur. ¶ Vnguētū [q] de bdelio quod cōfert ad ſpaſmū ⁊ epilepſiā: ⁊ palyſi ad egritudines neruorum frigidas: ⁊ lenit nodoſitates neruorū. ℞. bdelij. ʒ. vi. euforbij. ʒ. iiij. caſtorei. ʒ. iij. ſerapini. ʒ. iiij. cere. ʒ. xxv. olei ſambucini aut olei de keiri. ʒ. x. Bdelium ⁊ ſerapinum diſſoluantur i aqua rute agreſtis ⁊c. liniantur cum aqua calida ⁊ fiat vnguentum ⁊ liniatur cum eo.

¶ Vnguentuꝫ [r] valens ſimiliter. Recipe caſtorei. ʒ. ij. piretri euforbij: ſtafiſagrie: ziziberis ſinapis ana. ʒ. iij. ſucci affodilorum ſucci rute agreſtis ana. ʒ. iiij. liniantur omnia in ſuccis. Deinde coquātur cum cere ℥. v. olei roſati. ℥. xx. vſque ad ſuccoruꝫ cōſumptionem. Deinde coletur ⁊ adminiſtretur. ¶ Vnguentum [s] phlagrion ad ſpaſmum ⁊ mollificationem. Recipe cere ℥. iij. iſopi humide ſucci rute agreſtis ana ℥. ij. euforbij piperis armoniaci: croci olibani caſtorei glutinis alimbac: opoponaci ana. ʒ. ij. ſigie. ʒ. ij. ⁊. ſ. olei quantum ſufficit. ¶ Vnguentum [t] aureum curat ⁊ ſolidat plagas ſanum ⁊ expertum. Recipe cere citrine. ℥. vi. olei boni lib. ij. ⁊. ſ. terebentine. ℥. ij. reſine colophonie ana. ℥. i. ⁊. ſ. alias. ij. ⁊. ſ. olibani maſticis ana. ℥. i. croci dragmam vnam. ¶ Vnguentū [u] de ceruſa faciens ad vlcera ⁊ excoriationē que fiunt a colera aduſta ⁊ flegmate ſalſo ⁊ ſcabiem ſiccam ⁊ combuſtionem ⁊ eriſipilas. Recipe ceruſe merdaſengi ana. ℥. vi. plumbi aduſti: ſcorie argenti ana. ʒ. iij. maſticis olibani ana. ʒ. ij. ⁊. ſ. olei roſati ⁊ aceti albi quantum ſufficit. Terantur in mortario ⁊ ponatur pri⁹ oleuꝫ poſtea acetum ana parum infundendo ita quod ſine intermiſſione terantur nunc hoc nunc illud infundendo donec impinguetur. Si autem eo indiget pruritum habēs argenti viui. ʒ. v. Adde ⁊ adminiſtra ⁊ quādoque apud neceſſitateꝫ adde ziniar dragmas. ii. apud neceſſitateꝫ adde ziniar. ʒ. ii.

¶ Vnguentum [x] ſiricinuꝫ valet ad vulnera putrida ⁊ combuſtionem ⁊ excoriationē. Sup vnguentū de ceruſa: adde ſirici. ℥. i. ⁊. ſ. aloes myrre ana. ʒ. iiij. ⁊ vtere.

a ¶ Vnguentum alpheſiricon non preparatur nec ē in vſu.
b ¶ Confectio alpheſiricon non eſt in vſu.
c ¶ Cōfectio vnguenti ſanantis vlcera antiqua non ē in vſu.
d ¶ Dyateſſeron. id eſt vnguēti iſopi nō eſt in vſu.
e ¶ Cerotum ſtomachale. Galieni non eſt in vſu.
f ¶ Cerotum diapente non habetur i vſu
g ¶ Cerotum alexandri nō eſt in vſu.
h ¶ Cerotuꝫ aliud eiuſdeꝫ fortiſſimum: quod licet nō ſit in vſu: tamen eſt conueniens ⁊ magiſtralis in fine quarundaꝫ diſpoſitionuꝫ poſitarum in littera.

¶ Vnguētū [a] egyptiacum magnum cōfert ad vulnera antiqua ⁊ fiſtulas que indigēt mūdificatione. Abſtergit.n.⁊ mūdificat ea a carne mortua ⁊ putredie. ℞ floris eris aur.v.mellis.au.xiiij.aceti fortis au. vij.coque ſuper igne donec inſpiſſetur. Et ſunt qui addūt ei olibani maſculi triti aure.ij.ʒ. ¶ Vnguētum [b] triaſarmacum faciens naſci carnem in vulneribus: ⁊ cōſolidās ea. Acci.litargiri triti:ſicut alcohol partem vnam: ⁊ funde ſuper ipſuꝫ nunc oleum:nunc acetum: ⁊ teratur ⁊ adeq̄t: ⁊ proprie q̄tū ſufficit: ⁊ adminiſtret. ¶ Vnguentum triſarmacum aliud. ℞. litargiri triti ſicut alcohol partem. i.aceti vini partem.i.olei antiqui partes. iii.coq̄tur cum facilitate vſque dum fiat ei⁹ ſpiſſitudo: ⁊ adminiſtretur. ¶ Vnguentū [a] alfeſiricon relatum ad Alexandrum mūdificans cutim: ⁊ ſanans ſcabiem ſiccam: ⁊ aſperitatem cutis: ⁊ impetiginem: ⁊ flegma groſſum. Accipe ceruſe litargiri: alfeſericon: aloes boni: climie argenti: argenti viui extincti ana partes equales: olei de oleandro: aceti quantum ſufficit: fiat ſicut vnguentum de ceruſa. ¶ Confectio [b] alfeſiricon: quod eſt medicamen compoſitū ad fiſtulas ⁊ cancrum: ⁊ malum mortuuꝫ ⁊ delet additioneꝫ carnis putride: ⁊ ſanat ſcabiem ſiccam. ℞.litargiri albi calcāti añ partem.i.floris eris ana partem.ʒ.teratur cum aceto vehementer forti in ſole tempore eſtiuo fere per diem vnum.ſemper auteꝫ modicum addēdo acetum. Deide ponatur in vaſe vitreo: ⁊ ſtringatur os ei⁹: ⁊ ſepeliatur in fimo diebus.xl.deinde adminiſtretur. ¶ Confectio [c] vnguenti ſanās vulnera antiqua difficilis conſolidatiōis ⁊ eſt medicamen expertum. Accipe aloes boni myrre munde ana partes equales ð inde tere vehementer cum ſucco abſin.⁊ celidonie.et ſucco plantaginis: donec fiat ſicut mel: et adminiſtretur cum coto aut panno ſubtili. ¶ Yſopi [d] cerotum diateſſerō deſcriptione Democriti valꝫ ad mollificationem omnis duriciei: nodoſitates que fiunt in membris: et apoſtemata dura: et duriciem iuncturarum: et dolorem epatis: et ſplenis: renum matricum: ⁊ veſice. ℞.cere citrine: terebentine ana. ʒ.xii. olei irini.℥.iiii.iſopi humidi.℥.ii.et ex eis fiat vnguentum et adminiſtretur. ¶ Cerotum. Galieni ſtomachum confortās et emēdās vitia ipſius ſtomachi que ex frigiditate fiunt preparans: et confortās appetitum et digeſtionem cibi et confortās epar et ſedans dolorem eorum. Acci.roſarum.ʒ.xx.foliorum abſin.ſicci.ʒ.xv.maſticis.ʒ.xx.ſpice inde.ʒ.x. Tere ſubtiliter accipe cere munde.℥.iiij.olei roſati libras ⁊.ʒ.diſſoluantur in igne: ⁊ lauentur lauationibus pluribus in aqua roſata. ¶ Deinde iterum diſſoluantur ⁊ lauentur in vino veteri: ⁊ ſuc. citoniorum: ⁊ ace.pauco deinde miſceantur cum puluere rerum: ⁊ fiat cero.⁊ adminiſtretur. ¶ Cerotū [f] diapente: quod lenit nodationem iuncturarū ⁊ duriciem neruorum: ⁊ valet ad ſpaſmū. Accipe cere citrine.℥.iij.ſigie.℥.vnius p̄tem tertiam terebentine.℥.i.mucilaginis glutinis zanaham.℥.v.olei irini quantuꝫ ſufficit: ⁊ expertum eſt. ¶ Cerotum [g] alexandrinuꝫ optimū ſtomachum confortat ⁊ membra nutritionis: ⁊ aufert duriciem ipſorum: bonum ⁊ expertum. ℞.cimariꝫ abſinthij olibani ana.℥.x. armoniaci: ſtoracis: calamite ana.℥.xij.ſpice.℥.iij. cere. ℥.iiij.olei camomille quantum ſufficit olibanum: et armoniacum in vino ſufficienti per diem ⁊ noctem infunde. Abſinthium autem: ⁊ ſpicam tere: ⁊ cribra. Oleum vero ⁊ ceram olue ſup igne: ⁊ cū eis reliq̄ miſce. ¶ Cerotū [h] aliud eiuſdē fortiſſimū ⁊ exptuꝫ ad diſſoluēduꝫ membrorū durities ⁊ diuturnas articulorum paſſiōes ⁊ neruorum omniuꝫ egritudines ex frigiditate factas ⁊ ſoluit eorum cōtractiones: ⁊ valet ad paraleſiꝫ ⁊ torturaꝫ. ℞.caſtorei: euforbij: piperis lon.⁊ nigri: añ.℥.j.armōiaci opoponaci galbani: añ.℥.i.⁊.ʒ.medulle cerui medulle cruris vacce: añ.℥.ij.terebentine ℥.vj.ſtoracis liq̄de.℥.j.adipis gallinaruꝫ adipis anatis ⁊ anſeris: ⁊ adipis porci ana ℥.i.⁊.ʒ.cere.lib.j.olei veteris olei nar.olei lau.olei irini: olei naptici olei camo.olei ð keiri: añ.℥.viij.olei bal.℥.iiij.vini veteris quātum ſufficit ad īfundēdum medicias ſiccas: ⁊ ſunt q addūt iſopi humide.℥.iiij ⁊ eſt efficacius. Cerotū andromachi factū ex nouē medicinis cōferēs ad frigiditatē neruorum ⁊ ſtomachi: ⁊ confortat ſtōm recipiētē ſuꝑfluitates ⁊ lenit duriciē neruorum ⁊ iūcturarum ⁊ aufert dolores ⁊ tūores profundos ⁊ apoſtemata maturanda maturat: diſſoluendo diſſoluit. ℞.ſtoracis.ʒ iiij.maſticis.ʒ.xij.foliorum ſpice an.ʒ. iij. ⁊.ʒ.euforbii.ʒ.iii.cinamomi.ʒ. vi.cere albe.ʒ.xx.olei de been.℥.viii.olei balſami.ʒ xv. fiat cerotum. ¶ Emplaſtrum [i] diaquilon cuius iuuamentum notum eſt ad apoſtemata dura ⁊ duritiem epatis ⁊ ſpleniſ ⁊ ſtomachi ⁊ ad ſcrofulas ⁊ ad omnem duritiem. ℞.ex fenu greco ⁊ ſemine lini ⁊ radice altee de ſingulis mucillaginibus ana partem vnam litargiri triti cōtritione vltima ⁊ munda a plumbo ⁊ ſcoria partem vnā ⁊.ʒ.olei antiqui clari partes tres. ¶ Modus autem operationis eius talis eſt. Recipe litargirum ⁊ oleuꝫ diu in mortario lapideo cum piſtillo

i ¶ Emplaſtruꝫ diaquilon ei⁹ iuuamentum notū eſt. Iſtud emplaſtrum ſimilitudinem habet cū vnguētis: niſi quod eſt ſolidioris ſubſtantie eſt multū in vſu ⁊ preparatuꝫ reperitur vbiq̄ꝫ ⁊ eius vſus ē conueniens ad diſſoluendum apoſtēata dura ⁊ melancolica propter mucillagines ingrediētes ⁊ ſepe poſt apertionem formiculorum ⁊ ſimilium apoſtematum approximatur ad leniendum duriciē que remanet in eis ⁊ habet virtuteꝫ cōſolidatiuam vlcerum que ſunt cuꝫ nodoſitate ⁊ duricie propter litargirium quod ingreditur ipſius compoſitionem vtilitatem etiam facit ad diſſoluēdū ſcrofulas ⁊c.

Emptus Dyaglon

k ¶ Emplaſtrũ dyaquilõ magnũ non eſt in vſu.

l Dyaquilon paruũ. ¶ Iſtud vnguentum ſiue emplaſtrum habetur in vſu ꝛ ꝑparatum reperitur deſcriptione primi diaquilon ꝛ habet eaſdẽ virtutes ꝛ operationes. Et iſtud generaliter plus ꝑparatur ꝛ vbiqȝ plus preparatur quaȝ primum.

m ¶ Emplaſtrũ de granis ideſt ꝺ baccis lauri eſt i vſu ꝛ vbique preparatur. Ipſum enim confert ad omnes dolores factos ex frigiditate ꝛ ventoſitate ꝛ proprie confert dolori ſtomachi ꝛ veſice ventris matricis ꝛ renuȝ ſiue approximaᷣ ab extra ſiue per cliſteria: vnꝺ multum confert dolori colicis eleuatis ventoſitatibus a materia groſſa. Flegmatica ꝛ in talibus eo multũ vtimur ponẽdo de eo. ℥.i. in cliſteri carminatiuo ventoſitatis vſqȝ ad. ℥.i. ipſiuſ cũ alijs que expediunt. Recipe ꝛc. mellis calidi. i. liquefacti quantuȝ ſufficit ad aggregandum ideſt cõficiendum i panno ideſt ſup panno. ¶ Et nota quod eſt mirabile ad idropiſim ſi in triplici proportione ponaᷣ plus de ciperis quam ſit proportio ipſorum nunc dicta ꝛ ponatur de ſtercore ſicco caprarum aut vaccarũ ad pondus omnium addẽdo de melle quantuȝ expedit ad formam emplaſtri ꝛ ẽ mirabile approriatum ſuper ventrem ad aſcitem ꝛ tympaniten.

n ¶ Emplaſtrũ

ferreo conquaſſetur: ꝛ elaboretur in eorũ conquaſſatione multum. Deinde bulliat ſuper ignem cum facilitate ſemper: ꝛ inde ſinenter agitando cum ſpatula: vſqȝ dum coaguletur litargi. tũc ꝺpõatur ab igne: ꝛ dittatur infrigidari paulatim poſtea. acci. mucilla. ꝛ bulliant ebullitione aliqua dei de añ modicum proiice mucilla. ſup litargirum: ꝛ oleum ſemper cum piſtillo: conquaſſando donec decens fiat eoruȝ ꝑmixtio. Tunc quoqȝ coquatur ſuper ignem vſqȝ dum inſpiſſetur. inquit Mamec. felicissimum erit opus eius ſi cum eo puluere trite permiſceatur: mirabilis eſt iuua. ad reſoluendũ ꝛ maturandũ fortiora. Si aũt mucil. mellilo. ꝛ proprie ſeminis eius operatio ipſius receperit: erit eius ſedatio fortior. Et ſunt qui pro cõmuni oleo oleũ irinũ ꝛ oleũ de camomilla ponunt. ꝛ erit in cunctis nobilior. ¶ Emplaſtrũ[k] diaqlon magnũ expertũ ad reſoluendum: ꝛ ad maturationẽ oĩs duriciei: ꝛ iflãmationis: cuius ꝑmixtio. ℞. litargiri mundi triti: ꝛ cribellati. ℥. xii. olei irini: ꝛ camomillini ꝛ anetini ana. ℥. viij. mucillagis ſemis lini: mucillagis ſenu greci: mucillagis ficuum piguiũ ꝛ mucillagis paſſulaꝝ: ꝛ ſucci ireos ꝛ ſucci ſqlle ꝛ iſopi humi. ꝛ glutinis alzanach añ. ʒ. xij. ꝛ .ſ. terebẽtine. ℥. iij. reſine pini: ꝛ cere citrine. ℥. ij. Conficiatur ſicut diximus: ꝛ ẽ exptũ. Inqt filius Zacha. acqritur ei i decoctione: vt deſcẽdat a mollicie cere: ꝛ accedat ad ſpiſſitudinẽ vnguentoꝝ: ꝛ liniatur i pãno: ꝛ ſuppõatur vbi oȝ. ¶ Diaquilon[l] paruũ reſoluẽs ꝛ maturãs tumores a caliditate factos: ꝛ apoſtemata calida. ℞. litargiri. ℥. vj. olei veteris clari librã. i. mucillaginiſ pſilii. ℥. iiij. mucillaginis iuſqami. ℥. j. ꝛ .ſ. mucillagis ſemis lini mucillagis radi. malue añ. ℥. ij. Cuius operatio ẽ ſicut operatio alterius. Emplaſtrũ[m] de granis lauri ꝯferens ad dolores a frigiditate ꝛ vẽtoſitate fac. ꝛ ꝑpe ad dolorẽ vẽ. ꝛ ſtõachi: ꝛ rnũ: ꝛ matricũ ꝛ veſice: ꝛ alioꝝ viſceruȝ. ℞. olibani: maſticiſ: myrre añ. ℥. j. granoꝝ lauri. ℥. ij. cipi coſti ana. ℥. ſ. mellis colati quãtũ ſufficit ad aggregãdũ. ꝛ extẽdaᷣ i pãno: ꝛ calidũ ſupponatur vbi oȝ. Si ãt triplicatur i eo cipeꝝ: ꝛ põatur ꝺ ſtercore capraꝝ: aut vaccaꝝ ſicco ad põd⁹ oĩuȝ iuũtur mirabile ad idropiſiȝ. Emplaſtꝝ[n] ſtõm ꝛ epar cõfortãs: ꝛ calefaciẽs ea. ℞. lignialoes: abſinth. gũmi ara. maſti. cipi: coſti: ziȝi. añ. ℥. ſ. calami arõatici: olibãi: aloes añ. ʒ. iij. gariofiloꝝ macĩ cia. ſpice nucĩ muſcagal. muſ. ſepati añ. ℥. j. ꝛ .ſ. aggregẽtur cũ mina arõatica. ꝛ extẽde ſup pãnũ: ꝛ ſuffũigetur ſꝛ ligno alo. ꝛ ſuppõatur. Emplm[o] ꝺ gallia ꝯferẽs ad fluxũ vẽtris: ꝛ ꝺbilitatẽ ſtõi: ꝛ epatis: ꝛ viſceꝝ cũ ſignificatiõib⁹ frigiditatis ſanũ: ꝛ expertum. Acci. gallie muſ. ſgnãti ʒ. i. ꝛ .ſ. ramic: ſũac: acacie: hipoquiſtidos: laudãi: gallaꝝ nõ pforataꝝ: calãi arõatici: roſaꝝ: ꝛ ſeis ei⁹ ſãdaloꝝ alboꝝ: ꝛ rubeoꝝ maſticis: xilo aloes: gariofiloꝝ: ſpice olibãi: coſti myrre cipi: abſinthij: añ. ʒ. ii. fiat eoꝝ ꝯtritõ bõa. Deide accipe ſucci foliorũ myrre bũide: folioꝝ lauri: aq̃ roſa. ꝛ vini põti. añ. ℥. i. ꝛ .ſ. ſubmerge i eis calefactis tortellaꝝ de ſeni. ʒ. iij. dactiloꝝ ſiccoꝝ. xij. nũero dimittãtur p diẽ ꝛ noctẽ. deide terãtur: ꝛ fiãt ſicut puluis. ꝛ miſceãtur cũ miue arõatizate. ℥. iij. aut. iiij. gũmi aſſati. ʒ. vij. Coquãtur oĩa lẽto igne vſqȝ ad ſpiſſitudinẽ melł. Deide aggrega cũ puluerꝭ reꝝ. ꝛ tere diu i mortario dõec fiat totũ viſcoſũ. Deide line ex eo ſup lamia: ꝛ ſuffumiga cũ lignoaloe. ꝛ epithimetur cum eo. ¶ Emplm[p] aliꝺ ꝺ gallia valens ad eadẽ q̃pus cũ ſignificatiõib⁹ caliditatis. ℞. gallie ramic roſaꝝ: ꝛ ſemis eius: pulpe ſumac ſandali albi: ꝛ rubei: ſpodij: ſangnis dra. karabe: balauſtie: hipoqſtidos: acacie corticũ: mãdragore capitũ granatoꝝ añ. ʒ. ij. cãphore. ʒ. ſ. tere ꝛ fac puluerem. Accipe ſucci capreoloꝝ vitiũ. ℥. ij. vuaꝝ agreſtiuȝ ℥. j. ſucci extremitatuȝ myrre bũide aceti añ. ℥. j. Infũde i eis ſauich ordei ꝛ granorũ myrti tritoꝝ ſicut alcohol: añ. ʒ. iiij. gũmi arabici aſſi. ʒ. iiij. ꝛ miſce cũ eis miue acetoſe. ʒ. ii. vł. iii. ꝛ ꝺquoq̃ i igne leui: vſqȝ dũ hẽat ſpiſſitudinẽ viſcoſã. Deinde aggrega oĩa ſimul cũ ſpẽbus: ꝛ line ex eo ſup lamia: ꝛ ſuffumigetur cũ xilo aloe. ꝛ epithimetur cũ eo. ꝛ ẽ ſanũ: ꝛ exptũ. Emplm[q] relatũ ad Andromachũ ꝯferẽs ad dolorẽ iuncturaꝝ: ꝛ genuũ ãtiquũ ꝛ ſciaticam ꝛ duritiẽ ſplẽis: ꝛ tumores lateꝝ ꝛ hydropiſim. ℞. ſepi anatis: picis ana. ʒ. xviii. auripigmenti rubei: ꝛ citrini aluminis iameni: calcis nõ extĩcte ana. ʒ. xv. armõaci ℥. ii. Diſſoluatur armõiacũ i vĩo rubeo ꝛ diſſoluatur i igne: diſſoluatur cũ eo oli lib. ii. ꝛ pulueriȝãda pulueriȝẽtur et aggrega oĩa ſimul ſecũdũ decẽtẽ modũ preparatiõis eius: ꝛ mitte vbi oȝ expãſũ i lamina ¶ Emplaſtrum[r] aliud Andromachi vlcerans et cauteriȝans vbi oȝ. ℞. aque ardentis et eſt aqua ſapõis lib. iiii. granoꝝ riȝi: et furmenti excorticati ana. ℥. vii. ponatur i vaſe. vitreato: et ſtringatur orificiuȝ eius vehemẽter: et dimittatur per dieȝ et noctem: deinde agitetur cum ligno: et claudatur. Fiat hoc omni die donec grana diſſoluãtur et totũ ſit factũ mucilagiosuȝ: deide reſeruetur. Cũ ãt eo vti oȝ: recipiatur de eo in vacuitate corticis auellane: aut arundinis: aut i cera preparata: et ponatur vbi oportet. Fiat enim cõcturaȝ ſicut cauteriȝ: et proprie diuiſum in loco tribus horis aut plus ſi oȝ.

ſtomachuȝ ꝛ epar ꝯfortãs nõ eſt in vſu.

o ¶ Emplaſtrũm de gallia conferens ad fluxũ ventris non habetur in vſu poſſet tamen magiſtraliter cõfici.

p ¶ Emplaſtrum aliud de gallia ſimiliter non ẽ i vſu.

q Emplaſtrum relatum ad ãdromacũ hoc etiam non eſt in vſu.

r ¶ Emplaſtrum aliud andromaci. Iſtꝺ ſimiliter non eſt i vſu.

Emplaſtū[s] ſinapis munde deſcriptio
ne Demochryti conferens ad venaʒ ſcia
ticā ⁊ podagrā: ⁊ dolores oſſiū: ⁊ ictericiā
⁊ frigidas paſſiões: ⁊ emicraneam: ⁊ obli
uionem: ⁊ litargiriā. Accipe ficuū ſiccarū
pinguiū partē vnā: ⁊ īſūde ī aqua tepida
p diē ⁊ noctē tūc exprime fortiter vt null⁹
humor in eis remaneat. Deinde ſinapim
tritam cum aceto cum eis miſceaſ diligen
ter diu ɔmiſcendo: ⁊ ſit ſinapis pars vna
⁊ ficuum alia. Si autē vehementioris vir
tutis facere volueris: pone de ſinapi ꝑtes
tes duas. Si autem minus ex ficubus ꝑ
tes tres: ⁊ ex ſinapi .ii. Quando autem ap
plicatur loco: dimittatur ī eo: ⁊ auferatur
antequam vulneretur: ⁊ proprie quando
ſolum calefacere oportet. Et quandoque
dimittitur donec vulneretur ⁊ proprie qñ
profundarum materieruʒ excluſionē que
ris: ſicut in talibus. In defectu vero ſina
pis chibale: caprine ponātur pridie in ace
to: infuſe ⁊ eſt ad hidropiſiʒ ⁊ duriciem: ⁊
dolo. ſple. efficax: ⁊ quandoque addiſ eis
fimus colūba. agreſtium: ⁊ radix enu. ⁊ ſe
men naſtur. grana lau. ⁊ ɔfert ad frigidas
⁊ vento. egritu. viſcerum ⁊ ſple. ⁊ hydro
piſim: ⁊ ſimilia expertum ab antiquis me
dicis. ¶ Emplaſtrum[t] de fermēto deſcri
ptiōe Demochriti. Inquit Demochri
tus. Multoꝝ expertoꝝ fermētū ē ⁊ mate
ria medicinarum nobiliū: ⁊ illud quod ex
eo āntiquius ē: ē nobilius cū melle diſtem
perato ⁊ ſunt partes eorum equales: ⁊ ſex
ta pars eorum ex viſco quercino: ⁊ octaua
pars armoniaci diſſoluti in aqua fenugre
ci: aut lacte arboꝝ mori: ⁊ modico fecl olei
antiqui: ⁊ ē ēplaſtꝝ efficax ad extrahēdum
ſpinas ⁊ furcillos: ⁊ oſſa cranei infixa: etiā
ſi profunda ſint. Adhuc autem accipe fer
mēti parteʒ .i. ſucci mēte: ſucci abſinthij añ
partē .5. aceti: vini: aut ſucci vuaꝝ agreſti
uʒ: aut ſucci extremitatū vitiū: aut ſucci ci
tonioꝝ quartā partē vnius: macis gario
filoꝝ: lignia. maſticis ſpice folioꝝ roſaruʒ
abſinthij ſicci añ. octauā partem. ʒ. vnius
Miſceantur oīa: ⁊ coquantur ad ignem
⁊ emplaſtetur ex eis ſtomach⁹ ⁊ epar. Cō
fert .n. iuuamētū manifeſtū ad debilitateʒ
eoꝝ. ⁊ adhuc eius acetoſi partē .i. ſucci ēdi
uie aut ſola. ⁊ aceti: aut ſucci vuaꝝ agreſti
um aut ſucci extrēitatū vitis añ. partē .5. fa
rine ordei tertiam partē vnius triū ſāda
loꝝ folioꝝ roſaruʒ ſpodii: ſafellis ſicſ me
mithe: boli armēi ad ſextā partis vni⁹ ī ſuc
ci portulace: ⁊ mucillagis pſilij: qñtū ſuffi
cit ad aggregandū ea. Fiat ex eis ēplaſtrū
⁊ ponatur ſuper epar: ⁊ viſcera in quib⁹ ē
vehemēs iſlamatio: ⁊ erit mirabile. Pre
ter hic autem. Accipe fermēti mellis olei
lactis mulieris: vitelli ouoꝝ ana partes
equales: fiat ēplaſtꝝ. Maturat .n. ⁊ rūpit
apoſtēata ⁊ dubelet. Si bdeliū cū faria or
dei miſceatur: extrahit ſpinas. Si autē fa
cere volueris emplaſtum adde galbāi: cir
citer partis vnius .5. ⁊ diſſolue cū eis. Qđ
ſi adhuc fortius facere volueris: adiunge
cum eis baurach ſexta partem vnius ſter
coris columbini: ⁊ gallinacei ana .iiij. par
tis vnius. Amplius autem ſi aceto ⁊ ſale
fermentum coquis epati: ⁊ ſpleni neceſſa
rium in multis egritudinibus inuenies.
Nam ſi armoniaci ⁊ bdelij: ⁊ ficuum pin
guium ſumatur ana: ⁊ partem .5. fermen
ti addideris: ⁊ proprie diſſolutam in ace
to: ⁊ foliorum rute: ⁊ fructus tamariſci: ⁊
baurach ana: quartam partem vni⁹: ⁊ mi
ſceris omnia: ⁊ fortiter contundens: mira
beris effectum eius ad groſſiciem ſplenis
Si autem ſiccare opus eſt in viſcerib⁹ cō
tenta ſuperflua cum fermēto ſulfure: ⁊ ſa
le cinerem vitium combuſtarū addes. Si
autem acrius facere volueris aſpaluʒ. Si
autem adhuc acrius euforbium adiunge.
Inquit Democritus. In multis adhuc
antiqui laudauerunt experientiam eius
quod narraſ proximū eſt. ¶ Emplaſtū[u]
filij Zacharie: quod lenit duriciem: ⁊ no
doſitatē iuncturarum: ⁊ lenit pect⁹: ⁊ ha
bilitat materias in eo: ⁊ pulmone difficil
expulſionis. Recipe cere citrine. ℥. iiij. me
dulli cruris vacce adipis anatis: ⁊ adipis
galline: mucilaginis: ſeminis lini ana. ℥.
iij. olei de lino quantum ſufficit. Si auteʒ
fortius facere volueris: adde mucillaginis
altee: ⁊ mucilaginis fenugreci partes con
uenientes: ⁊ pro oleo de lino ponatur ole
um de keiri citrini vel vtrunque: ⁊ ſi ad
huc fortius facere volueris. adde iſopi hu
mide: ⁊ glutini zanaba inquantum ꝺ vna
mucilaginum: ⁊ miraberis effectum eius
ad ea que diximus. ¶ Emplaſtum[x] diaſi
nicon confortatiuum ſtōachi ⁊ epatis mi
rabile in quibus accidit vehemens debili
tas: ⁊ viſceꝝ qb⁹ accidit lubrici. ⁊ mollifi.
⁊ ɔfert ad fluxū vētris ⁊ ad fluxū epaticū
In primis fiat cerotum ex cere. ℥ .ij. olei
roſati: olei nardini ana. ℥ .iiij. Deinde ac
cipe dactilorum ſiccorum .xl. numero tor
tellarū de feni. ʒ. v. Deinde funde biduo
in vino odorifero: ⁊ accipe carnium cito
niorum decoctoꝝ in vino. ʒ. viij. ⁊ tere cū
dactilis contritione vltima: ⁊ miſceaſ cū
ceroto: ⁊ contundatur ī mortario: donec
aggregentur. Deide proijce ſuper ea ma
ſticis: olibani: abſinthij romani ſicci añ. ʒ.
ij. ⁊ .5. lignialoes: macis: myrre: aloes: ſpi
ce: acacie gallie: ramic calami armōiaci añ
ʒ .i. laudani. ʒ .i. ⁊ iterum conterātur donec
permiſceantur. Deinde line ſuper lami
na ex eo: ⁊ ſuffumiga cum xiloaloe: ⁊ po

s ¶ Emplaſtruʒ de ſinapis munde ꝺ ſcriptione democriti: non eſt in vſu nec preparaſ: vſ⁹ tamen eius eſſet conueniēs maxime ī paſſiōibus ꝺ materia frigida. flegmatica ī profūditate cōtenta: ſicut in ſciatica paſſione ⁊ hoc in declinatione: ecce literaʒ. Recipe aceti ſicuum ſiccarū ⁊ ī quo ficus ſicce ſteterūt infuſe. ¶ Emplaſtruʒ ꝺ fermento deſcriptione democriti non eſt ī vſu magiſtraliter tamē poſſet preparari ⁊ vſus ⁊ virtutes ſunt ſicut de emplaſtro de ſynapi immediate antedicto: cōueniunt etiaʒ in attrahēdo ſpinaſ ⁊ ſagittas infixas in oſſib⁹ ⁊ ī alijs mēbris: ⁊ alias ɔſiles operationes ⁊ virtutes hēt q̄s ponit ī littera imo ⁊ fermētū ꝑ ſe ſolū vʒ ɔſimiles operationes.

v ¶ Emplaſtrum filij zacharie nō eſt ī vſu e⁹ tamē operatio eſſet multū magiſtralis maxime leniendo ⁊ mollificando oēʒ duriciem ⁊ nodoſitatē ɔtentam in iuncturis.

x ¶ Emplaſtru diaſinicō cōfortatiuum ſtomaci ⁊ epatis vbi preparaſ: ⁊ eſt multe excellentie De ipſo tamē ponunſ deſc

deſcriptiōes q̄rū hec eſt prima: q̄ eſt temperata attinens alicui caliditati. ſc̄da xo ē attinens frigiditati. Et virt⁹ huius ꝑmi dyaſiniconis ē ꝑncipaliſ ɔfortare ſtōm et epar ⁊ alia nutritiua relaxata ⁊ debilitatam virtute digeſtiua ac etiā ɔtentiua: vñ cōfert fluxui cibali ⁊ epatico ⁊ in ꝑdictis diſpōnib⁹ cōiter ē vſus ei⁹. Et nota q̄ thomas alter ꝑparabat ħ emplaſtruʒ nihil tñ de nouo addendo: vel diminuendo: ſʒ ſolū pōdera diuerſificando: iō ſic gloſabiſ. Recipe cere citrie. ℥. ij. alias. ℥. viij. olei roſa. olei nardini. ana. ℥. iiij. alſ lib. i. dactiloꝝ ſiccoꝝ numero ſexaginta. vel clx. tortulaꝝ de ſemi. i. panis biſcocti vł aſſati. ʒ. v. alſ. ʒ. xx. deide duobus diebus in vino odoriſero fundanſ. Et recipe carnium citoniorum non cōplete decoctoꝝ in vino pontico ʒ. viij. alſ ʒ. lxxx. ⁊ tere cum dactilis contritōe vltima ⁊ miſceanſ cum croco ⁊ contundantur ī mortario: donec aggregeſ. deide ſuꝑaſperge maſticis olibani abſinthij. romani ſicci. ana. ʒ. ii. 5. alſ ʒ. viiii. ligni aloes macis mirre. aloes ſpice lacacie. gallie querc⁹ ramicb eſt compoſitio ex gallis ⁊ paſſuliſ calami aromatici. a. ʒ. i. alias. ʒ. ii. ⁊ iterū conterantur donec miſceantur. deide extēde ſup pecia ⁊ ſuffumiga cuʒ xilo aloes ⁊ poſtea pone ſu

per ſtomacho ⁊ viſcera ſm̃ exigentiam diſpoſitionis curande ⁊ de melioribus operationibus eſt maſtix ⁊ laudanum cum cera ⁊ oleo miſceantur ⁊ ſiccum ceteris fiat emplaſtrum. Et quia aliquando reſeruatur expedit vt mollificetur cum oleo de ſpica vel de maſtice vel citoniorum ſm̃ exigentiam diſpoſitionis curande. y ¶ Emplaſtr̄ diafinicon deſcriptiõe Alexandri hec eſt ſecũda deſcriptio attinens frigiditati q̄ vbiq̧ preparatur ⁊ eſt in vſu ⁊ ē magis conueniens diarie q̄ꝫ precedens qui eſt fluxus precedens ⁊ maxime colericꝰ ⁊ eſt conueniens diſſenterie ⁊ fluxui epatico q̄ fit a debilitate virtutis digeſtiue contentiue epatis et inteſtinoꝝ ꝯfert etiam ad ſupfluũ fluxuꝫ vel vomitum ⁊ colericaꝫ paſſionem ⁊ ad malitiam digeſtionis.

z ¶ Emplaſtrũ alexandrinũ non eſt in vſu nec ꝑparatur.

a ¶ Emplaſtrũ relatum ad archiſtratum eſt minꝰ tum in vſu ⁊ vbiq̧ ꝑperatũ reperitur ⁊ eſt conueniens ad calefaciendum ſtõm epar ⁊ oĩa alia membra nutritiua ⁊ ad ſubtiliandum ⁊ reſoluendũ materias flegmaticas groſſas in eis contentas ⁊ ventoſitates q̄ in his continent. Et ꝯfert ad idropiſim tympanitẽ. Eſt etiam ſedatiuum doloꝛuꝫ q̄ fiunt a predictis cãis. vſus tamẽ eius ē poſt digeſtionem taliũ humoꝛum ⁊ earuꝫ aliqualẽ euacuationem. Conuenit etiam ſtomacho debilitato ex defectu ⁊ reſolutione calidi naturalis i virtute digeſtiua ſuperaddita mala cõplexiõe frigida. Et nota q̄ loco olei balſami ſumiťꝰ oleũ de ſpica co-

ne ſuper ſtomachũ ⁊ epar: ⁊ viſcera. De meliori autem operatione eſt: vt maſtix ⁊ laudanum cum cera ⁊ oleis miſceantur: ⁊ ſic cum ceteris emplaſtum fiat. ¶ Emplaſtum [y] diafinicon deſcriptione Alexãdri membra nutritionis confortans: ⁊ valet ad fluxum ventris ⁊ vomitum: ⁊ colericã paſſionem ⁊ diſinteriam ⁊ ad fluxum epaticum: ⁊ ad malitiã aliſtimbre ⁊ ſtomachũ recipientem ſuperfluitatẽ a membris alijs ℞. dactiloꝛum vinoꝛum maturati ſine oſſibus. ℥.v. toꝛtellarum de ſeni. ℥.i. citonioꝛum: ⁊ pꝛoprie carnium eoꝛum decoctoꝛuꝫ i vio ſtiptico. ℥.i.⁊.ſ. ſtoꝛacis: maſticis laudani ana. ʒ.iiij. acacie: ſucci agreſte floꝛum vuarum: agreſtium: roſarum: ſandaloꝛum citrinoꝛum: ramic: mirre: xiloaloes ana. ʒ.iiij. cere. ℥.iij. olei roſati. ℥.xv. vini põti. quãtũ ſuffic̃ ad ĩfũdẽdũ infundẽda: ⁊ confice, ſicut te ſcire fecimus: ⁊ line ex eo ſuper laminam ⁊ cum xiloaloes ſuffumiga: ⁊ ſuperpone. ¶ Emplaſtum [z] alexandri conferens ad omnem duriciem ⁊ apoſtemationem ſtomachi: ⁊ viſcerum: ⁊ hydropiſiꝫ cum incipit fieri ⁊ groſſaſ vẽtoſitates: ⁊ humoꝛem crudum ⁊ groſſum. Accipe ſpicarum aſſei mundatarum. ℥.iij.⁊.ſ. ſtoꝛacis aloes bõi: bdelij ana. ℥.iij. terebentine. ℥.iiii. axungie poꝛcine recentis: adipis anſeris ana. ℥.v. maſticis olibani ana. ℥.i.⁊.ſ. euſoꝛbij. ℥.i. croci. ℥.ſ. cere citrine. ℥.xij. olei nardini: ⁊ vini odoꝛiferi quantum ſufficit. ¶ Emplaſtum [a] relatum ad Ariſtratum valens ad frigiditatẽ ſtomachi: ⁊ viſcerum: ⁊ humoꝛem frigidũ in eis ⁊ ventoſitates groſſas: ⁊ hidropiſiꝫ ⁊ tenſiones laterum: ⁊ doloꝛes omnes interioꝛum de pꝛedictis cauſis: ⁊ maxime ſtomachi: ⁊ epatis: ⁊ duriciẽꝫ in eis: ⁊ apoſtemata. Cuius permixtio. ℞. cere citrie. ℥.i. terebentine. ℥.vi. axungie poꝛcine recentis. adipis ãſeris medulle cruris vacce añ ℥.iiij. bdelij mirre olibani ſtoꝛacis oppoponaci aloes maſticis ana. ℥.i.ſ. armoniaci. ℥.iii. colophonie. ℥.vij. aluminis. ℥.i. ſpice. ʒ.vi. folij calami aromatici: euforbij granoꝛum lauri ana. ʒ.vij. olei balſami li.i. olei nardini ⁊ vini odoꝛiferi quantũ ſufficit. Cõfice ſicut ſepe narrauimus: ⁊ vtere. ¶ Emplaſtum [b] Oꝛibaſi valens ad apoſtemata dura ſcrofulas: ⁊ groſſitiem epatis: ⁊ ſplẽis. ℞. litargirij. ℥.iij. cere. ℥.viij. reſine. ℥.v. armõiaci. ℥.iij. bdelij. ℥.ij. ariſtologie. ℥.i.⁊.ſ. aloes. ℥.i. thuris maſculi

cuſcute. galbãi ana. ʒ.xiij. olei ãtiqui ⁊ aceti ſquillitici quantum ſufficit. Confice ſicut diximus. ¶ Emplaſtuꝫ [c] Oꝛbaſij aliud conferens ſicut ſuperius. Reci. armoniaci. ℥.ij. Dimitte in aceto ſquilitico ꝑ dies duos. Deinde tere in moꝛtario: donec fiat ſicut puluis. Deinde contere cuꝫ ceroto facto ex cere citrine. ℥.ij. olei camomille ⁊ irini ana. ℥.iij. croci. ʒ.v. cõfice cõtundendo donec fiat totum pingue. Inquit Oꝛbaſius extende ex eo ſuper pannum: ⁊ calidum ſuper ſpinam pone: ⁊ cõfert rigoꝛi febꝛium: ſed pꝛo aceto ſquilitico permutatio fiat ad ſuccum apij: ⁊ eſt expertum. ¶ Emplaſtũ [d] de melliloto mollificans omnem duriciem que eſt in ſtõacho ⁊ epate ⁊ ſplene ⁊ omnia viſcera. ℞. melliloti. ℥.vi floꝛum camomille fenugreci: granoꝛum lauri: radicum altee ⁊ abſinthii ana. ʒ.iii. ſeminis apij: coꝛdumeni: ireos: ciperi ameos: ſpice caſſie ana. ʒ.i.ſ. ſanſuci. ʒ.iij. armoniaci. ʒ.x. ſtoꝛacis: bdelij añ ʒ.v. terebentine ℥.i.⁊.ſ. ficuum pinguium xij. numero: ſepi caprini: reſine ana. ℥.ij.⁊.ſ. cere. ℥.vi. olei ſanſucini ⁊ olei d̃ ſpica q̄ꝫ tum ſufficit: aque decoctionis fenugreci ⁊ camomille ⁊ melliloti quantum ſufficit ad infundendum infuſione diligenti: miſceantur: ⁊ conficiantur ⁊ epithimẽtur cũ eo. ¶ Mixtura ad vulnera ſanãda. ℞. gariofilate radicum arthemiſie: ⁊ pipinele camomile: pentafilon herbe violaruꝫ: herbe veteris: cauli tenerarum rubei canabis omnium ana manipulum.i. rubee quãtũ de omnibus ¶ Hec omnia buliant in vino vſque ad medietatem. poſtea cola: ⁊ colature adde tertiam partem mellis: cuꝫ co bulliat. Deide cola: ⁊ vſui reſerua.

¶ Vnguentum [f] palmeum valens ad vulnera vbi eſt ſanguis ⁊ apoſtemata peſtilentialia ⁊ exitas: ⁊ aduſtionem ⁊ cõpoſitionem: ⁊ attractionem. ℞. olei veteris lib.iij. axungie veteris depurate a ſale lib.ij. litargiri lib.iij. vitreo. ℥.iiij. Cõficeãt ſic oleũ ⁊ axũgia mittãtur in ſtagnato ſuꝑ ignem ⁊ liquefiat: deinde addatur litargirium ⁊ vitreolum: ⁊ ducantur cõtinue cũ tribus ramis palme: ⁊. Recipe vnum ramum palmarum minutatim inciſum: ⁊ ĩtromitatur: ⁊ tã diu buliat ſupꝛa igne lentum factum de lignis ſiccis: donec iſſetur ⁊ redeat ad ſuum ſtatum ⁊ inſpiſſetur ⁊ dẽſitatẽ hẽat. ¶ Vnguentũ [g] expertũ ad ſcabiẽ. ℞. axungie. ℥.v. olei. laurini argen

losonie. i. picis grece. b ¶ Emplaſtrum oꝛibaſij non eſt in vſu nec pꝛeparatum reperitur.

c ¶ Emplaſtrum aliud oꝛbaſij ſimiliter non eſt in vſu.

d ¶ Emplaſtrum de melliloto ſub hac deſcriptione vbiq̧ reperitur. ⁊ eius pꝛincipalis virtus ⁊ operatio eſt ad mollificandum ⁊ ad leniẽduꝫ omnem duriciem que eſt in ſtomacho et epate et in ſplene ⁊ alijs nutritiuiſ. vñ confert tenſionibus ipocũdrioꝛum que fiunt a ventoſitate recluſa. Eſt enim pꝛimum attinẽs alicui caliditati ⁊ non ſupfſue ⁊ eſt reſolutiuuꝫ anodinũ ⁊ ſedatiuum doloꝛum: nec ac. ceci ad gradum caliditatis ad quem accedit emplaſtrum relatuꝫ ad archiſtratũ. ⁊ ideo ab iſtis tãquam a leuioꝛibus i pꝛedictis paſſionibus eſt inchoandum.

e ¶ Mixtura ad vlcera ſananda: hec emplaſtrũ nõ eſt in vſu.

f ¶ Vnguẽtum palmeũ. nõ eſt in vſu lꝫ quidaꝫ magiſtraliter co vtantur.

¶ Vnguẽtũ aliud palmeũ etiam non eſt in vſu.

g ¶ Vnguẽtum expertuꝫ ad ſcabieꝫ ſꝫ hanc deſcriptionem non ē in vſu. Et hic eſt finis vnguentoꝛũ poſitoꝛuꝫ a meſue.

Oleum de amigdalis

ti viui cere munde thuris albi puluerizati ana. ℥. ij. ſalis cōis. ℥. viij. de ſucco plantaginis: ⁊ fumiterꝛ ad libitū cōfice ſic ceram ⁊ axūgiā nouā expurgatā a tela ſua ⁊ oleū lauri. mitte i ſtagnato cuꝫ ſuccis: ⁊ pōe ad ignem ⁊ bulliāt: donec liqueſcāt: ⁊ adde puluerē ſal' cōis: olibāi ⁊ maſticis i ſupradicta q̄titate: ⁊ bulliat vſqꝫ ad pfectā decoctionē ⁊ poſtea depōe ab igne: ⁊ adiūge argētū viuū cū ſaliua extinctū: ⁊ cū pauco olei p̄dicti: ⁊ miſce bñ cū ſpatula ⁊ vnge palmā manuū: ⁊ frica fortiter in ſero vſqꝫ ad dies octo. ¶ Duodecia diſtictio ē de oleis. ¶ Vltia diſtictio totius ē huius aggregatiōis ē tractatus de oleis: qua expleta particularium medicinarum ſummam aggrediemur: ſi deus voluerit.

Sit[b] enim multiplex oleoruꝫ operatio. Alia enim ſunt que per expreſſionē fiūt alij vo q̄ ipſſiōeꝫ ſicut qñ aliquod materiale ſuſcipit id quod i alio ē ſcꝫ ſpeciē ſuā. Alia quoque fiunt p reſolutionem: qñ virtute caloris diſgregantur. Et conſtat quod plurigena ſunt in concreto occultata: ⁊ hoc maxime alchimiſtaruꝫ eſt: ⁊ nos de his experiemur que poſſumus. Tu autem aggredere alkimiſtas: ⁊ agitare cuꝫ illis. Primo autem de naturis oleorum operationum ⁊ modis que per expreſſionem fiunt de hijs a de alijs ſi deus voluerit aggrediemur. ¶ Oleum[i] d amigdalis dulcib⁹ aſperitatem lenit gutturis: ⁊ pulmonis: ⁊ partium omniū exteriorum: ⁊ omnes durities ⁊ ſiccitates membrorum ⁊ iuncturarum: ⁊ confert ethicis ⁊ impiguat ⁊ augumentat ſperma: ⁊ iniectum confert ardori vulue: ⁊ veſice: ⁊ modus operationis eſt. ℞. ex amigdalis mundatis ab vtroqꝫ cortice quantitatem quam volueris: ⁊ tere cōtritione vltima: ⁊ fac paſtones ex eis: ⁊ dimitte in loco calido per ſpatium ſicut horarum. v. deinde iterum tere: ⁊ pone i zaynari: ⁊ ſtringatur ⁊ exprimatur ⁊ emanabit oleum. Si autem in vaſe duplici ſicut per hore ſpacium coxeris: deide impreſſeris in zaynari emanabit habundātius. At ſi amigdalis tritis ſacellos impleueris: ⁊ ſub cinerꝛ calido: aut arena calida inter pānos ſepelieris: ⁊ poſtea expreſſeris habundabit oleum. Modus operationis ali⁹

¶ Vnguenta addita.

Poſt predicta emplaſtra ⁊ vnguenta videndum eſt de quibuſdam vnguentis magiſtralibus conferentibus ad diuerſas diſpoſitiones: ⁊ primo ad ſcabiem humidam cum aqua cōiunguntur eſcare ⁊ cuſte ſic ce per totū corpus cuius hec eſt deſcriptio. Recipe terbētine lote cum aq̄ roſata. ℥. ij. terre cimolie. ʒ. iij. ceruſe ℥. i. litargirij ℥. i. ſ. pinguedinis porci recentis. ℥. iiij. fiat vnguentum in mortario abſqꝫ cera cum oleo roſato quantuꝫ ſufficit ⁊ aceto in parua q̄titate: Et ſi cū predicta ſcabie coniungitur prurit⁹ intenſus addatur ſibi ſucci plātaginis. ℥. iij. Eſt enim cōueniens predictum vnguentuꝫ i ſcabie facta ab humore colerico. acuto mordicatiuo vel ab alijs humorib⁹ aduſtis ⁊ ſalſis: ⁊ ſi ſcabies eēt plus humida aqua emanaret virulentia multa addendum eſſet predicto vnguento ſucci lappacii. ℥. ij. ſulfuris. ℥. i. ⁊ fiat vnguentum vt ſupradictum eſt. Iſta etiam vnguenta diuerſificari debent ⁊ poſſunt ſecundum diuerſas etates diſpoſitiones ⁊ tempora. ¶ Eſt ⁊ aliud vnguentum magiſtrale conueniens ⁊ expertum ad rupturam ſeu herniam inteſtinalem. Eſt enim conſolidatiuum didimi dilatati per quem inteſtina deſcendunt ad oſeum ſeu burſā teſticulorum: ¶ Cuius deſcriptio. Recipe picis naualis. aloes ſuccotrini: mumie ⁊ eſt liquor qui emanat a corporibus mortuorum ſepultorum cum aromatibus odoriferis ſarcocolle. a. ʒ. iij. mirre. terebentine lapidis ematitis maſticis thuris. ana. ʒ. ij. boli armeni ſanguis draconis. ana. ʒ. vi. litargirij coloſonie. i. picis grece. armōiaci galbani. ana. ʒ. ij. cere rubee ⁊ citrine gallarum karabe glutinis piſcis viſci quercini gipſi. ana. ʒ. vi. ariſtologie longe ⁊ rotunde ana. ʒ. iii. balauſtiarum: pſidie. i. corticuꝫ mali granati aluminis. ſ. ſcagliole ana. ʒ. i. acacie. ʒ. ii. ſepi hircini. ʒ. i. ſ. conſolide maioris ⁊ minoris ⁊ medie. ana. ʒ. ii. capularum glandium. ʒ. iiii. ſanguis humani recentis. ℥. vi. omnia iſta incorporentur in aqua in qua pellis arietina cum tota lana ſuccida ſit per decoctionem liquefacta. pili etiam leporis contriti in multa quantitate apponantur. gummi vero primo diſſoluantur ⁊ cera poſtea agitentur cuꝫ ſpatula ⁊ pulueres predicti incorporentur cum eis ⁊ vſui reſeruentur.

¶ Vnguentum ad tempora frontem ⁊ nares ad ſomnum prouocandum cuius habetur deſcriptio ab auicenna p̄ma quarti ⁊ p̄ima tertii capitulo de ſoda ⁊ eſt hec. Recipe olei de papauere olei nenufarim. ana. ℥. ſ. opii caſſie lignee: croci ana. ℈. i. fiat mixtura adinuicē abſqꝫ cera: ⁊ fiat inunctio d ſero qñ vadit dormitū. ¶ Vnguentū valens in paſſionibus frigidis ſtōi ⁊ doloribus eius factis a ventoſitate debilitata virtute digeſtiua ſtomaci. Recipe oleorum abſinthii nardini maſticini ablutorum cum vino albo ſubſtili odorifero. ana: ℥. i. roſarum corallorum gariofilorum cinamomi ligni aloes macis mente ſquinanti ana. ʒ. i. miſce ⁊ fiat vnguentum cum modico cere. ¶ Vnguentū ad extinguendū ſupcaleſactionē renū. ℞. oleoꝝ roſarū ⁊ violarū. a. ℥. i. ſandaloruꝫ alboruꝫ ⁊ rubeorum. ana. ʒ. i. roſarum corallorū ſe. endiuie portulace ana. ʒ. ſ. ſucci ſempiuiue lactuce lactis caprini ana. ℥. ſ. aceti ⁊ cere modicū ⁊ fiat vnguētuꝫ. ¶ Vnguētum valens in declinatiōe ſciatice p⁹ euōnes. ℞. olei rutacei vulpini coſtini laurini. a. ℥. i. mucilaginis fenugreci ⁊ ſe. lini ſucci rute ⁊ ſucci agni caſti calamēti. a. ℥. ſ. bdelii aromatici mollificati i aceto. a. ʒ. iii. caſtorei. ʒ. ii. ſ. laudani. ʒ. ii. pinguedinis pulli. a. ʒ. iiii. lauri cimini pulegii aſſarii. a. ʒ. ii. euforbii. ʒ. i. picis naualis. ℥. ſ. ſulfuris viui. ʒ. iii. fiat vnguētū. ¶ Vnguētū ad interficiendū vermes ⁊ educendū eos qd eſt multuꝫ in vſu premiſſo tñ cliſteri ex lacte caprino aqua ordei ⁊ puluere zuccari ſi ex ipſo totus venter inungaꝛ re. olei de abſinthio de amigdalis amaris. a. ℥. i. ſucci folioꝝ pſici ⁊ matricarie. a. ℥. ſ. roſaꝝ corallorum farine lupinoꝝ cornu cerui aduſti. a. ʒ. i. aloes ſucotrini. ʒ. ii. qdā addūt de felle thaurino. ʒ. ii. ⁊ modicū aceti ⁊ quātū ſuffic ⁊ fiat vnguētū: h tñ nō cōueniret in acute febrientibus: ſꝫ h vnguentū cōueniret in tali caſu. Re. olei citonioꝝ de abſinthio. a. ℥. i. ſeminis plantaginis portulace ⁊ endiuie roſaꝝ coralloꝝ cornu cerui vſti farine lupinoꝝ. a. ʒ. i. aloes ſuccotrini. ʒ. ii. aceti paruꝫ cere quantum ſufficit ⁊ fiat vnguentum. inungantur etiam premiſſo cliſteri.

¶ Somni prouocatiuum
¶ Aurium dolori
¶ Tuſſi
¶ Stomachum confortans
¶ Sedans colicam
¶ Prouocatiuum vrine
¶ Ad defedationes ⁊ cicatrices cutis
¶ Sedatiuum dolorum
¶ Opilationum aperitiuum
¶ Repercuſſiuum ⁊ infrigidatiuum
¶ Lenitiuum ⁊ humectatiuum
¶ Subtiliatiuum ⁊ humectatiuum
¶ Reſolutiuum ⁊ repercuſſiuum
¶ Reſolutiuum ⁊ calefactiuum

¶ De oleis.

Sit enim multiplex oleoꝝ preparatio. Hec eſt duodecima ⁊ vltima diſtinctio huius antidotarij in qua determinat de modo cōpoſitionis oleoꝝ ⁊ de eoꝝ virtutibus. ¶ Fiunt enim olea quādoqꝫ p expreſſionē ſicut exprimūꝛ ab oliuis amigdalis ⁊ ſimilib⁹ quādoqꝫ p impreſ-

De oleis

ſionem ⁊ virtutem quā recipit oleum ab aliqua re intrinſeca ſecum admixta ſicut quandoque aliquod materiale ſuſcipit illud quod in alio eſt ſecundum ſpeciem vt eſt in oleo camomillino ⁊ rutaceo. Fit etiam oleum quandoque per ſublimationem ſicut in oleo de lateribus.

¶ Ultimo colligitur oleum per emanationem ab aliqua re extrinſeca ſicut oleum balſami quod a quadam planta emanat. ¶ Et oleū petroleum quod vt dicitur a quodam ſtipite fluit. h ¶ Et de pluribus iſtorū facit mentionem: ⁊ hoc eſt quod in littera dicendo intelligit cum dicit. Eſt multiplex oleorum preparatio. i ¶ Oleum de amigdalis dulcibus. Illud eſt primum oleū quod fit ex expreſſione temperate cōplexionis in caliditate. in humiditate autem tranſit primum gradū ⁊ eſt multum in vſu propter eius vtilitates: lenit ⁊ humectat aſperitates male cōplexionis ſicce principaliter gutturis ⁊ pulmonis linitū ab extra ⁊ per os aſſumptū paulatiue lambendo Sed operatio eius principaliter eſt ad leniendū partes pectoris vnde confert tuſſi ſicce ſi ex ipſo partes extrinſece vbi coſte ſituantur liniantur ex eo ꝯfert etiā iuncturis exſiccatis vt podagricis euenit quando nodoſitates fiunt in eis ⁊ ſumme confert ethicis ⁊ ꝯſumptis ſi ſpondiles dorſi ⁊ partes pectoris vngantur ex eo ⁊ maxime ſi cum ipſo fiat permixtio olei violacei ſtante febre: ethica ⁊ alia de aduſtis humoribus corpus ꝯſumentibus. k ¶ Oleum de amigdalis amaris in caliditate aſcendit ad primū gradū cū virtute humectatiua ⁊ aliqualiter deſiccatiua propter amaritudinē que eſt in ipſis: ⁊ ideo eſt aperitiuū opilationū omniū ventoſitatū carminatiuū ſubtiliatiuum ⁊ reſolutiuū: vnde ꝯfert dolori aurium a materia frigida vel a ventoſitate ⁊ ꝯfert ſurditati ⁊ ſibillo reſoluendo ventoſitatē ⁊ opilationes remouendo ⁊ ꝯfert aſperitati faciei remouendo lentigines in facie: ⁊ ꝯfert doloribus neruorū factis a cauſa frigida ſed vſus eius principalis eſt ad dolores aurium premiſſa aliquali euacuatione vt conuenit in egritudine qualibet materiali. l ¶ Oleū de nucibus non eſt in vſu nec preparatum reperitur. tamen virtus eius eſt ſicut virtus olei de amigdalis dulcibus niſi quod in eo ſunt quedā partes acute nitroſe ⁊ ſalſe mordicatiue in tantum quod quandoque nuces comeſte vlcerant partes gingiuarū lingue ⁊ palati: quapropter aliqualiter tēdit verſus cōplexionem calidam ⁊ ſiccam licet ſiccitas predominetur. m ¶ Oleū de auellanis nō eſt in vſu cuius tamen cōplexio eſt calida verſus ſecundum gradum cū aliquali ſiccitate. n ¶ Oleū de criſomulis id eſt de nucleis criſolimo. nō eſt in vſu ſed eſſet cōueniens omnibus diſpoſitionibus quibus conuenit oleū de amigdalis amaris vel eſt quod eſt maioris mordicationis et aperitionis et reſolutionis et etiā principaliter ꝯfert ad aperiendū emorroidas ſiccas vnde eſt ſedatiuū dolorū euenientiū in partibus illis. o ¶ Oleum de perſicis. i. de nucleis perſicorū non eſt in vſu. Poſſet tamen virtutes quas habet oleum de criſomulis. p ¶ Oleum de beben incidit ⁊ abſtergit non eſt in vſu. q ¶ Oleum de kerua. i. de cathapucia non eſt in vſu. r ¶ Oleum de carthamo non habetur in vſu. ſ ¶ Oleum de nuce indica non eſt in vſu. t ¶ Oleum de ceraſis. i. de nucleis ceraſorū non eſt in vſu. In operationibus tamē cōuenit cū oleo de perſicis ⁊ de criſomulis. v ¶ Oleum de almahaleb non eſt in vſu. x ¶ Oleum de granis citri non eſt in vſu. y ¶ Oleum de fiſticis ⁊ pinceis nō eſt in vſu nec preparatū reperitur. z ¶ Oleum laurinum quod per expreſſionē fit. eſt multū in vſu ⁊ principaliter cōuenit omni male complexioni frigide materiali ⁊ non materiali vnde ꝯfert doloribus epatis ⁊ emigranee ⁊ neruorū ⁊ iuncturarū factis a cauſa

eſt: malaxentur in tina ſicut paſta malaxatur: ⁊ ſit domus in qua malaxatur calida ⁊ fundatur deſuper aqua calida parum: ⁊ ſtet pila decliuis vbi emanat oleum: ⁊ dū ſic expreſſeris abundabit. Zaynari autem planta inferior ſit habens concauitatem ⁊ emunctorium in parte decliuiori ⁊ in inferiori parte ſit globus iuxta formam capacitatis ꝯcauitatis vt ſigillet omni hora ambitu vacui: hic ergo erit modus forme eius.

¶ Oleum [k] de amigdalis amaris eſt aperitiuum opilationum carminatiuum ventoſitatum ⁊ reſolutiuum ⁊ confert dolori aurium ⁊ ſurditati ⁊ ſibilo lenit aſperitates: ⁊ delet pannum faciei: ⁊ confert doloribus neruorum ⁊ duriciem eorum lenit ⁊ modus operationis eius eſt ſicut diximus de oleo de amgdalis dulcibus. ¶ Oleū [l] de nucibus groſſarum ventoſitatū eſt reſolutiuum: ⁊ confert tumoribus ⁊ contritionibus neruorum ⁊ puncture eorum: ⁊ proprie cum calce lota: ⁊ confert ſcabiei: ⁊ modus compoſitionis eius eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [m] de auelanis: confert dolori artetico ⁊ dolori neruorum: ⁊ eius modus eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [n] de criſomilis ſedat dolorem ani: ⁊ emorroidarum ⁊ reſoluit tumores in eis: ⁊ tumores vulnerum: ⁊ impedimenta lingue ⁊ dolores auris. ⁊ modus operationis eius eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [o] de perſicis opilationes aperit. ⁊ confert dolori auris: ⁊ occidit vermes in eis: ⁊ linitur ſumme calidū ⁊ necat vermes vulnerum: ⁊ confert dolori ani ⁊ ⁊ emorroidarū: ⁊ tumoribus eorum: ⁊ operatio eius eſt ſicut diximus.

¶ Oleum [p] de been incidit. abſtergit: mūdificat: ⁊ aperit opilationes: ⁊ iniectum per aures confert ſurditati ⁊ ſibilo ⁊ doloribus earum: ⁊ reſoluit ſcrofulas iniectum ſimiliter ſuper apoſtemata dura ⁊ ſplenē ⁊ epar: ⁊ confert ſpaſmo: ⁊ egritudinibus neruorum frigidis: ⁊ confert morphee: ⁊ feditati cutis: ⁊ veſtigijs vlcerum ⁊ lentiginibus: ⁊ confert doloribus iuncturarum: ⁊ modus operationis eius eſt ſicut olei de amigdalis. ¶ Oleū [q] de kerua groſſas ventoſitates diſſoluit ⁊ cariat: flegma quoque viſcoſum attenuat: ⁊ confert dolori ſtomachi ⁊ dolori colon: ⁊ ileos cum virtute ⁊ confert hydropiſi inunctum: aut bibitum aut cliſterizatum: ⁊ eſt operatio eius ſicut diximus. ¶ Oleum [r] de kartamo confert ictericie opilationi: ⁊ dolori ſtomachi ⁊ dolori colon: ⁊ confert iuuamentū manifeſtum oppilationi pectoris ⁊ pulmonis ⁊ mundificat ea: ⁊ clarificat vocem. Modus operationis eius eſt ſicut diximus.

¶ Oleum [s] de nuce indica: confert dolori neruorum ⁊ lenit pectus ⁊ pulmonē ⁊ clarificat vocem ⁊ impinguat: ⁊ addit in ſpermate. Et operatio eius eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [t] de ceraſis articulorum dolori confert cum virtute ⁊ mundificat ⁊ abſtergit feditatem cutis ⁊ delet pannum ⁊ lentigines: ⁊ iuuat ad expulſionem lapidis: qui in renibus ⁊ veſica eſt ⁊ eius operatio eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [u] de almahaleb fortius eſt in omni re quam oleum de ceraſis ⁊ eius operatio eſt ſicut illius. ¶ Oleū [x] de granis citri ⁊ citrangulorum: confert dolori artetico: ⁊ tumoribus ſuperuenientibus: ⁊ ſunt lelenge: ⁊ expellit lapidem renum ⁊ veſice. Et eius operatio eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [y] de fiſticis ⁊ pinceis: impinguat epar: ⁊ cōfert doloribus eius ſtomacho tamen nocet ⁊ confert dolori renū potenter: ⁊ auget ſperma: ⁊ eius operatio eſt ſicut diximus. ¶ Oleum [z] laurinū confert dolori epatis ⁊ emicranee frigidis ⁊ dolori neruorum ⁊ iuncturarum: ⁊ ꝯfert neruis leſis a frigiditate: ⁊ confert dolori ſtomachi: ⁊ dolori colico: ⁊ renū ⁊ dolori matricis epatis ⁊ ſplenis: ⁊ dolori viſcerum ⁊ modus eius eſt talis. ℞. de granis lauri maturis quantum volueris: ⁊ dū adhuc ſunt recentia tere in pila: ⁊ fac bulire cum aqua in caldarino: deinde exprime in zaynari plano non habente cōcauum: ⁊ collige ex aqua quod ſupernatat oleum deinde

Oleum de balſamo
Oleum de ſiſamino
Oleum ſeminis lini
de papavere
Oleum roſarum

frigida: confert etiam dolori ſtomaci ⁊ dolori colico factis a con‑ſimilibus cauſis: vel a ventoſitate groſſa. eſt enim materietum groſſarum reſolutiuū ⁊ ſubtilianuū ⁊ quādoqꝫ ponit̄ in cliſterijs in cura colice facte a ventoſitate groſſa aut a flegmate frigido indu‑cente extenſionē in inteſtinis. Eſt etiā cōueniens ad inungēdū

cū eſt in pua quantitatē. Alio modo accipiunt̄ folia ⁊ ſemen huius plante ⁊ p quadraginta dies in ſole infundunt̄ in oleo oliue deinde fit expreſſio talis olei ⁊ tale in magna quātitate ibi p̄paratur ſꝫ non eſt tante virtutis quante eſt primū. d ¶ Oleū de granis ſiſamini ſimilitudinem hꝫ in modo opationis cum oleo de amigdalis dulci‑bus nō eſt i vſu nec preparatur.

nucam ſpōdi les ⁊ partes mollificatas i paralaticis.
a ¶ Oleum de granis vi ridibus pdu centis terben tinam nō eſt in vſu.
b ¶ Oleum de ſtincho nō eſt in vſu.
c ¶ Oleum d balſamo qđ p emanatōez colligit̄ in ptī bus orientali bus eſt mltū in vſu: ⁊ eius cōplexio ē ca lida cū virtu te aliqualiter humectatiua. Eſt ſubtilia‑tiuū ⁊ leniti uum duritie‑rū ⁊ maxime cōfert ad ſub tiliandū ⁊ re‑mouendū ve ſtigia turpia ⁊ cicatrices q̄ remanēt poſt cōſolidata vl‑cera. Eſt etiā penetratiuū valde ad ptes profundas ⁊ ꝯfert oī male cōplexioni fri gide ⁊ dolori bus neruoꝝ ⁊ iuncturarū ⁊ pmixtū cuꝫ alijs medici‑nis poꝛtat vir tutes illaꝝ ad mēbꝛa intrin ſeca ⁊ remota vnde pmiſce tur ⁊ ſūme cō fert cū medici nis vrinā p. uocantib⁹ aſ‑ſumptū p os vel iniunctū ab extra i ptī‑bus renū pec tinis ⁊ colli ve ſice. Et nota q̄ vex oleuꝫ balſami colli‑gitur tpe ve‑ris cū planta eius ſcandit̄ ⁊ exinde ema‑nat ⁊ ſic colle

iterū exp̄me grana ꝯtrita i zaynari habēti vacuū ⁊ īfunde aquā calidā ⁊ collige oleū ⁊ repone ⁊ adminiſtra vbi oꝫ. ¶ Oleum[a] de granis viridibus ⁊ eſt albotin: ꝯfert ſi gilationi vulnerū ⁊ ē materia emplaſtroꝝ multoꝝ ⁊ cōfert ſpaſmo ⁊ tetano: ⁊ duri ciei neruoꝝ ⁊ modus opatiōis eius eſt ſic olei đ granis lauri. ¶ Oleum[b] de ſtinco: ſtōm ⁊ mēbꝛa neruoſa ꝯfoꝛtat ⁊ iūcturas laxas ⁊ carnes robuſtas reddit: ⁊ fit ſicut oleū de lauro vel oliuis. ¶ Oleū[c] de bal ſamo fit ex plāta lōgitudinis cubiti vniuſ aut duoꝝ ad plus ſilis rute agreſtis: coꝛti ci cuius ſi acciderit ſcarificatio: aut ſcalpel latio ex pte oꝛtus ſolis fluūt ſic lachꝛyme pinguedis: ⁊ ē dimel balſen. ideſt pingue do balſami: ⁊ qn̄qꝫ accipiūt palmites plā te i pncipio veris: ⁊ terūt i pila: ⁊ coquūt in aq̄ ⁊ exp̄imūt in zaynari: ⁊ vocat̄ oleū balſami: ⁊ qn̄qꝫ terūtur palmites: ⁊ ſūdit̄ ſup eos oleū ātiquū ⁊ ponitur i ſole dieb⁹ xl. Deinde coq̄tur i duplici vaſe ⁊ iterū inouātur in eo alij palmites: ⁊ ita tertio. Deide colatur ⁊ recōditur. ¶ Oleū[d] de granis ſiſami ipinguat ⁊ addit i ſpmate: ⁊ lenit duricies ⁊ aſpitates: ⁊ clarificat vocē ⁊ lenit gutt̄: ⁊ ē materia alioꝝ oleoꝝ mul toꝝ ⁊ modus ꝯpoſitiōis eius eſt ſic olei de amigdal̄: p̄terq̄ oꝫ vt grana ſiſami pus excoꝛticet̄. ⁊ modus opatōis eiuſ ē. Mū det̄ ſiſamus ab oībus imūditijs: deide ro ret̄ ſup ipſū aq̄ cū ſale pauco: ⁊ ꝯfricet̄ ma nibus iterūqꝫ roret̄ donec madefiat: p⁹ ea expādat̄ vt exiccet̄: deide aſſet̄ aſſatiōe mo dica: ⁊ pōatur i ſacculo pāni aſpi ⁊ fricetur mltū dōec excoꝛticetur deide mūdetur a coꝛticib⁹: ⁊ molat̄ cū mol̄ ⁊ fiat alrachine ⁊ de cetero trahat̄ oleū ſic de amigdalis: ⁊ qn̄qꝫ trahit̄ oleū p̄terq̄ excoꝛient̄: ⁊ ei⁹ opatio ē vt aſſet̄ pmo ſiſamus: deide mo‑lat̄: ⁊ fiat alrachine: ⁊ trahat̄ oleū ſic dixi‑mus. ¶ Oleū[e] de ſe. lini ꝯfert ad ſpaſmū ⁊ lenit duriciē neruoꝝ ⁊ iuncturaꝝ: ⁊ eſt medicia magna egritudinib⁹ ani ſic ſunt apata: et emoꝛoide: et ragadie: et dolori pulſatiuo. Et modus opatōis ei⁹ eſt ſicut olei ſiſamini p̄terq̄ n̄ oꝫ vt excoꝛient̄ ſemi na lini. ¶ Oleuꝫ[f] đ granis papaueris cō fert febꝛi ⁊ ſahare: ⁊ lenit pect⁹ multe aſpi tatis: et ipinguat: ⁊ fit ſic đ ſe. lini. ¶ Ole um[g] đ ſe. lactuce valet ſic oleū papaueris Et modus opatōis ei⁹ ē ſic illius. Ole um[h] de ſe. cucurbite: citrulli. et cucumeris ⁊ melonis ꝯfert febꝛibus inflāmationū ⁊

oī inflāmatiōi. et ardoꝛi vrine et ſunt effi cacia. Et modus opatōis coꝝ ē ſicut dixi mus de ſiſamo excoꝛticato ſiue ſeparatiꝫ ſi ue coniūctim facere decreuerīſ. Ex mltiſ aūt ſeibolea fieri pn̄t: ⁊ hn̄t virtutē ſemi‑nuꝫ eoꝝ de qb⁹ ſermonē nō edimus: ⁊ ex multis nucleis fructuū ſil̄r: ⁊ ex mltis fru ctib⁹ quoꝝ operatio ſilis ē coꝝ q̄ diximus ¶ Sūt[i] aūt olea p ip̄reſſionē ſic. ip̄rimit foꝛma ſigilli i re habili ſuſcipe illā ⁊ ppe qn̄ aliqđ ſtans ſic materia punit̄ i neceſſi tate factū habile: vt ſuciſpiat virtutē quaꝫ res alia foꝛti eſt a ſpecie ſua ⁊ modi oleoꝝ huius p̄paratīōis diuerſi ſūt ⁊ nos haruꝫ diuerſitatuꝫ modos mltos tradem⁹ ſi de⁹ voluerit. ¶ Oleū[k] roſa. cōpletū ē ꝯfoꝛta‑tiuū ⁊ reſolutiuū ꝯueniēter lenitiuū ⁊ ſe‑datiuū. Rude vero ē extinctiuū inflāma tionū: ꝯfoꝛtatiuū: aggregatiuū iſpiſſatiuū ⁊ phibitiuū curſuū pp qđ potentiſſimū ē potatū ad diſinteriā ⁊ ad fluxū materieꝝ p coꝛp⁹ ⁊ differt cōpletū a rudi qm̄ cōpleti materia ē ex oliuis cōpletiſ ⁊ folijs roſaꝝ cōpletaꝝ. Rudis āt materia ē ex oliuis q bus nōdū accidit cōpletio ⁊ maturatio ⁊ ex folijs q̄ n̄ reſerarūt nodos ſuoſ. Et mo dus cōpoſitiōis ei⁹ ē: vt accipiat̄ oleuꝫ de oliuis aut oleū ſiſaminū recens lauet̄ cuꝫ aqua fontiū lauatiōib⁹ plurib⁹. Deinde accipe folia roſaꝝ rubeaꝝ recētiū ꝯtuſaꝝ quātitatē ſufficiētē: ⁊ ſepelias in oleo qđ tuō lauiſti: ⁊ recōde i vaſe vitreo: ⁊ obtu‑ra oꝛificiuꝫ eius: ⁊ expone ſoli p dies. vij. Deinde coq̄ i vaſe duplici p hoꝛas tres. deide fac pmutationē folioꝝ roſaꝝ: ⁊ vte re alijs recētibus ⁊ dimitte p alios dies. vij. deide exerce coctōeꝫ i eo ſic feciſti pus ⁊ fac denuo pmutationē folioꝝ ro. ⁊ pice ſup illđ aq̄ iſuſiōis roſaꝝ quā tradidimuſ in cap. de ſirupis ſicut q̄rtā olei: ⁊ ſtringe oꝛificiū vaſis ⁊ dimitte i ſole p. xl. dies. de inde excola: ⁊ iterū expone ſoli ⁊ dimitte tēpoꝛe extēſo. ¶ Modus[l] opatiōis eiuſ alius ē: ⁊ acq̄rit ex h̄ qđ fit reſolutiuū ma gis. ℞. ſucci roſaꝝ ⁊ aq̄ iſuſiōis roſaꝝ p̄di cte an̄ ptē. j. olei loti ⁊ p̄pati ſicut diximuſ ptes tres folioꝝ roſaꝝ cōtuſaꝝ quātū ſuf ficit recūde in vaſe vitreo ⁊ expone ſoli ſi cut diximus: deinde opare de decoctione eius ⁊ pmutatiōe folioꝝ ro. ⁊ expoſitione in ſole ſꝫ qđ diximus de pmutatiōe ſucci ⁊ aq̄ infuſiōis ⁊ hoc fiat bis. Ultimo ve ro oleū ſolum cum ſucco ro. ⁊ aq̄ iſuſiōis eaꝝ: recōdat̄ i vaſe ⁊ expōat̄ ſoli p. xl. dies

e ¶ Oleum de ſemine lini licet preparat̄ medici nalit̄ raro tamen habet̄ i vſu ⁊ hꝫ ſimilitudinē i cō plexiōe ⁊ modo opatiōis cū oleo de camomilla et de aneto ⁊ ē ano dinū et ſedatiuū doloꝝ i neruis.
f ¶ Oleum de granis papaue‑ris ſatis eſt i vſu ſꝫ plus preparet̄ ſm deſcriptiōeꝫ quā ponit inferi⁹ pꝛincipalis eius opatio ē ad ſom‑num pꝛouocandū quādo cā vigila rū eſt mala cōm‑plexio calida cuꝫ aſcenſione vapo rū acutoꝝ ad ca‑put ſi ex ipſo in‑ungantur tem‑poꝛa nares au‑res ⁊ tota frons
g ¶ Oleum de ſemine lactuce n̄ eſt in vſu: magi‑ſtralit̄ tn̄ cōueni‑ret ad remouen‑dū malas cōple‑xiones calidas.
h ¶ Oleū de ſe mine cucurbita‑rū melonū indo‑rū ⁊ citrulloꝛum non eſt in vſu ſi‑milē tn̄ hꝫ virtu tē cū oleo lactuce ⁊ violaceo ⁊c.
i ¶ Seq̄t̄ đ oleis que fiūt p ip̄reſſi onē ⁊ virtutē re ceptā ex admixti one rex extrinſe caꝝ ⁊ p̄mo ē ole um roſatū ꝯfoꝛta tiuū mēbꝛoꝝ i q̄‑b⁹ ē mala cōple‑xio calida illā re‑mittendo ⁊ aliq̄‑liter mām reſol‑uendo ſi depen‑det ab ea.
k ¶ Eſt eni oleū roſatū rōne roſa rū aliq̄l̄r repcuſſi uū ⁊ rōne ꝯ i vru tē hꝫ reſolutiuā.
l ¶ Cōponitur autē trib⁹ modis

vt ſupius dcm̄ eſt in deſcriptōe diamuſci dulcis quare ibi recurre ⁊ aduerte q͛ ſolū p̄mus modus eſt ille q̄ hētur in vſu ⁊ q̄ p̄paratū reperit. ¶ Quidā antiq̄ oleū lauant cū aq̄ fontis vel cū alijs aq̄s friſ diſtillatis vt plus reducāt ipm ad cōplexiōnē frigidā. m ¶ Oleum camomillinū eſt benedcm̄ pp eius multas vtilitates nā ē ꝯueniens reſolutiuū ſedatiuū doloꝝ ꝓhibitiuū materieꝝ pp aliq̄lē ſtipticitatē ⁊ ꝯfortat neruos alteratos a frigiditate: ꝯfert dolorib⁹ iūcturarū ⁊ dolori colico fcō a ventoſitate: ⁊ cōuer ē cōueniēs i p̄ncipio dictaꝝ diſpōnuꝫ q͛ tēpate ē cōplexionis n̄ aſcēdēſ p̄mū gradū caliditatis cuꝫ aliq̄li hūiditate ⁊ leui deſiccatōe vn̄ ponit̄ int̄ medicias anodinas tēpatas declinans ad caliditatem.

n ¶ Oleū violatū ē frigide ⁊ humide cōplexiōis ⁊ multū hētur in vſu. Eſt eni ꝯueniēs i iunctū ab eē mal̄ cōplexiōibuſ calidis q̄ nō depēdēt a mā ſꝫ vſus ei⁹ ē cōiter ad vnguēdū renes ⁊ epar calefactos ſi ſecū admiſcet̄ modicum aceti ⁊ ſucci lactuce ⁊ ſandaloꝝ alboꝝ ⁊ cuꝫ modico cere fiat vnguētuꝫ. vn̄ ſicut oleū roſatū ꝯueīt in mal̄ cōplexiōibus calidis depēdētibus a mā cū aliq̄li ſua ſtipticitate ita violatum abſq͛ ſtipticitate cuꝫ aliq̄li virtute lenitiua ⁊ apitiua hꝫ virtutē maiorē infrigidādo ⁊ p ꝯn̄s ē ꝯueniens ad alterādā malā cōplexionē calidā a mā non depēdētē vn̄ maxime ē ꝯueniēs ⁊ ſic cōiter ē i vſu cū cliſterib⁹ lenitiuis: ⁊ h̄ quādo q̄rit̄ alt̄atio male cōplexionis calide febrilis.

¶ Tertius modus opatiōis eius ē. R̄e. amigdalaꝝ dlciū purgataꝝ q̄ntitateꝫ aliq̄ꝫ ⁊ tere i pila ꝯtritiōe vltia deide q̄ntitatē aliquā eaꝝ cū folijs roſarū tritis: iteꝝ tere ⁊ fac paſtiōes ⁊ dimitte i loco calido p dieꝫ vnū: deide iteꝝ ter̄ ⁊ malaxa i pila malaxatiōe vltia ſine intmiſſiōe: ⁊ fūdat̄ ſup illud aq̄ īfuſiōis roſaꝝ calide paꝝ ⁊ ideſinēt̄ malaxa: ⁊ emanabit oleū: vltio vo malaxa exp̄me ⁊ i zaynari. Cū āt exp̄ſſeris totū pone i vaſe vitri: ⁊ ſtrige os eius: ⁊ expōe ſoli ⁊ vtere q̄n opꝫ. ¶ Modus opatiōis eius quartus ē ſꝫ qd̄ hic ꝓprie dixius d̄ operatiōe eius cū amigdalis. Hic tn̄ dicēdū ē fieri debere cū ſiſāo excorticato. Sꝫ amigdale ſūt melior mā ad oleū roſatū: ſiū d̄ ⁊ ſiſamū ad oleū roſatū ꝯpletū. ¶ Oleuꝫ[m] camomellinū ē oleū bn̄dictum: ⁊ exptoꝝ iuuamētoꝝ ē.n. reſolutiuū cōueniēs ſedatiuū doloꝝ: ⁊ i eo ꝓhibitio curſuū materierū pp ſtipticitatē eius modicā ⁊ confortat neruos ⁊ ꝯfert doloribus eoꝝ: ⁊ cōfortat neruoſa oīa. Et modus opatiōis eius ē ſicut olei roſati p̄terq͛ oꝫ vt fiat cuꝫ oleo de oliuis ꝯpleto aut oleo ſiſamio cū illis modis p̄parationū quos diximus. ¶ Oleū[n] violatuꝫ īflamatiōes ſedat vbicunq͛ ſit: ⁊ lēit aſpitates ēt pectoris ⁊ pulmonis: ⁊ ſedat apata calida ⁊ pleureſiꝫ. ⁊ moduſ opatiōis eius ē ſic olei roſati excepto q͛ dꝫ fieri cū oleo viridi aut amigdalio: aut ſiſamino cuꝫ illis modis opationuꝫ quos dixi. ¶ Oleuꝫ[o] anetinuꝫ ē ſedatiuuꝫ doloꝝ reſolutiuuꝫ ꝓuocatiuuꝫ ſudoris q͛ ꝯfert rigori febris iunctuꝫ in ſpia: ⁊ mēbriſ neruoſis ꝓuocat ſōnū: ⁊ ꝯfert dolori capitis: ⁊ reſoluit apata ⁊ duricies: ⁊ moduſ opatiōis eius ē ſic olei de cāomilla. ¶ Oleū[p] de lilio ꝯfert dolori pectoris ⁊ ē ſedatiuū dolorū q̄ fiūt a frigiditate: ⁊ ꝯfert dolori matricū ⁊ frigiditati eius: ⁊ calefacit renes ⁊ veſicā: ⁊ ꝯfert colice: ⁊ modus cōpoſitiōis eius ē ſicut olei cāomellini p̄terquā oꝫ vt c trinitas eoꝝ tota abijciat̄: ⁊ ſecūdus modus opatiōis eius ē. R̄. ex folijs lilioꝝ ℥. viij. maſticis calāi arōatici: coſti carpobalſāi an̄ ℥. i. gariofiloruꝫ ciamōi an̄ ℥. ſ. croci ʒ. iij. oīa p̄ter folia lilioꝝ īfūdat̄ i aq̄ ſufficiēti: ⁊ dimittāt̄ die ac nocte: poſtea bulliant bullitiōe vna aut duabus deide ꝓijce

o ¶ Oleū anetinū ē anodinū ⁊ ē in vſu ⁊ ſīlitudinē hꝫ in virtute ⁊ opatōe cū oleo camomillino ⁊ i his adinuicē admiſceāt̄ ⁊ nō ſolū cōuenerūt ſi mēbra extrīſeca ex his inūgāt̄ ſꝫ ēt i cliſterijs adminiſtrata

p ¶ Oleū de lilio gnālr eſt i vſu vbiq͛. Eſtq͛ fortioris virtutis ⁊ opatōis q̄ꝫ oleū camomillinū ⁊ anetinū q͛ calidioris cōplexionis ⁊ ſiccioris q̄ꝫ illa aſcēdēs ad ſcōm gradū. Ip̄m eni ꝯfert dolorib⁹ pectoris ſtōi ⁊ inteſtinoꝝ q̄ fiūt a mala cōplexione frigida vnde ꝯfert dolorib⁹ matricis ⁊ veſice ⁊ p̄ncipalr̄ ꝯfert dolori colico ſi loc⁹ ex eo inūgat̄ vl̄ i cliſteri admiſceat̄ ⁊ ſic oleum camomillinuꝫ ⁊ anetinū p̄dictis diſpoſitōib⁹ frigidis nō m̄ltū exceſſiuis ꝯuenit i p̄ncipio eaꝝ ſic ⁊ h̄ oleum confectuꝫ ex lilio albo ꝯuenit i eoꝝ ꝓceſſu.

q ¶ Oleū d̄ ireos. i. de lilio celeſti nō ē i vſu: tamē eſſet maioris potētie i oīb⁹ diſpōnib⁹ q̄ꝫ de lilio albo.

r ¶ Oleū ſambucinū nō eſt in vſu.

ſ ¶ Oleū de papauere ſm hāc deſcriptōnē magis ē i vſu ⁊ p̄parat̄ q̄ꝫ ſꝫ deſcriptionē ſupi⁹ dictaꝫ ⁊ hꝫ oēs virtutes recitatas i ſupiori deſcriptiōe ⁊ ē magis ſtupefactiuum.

t ¶ Oleū de melliloto nō eſt i vſu virtutes tn̄ ꝯſiles hꝫ cū oleo camomillino et anetino.

v ¶ Oleū de nenufare maxime p̄parat̄ ⁊ ē i vſu ⁊ in virtutib⁹ ꝯuenit q̄ſi cū oleo de papauere nūc dicto tamē nō ē tāte ſtupefactōis nec ſomni ꝓuocatiuū ſꝫ alteratiuū male cōplexionis calide exceſſiue vnde ꝯuenit ſupfluē caliditati renū ⁊ q̄ſi ꝯſileꝫ opationē hꝫ q̄lē oleū violatū ſꝫ ē maioris īfrigidatōis ⁊ ſepe cū q̄rim⁹ ſomnū ꝓuocare pmiſcem⁹ adinuicē h̄ oleū cū oleo d̄ papauē ⁊c̄.

x ¶ Oleū d̄ cucurbita nō ē i vſu.

y ¶ Oleū de cito/

olei ſiſamini ſup ea: aut olei de oliuiſ ꝯpletis li. ij. ⁊ pōe i vaſe vitreo cū folijs lilioꝝ ⁊ dimitte i ſole p dies. xl. deide cola ⁊ adminiſtra. ¶ Oleū[q] āt de lilio q̄n fit ex lilis: ireos ē magis reſolutiuū: calefactiuū pētratiuū. factū aūt ex lilijs notis ē magis ſedatiuū ⁊ lēitiuū ⁊ maturatiuū. ¶ Oleū irinū ē abſterſiuū reſolutiuum: ⁊ maturatiuū: ⁊ ſedatiuū doloꝝ frigidorum: ⁊ ſubtiliatiuū: ⁊ maturatiuū materieꝝ q̄ ſūt i pectore: ⁊ pulmōe: ⁊ ꝯfert doloribus epatiſ ⁊ ſplēis: ⁊ calefacit ea: ⁊ ꝯfert doloribus iuncturaꝝ: ⁊ lēit duricies eaꝝ: ⁊ apata dura ⁊ ſcrofulas: ⁊ ꝯfert dolori ⁊ frigiditati matricis iuuamētū māifeſtū ⁊ ꝯfert ſpaſmo ⁊ diſtillat̄ i aurē: ⁊ ꝯfert dolori ipſius: ⁊ fetori nariū: ⁊ fit hoc mō. R̄. radicū eius quātitatē aliquā: ⁊ floꝝ eius duplū ⁊ aqua de coctiōis radicū eius quātū ſufficit ⁊ funde ſup ea oleū ſiſāmū: aut de oliuis maturis quātū oꝫ ⁊ decoq̄ i duplici vaſe: deide pmuta radices ⁊ folia lilioꝝ. Et fac vt diximus de oleo roſato.

¶ Oleum[r] ſambucinum lenit: ⁊ mundificat cutim: ⁊ confert doloribus neruorum ⁊ confortat eos. Et fit ſicut oleuꝫ roſatū. ¶ Oleū d̄ keiri qd̄ ex keiri citrina fit ē melius ⁊ ſubtilius deide qd̄ ex alba. ē āt oleū de keiri reſolutiuū ſedatiuū dolorū q̄ ſūt i neruis ⁊ iūcturis pectore: renibus ⁊ veſica. Et fit ſicut oleū de camomilla.

¶ Oleū[s] de papauere ſedat dolores calidos: ⁊ facit ſōnū: ⁊ fit ſicut oleū violatū ⁊ ꝓprie ex floribus eius ⁊ capitibus papaueris ⁊ folijs eius. ¶ Oleū de lactuca: Cōfert ſicut oleū de papauere: ⁊ fit ſicut illud

¶ Oleū[t] d̄ melliloto: ꝯfert ſicut oleuꝫ de cāomilla: ⁊ fit ſicut illud. ¶ Oleū[u] d̄ nēufare ꝯfert ſicut oleū violatū: ⁊ fit ſicut illd̄.

¶ Oleū[x] de cucurbita: ꝯfert ſic oleū d̄ nenufare: ⁊ fit ſicut illd̄ p̄ter q͛ fit ex ſucco raſure cucurbite: ⁊ floribus eius ⁊ oleo.

¶ Oleū[y] de citōijs: ſtōachū ⁊ mēbra nutritiōis ꝯfortat: ⁊ neruos q̄bus accidit laxitas: ⁊ ꝓhibet m̄ltitudineꝫ ſudoris: ⁊ fit hoc modo. R̄. cāniū citōioꝝ tritoꝝ cū cortice ſuo q̄bus mediata addit maturatio: ⁊ ſucci eoꝝ an̄ ptes eq̄les: olei ex oliuis icōpletis quātū ſufficit pōe i vaſe vitreo p dies. xv. ad ſolē deide coq̄ i vaſe duplici per

mirtinum
Oleum De ruta
nardinum

Masticinum
Costinum
Saracenum

nijs eſt famoſum ⁊ vbiqꝫ ꝑparatū repit̃ hꝫ enī virtutē ꝑncipal̃ ad ſtōm ꝯfortandū ⁊ mēbra nutricatōis relaxata ⁊ debilitata in virtute ꝯtentiua. hꝫ enī ſui aromaticitate virtutē digeſtiuā ꝯfortare ⁊ ſui ſtipticitate ꝯfert diarrie ⁊ lientirie ⁊ maxie ſi cū ei admiſceat̃ oleū maſticinū aut mirtinū aut roſatū cū h̄uoꝛ ꝑdominans ſubtil' ſit colericus ⁊ acut⁹ cuius h̄uoꝛis aliq̄lis minoratio ꝑcedere dꝫ ante adminiſtrationē ꝑdictoꝝ ſtipticoꝝ: ⁊ ꝯfert ēt ſudori diaforetico virtutē debilitātis ſi fiat ex eo. Jnūctio circa ptē ſpondilium ⁊ pectoris.

z ¶ Oleū mirtinū ꝯuenit i opatiōib⁹ cuꝫ oleo de citonijs ſꝫ maioris deſiccationis ē, multū i vſu ⁊ ꝑparatū repitur.

a ¶ Oleū de pomis non ē in vſu.

b ¶ Oleū de enula nō ē i vſu magis tamē ēēt ꝯueniens ad remouēda malā cōplexionē frigidā a quibuſcūqꝫ mēbris ⁊ ad confortandū muſculos ⁊ neruos relaxatos.

c ¶ Oleū de cinamomo ſi eſt i vſu i virtute tamē ꝯuenit cū oleo de enula.

d ¶ Oleū de ſauina nō eſt in vſu.

e ¶ Oleū de pulegio non eſt in vſu.

f ¶ Oleū de ruta ē multū i vſu ⁊ ſic vbiqꝫ ꝑparat̃ ipꝫ ē fortis calefactiōis ⁊ ſubtiliatiōis h̄uoꝝ groſſoꝝ vn̄ cōiter ē i vſu i dolor̃ colico iniectū ab ēē ⁊ in cliſteri adminiſtratū ſꝫ nō ē ita ꝯueniēs in ꝑncipio ſicut oleū anetinū ⁊ camomillinū cū a leuiorib⁹ ichoādū ē. Et ꝯfert ad calefaciēdū mēbra neruoſa īfrigidata ⁊ ad apiēdū oppilationē i eis vnde maxie

horaſ q̄ttuor: poſt illud fiet ꝑmutatio citoniorꝝ: ⁊ ſucci eoꝝ: ⁊ fiat ſicut diximus bis vel ter. Deide cola ⁊ reconde. ¶ Oleuꝫ [z] mirtinū ſtōachū ⁊ cor ꝯfortat: ⁊ neruos: ⁊ fit ſicut illud oleū d̄ citōijs. ¶ Oleuꝫ de [a] pōis rabiole iabrole: ⁊ ſūt pōa mādragore: ⁊ ꝯfert iſlamationibus oībus ⁊ facit ſōnū: ⁊ fit hoc mō. ℞. expſſiōis eoꝝ ꝯpletorū: ⁊ olei ſiſāi añ ptes eq̄les. Decoq̄ i vaſe duplici vſqꝫ ad ſucci ꝯſūptionē. deinde iteꝝ cū tātūdē expreſſiōis: decoq̄ ſic prius ⁊ ſic tertio. Deide recōde ⁊ vtet̃. ¶ Oleuꝫ [b] de enula ē calefactiuū ſbtiliatiuū ⁊ reſolutiuū: ⁊ ꝯfert rigori febriū ⁊ ad egritudies neruoꝝ frigidas matricis ⁊ veſice: ⁊ reſoluit morbos vētoſitatē ⁊ colicā vētoſā Et fit hoc mō. ℞. radices enule cōtuſe: et ſucci eius radicis: et olei ſiſāi añ ptes eq̄les: odoriferi vini ptē. ſ. Fac ſic dixius in oleo mirtio. Alius modus opatiōis eius ē. Adde ꝑmixtiōi ꝑdicte folioꝝ lauri: cordūeni: ſpice ide calāi arōatici: maſticis añ ſextā ptē vnius. Et decoq̄ ſicut diximus. ¶ Oleū [c] de ciamomo ꝯfert ſicut oleū d̄ enula: Et modus opatiōis eius ē ſic illius ¶ Oleū [d] de ſauina ꝯfert ſicut oleū de enula. et opatio eius ē ſic illius. ¶ Oleū [e] de pulegio ꝯfert ſic illa: et fit ſilr. ¶ Oleuꝫ [f] de ruta renes et veſicā: et matricē calefac: et cōfert doloribus eoꝝ: et dolori laterū: et modus opatiōis eius ē ſic olei myrtini. ¶ Oleū [g] nardinū: ē oleū bn̄dictū mltoꝝ iuuamētoꝝ: et ꝓprie ad oēs egritudines frigiditatis et vētoſitatis: et ꝑꝑe neruoꝝ ſtōachi et epatis et ſplēis renū veſice et matricis ⁊ ꝯfert dolori auris vētoſo et dolori capitis: ⁊ emicranee ſꝫ oēꝫ formam adminiſtrationis eius ēt facto ex eo caput purgio: purgat caput ⁊ colorē effic̄ bonū ⁊ corporis odorem: ⁊ fit ita. ℞. ſpice arōatice. ʒ. iij. vini ⁊ aq̄ añ. ʒ. ij. ⁊. ſ. oli ſiſāi li. ſ. decoq̄nt̃ i vaſe duplici lēto igne q̄ſi per horas q̄ttuor: ⁊ freq̄nt̃ moueat̃ ¶ Secūdus modus opatiōis eius ē. ℞. ſpice inde ʒ. iij. ſāſuci. ʒ. ij. xiloaloes enule folij: idi calāi arōatici: folioꝝ lau. cipi ſq̄nā. cordūeni. añ. ʒ. i. ⁊. ſ. ꝑijciāt̃ ſup ea poſtquā fuerit ꝯtrita: vini: et aq̄ fōtis quātū ſuffic̄: olei ſiſāmi li. vi. deide fiat ſicut ꝑmū et coq̄tur horiſ. vi. et agitet̃ oi hora. Terti⁹ modus

ꝯuenit mollificationi ⁊ paraleſi ⁊ ꝯſilib⁹ diſpōnibus ſi ex eis fiat inunctio i mēbris mollificatis ſpondilib⁹ colli ⁊ nuca ⁊ ſepe ſolo tali oleo fiūt cliſteria i dolorib⁹ colicis p⁹ ꝑncipiū ⁊ liberāt.

g ¶ Oleū nardinū maxie ē in vſu ⁊ ē benedcm̄ ⁊ ꝯuenit i oīb⁹ egritudinibus frigidis ⁊ ventoſis ⁊ ꝑꝑe neruoꝝ ſtōi epatis ſplenis renū veſice ⁊ matricis ⁊ dolori auriū ventoſo ⁊ emigranee facte a cā frigida ſm oēꝫ modū adminiſtratiōis vſus tñ cōius ei⁹ ē i forma linimēti p ſe ſolū vel cuꝫ alijs ꝑmixtū in forma vnguēti additis pulverib⁹ odoriferis ad ꝯfortandū ſtōm debilitatū in virtute digeſtiua a mala cōplexione frigida poſitiua vel a debilitate caliditatis innate.

h ¶ Oleū maſticinū ē multuꝫ in vſu ⁊ ꝑncipalit̃ ꝯuenit ad inungendū ſtōm pro ꝯfortatiōe virtutis digeſtiue ⁊ cōtētiue: hꝫ enī virtutē aliqualē ſtipticā cū aliq̄li ꝯſtrictiōe vnde ꝯfert fluxui vētris maxime lienterie nec eſt tāte calefactionis deſiccatōis ⁊ apiōis quāte eſt oleū de ſpica īmediate dictum nā illud ē apitiuum oppillationum omnium.

i ¶ Oleū de ſtorace nō ē i vſu.

k ¶ Oleū coſtinum eſt multe calefactionis membroꝝ neruoſoꝝ vnde principalit̃ confert omnib⁹ egritudinib⁹ frigidis i eis factis ⁊ ꝑncipaliter ſi i paraliſi fiat inunctio ſpondiliū et colli ⁊ nuce ⁊ ſi ex ipō inungant̃ capilli facit eos tenaces ⁊ caniciem ꝓhibet deſiccando illā muſulentaꝫ humiditatē que eſt cā canicici.

l ¶ Oleū de alcanna nō ē i vſu

opatiōis ei⁹ ē. ℞. ſpice ide. ʒ. iiij. ſtora. gariof. añ. ʒ. iij. nucis muſ. ʒ. v. olei balſa. ʒ. vj. olei ſiſāi. li. iiij. fiat ſicut illud: et coq̄tur horis q̄nqꝫ. ¶ Oleū [h] maſticinū cōfortat ſtōachū: neruos: epar: et iūcturas: et lenit apoſtemata dura: ⁊ ſedat dolores. ℞. maſticis. ʒ. iij. olei ſiſāmi: kiſt. i. coque in vaſe duplici. ¶ Secūd⁹ mod⁹ opatiōis ei⁹ ē. ℞. olei roſa. ʒ. xij. maſtic. ʒ. iij vini boni. ʒ. viij. i alio. iiij. decoqꝫ ſicut primū ad vini ꝯſūptionē. ¶ Oleū [i] de ſtorace ꝯfert doloribus iūcturarū: ⁊ neruoꝝ a frigiditate: ⁊ mīcuꝫ: ⁊ rnū. ⁊ veſice: ⁊ calefacit ea ⁊ lacertos. ℞. olei ſiſāi. ʒ. xij. ſtora. ʒ. iij. vel iiij. Fac ſic oleū maſtici. Deide colet̃ ⁊ adminiſtret̃. ¶ Oleū [k] coſtinū neruoſ ⁊ lacertos calefacit. Et apit opilatiōes eoꝝ: ⁊ cōfortat oia mēbra neruoſa. ⁊ ꝯfert ſtōacho ⁊ epa. ⁊ ꝯfortat capillos: ⁊ ꝓhibꝫ caniciē: ⁊ facit colorē ⁊ odorē corpis bonum ⁊ fit ita ℞. coſti amari. ʒ. ij. caſie. ʒ. i. extrēitatū ſāſu. ʒ. viij. vini odori. quantū ſuffi. ad infūdēdū noctib⁹ duab⁹: olei ſiſāi. li. iij. Decoq̄tur ſicut oleū nardi. horis ſex. ¶ Oleū [l] de alchāna: ꝯfortat mēbra neruoſa ⁊ capillos ꝓhibꝫ a cāicie. ℞. floꝝ alchāne. ʒ. iiii. olei āti. ʒ. x. fiat ſicut ole. roſa. In defectu āt floꝝ fiat cū folijs: ⁊ iteret̃ coctio eius cū modico vio. ¶ Oleū [m] d̄ ſāſuco ꝯfert dolori capitis ⁊ ꝯfortat: ⁊ calefacit neruos: ⁊ cōfortat ſtōachuꝫ: ⁊ fit ſic oleuꝫ d̄ myrto. ¶ Oleū [n] d̄ mezereō ꝯfert hydropiſi. ⁊ vlceribus fraudulē. ⁊ abſtergit feditatē cuti ⁊ fit hoc mō. ℞. folioꝝ almezereō. ʒ. iiij. ⁊ ꝓijce ſup ea aq̄ li. i. ⁊ dimitte die ac nocte. deinde fundatur ſuper ipſum lactis dulcis ⁊ recentis. ʒ. vi. olei ſiſamini. ʒ. viii. coquatur vſqꝫ ad lactis ⁊ aque conſumptionem. Deinde coletur ⁊ reponatur.

¶ Oleum [o] de haſce: ⁊ eſt oleū ſaracenuꝫ confert dolori renum veſice ilioruꝫ: et difficultati vrine: ⁊ proprie iniectum per foramē virge aut facto ex eo cliſteri: ⁊ fit ita Recipe haſce. ʒ. iiij. zinziberis. ʒ. i. et. ſ. funde ſuper ea in vaſe vitreato ſucci extremitatum alhaſck. ʒ. iiij. olei ſiſamini. ʒ. xiiij. aque dulcis quātum ſufficit: et decoque vſque ad aque conſumptionē. Modus alius q̄ō bibit̃: ⁊ iūgit̃ ſup loca dolentia et fit ex eo cliſtere. Cōfert dolori iunc

m ¶ Oleum de ſanſugo non eſt in vſu.

n ¶ Oleum de mezereon non eſt in vſu.

o ¶ Oleum alaſce non eſt in vſu.

Oleū de piperibꝰ Oleū de ſcorpionibꝰ

p ¶ Oleū de cucumere aſinino non eſt in vſu.
q ¶ Oleū de pomis citranguli ñ preparatur.
r ¶ Oleū de croco lz non ſit i vſu tñ ꝯueniret oībꝰ diſpoſitionibꝰ frigidis.
ſ ¶ Oleū de piperibus nō eſt i vſu eſſet tñ ꝯueniens oībus diſpoſitionibꝰ frigidis ſic ē paraliſis tremoꝛ ſpaſmus ⁊ mollificatio ꝯfert etiā ad epilepſiā ad ſciaticum ⁊ ad dolorem iuncturarū ⁊ doꝛſi ⁊ matricis ⁊ marie ꝯueniret in vera colica facta ab humoꝛe flegmatico ventoſato et pluribꝰ alijs diſpoſitionibꝰ poſitis in lrā ꝯueniret
t ¶ Oleū de euforbio eſt fortiſſime calefactōis ⁊ deſiccatiōis ⁊ eſt in vſu ⁊ eſt medicina ſinglaris cōueniens oībꝰ diſpoſitionibꝰ qbꝰ ꝯuenit oleū de piperibus imediate dictū ab ipſis tñ precauendum eſt in pncipio harꝫ diſpoſitionū niſi in exceſſiue frigidis.
v ¶ Oleū vulpinū eſt nobile et vbiqꝫ pparat̃ et eſt ꝯueniens ad oēs egritudines frigidas neruorū ⁊ iuncturarū ſed non eſt tante calefactiōis quātū eſt oleū de euforbio vel de piperibus vel laurinū ⁊ eſt mirabile i extendēdo decurtatos nec eius vſus phibetur ſtatim poſt principiū egritudinū frigidarꝫ.
x ¶ Oleū ꝺ ſcorpionibus generaliter eſt ab oībus vſitatū ⁊ dupliciter pparat̃:

turarꝫ: ꝯfortat eas: ⁊ ꝯfert debilitati renū veſice ⁊ doꝛſi: ⁊ doloꝛi illoꝝ: ⁊ coloꝛē effic̄ bonū: ⁊ auget deſideriū coeūdi. Cuiꝰ doſis ē. ʒ. i. cū rob: aut cū vīo aut cū aq̄ mell̄ Accipe olei ſiſa. ⁊ ſucci alaſek ⁊ lactis vacini recē. añ. li. ij. alba. pēidia. ʒ. v. ʒizi. albi ʒ. xij. ⁊ decoq̄t vſqꝫ ad ſucci: ⁊ lact̄ conſūptionē: ⁊ adminiſtret̃. ¶ Oleū ᵖ ꝺ cucūeꝛ aſinio ꝯfert cū v̄tute doloꝛi iūcturarꝫ: ⁊ fit ex eo caputpur. ad doloꝛē capi. ⁊ emicraneā ⁊ epilepſiā: ⁊ valꝫ ad fetoꝛē nariū: ⁊ diſtilat̃ i aures pp ſcrofulas: ⁊ ꝯfert ſurditati: ⁊ delet pānū ⁊ veſtigia nigra: Et modꝰ ꝯpoſitiōis eiꝰ ē accipe ſucci cucu. ꝯpletoꝝ: olei ſiſāini añ ptes eq̄les: coq̄ vſque ad ſucci ꝯſūptionē. Modꝰ aliꝰ ē. Accipe ſucci radicū eiꝰ: ⁊ radicū eiꝰ ꝯtritarꝫ añ li. 5. olei ſiſā. li. i. coq̄t ſic dixīmꝰ ⁊ adminiſtret̃. ¶ Oleū ᑫ de pomis citrāguli confert doloꝛibꝰ iūcturarꝫ: ⁊ allelēgi. ℞. pōa citrāguloꝝ. xij. ⁊ ſint ꝑprie ātiq̄: ⁊ pōe ea itegra i vaſe figuli vitreato: ⁊ funde ſup ea olei ꝺ oliuis: aut olei ſiſamini. ʒ. xxvi. aut plus ſꝫ magnitudinē ⁊ puitatē citrāguloꝝ: ⁊ aque fōtiū: ⁊ aq̄ maris ana li. i. coq̄nt̃ ad ꝯſūptionē aq̄. Deide fūde ſup ipꝫ aq̄ dulcis cla. li. i. ⁊. 5. ⁊ pijce ſup ea pēdiarū alba. ʒ. viij. decoq̄ vſqꝫ ad aq̄ ꝯſūptionē ⁊ adminiſtretur i potibꝰ ⁊ cibis: ⁊ plinctis ꝺ faria: doſ eiꝰ ē ab. ʒ. i. vſqꝫ. ad. iij. ¶ Oleū ʳ de croco ꝯfert doloꝛibꝰ neruoꝝ: ⁊ cōfoꝛtat eos: ⁊ lēit duriciē eoꝝ: ⁊ ꝯfert ſpaſmo ⁊ doloꝛi matricis: ⁊ coloꝛē effic̄ bonū Qđ ſic fit. ℞. croci. ʒ. i. myrte pure. ʒ. iiij. coꝛdūeni. ʒ. viiij. calāi arōatici. ʒ. viij. īfūdātur medicie i aceto diebꝰ. v. pt̄er coꝛdūeni die. vi. pijciat̃ ſup ea coꝛdūeni: ⁊ dimittat̃ die. i. Deiđ ſūdat̃ ſup eo olei li. i. ⁊. 5. ⁊ coquat̃ lēto igne vſqꝫ ad aceti ꝯſūptionē: ⁊ ſūt q loco aceti vinū ponūt. ¶ Oleū. ˢ de piperibus exptū ad egritudies neruoꝛum frigidas ſicut eſt paraleſis ſpaſmꝰ toꝛtura trēoꝛ: ⁊ mollificatio ⁊ confert ad epilepſiā ⁊ verā ſciaticā: ⁊ doloꝛi iūcturarꝫ: ⁊ doꝛſi: ⁊ colicā: ⁊ apit opilatiōes: ⁊ ꝯfert matrici iuuamētū māifeſtū: et calefacit eā: et confert hūiditati eiꝰ: et ꝯfert doloꝛi ani a frigiditate: et doloꝛi renū ⁊ veſice: ⁊ frāgit lapidē ⁊ modus ꝯpoſitiōis eiꝰ ē. ℞. triū pipe. añ ʒ. iij. kebulo. bellerico. ēblico. ⁊ ido. añ. ʒ. v. radicū apij fēi. añ. ʒ. iij. ⁊. 5. ſerapini opopōa. iuſquiami albi añ. ʒ. ij. ⁊. 5. turbit ablibōi. ʒ. xij. ʒizibeꝛ. ʒ. iij. caul̄ r̄cētis haſek humidi folioꝝ rute hūide q̄tū de ſingul̄ manu capi pōt. Decoquātur oīa pꝰ cōtritionē eaꝝ cū aq̄ li. xxiiij. vſqꝫ ad tertiā ptē. ꝺ inde colet̃ ⁊ pijciat̃ ſr̄ ea olei de kerua emine. ij. ⁊ coq̄t vſq̄ ad ꝯſūptionē aq̄: ⁊ ſūt ex hōibus q addūt i eo ireos. ʒ. vj. tapſie. ʒ. ij. aniſi coꝛdūeni ana. ʒ. i. ⁊. 5. calami arōatici. ʒ. ij. 5. ſpice ide. ʒ. i. expreſſiōiſ alaſek ſextaria. iij. adminiſtret̃ vbi ꝯꝫ ⁊ ſūt qui loco olei de kerua ponūt oleū irinū: aut oleū de keiri: aut oleū de amigdal̄ amaris: aut ex oībꝰ partes ꝯueniētes. ¶ Oleū ᵗ de euforbio. Eſt medicia ſolēnis ad egritudies neruoꝝ frigidas: ⁊ doloꝛi eoꝝ: ⁊ doloꝛi iūcturarꝫ: ⁊ doloꝛi epatis ⁊ ſplēis: ⁊ fit caput purgiū ex eo ad ſodā emicraneā ⁊ litargiā: qđ ita fit. ℞. euforbij. ʒ. i. olei de keiri ʒ. v. vini odoꝛiferi tātūdē: decoque vſque ad vini ꝯſūptionē: ⁊ vtere. Alius modus ℞. ſtaphiſagrie cōdiſi ana. ʒ. iij. piretri. ʒ. vi. calamēti mōtāi ſicci. ʒ. xij. coſti. ʒ. x. caſtoꝛei. ʒ. v. tere ⁊ decoqꝫ i vaſe vitreo cū vini odoꝛiferi li. iij. ⁊. 5. poſtq̄ iſuſa fuerit in eo duobus diebus vſque ad mediū vini. deide frica māibus fricatiōe vehemēti: ⁊ cola: ⁊ fūde ſup ipꝫ olei de keiri: aut olei ſiſamini li. i. ⁊. 5. decoq̄ vſqꝫ ad ꝯſūptionē vini: deinde proijce ſup ipꝫ euforbij recentis ⁊ albi triti ꝯtritiōe vltia. ʒ. iiij. ⁊ coquatur cū eo ⁊ vtat̃ ¶ Oleū ᵘ vulpinū ⁊ eſt medicamē nobile vltimū ad artericā ⁊ podagrā ⁊ doloꝛē renū ⁊ doꝛſi. Et modus operatiōis eiꝰ ē. ℞ vulpē itegrā cuius iteriora ſint euulſa: ⁊ pōe i vaſe ⁊ fūde ſuper ipſā aque fōtiū ⁊ aq̄ marine añ kiſt. ij. olei ātiqui clari kiſt. ij. ⁊. 5. ⁊ decoqꝫ lēto igne cū ſal. ʒ. iij. vſqꝫ ad aque ꝯſūptionē. Deide pōe i vaſe: ⁊ pijce ſup ipſā herbe aneti ⁊ halaſek li. i. ⁊ fūde ſup ea aque dulc̄ vbi cocte fuerit ex eiſdē herbis: añ māipulum i. ꝺcoqꝫ ſicut prius vſqꝫ ad aque ꝯſūptionē ⁊ adminiſtret̃. Eſt. n. mirabile. Et quādoqꝫ pter oleū coquitur vulpis in aq̄ fontiū: ⁊ aqua ſalſa: ⁊ ſit aque q̄titas mlta cū eiſdē herbis: ⁊ adminiſtret̃ lauādo i tia: ⁊ ē efficax. Hoc quoqꝫ nō pretermittimus q vulpes tā diu debꝫ coqui ſiue ſic faciendo oleū ſiue aquā ad abluēdū dōec ſiccata ſit: vt eius artꝰ oēs laxētur ⁊ diſſoluantur ¶ Oleū de ſerpētibꝰ mūdificat cuti ⁊ ſanat ipetigies. qđ ita fit. Accipe ex ſpētibꝰ nigris circiter li. ij. ⁊ ſint ſerpētes nigri integri: ⁊ fūde ſup eos olei ſiſāini. kiſt. i. ⁊. 5. ⁊ pōe i va. ter. vitra. ſtricti oꝛi. ⁊ ſigilla oꝛi. vaſ. ⁊ decoqꝫ lēto igne vſqꝫ dū diſſoluāt̃ ſerpētes. Et euacuat ſibi opatoꝛ a vapoꝛe eiꝰ: ⁊ cū coctū fuerit dimittat̃ infrigidari: ⁊ recōdat̃ i vaſe vitreo: ⁊ adminiſtretur liniēdo cū pēna ¶ Oleū ˣ de ſcoꝛpiōibꝰ: lapidē i rēibꝰ ⁊ veſica frāgit ⁊ expellit eū ⁊ ꝑpe i rēibus ⁊ ſēoꝛe: ⁊ ſupꝛa collū veſice iiectū ⁊ iiectū p virgā expellit. n. eū: ⁊ modus opatiōis eius ē. ℞. ſcoꝛpiōes circiter. xx. vel plus vel minus ſꝫ q̄titatē eorū: ⁊ pone in vaſe vitreo: ⁊ funde ſup eos olei amigdala. li. ij. ⁊ ſtrige caput vaſis: ⁊ dimitte i ſole diebꝰ. xxx. deide cola ⁊ vtet̃

nam quoddā eſt ſimplex ⁊ fit ſolum ex oleo de amigdalis amaris ⁊ ex ſcoꝛpionibus ⁊ quibuſdā aromatibus aperitiuis.
¶ Aliud eſt qđ fit ex tali oleo ⁊ ex ſcoꝛpionibꝰ ⁊ quibuſdā aromatibꝰ apitiuiſ ⁊ calidis ⁊ vtriſ aqꝫ modi ſ ponūt deſcriptiōes. Primū eſt qđ eſt ſimplex plus attinet frigiditati rōne ſcoꝛpionū ſz ſcḋm plus attinet caliditati ratiōe aromatum ⁊ vtrūqꝫ ē apitiuum ſubtiliatiuū vrine et lapidis fractiuū i renibꝰ ⁊ viſcera iuunctuꝫ ab extra iuxta renes ⁊ iuxta collū veſice ⁊ petinis oleū tamē de ſcoꝛpionibus ꝯpoſitū ē efficacius ſimplici oleo ſimiliter ⁊ per ſyringam aliqd eoꝛum impoſitum per virgam prouocat vrinam et ſubtiliat ac frāgit lapidem i veſica ⁊ predictas operationes efficiunt ex ipſoꝝ complexione ſed non tātū ex hoc immo etiam a proprietate ſpecifica ⁊ foꝛma.

Oleum de ranis
De ouis

Oleum philoſophorum

r ¶ Oleum de ranis nō reperitur p̄eparatū; vſus tamē eius ē ēt magiſtral ad ſomnum p̄ouocandum ⁊ p̄hibendū famoſ calidoſ ad caput aſcē dentes.

ſ ¶ Oleum de ouis non eſt in vſu con ferret tamen omnibus diſpoſitionibuſ cutis etiam re mouendo len dgines.

a ¶ Oleum de frumento nō eſt in vſu eſſet tamē le nitiuum ⁊ bu mectatiuū oium aſperitatū cutis que fi unt a ſiccitate

b ¶ Oleum de ſinapi non

Modus operationis eius alius eſt. ℞.
ariſtologie rotunde gentiane ciperi corti
cum radicis capparis: ana. ℥. i. funde ſuper
ea olei amigdalarū amararū kiſt. i. ⁊ po
ne in ſole. xx. diebus. Deinde proijce ſu
per ea ex ſcorpionibus a. x. vſque. ad. xv. ⁊
iterum ſtringe orificium vaſis ⁊ dimitte i
ſole per dies. xxx. Deinde coletur ⁊ repo
natur. Eſt enim mirabile: ꝺ quo patiens
poſtquam tin egreditur vngatur ſicut di
ximus: ⁊ ex eo per virgam iniciatur mo
dicum hora poſt horam.

¶ Oleum [r] de ranis cōfert dolori arteti
co: ⁊ podagre calidis: ⁊ inungitur ſup tē
pora in febribuſ inflamationum. ⁊ facit ſō
num: quod ita fit. Accipe ranarum anti
quarum in alijs aquaticarum capitum cir
citer lib. 5. ⁊ funde ſuper ea in vaſe vitreo
olei ſiſamini: kiſt. 5. ⁊ obtura orificium va
ſis: ⁊ decoque ſicut diximus in oleo ſerpē
tino. Ex multis autem rebus fiunt olea
ſecundum hunc modum que rerum ex q
bus fiunt virtutem habent: de quibus ml
ti ex ſapientibus ſcripſerunt: in quib⁹ ſer
monem non extendimus. ¶ Fiunt autē
olea per reſolutionem diuerſis modis de
quibus ſermonem aggrediemur cum dei
ſpiritus largitate: ⁊ ponemus explanatio
nes mirabiles: de quibus ſermone latiori
loquuntur: qui que ſunt occulta i rebus
manifeſtant: ⁊ detegunt. Nos quoque
aggredere rei huius cupidus tam famoſe
cum illis. ¶ Oleum [ſ] de ouis i multis ex
pertū ē: cutē mūdificat ⁊ ĩpetiginē ⁊ ſerpi
ginē: ⁊ alios morbos cutis curat: ⁊ facē na
ſci capillos: ⁊ confert fiſtulis ⁊ vlceribus
maliſ: ⁊ fit hoc modo. Accipe vitella ouo
rum elixatorum circiter. xxx. ⁊ comminue
ea manibus ⁊ pone in ſartagie lapidea: ⁊
frige ſuper ignem mouendo cum ligneo
aut ferreo cocleari: donec rubeſcant ⁊ ma
nabit oleum abundantibus. Alius mo
dus eius compoſitioniſ eſt. ℞. vitella ouo
rum elixata. Cōminuantur molendo cū
mola. Deinde malaxentur ſicut diximus
in capitulo de oleo amigdalino: ⁊ mana
bit oleum. ¶ Tertius modus eius eſt vt
diſtillentur in cazola ⁊ elembico ſicͦ i oleo
philoſophorum dicemus. ¶ Oleum [a] de
frumento impetigines ⁊ cutiſ aſperitates
curat. Modus operationis eſt. Pone
frumentum ſuper laminam ferream ⁊ ſu
per ipſum aliam laminam ferream ignitā
non multum: ⁊ comprime: ⁊ manabit ole
um. Secundus modus ponatur frumen
tum excorticatum in vaſe ſublimationis
⁊ fiat ſicut dicemus. ¶ Oleum [b] ſinapinū
confert dolorib⁹ frigidis: ⁊ litargie: ⁊ ob
liuioni. Et fit ſicut oleum de frumento.
¶ Oleum [c] de iunipero confert infectiōi
bus cutis: ⁊ malo mortuo tibiarum: ⁊ ſer
pigini: ⁊ cancro: ⁊ vulneribus malis. Ac
cipe ex lignis iuniperi quantitatem ſuffici
entem: ⁊ ſcinꝺ in fruſta: ⁊ imple ex eis do
lium magnum vitreatum interius cuius
orificium ſit arctum: ⁊ fac foueam in ter
ra. ⁊ prepara parietes eius cum terra figu
li. Deinde pone ollam vitreatam ex di
recto in fundo fouee habentem orificium
amplum: ⁊ cohoperiatur lamina ferrea ſb
tiliter perforata foraminibus multis ſicut
cribratorium tritici ita ꝗ lamina vndiq;
olle orificium cohoperiat. Deinde ſuper
laminam preparetur orificiū dolij ex in
uerſo: ⁊ preparetur cum terra figuli: vt ni
hil ex vtriſque orificijs reſpiret. Poſt il
lud accende ignem ſuper totū corpus do
lij: ⁊ dimitte arderē ſic per horas duas ma
nabit enim ex arte hac oleum quod recō
de: ⁊ adminiſtra vbi oportet. ¶ Oleum [d]
fraxininum valet ſicut oleum ꝺ iunipero
⁊ cōfert ſpleni: ⁊ fit ſicut illud. ¶ Oleū [e]
de gagatis: eſt oleum ſacratum conferens
demoniacis epilepticis: paraliticis: ſpaſ
moſis: tetanoſis: ⁊ arteticis: ⁊ confert iu
uamentum magnum prefocationi matri
cis: ⁊ adiuuat adconceptum. ¶ Accipe
ex lapidibus gagatis quantum vis ⁊ fac
ex eis ſicut diximus in oleo de iunipero
¶ Secundus modus eſt cum opere ſub
limationis vt dicemus.
¶ Oleum [f] philoſophorum eſt oleum in
quo concordati ſunt antiqui: ⁊ verificaue
runt eſſe omnium ſecretorum iuuamento
rum. Alij illud oleum ſapientie dixerunt
⁊ alij oleum benedictum: ⁊ alij diuinum
⁊ alij vero ſanctum: ⁊ a pluribus oleum ꝑ
fecti magiſterij vocatum eſt: ⁊ eſt in eo vir
tus calefactiua reſolutiua penetratiua con
ſumptiua ſuperfluitatum: ⁊ confert epile
pſie: vertigini: obliuioni: ⁊ paraleſi iuua
mentum magnum: ⁊ dolori ſplenis renū
veſice: ⁊ matricis: ⁊ egritudinibus neruo
rum ⁊ iuncturarum frigidis: podagre: ⁊
dolori dorſi: ⁊ genuū. Eſt autem eius ali
ud quod fit a natura: ⁊ propter illud mine
ra: alias mare: ⁊ eſt locus manationis eius
in inſulis: ⁊ ſcopulis maris ⁊ vocatur na
pta. Cuius tres modi ſunt. eſt enim quod
dā ſubalbidum: ⁊ quoddam ſubrubeum
tenue: ⁊ aliud groſſum ſubnigrum. Sub
albidum vero eſt melius alijs. Subrube
um eſt poſt illud. Aliud vero poſtea: ⁊ eſt
aliud quod ſit ab arte: ⁊ modus operatio
nis eius eſt. Accipe ex lateribus antiquis
multe antiquitatis. ⁊ proprie factis ex ter
ra rubea: ⁊ comminue eos in fruſta: ⁊ ac
cende ſuper eis ignem carbonum ſine fu
mo vſque dum inflammentur: ⁊ rubeant
Deinde ſubmerge eos in choncha plena

eſt in vſu.

c ¶ Oleum de iunipero nōn eſt in vſu.

d ¶ Oleum de fraxino non eſt i vſu.

e ¶ Oleum de gagatis. gagates ē lapiſ coloriſ nigri leuis ſtans ſuper aquas ⁊ reperitur in india non eſt in vſu.

¶ Oleum de fraxino aliud nō eſt in vſu.

f ¶ Oleū philoſophorum eſt magne efficacie et virtutis de-

nominatur a philoſophis. oleum de lateribus ⁊ ſolum a quibuſdaʒ habetur in vſu ⁊ ibi magiſtraliter preparatum reperitur ⁊ modus compoſitionis eſt nam recipiuntur fruſta parua nouorum lateruʒ ignita ⁊ pluries extinguuntur in oleo oliuarum demum predicta fruſtra cum oleo ad alembicum ponuntur ſic diſtillando ⁊ oleum diſtillatum quod eſt ſubtiliſſimuʒ in complexione ⁊ virtute ⁊ ponitur cum oleo balſami: ⁊ habet cō ſimiles operationes ⁊ ſepe ſloco eius aſſumimus tale oleum. Et hic eſt finis duodecime diſtinctionis ⁊ totius antidotarij meſue.

¶ Explicit expoſitio Chriſtofori Georgij de honeſtis de Florentia ſuper antidotario Meſue.

oleo de alkikil: aut oleo antiquo claro vſque dum imbibantur imbibitione vltima ⁊ pone i cazolis: ⁊ permitte exiccari per ſe poſt illud comminue eos comminutione vltima: ⁊ pone in cazola: ⁊ ſigilla orificiuʒ cazole cum orificio elembici: ⁊ ſigilla cum luto alkimiſtarum: ⁊ pone in fornace: cuius ignis ſint prune: ⁊ coquatur vſque duʒ diſtillet oleum: ⁊ tu ordiabis vas ſub roſtro elembici in quo fiat oleum. Deinde recōde illud: ⁊ ſtringe orificium vaſis in quo

¶ Somni prouocatiuum
¶ In catarro frigido
¶ Pro catarro calido
¶ Pro epilepſia
¶ Pro alienatione
¶ Sternutatoria
¶ Cordiale
¶ In dolore auris
¶ Epaticum
¶ Pro colica
¶ Diſſenteria
¶ Suppoſitoria acuta
¶ Peſtilentie

¶ Sequitur de Saccellis caput purgantibus Epithimatibus ⁊ cliſteribus.

Saccellis capitale in caliditatē non modicā intenſum Recipe florum roſarum florum camomille ſticados maiorane macis nuciſmuſcate calamenti thuris gariofilorum. ana. ʒ. iij. fiat puluis ſubtiliſſimus ⁊ in panno lineo fiat ſacculus rotundus ⁊ calefiat ad fumuʒ thuris aut croci aut Cinamomi ⁊ ieiuno ſtomacho ponatur ſuper caput ⁊ eſt conueniens ad deſiccandum materias catarrales deſcendentes ad partes gutturis ⁊ pectoris. Et eſt calefactiuum male complexionis frigide cum materia ⁊ ſine materia ipſius capitis premiſſa aliquali euacuatione ⁊ tale ſaccellum multum eſt in vſu. nam inter alios duos tenet medium. ¶ Saccellum aliud capitale intenſionis caliditatis quā ſupradictum ⁊ eſt magis conueniens in paſſionibus capitis de materia multe frigiditatis. vnde confert his qui in ſomno profundantur ⁊ apopleticis premiſſa euacuatione corporis ſi eſt poſſibilis. Recipe roſarum florum camomille ſticados maiorane nuciſmuſcate piperis nigri ⁊ longi. Nigelle iuniperi. ana. partes equales. quidam addunt de ſimo columbino ⁊ eſſet conueniens in catarro groſſo ⁊ multum frigido: illum ſubtiliando reſoluendo ⁊ deſiccando ſimus columbinus aſcendit ad gradum tertiū caliditatis.
¶ Saccellum aliud capitale ad aliqualem tendens frigiditatē cōferens catarro ſubtili calido. vnde confert ad malam complexioneʒ calidam capitis: ⁊ ad ſuperfluas vigilias a tali mala complexione prouenictes: vel a flegmate ſalſo fluido ⁊ ſubtili Recipe roſarum florum camomille ſticados nuciſmuſcate violarum florum nenufaris corticum citri mirti ſandalorum vtriuſq; corticum papaueris albi ana partes equales fiat ſacculus ⁊ fiat ſuffumigatio cum thure ⁊ aqua roſarum inunctio ad caput in principio alienationis in febrientibus acute. Recipe ſucci lactuce vel ſemperuiue. ℥. vi. olei roſati recenter facti. ℥. ſ. alias. ʒ. aceti paruʒ miſce ⁊ pecia madefacta in eo ponatur ad frontem. Item inunctio poſita ſupra in ſirupo de papauere. ¶ Item vnguentum populeon.
¶ Sternutatoria que cōmuniter ſunt in vſu: fiunt ex elleboro albo puluerizato vel ex pipere nigro attracta per nares in parua quantitate m̄.
¶ Caput purgia que cōmuniter ſunt in vſu ⁊ primo leue factū ex aqua ⁊ aq ſanſuci diſtillati ſub actuali caliditate p nares attracta fortius vo fit ex ſucco radicum ſicle. i. blitis. ⁊ iſtuʒ eſt ſatis acutum ⁊ mordificatiuum attrahit eni materias ſlegmaticas contentas i capite ⁊ cerebro propter caliditatem ⁊ acuitatem que eſt in cortice extrinſeco fortius vero ⁊ tertio fit ex ſucco adamis. i. panis porcini ⁊ eſt acutiſſimum valde: ⁊ due aut tres gutte ſufficiunt ad hoc capite poſteriora declinante propter eius acuitatem aut mordicationem. Et ſi duo licinia ſubtilia longitudinis trium digitorum ex ipſo in naribus imponant ſtatim ſternutationem prouocant cum euacuatione vincoſitatam acetoſarum ⁊ flegmaticarum in copia magna que longo tempore durant. Eſt ⁊ aliud ſternutorum ſiue caput purgium medium in virtute inter illa iam dicta aqua vitis. Et nota regulariter operando ſemper debent fieri ſtomacho vacuo exiſtente a cibo ⁊ mundificato corpore cum medicina ſolutiua.

recondis: ⁊ adminiſtra vbi oportet: ⁊ quāto antiquius tanto melius.

¶ Finem huius Grabadin locus iſte accipit: quare gratias omnium largitori bonorum referimus: qui noſtris auxiliatur laboribus ⁊ ſtatuit lumeʒ in tenebris ⁊ in labore quietem.

¶ Joannis nazareni filij Meſue Grabadin medicinarū vniuerſaliū Explicit.

¶ Pomum odoriferum pro tempore peſtilentie ſpecialiter adinuentum ⁊ principaliter. Recipe laudani. ℥. i. ſ. Storacis liquide. ʒ. iij. beben. albi. ⁊ rubei roſarum rubearum. ana. ℥. iiij. mirre foliorum rute gariofilorum. ana. ʒ. i. ſ. ſandalorum alborum rubeorum ⁊ citrinorum. ana. ʒ. iij. camfore. ʒ. ij. ligni aloes calami aromatici ſucci valeriane. ana. ʒ. i. ſ. muſci ambre ana. ʒ. ſ. corticum citri. ʒ. i. confice cum aqua roſata ⁊ ſucco bugloſſe vel melliſſe cuʒ modico muluatici facti pulueribus de omnibus ſupraſcriptis: ⁊ bene incorporatis vt decet.
¶ Diſtillatio olei buliti in cepe concauo olei dico de amigdalis amaris conuenit dolori auris facto a cauſa frigida viſcoſa vel frigida ventoſa ⁊ anodinum ibi cōueniens eſt diſtillatio pinguedinis pulli cum modico croci.
Epithima cordiale temperatum: conuenit in debilitate virtutis vitalis cor principaliter confortando ſpiritus puros ac claros faciendo caliditatem ſuperfluam remittendo ⁊ maxime in diſpoſitionibus peſtilentie ⁊ venenoſis ⁊ in febrientibus febribus acutis intenſiue caliditatis: ⁊ vſus eius debet eſſe premiſſa euacuatione conuenienti. ¶ Recipe aque bugloſſe melliſſe ana. ℥. iiij. aque roſat. ℥. viij. vini albi odoriferi. ℥. ij. ſandalis alborum ⁊ rubeorum. ana. ℥. ſ. roſarum corallorum ⁊ rubeorum corticum citri beben albi ⁊ rubei ſirici tincti i grana oſſis de corde cerui. ana. ʒ. i. croci cinamomi gariofilorum xiloaloes. ana ʒ. ſ. ambre. ℈. i. Et quidaʒ addunt modicum muſci: ſed non eſt conueniens in diſpoſitione febrili miſce ⁊ cum panno tincto in grana ſub tepida caliditate ponitur ſupra mamillam ſiniſtram.
Epithima cordiale frigidum magis conueniens in febribus intenſiue calidis ⁊ venenoſitatibus. Recipe aquarum bugloſſe melliſſe endiuie. ana. ℥. vi. aque roſat. ℥. v. roſarum corallorum corticum citri oſſis de corde cerui ſirici tincti in grana. ana ʒ. i. croci Cinamomi gariofilorum xilo aloes. ana ℈. i. Camphore. ℈. ij. miſce ⁊ vtetur vt ſupra.

¶ Saccellum cordiale conueniens in ſupraſcriptis diſpoſitionibus. Recipe ſandalorum alborū ⁊ rubeorū. ana. ʒ. ij. Florum bugloſſe boraginis melliſſe. a. ʒ. i. beben albi ⁊ rubei corticum citri ſirici tincti i grana oſſis de corde cerui. a. ℈. ij. croci cinamomi gariofilorum xiloaloes. a. ʒ. ſ. ambre. ℈. ſ. ⁊ q̄daʒ addunt

modicum muſci fiat puluis ſubtiliſſimus. Et imponatur in ſirico tincto in grana ad formam ſacelli. ⁊ tale ſaccellum cum infuſione aque roſate ⁊ vini odoriferi diutius poteſt retineri ſuper cor ⁊ tale eſt magis conueniens tuſſientibus et habentibus pectus ſtrictum regulariter operando quam epithimi.

¶ Epithima. i. epaticum conueniens ſuperflue calefactioni poſt corporum euacuationem ⁊ ante cibi aſſumptionem. Recipe aque endiuie. ℥. x. aque roſat. ʒ. iiii. aceti vini albi. ℥. i. ſandalis alborum ⁊ rubeorum. ana. ℥. ſ. roſarum corallorum ſpodii. ana. ʒ. i. miſce ⁊ fiat epithima cum panno lineo.

¶ Vtimur tamen quandoqꝫ poſt ſuperfluam calefactionem epatis hoc vnguento premiſſo epithimate ⁊ facta condecenti abſterſione. Recipe olei violati multotiens cum aqua endiuie abluti. ℥. ij. aceti vini albi. ℥. ſ. ſucci lactuce. ʒ. i. ſandalorum albo rum. ʒ. i. roſarum corallorum Spodii. ana. ʒ. ſ. fiat vnguentum molle cum modico cere. ¶ Cliſtere autem conueniens epilepſie apoplexie torture oris ⁊ ſpaſmo ac paraliſis factis a materia frigida. ¶ Recipe aniſi ſeniculi ameos cartami centauree florum camomille agaric. ana. ʒ. ii. vſqꝫ ad quatuor. fiat decoctio ſufficiens ⁊ colature addatur ierepigre. ℥. i. mellis cõmunis. ℥. ii. benedicte. ℥. ſ. olei cõmunis ⁊ ſalis quantuꝫ ſufficit. Et quandoqꝫ loco agarici aſſumimus de turbith ⁊ cum querimus magis acuere predictum cliſtere vigorando in decoctione ponimus quandoqꝫ ad. ʒ. iii. de pane porcino. Et quandoqꝫ addimus decoctioni. ʒ. i. coloquintide. ſꝫ hoc iudicio periti medici delinquitur ſm neceſſitatem.

¶ Cliſtere cõueniens in colica a flegmate viſcoſo ventoſato.

¶ Recipe decoctionis blitis malue florum camomille aniſi ſeniculi ameos. Carui cartamen centauree paritarie. ana partes equales ierepigre benedicte ana. ℥. i. mellis cõmunis. ℥. i. ſ. olei communis ⁊ ſalis quantum ſufficit. Et quando querimus maiorem euacuationem addimus predicto cliſteri agarici. ʒ. ii. ⁊ loco olei communis ponimus oleum camomillinũ anetinum vel rutanum. Et quandoqꝫ loco benedicte ponimus electuarium Indũ vſqꝫ ad. ʒ. vi. ¶ Cliſtere vltimum magiſtrale in proceſſu colice a flegmate ventoſate. ¶ Recipe aniſi ſeniculi florum camomille ameos Cimini carui ſeminis aneti. ana partes equales cõtundantur ⁊ fiat decoctio in ciatis tribus olei cõmunis ⁊ ciatis tribus aque fontis vſqꝫ ad conſumptionem predicte aque ⁊ facta expreſſione imponatur predictum oleum ⁊ eſt optimum.

¶ Suppoſitorium ſatis acutum fit ex melle ⁊ benedicta. ana partes equales: vel ex tera ſalis gemma modicum acutius vero fit ſi addatur. ʒ. i. agarici vel de turbith: cum querimus aliqualem euacuationem humorum flegmaticorum. Acutiſſimũ vero fit ſi addatur. ʒ. i. coloquintide pro ruſticis vero fit ex ſtercore muris puluerizato cum melle communi ⁊ modico ſalis.

¶ Vltimum ſuppoſitorium valens in tenaſmone quo debet vti cum filio vt poſt medietatem hore extrahatur ⁊ vt maxime valet in diſſenteria prouocando ſomnum ſenſum obtinendo.

¶ Recipe corticum thuris mirre gummi arab. mumie. ana ʒ. ii. opii. ℈. iiii. Et cum vitello oui ⁊ melle violato fiant ſuppoſitoria.

¶ Sequitꝛ tractatulus valde vtilis de aqua ordei ⁊ de modo faciendi ptiſanam ſm cõmunem modum practicantium.

Quam ordeaceam diligenter ⁊ cõmode componere volenti pauca. hec prius annotanda ꝓpono. ¶ Primum aque electionem. Secundum ordei quoqꝫ electionem. ¶ Tertiuꝫ an ordeum in decoctione poſitum fractũ eſſe debeat. ¶ Quartum vtrum ordeum depilatum eſſe debeat. ¶ Quintum qualis debet eſſe proportio aque ad ipſum ordeum. ¶ Poſtremum ad quam partem reduci debeat ipſa aqua ordei.

¶ Ad primum igitur fontium aquas eligendas eſſe cenſeo q̃ alijs preſtant aquis. Longeqꝫ a doctoribus noſtris extolluntur ⁊ maxime a domino Meſue. Nec nõ a principe noſtro Auicenna ſcd̃a primi. aqua tamen padi etiam optima eſt.

¶ Ad ſecundum ſcire debes ꝙ ordeum illud eſt melius ꝙ citius intumeſcit cum aqua infuſum ſteterit teſte. Galieno noſtro pergameno primo regiminis acutorum commento ⁊ nono. nam faciliorem decoctionem arguit. ¶ Inſuper ordeum debet eſſe medium inter nouum et antiquum ſuper quo non ceciderit aliquid de odore corrupto ⁊ extraneo: fueritqꝫ ſeruatum in loco aeris liberi: nec non etiam maturitate ſua perfectum. ¶ Sed dubitares vtrum ſit melius an groſſum vel ſubtile. ¶ Dico ꝙ groſſum melius exiſtimatur per Azaranium virum laude clariſſimum verum teſte Meſue capitulo de aqua ordei ſubtile ordeum iudicatur eſſe melius. ¶ Ad hanc igitur tollendam ambiguitatem. Dico breuiter ꝙ in aqua ordei multam vel paucam humectationeꝫ querere poſſumus. Quod ſi paucam humectationem querimus ſubtile ordeum magis groſſo eligendum eſſe cenſeo. ¶ Si vero maiorem querimus humectationem groſſum certe melius fuerit q̃ ſubtile: quoniam ordeum groſſum humidius eſſe videtur in cõplexione: quod argui poteſt ex eius groſſicie ⁊ corpulentia. hic de ſecundo. ¶ Ad tertium ꝙ ordeum frangi debeat patet per dominum Iſaach in dictis ſuis particularibus vbi ait. Confrangatur ordeum. Et per Azaranium libro. xvi. dicentem molatum vel piſtum ſit ordeum in lapideo mortario. In eadem eſt ſententia dominus Haliabas tertio theorice. In contrariuꝫ autem eſt Auenzoar dicens ꝙ ordeum frangunt longinquum nempe a via veritatis ſũt Similiter Auerroys colliget quinto. ¶ Ad hanc dubitationem tollendam ſcire debes. Quod ſi ordei aquam magis nutritiuam facere volueris q̃ medicinalem ſiue alteratiuam. ordeum accipias confractum: quoniam magis de eius ſubſtantia in aquam ingreditur. Si autem aquam minus nutritiuam magis vero medicinaleꝫ atqꝫ alteratiuam abſterſiuamqꝫ optaueris ordeuꝫ ebulire facias integrũ vnum tamen ſcito ꝙ cum nonnulli doctores ordeum frangi precipiunt ꝙ rumpatur minime intelligunt: ſed ꝙ piſtetur ita vt cortex ab eo ſeparetur: ⁊ hoc modo intellexit Iſaach. ¶ Ad quartum cũ queritur vtrum ordeum debeat depilari: vel non. Dico ꝙ ſi multam queris abſterſionem ordeum debes cum panno aſpero leuiter fricare. ¶ Si vero ordeaceam habere volueris ad ſitum mitigandam aſperitatemqꝫ leniendam: nec non inflammationem extinguẽdam ordeum ab vtroqꝫ cortice integre mundum habeas: ſicqꝫ multominus abſterſiua erit. Verum hec ordei aqua magis humectat pectus ⁊ pulmonem lenit. etiam precordia humectat. Prima tamẽ abſterſionis cauſa multo plus abluit ⁊ oppilatiões aperit q̃ hec ſecunda. ¶ Quantum ad quintum qualiter ſit aque proportio ad ipſum ordeum. De hoc varias opiniones inuenio. Nam textus eſt principis prima quarti capitulo proprio aquam debere eſſe vigeculam ad ipſum ordeum. ſ. aque partes. xx. ⁊ ordei partẽ vnam Idem aſſerit ipſe Meſue. ¶ In eadem eſt ſententia Auerroys colliget quinto. Haliabas vero iſtis contradicere videtur. Nam quinto Theorice docet nos accipere vnam ordei partẽ ⁊ aque tres Iſaach autem in particularibus dictis decem partes aque ⁊ ordei vnam accipere iuſſit. Et Auenzoar ptes aque. v. ordei vero vnam Ad hec dici poteſt ꝙ ſi aquam ordei multam humectatiuam lauatiuam. nec non infrigidatiuam adamaueris illam facere potes per multam aque quantitatem ⁊ ordei paucam: ⁊ etiam per breuem decoctionem hec aqua nempe optima erit his qui luxurioſi ſunt. nam illorum caliditatem reprimit. Quod ſi magis abſterſiuam nutritiuamqꝫ ſequi volueris cum maiori fiat ordei quantitate: ⁊ aque minori longioriqꝫ decoctione. ¶ Sane doctores predictos diſcordes fuiſſe arbitror ob corporum febricitantium diuerſitatem: nec nõ climatum ſiue regionum etatumqꝫ quelibet. quelibet tamen illorum verum dixiſſe exiſtimo. Moderniores tamen medici principem Auicennam vna cum Meſue ceteris poſt habitis ſequuntur. ¶

¶ Poſtremo videndum eſt ad quam partem reducenda ſit ipſa ordei aqua. de hoc quoqꝫ inter viros doctos diſcordia reperitur. Auicenna enim quarta primi inquit ad quintam reducatur partem Meſue vero ad medietatem vel duarum partium conſumptioneꝫ Et ipſe Iſaach ad vnam partem. Hec difficultas ſolui poteſt ſolutione quinti dubij: Hec de ordeacea breuiter dicta ſunt.

¶ Nunc vero te deduco ad acutum practicum quo moderni medici vtuntur. ¶ Recipe ordei preſcripti ⁊ preparati vt in ſuperioribus diximus ſm intentionem quam habueris partem vnam. aque vero partes viginti. verbi gratia. xx. ℥. aque. ⁊ vnam ordei. ⁊ ſic de quolibet pondere alio. ſtet tamen prius ordeum in aquã ꝑ quatuor horas infuſum poſtea ponas in olla noua ⁊ munda. et facias cũ igne claro ⁊ ſuaui ipſaꝫ feruere ꝑmã abijciẽdo ſpumã ⁊ ſm ꝙ tua erit itentio i portãdo ordeaceã illã tantũ bulire facias vt in ꝑoribus

dictum . poſtea remoue ab igne ⁊ colla . ⁊ in vaſe bene loto repone: atqꝫ ipſa poſtmodum vtaris.

¶ Sequitur modus faciendi ptiſanam ordei.

¶ Accipe farine ordei coclearia duo: ⁊ ponuntur in ſcutellis duabus aque fontis clare ⁊ omnia ſimul ponuntur ad ignem: ⁊ dimittitur bulire lento igne. ſemper tamen cum cocleari miſcendo illam donec ſpiceſcat ⁊ amittat odorem farine: tunc enim eſt cocta ⁊ de ea datur infirmis ſm exigentiam in morbis acutis.

¶ Alius modus eſt vt accipiatur ordeum bonum. ſ. non antiquũ ⁊ excorietur vſqꝫ ad corticem interiorem cum panno lineo ⁊ aſpero deinde tale ponatur in aqua ⁊ dimittatur bulire vſqꝫ ad crepaturaꝫ ſatis intenſam. ita. ſ. ꝙ illa aqua in qua eſt aliqualiter ſpiceſcat. deinde accipitur illa aqua cum illo ordeo ⁊ ſic crepato: ⁊ ponit̃ ſupra tamiſium ſupra quod dimittitur colare paulatim. poſtea de illa colatura accipit̃ ⁊ datur infirmo: ⁊ talis appellatur ptiſana colata.

¶ Si autem tale ordeum ſic poſitũ ſupra tamiſium manibus conculcetur ⁊ exprimatur donec deſcendat groſſum per tamiſium tunc talis colatura ſic deſcendens appellatur ptiſana ordei non colata. ſ. manibus expreſſa: ⁊ talis etiam datur infirmis acutis egritudinibus: vt pleureſi cauſonizantibus ⁊ huiuſmodi: ⁊ iſta ſecunda eſt mirabilior prima: quia eſt groſſior ⁊ groſſioris ſubſtantie qꝫ ſit prima. Sed primus modus faciendi ptiſanam eſt magis in vſu.

¶ Explicit vtilis expoſitio Chriſtofori Georgii de honeſtis Florentini ſuper antidotario Meſue cum tractatu de aqua ordei. Et de modo faciendi ptiſanam ſm cõmunem modum practicantium diligentiſſime emendata. Impreſſa in Inclyta ciuitate Veneciis per Pelegrinum de Paſqualibus Bononienſ. Mcccclxxx. die. xi. kl'ar decembris.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF